

Sven Winnell 26 oktober 2014:

**Budgetpropositionen 2015. Människornas
levnadsförhållanden. Regeringen. Myndig-
heter. Sammanfattningar om budgeten.
Tidningskommentarer. Budgetdebatten.**

<http://winnell.com/omr36-39zzq.pdf>

Utredningen innehåller 8 kapitel.

Innehållsförteckning finns på sidorna 2-3.

Klicka på symbolen för sidminiatyrer längst upp till vänster på första sidan, då kommer en vänstermarginal med miniatyrer av alla sidor. Kapitlrubrikerna är i rött. Klicka på sidan för önskat kapitel.

4	1. Budgetpropositionen 2015
18	2. Människornas levnadsförhållanden
39	3. Regeringen och departementen
109	4. Förteckning över myndigheter inom departementens verksamhetsområden
163	5. Budget för 2015: Ett Sverige som håller ihop. Regeringens sammanfattningar.
178	6. Några tidningskommentarer om statsbudgeten och annat
244	7. Innehåll i några tidigare utredningar
278 -341	8. Debatt med anledning av budgetpropositionens avlämnande
342 -360	Tillägg om ministrarnas ansvarsområden.

Sven Winnell 26 oktober 2014: Budgetpropositionen 2015. Människornas levnadsförhållanden. Regeringen. Myndigheter. Sammanfattningar om budgeten. Tidningskommentarer. Budgetdebatten.
<http://winnell.com/omr36-39zzq.pdf>

Innehåll

Sida

- 4 **1. Budgetpropositionen 2015**
- 6 Budgetpropositionen för 2015 är en stor politisk händelse.
- 8 2006-2014 Förvärvsarbetande icke-pensionärer utan barn
- 9 Förslag till riksdagsbeslut
- 9 TV-avgiften avskaffas för privathushåll
- 9 Systemet för pensionärernas bostadstillägg.
- 9 Bostadsbidrag införs för barnlösa icke-pensionärer
- 9 Bostadsbidrag för barnfamiljer.
- 10 Tillägg om skatter
- 12 Vilka möjligheter har svenska folket att förstå partiers beskrivningar av sin politik?
- 13 Religion och levnadskunskap
- 15 Forskningen om samhällsplaneringens problem
- 15 Sven Winnells hemsida på Internet
- 16 Nästa fas ifråga om budgetpropositionen.
- 17 Redovisningen här i det följande
- 18 **2. Människornas levnadsförhållanden**
- 19 Människornas levnadsvillkor beror av fyra föränderbara faktorer:
Individens kroppsliga förhållanden,
Individens psykiska förhållanden,
Individens fysiska miljö - fysiska samhälle.
Individens sociala miljö - sociala samhälle,

- 19 Förändringsprocesserna i världen hålls i de mest väsentliga avseendena igång av människornas verksamheter:
Individernas viljor.
Kollektiva viljor. (Politik).
Handlingar för kroppen (ekonomiska- teknologiska handlingar)
Handlingar för psyket
- 19 Människorna påverkar genom verksamheter i fyra olika roller :
A.Huvudroll: allmän levnadsroll lekmanroll-fritidsroll. A1+A2
B. Biroll: förvärvslivsroll-expertroll-yrkesroll. B1+B2
- 19 Individer och samhällen planerar framtiden:
Hur var det ? Kunskaper och erfarenheter från det förgångna
Hur är det ? Riktiga kunskaper om rådande förhållanden.
Hur kan det bli? Vilka alternativ är möjliga i framtiden ?
Hur bör det bli? Vilket eller vilka alternativ bör man välja ?
- 19 Man bör utforma svaren på frågorna om hur det bör bli med hänsyn till effekterna, sedda i jämlikhetsperspektiv, på individernas levnadsvillkor, som ges av psykiska och kroppsliga förhållanden och av deras fysiska och sociala miljöer.
- 20 Vill man förbättra världen - göra världen till en bättre plats - måste man arbeta på alla de fyra områdena om psykiska och kroppsliga förhållanden och fysiska och sociala miljöer. De fyra områdena påverkar varandra och direkt eller indirekt slutmålet: tillfredsställelse för individen.
- 20 Ska man gemensamt kunna åstadkomma en bättre framtid i världen måste man ha gemensamma framtidsvisioner, det kräver gemensamma viljor och gemensamma planeringar. I en demokrati är alla medansvariga för utvecklingen och får försöka bilda sig uppfattningar och ta ställning och försöka påverka

verksam- heterna inklusive samverkansverksamheterna i lämplig riktning. I en demokrati är det viktigt att alla medborgare är så väl informerade att de kan delta i styrningarna mot framtiden. Det ställer stora krav på informationssystemen.

21	Informationer för rollera A1, A2, B1 och och B2.
22	Klassifikationssystem för verksamheter.
24	Hushållsverksamheter. Hemkunskap
26	Konsumenverket. Koll på pengarna 2014
31	Årskostnader år 2014, förvärvsarbetande icke-pensionärer
31	Årskostnader år 2014, pensionärer
32	2006. Förvärvsarbetande icke-pensionärer utan barn
32	2014 Förvärvsarbetande icke-pensionärer utan barn
33	Underskott och överskott i hushållsbudgetarna
34	Det uppgjorda klassifikationssystemet
35	De 22 politikområdena och klassifikationssystemets verksamheter.
39	3. Regeringen och departementen
47	De nya regeringens politik
48	Stefan Löfvens regering
49	De 22 politikområdena
	På varje politikområde har lagts in ministrarna och deras verksamhetsmenyer. På menyerna har vanligen tillkommit rubriker för CV och ansvarsområden. Under rubrikerna för ansvarsområden finns i de flesta fallen ingenting. Där det finns något har det lagts in. Också statsbudgetens utgiftsområden har lagts .

109	4. Förteckning över myndigheter inom departementens verksamhetsområden
163	5. Budget för 2015: Ett Sverige som håller ihop. Regeringens sammanfattningar.
178	6. Några tidningskommentarer om statsbudgeten och annat
244	7. Innehåll i några tidigare utredningar
278	8. Debatt med anledning av budgetpropositionens avlämnande
-341	
342	Tillägg om ministrarnas ansvarsområden.
-360	

1.

Budgetpropositionen

för 2015

1. Budgetpropositionen för 2015

Prop. 2014/15:1

Utgiven: 23 oktober 2014

Typ: Proposition

Avsändare: Finansdepartementet

Ladda ner

- [Förslag till statens budget för 2015, finansplan och skattefrågor, kapitel 1-7 \(pdf 2,9 MB\)](#)
- [Förslag till statens budget för 2015, finansplan och skattefrågor, kapitel 8-12 och bilagor 1-13 \(pdf 1,7 MB\)](#)
- [Utgiftsområde 1: Rikets styrelse \(pdf 667 kB\)](#)
- [Utgiftsområde 2: Samhällsekonomi och finansförvaltning \(pdf 1,7 MB\)](#)
- [Utgiftsområde 3: Skatt, tull och exekution \(pdf 491 kB\)](#)
- [Utgiftsområde 4: Rättsväsendet \(pdf 1012 kB\)](#)
- [Utgiftsområde 5: Internationell samverkan \(pdf 368 kB\)](#)
- [Utgiftsområde 6: Försvar och samhällets krisberedskap \(pdf 804 kB\)](#)
- [Utgiftsområde 7: Internationellt bistånd \(pdf 716 kB\)](#)
- [Utgiftsområde 8: Migration \(pdf 478 kB\)](#)
- [Utgiftsområde 9: Hälsovård, sjukvård och social omsorg \(pdf 2,0 MB\)](#)
- [Utgiftsområde 10: Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning \(pdf 521 kB\)](#)
- [Utgiftsområde 11: Ekonomisk trygghet vid ålderdom \(pdf 444 kB\)](#)
- [Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget \(pdf 415 kB\)](#)
- [Utgiftsområde 12: Ekonomisk trygghet för familjer och barn \(pdf 520 kB\)](#)
- [Utgiftsområde 13: Integration och jämställdhet \(pdf 1,3 MB\)](#)
- [Utgiftsområde 14: Arbetsmarknad och arbetsliv \(pdf 1,1 MB\)](#)
- [Utgiftsområde 15: Studiestöd \(pdf 382 kB\)](#)
- [Utgiftsområde 16: Utbildning och universitetsforskning \(pdf 2,1 MB\)](#)
- [Utgiftsområde 17: Kultur, medier, trossamfund och fritid \(pdf 2,5 MB\)](#)
- [Utgiftsområde 18: Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik \(pdf 792 kB\)](#)
- [Utgiftsområde 19: Regional tillväxt \(pdf 796 kB\)](#)
- [Utgiftsområde 20: Allmän miljö- och naturvård \(pdf 1,0 MB\)](#)
- [Utgiftsområde 21: Energi \(pdf 992 kB\)](#)

- [Utgiftsområde 22: Kommunikationer \(pdf 2,2 MB\)](#)
- [Utgiftsområde 23: Areella näringar, landsbygd och livsmedel \(pdf 1,5 MB\)](#)
- [Utgiftsområde 24: Näringsliv \(pdf 1,6 MB\)](#)
- [Utgiftsområde 25: Allmänna bidrag till kommuner \(pdf 455 kB\)](#)
- [Utgiftsområde 26: Statsskuldräntor m.m. \(pdf 242 kB\)](#)
- [Utgiftsområde 27: Avgiften till Europeiska unionen \(pdf 175 kB\)](#)

Sammanfattning

Den 23 oktober 2014 lämnade regeringen budgetpropositionen för år 2015 till riksdagen. Budgetpropositionen innehåller regeringens förslag till statens budget för 2015 samt de övriga förslag och bedömningar som följer av riksdagsordningen och budgetlagen.

För beställning av Budgetpropositionen för 2015 kontakta:

Riksdagens tryckeriexpedition,
100 12 Stockholm

Tel: 08-786 58 10

E-post: ordermottagningen@riksdagen.se

Budgetpropositionen för 2015 är en stor politisk händelse.

Sverige blev en demokrati i början av 1920-talet då kvinnorna fick rösträtt till riksdagen. Det socialdemokratiska partiet bildades 1889 och hade bland de första kraven rösträtt för alla.

Från 1932 till 1976, 44 år , hade Sverige socialdemokratiska statsministrar. Åren 1976 - 2006 var det omväxlande borgerliga och socialdemokratiska, 2006-2014, 8 år , moderat statsminister, 2014 blev det så en socialdemokrat.

Perioden 1932-1976 rymmer tider efter första världskriget, andra världskriget och efterkrigstiden. Socialdemokraterna var med och arbetade fram demokratin och ledde Sverige första tiden sedan demokratin formellt kommit till.

I de utvecklade länderna kom rösträtt och demokrati till på liknande sätt. Av någon anledning blev borgerliga idéer starkare på 1970-talet och Sverige fick en långlivad borgerlig ledning 2006. Sedan dess har majoriteten upptäckt bristerna i den ledningen och socialdemokraterna 2014 tagit makten.

Tiden före demokratis geombrott dominerades av andra maktförhållanden än demokrati men genom historien kan man skönja en utveckling till demokratin. Sverige hör till de mest demokratiska, men det finns stora brister, kvinnorna ligger efter männen och det finns ett betydande klasstänkande med över- och underklass. Utomlands är det vanligen värre än här och man kan bland annat märka att tusenåriga

religiösa verksamheter förhindrar att demokrati kommer till stånd. “Den arabiska våren“ på senaste åren har inte lett till den demokrati som vi i de mer utvecklade länderna hoppats på.

I budgetdebatten i riksdagen efter det budgetpropositionen lämnats visade den borgerliga oppositionen upp en tydlig överklassmentalitet, de talade mycket om socialdemokratiska skatthöjningar som de menade skulle fördärva Sverige och kunde inte se de förbättringar som skatthöjningarna kan leda till för underklassen.

Innan budgetpropositionen behandlas i det följande är det lämpligt att beröra människornas levnadsförhållanden och klassförhållandena. Det har studerats i forskningsarbetet om samhällsplaneringen problem sedan mitten av 1960-talet.

De nu äldsta svenskarna har varit med hela den demokratiska tiden från början av 1920-talet och känner till de stora förändringar som skett i det svenska samhället. Yngre har inte samma kunskaper. Det som sker i de sociala miljöerna har ändrats starkt. Den materiella tekniken för sjukvård, tillverkning, transporter informationer osv likaså.

I tidigare utvecklade länder har gjorts stora framsteg så att deras levnadsvillkor närmar sig förhållandena i de mer utvecklade länderna. På 1920-talet var länderna mycket oberoende av varandra, nu är de i mycket hög grad beroende av varandra och så att de utvecklade länderna får många arbetslösa eftersom arbetsuppgifter som inte kräver särskild utbildning kan övertas av sämre betalda i de utvecklade länderna. I Sverige finns en underklass av personer som inte har tillräcklig utbildning.

Den svenska arbetsförmedlingen är huvudsakligen uppbyggd för att

tillfredsställa arbetsgivarna, inte för att ge arbete åt arbetslösa.

En nationalekonomik uppgift borde vara att utnyttja den lediga arbetskraft som finns, det privata näringslivet klarar inte det. I det offentliga näringslivet finns behov av mer arbetsinsatser och det blir då en uppgift för politikerna att ordna upp saken.

Arbetslösheten har beskrivits som det största problemet. Men det problemet handlar främst om att de arbetslösa ska få in pengar till levnadskostnaderna. Det större och primära problemet är människornas levnadsförhållanden och ett grundläggande problem är då att ha pengar till levnadskostnaderna.

Konsumentverket ger varje år ut belopp för rimliga levnadskostnader för annat än bostadskostnaden. Rimliga bostadskostnader kan beräknas med ledning av statistik för hyror och normer för rimlig bostadsstandard. Man kan få fram kostnader för lägsta rimliga levnadskostnader inklusive hyran.

Skatteverket gör tabeller för inkomstskatter och man kan beräkna hur mycket av inkomsterna som blir kvar sedan inkomstskatterna och de lägsta levnadskostnaderna betalats. Vid låga inkomster blir det underskott i hushållsbudgetarna, vid höga inkomster blir det överskott.

Överskott och underskott har beräknats för åren 2006-2014. För ensam förvärvsarbete utan barn har överskotten och underskotten förändrats mellan åren 2006 och 2014, d v s under alliansregeringens tid, enligt tabellen på nästa sida.

För inkomster under 25 000 kr per månad har det blivit försämringar och för inkomster däröver förbättringar.

2006-2014 Förvärvsarbetande icke-pensionärer utan barn.

Överskott avser överskott i hushållsbudgeten sedan inkomstskatt betalats och det betalats för de minsta rimliga levnadskostnaderna enligt konsumentverkets belopp. I de angivna lägsta kostnaderna ingår ej semesterkostnader och andra resor än lokalresor. (Skattetabell 33, kolumn1.)

Ensam 2006 2014 Skillnad

Mån. Över- lön skott/år				
6001	-64356	-80536	-16180	Underskottet har ökat
7001	-55524	-71200	-15676	Underskottet har ökat
8001	-46692	-61864	-15172	Underskottet har ökat
9001	-37920	-52528	-14608	Underskottet har ökat
10001	-29880	-43192	-13312	Underskottet har ökat
11001	-22176	-34072	-11896	Underskottet har ökat
12001	-14532	-25612	-11080	Underskottet har ökat
13001	-6888	-17524	-10636	Underskottet har ökat
14001	756	-8716	-9472	Överskottet har minskat
15001	8400	-268	-8668	Överskottet har minskat
16001	16044	8180	-7864	Överskottet har minskat
17001	23688	16280	-7408	Överskottet har minskat
18001	31332	25076	-6256	Överskottet har minskat
19001	38976	33524	-5452	Överskottet har minskat
20001	46200	41624	-4576	Överskottet har minskat
21001	53844	50072	-3772	Överskottet har minskat
22001	61488	58520	-2968	Överskottet har minskat
23001	69132	66968	-2164	Överskottet har minskat
24001	76776	75416	-1360	Överskottet har minskat
25001	84420	83864	-556	Överskottet har minskat
26001	92124	92324	200	Överskottet har ökat
27001	98424	100772	2348	Överskottet har ökat
29001	109704	117668	7964	Överskottet har ökat
30001	115344	126008	10664	Överskottet har ökat
35001	143544	166208	22664	Överskottet har ökat
40001	171240	196712	25472	Överskottet har ökat
45001	196440	224912	28472	Överskottet har ökat
50001	221640	253112	31472	Överskottet har ökat
55001	246840	278972	32132	Överskottet har ökat
60001	272040	304172	32132	Överskottet har ökat

Den nya regeringen föreslår i sin budget förändringar som kan tänkas minska försämringarna under inkomst 25 000 kr per månad och minska överskotten över denna inkomst.

Hur utfallet blir för 2015 kan man räkna fram en bit in på 2015 när konsumentverket lämnat sina uppgifter om levnadskostnader för 2015, och skatteverket har klart med inkomstskatterna för 2015.

Utän att närmare underöka regeringens budget kan man utgå från att förändringarna i underskott och överskott långt ifrån blir tillfredsställande. Underskotten och överskotten kommer fortfarande bli stora och bli alltför stora.

I forskningsarbetet om samhällsplaneringens problem har lämnats några förslag som minskar underskotten, men förslagen tycks inte ha blivit beaktade i regeringens budget, Förslag har också lämnats om förbättringar i skolans kursplaner, som skulle öka svenska folkets kunskaper, men regeringen tycks inte ha upptäckt dem.

I den nya regeringen har berömvärt inrättats en demokratiminister och en bostads- och stadsutvecklingsminister, men det är oklart hur de ska arbeta.

Ministrarnas ansvarsområden fanns inte med i

Sven Winnell 13 oktober 2014: Människornas levnadsförhållanden. Riksdagens utskott. Den nya regeringen. Kommentarer och förslag. Tidningskommentarer. Partiledardebatten 8 okt 2014
<http://winnell.com/omr36-39zzp.pdf>

CV och några uppgifter om ansvarsområden har tillkommit. De nya uppgifterna har lagts in på politikområdena i det följande.

Förslag till riksdagsbeslut. Från omr36-39zs.pdf

TV-avgiften avskaffas för privathushåll.

Motsvarande belopp betalas som en kollektivavgift av riksdagen till public-serviceföretagen. För riksdagens finansiering avskaffas inflationsindexregleringen av jobbskatteavdragen och minskas jobbskatteavdragen för alla med 1200 kr per år = 100 kr per månad utom för inkomster under 150 000 kr per år = 12 500 kr per månad.

Systemet för pensionärernas bostadstillägg.

Regeln om att 15 % av förmögenheter ska tas upp som inkomst vid beräkning av bostadstilläggen avskaffas

Mycket angeläget, helst redan i budgeten för 2013, men annars 2014. Regeln 15% innebär en förmögenhetsskatt som tillsammans med vanlig skatt på räntan år 2013 är över 500% av bankavkastningar. För fastigheter innebär regeln en extra förmögenhetsskatt på 7,75% av taxeringsvärdet utöver den avgift för fastigheter som betalas på skattsedeln. Se sidan 352 i <http://wimmell.com/omr36-39zs.pdf>

Bostadsbidrag införs för barnlösa icke-pensionärer

Bostadsbidrag för ensam:

Bidrag 75% av bostadskostnad mellan 500 och 5100 kr per månad. Max bidrag 3 450 kr per mån = 41 400 kr per år. Avtrappning 25% av inkomst över 58 500. Avtrappningssträcka 165 600. Slutavtrappat vid inkomst 58500+165 600 = 224 100 per år = 18 675 kr per månad.

Makar: Bidrag 75% av bostadskostnad mellan 500 och 6100 kr per månad. Max bidrag 4 200 kr per mån = 50 400 kr per år = per make 25 200. Avtrappning 25% av inkomst över 58 500. Avtrappningssträcka 100 800. Vid lika inkomst slutavtrappat vid inkomst 58500+100 800 = 159 300 per år = 13 275 kr per månad.

De med studiemedel och 18-28 år: (anpassat till befintligt system): 75% av bostadskostnad mellan 1800 och 3600 kr per månad. Avtrappning 33% från inkomst 41000 för ensam och 58000 för makar som i befintligt system, eller 25% från inkomster avpassade efter det.

Bostadsbidrag för barnfamiljer.

Regeln om att 15 % av förmögenheter ska tas upp som inkomst vid beräkning av bostadsbidragen avskaffas.

Det är dock inte lika angeläget som för pensionärerna. Marginal-effekterna av regeln är för barnfamiljerna bara en tredjedel av pensionärernas högsta marginaleffekt av samma regel.

Men när förmögenhetsskatt nu tagits bort så att ickepensionärerna inte betalar förmögenhetsskatt kan det verka ologiskt att för de barnfamiljer som är beroende av bidrag ha kvar den förmögenhetsskatt som 15%-regeln innebär: på marginalen 20% av 15% = 3% där pensionären har 9,3% (62% av 15% = 9,3%) och icke-pensionärerna 0%.

Hur noga var man med att beräkna statens kostnader när förmögenhetsskatten togs bort? När det gjordes borde man på samma gång ha tagit bort regeln 15% i bostadsbidragssystemen.

Enligt DN 3 feb 2013 var sparräntorna då cirka 1% (se sida 352):

Om banfamiljen har 200 000 på banken är räntan säg 1% = 2000 kr. Skatten på räntan är 30% = 600 kr.

Bostadsbidraget minskar med 20% av räntan 2000 kr = 400 kr

Förmögenhetstillägget är 15 % av 100 000 = 15000 och det minskar bostadsbidraget med med 20% av det = 3000 kr.

Skatt och bidragsminskning blir : 600+400+3000 = 4000 kr.

Den verkliga inkomsten av 200 000 kr på banken är räntan 2000 kr och det ger en förlust på 4000-2000 = 2000 kr = 100% av räntan 2000 kr. En förståndig barnfamilj bör ta ut pengarna från banken och lägga dem i madrassen och tjäna 2000 kr per år, på 10 år 20 000 kr.

Om riksdagen anser att de nuvarande regeln om 15% är lämplig och förenlig med de jämlikhetsideal man förespråkar, kan regeln behållas, men om så inte är fallet bör regeln om att 15 % av förmögenheter ska tas upp som inkomst vid beräkning av bostadsbidragen avskaffas.

Tillägg om skatter.

Alliansregeringspartiernas rötter finns i den dominerande överklassen före första världskriget 1914-1918, del i den överklass nere i Europa som skapade kriget och skickade ut miljontals unga män att dö meningslöst när de ville ha en annan framtid.

Vad jag förstått byggdes det socialdemokratiska partiet först upp mest av arbetare som hade arbetsinkomster. Bland dem fanns ett hat mot sådana som inte kunde försörja sig - "inte göra rätt för sig". I sina berömda tal om solidaritet vände sig Per-Albin Hansson mest mot överklassen, men också mot sina egna.

Solidariteten mot de sämst ställda växte till sig. Andra världskrigets konekvenser för Sverige hjälpte nog till med det. Efter det kriget kom bl a barnbidrag, studiestöd, allmän sjukförsäkring m m.

Ekonomiska skribenter som vill se världen i stort menar nu ofta att 1980 var en vändpunkt. Då började girigheten gripa kring sig och alla skulle tänka på sig själva och klara sig själva. Världen skulle bygga på konkurrens och marknadsprinciper, allt skulle privatiseras.

Folkpartiledaren menar nu att de som har låga inkomster är ansvarslösa. De som inte har arbetsinkomster men sjukersättningar ska hjälpas att få inkomster genom att man tar bort sjukersättningarna. Arbetslösa ska hjälpas till arbete genom att man tar bort arbetslöshetsersättningar. Den här synen bör brytas

De förslag till riksdagsbeslut som lämnats i det föregående behöver inte utredas i långa utredningar, de kan sättas igång direkt. Det som satsas på låginkomster går troligen direkt till konsumtion som leder till

arbete för arbetslösa, som i sin tur konsumerar och betalar skatt så att pengarna kommer tillbaka till de offentliga kassorna.

Fastighetsskatten, förmögenhetsskatten, arvs- och gåvoskatterna bör ej återinföras. Statliga inkomstskatten bör ej tas bort.

Fastighetsskatter och förmögenhetsskatter är ett elände därför att fastigheter och förmögenheter för många inte alltid inbringar pengar som räcker till skatterna. Arvs- och gåvoskatter ger upphov till onödigt manipulerande.

Den mest rättvisa skatten är skatten på förvärvsinkomster som handlar om pengar man disponerar och är mer kontrollerbara än de andra skatterna.

Ränteavdrag och kapitalinkomstskatter bör ligga kvar på 30%

Om förmögenheter: det finns olika slags förmögenheter, man kan ha ett hus eller pengar på banken, men en viktig typ av förmögenhet är den förmåga man har genom kunskaper och erfarenheter. Denna förmögenhet beskattas inte, man beskattar avkastningen av kunnandet, dvs inkomster man har av kunnandet, avkastningen av kunnandet. Samma bör gälla för de materiella förmögenheterna, man beskattar avkastningen.

De svenska politiska partierna har aldrig förstått sig på problemen med fördelningen av inkomstskatterna, isynnerhet för de lägsta inkomsterna där de olika hushållkostnaderna, mest på grund av bostadskostnaderna, för ensamma och makar/sambor spelar stor roll.

För pensionärer och barnfamiljer görs en sorts anpassning genom bostadstillägg vid låga inkomster. Samma sorts anpassning borde ske

för icke-pensionärer utan barn, för dem borde införas lämpliga bostadstillägg. Sådana tillägg har funnits en tid men tagits bort.

Genom jobbskatteavdragen har skattefördelningen ytterligare försämrats.

Man bör observera, att makar/sambor (utan barn) vanligen klarar sig bra om båda har inkomster. Ensamstående är missgynnade i skattesystemet eftersom de ensamma ska betala hela levnadsstandarden. Om man sänker skatterna så att ensamma klarar sig vid låga inkomster kommer makar/sambor att bli överkompenserade. Man kan klara detta problem bara med hjälp av lämpligt utformade bostadsbidrag.

Under de senaste 40 åren har man i riksdagen inte kunnat få syn på någon vettig sammanhängande framställning om skatte- och bidragsfördelningsproblem. Varken de rödgröna eller de borgerliga partierna har gjort någon redovisning om levnadskostnaderna och satt skatter och bidrag i relation till det. Skattelättnaderna: bör bedömas med hänsyn till levnadskostnaderna.

Nyligen har det tagit fart i det gamla förslaget om skatt på finansiella transaktioner. Det finns troligen ingen som kan konstruera och administrera en sådan skatt. De stora finansiärerna kommer att motarbeta och gå runt en sådan skatt och ta betalt för att hantera den så att det till slut blir konsumenterna som får betala skatten, hela administrationen och domstolarna som ska döma i brotten mot skatten.

Det finns många förslag om skatter på kapital av olika slag. Det bästa torde vara att helt avstå från alla skatter på kapital och inrikta sig på att ta skatt på avkastningarna, att avskaffa de regler som gör det möjligt att hitta kryphål som kan minska kapitalinkomstskatterna.

En skatt på kapital kommer bara att till sist drabba de små kapitalisterna som vill spara för oförutsedda utgifter, eventuell sjukdom och eventuell ålderdom. och som kanske drömmer om att få ihop kapital till en egen verksamhet.

Låt de stora kapitalisterna hålla på med sitt kapital, som de ibland använder för nyttiga saker. Men bolagsskatterna, som är ett slags kapitalinkomstskatt, tycks ha blivit för låga.

I det man bör göra ingår intresse och förbättringar för de lägsta inkomsterna och minskning av gapet mellan fövärvsarbete och andra.

Vi har offentliga verksamheter och privata verksamheter för hushållen och för näringsverksamheter.

Socialdemokraternas fiender är inte näringsverksamheterna utan de andra partierna. Därför bör socialdemokraterna inte beskatta näringslivets kapital utan beskatta näringslivets kapitalinkomster. Till kapitalinkomster hör vinster.

Alla verksamheter bör omges av lämpliga restriktioner som hindrar skador och leverans av onyttigheter. Näringslivet ska hålla god arbetsmiljö, goda löner och trygghet i anställning. Vinster bör beskattas, men att beskatta kapitalet lär inte ha mycket gott med sig, bara leda till onödigt krångel. När kapital säljs kan finns skäl att ta ut skatt, men då är ju kapitalet en vara.

Detta synsätt kan ge konflikter med v och kanske också mp, som kan tänkas vilja bekämpa ägandet. Kapitalisterna tenderar att missbruka sin makt, men det bör man komma till rätta med ge-

nom restriktioner på verksamheterna och det som levereras. Om företagen slipper skatt på kapital kan de tåla restriktioner.

De svenska nationalekonomerna har varit och är föga intresserade av välfärdsfördelningen. Det de mest diskuterar är hur staten ska få in inkomster, och det är lätt att hitta på det om man inte tar hänsyn till välfärdproblem och välfärdsfördelning.

Det har nu på många håll gjorts förslag till ändring av systemet för inkomstskatterna, och det påstås ofta, att alla tycker att inkomstskattesystemet behöver ändras. Men de stora dragen i systemet är bra, det behövs ingen stor omläggning av systemet, det som kan behövas är justeringar av detaljer.

Det som främst är dåligt är jobbskatteavdraget, men vid alla justeringar måste man ta hänsyn till att man inte bör ändra för mycket och inte för snabbt därför att ändringar kan slå hårt på välfärdsfördelningen, isynnerhet vid låga inkomster. De som har höga inkomster och stora överskott i hushållsbudgetarna har stora marginaler som gör att de kan tåla ändringar.

När man sänkte moms på mat var det ett misstag. Att nu höja den moms är inte lätt, man måste då införa kompensationer som är svåra att beräkna.

Att införa nya amorteringskrav på lån till bostad drabbar sådana med låga inkomster, med följd att de inte kan ha en egen bostad. De med höga inkomster klarar sådant utan bekymmer.

Vilka möjligheter har svenska folket att förstå partiets beskrivningar av sin politik?

Man får då återgå till det svenska utbildningsväsendet. Det finns inga andra krav om att svenskarna ska följa med utvecklingen än att man ska gå igenom grundskolan. Om man har lärt sig det som står i grundskolans läroplaner är man redo att rösta - så får man uppfatta det. Äldre personer som gått i äldre skolor med äldre läroplaner får rösta, men kan naturligtvis inte tillräckligt för att göra det.

Före skolåldern finns inga krav om utbildning, man räknar med att föräldrarna uppfostrar barnen. För dagis och förskola finns vissa krav. Krav om barn finns i FN:s deklaration om mänskliga rättigheter och i Barnkonventionen.

Regeringen ska utreda om barnkonventionen bör bli svensk lag. Regeringen vill ta reda på hur tillämpningen av lagar och andra föreskrifter överensstämmer med barnkonventionen och tillsätter därför en utredare, Anita Wickström. Den särskilda utredaren ska även analysera för- och nackdelar med att inkorporera barnkonventionen, det vill säga om den ska gälla som svensk lag. - Barnets rättigheter behöver stärkas i vårt land. Även om vi tycker att vi gör mycket rätt enligt barnkonventionen så finns det anledning att förstärka barnets rättigheter på flera områden, säger Maria Larsson.

Grundskolan regleras med läroplanerna. I den läser alla om religion, men något ämne om filosofi och psykologi finns inte, ämnen som gäller tänkandets och kunskapens historia och ämnen som gäller hur människor fungerar psykologiskt sett. Grundskolan ska vara allmänbildande och innehålla allt man behöver, men gör det inte.

Före andra världskriget gick cirka 5 % av årskullarna på gymnasiet som då var allmänbildande, men inte hade filosofi och psykologi som obligatoriskt. Uppskattningsvis kanske 20 % av dem på gymnasiet läste detta, dvs cirka 1% av årskullen läste filosofi.

Nu är gymnasiet huvudsakligen till för yrkesutbildning, men kanske fortfarande 1% av årskullarna läser filosofi och psykologi.

På högskolor och universitet läses de ämnena bara då det behövs i yrkena. Om man räknar med att 1% läser det kommer man till att 99 % av dem på universitet och högskolor blir fackidioter.

I de 22 politikområdena finns anledning att kommentera hur grundskolan tillgodoser kunskapsbehoven i områdena.

Som tur är följer många svenskar, trots dålig skolgång, med i det som händer och sker.

Klart är att grundskolans ämnen Samhällskunskap, Religionskunskap och Hemkunskap behöver förbättras med hänsyn till vad man behöver. Likaså Samhällskunskap och religionskunskap på gymnasiet. Där skulle det också vara bra med ett ämne Hemkunskap, men om det inte finns plats för det borde Samhällskunskapen kunna ökas på med viktiga hemkunskapsproblem.

Högervridningen, våldet och allt annat elände gör att man måste förbättra undervisningen i skolan. Religionskunskapen bör ändras till Religion och levnadskunskap, Samhällskunskapen behöver bli mycket bättre och Hemkunskapen behöver utökas. Med rätta förbättringar blir barnen lyckligare som barn och sedan som vuxna och demokratin förbättras.

(Från 36-39zzp.pdf)

Religion och levnadskunskap.

Tanken med att bygga ut religionsämnet är att religionsämnet är litet och skulle tåla en komplettering. Litet är kanske ämnet i Sverige, men det är stort i världen, stort i Mellanöstern, Nordafrika och andra länder med Islam, stort i USA med bl a högerextrema religiösa fundamentalister som hotar ruinera USA, stort i Sydamerika och stort i de flesta länder utom Norden och kommunistiska länder som Ryssland och Kina. I Sverige förekommer religiösa problem bland invandrare. I Ryssland har religion trätt fram efter Sovjetunionens fall. Påvedömet är kvar.

Religioner har i Sverige på senare tid blivit mer problematiska än tidigare. Religioner behöver en motvikt bestående av filosofi och psykologi o d som föreslås som komplettering i ämnet Religionskunskap i grundskolan. Även på gymnasiet behövs samma kompletteringar.

Gymnasiegemensamma ämnen: Engelska, Historia, Idrott och hälsa, Matematik, Naturkunskap, Religionskunskap, Samhällskunskap, Svenska/svenska som andraspråk.

Förr fanns högre allmänna läroverk. Cirka 5 % av årgångarna barn gick där och resten i folkskolan. På gymnasiet kunde finnas en lektor som var präst och hade hand om religionsundervisningen (kristendom var ämnet då). Han skötte också undervisningen i filosofi, som bestod av tre ämnen: filosofi, logik och psykologi.

Filosofiämnet var inte obligatoriskt, i en klass på reallinjen med 25 elever kunde det vara bara två som läste filosofi. Filosofiämnet är fortfarande inte obligatoriskt på gymnasiet och hela efterkrigstiden har en stor del av dem som gått där och efteråt på högskolor och universitet inte fått någon utbildning i filosofi och psykologi. Många av dem har blivit chefer och män i staten - utan utbildning i filosofi och psykologi,

men väl i religion. Det är inte bra. Det gamla filosofiämnet är nu uppdelat på filosofi och psykologi.

De första gymnasierna kom till i början på 1600-talet och hade då uppgiften att förbereda för prästutbildning och utbildning av tjänstemän i staten. Religion hade en stark ställning. Den allmänna folkskolan kom till 1842 och sköttes till en början i stor utsträckning av präster och andra kyrkans män. Barn skulle bli religiösa med kristlig tro. Gymnasierna utvecklades vartefter med nya ämnen, reallinjer tillkom, och flickor fick börja gå på gymnasierna på 1920-talet. Biskoparna var högsta chefer för läroverken. Med tiden togs biskoparnas ledarskap bort.

Folkskolan växte vartefter och de nuvarande grundskolorna och gymnasierna kom till i slutet på 1900-talet. Statskyrkan har avskaffats och kristendomskunskapen har ändrats till religionskunskap. Man får nu inte undervisa i religion så att barnen blir religiösa utan bara om religion.

Man bör komma ihåg att religioner med gudars styrningar tillkom under forntiden och att deras betydelse har minskat och nu mer och mer ersätts av demokrati där människorna är ansvariga för styrning och utveckling. Religionerna är visserligen ännu av stor betydelse, men de är i dagens situation ändå av marginell betydelse.

Att i Sverige ha ett obligatoriskt ämne som bara handlar om religion är att tillmäta religionerna för stor betydelse. Viktigare är världsliga problem och kunskaperna om dem förtjänar större uppmärksamhet. Att komplettera religionsämnet med mer aktuella saker är lämpligt. Det gör att ämnets beteckning Religionskunskap inte passar utan bör ersättas av något mer rättvisande.

Man kan inte bara ändra till "Livsåskådning", "Filosofi" eller "Psykologi", det blir för snävt och missvisande.

Ämnet Samhällskunskap har sina lärare utbildade på Statsvetenskapliga institutioner, Det som behöver tillkomma ligger närmare religionerna och därför kan det vara bra att lägga det tillkommande tillsammans med religion, i ett ämne Religion och levnadskunskap.

Om religionsämnet ombildas till ett ämne med filosofi och psykologi kommer det ämnet att innehålla många universitetsämnen. Av ämnena kan man anse att religionen var först och om man lägger ämnena i en kronologisk och logisk ordning kan man börja med religion:

Religion och levnadskunskap. (Barnen lär också föräldrarna)

1. Religionskunskap.
2. Filosofihistoria.
3. Idé- och lärdomshistoria.
4. Vetenskapshistoria
5. Utbildnings- och skolhistoria.
6. Skolverkets läroplan för grundskolan.
7. Arkiv- och bibliotekskunskap.
8. Individernas kunskaper och erfarenheter.
9. Framtidsplanering. För Sverige och världen för kroppsliga och psykiska förhållanden och fysiska och sociala miljöer, med samhällsbeskrivning, sambandsforskning och demokratins krav.
10. Estetik och värderingar.
11. Livsåskådningar och världsåskådningar. Världsbilder.
12. Psykologi. Biologisk psykologi. Kognition. Utvecklingspsykologi.
13. Socialpsykologi.
14. Sociologi och informationskunskap.
15. Logik och vetenskapsteori.
16. Etik och moral.
17. Konsten att inte ha tråkigt. (Tillägg 18 feb 2014)
Ämnet bör utformas i flera alternativ passade till utbildningsnivåerna. Enklare för lägre klasser och mer utvecklade för högre.

Forskningen om samhällsplaneringens problem.

Ämnet om samhällsplaneringens problem har utretts i samband med forskarutbildningen i samhällsplanering vid Nordiska Institutet för Samhällsplanering, Nordplan. Institutet bildades 1968 av de nordiska länderna med plats i Stockholm. Av någon anledning lades det ner efter ett par decennier.

Innan nedläggningen publicerade institutet dock en rapport, Nordplan meddelande 1986:5, "Sven Winnell : Samhällsplaneringens problem: ett klassifikationssystem som hjälpmedel." Systemet ordnar samhällsplaneringens problem på ett systematiskt sätt. Enligt Libris finns rapporten på bibliotek :

Umeå universitetsbibliotek,
Kungl. biblioteket,
Nordregio, Biblioteket,
Riksdagsbiblioteket,
Stockholms universitetsbibliotek, Geobiblioteket,
Lunds universitets bibliotek, Universitetsbiblioteket,
Malmö stadsbibliotek, Informations- och lånecentralen och
Sveriges lantbruksuniversitets bibliotek, Alnarpsbiblioteket.

När Internet kom till på 1990-talet belystes klassifikationssystemet och samhällsplaneringens problem med hjälp av det som fanns där och 1998 lades på Internet in Sven Winnells hemsida: <http://winnell.com> "Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen? Med ett klassifikationssystem för mänskliga verksamheter. "

Sven Winnells hemsida på Internet.

Från <http://winnell.com>.

På Sven Winnells hemsida på Internet, <http://winnell.com>, ges en redovisning av ett forskningsarbete med titeln: "Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen. Med ett klassifikationssystem för mänskliga verksamheter". Forskningen har med varierande intensitet pågått sedan mitten av 1960-talet.

Utvecklingen mot framtiden beror huvudsakligen av människornas verksamheter. De har ordnats in i 129 verksamhetsområden i nio huvudområden numrerade 1-9. I områdena finns verksamheter som tillsammans formar världens framtid: myndigheter och privata företag och organisationer, arbetare, tjänstemän, filosofer, forskare, lärare, elever, författare, människor av alla slag med alla upptänkliga verksamheter, yrkesverksamheter, fritidsverksamheter, tankeverksamheter o s v.

Hemsidan lades in på Internet våren 1998. Redovisningen omfattar sju inledande dokument och 129 dokument med verksamhetsområden som i första hand ska belysa hur verksamheterna fördelas på de olika områdena. De första åren fylldes de 129 sidorna med sådant, men det visade sig att allt inte kunde läggas in, det skulle bli för mycket. Därför gjordes särskilda bilagor, vanligen i pdf-format, som fick länkar på de 129 sidorna.

På område 40 förtecknas bilagor som har att göra med klassifikationssystemets utformning. Klassifikationssystemet innebär en samhällsbeskrivning som beskriver de olika verksamheterna, verksamhetsområdena och hur de beror av varandra.

Senare har arbetet mer växlats över till att påverka utvecklingen genom politiken och många bilagor om det har gjorts och finns förtecknade på område 36-39. Många bilagor handlar både om att visa systemets uppbyggnad och att påverka politiken och mycket gäller att bara undersöka verksamheterna i de olika områdena.

Det är så mycket som händer att det är svårt att både sköta de 129 områdena på hemsidan och att göra bilagor. Arbetet gäller att hålla koll på alla som med verksamheter påverkar utvecklingen. Det är så många att enda möjligheten i det arbetet är att skaffa kunskaper från hemsidor på Internet. Människor som väsentligt påverkar utvecklingen finns ofta i företag och organisationer som numera måste ha hemsidor på Internet för att kunna göra sig gällande. Hemsidesinnehavare som man har anledning besöka har vanligen sitt material svåröverskådligt och ändrar ofta åsikter och adresser. Det är inte möjligt att ständigt kontrollera dem och deras ändringar.

I mars 2011 gjordes en revidering av hemsidans 129 områdena, där mycket plockades bort. I april 2014 påbörjas revideringar då ännu mer tas bort. Det finns på de 129 områdena på hemsidan inte plats för några mer omfattande beskrivningar eller beskrivningar som har kort giltighetstid. Områdena måste i stor utsträckning få innehålla länkar till bilagor som innehåller beskrivningar av verksamheter och länkar till beskrivningar.

De särskilda utredningarna/bilagorna finns förtecknade i följande pdf, som också innehåller innehållsförteckningar till de senaste årens utredningar.

[Sven Winnell 080203+++ : Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen? Ett forskningsarbete. Utredningar och deras innehåll. \(http://winnell.com/omr40zf.pdf\)](http://winnell.com/omr40zf.pdf)

I början är dokumenten uppdelade på olika kategorier, men från och med 8 april 2011 (sidan 164) förtecknas de i kronologisk ordning, varvid den senaste läggs underst.

Nästa fas ifråga om budgetpropositionen.

Nästa fas gäller hur budgetpropositionen tas emot av oppositionen och hur riksdagen röstar. Sedan en fas om regeringens ställning och vad man kan vänta sig.

Det kommer att behandlas i särskilda kommande sammanställningar. Förhoppningsvis är då klarlagda ministrarnas ansvarsområden och deras uppfattningar om hur de ska sköta sin uppgifter. Man skulle vilja ha några slags programförklaringar från alla ministrarna så att man kan se vartåt det hela lutar.

Redovisningen här i det följande.

342 Tillägg om ministrarnas ansvarsområden.
-360

18 2. Människornas levnadsförhållanden.

39 3. Regeringen och departementen.

47 De nya regeringens politik

48 Stefan Löfvens regering

49 De 22 politikområdena

På varje politikområde har lagts in ministrarna och deras verksamhetsmenyer. På menyerna har vanligen tillkommit rubriker för CV och ansvarsområden. Under rubrikerna för ansvarsområden finns i de flesta fallen ingenting. Där det finns något har det lagts in. Också statsbudgetens utgiftsområden har lagts .

109 4. Förteckning över myndigheter inom departementens verksamhetsområden.

163 5. Budget för 2015: Ett Sverige som håller ihop. Regeringens sammanfattningar.

178 6. Några tidningskommentarer om statsbudgeten och annat.

244 7. Innehåll i några tidigare utredningar.

278 8. Debatt med anledning av budget-
- 341 propositionens avlämnande.

2.

Människornas

levnadsförhållanden

2. Människornas levnadsförhållanden

Människornas levnadsvillkor beror av fyra föränderbara faktorer :

Individens kroppsliga förhållanden, dvs individens kroppsliga status och personliga hjälpmedel för de kroppsliga behoven.

Individens psykiska förhållanden, dvs individens olika psykiska tillstånd och aktiviteter, individens inre verklighet.

Individens fysiska miljö - fysiska samhälle. De fysiska miljöerna gäller det fysiska i omgivningarna. De fysiska miljöerna kan gälla:

* De fysiska miljöerna som estetiska objekt med kulturella värden och funktioner.

* De fysiska miljöerna som materiella objekt med ekonomiska värden och teknologiska funktioner.

Individens sociala miljö - sociala samhälle, dvs människornas psykiska samspel, de sociala miljöerna.

Förändringsprocesserna i världen hålls i de mest väsentliga avseendena igång av människornas verksamheter :

Individernas viljor.

Kollektiva viljor. (Politik).

Handlingar för kroppen (ekonomiska- teknologiska handlingar).

Handlingar för psyket (informationshandlingar- kulturella handlingar).

Verksamheterna påverkar varandra i en påverkanskedja utan slut.

Människorna påverkar genom verksamheter i fyra olika roller i livet:

A. Huvudroll: allmän levnadsroll lekmanroll-fritidsroll.

A1: att i största allmänhet leva med kropp och psyke i de fysiska och sociala miljöerna med de möjligheter och innanför de ramar som ges av de politiska styrningarna.

A2: att påverka de politiska styrningarna som direkt eller indirekt styr individernas levnadsförhållanden, som beror av de fyra ovan nämnda faktorerna.

B. Biroll: förvärvslivsroll-expertroll-yrkesroll.

B1: att hitta lämplig plats i de gemensamma förvärvslivssystemen och göra arbetet med hänsyn till egna egoistiska krav.

B2: att sköta arbetsuppgifterna i förvärvsarbetet med hänsyn till vad de övriga samhällsmedlemmarna kan begära att få utträttat i den gemensamma arbetsfördelningen.

Individer och samhällen planerar framtiden.

Planeringar går ut på att finna vad man bör vilja och innehåller fyra planeringsmoment som kan redovisas på många olika sätt alltefter omständigheterna i varje planeringsfall :

Hur var det ? Kunskaper och erfarenheter från det förgångna.

Hur är det ? Riktiga kunskaper om rådande förhållanden.

Hur kan det bli ? Vilka alternativ är möjliga i framtiden ?

Hur bör det bli ? Vilket eller vilka alternativ bör man välja ?

Dessa frågor bör ställas ifråga om alla mänskliga verksamheter.

Man bör utforma svaren på frågorna om hur det bör bli med hänsyn till effekterna, sedda i jämlikhetsperspektiv, på individernas levnadsvillkor, som ges av

**psykiska och
kroppsliga förhållanden och av deras
fysiska och
sociala miljöer.**

Vill man förbättra världen - göra världen till en bättre plats - måste man arbeta på alla de fyra områdena om psykiska och kroppsliga förhållanden och fysiska och sociala miljöer. De fyra områdena påverkar varandra och direkt eller indirekt slutmålet: tillfredsställelse för individen.

Ska man gemensamt kunna åstadkomma en bättre framtid i världen måste man ha gemensamma framtidsvisioner, det kräver gemensamma viljor och gemensamma planeringar. I en demokrati är alla medansvariga för utvecklingen och får försöka bilda sig uppfattningar och ta ställning och försöka påverka verksamheterna inklusive samverkansverksamheterna i lämplig riktning. I en demokrati är det viktigt att alla medborgare är så väl informerade att de kan delta i styrningarna mot framtiden. Det ställer stora krav på informationssystemen.

Resonemangen leder till att man bör göra allt som är möjligt för att till alla genom utbildning och information sprida ut kunskaper om världsförbättringsproblemen, dvs kunskaper om hur det var och är, kan bli och bör bli. För att ha något att sprida ut måste man hålla igång forskning, utredningar och planeringar. För att hålla ihop allt detta måste man hålla igång även kontinuerliga planeringar om forskning, utredning, utbildning, information och planeringar.

Planeringar bör finnas dels för en mängd ämnesområden-verksamhetsområden, dels för geografiska områden av olika storlekar. För alla planeringar bör finnas flera framtida tidshorisonter. Både tillstånd och framför allt processer bör planeras. Man bör alltså ha planeringar för tillstånd i rummet vid olika tidpunkter och planeringar för processer som fördelar i rummet och förändrar med tiden.

Man bör noga skilja mellan planeringar och beslut. Planeringar är beslutsunderlag. När alla fått alla informationer i planeringsprocesserna ska allas åsikter slussas igenom i hierarkierna till dem som fått makt att besluta, och det är också informationsprocesser som ingår i samhällsplaneringens problem.

Till problemen hör också informationsprocesserna från beslut till det slutliga verkställandet. Samhällsplaneringsprocesserna bildar ett jättelikt informationssystem som rymmer alla informationsflöden. I själva verket är det så att de förekommande informationsprocesserna bildar eller utgör de förekommande planerings- och beslutsprocesserna.

Samhällsplaneringsprocessernas och beslutsprocessernas problem kan ses som en mängd informationsproblem med ca 7 miljarder personers, dvs världsbefolkningens, inre informationsproblem i psykiska processer och ett yttre informationsproblem med informationsutbyten mellan alla dessa personer. Samhällsplanering innebär bl a konstruktion av förslag till framtider, då det konstruktiva arbetet utförs i de psykiska processerna med hjälp av kunskapsmaterial som tillkommer genom både inre och yttre informationsflöden.

Förändringsprocesserna hålls igång av informationsflöden i och mellan människorna, och därför övergår förändringsproblemen och samhällsplaneringens problem i ett stort problem om produktion och spridning av kunskaper och värderingar, som leder till handlingar som förändrar världen.

Vill man förbättra världen bör man i första hand förbättra individernas inre verkligheter och viljor och förbättra de politiska-demokratiska styrningsprocesserna. Det kan man göra genom åtgärder på plane-

rings-, forsknings-, utrednings-, utbildnings- och informationsområdena.

Arbetet om samhällsplaneringens problem vänder sig till dem som har makten över förändrings- och fördelningsprocesserna på olika nivåer och i synnerhet på de politiska nivåerna. Eftersom Sverige är en demokrati har i princip folket makten. Arbetet vänder sig därför till folket, men då den sk representativa demokratin tillämpas har de förtroendevalda politikerna makten och arbetet vänder sig därför främst till dem.

Men det vänder sig också i hög grad till alla som på ledande sätt på opolitiska nivåer medverkar vid förändring av individernas kroppsliga och psykiska förhållanden och deras fysiska och sociala miljöer, och de finns inom alla delar av systemet. Arbetet vänder sig i hög grad till alla som sysslar med utbildning och information.

I rollen A1 behöver man information så att man klarar det dagliga livet. I den rollen kan man ställas inför problem var man ska köpa varor bäst, hur man lagar bra mat, hur man kan resa bäst, hur man gör för att bota krämpor, vart man vänder sig när man blir sjuk, hur man knypplar, vad aktierna står i, vad de ger på bio och teater, vem som vann fotbollsmatcherna etc etc. I den rollen vet man vad man vill efterfråga och det kan då vara bra med en söktjänst där man bara skriver in t ex "fotbollsmatcher" eller "magont". I ett väl utvecklat nät ska man då få "träffar" som beskriver det man är ute efter.

I rollen B1 gäller det att hitta ett bra jobb man trivs med och man får betalt för så mycket man vill ha. I den rollen måste man välja utbildning om man inte har någon man tycker räcker och då får man söka på utbildningar och lediga jobb.

I rollen B2 gäller det att göra jobbet bra, dvs man måste göra det på bästa sätt och på rätt tid. Vill man använda Internet för den här rollen får man söka på det yrke man valt och se om man kan få några tips om hur man bör göra. Arbetsgivarna bör tala om hur arbetet ska skötas och anställda och specialister och forskare kan komma med förslag till förbättring av arbetsrutinerna.

Rollen A2 är den verkligt svåra rollen : Att påverka de politiska styrningarna som direkt eller indirekt styr individernas kroppsliga och psykiska förhållanden och fysiska och sociala miljöer. Klassifikationssystemet som redovisas här är uppbyggt i första hand med hänsyn till rollen A2, men tillfredsställer automatiskt informationsbehoven i de andra rollerna eftersom man i rollen A2 behöver veta bland annat allt som man behöver veta i de andra rollerna. Det som man ytterligare behöver veta i rollen A2 är hur alla verksamheter påverkar varandra och behöver veta vad man ska sträva mot, dvs veta vilka verksamheter som behövs och hur de bör vara fördelade.

Information för rollen A2 kan man inte få genom att söka på ett enda ord utan man måste orientera sig i hela informationsutbudet. För att inte drunkna i all information måste man ha hjälp att få ordning på frågorna, och den hjälpen får man med det uppgjorda klassifikationssystemet för verksamheter.

Klassifikationssystem för verksamheter.

O....1 Psykologiska och filosofiska verksamheter

- O....10 Övergripande samhällskunskap. Övergripande värderingar
 - O....101 Bibliografiska verksamheter. Arkiv.
 - O....102 Biblioteksverksamheter. Databaser. Internetsökning
 - O....103 Allmänna encyklopedier. Övergripande värderingar
 - O....104 Övergripande filosofiska verksamheter om samband
 - O....105 Övergripande om forskning
 - O....106 Övergripande om ekonomiska verksamheter
 - O....107 Övergripande om kulturella verksamheter, utbildning o d.
 - O....108 Samhällskunskap.
 - O....109 Ide- filosofi- och lärdomshistoria.
-
- O....11/19 Individernas inre verkligheter.
 - O....11 Individens lager av kunskaper, erfarenheter o d.
 - O....12 Individens visioner, framtidsvisioner o d.
 - O....13 Individens känslor, värderingar od. Estetik.
 - O....14 Individens ideologi / uppfattning om samband o d.
 - O....15 Individens psykiska mekanismer Psykologi o d.
 - O....16 Individens logik. Vetenskapsteori o d.
 - O....17 Individens moral och uppfattningar om moral.
 - O....18/19 Filosofer, äldre och senare, i öst och väst.

O....2 Religiösa verksamheter o d

- O....20 Övergripande religiösa verksamheter o d
- O....21 Allmän religionsvetenskap
- O....22/28 Kristna religioner
- O....29 Icke kristna religioner o d

O....3 Politikvetenskaper. Politiska verksamheter.

- O....31 Statistik och demografi
- O....32 Statsvetenskap
- O....33 Nationalekonomi, internationell ekonomi
- O....34 Lagar o förordningar, traktat, juridik

- O....35 De demokratiskt valda församlingarnas verksamheter.
- O....351 Sveriges riksdag (och motsvarande utomlands)
- O....352 Kommun- och landstingsfullmäktige (och mots utomlands)
- O....353 Sveriges regering (och motsvarande utomlands)
- O....354 Mellanfolkliga centrala organ (FN, EU o d)

- O....36/39 Politiska krav och politiska planeringar:
- O....36...om individernas kroppsliga förhållanden.
- O....37...om utbildning o d.
- O....38...om fysiska miljöer o ekonomiska verks.
- O....39...om sociala miljöer, nöjen, sport o d

O....4 Sambandsforskningsverksamheter.

- O....40. 41- 49. Systemvetenskap. Infostruktur.

O....5 Naturforskning. Matematikverksamheter.

- O....50 Allmänt om naturforskning. Naturkunskap
- O....51 Matematik
- O....52 Astronomi, rymdforskning
- O....53 Fysik o d
- O....54 Kemi o d
- O....55 Geologi, meteorologi, hydrologi o d
- O....56 Paleontologi, arkeologi o d
- O....57 Biologi, ekologi. Naturgeografi. Utvecklingslära, ärftlighet
- O....58 Botanik.
- O....59 Zoologi

O....6 Teknologiska / Ekonomiska verksamheter.

- O....60 Allmänt om teknologiska och ekonomiska verksamheter
- O....61 Hälso- o sjukvårdsverks., räddning o d. Veterinärverksamheter
- O....62 Ingenjörsverksamheter (konstruktion o d)
- O....63 Biologisk produktion. Jordbruk, skogsbruk, jakt, fiske
- O....64 Hushållsarbeten. Energi- och hygienförsörjning.
- O....641 Matlagning. 642 Måltider, servering, restauranger.
- O....643 Organisation av boende, personalrum o d, hotell.
- O....644 El-, gas-, värme-, vatten- hygienförsörjning o d.
- O....645 Användning av inventarier o d.

O....646 Personlig hygien o d, klädvård (utom 648 tvätt o d).
O....647 Allmän hushållsekonomi. Inkomster och utgifter
O....648 Städning-, rengörings- och tvättverksamheter o d.
O....649 Personvård: barn, hemsjukvård o d .

O....65 Administration, distribution, kommunikation, organisation o d
O....651 Kontorsarbete o d. Datoranvändning
O....6520-6524 Opolitisk offentlig civil förvaltning.
O....6525-6529 Militära verksamheter
O....653 Handelsverksamheter.
O....654 Telekommunikationsverksamheter.
O....655 Förlagsverksamheter o d.
O....656 Transportverksamheter, resbyrå, lagring o d.
O....657 Penningverksamheter. Finans. Försäkring. Skatter.
O....658 Allmän företagsekonomi, Arbetsförmedling. Arbetsmarknad.
O....659 Marknadsförings- och reklamverksamheter od.

O....66/68 Tillverkning av varor
O....66 Tillverkning av kemivaror o d
O....67 Tillverkning av bearbetningsvaror o d
O....68 Tillverkning av komplexvaror

O....69 Tillverkning/ byggande av byggnader och anläggningar

O....7 Formgivning av fysiska o sociala miljöer.
O....70 Allmänt om konst och kultur.
O....71 Övergripande planering av fysiska miljöer. Klimat.
O....72 Formgivning av byggnader och anläggningar, arkitektur
O....73 Skulptur o d. Museiverksamheter, konstutställning
O....74 Konsthantverk, formgivning av bruksföremål. Inredning
O....75/77 Bildkonst.75 Måleri.76 Grafiskt, 77 Foto
O....78 Musik (konserter o d 792)

O....79 Seder o bruk, nöjen, sociala miljöer och verksamheter. Sport
O....7911-7913 Seder och bruk. Planering av sociala miljöer.
O....7914-7919 Film, radio, TV, offentliga fester mm.
O....792 Teater. Opera. Konserter. Revyer. Konstdans.
O....793 Sällskapsnöjen. Sällskapsdans. Lek.

O....794 Spel. Skicklighets- och turspel Lotteri. Lotto. Tips

O....795 Sociala miljöer och sociala verksamheter.
O....7951 Socialvård o d.
O....7952/7956 Sociala miljöer o verksamheter i fysiska miljöer
O....7957 Undervisning o d.
O....7958 Sociala miljöer o sociala verksamheter i boendet
O....7959 Sociala miljöer o verksamheter i allmänna grupper o d

O....796/799 Sport, idrott o d.

O....8 Språk. Litteraturvetenskap. Skönlitteratur.
O....80 Språk.Språkliga verksamheter. 802/809 motsvarar 82/89.
O....81 Litteraturvetenskap - historia. 812/819 motsvarar 82/89.

O....82/89 Skönlitteratur på olika språk
O....82 Engelsk skönlitteratur o d.
O....83 Tysk, nederländsk, nordisk skönlitteratur
O....84 Fransk skönlitteratur o d
O....85 Italiensk skönlitteratur o d
O....86 Spansk och portugisisk skönlitteratur o d
O....87 Grekisk och latinsk skönlitteratur o d
O....88 Slavisk och baltisk skönlitteratur o d
O....89 Skönlitteratur på orientaliska och övriga språk o d

O....9 Saklitterärt. Allmän geografi, allmän historia. Biografi.
O....90 Tidningar, tidkrifter, journalistik. Blandade ämnen
O....91 Allm. geografi, reseskildringar 913/919 motsvarar 93/99.
O....92 Biografiska verksamheter, släkthistoria o d

O....93/99 Historieskrivande verksamheter, allmän historia.
O....93 Allmänt om allmän historia. Världs- och forntidshistoria
O....94 Medeltidens o nya tidens historia i allmänhet och i Europa
O....95 Medeltidens o nya tidens historia i Asien.
O....96 Medeltidens o nya tidens historia i Afrika.
O....97 Medeltidens o nya tidens historia i Nord- o Mellanamerika
O....98 Medeltidens o nya tidens historia i Sydamerika
O....99 Medeltiden o nya tiden: Australien. Oceanien. Rymden

Hushållsverksamheter. Hemkunskap. [36-39zs.pdf](#)

- 64 Hushållsarbeten. Energi- och hygienförsörjning.
- 641 Matlagning. 642 Måltider, servering, restauranger.
- 643 Organisation av boende, personalrum o d, hotell.
- 644 El-, gas-, värme-, vatten- hygienförsörjning o d.
- 645 Användning av inventarier o d
- 646 Personlig hygien o d, klädvård (utom 648 tvätt o d).
- 647 Allmän hushållsekonomi. Inkomster och utgifter
- 648 Städning-, rengörings- och tvättverksamheter o d.
- 649 Personvård: barn, hemsjukvård o d .

Detta är verksamheter som världens 7 miljoner människor alla har mer eller mindre. Verksamheterna är inte likadana världen över. I många fall är hushållen fattiga och lever på mindre än ett par tre dollar om dagen = cirka 20 kr per dag, hur det nu går till.

I Sverige är rimliga lägsta hushållskostnader i förvärsarbetande åldrar år 2013 för vuxen ensam 145 000 kr om året = cirka 400 kr per dag, för makar 220 000 kr = cirka 600 kr per dag. Pensionärer cirka 375 kr per dag och pensionärsmakar cirka 560 kr per dag.

Hushållverksamheterna är grundläggande problem både i Sverige och världen. De är grunden för välfärden.

I världen:

641 Maten. Är i världen som helhet ett problem. Det förekommer svält och näringsbrist. Skördarna slår fel. Mat slängs. Fördelningsproblem. Befolkningen ökar, räcker maten?

643 Bostäder. Bostadsbrist i Sverige. I världen dåliga bostäder och för få. Hälften av världens befolkning bor i städer, ofta tätt i höga hus utan kontakt med natur och därmed med tvivelaktig livskvalitet. Många sover på gatan.

644 El-, gas-, värme-, vatten- och hygienförsörjning. Vatten och avlopp saknas ofta, ger sjukdomar och elände. Energibrist. Hur göra den energi som behövs?

645 Tillbehör till boendet, inventarier, kommunikations- och transportmedel. Till fattigdom och dåliga bostäder hör dåliga tillbehör.

646 Personlig hygien. Kläder. Personliga hjälpmedel, t ex kryckor i den mån de inte finns med bland inventarierna. Hit kan man räkna sådant som bygger upp kompetensen och livskvaliteten, skolutbildning, information, läsmöjligheter. Säkerligen stora brister i världen.

647 Hushållsekonomi. Tillgång till pengar att betala hushållsverksamheterna med. Arbetslöshet. Skatter, försäkringar, generella bidrag mm. Lån och skulder.

648 Städning rengöring tvätt o d. Finns inte vatten och avlopp lätt tillgängligt blir det mycket problem. Ta bort farliga kemikalier, baciller.

649 Vård av barn, äldre och sjuka. Gemensamma organ som stöd saknas ofta

Hushållen är beroende av andra verksamheter än de egna hushållsverksamheterna: vägar, transportsystem, skolor, sjukhus m m

På nästa sida har gjorts en kort sammanställning av sådana andra verksamheter, så att alla verksamheter finns med. Den är gjord efter svenska förhållanden, men gäller i princip överallt i världen.

Ur den kan man utläsa vilka de viktigaste politiska problemen är.

För företag och företagare kan göras liknande sammanställning, men verksamheterna blir då ordnade på annat sätt.

Hushållsverksamhet

Är beroende av zs Sida 438

641 Matlagning. 642 Måltider
Restauranger

63 Biologisk produktion
66 Livsmedelsindustri
63 Livsmedelshandel
61 Livsmedelskontroll
62 Ingenjörsvksamheter för
produktion och kontroll o d

643 Boende, hotell, härbärge, tält

643 Bostadsmarknad
647 Hyresvärdar
69 Bostadsbyggen. 66-68 Material
71 Fysisk planering av bostads-
områden och serviceområden
758 Social miljö i bostadsområden
62 Ingenjörsvksamheter för
produktion och planering o d

644 El-, gas-, värme-, vatten-
hygienförsörjning o d.

644 Elsystem
644 Vattenkraftverk, kärnkraftverk
vindkraftverk, värmepumpar,
fjärrvärme. 71 Planering frisk luft.
644 Vatten- och avloppssystem
644 Avfallshantering
69 Produktion och reparation av
kraftverk, vatten- och avlopp od
71 Översiktlig planering av
kraftsystem, hygiensystem o d
62 Ingenjörsvksamheter för
produktion och planering

645 Användning av inventarier o d.
Möbler, TV o d, telefoner, cyklar,
bilar, hushållsutrustning

653 Möbelhandel, handel för TV,
telefoner, transportmedel m m
68 Produktion av möbler, TV o d,
transportmedel m m
656 Vågar, vägskötsel. vägavgifter
71 Översiktlig planering vågar o d
656 Kollektivtrafik. 654 Televerks.
62 Ingenjörsvksamheter för
produktion och planering o d

646 Personlig hygien, kläder o d,
Förmåga, kompetens

646 Personlig hygien, klädvård
653 Handel för kläder od
68 Produktion av kläder o d
7957 Utbildning 70 Kultur
7914-794 fritidssysslor
796-799 Sport och idrott
73-78 Utställningar, musik
655 Förlag 659 Reklam
80-99 Tidningar o annan läsning
651 Datorkunskap
6520 Tillgång till myndigheter
6525 Militära verksamheter
7952-7959+658 Sociala miljöer
61 Läkare, sjukhus
11-19 Inre verkligheter. 2 Religion

647 Hushållsekonomi. Inkomster,
utgifter

658 Arbetsmarknad, arbetsgivare
arbetsförmedling, fackföreningar,
arbetsinkomster
657 Försäkringar, skatter, kapitalin-
komster, skulder. Barnbidr, bostbidr
7951 Socialvård, socialbidrag
653 Handel med varor
653 Handel med utlandet
647 Hyror och bostadsutgifter
644 Bränsleutgifter o d
647 Hushållsutgifter 656 Resor

648 Städning, rengöring, tvätt

648 Städning .Kemikalier. Baciller

649 Personvård: barn, hemsjukvård,
äldre vård

649 Personvård: barn, äldrevård
hemsjukvård od
7951 socialvård 61 Läkare
7957 Dagis och skolor

Alla verksamheter är beroende av
10-19 Samhällets och individernas
kunskaper, värderingar och moral
31-39 Politiska verksamheter
50-59 Naturkunskaper, matematik

Konsumentenverket

Koll på pengarna 2014

<http://www.konsumentverket.se/Global/Konsumentverket.se/Beställa%20och%20ladda%20ner/Broschyren/Dokument/2014/kollpapengarna-2014-kov.pdf>

Konsumentverkets beräkningar 2014

Konsumentverket gör varje år en beräkning av vad som är rimliga kostnader för hushåll av olika storlek. Siffrorna kan vara en utgångspunkt när du vill gå igenom din ekonomi. Du kan också jämföra våra beräkningar med dina egna.

Detta innehåller kostnadsposterna

Mat:

Alla måltider i hemmet. Matkostnad för alla måltider i Konsumentverkets matsedel. Det är en fyraveckors näringsberäknad matsedel som täcker dagsbehovet av energi och näring för respektive åldersgrupp. Matsedeln består av frukost, lunch, middag och två till tre mellanmål.

Alla måltider i hemmet utom lunch. Matkostnad utom lunch fem dagar per vecka. (Barnen äter i skolan och vuxna äter på restaurang). Övriga matkostnader som du har för exempelvis festmåltider och extra fika (hemma eller på uteställe) ingår inte i beräkningen. Du måste själv lägga till den kostnad du har för detta.

Personlig hygien inkl. tandvård: Gäller sådant som tvål, tandkräm, blöjor, hårklippning m.m. samt kostnad för ett årligt tandläkarbesök (undersökning) för vuxna.

Kläder, skor: Ett basbehov av vanliga kläder och skor som används till vardags, på fritiden och för något festligare tillfälle. Här ingår även tillbehör som väska, klocka och paraply.

Fritid, lek: Vanliga fritidsaktiviteter, leksaker, böcker, skidor, cykel, föreningsavgift m.m.

Mobiltelefon: Kostnaden för telefon med kontantkort.

Barn- och ungdomsförsäkring: Kostnad för sjuk- och olycksfallsförsäkring för barn och ungdomar. Försäkringen avser även sjukdom samt olycksfall under fritid.

Förbrukningsvaror: Dagligvaror som främst används för vård och skötsel av hemmet som tvätt- och rengöringsmedel, toalett- och hushållspapper m.m.

Hemutrustning: Möbler, husgeråd, tv, dator m.m. Frys, diskmaskin och tvättmaskin ingår inte.

Medier: Kostnad för bredband, fast telefoni, tv-licens och dagstidning m.m.

Hemförsäkring: Kostar olika beroende på hemmets försäkringsbelopp och bostadsort. Storstad: över 200 000 invånare. Mellanstor stad: 50 000–200 000 invånare. Mindre tätort: under 50 000 invånare.

Konsumentverkets beräkningar

Beräkningarna innebär inte en mycket låg standard, men det är inte heller någon lyxnivå. Du ska klara dig även på längre sikt. I beräkningarna förutsätts att du inte har några funktionsnedsättningar eller sjukdomar som innebär extra utgifter för till exempel hjälpmedel eller mediciner. Det förutsätts också att du bor i lägenhet och inte har några utgifter för trädgård eller reparationer.

Observera att inte alla hushållskostnader ingår i beräkningarna. Kostnader som inte ingår är till exempel för resor, hälso- och sjukvård, glasögon, presenter, semester, kalas, alkohol, tobak och spel.

Beloppen i tabellerna har avrundats till jämna totala kronor.

Gemensamma kostnader per månad

	1 person	2 personer
Förbrukningsvaror	100	130
Hemutrustning	370	450
Medier	930	960
Hemförsäkring		
storstad	140	150
mellanstor stad	90	100
mindre tätort	80	90
Summa gemensamma kostnader		
storstad	1540	1690
mellanstor stad	1490	1640
mindre tätort	1480	1630

Individuella kostnader per månad

	18-30år	31-60år	61-74år	75-år
KVINNOR				
Alla måltider i hemmet	1790	1760	1620	1570
Alla måltider i hemmet utom lunch	1380	1360	1250	1210
Personlig hygien inkl. tandvård	18-30år 510*	31-49år 510	50-60år 490	61-år 490
Kläder och skor	600	600	600	600
Fritid och lek	620	620	620	620
Mobiltelefon	230	210	210	210
Summa kostnader, exklusive livsmedel	1960	1940	1920	1920

	18-30år	31-60år	61-74år	75-år
MÄN				
Alla måltider i hemmet	2380	2240	2020	1830
Alla måltider i hemmet utom lunch	1810	1730	1550	1410
Personlig hygien inkl. tandvård	18-30år 380*	31-49år 380	50-60år 380	61-år 380
Kläder och skor	590	590	590	590
Fritid och lek	620	620	620	620
Mobiltelefon	230	210	210	210
Summa kostnader, exklusive livsmedel	1820	1800	1800	1800

* För 18- och 19-åringar minskas summan med cirka 55 kr/månad p.g.a. fri tandvård.

Förvärvsarbetande i åldrar 18-65 år

Hemförsäkring i storstad. Kostnader för alkohol, tobak, tips och spel ingår inte i någon av posterna. Inga kostnader för semester ingår.

Mat:

Alla måltider i hemmet. Matkostnad för alla måltider i Konsumentverkets matsedel. Det är en fyraveckors näringsberäknad matsedel som täcker dagsbehovet av energi och näring för respektive åldersgrupp. Matsedeln består av frukost, lunch, middag och två till tre mellanmål. Inklusiv matlåda till jobbet.

Kvinna 18-30 år 1700 kr per mån. 31-60 år 1760 kr. 61-74 år 1620 kr. 75- år 1570 kr.

Kvinna 18-65år:

$13 \times 1700 + 30 \times 1760 + 5 \times 1620 = 22100 + 52800 + 8250 = 83150 = 48 \times 1732$

Säg kvinna 18-65 år 1730 kr per mån.

Kvinna 66-80 år:

$66-74 \text{år: } 9 \times 1620 + 6 \times 1570 = 14580 + 9420 = 24000 = 15 \times 1600$

Säg kvinna 66-80 år 1600 kr per mån

Man 18-30 år 2380. kr. 31-60 år 2240 kr. 61-74 år 2020 kr. 75- år 1830 kr

Man 18-65 år:

$13 \times 2380 + 30 \times 2240 + 5 \times 2020 = 30940 + 67200 + 10100 = 108240 = 47 \times 2255$

Säg man 18-65 år 2260 kr per mån.

Man 66-80 år:

$66-74 \text{år: } 9 \times 2020 + 6 \times 1830 = 18180 + 10980 = 29160 = 15 \times 1944.$

Säg man 66-80 år 1950 kr per mån

Personlig hygien inkl. tandvård: Gäller sådant som tvål, tandkräm, blöjor, hårklippning m.m. samt kostnad för ett årligt tandläkarbesök (undersökning) för vuxna.

Kvinna 18-19 år 455 kr per mån. 20-30-år 510kr. 31-49år 510kr. 50-60år 490kr. 61-65år 490kr.

Kvinna 18-65år:

$2 \times 455 + 11 \times 510 + 19 \times 510 + 16 \times 490 = 910 + 15300 + 7840 = 24050 = 48 \times 501$

Säg kvinna 18-65 år 500kr per månad.

Kvinna 66-80år: 490 kr per månad.

Man 18-19år 325 kr. 20-80år 380.

$2 \times 325 + 46 \times 380 = 650 + 17480 = 378.$

Säg man 18-65år 380 kr per månad

Man 66-80år: 380kr per månad

Kläder, skor: Ett basbehov av vanliga kläder och skor som används till vardags, på fritiden och för något festligare tillfälle. Här ingår även tillbehör som väska, klocka och paraply.

Kvinnor 600 kr per mån, män 590 kr.

Fritid, lek: Vanliga fritidsaktiviteter, leksaker, böcker, skidor, cykel, föreningsavgift m.m.

Kvinnor och män 620 kr/mån.

Mobiltelefon: Kostnaden för telefon med kontantkort.

18-30år 230 kr per månad 31- år 210 kr.

Säg kvinnor och män 210 kr per månad

Gemensamma kostnader per månad:

Förbrukningsvaror: Dagligvaror som främst används för vård och skötsel av hemmet som tvätt- och rengöringsmedel, toalett- och hushållspapper m.m. **1 person 100 kr per mån. 2 pers 130 kr.**

Hemutrustning: Möbler, husgeråd, tv, dator m.m. Frys, diskmaskin och tvättmaskin ingår inte. **1 pers 370 kr per mån, 2 pers 450 kr.**

Medier: Kostnad för bredband, fast telefoni, tv-licens och dagstidning m.m. **1 pers 930 kr per mån, 2 pers 960 kr.**

Hemförsäkring: Kostar olika beroende på hemmets försäkringsbe-
lopp och bostadsort. Storstad: över 200 000 invånare. Mellanstor stad:
50 000– 200 000 invånare. Mindre tätort: under 50 000 invånare.
I person storstad 140 kr per mån. 2 pers 150 kr. (Mellanstad
89/100. Mindre tätort 80/90.)

El. 2010 angavs: Den här posten är en uppskattad genomsnittlig
förbrukning i kilowatt i hyreslägenhet: 1 person 180 kWh per månad,
2 personer 240 kWh.
Fortum 2014 El i Stockholm, treårskontrakt: fast avgift ca 75 kr per
mån. kWh-pris ca 1,45 kr. Gör:
1 person 336 kr per mån. 2 pers 423 kr.
Säg 1 person 340kr. 2 personer 420 kr.

Övrigt:

Kollektivresor och fackavgifter (inkl a-kassa):

Konsumentverket visar kostnader för en 20- åring, som har egen
inkomst och bor i en mellanstor stad. Den egna bostaden är på två rum
och kök:

Kollektiva lokalresor 510 kr per månad och fackavgifter (inkl a-kassa)
450 kr per månad. Summa $960 \times 12 = 115200$ per år.

I Stockholm kostar busskort 790 kr per mån (pensionär 490 kr)

Säg för åldrar 18-65 år: $790 + 450 = 1240$ kr per mån = 14880 kr per år.
För arbetsresor får i skatten dras av delar över 10 000 kr per år, 790 kr
per månad ligger under gränsen.

Bostadskostnader:

Genomsnittlig hyra för hyreslägenheter i riket 2012 enligt SCBs
Statistisk årsbok för Sverige 2014 var
2 rok: 58 658 kr per år = 4 888 kr per månad
3 rok: 71 499 kr per år = 5 958 kr per månad

Pressmeddelande från SCB 2013-10-02

Hyrer i bostadslägenheter:

Hyrorna ökade i genomsnitt 2,2 procent mellan 2012 och 2013. Det är
något lägre än förra året, då hyrorna steg med 2,8 procent.

Regional hyresförändring i procent mellan 2012-2013

Region	Procent
Stor-Stockholm	2,0
Stor-Göteborg	2,4
Övriga större kommuner	2,2
Övriga mindre kommuner	2,2

*Gränsen mellan större o mindre kommuner går vid 75 000 invånare.

Billigare att bo i mindre kommun

En person i en kommun med färre än 75 000 invånare får betala drygt 1 100 kronor mindre i hyra per månad för en trea än en person i Stor-Stockholm.

Historiskt ökade hyrorna snabbare än priser i övrigt

I löpande priser blev det 16 gånger dyrare att hyra en lägenhet mellan åren 1969 och 2012. Samtidigt så har den allmänna prisnivån blivit drygt 8 gånger högre. Omräknat till fasta priser har hyrorna per kvadratmeter bostadsyta stigit med cirka 95 procent under denna tidsperiod. Realt skedde den största ökningen under åren 1990 till 1992 som resultat av skatte- och subventionsförändringar. 1991 var höjningen nästan 30 procent.

Genomsnittlig hyra 2013 blir

2 rok 2013: $4888 \times 1,022 = 4996$ kr per månad

3 rok 2013 $5958 \times 1,022 = 6089$ kr per månad.

Genomsnittlig hyra 2014, om hyrorna ökar 2,2% blir

2 rok 2014: $4996 \times 1,022 = 5106$ kr per månad = 61272 kr per år
säg 5100 kr per månad = 61 200 kr per år

3 rok 2014: $6089 \times 1,022 = 6223$ kr per månad = 74676 kr per år
säg 6200 kr per månad = 74 400 kr per år

Utrymmesstandard :

Enligt Diagram 10.2, sid 225 i SCBs Bostads- och byggnadsstatistisk årsbok 2008, hade i hyreslägenheter 2002:

Hushåll med en person

- 64 år i genomsnitt ca 1,8 rok (1,77),

65 - år cirka 2,0 rok (2,08).

Hushåll med makar, 2 personer

- 64 år cirka 2,8 rok (2,72),

65 - år cirka 3,0 rok (2,98).

(Siffrorna inom parentes från tabell 10.7 på sid 230 i årsboken).

I bostadsrättslägenheter, tab 10.7 ungefär som i hyrslägenheter:

Ensam - 64 år 1,95 rok,

65- år 2,46.

Makar - 64 år 2,92 rok,

65- år 3,14 rok.

I småhus är rumsantalen cika 2 rum större än i hyrslägenheter:

Ensam - 64 år 4,17 rok,

65 - år 4,19.

Makar - 64 år 4,72,

65 - år 4,64 rok.

Mot bakgrunden av dessa siffor är det rimligt att räkna med

2rok för ensam och

3rok för makar. (Utan barn).

Boverkets principer för bostadsytor innebär att 2 rok för ensam och 3 rok för makar ger likvärdig bostandard.

Från 36-39zzi:

Årskostnader år 2014, förvärvs- arbetande icke-pensionärer.

Individuella respektive
gemensamma kostnader: Ensam man Ensam kv. Makar/sambor
Summa per månad 2014 5940 5540 9830
enligt månadsedovisningen.

**Genomsnitt för
ensam man + kv/mån 5740**

2014 per år: 68880 117960

Bostadshyra per år säg :

Ensam 2rok, 12x 5100 61200

Makar 3rok, 12x 6200 74400

Summa per år 2014,
bostad + övrigt 130080 192360

Förvärvsarbetande:arbets-
resor+ fackavgifter säg 14880 29760

**Summa per år 2014:
bostad + övrigt 144960 222120**

Här är inget räknat för
höga semesterkostnader eller
andra resor än lokalresor.

**Säg för enkelhets skull,
avrundat 145000 222000**

Makar 153 % av ensam.

Ensam man 147400
Ensam kvinna 142600 skillnad 4800 kr

Årskostnader år 2014, pensionärer.

Individuella respektive
gemensamma kostnader: Ensam man Ensam kv. Makar/sambor
Summa per månad 2014 5630 5400 9370
enligt månadsedovisningen.

**Genomsnitt för
ensam man + kv/mån 5515**

2014 per år: 66180 112440

Bostadshyra per år säg :

Ensam 2rok, 12x 5100 61200

Makar 3rok, 12x 6200 74400

Summa per år 2014,
bostad + övrigt 127380 186840

Lokalresor m m säg 6900 13200

Vård, läkemedel

Hemtjänst.

**Summa per år 2014:
bostad + övrigt 134280 200040**

**Säg för enkelhets skull,
avrundat 134000 200000**

Makar 149 % av ensam.

Ensam man 135380

Ensam kvinna 132620 skillnad 2760 kr

2006. Förvärvsarbetande icke-pensionärer utan barn.

Bostadshyran antages vara 4200 kr per mån = 50400 kr per år för ensam och 5100 kr per mån för makar/sambor= 61 200kr/år.

Överskott avser överskott i hushållsbudgeten sedan 120 000 kr betalats för det minsta rimliga i ensamhushåll och 180 000 för makar/sambor. I de angivna lägsta kostnaderna ingår ej semesterkostnader och andra resor än lokalresor. (Skattetabell 33, kolumn1.)

Ensam	Mån. Prelskatt		Efter skatt		Över-	Makar lika	Årsinkomst
lön	/mån	/år	/mån	/år	skott/år	inkomst	per person
6001	1364	16368	4637	55644	-64356	-68712 (55644x	2-180000)
7001	1628	19536	5373	64476	-55524	-51048	84 000
8001	1892	22704	6109	73308	-46692	-33384	96 000
9001	2161	25932	6840	82080	-37920	-15840	108 000
10001	2491	29892	7510	90120	-29880	240	kris- 120 000
11001	2849	34188	8152	97824	-22176	15648	gräns 132 000
12001	3212	38544	8789	104468	-14532	20936	144 000
13001	3575	42900	9426	113112	-6888	46224	156 000
14001	3938	47256	10063	120756	756	61512	168 000
15001	4301	51612	10700	128400	8400	76800	180 000
16001	4664	55968	11337	136044	16044	92088	192 000
17001	5027	60324	11974	143688	23688	107376	204 000
18001	5390	64680	12611	151332	31332	122554	216 000
19001	5753	69036	13248	158976	38976	137952	228 000
20001	6151	73812	13850	166200	46200	152400	240 000
21001	6514	78168	14487	173844	53844	167688	252 000
22001	6877	82524	15124	181488	61488	182976	264 000
23001	7240	86880	15761	189132	69132	198264	276 000
24001	7603	91236	16398	196776	76776	213552	288 000
25001	7966	95592	17035	204420	84420	228840	300 000
26001	8324	99888	17677	212124	92124	244248	312 000
27001	8799	105588	18202	218424	98424	256848	324 000
29001	9859	118308	19142	229704	109704	279408	348 000
30001	10389	124668	19612	233344	115344	290688	360 000
35001	13039	156468	21962	263544	143544	347088	420 000
40001	15731	188772	24270	291240	171240	402480	480 000
45001	18631	223572	26370	316440	196440	452880	540 000
50001	21531	258372	28470	341640	221640	503280	600 000
55001	24431	293172	30570	366840	246840	553680	660 000
60001	27331	327972	32670	392040	272040	604080	720 000

2014 Förvärvsarbetande icke-pensionärer utan barn.

Bostadshyran antages vara 5100 kr per mån = 61 200 kr per år för ensam och 6200 kr per mån för makar/sambor= 74 400 kr/år.

Överskott avser överskott i hushållsbudgeten sedan 145 000 kr betalats för det minsta rimliga i ensamhushåll och 222 000 för makar/sambor. I de angivna lägsta kostnaderna ingår ej semesterkostnader och andra resor än lokalresor. (Skattetabell 33, kolumn1.)

Ensam	Mån. Prelskatt		Efter skatt		Över-	Makar lika
lön	/mån	/år	/mån	/år	skott/år	inkomst
6001	629	7548	5372	64464	-80536	-93072
7001	851	10212	6150	73800	-71200	-70672
8001	1073	12876	6928	83136	-61864	-55728
9001	1295	15540	7706	92472	-52528	-37056
10001	1517	18204	8484	101808	-43192	-18384 kris-
11001	1757	21084	9244	110928	-34072	-144 gräns
12001	2052	24624	9949	119388	-25612	16776
13001	2378	28536	10623	127476	-17524	32952
14001	2644	31728	11357	136284	-8716	50568
15001	2940	35280	12061	144732	-268	67464
16001	3236	38832	12765	153180	8180	84360
17001	3561	42732	13440	161280	16280	100560
18001	3828	45936	14173	170076	25076	118152
19001	4124	49488	14877	178524	33524	135048
20001	4449	53388	15552	186624	41624	151248
21001	4745	56940	16256	195072	50072	168144
22001	5041	60492	16960	203520	58520	185040
23001	5337	64044	17664	211968	66968	201936
24001	5633	67596	18368	220416	75416	218832
25001	5929	71148	19072	228864	83864	222000
26001	6224	74688	19777	237324	92324	218808
27001	6520	78240	20481	245772	100772	269544
29001	7112	85344	21889	262668	117668	303336
30001	7417	89004	22584	271008	126008	320016
35001	9067	108804	25934	311208	166208	400416
40001	11525	138300	28476	341712	196712	461424
45001	14175	171700	30826	369912	224912	517824
50001	16825	201900	33176	398112	253112	574224
55001	19670	236040	35331	423972	278972	625944
60001	22570	270840	37431	449172	304172	676344

Underskott och överskott i hushållsbudgetarna

För inkomståren 2006, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013 och 2014 har undersökts hur stora underskotten och överskotten blir i hushållsbudgetarna för förvärvsarbete med inkomster mellan 6000 och 60 000 kr per månad, för ensamma och makar med lika stora inkomster.

Underskott och överskott avser det som återstår av inkomsten sedan inkomstskatt betalats och det betalats för de minsta rimliga levnadskostnaderna enligt konsumentverkets belopp. I de angivna lägsta kostnaderna ingår ej semesterkostnader och andra resor än lokalresor. (Skattetabell 33, kolumn1.)

Skillnader mellan 2006 och 2014 redovisas i tabellen till höger.

Den borgerliga alliansen har menat att jobbskatteavdragen mest tillfallit låg- och medelinkomsttagare, men tabellen visar att
* underskotten har ökat för inkomster 13000 och lägre,
* att överskotten har minskat för inkomster 14000-25000 och
* att överskotten har ökat för inkomster 26000 och högre och med cirka 23000-32000 kr per år för inkomster 35000 och högre.

Den nya regeringen vill minska jobbskatteavdragen för inkomster 50000 kr och högre och sänka inkomsgåränsen för statlig skatt till 35000 kr. Det tycks finnas överskott att ta av.

Försämringarna för inkomster 25000 och lägre borde åtgärdas.

2006-2014 Förvärvsarbete icke-pensionärer utan barn.

Överskott avser överskott i hushållsbudgeten sedan inkomstskatt betalats och det betalats för de minsta rimliga levnadskostnaderna enligt konsumentverkets belopp. I de angivna lägsta kostnaderna ingår ej semesterkostnader och andra resor än lokalresor. (Skattetabell 33, kolumn1.)

Ensam	2006	2014	Skillnad	
Mån. Överlön	skott/år			
6001	-64356	-80536	-16180	Underskottet har ökat
7001	-55524	-71200	-15676	Underskottet har ökat
8001	-46692	-61864	-15172	Underskottet har ökat
9001	-37920	-52528	-14608	Underskottet har ökat
10001	-29880	-43192	-13312	Underskottet har ökat
11001	-22176	-34072	-11896	Underskottet har ökat
12001	-14532	-25612	-11080	Underskottet har ökat
13001	-6888	-17524	-10636	Underskottet har ökat
14001	756	-8716	-9472	Överskottet har minskat
15001	8400	-268	-8668	Överskottet har minskat
16001	16044	8180	-7864	Överskottet har minskat
17001	23688	16280	-7408	Överskottet har minskat
18001	31332	25076	-6256	Överskottet har minskat
19001	38976	33524	-5452	Överskottet har minskat
20001	46200	41624	-4576	Överskottet har minskat
21001	53844	50072	-3772	Överskottet har minskat
22001	61488	58520	-2968	Överskottet har minskat
23001	69132	66968	-2164	Överskottet har minskat
24001	76776	75416	-1360	Överskottet har minskat
25001	84420	83864	-556	Överskottet har minskat
26001	92124	92324	200	Överskottet har ökat
27001	98424	100772	2348	Överskottet har ökat
29001	109704	117668	7964	Överskottet har ökat
30001	115344	126008	10664	Överskottet har ökat
35001	143544	166208	22664	Överskottet har ökat
40001	171240	196712	25472	Överskottet har ökat
45001	196440	224912	28472	Överskottet har ökat
50001	221640	253112	31472	Överskottet har ökat
55001	246840	278972	32132	Överskottet har ökat
60001	272040	304172	32132	Överskottet har ökat

Det uppgjorda klassifikationssystemet.

Systemet har följande områden på högsta nivån:

1. Psykologiska och filosofiska verksamheter.

Individernas kunskaper, erfarenheter, visioner, över- och underklassvärderingar, uppfattningar om sammanhang, tankar, logik, över- och underklassmoral.

2. Religiösa verksamheter o d.

Uppfattningar om gudars verksamheter och krav, religiösa dogmer o d.

3. Politikvetenskaper och politiska verksamheter.

Politiska krav och beslut, lagar, förordningar o d. Över- eller underklassvärderingar kan styra politiken.

4. Sambandsforskningsverksamheter. Infostruktur.

Forskning om samband mellan olika verksamheter. Inte väl utvecklade verksamheter. Sker vanligen i samband med andra verksamheter. Makthavare kan undanhålla samband för att förgylla sin politik.

5. Naturforsknings- och matematikverksamheter.

Undersökningar om naturen och dess krafter.

6. Teknologiska / Ekonomiska verksamheter.

Verksamheter till materiell, praktisk nytta (eller onytta). Styr i hög grad de materiella levnadsförhållandena.

7-9 Kulturella verksamheter.

Verksamheter till psykisk nytta (eller onytta). Avgör hur verksamheterna 1-9 utvecklar sig i fortsättningen.

Verksamheterna 1-5 ligger till grund för verksamheterna 6 och 7-9. Det hela styrs av verksamheterna i 1:

1. Psykologiska och filosofiska verksamheter. De har ökat under historiens gång, och förbättringar givit resultat i alla verksamheter.

2. Religiösa verksamheter o d. Har minskat i betydelse till förmån för verksamheterna i 3.

3. Politikvetenskaper och politiska verksamheter. Har gått från makt för ledare och furstar, kungar och kejsare, överklassen, till mer makt för folket och underklassen, till demokrati. Starkt beroende av 1.

4. Sambandsforskningsverksamheter. Infostruktur. Har varit subjektiva och fragmentariska, behöver bli bättre.

5. Naturforsknings- och matematikverksamheter. Har gjort stora framsteg och mycket påverkat de teknologiska/ekonomiska verksamheterna i 6.

6. Teknologiska / Ekonomiska verksamheter. Har påverkats av verksamheterna i 5 och politiska verksamheter i 3, samt de i 1.

7-9 Kulturella verksamheter. Har påverkats av praktiska möjligheter i 6, t ex av boktryckarkonsten, radio, film, TV, datorer, Internet, och av verksamheter i 3 med lagar om skolor och annat som leder till bättre verksamheter i område 1 med psykologiska och filosofiska verksamheter, vilka i sin tur påverkar alla verksamheterna, bl a 6 och 7-9, som i hög grad representerar levnadsförhållandena.

Verksamheterna har inför valet 2014 lagts in i 22 politikområden enligt förteckning på nästa sida

De 22 politikområdena och klassifikations-systemets verksamheter.

Fördelningen av klassifikationssystemets områden kan bli, med hänsyn till hur regeringens verksamheter fördelar sig på ministrar:

- 1 **Ledning.** (Statsminister)
- 2 **Planering av och information om regeringspolitiken.** (Planeringsminister. Informationssekreterare. Gruppsekreterare. Partisekreterare)
351 Sveriges riksdag (och motsvarande utomlands)
352 Kommun- och landstingsfullmäktige (och motsvarande utomlands)
353 Sveriges regering (och motsvarande utomlands)
36/39 Politiska krav och politiska planeringar:
36...om individernas kroppsliga förhållanden.
37...om utbildning o d.
38...om fysiska miljöer o ekonomiska verks.
39...om sociala miljöer, nöjen, sport o d
- 3 **Utrikes- och världspolitik.** (Utrikesminister och FN-minister och Världsplaneringsminister)
353 Sveriges regering. Del
354 Mellanfolkliga centrala organ (FN, EU o d) Del
91 Allm. geografi, reseskildringar 913/919 motsvarar 93/99.
93/99 Historieskrivande verksamheter, allmän historia.
93 Allmänt om allmän historia. Världs- och forntidshistoria
94 Medeltidens o nya tidens historia i allmänhet och i Europa
95 Medeltidens o nya tidens historia i Asien.
96 Medeltidens o nya tidens historia i Afrika.
- 4 **Europapolitik.** (EU-minister och Europaplaneringsminister)
354 Mellanfolkliga centrala organ (FN, EU o d) Del
94 Medeltidens o nya tidens historia i allmänhet och i Europa
- 5 **Demokratiproblem, juridik.** (Demokratiminister. Justitieminister, del)
31 Statistik och demografi
32 Statsvetenskap
33 Nationalekonomi, internationell ekonomi
34 Lagar o förordningar, traktat, juridik
6520-6524 Opolitisk offentlig civil förvaltning.
- 6 **Försvar.** (Försvarsminister)
6525-6529 Militära verksamheter
- 7 **Klimat och klimatstörningar.** (Miljöminister)
71 Övergripande planering av fysiska miljöer. Klimat. Del
- 8 **Transporter.** (Infrastrukturminister)
656 Transportverksamheter, resbyrå, lagring o d.
- 9 **Planering av fysiska miljöer.** (Plan- och byggminister.)
71 Övergripande planering av fysiska miljöer. Klimat. Del
72 Formgivning av byggnader och anläggningar, arkitektur
- 10 **Landsbygdspolitik.** (Landsbygdsminister)
63 Biologisk produktion. Jordbruk, skogsbruk, jakt, fiske
- 11 **Bistånd.** (Biståndsminister)
7951 Socialvård o d. Del
97 Medeltidens o nya tidens historia i Nord- o Mellanamerika
98 Medeltidens o nya tidens historia i Sydamerika
99 Medeltiden o nya tiden: Australien. Oceanien. Rymden

- 12 **Sjuk- och hälsovård, kemikalier, räddningstjänst.**
(Socialminister)
61 Hälso- o sjukvårdsverksamheter, räddning o d. Veterinär-
verksamheter
- 13 **Hushållet. Mat, boende, energi, konsumtion, ekonomi.**
(Hem- och konsumentminister. Energiminister)
64 Hushållsarbeten. Energi- och hygienförsörjning.
641 Matlagning. 642 Måltider, servering, restauranger.
643 Organisation av boende, personalrum o d, hotell.
644 El-, gas-, värme-, vatten- hygienförsörjning o d.
645 Användning av inventarier o d.
646 Personlig hygien o d, klädvård (utom 648 tvätt o d).
647 Allmän hushållsekonomi. Inkomster och utgifter
648 Städning-, rengörings- och tvättverksamheter o d.
649 Personvård: barn, hemsjukvård o d. Del
- 14 **Barn- och äldreomsorg. Välfärd. Socialtjänst.** (Barn- och
äldreminister)
649 Personvård: barn, hemsjukvård o d . Del
7951 Socialvård o d.
- 15 **Utbildning. Forskning.** (Utbildningsminister)
7957 Undervisning o d.
Forskning och utbildning:
103 Allmänna encyklopedier. Övergripande värderingar
104 Övergripande filosofiska verksamheter om samband
105 Övergripande om forskning
106 Övergripande om ekonomiska verksamheter
107 Övergripande om kulturella verksamheter, utbildning o d.
108 Samhällskunskap.
109 Ide- filosofi- och lärdoms historia.
- 11/19 Individernas inre verkligheter.
11 Individens lager av kunskaper, erfarenheter o d.
12 Individens visioner, framtidsvisioner o d.
13 Individens känslor, värderingar od. Estetik.
14 Individens ideologi / uppfattning om samband o d.
15 Individens psykiska mekanismer. Psykologi o d.
16 Individens logik. Vetenskapsteori o d.
17 Individens moral och uppfattningar om moral.
18/19 Filosofer, äldre och senare, i öst och väst.
4 Sambandsforskningsverksamheter.
5 Naturforskning. Matematikverksamheter
50 Allmänt om naturforskning. Naturkunskap
51 Matematik
52 Astronomi, rymdforskning
53 Fysik o d
54 Kemi o d
55 Geologi, meteorologi, hydrologi o d
56 Paleontologi, arkeologi o d
57 Biologi, ekologi. Naturgeografi. Utvecklingslära, ärftlighet
58 Botanik.
59 Zoologi
60 Allmänt om teknologiska och ekonomiska verksamheter
62 Ingenjörverksamheter (konstruktion o d) Del
7959 Sociala miljöer och verksamheter i allmänna
grupper o d. Del
- 16 **IT. Information, Konst, kultur, idrott.**
(IT-minister. Kultur-och idrottsminister)
651 Kontorsarbete o d. Datoranvändning
654 Telekommunikationsverksamheter.
655 Förlagsverksamheter o d.

659 Marknadsförings- och reklamverksamheter od. Del
 70 Allmänt om konst och kultur.
 73 Skulptur o d. Museiverksamheter, konstutställning
 74 Konsthantverk, formgivning av bruksföremål. Inredning
 75/77 Bildkonst.75 Måleri.76 Grafiskt, 77 Foto
 78 Musik (konserter o d 792)
 7911-7913 Seder och bruk. Planering av sociala miljöer.
 7914-7919 Film, radio, TV, offentliga fester mm.
 792 Teater. Opera. Konserter. Revyer. Konstdans.
 793 Sällskapsnöjen. Sällskapsdans. Lek.
 794 Spel. Skicklighets- och turspel Lotteri. Lotto. Tips
 7959 Sociala miljöer och verksamheter i allmänna
 grupper o d. Del
 796/799 Sport, idrott o d
 80 Språk.Språkliga verksamheter. 802/809 motsvarar 82/89.
 81 Litteraturvetenskap - historia. 812/819 motsvarar 82/89.
 82/89 Skönlitteratur på olika språk
 90 Tidningar, tidkrifter, journalistik.
 92 Biografiska verksamheter, släkthistoria o d
 101 Bibliografiska verksamheter. Arkiv.
 102 Biblioteksverksamheter. Databaser. Internetsökning
 20 Övergripande religiösa verksamheter o d
 21 Allmän religionsvetenskap
 22/28 Kristna religioner
 29 Icke kristna religioner o d
 Delar av forskning och utbildning i område 15.

(Området är mycket stort, men politikerna brukar inte ha mycket intresse för konst och kultur)

- 17 **Jobb.** (Arbetsmarknadsminister.)
 658 Allmän företagsekonomi, Arbetsförmedling.
 Arbetsmarknad. Del
- 18 **Näringsar.** (Näringsminister)
 658 Allmän företagsekonomi, Arbetsförmedling.
 Arbetsmarknad.Del
 62 Ingenjörsverksamheter (konstruktion o d) Del
 659 Marknadsförings- och reklamverksamheter od. Del
 66/68 Tillverkning av varor
 66 Tillverkning av kemivaror o d
 67 Tillverkning av bearbetningsvaror o d
 68 Tillverkning av komplexvaror
 69 Tillverkning/ byggande av byggnader och anläggningar
- 19 **Handel.** (Handelsminister)
 653 Handelsverksamheter.
 659 Marknadsförings- och reklamverksamheter od. Del
- 20 **Migration. Integration.** (Integrationsminister.
 Migrationsminister)
 7958 Sociala miljöer o sociala verksamheter i boendet m m
- 21 **Polisen. Brott. Kriminalvård.** (Justitieminister, del)
 7952/7956 Sociala miljöer o verksamheter i fysiska miljöer.Del
- 22 **Pengar. Skatt, bidrag, finanser, pensioner,försäkringar.**
 (Finansminister. Finansmarknadsminister. Skatteminister.
 Socialförsäkringsminister)
 657 Penningverksamheter. Finans. Försäkring. Skatter

(Från <http://wimnell.com/omr36-39zzd1.pdf>)

Alla områdena innehåller stora tydliga politiska problem och många detaljproblem.

När det gäller ordningen mellan områdena har här börjats med området om den politiska ledningen och området för hur man kommer fram till politiska förslag och förmedlar förslagen till väljarna.

Sedan kommer området för hur man ser på världen, världsplaneringen och utrikespolitiken samt hur man ser på Europa.

Efter det kommer problem med demokratin och juridiken, krigs- och försvarsproblem och problemen med klimatet sett som gällande världen och de olika länderna.

Sedan utbredningen över markytan: transporter, planeringen av den fysiska miljön och problem med glesbygden, det som tidigare brukade kallas jordbrukspolitik. Dessa problem kan ses som gällande hela världen och gällande varje land för sig, bland annat Sverige.

Efter dessa områden som kan gälla hela världen kommer området om biståndspolitik där de föregående problemen är förutsättningar för biståndet.

Sedan kommer områden som mer kan gälla närområden: först område om hälsa, sjukvård och räddning, sedan område om hushållens verksamheter och område om omsorg för grupper som behöver stöd.

Efter detta: område för utbildning, område för information och kultur od, område för jobb och område för näringar och område för handel.

Sedan område för rasism, främlingsfientlighet o d och integration, och område för brott, polis od.

Sist området för pengar. Man kan rimligen inte diskutera pengar förrän man gått igenom alla de tidigare områdena.

3.

Regeringen och

departementen

3. Regeringen och departemen- ten.

[Om Regeringskansliet](#)

[Statsrådsberedningen](#)

[Arbetsmarknadsdepartementet](#)

[Finansdepartementet](#)

[Försvarsdepartementet](#)

[Förvaltningsavdelningen](#)

[Justitiedepartementet](#)

[Kulturdepartementet](#)

[Landsbygdsdepartementet](#)

[Miljödepartementet](#)

[Näringsdepartementet](#)

[Socialdepartementet](#)

[Utbildningsdepartementet](#)

[Utrikesdepartementet](#)



[Stefan Löfven](#)

Statsminister



[Aida Hadzialic](#)

Gymnasie- och kunskapslyftsminister



[Alice Bah Kuhnke](#)
Kultur- och demokratiminister



[Anna Johansson](#)
Infrastrukturminister



[Anders Ygeman](#)
Inrikesminister



[Annika Strandhäll](#)
Socialförsäkringsminister



[Ardalan Shekarabi](#)

Civilminister



[Gabriel Wikström](#)

Folkhälso-, sjukvårds- och idrottminister



[Gustav Fridolin](#)

Utbildningsminister



[Helene Hellmark Knutsson](#)

Minister för högre utbildning och forskning



Ibrahim Baylan
Energiminister



Isabella Lövin
Biståndsminister



Kristina Persson
Minister för strategi- och framtidsfrågor samt
nordiskt samarbete



Margot Wallström
Utrikesminister



[Magdalena Andersson](#)
Finansminister



[Mikael Damberg](#)
Närings- och innovationsminister



[Mehmet Kaplan](#)
Bostads- och stadsutvecklingsminister



[Morgan Johansson](#)
Justitie- och migrationsminister



[Per Bolund](#)

Finansmarknads- och konsumentminister,
biträdande finansminister



[Peter Hultqvist](#)

Försvarsminister



[Sven-Erik Bucht](#)

Landsbygdsminister



[Ylva Johansson](#)

Arbetsmarknadsminister



Åsa Regnér

Barn-, äldre- och jämställdhetsminister



Åsa Romson

Klimat- och miljöminister, vice statsminister

De nya regeringens politik

- * Partiledare Stefan Löfven.
- * Allmänt om socialdemokraterna och regeringens politik.
- * Utrikes- och världspolitik. Globaliseringen.
Politik för en utrikesminister.
- * Europapolitik.
Politik för en EU-minister.
- * Demokratiproblem, juridik.
Politik för en demokratiminister och en justitieminister.
- * Försvaret.
Politik för en försvarsminister.
- * Klimat och klimatpolitik
Politik för en miljöminister.
- * Transporter.
Politik för en infrastrukturminister.
- * Planering av fysiska miljöer.
Politik för en plan- och byggminister.
- * Landsbygdspolitik.
Politik för en landsbygdsminister.
- * Bistånd.
Politik för en biståndsminister.
- * Sjuk- och hälsovård, kemikalier, räddningstjänst.
Politik för en socialminister med hälso- och sjukvård.
- * Hushållet. Mat, boende, energi, konsumtion, ekonomi.
Politik för en hem- och konsumentminister och en energiminister.
- * Barn- och äldreomsorg. Velfärd. Socialtjänst
Politik för en barn- och äldreminister med välfärd och socialtjänst o d
- * Utbildning. Forskning.
Politik för en utbildningsminister.
- * IT. Information, Konst, kultur, idrott.
Politik för en IT-minister och en kultur- och idrottsminister.
- * Jobb.
Politik för en arbetsmarknadsminister.
- * Näringslivet.
Politik för en näringsminister.
- * Handel.
Politik för en handelsminister.
- * Migration. Integration.
Politik för en migrationsminister och en integrationsminister.
- * Polisen. Brott. Kriminalvård.
Politik för justitieministerns polis- och kriminalpolitik.
- * Pengar. Skatt, bidrag, finanser, pensioner, försäkringar.
Politik för finans-, finansmarknads- och socialförsäkringsministrar.

Stefan Löfvens regering efter kungens konselj fredagen den 3 oktober 2014. Tolkning på underlag av sida 514 i 36-39zzn.pdf
Närmare uppgifter om ministrarnas ansvarsområden finns ännu inte.

Stefan Löfvens regering.

Räknas här ha 22 politikomåden enligt sida 514 i 36-39zzn.pdf

Ministrarna har fått ansvarsområden som ibland är delar av flera olika departements ansvarsområden. Departementens ansvarsområden innehåller ibland delar som bättre hör till andra departement. Departementens ansvarsområden motsvarar vanligen riksdagsutskottens ansvarsområden, men inte alltid.

Konstitutionsutskottet har ingen motsvarighet bland departementen. Inte heller civilutskottet. Miljö- och jordbruksutskottet motsvarar ungefär mljö- och landsbygdsdepartementen, men landsbygdsdepartementet ska läggas ned och landsbygdsfrågorna läggas in i näringsdepartementet.

Vad civilministern i finansdepartementet och inrikesministern i justitiedepartementet ska göra är oklart. Här antas att inrikesministern ska ta hand om polis och rättsväsendet.

Den nya regeringen innehåller i näringsdepartementet en bostads- och stadsutvecklingsminister som är något nytt och på oklart sätt

ska hantera bl a bostadsfrågor och fysisk planering. Han har här placerats på de tre nämnda ställena.

Anmärkningsvärt är att det inte finns något departement för det allra viktigaste politikområdet, det som gäller medborgarnas vardagliga levnadsförhållanden, som här finns i området “Hushållet. Mat, boende, energi, konsumtion, ekonomi. “

Där finns bl a boendet, som kan behandlas i näringsdepartementet som byggnadsverksamhet. i området för fysisk planering eller i hushållsområdet när det gäller drift av boendet.

* Partiledare Stefan Löfven.

Statsrådsberedningen

Statsminister

Stefan Löfven

Utrikesministern har formellt ansvar för EU-politiken, men i praktiken ligger EU-frågorna hos statsministern och en särskild avdelning i statsrådsberedningen.

Statsrådsberedningen

Statsrådsberedningen har till uppgift att leda och samordna arbetet i Regeringskansliet samt ansvara för samordning av den svenska EU-politiken.

Stefan Löfven

Har inte undermenyer

[CV](#)

Har inte undermenyer

[Pressmeddelanden](#)

Har inte undermenyer

[Tal](#)

Har inte undermenyer

[Uttalanden](#)

Har inte undermenyer

[Debattartiklar](#)

[Intervjuer och reportage](#)

Har inte undermenyer

[Webbutsändningar](#)

[Statssekreterare](#)

Kontakta Stefan Löfven

[Statsrådsberedningen](#)

Telefon 08-405 10 00

[E-post till Stefan Löfven, via registrator](#)

[Mer kontaktinformation](#)

Anne Ekberg

Presskontakt hos Stefan Löfven

Mobiltelefon 072-542 69 40

Erik Nises

Presskontakt hos Stefan Löfven

Mobiltelefon 072-542 03 74

*** Allmänt om socialdemokraterna och regeringens politik.**

Statsrådsberedningen

Minister för strategi och framtidsfrågor samt nordiskt samarbete

Kristina Persson

Delar om nordiskt samarbete ingår i Europapolitik

Förvaltningsavdelningen

Förvaltningsavdelningen

Förvaltningsavdelningen är Regeringskansliets gemensamma resurs och ansvarar för departementsövergripande förvaltningsfrågor.

Om Regeringskansliet - övergripande information om myndigheten

Läs mer om hur Regeringskansliet arbetar med jämställdhetsfrågor, mångfald, hälsa i arbetslivet, internrevision och miljöledning. Ta även del av årsböcker, årsredovisningar och aktuella upphandlingar samt arkivets service till myndigheter.

Kristina Persson

Har inte undermenyer

[Nya tider kräver nytt ledarskap](#)

Har inte undermenyer

[CV](#)

Har inte undermenyer

[Ansvarsområden](#)

Har inte undermenyer

[Pressmeddelanden](#)

Har inte undermenyer

[Tal](#)

Har inte undermenyer

[Uttalanden](#)

Har inte undermenyer

[Debattartiklar](#)

Har inte undermenyer

[Intervjuer och reportage](#)

Har inte undermenyer

[Webbutskändningar](#)

[Statssekreterare](#)

Kontakta Kristina Persson

[Statsrådsberedningen](#)

Telefon 08-405 10 00

[E-post till Kristina Persson, via registrator](#)

[Mer kontaktinformation](#)

Pezhman Fivrin

Presskontakt hos Kristina Persson

Telefon 08-405 48 19

Mobiltelefon 072-526 68 18

[e-post till Pezhman Fivrin](#)

Kristina Persson

Tal 22 oktober 2014. Kristina Persson, Minister för strategi- och framtidsfrågor samt nordiskt samarbete

Nya tider kräver nytt ledarskap

Det talade ordet gäller

Tack för inbjudan att medverka på denna konferens, som jag har tackat ja till två gånger, först i min gamla kapacitet som ordförande för Global Utmaning och sedan som nybliven minister för strategi, framtid och nordiskt samarbete!

Temat passar mig fortfarande, möjligen var det lite enklare förr - att vara en fri debattör som talar om för andra vad de ska göra, än att vara ansvarig minister och företräda en regering.

Låt mig allra först säga en sak om mitt nya jobb. Det allra bästa är inte att just jag har fått det, utan att Sverige har en statsminister som tycker att regeringen ska ha ett långsiktigt och tvärsektorielt perspektiv i sitt arbete och därför har tillsatt ett särskilt statsråd för att tillsammans med honom se till att det blir så! Att framtidsfrågorna är placerade på Statsrådsberedningen nära statsministern är en garant för att det perspektivet verkligen kommer att präglare regeringsarbetet.

Vi lever i en tid när många stora och systemkritiska frågor måste hanteras: De rör grön omställning, global styrning och ansvar, jobben och fördelningen i framtiden, demografi och välfärd och mycket mer. Hur dessa frågor hanteras politiskt, kommer att bli starkt styrande för hur väl framtidens svenska samhälle kommer att fungera. De utgör några av vår tids största utmaningar, och jag är glad att tillhöra en regering som kommer ta itu med dem på allvar.

För trots frågornas tyngd riskerar de många gånger att hamna i skymundan i det dagliga beslutsmaskineri som är ett regeringskansli. Det proaktiva sättet att arbeta slås lätt ut av det mer reaktiva som har ett kortare perspektiv med brandkårsuttryckningar och förlängningar av det som vi redan har gjort sedan länge.

Det andra som ofta förhindrar ett långsiktigt och strategiskt tänkande är att de stora frågorna går tvärs över departementsgränserna. Verkligheten är komplex och sammansatt och följer inga organisatoriska gränser. När mer djupgående förändringar ska förberedas måste många departement samarbeta - stuprören och långsiktigheten går inte ihop.

En tredje komplikation är att de långsiktiga utmaningarna ofta har starka kopplingar till förhållanden utanför Sveriges gränser, vi styr inte själva över våra villkor.

Ett tydligt exempel är klimatfrågorna. Bara globala åtaganden kan säkra att det insatser som vi gör för minskade utsläpp t.ex. när vi går över till förnybar energi eller energieffektiviserar miljonprogrammet verkligen kommer att leda till att klimatuppvärmningen hejdas.

Kraven på gemensamma beslut och åtaganden som omfattar många olika länder är ett hinder för att enskilda nationer ska vilja fatta beslut över huvudtaget. Vad spelar det för roll om vi agerar om inte andra gör det? Varför ska vi offra oss om inte andra gör det? Vi behöver ha många modiga politiker som vågar gå före och bygga nya allianser med politiker från andra partier och med ledare i andra länder. Det behövs bindande beslut och strukturer för gemensamt ansvarstagande "global governance" för att hindra kriser och katastrofer.

Vi kan i globaliseringens århundrande uppleva många exempel på avsaknaden av detta som brukar kallas det gemensammas tragedi, Tragedy of the Commons, som var ett tema för nobelpristagaren Elinor

Ostroms forskning. Hon visade att i lokalsamhällena kunde människorna göra personliga och frivilliga uppoffringar för att vinna gemensamma fördelar - att solidaritet var möjligt!

Men är det möjligt när samhällena inte är lokala, till och med globala?

Det är en tuff utmaning att fatta gemensamma beslut redan i ett land med många människor med olika intressen - det riskerar denna regering att få uppleva. Men inom nationerna/ länderna har vi byggt institutioner för att klara detta - allmänna val, riksdag, regering, myndigheter, kommuner, lagstiftning, skattesystem&.. allt detta som är demokratins instrument.

Globalt har vi inte ens en approximation till detta: Vi har ingen global demokrati och inga globala institutioner med makt att fatta gemensamma beslut och genomföra förändringar. Vi har en global ekonomi som visserligen bidrar till att öka tillväxten och förutsättningarna för välfärd men som också förorenar miljön, värmer upp klimatet, leder till ekonomisk instabilitet och gör människor arbetslösa.

Det är denna fundamentala obalans mellan de fria marknadskrafternas förmåga och de gemensamma sociala intressena som idag utgör ett stort, nära nog akut behov av just ledarskap - ledarskap i en global tid.

Ledarna i dagens värld verkar inom nationsgränserna, men de problem som vi har ansvaret för att lösa rör sig fritt över alla gränser och hejdas inte av nationell lagstiftning.

Skatterna är ett exempel - skatterna har byggt den moderna välfärdsstaten, som i sin tur säkrat demokratin. Skatterna ska finansiera våra gemensamma nyttigheter men de starka internationella beroendena sätter gränser för hur höga våra skatter kan vara.

Är problemet olösligt? Naturligtvis inte, men det kommer att ta tid. Pessimisterna säger att det kommer att krävas mycket värre kriser än de vi hittills har sett (eller kan föreställa oss i närtid) innan nationalstaterna kommer att kunna enas om gemensamma och effektiva institutioner. Och hur ska den demokratiska förankringen gå till? De största pessimisterna menar att det inte ens är möjligt eller förenligt med demokrati och att svåra kriser riskerar att göra slut på vår civilisation.

Jag är, hoppas jag en realistisk optimist. Min grundsyn är enkel: Det mesta är möjligt och det är inte människovärdigt att ge upp. Problem som har skapats av människor kan lösas av människor. Det finns också inslag på dagens samhällspolitiska scen som inger mig hopp, jag räknar till fem tunga faktorer:

1. Vi har kunskap och insikt om problemets art och allvar. Med vi menar jag politiska ledare, upplyst, intresserad allmänhet, ledare i näringslivet och många fler.
2. Det finns tekniska och ekonomiska lösningar på klimat, miljö och ekonomiska hot. Problemen går att lösa.
3. Det finns tid, även om den krymper - största problemet är väl just detta, att det är ganska bråttom.
4. Det finns många gånger en samsyn mellan tidigare motsatta intressen; LO's ordförande kan komma överens med storföretagens ledare om många av de åtgärder som krävs. Nordiskt näringsliv uttalar sig för ökade skatter på CO2 inför FN-mötet om klimat. Den regering som jag tillhör är en samarbetsregering som kommer att söka stora, breda uppgörelser om de viktiga framtidsfrågorna. Vi tror att det är möjligt och i mitt arbete som framtidsminister kommer jag att öppna upp de samhälleliga utvecklingsprocesserna för näringsliv,

civilsamhälle, folkrörelse inkl. företrädare för andra partier än de som sitter i regeringen.

5. Den femte och kanske viktigaste, källan till hopp är att det idag pågår en mängd mäktiga förändringsprocesser ute i näringslivet, i kommuner och städer, runt om i hela världen och förstås också bland allmänheten. Allt detta kommer - redan utan politiska beslut och styrning - att leda till viktiga förändringar. Jag misstänker att den här konferensen kommer att ge en mängd exempel och uttryck för detta. Och det inspirerar och påverkar andra.

Problemet är - och där kommer behovet av politiskt ledarskap in - det kommer inte att räcka. Nya tekniska och ekonomiska lösningar måste genomsyra hela samhället och ges tyngd för att kunna göra skillnad. Det krävs politiska insatser och samarbete över nationsgränserna för att hejda klimatuppvärmningen och säkra ett välfungerande finansiella system - två frågor som jag tidigare har ägnat mig mycket åt.

Paris 2015, de klimatförhandlingar som då kommer att äga rum i FN's regi är av stor betydelse för om kurvan för ökande utsläpp av CO2 ska kunna brytas. Den globala efterfrågan på energi ökar kraftigt eller med ca 20 % enligt OECD till 2025 och ännu 2025 bedöms 75-80% av energikonsumtionen att vara fossila bränslen. Detta är inte hållbart.

EU har länge varit den ledande regionen för ledarskap i klimatfrågan. Samtidigt är EU idag en organisation som brottas med stora ekonomiska utmaningar. Ledarskap i en global tid innebär att EU behöver ännu mer axla en roll av att vara föregångare och pådrivande för gemensamma lösningar. Den svenska regeringen kommer att verka aktivt för detta. De stora investeringar som behöver göras runt om i världen för en bättre global miljö kommer också att skapa jobb och framtidsmöjligheter i Sverige.

Som framtidsminister står jag just nu i begrepp att tillsätta ett antal arbets- eller analysgrupper för att definiera de långsiktiga problemen och formulera möjliga lösningar. De rör den gröna omställningen, jobben i framtiden i spåren av stora tekniska förändringar, integrationen av flyktingar i arbetsliv och samhälle, fördelningen av ekonomiska resurser och - inte minst - det som jag har berört här idag - behovet av ett starkare globalt ansvarstagande "global governance".

Det är samarbetsregeringens uttryckliga vilja att Sverige ska vara en global förebild, genom vårt sätt att organisera samhället och driva på för en hållbar utveckling, kort sagt visa ledarskap. Vi vill leda ett dynamiskt land som kännetecknas av människors lika värde, självförtroende, solidaritet och tron på att framtiden går att förändra.

Tack för ordet!

* Utrikes- och världspolitik.

Globaliseringen.

Politik för en utrikesminister.

Utrikesdepartementet

Utrikesminister (dep-chef)

Margot Wallström

Utrikesdepartementet

Utrikesförvaltningens uppdrag är att bidra till att förverkliga regeringens övergripande mål i utrikespolitiska frågor. Till UD:s uppdrag hör också att inom Regeringskansliet samordna den svenska utrikespolitiken.

Margot Wallström

Har inte undermenyer

[Pressmeddelande](#)

Har inte undermenyer

[Tal](#)

Har inte undermenyer

[Uttalanden](#)

Har inte undermenyer

[Debattartiklar](#)

Har inte undermenyer

[Intervjuer och reportage](#)

Har inte undermenyer

[Webbutskändningar](#)

Kontakta Margot Wallström

[Utrikesdepartementet](#)

Telefon 08-405 10 00

[e-post till Margot Wallström, via registrator](#)

John Zanchi

Presskontakt hos utrikesministern

Telefon 08-405 10 00

Mobiltelefon 072-509 49 64

[e-post till John Zanchi, via UD:s kommunikationsenhet](#)

Budgeten

- [Utgiftsområde 5: Internationell samverkan \(pdf 368 kB\)](#)

* Europapolitik.

Politik för en EU-minister.

Utrikesdepartementet

Utrikesminister (dep-chef)

Margot Wallström

Utrikesministern har formellt ansvar för EU-politiken, men i praktiken ligger EU-frågorna hos statsministern och en särskild avdelning i statsrådsberedningen.

Statsrådsberedningen

Minister för strategi och framtidsfrågor samt nordiskt samarbete

Kristina Persson

Delar om nordiskt samarbete

EU-representationen

EU-representationen är Regeringskansliets förlängda arm i Bryssel. Här arbetar personal från alla departement med att driva Sveriges linje i EU-politiken.

Margot Wallström

Har inte undermenyer

[Pressmeddelande](#)

Har inte undermenyer

[Tal](#)

Har inte undermenyer

[Uttalanden](#)

Har inte undermenyer

[Debattartiklar](#)

Har inte undermenyer

[Intervjuer och reportage](#)

Har inte undermenyer

[Webbutskändningar](#)

Kontakta Margot Wallström

[Utrikesdepartementet](#)

Telefon 08-405 10 00

[e-post till Margot Wallström, via registrator](#)

John Zanchi

Presskontakt hos utrikesministern

Telefon 08-405 10 00

Mobiltelefon 072-509 49 64

[e-post till John Zanchi, via UD:s kommunikationsenhet](#)

Stefan Löfven

Har inte undermenyer

[CV](#)

Har inte undermenyer

[Pressmeddelanden](#)

Har inte undermenyer

[Tal](#)

Har inte undermenyer

[Uttalanden](#)

Har inte undermenyer

[Debattartiklar](#)

[Intervjuer och reportage](#)

Har inte undermenyer

[Webbutsändningar](#)

[Statssekreterare](#)

Kontakta Stefan Löfven

[Statsrådsberedningen](#)

Telefon 08-405 10 00

[E-post till Stefan Löfven, via registrator](#)

[Mer kontaktinformation](#)

Anne Ekberg

Presskontakt hos Stefan Löfven

Mobiltelefon 072-542 69 40

Erik Nises

Presskontakt hos Stefan Löfven

Mobiltelefon 072-542 03 74

Kristina Persson

Har inte undermenyer

[Nya tider kräver nytt ledarskap](#)

Har inte undermenyer

[CV](#)

Har inte undermenyer

[Ansvarsområden](#)

Har inte undermenyer

[Pressmeddelanden](#)

Har inte undermenyer

[Tal](#)

Har inte undermenyer

[Uttalanden](#)

Har inte undermenyer

[Debattartiklar](#)

Har inte undermenyer

[Intervjuer och reportage](#)

Har inte undermenyer

[Webbutsändningar](#)

[Statssekreterare](#)

Kontakta Kristina Persson

[Statsrådsberedningen](#)

Telefon 08-405 10 00

[E-post till Kristina Persson, via registrator](#)

[Mer kontaktinformation](#)

Pezhman Fivrin

Presskontakt hos Kristina Persson

Telefon 08-405 48 19

Mobiltelefon 072-526 68 18

[e-post till Pezhman Fivrin](#)

Budgeten

- [Utgiftsområde 5: Internationell samverkan \(pdf 368 kB\)](#)

* Demokratiproblem, juridik.

Politik för en demokratiminister och en justitieminister.

Justitiedepartementet

Justitie- och migrationsminister (dep-chef)

Morgan Johansson

Migrationsproblem ingår i området för migration och integration

Kulturdepartementet

Kultur- och demokratiminister (dep-chef)

Alice Bah Kuhnke

Delar om demokrati

Krishanteringsfrågor flyttar regeringen från försvarsdepartementet till justitiedepartementet Delar om räddningstjänst o d bör ingå i området för sjukvård o d

Justitiedepartementet

Justitiedepartementet ansvarar för frågor som rör bland annat lagstiftning, polisväsendet, domstolsväsendet, kriminalvården, migration och asyl.

Morgan Johansson

Har inte undermenyer

[CV](#)

Har inte undermenyer

[Pressmeddelanden](#)

Har inte undermenyer

[Interpellationssvar och svar i riksdagen](#)

Kontakta Morgan Johansson

[Justitiedepartementet](#)

Telefon 08-405 10 00

[e-post till Morgan Johansson, via registrator](#)

[Mer kontaktinformation](#)

Tora Heckscher

Presskontakt hos Morgan Johansson

Telefon 08-405 10 00

Mobiltelefon 072-212 62 64

[e-post till Tora Heckscher](#)

Alice Bah Kuhnke

Har inte undermenyer

[Ansvarsområden](#)

Har inte undermenyer

[Cv](#)

Har inte undermenyer

[Pressmeddelanden](#)

Har inte undermenyer

[Tal](#)

Har inte undermenyer

[Uttalanden](#)

Har inte undermenyer

[Debattartikel](#)

Har inte undermenyer

[Webbutskickningar](#)

Har inte undermenyer

[Statssekreterare](#)

Kontakta Alice Bah Kuhnke

[Kulturdepartementet](#)

Telefon 08-405 10 00

[e-post till Alice Bah Kuhnke, via registrator](#)

[Mer kontaktinformation](#)

Hanna Lidström

Presskontakt hos Alice Bah Kuhnke

Mobiltelefon 072-542 80 32

[e-post till Hanna Lidström](#)

Alice Bah Kuhnke

Ansvarsområden

Statsministern har den 14 oktober beslutat om fördelningen av ansvarsområden mellan statsråden. Kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke ansvarar för kultur- och mediefrågor medan idrottsfrågorna flyttar till Socialdepartementet. Hon ansvarar också för demokratipolitiken som i dag handläggs i Justitiedepartementet samt frågor om diskriminering, de nationella minoriteterna och mänskliga rättigheter nationellt som handläggs av Arbetsmarknadsdepartementet.

Statsråd Alice Bah Kuhnke ansvarar även för frågor om trossamfund och begravningsverksamheten, Sametinget och frågorna om politiken för det civila samhället. Dessa frågor handläggs idag av Socialdepartementet, Landsbygdsdepartementet samt Utbildningsdepartementet.

Ansvaret för de nya frågorna flyttar till Kulturdepartementet den 1 januari 2015. Statsministern har den 14 oktober beslutat om så kallade §5-förordnanden, vilket innebär att Alice Bah Kuhnke föredrar de ärenden som är kopplade till hennes portfölj, men som fram till den 1 januari 2015 handläggs av andra departement än Kulturdepartementet.

Vad är ett § 5-förordnande?

Ett § 5-förordnande är ett förordnande enligt 7 kap. 5 § regeringsformen som innebär att statsministern beslutar att ett ärende som hör till ett visst departement ska föredras av ett annat statsråd än departementschefen. Denna ordning gäller fram till årsskiftet, då frågorna formellt flyttar över till det departement där det ansvariga statsrådet sitter.

Budgeten

- [Utgiftsområde 1: Rikets styrelse \(pdf 667 kB\)](#)
- [Utgiftsområde 4: Rättsväsendet \(pdf 1012 kB\)](#)

Hit delar om juridik od. Delar om brott, polis och kriminalvård od ingår i området för sådant.

* **Försvar.**

Politik för en försvarsminister.

Försvarsdepartementet

Försvarsminister (dep-chef)

Peter Hultqvist

Krishanteringsfrågor flyttar regeringen från försvarsdepartementet till justitiedepartementet Delar om räddningsjänst o d bör ingå i området för sjukvård o d

Försvarsdepartementet

Försvarsdepartementet arbetar för att uppfylla de mål som regeringen och riksdagen bestämt för försvarspolitik, för skydd och beredskap mot olyckor samt för beredskap mot svåra påfrestningar på samhället i fred.

Peter Hultqvist

Har inte undermenyer

[CV](#)

Har inte undermenyer

[Pressmeddelanden](#)

Har inte undermenyer

[Tal](#)

Har inte undermenyer

[Uttalanden](#)

Har inte undermenyer

[Debattartiklar](#)

Har inte undermenyer

[Intervjuer och reportage](#)

Har inte undermenyer

[Kalendarium](#)

Har inte undermenyer

[Webbutsändningar](#)

Kontakta Peter Hultqvist

[Försvarsdepartementet](#)

Jakobsgatan 9

103 33 Stockholm

[e-post till Peter Hultqvist, via registrator](#)

[Mer kontaktinformation](#)

Ingela Nilsson

Presskontakt

Mobiltelefon 072-210 95 25

Budgeten

- [Utgiftsområde 6: Försvar och samhällets krisberedskap \(pdf 804 kB\)](#)

* Klimat och klimatpolitik

Politik för en miljöminister.

Miljödepartementet

Klimat- och miljöminister (tillika vice statsminister) (dep-chef)

Åsa Romson

Miljödepartementet

Miljödepartementet ansvarar bland annat för klimatpolitik, kemikaliepolitik, strålskydd och kärnsäkerhet samt forskning och miljöövervakning.

Åsa Romson

Har inte undermenyer

[Ansvarsområden](#)

Har inte undermenyer

[CV](#)

Har inte undermenyer

[Pressmeddelanden](#)

Har inte undermenyer

[Tal](#)

Har inte undermenyer

[Uttalanden](#)

Har inte undermenyer

[Debattartiklar](#)

Har inte undermenyer

[Intervjuer och reportage](#)

Har inte undermenyer

[Webbutskickningar](#)

[Statssekreterare](#)

Kontakta Åsa Romson

[Miljödepartementet](#)

Telefon 08-405 10 00

[e-post till Åsa Romson, via registrator](#)

[Mer kontaktinformation](#)

Helena Hellström Gefwert

Pressekreterare hos Åsa Romson

Mobiltelefon 072-241 00 42

[e-post till Helena Hellström Gefwert, via registrator](#)

Clara Lindgren

Presskontakt hos Åsa Romson

Mobiltelefon 072-545 21 13

Åsa Romson

Ansvarsområden

Biologisk mångfald och ekosystemtjänster

Biologisk mångfald är grundläggande för människans livsvillkor. Skogarna, kusterna, vattendragen och våtmarkerna är alla viktiga förutsättningar för livet och en hållbar utveckling.

Friluftsliv

En rik tillgång på natur, individens intresse och ideella organisationers engagemang är centralt för människors möjligheter till friluftsliv.

Hav och vatten

Vattenvård, förorening, miljögifter, havsmiljö, föroreningar, oljeutsläpp, överfiske.

Hållbar utveckling

En hållbar utveckling ska säkras. Naturens rikedomar ska brukas på ett sådant sätt att vi kan lämna över en värld som är i balans till våra barn och barnbarn.

Kemikalier

Miljödepartementet arbetar för att användningen av hälso- och miljöfarliga kemikalier ska minska och för att de allra farligaste kemikalierna ska försvinna från marknaden.

Klimat

Mål och strategi för det nationella klimatarbetet, handel med utsläppsrätter, flexibla mekanismer och internationellt klimatsamarbete.

Kretslopp och avfall

Ett utvecklat kretsloppsarbete krävs för att nå flera av Sveriges 16 miljö kvalitetsmål. Regler kring avfallshantering och avfallsmarknad, en miljöorienterad produktpolitik samt samordning av olika myndigheters insatser är viktiga beståndsdelar.

Miljöforskning och miljöövervakning

Miljöforskningen och miljöövervakningen ger oss kunskaper om tillståndet i miljön, hur miljöproblemen ska lösas och om åtgärder resulterar i förbättringar.

Miljölagstiftning

Den centrala miljölagstiftningen finns samlad i miljöbalken. Syftet med miljöbalken är att främja en hållbar utveckling.

Miljösamarbete i internationella organisationer

Miljöproblemen känner inte nationsgränser. Därför arbetar Sverige aktivt med miljösamarbeten inom EU, regionalt, globalt och med enskilda länder.

Strålskydd och kärnsäkerhet

Kärnsäkerhet och skydd mot strålning.

Sveriges miljömål

Miljömålssystemet är den centrala, gemensamma plattformen för aktörer i det svenska miljöarbetet.

Budgeten

- [Utgiftsområde 20: Allmän miljö- och naturvård \(pdf 1,0 MB\)](#)

Innehåller delar som också ingår i området för planering av fysiska miljöer. Det som ingår i regeringens miljöpolitik är till största delen sådant som vanligen ingår i planering av fysiska miljöer och som en klimatpolitiker inte har kompetens för.

* **Transporter.**

Politik för en infrastrukturminister.

Näringsdepartementet

Infrastrukturminister

Anna Johansson

Anna Johansson

Har inte undermenyer

[CV](#)

Har inte undermenyer

[Ansvarsområden](#)

Har inte undermenyer

[Pressmeddelanden](#)

Har inte undermenyer

[Debattartiklar](#)

Kontakta Anna Johansson

Infrastrukturminister

Telefon 08-405 10 00

[e-post till Anna Johansson, via registrator](#)

[Mer kontaktinformation](#)

Kristian Brangefeldt

Presskontakt hos Anna Johansson

Mobiltelefon 072-543 95 89

Anna Johansson

Ansvarsområden

Anna Johansson är infrastrukturminister och ansvarar för transport- och infrastrukturfrågor.

Transportpolitik

Transport- och infrastrukturpolitiken handlar om att säkerställa en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för allmänhet och näringsliv i hela landet. I området ingår järnvägar, vägar, sjöfart och luftfart samt transport- och infrastrukturforskning.

Budgeten

- [Utgiftsområde 22: Kommunikationer \(pdf 2,2 MB\)](#)

Politiken för informationssamhället ingår dock i området för kultur.

* Planering av fysiska miljöer.

Politik för en plan- och byggminister.

Näringsdepartementet

Bostads- och stadsutvecklingsminister

Mehmet Kaplan

Berör områdena för hushåll, planering av fysiska miljöer
och näringar (byggnadsverksamheter)

Mehmet Kaplan

Har inte undermenyer

[CV](#)

Har inte undermenyer

[Ansvarsområden](#)

Har inte undermenyer

[Pressmeddelanden](#)

Har inte undermenyer

[Debattartiklar](#)

Kontakta Mehmet Kaplan

Bostads- och stadsutvecklingsminister

Telefon 08-405 10 00

[e-post till Mehmet Kaplan, via registrator](#)

[Mer kontaktinformation](#)

Caroline Kling

Presskontakt hos Mehmet Kaplan

Mobiltelefon 070-593 19 12

Mehmet Kaplan

Ansvarsområden

Bostads- och stadsutvecklingsminister Mehmet Kaplan ansvarar för de bostads- och samhällsbyggnadsfrågor som i dag hanteras av Socialdepartementet och frågor om urban utveckling som i dag hanteras av Arbetsmarknadsdepartementet.

Kaplan ansvarar även för it-politiska frågor och postkommunikation.

Budgeten

- [Utgiftsområde 18: Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik \(pdf 792 kB\)](#)

På området här ingår delar som gäller samhällets planeringar av fysiska miljöer. Verksamheter som gäller hushållens verksamheter o d ingår i området “Hushållet. Mat, boende, energi, konsumtion, ekonomi “

- [Utgiftsområde 19: Regional tillväxt \(pdf 796 kB\)](#)
Reginal tillväxt bör ske i samverkan mellan områdena för fysisk planering, landsbygdplanering, arbetsmarknader och näringar.

- [Utgiftsområde 20: Allmän miljö- och naturvård \(pdf 1,0 MB\)](#)

Översiktlig planering bör ske i detta område. Praktiskt naturvårdsarbete ingår i området för landsbygdsverksamheter.

Innehåller delar som också ingår i området för Miljöpolitik. Det som ingår i regeringens miljöpolitik är till största delen sådant som vanligen ingår i planering av fysiska miljöer och som en klimatpolitiker inte har kompetens för.

* Landsbygdspolitik.

Politik för en landsbygdsminister.

Näringsdepartementet

Landsbygdsminister

Sven-Erik Bucht

Landsbygdsdepartementet ska läggas ner och landsbygdsproblemen läggas in i näringsdepartementet, men delar av landsbygdsproblemen kanske hellre borde läggas i andra departement. Oklart hur det kommer att göras.

Landsbygdsdepartementet

Landsbygdsdepartementet ansvarar bland annat för frågor som gäller jordbruk, skogsbruk, fiske, rennäring, samefrågor, djurskydd, livsmedel samt jakt och viltvård.

Sven-Erik Bucht

Har inte undermenyer

[Biografi](#)

Har inte undermenyer

[Pressmeddelanden](#)

Har inte undermenyer

[Kalendarium](#)

Har inte undermenyer

[Webbutsändningar](#)

Kontakta Sven-Erik Bucht

[Landsbygdsdepartementet](#)

Fredsgatan 8

103 33 Stockholm

Telefon 08-405 10 00

[e-post till Sven-Erik Bucht, via registrator](#)

[Mer kontaktinformation](#)

Sam Assadi

Presskontakt för Sven-Erik Bucht

Mobiltelefon 070-583 36 48

[e-post till Sam Assadi](#)

Budgeten

- [Utgiftsområde 19: Regional tillväxt \(pdf 796 kB\)](#)
Regional tillväxt bör ske i samverkan mellan områdena för fysisk planering, landsbygdplanering, arbetsmarknader och näringar.
- [Utgiftsområde 20: Allmän miljö- och naturvård \(pdf 1,0 MB\)](#)
Översiktlig planering bör ske i området för fysisk planering av miljöer. Praktiskt naturvårdsarbete ingår i området för landsbygdsverksamheter.
- [Utgiftsområde 23: Areella näringar, landsbygd och livsmedel \(pdf 1,5 MB\)](#)

* **Bistånd.**

Politik för en biståndsminister.

Utrikesdepartementet

Biståndsminister

Isabella Lövin

Isabella Lövin

Har inte undermenyer

[CV](#)

Har inte undermenyer

[Pressmeddelande](#)

Har inte undermenyer

[Tal](#)

Har inte undermenyer

[Uttalanden](#)

Har inte undermenyer

[Debattartiklar](#)

Har inte undermenyer

[Intervjuer och reportage](#)

Har inte undermenyer

[Webbutsändningar](#)

Kontakta Isabella Lövin

[Utrikesdepartementet](#)

Telefon 08-405 10 00

[e-post till Isabella Lövin, via registrator](#)

Catarina Axelsson

T.f presskontakt hos Isabella Lövin

Mobiltelefon 070-810 4795

[e-post till Catarina Axelsson](#)

Budgeten

- [Utgiftsområde 7: Internationellt bistånd \(pdf 716 kB\)](#)

*** Sjuk- och hälsovård, kemikalier,
räddningstjänst.**

Politik för en socialminister med hälso- och sjukvård.

Socialdepartementet

Folkhälso-, sjukvårds- och idrottsminister

Gabriel Wikström

Justitiedepartementet

Justitie- och migrationsminister (dep-chef)

Morgan Johansson

Delar om räddningstjänst o d (Tidigare i försvarsdepartementet)

Socialdepartementet

Socialdepartementets ansvarsområden rör samhällets välfärd, ekonomisk trygghet, sociala tjänster, hälso- och sjukvård, främjande av hälsa samt barns och funktionshindrades rättigheter, bostadsfrågor, statlig förvaltning, länsstyrelser, kommuner och landsting samt trossamfund.

Gabriel Wikström

Har inte undermenyer

[CV](#)

Har inte undermenyer

[Ansvarsområden](#)

Har inte undermenyer

[Pressmeddelanden](#)

Har inte undermenyer

[Tal](#)

Har inte undermenyer

[Debattartiklar](#)

Har inte undermenyer

[Webbutskändningar](#)

Kontakta Gabriel Wikström

[Socialdepartementet](#)

[e-post till Gabriel Wikström, via registrator](#)

[Mer kontaktinformation](#)

Juan-Pablo Roa

Presskontakt hos Gabriel Wikström, allmänna frågor

Telefon 08-405 33 72

Mobiltelefon 072-249 47 20

[e-post till Juan-Pablo Roa](#)

Christian Scharf

Presskontakt hos Gabriel Wikström, frågor som rör Ebola

Mobiltelefon 072-215 12 02

[e-post till Christian Scharf](#)

Gabriel Wikström

Ansvarsområden för folkhälso-, sjukvårds- och idrottsministern

Folkhälso-, sjukvårds- och idrottsminister Gabriel Wikström ansvarar för frågor som rör folkhälsa, hälso- och sjukvård samt idrott.

[Folkhälsa](#)

[Hälso- och sjukvård](#)

[Idrott](#)

Budgeten

- [Utgiftsområde 9: Hälsovård, sjukvård och social omsorg \(pdf 2,0 MB\)](#)

Sociala tjänster och ingår dock i politikområdet för **Barn- och äldreomsorg. Valfärd. Socialtjänst**

*** Hushållet. Mat, boende, energi,**

konsumtion, ekonomi.

Politik för en hem- och konsumentminister och en energiminister.

Miljödepartementet

Energiminister

Ibrahim Baylan

Finansdepartementet

**Finansmarknads- och konsumentminister
(tillika biträdande finansminister)**

Per Bolund

Konsumentproblem kan ingå i området för hushåll.

Näringsdepartementet

Bostads- och stadsutvecklingsminister

Mehmet Kaplan

Berör områdena för hushåll, planering av fysiska miljöer och näringar (byggnadsverksamheter)

Ibrahim Baylan

Har inte undermenyer

[Ansvarsområden](#)

Har inte undermenyer

[CV](#)

Har inte undermenyer

[Pressmeddelanden](#)

Har inte undermenyer

[Tal](#)

Har inte undermenyer

[Uttalanden](#)

Har inte undermenyer

[Debattartiklar](#)

Har inte undermenyer

[Intervjuer och reportage](#)

Har inte undermenyer

[Webbutsändningar](#)

[Statssekreterare](#)

Kontakta Ibrahim Baylan

[Miljödepartementet](#)

Telefon 08-405 10 00

[e-post till Ibrahim Baylan, via registrator](#)

[Mer kontaktinformation](#)

Gunilla Hjalmarsen

Pressekreterare hos Ibrahim Baylan

Mobiltelefon 072-545 70 79

[e-post till Gunilla Hjalmarsen, via registrator](#)

Per Bolund

Har inte undermenyer

[CV](#)

Har inte undermenyer

[Pressmeddelanden](#)

Har inte undermenyer

[Tal](#)

Har inte undermenyer

[Uttalanden](#)

Har inte undermenyer

[Debattartiklar](#)

Har inte undermenyer

[Intervjuer och reportage](#)

Har inte undermenyer

[Kalendarium](#)

Har inte undermenyer

[Webbutskändningar](#)

Kontakta Per Bolund

Finansmarknads- och konsumentminister, biträdande
finansminister

Telefon 08-405 10 00

[e-post till Per Bolund, via registrator](#)

[Mer kontaktinformation](#)

Anna Söderström

Pressekreterare hos Per Bolund

Mobiltelefon 072-532 17 13

[e-post till Anna Söderström, via registrator](#)

Mehmet Kaplan

Har inte undermenyer

[CV](#)

Har inte undermenyer

[Ansvarsområden](#)

Har inte undermenyer

[Pressmeddelanden](#)

Har inte undermenyer

[Debattartiklar](#)

Kontakta Mehmet Kaplan

Bostads- och stadsutvecklingsminister

Telefon 08-405 10 00

[e-post till Mehmet Kaplan, via registrator](#)

[Mer kontaktinformation](#)

Caroline Kling

Presskontakt hos Mehmet Kaplan

Mobiltelefon 070-593 19 12

Ibrahim Baylan

Ansvarsområden

Energi

Energipolitiken handlar om tillförsel, distribution och användning av energi, i syfte att förena ekologisk hållbarhet, konkurrenskraft och försörjningstrygghet.

Mehmet Kaplan

Ansvarsområden

Bostads- och stadsutvecklingsminister Mehmet Kaplan ansvarar för de bostads- och samhällsbyggnadsfrågor som i dag hanteras av Socialdepartementet och frågor om urban utveckling som i dag hanteras av Arbetsmarknadsdepartementet.

Kaplan ansvarar även för it-politiska frågor och postkommunikation.

Budgeten

- [Utgiftsområde 18: Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik \(pdf 792 kB\)](#)

På området här ingår delar som gäller hushållens verksamheter. Verksamheter som gäller samhällets planeringar o d ingår i området för Fysisk planering.

- [Utgiftsområde 21: Energi \(pdf 992 kB\)](#)

* Barn- och äldreomsorg. Välfärd.

Socialtjänst

Politik för en barn-och äldreminister med välfärd och socialtjänst od

Socialdepartementet

Barn-, äldre- och jämställdhetsminister

Åsa Regnér

Åsa Regnér

Har inte undermenyer

[CV](#)

Har inte undermenyer

[Ansvarsområden](#)

Har inte undermenyer

[Pressmeddelanden](#)

Har inte undermenyer

[Tal](#)

Har inte undermenyer

[Debattartiklar](#)

Har inte undermenyer

[Webbutskändningar](#)

Har inte undermenyer

[Statssekreterare](#)

Kontakta Åsa Regnér

[Socialdepartementet](#)

[e-post till Åsa Regnér, via registrator](#)

[Mer kontaktinformation](#)

Joanna Abrahamsson

Pressekreterare hos Åsa Regnér

Telefon 08-405 15 63

Mobiltelefon 072-543 84 89

[e-post till Joanna Abrahamsson](#)

Åsa Regnér

Ansvarsområden för barn-, äldre- och jämställdhetsministern

Barn-, äldre- och jämställdhetsminister Åsa Regnér ansvarar för frågor som rör barnets rättigheter, socialtjänst (det vill säga individ- och familjeomsorg, äldreomsorg och stöd till personer med funktionsnedsättning), funktionshinder och jämställdhet.

[Barnets rättigheter](#)

[Individ- och familjeomsorg](#)

[Äldreomsorg](#)

[Funktionshinder](#)

[Jämställdhet](#)

Budgeten

- [Utgiftsområde 9: Hälsovård, sjukvård och social omsorg \(pdf 2,0 MB\)](#)

Delar om sociala tjänster od ingår i politikområdet för Barn- och äldreomsorg. Valfärd. Socialtjänst

- [Utgiftsområde 13: Integration och jämställdhet \(pdf 1,3 MB\)](#)

*** Utbildning. Forskning.**

Politik för en utbildningsminister.

Utbildningsdepartementet

Utbildningsminister (dep-chef)

Gustav Fridolin

Gymnasie- och kunskapslyftsminister

Aida Hadzialic

Minister för högre utbildning och forskning

Helene Hellmark Knutsson

Utbildningsdepartementet

Utbildningsdepartementet ansvarar för skolfrågor, universitet och högskolor, forskning, vuxenutbildning, folkbildning, jämställdhetsfrågor och ungdomspolitik.

Gustav Fridolin

Har inte undermenyer

[CV](#)

Har inte undermenyer

[Ansvarsområden](#)

Har inte undermenyer

[Pressmeddelanden](#)

Har inte undermenyer

[Tal](#)

Har inte undermenyer

[Uttalanden](#)

Har inte undermenyer

[Debattartiklar](#)

Har inte undermenyer

[Intervjuer och reportage](#)

Har inte undermenyer

[Kalendarium](#)

Har inte undermenyer

[Webbutskändningar](#)

Kontakta Gustav Fridolin

Utbildningsminister

Telefon 08-405 10 00

[e-post till Gustav Fridolin, via registrator](#)

[Mer kontaktinformation](#)

Matilda Westerman

Presskontakt till Gustav Fridolin

Mobiltelefon 072-232 22 71

Aida Hadzialic

Har inte undermenyer

[CV](#)

Har inte undermenyer

[Ansvarsområden](#)

Har inte undermenyer

[Pressmeddelanden](#)

Har inte undermenyer

[Tal](#)

Har inte undermenyer

[Uttalanden](#)

Har inte undermenyer

[Debattartiklar](#)

Har inte undermenyer

[Intervjuer och reportage](#)

Har inte undermenyer

[Kalendarium](#)

Har inte undermenyer

[Webbutsändningar](#)

Kontakta Aida Hadzialic

[Utbildningsdepartementet](#)

Telefon 08-405 10 00

[e-post till Aida Hadzialic, via registrator](#)

[Mer kontaktinformation](#)

Sofie Rudh

Presskontakt hos Aida Hadzialic

Mobiltelefon 072-720 41 70

Helene Hellmark Knutsson

Har inte undermenyer

[CV](#)

Har inte undermenyer

[Ansvarsområden](#)

Har inte undermenyer

[Pressmeddelande](#)

Har inte undermenyer

[Tal](#)

Har inte undermenyer

[Uttalanden](#)

Har inte undermenyer

[Debattartiklar](#)

Har inte undermenyer

[Intervjuer och reportage](#)

Har inte undermenyer

[Webbutsändningar](#)

Kontakta Helene Hellmark Knutsson

[Utbildningsdepartementet](#)

Telefon 08-405 10 00

[e-post till Helene Hellmark Knutsson, via registrator](#)

Mikael Sundesten

Presskontakt hos Helene Hellmark Knutsson

Mobiltelefon 070-585 55 98

Gustav Fridolin

Ansvarsområden Utbildningsminister Gustav Fridolin ansvarar för:

Förskola

Förskolan är en frivillig skolform och riktar sig till barn mellan ett och fem år. Syftet med förskolan är att stimulera barns utveckling och lärande samt att erbjuda barn en trygg omsorg.

Förskoleklass

Förskoleklassen är en frivillig skolform inom skolväsendet. Kommunerna är skyldiga att erbjuda elever förskoleklass från och med höstterminen det år då barnet fyller sex år till dess barnet ska börja fullgöra sin skolplikt. Förskoleklassen ska stimulera elevers utveckling och lärande samt förbereda dem för fortsatt utbildning.

Fritidshem

Fritidshem riktar sig till elever i förskoleklass och i den obligatoriska skolan fram till och med vårterminen det år de fyller tretton. Fritidshemmets uppgift är att komplettera förskoleklassen och skolan och stimulera elevernas utveckling och lärande samt erbjuda en meningsfull fritid och rekreation.

Grundskola och övriga obligatoriska skolformer

Till den obligatoriska skolan räknas grundskolan, sameskolan, specialskolan och grundsärskolan.

Undervisningen är obligatorisk och avgiftsfri. Vanligen har föräldrarna inte heller kostnader för exempelvis läromedel, skolmåltider, hälsovård och skolskjuts.

De flesta hörselskadade och nästan alla synskadade och rörelsehindrade barn får sin undervisning i grundskolan. Döva och gravt hörselskadade barn går däremot i specialskolan. Specialskolan omfattar tio årskurser och ska så långt som möjligt motsvara den utbildning som ges i grundskolan.

Det finns också specialskola för hörselskadade/döva barn med utvecklingsstörning.

För barn med utvecklingsstörning finns grundsärskolan. Grundsärskolan består av nio årskurser och ska ge en utbildning som är anpassad till varje elevs förutsättningar och som så långt det är möjligt motsvarar utbildningen i grundskolan. Inom grundsärskolan finns en särskild inriktning som benämns träningskola. I träningskolan går elever som inte kan tillgodogöra sig hela eller delar av undervisningen i grundsärskolan i övrigt.

Samers barn kan få utbildning med samisk inriktning i sameskolan. Utbildningen motsvarar grundskolans första sex år.

Aida Hadzialic

Ansvarsområden

Gymnasie- och kunskapslyftsminister Aida Hadzialic ansvarar för:

Gymnasieskola

Från höstterminen 2011 består den reformerade gymnasieskolan av 18 treåriga nationella program, som kan vara yrkesprogram eller högskoleförberedande program. Gymnasieexamen från högskoleförberedande program ger grundläggande behörighet att studera vidare på högskolan. Det gör även yrkesexamen från yrkesprogram om eleven har läst de kurser i svenska och engelska som krävs för högskoleförberedande examen. Vid sidan av de nationella programmen finns introduktionsprogram för elever som inte är behöriga till nationella program.

Vuxenutbildning och folkbildning

Svensk vuxenutbildning är omfattande och har lång tradition. Det finns många olika former av vuxenutbildning, alltifrån statlig eller kommunal vuxenutbildning till arbetsmarknadsutbildning och personalutbildning eller kompetensutveckling i arbetslivet.

Folkbildningen har en lång historia i svensk vuxenutbildning. Folkbildningen kännetecknas av att den är "fri och frivillig", det vill säga fri från statlig styrning och frivillig för deltagarna. Till folkbildning räknas framför allt verksamhet inom folkhögskolor och studieförbund.

Studiefinansiering

Studiestödet finansierar i huvudsak den studerandes levnadsomkostnader under utbildningen. Administrationen kring studiestöd sköts av Centrala studiestödsnämnden, CSN. De stöd som når flest personer är studiehjälp och studiemedel. Studiehjälp ges främst till unga studerande i gymnasieskolan. Studiemedel är ett samlat stöd som omfattar studerande på högskolenivå och annan eftergymnasial nivå samt vuxna studerande på grundskole- och gymnasienivå. Inom studiemedelssystemet finns också möjlighet för vissa studerande att få tilläggs lån och merkostnads lån. För studerande med barn utgår ett tilläggsbidrag.

Ungdomspolitik

Ungdomspolitiken syftar till att förbättra levnadsvillkoren för Sveriges cirka 1,5 miljoner ungdomar. Målen för politiken är att alla ungdomar ska ha verklig tillgång till välfärd och verklig tillgång till makt. Ungdomspolitiken är sektorsövergripande och omfattar alla de beslut och åtgärder som påverkar villkoren för ungdomar. Arbetet med samordning och redovisning för att uppnå de övergripande målen sker inom fem huvudområden:

- Utbildning och lärande
- Arbete och försörjning
- Hälsa och utsatthet
- Inflytande och representation
- Kultur och fritid

Helene Hellmark Knutsson

Ansvarsområden

Minister för högre utbildning och forskning,

Helene Hellmark Knutsson ansvarar för:

Högre utbildning

I Sverige är universitet och högskolor egna myndigheter, som lyder direkt under regeringen.

Det finns 14 universitet och 20 högskolor med statlig huvudman, vilket betyder att staten är ytterst ansvarig. Dessutom finns det 17 enskilda utbildningsanordnare bland annat Chalmers tekniska högskola AB, Stiftelsen högskolan i Jönköping och Handelshögskolan i Stockholm.

De statliga universitetens och högskolornas huvuduppgift är att anordna utbildning som vilar på vetenskaplig eller konstnärlig grund och beprövad erfarenhet.

Forskning

Forskningspolitiken syftar till att stärka Sveriges ställning som forskningsnation och därmed stärka konkurrenskraften i en globaliserad värld.

Budgeten

- [Utgiftsområde 15: Studiestöd \(pdf 382 kB\)](#)
- [Utgiftsområde 16: Utbildning och universitetsforskning \(pdf 2,1 MB\)](#)

* **IT. Information, Konst, kultur, idrott.**

Politik för en IT-minister och en kultur- och idrottsminister.

Kulturdepartementet

Kultur- och demokratiminister (dep-chef)

Alice Bah Kuhnke

Demokratiproblem ingår i området för demokrati

Socialdepartementet

Folkhälso-, sjukvårds- och idrottsminister

Gabriel Wikström. Del om idrott

Kulturdepartementet

Kulturdepartementet ansvarar för kultur, medie- och idrottsfrågor.

Alice Bah Kuhnke

Har inte undermenyer

[Ansvarsområden](#)

Har inte undermenyer

[Cv](#)

Har inte undermenyer

[Pressmeddelanden](#)

Har inte undermenyer

[Tal](#)

Har inte undermenyer

[Uttalanden](#)

Har inte undermenyer

[Debattartikel](#)

Har inte undermenyer

[Webbutsändningar](#)

Har inte undermenyer

[Statssekreterare](#)

Kontakta Alice Bah Kuhnke

[Kulturdepartementet](#)

Telefon 08-405 10 00

[e-post till Alice Bah Kuhnke, via registrator](#)

[Mer kontaktinformation](#)

Hanna Lidström

Presskontakt hos Alice Bah Kuhnke

Mobiltelefon 072-542 80 32

[e-post till Hanna Lidström](#)

Gabriel Wikström (Idrottsminister)

Har inte undermenyer

[CV](#)

Har inte undermenyer

[Ansvarsområden](#)

Har inte undermenyer

[Pressmeddelanden](#)

Har inte undermenyer

[Tal](#)

Har inte undermenyer

[Debattartiklar](#)

Har inte undermenyer

[Webbutskändningar](#)

Kontakta Gabriel Wikström

[Socialdepartementet](#)

[e-post till Gabriel Wikström, via registrator](#)

[Mer kontaktinformation](#)

Juan-Pablo Roa

Presskontakt hos Gabriel Wikström, allmänna frågor

Telefon 08-405 33 72

Mobiltelefon 072-249 47 20

[e-post till Juan-Pablo Roa](#)

Christian Scharf

Presskontakt hos Gabriel Wikström, frågor som rör Ebola

Mobiltelefon 072-215 12 02

[e-post till Christian Scharf](#)

Alice Bah Kuhnke

Ansvarsområden

Statsministern har den 14 oktober beslutat om fördelningen av ansvarsområden mellan statsråden. Kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke ansvarar för kultur- och mediefrågor medan idrottsfrågorna flyttar till Socialdepartementet. Hon ansvarar också för demokratipolitiken som i dag handläggs i Justitiedepartementet samt frågor om diskriminering, de nationella minoriteterna och mänskliga rättigheter nationellt som handläggs av Arbetsmarknadsdepartementet.

Statsråd Alice Bah Kuhnke ansvarar även för frågor om trossamfund och begravningsverksamheten, Sametinget och frågorna om politiken för det civila samhället. Dessa frågor handläggs idag av Socialdepartementet, Landsbygdsdepartementet samt Utbildningsdepartementet.

Ansvar för de nya frågorna flyttar till Kulturdepartementet den 1 januari 2015. Statsministern har den 14 oktober beslutat om så kallade §5-förordnanden, vilket innebär att Alice Bah Kuhnke föredrar de ärenden som är kopplade till hennes portfölj, men som fram till den 1 januari 2015 handläggs av andra departement än Kulturdepartementet.

Vad är ett § 5-förordnande?

Ett § 5-förordnande är ett förordnande enligt 7 kap. 5 § regeringsformen som innebär att statsministern beslutar att ett ärende som hör till ett visst departement ska föredras av ett annat statsråd än departementschefen. Denna ordning gäller fram till årsskiftet, då frågorna formellt flyttar över till det departement där det ansvariga statsrådet sitter.

Gabriel Wikström

Ansvarsområden för folkhälso-, sjukvårds- och idrottsministern

Folkhälso-, sjukvårds- och idrottsminister Gabriel Wikström ansvarar för frågor som rör folkhälsa, hälso- och sjukvård samt idrott.

[Folkhälsa](#)

[Hälso- och sjukvård](#)

[Idrott](#)

Budgeten

- [Utgiftsområde 17: Kultur, medier, trossamfund och fritid \(pdf 2,5 MB\)](#)

Budgeten

- [Utgiftsområde 22: Kommunikationer \(pdf 2,2 MB\)](#)

Politiken för informationssamhället ingår här. Politiken för transporter ingår i området för transporter.

* Jobb.

Politik för en arbetsmarknadsminister .

Jämställdhet i jobb ingår i “Jobb”. Jämställdhet i allmänhet ingår i “Barn- och äldreomsorg. Vårld. Socialtjänst”

Arbetsmarknadsdepartementet

Arbetsmarknadsminister (dep-chef)

Ylva Johansson

Arbetsmarknadsdepartementet

Arbetsmarknadsdepartementet ansvarar för arbetsmarknadspolitik, arbetslivspolitik, diskriminerings- och integrationsfrågor samt frågor om urban utveckling.

Ylva Johansson

Har inte undermenyer

[Cy](#)

Har inte undermenyer

[Pressmeddelanden](#)

Har inte undermenyer

[Tal](#)

Har inte undermenyer

[Uttalanden](#)

Har inte undermenyer

[Debattartiklar](#)

[Intervjuer och reportage](#)

Har inte undermenyer

[Kalendarium](#)

Har inte undermenyer

[Webbutskändningar](#)

Har inte undermenyer

[Cy - statssekreterare Erik Nilsson](#)

Kontakta Ylva Johansson

[Arbetsmarknadsdepartementet](#)

Telefon 08-405 10 00

[e-post till Ylva Johansson \(via registrator\)](#)

[Mer kontaktinformation](#)

Budgeten

- [Utgiftsområde 14: Arbetsmarknad och arbetsliv \(pdf 1,1 MB\)](#)
- [Utgiftsområde 19: Regional tillväxt \(pdf 796 kB\)](#)
Regional tillväxt bör ske i samverkan mellan områdena för fysisk planering, landsbygdplanering, arbetsmarknader och näringar.

* Näringar.

Politik för en näringsminister.

Näringsdepartementet

Närings- och innovationsminister (dep-chef)

Mikael Damberg

Näringsdepartementet

Bostads- och stadsutvecklingsminister

Mehmet Kaplan

Berör områdena för hushåll, planering av fysiska miljöer och näringar (byggnadsverksamheter)

Näringsdepartementet

Näringsdepartementet arbetar bland annat med frågor som rör näringsliv, energi, IT, kommunikationer och infrastruktur samt regional utveckling.

Mikael Damberg

Har inte undermenyer

[CV](#)

Har inte undermenyer

[Ansvarsområden](#)

Har inte undermenyer

[Pressmeddelanden](#)

Har inte undermenyer

[Debattartiklar](#)

[Statssekreterare](#)

Kontakta Mikael Damberg

Närings- och innovationsminister

Telefon 08-405 10 00

[e-post till Mikael Damberg, via registrator](#)

[Mer kontaktinformation](#)

Ann Wolgers

Pressekreterare hos Mikael Damberg

Mobiltelefon 072-543 87 07

[e-post till Ann Wolgers](#)

Mehmet Kaplan

Har inte undermenyer

[CV](#)

Har inte undermenyer

[Ansvarsområden](#)

Har inte undermenyer

[Pressmeddelanden](#)

Har inte undermenyer

[Debattartiklar](#)

Kontakta Mehmet Kaplan

Bostads- och stadsutvecklingsminister

Telefon 08-405 10 00

[e-post till Mehmet Kaplan, via registrator](#)

[Mer kontaktinformation](#)

Caroline Kling

Presskontakt hos Mehmet Kaplan

Mobiltelefon 070-593 19 12

Mikael Damberg

Ansvarsområden

Mikael Damberg är närings- och innovationsminister samt chef för Näringsdepartementet. Utöver näringslivsfrågor ansvarar Damberg för UD:s handelsfrämjande frågor och styrningen av de flesta statligt ägda bolag som fram till årsskiftet ingår i Finansdepartementets ansvarsområde.

Mehmet Kaplan

Ansvarsområden

Bostads- och stadsutvecklingsminister Mehmet Kaplan ansvarar för de bostads- och samhällsbyggnadsfrågor som i dag hanteras av Socialdepartementet och frågor om urban utveckling som i dag hanteras av Arbetsmarknadsdepartementet.

Kaplan ansvarar även för it-politiska frågor och postkommunikation.

Budgeten

- [Utgiftsområde 19: Regional tillväxt \(pdf 796 kB\)](#)
Regional tillväxt bör ske i samverkan mellan områdena för fysisk planering, landsbygdplanering, arbetsmarknader och näringar.
- [Utgiftsområde 24: Näringsliv \(pdf 1,6 MB\)](#)

1 Förslag till riksdagsbeslut	9
2 Näringsliv	11
Omfattning.....	11
Utgiftsutveckling	11
Skatteutgifter.....	12
Mål för utgiftsområdet	12
3 Näringspolitik	15
Omfattning.....	15
Utgiftsutveckling	16
Skatteutgifter.....	16
Mål för näringspolitiken	22
Resultatredovisning	22
Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder	22
Entreprenörskap och företagande.....	26
Innovation och förnyelse	40
Ramvillkor för företag och konkurrens.....	49
Förvaltningen av företag med statligt ägande	67
Återrapportering av vissa frågor	67
Politikens inriktning	70

Entreprenörskap och företagande.....	70	Bolagsverket.....	99
Innovation och förnyelse	75	Patent- och registreringsverket	100
Ramvillkor för företag och konkurrens.....	78	Patentombudsnamnden	100
Ett hållbart ägande med värdeskapande i fokus	80	Revisorsnamnden	100
Budgetförslag	83	4 Utrikeshandel, handels- och investeringsfrämjande.....	103
1:1 Verket för innovationssystem.....	83	Omfattning	103
1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling.....	84	Utgiftsutveckling.....	104
1:3 Institutens strategiska kompetensmedel	85	Mål för utrikeshandel, handels- och investeringsfrämjande	104
1:4 Tillväxtverket	86	Resultatredovisning.....	104
1:5 Näringslivsutveckling	87	Resultatredovisning – Handels- och investeringsfrämjande.....	104
1:6 Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser	88	Resultatredovisning – EU:s inre marknad	115
1:7 Turistfrämjande.....	88	Resultatredovisning – Internationell handelspolitik	118
1:8 Sveriges geologiska undersökning	89	Politikens inriktning.....	121
1:9 Geovetenskaplig forskning.....	90	Budgetförslag.....	130
1:10 Miljösäkring av oljelagringsanläggningar.....	91	2:1 Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll:	
1:11 Patentbesvärsrätten	92	Myndighetsverksamhet.....	130
1:12 Bolagsverket.....	92	2:2 Kommerskollegium.....	131
1:13 Bidrag till terminologisk verksamhet	93	2:3 Exportfrämjande verksamhet	132
1:14 Bidrag till Ingenjörsvetenskapsakademien.....	94	2:4 Investeringsfrämjande.....	133
1:15 Konkurrensverket.....	94	2:5 Avgifter till internationella handelsorganisationer.....	134
1:16 Konkurrensforskning.....	95	2:6 Bidrag till standardiseringen	134
1:17 Upprustning och drift av Göta kanal.....	96	Exportkreditnämnden	135
1:18 Omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag	96	Låneram för Aktiebolaget Svensk Exportkredit.....	136
1:19 Kapitalinsatser i statliga bolag	97		
1:20 Avgifter till vissa internationella organisationer.....	98		
1:21 Finansiering av rättegångskostnader	98		
1:22 Bidrag till företagsutveckling och innovation.....	99		
Övrig statlig verksamhet.....	99		

* Handel.

Politik för en handelsminister.

Utrikeshandel ingår vanligen i utrikesdepartementets ansvar.

Inrikeshandel ingår i näringsdepartementet,

Näringsdepartementet

Närings- och innovationsminister (dep-chef)

Mikael Damberg

Delar om handel

Utrikesdepartementet

Utrikesminister (dep-chef)

Margot Wallström

Delar om handel

Mikael Damberg

Har inte undermenyer

[CV](#)

Har inte undermenyer

[Ansvarsområden](#)

Har inte undermenyer

[Pressmeddelanden](#)

Har inte undermenyer

[Debattartiklar](#)

[Statssekreterare](#)

Kontakta Mikael Damberg

Närings- och innovationsminister

Telefon 08-405 10 00

[e-post till Mikael Damberg, via registrator](#)

[Mer kontaktinformation](#)

Ann Wolgers

Pressekreterare hos Mikael Damberg

Mobiltelefon 072-543 87 07

[e-post till Ann Wolgers](#)

Margot Wallström

Har inte undermenyer

[Pressmeddelande](#)

Har inte undermenyer

[Tal](#)

Har inte undermenyer

[Uttalanden](#)

Har inte undermenyer

[Debattartiklar](#)

Har inte undermenyer

[Intervjuer och reportage](#)

Har inte undermenyer

[Webbutskändningar](#)

Kontakta Margot Wallström

[Utrikesdepartementet](#)

Telefon 08-405 10 00

[e-post till Margot Wallström, via registrator](#)

John Zanchi

Presskontakt hos utrikesministern

Telefon 08-405 10 00

Mobiltelefon 072-509 49 64

[e-post till John Zanchi, via UD:s kommunikationsenhet](#)

Mikael Damberg

Ansvarsområden

Mikael Damberg är närings- och innovationsminister samt chef för Näringsdepartementet. Utöver näringslivsfrågor ansvarar Damberg för UD:s handelsfrämjande frågor och styrningen av de flesta statligt ägda bolag som fram till årsskiftet ingår i Finansdepartementets ansvarsområde.

* Migration. Integration.

Politik för en migrationsminister och en integrationsminister.

Någon integrationsminister finns inte i Löfvens regering, Inegrationsproblem behandlas i alla departement,

Justitiedepartementet

Justitie- och migrationsminister (dep-chef)

Morgan Johansson

Här delar om migration och integration

Morgan Johansson

Har inte undermenyer

[CV](#)

Har inte undermenyer

[Pressmeddelanden](#)

Har inte undermenyer

[Interpellationssvar och svar i riksdagen](#)

Kontakta Morgan Johansson

[Justitiedepartementet](#)

Telefon 08-405 10 00

[e-post till Morgan Johansson, via registrator](#)

[Mer kontaktinformation](#)

Tora Heckscher

Presskontakt hos Morgan Johansson

Telefon 08-405 10 00

Mobiltelefon 072-212 62 64

[e-post till Tora Heckscher](#)

Budgeten

- [Utgiftsområde 8: Migration \(pdf 478 kB\)](#)

* Polisen. Brottskriminalvård.

Politik för justitieministerns polis- och kriminalpolitik.

Justitiedepartementet

Inrikesminister Anders Ygeman

Här räknas med att han ska hantera polis och rättsväsen.

Anders Ygeman

Har inte undermenyer

[CV](#)

Har inte undermenyer

[Pressmeddelanden](#)

Har inte undermenyer

[Interpellationssvar och svar i riksdagen](#)

Har inte undermenyer

[Statssekreterare](#)

Kontakta Anders Ygeman

[Justitiedepartementet](#)

Telefon 08-405 10 00

[e-post till Anders Ygeman, via registrator](#)

[Mer kontaktinformation](#)

Fredrik Persson

Pressekreterare hos Anders Ygeman

Telefon 08-405 12 90

Mobiltelefon 072-214 10 58

[e-post till Fredrik Persson](#)

Budgeten

- [Utgiftsområde 4: Rättsväsendet \(pdf 1012 kB\)](#)

Delar om brott, polis och kriminalvård od ingår i området här. Delar om juridik od ingår i området för juridik.

*** Pengar. Skatt, bidrag, finanser, pensioner, försäkringar.**

Politik för finans-, finansmarknads- och socialförsäkringsministrar.

Finansdepartementet

Finansminister (dep-chef)

Magdalena Andersson

Finansdepartementet

**Finansmarknads- och konsumentminister
(tillika biträdande finansminister)**

Per Bolund

Konsumentproblem kan ingå i området för hushåll.

Finansdepartementet

Civilminister Vad ska han göra?

Ardalan Shekarabi

Socialdepartementet

Socialförsäkringsminister (dep-chef)

Annika Strandhäll

Finansdepartementet

Finansdepartementet ansvarar för frågor som rör ekonomisk politik, statsbudgeten, skatter, bank, värdepapper och försäkringar, internationellt ekonomiskt samarbete samt statligt företagsägande.

Magdalena Andersson

Har inte undermenyer

[CV](#)

Har inte undermenyer

[Pressmeddelande](#)

Har inte undermenyer

[Tal](#)

Har inte undermenyer

[Uttalanden](#)

Har inte undermenyer

[Debattartiklar](#)

Har inte undermenyer

[Intervjuer och reportage](#)

Har inte undermenyer

[Kalendarie](#)

Har inte undermenyer

[Webbutsändningar](#)

Kontakta Magdalena Andersson

Finansminister

Telefon 08-405 10 00

[e-post till Magdalena Andersson, via registrator](#)

[Mer kontaktinformation](#)

Fredrik Kornebäck

Pressekreterare hos Magdalena Andersson

Mobiltelefon 070-246 65 03

[e-post till Fredrik Kornebäck, via registrator](#)

Miriam Abu Eid

Pressekreterare hos Magdalena Andersson

Mobiltelefon 072-216 95 65

[e-post till Miriam Abu Eid, via registrator](#)

Per Bolund

Har inte undermenyer

[CV](#)

Har inte undermenyer

[Pressmeddelanden](#)

Har inte undermenyer

[Tal](#)

Har inte undermenyer

[Uttalanden](#)

Har inte undermenyer

[Debattartiklar](#)

Har inte undermenyer

[Intervjuer och reportage](#)

Har inte undermenyer

[Kalendarium](#)

Har inte undermenyer

[Webbutsändningar](#)

Kontakta Per Bolund

Finansmarknads- och konsumentminister, biträdande finansminister

Telefon 08-405 10 00

[e-post till Per Bolund, via registrator](#)

[Mer kontaktinformation](#)

Anna Söderström

Pressekreterare hos Per Bolund

Mobiltelefon 072-532 17 13

[e-post till Anna Söderström, via registrator](#)

Ardalan Shekarabi

Har inte undermenyer

[CV](#)

Har inte undermenyer

[Pressmeddelanden](#)

Har inte undermenyer

[Tal](#)

Har inte undermenyer

[Uttalanden](#)

Har inte undermenyer

[Debattartiklar](#)

Har inte undermenyer

[Intervjuer och reportage](#)

Har inte undermenyer

[Webbutsändningar](#)

Kontakta Ardalan Shekarabi

Civilminister

Telefon 08-405 10 00

[e-post till Ardalan Shekarabi, via registrator](#)

[Mer kontaktinformation](#)

Joanna Abrahamsson

Presskontakt hos Ardalan Shekarabi

Telefon 08-405 10 00

Annika Strandhäll

Har inte undermenyer

[CV](#)

Har inte undermenyer

[Ansvarsområden](#)

Har inte undermenyer

[Pressmeddelanden](#)

Har inte undermenyer

[Tal](#)

Har inte undermenyer

[Debattartiklar](#)

Har inte undermenyer

[Webbutsändningar](#)

Har inte undermenyer

[Statssekreterare](#)

Kontakta Annika Strandhäll

[Socialdepartementet](#)

[e-post till Annika Strandhäll, via registrator](#)

[Mer kontaktinformation](#)

Sanna Fransson

Presskontakt hos Annika Strandhäll

Telefon 08-405 25 25

Mobiltelefon 072-539 24 49

[e-post till Sanna Fransson](#)

Annika Strandhäll

Ansvarsområden för socialförsäkringsministern

Socialförsäkringsminister Annika Strandhäll ansvarar för frågor som ryms inom socialförsäkringen. I den ingår föräldraförsäkring och bidrag till föräldrar, sjukförsäkring samt pensioner.

[Föräldraförsäkring och bidrag till föräldrar](#)

[Sjukförsäkring](#)

[Pensioner](#)

Budgeten

- [Förslag till statens budget för 2015, finansplan och skattefrågor, kapitel 1-7 \(pdf 2,9 MB\)](#)
- [Förslag till statens budget för 2015, finansplan och skattefrågor, kapitel 8-12 och bilagor 1-13 \(pdf 1,7 MB\)](#)
- [Utgiftsområde 2: Samhällsekonomi och finansförvaltning \(pdf 1,7 MB\)](#)
- [Utgiftsområde 3: Skatt, tull och exekution \(pdf 491 kB\)](#)
- [Utgiftsområde 10: Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning \(pdf 521 kB\)](#)
- [Utgiftsområde 11: Ekonomisk trygghet vid ålderdom \(pdf 444 kB\)](#)
- [Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget \(pdf 415 kB\)](#)
- [Utgiftsområde 12: Ekonomisk trygghet för familjer och barn \(pdf 520 kB\)](#)
- [Utgiftsområde 25: Allmänna bidrag till kommuner \(pdf 455 kB\)](#)
- [Utgiftsområde 26: Statsskuldräntor m.m. \(pdf 242 kB\)](#)

- [Utgiftsområde 27: Avgiften till Europeiska unionen \(pdf 175 kB\)](#)

4.

Förteckning över
myndigheter inom
departementens
verksamhetsområden

4. Förteckning över myndigheter inom departementens verksamhetsområden

Till Regeringskansliets verksamhet hör myndigheter som ansvarar för den löpande verksamheten inom statsförvaltningen.

Statsrådsberedningen

Organisation

Har inte undermenyer

Myndigheter

Har inte undermenyer

Arbetet i EU

Har inte undermenyer

Kontaktinformation

Arbetsmarknadsdepartementet

Ansvarsområden

Arbetet i EU

Budget

Har inte undermenyer

Kalendarium

Har inte undermenyer

Kommittéer

Har inte undermenyer

Kontaktinformation

Har inte undermenyer

Myndigheter

Har inte undermenyer

Organisation

Remisser

Finansdepartementet

Kort om våra ansvarsområden

Organisation

Har inte undermenyer

Pågående utredningar/kommittéer

Har inte undermenyer

Planerade propositioner och skrivelser

Har inte undermenyer

Myndigheter m.m.

Har inte undermenyer

Arbetet i EU

Har inte undermenyer

Finansdepartementet i sociala medier

Har inte undermenyer

Kalendarium

Har inte undermenyer

Kontaktinformation

Försvarsdepartementet

Försvarsberedningen

Har inte undermenyer

Ansvarsområden

[Organisation](#)

[Budget och mål](#)

Har inte undermenyer

[Myndigheter](#)

Har inte undermenyer

[Nämnder, delegationer och stiftelser](#)

Har inte undermenyer

[Kalendarium](#)

[Utredningar](#)

Har inte undermenyer

[Kontaktinformation](#)

[Justitiedepartementet](#)

[Ansvarsområden](#)

[Organisation](#)

Har inte undermenyer

[Budget för 2015](#)

Har inte undermenyer

[Kommittéer](#)

Har inte undermenyer

[Myndigheter](#)

Har inte undermenyer

[Arbetet i EU](#)

Har inte undermenyer

[Frågor och svar](#)

Har inte undermenyer

[Kontaktinformation](#)

[Kulturdepartementet](#)

[Myndigheter inom kulturområdet](#)

Har inte undermenyer

[Myndigheter inom medieområdet](#)

Har inte undermenyer

[Bolag](#)

Har inte undermenyer

[Stiftelser med flera](#)

Har inte undermenyer

[Regleringsbrev](#)

[Landsbygdsdepartementet](#)

[Ansvarsområden](#)

[Organisation](#)

[Budget](#)

Har inte undermenyer

[Kommittéer](#)

Har inte undermenyer

[Myndigheter](#)

Har inte undermenyer

[Arbetet i EU](#)

[Remisser och remissvar](#)

Har inte undermenyer

[Kontaktinformation](#)

Miljödepartementet

Myndigheter

Har inte undermenyer
[Stiftelser, bolag med mera](#)

Näringsdepartementet

Affärsverk

Har inte undermenyer

Domstolar

Socialdepartementet

Kontaktinformation

Har inte undermenyer

Remisser att svara på

Har inte undermenyer

Organisation

Utredningar, kommittéer och råd

Har inte undermenyer

Myndigheter

Har inte undermenyer

Bolag med statligt ägande

Har inte undermenyer

Stiftelser

Har inte undermenyer

Budget 2015

Har inte undermenyer

EU-samarbete

Har inte undermenyer

Internationellt samarbete

Utbildningsdepartementet

Myndigheter inom forskningsområdet

Har inte undermenyer

Myndighet inom ungdomspolitiska området

Har inte undermenyer

Myndigheter inom utbildningsområdet

Utrikesdepartementet

Kontaktinformation

Har inte undermenyer

UD i sociala medier

Har inte undermenyer

Ansvarsområden

Det här är Utrikesdepartementet

Har inte undermenyer

Diplomatprogrammet

Utrikesdeklarationen

Arbetet i EU

Vanliga frågor och svar

Nyhetsartiklar

Publicerad 20 april 2004

Uppdaterad 21 oktober 2014

Statsrådsberedningen

Myndigheter

Till varje departements verksamhetsområde hör ett antal statliga myndigheter. Det är myndigheterna som svarar för den löpande verksamheten inom statsförvaltningen. Regeringen bestämmer mål, riktlinjer och fördelningen av resurserna för myndigheternas verksamhet. Men den bestämmer inte hur myndigheterna ska tillämpa en lag eller hur de ska besluta i olika ärenden. Till Statsrådsberedningen hör nedanstående myndigheter.

Svenska institutet för europapolitiska studier (Sieps)

Fleminggatan 20

112 26 Stockholm

Tfn: 08-454 47 00

E-post: info@sieps.se

Arbetsområde: Svenska institutet för europapolitiska studier har till uppdrag är att på ett självständigt och allsidigt sätt belysa aktuella europapolitiska frågor. I detta syfte gör Sieps sina analyser, underlag och seminarier tillgängliga för regeringen och övriga aktörer i den politiska beslutsprocessen i Sverige och i EU.

Harpsundsnämnden

Besöksadress: Harpsund

Postadress: 640 31 Mellösa

Tfn: 0157-600 03

Fax 0157-607 85

E-post: per.rudengren@telia.com

Arbetsområde: Harpsundsnämnden har hand om driften av jord- och skogsbruket vid statsministerns representationsbostad Harpsund.

[Utskriftsversion](#)

[Visa ordförklaringar](#)

[Tipsa om sidan](#)

Statsrådsberedningen ([e-post till departementet](#))

Publicerad 21 april 2004

Uppdaterad 10 augusti 2010

Arbetsmarknadsdepartementet

Arbetsmarknadsdepartementets myndigheter

Till varje departements verksamhetsområde hör ett antal statliga myndigheter. Det är myndigheterna som svarar för den löpande verksamheten inom statsförvaltningen. Regeringen bestämmer mål, riktlinjer och fördelningen av resurserna för myndigheternas verksamhet. Men den bestämmer inte hur myndigheterna ska tillämpa en lag eller hur de ska besluta i olika ärenden. Till Arbetsmarknadsdepartementet hör 12 myndigheter, varav en domstol.

Arbetsdomstolen

Arbetsdomstolen är en specialdomstol med uppgift att pröva arbetsrättsliga tvister. Som arbetstvist räknas varje tvist som rör förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagare.

Box 2018, 103 11 Stockholm
Telefon 08-617 66 00

Arbetsmiljöverket, AV

AV är en tillsynsmyndighet som ska minska riskerna för ohälsa och olycksfall i arbetslivet och medverka till att förbättra arbetsmiljön så att alla får en bra och utvecklande arbetsplats. AV skriver regler/föreskrifter för arbetsmiljön och ansvarar för officiell statistik om arbetsmiljö och arbetsskador i Sverige (ISA-statistiken). Till verket hör tio Arbetsmiljöinspektioner som kontrollerar att arbetsmiljö- och arbetstidslagstiftningen följs

på landets arbetsplatser.
112 79 Stockholm
Telefon 08-730 90 00

Arbetsförmedlingen

Den 1 januari 2008 bildades den nya myndigheten Arbetsförmedlingen. Myndigheten är en sammanslagning av före detta Arbetsmarknadsstyrelsen (AMS) och landets 20 länsarbetsnämnder.

113 99 Stockholm
Telefon 08-508 801 00

Diskrimineringsombudsmannen

Diskrimineringsombudsmannen (DO) arbetar mot diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning och ålder. DO utreder anmälningar om diskriminering och trakasserier samt granskar hur arbetsgivare, högskolor och skolor arbetar för att förebygga diskriminering.

Box 3686, 103 59 Stockholm
Telefon 08-120 20 700

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen, IAF

IAF utövar tillsyn över arbetslöshetskassorna, granskar Arbetsförmedlingen i dess uppgifter inom arbetslöshetsförsäkringen, företräder staten i juridiska frågor som gäller arbetslöshetsförsäkringen samt handlägger ärenden om arbetslöshetsersättning för personer som

söker jobb inom EU/EES.
Box 210, 641 22 Katrineholm
Telefon 0150-48 70 00

Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering, IFAU

IFAU är ett forskningsinstitut som ska främja, stödja och genomföra: utvärdering av arbetsmarknadspolitiskt motiverade åtgärder, studier av arbetsmarknadens funktionssätt och utvärdering av effekterna på arbetsmarknaden av åtgärder inom utbildningsväsendet.
Box 513, 751 20 Uppsala
Telefon 018-471 70 70

Medlingsinstitutet

Medlingsinstitutet ansvarar för medling i arbetstvister och har i uppdrag att verka för en väl fungerande lönebildning. Myndigheten är också statistikansvarig för den officiella svenska lönestatistiken.
Box 1236, 111 82 Stockholm
Telefon 08-545 292 40

Nämnden för styrelserepresentationsfrågor

Nämnden för styrelserepresentationsfrågor prövar frågor om tillstånd enligt lagen om styrelserepresentation för de privatanställda (1987:1245) och om undantag enligt samma lag.
Nämnden nås genom:
Enheten för arbetsrätt och arbetsmiljö
Arbetsmarknadsdepartementet, 103 33 Stockholm

Telefon 08-405 10 00

Nämnden mot diskriminering

Nämnden mot diskriminering har till uppgift att pröva frågor om vitesföreläggande enligt diskrimineringslagen. Det är bara Diskrimineringsombudsmannen och centrala arbetstagarorganisationer som kan initiera ett ärende hos nämnden.

Box 2066, 103 12 Stockholm
Telefon 08-561 666 68

Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige, Svenska ESF-rådet

Svenska ESF-rådet har i uppdrag att förvalta Europeiska socialfondens program i Sverige. Europeiska socialfonden är EU:s viktigaste redskap för att främja sysselsättning och fler och bättre arbeten. Svenska ESF-rådet ansvarar även för Europeiska integrationsfondens program.
Box 471 41, 100 74 STOCKHOLM
Telefon 020-33 33 90

Statens nämnd för arbetstagares uppfinningar

Statens nämnd för arbetstagares uppfinningar har till uppgift att avge utlåtande enligt lagen om rätten till arbetstagares uppfinningar (1949:345).
Nämnden nås genom:
Enheten för arbetsrätt och arbetsmiljö
Arbetsmarknadsdepartementet, 103 33 Stockholm
Telefon 08-405 10 00

[Svenska ILO-kommittén](#)

Internationella arbetsorganisationen (ILO) är FN:s fackorgan för sysselsättnings- och arbetslivsfrågor. Den svenska ILO-kommittén är regeringens beredningsorgan i ILO-frågor, bland annat vid utarbetandet och godkännandet av nya konventioner samt tillämpningen av de ILO-konventioner som Sverige ratificerat.

Svenska ILO-kommittén nås genom:

Enheten för arbetsrätt och arbetsmiljö

Arbetsmarknadsdepartementet, 103 33 Stockholm

Telefon 08-405 10 00

Relaterat

[Så styrs statliga myndigheter](#)

Externa länkar

[Sök regleringsbrev på Ekonomistyrningsverkets webbplats](#)

[Utskriftsversion](#)

[Visa ordförklaringar](#)

[Tipsa om sidan](#)

Arbetsmarknadsdepartementet ([e-post till departementet](#))

Publicerad 28 december 2006

Uppdaterad 26 juni 2012

Finansdepartementet

Myndigheter m.m.

Till varje departements verksamhetsområde hör ett antal statliga myndigheter. Det är myndigheterna som svarar för den löpande verksamheten inom statsförvaltningen. Utöver myndigheternas befogenheter och skyldigheter samt styrning som sker i samband med budgetprocessen, beslutar regeringen om förutsättningarna för de enskilda myndigheternas verksamhet.

Det grundläggande styrdokumentet för varje myndighet är en instruktion, i form av förordning som beslutas om regeringen. Regeringen kan även besluta om andra förordningar, eller fatta särskilda beslut, för att styra myndigheterna. Årliga regleringsbrev anger myndigheternas ekonomiska ramar samt i förekommande fall verksamhetens mål och krav på återrapportering. Dessutom utnämner regeringen chefer för myndigheter. Regeringen bestämmer inte hur myndigheterna ska tillämpa en lag eller hur de ska besluta i olika ärenden. Finansdepartementet har 12 myndigheter, 6 myndigheter i form av allmänna pensionsfonder (AP-fonder) och några nämnder m.m. samt en stiftelse.

Första AP-fonden

Var och en av Första, Andra, Tredje och Fjärde AP-fonderna förvaltar, tillsammans med Sjätte AP-fonden, det fonderade kapitalet inom inkomstpensionssystemet. Fondkapitalet ska förvaltas till största möjliga nytta för inkomstpensionssystemet. Första-Fjärde AP-fondernas

uppdrag är att uppnå långsiktigt hög avkastning till låg risk i placeringarna.

Andra AP-fonden

Se Första AP-fonden.

Tredje AP-fonden

Se Första AP-fonden.

Fjärde AP-fonden

Se Första AP-fonden.

Sjätte AP-fonden

Sjätte AP-fonden förvaltar en del av det fonderade kapitalet inom inkomstpensionssystemet. Fondkapitalet ska förvaltas till nytta för inkomstpensionssystemet genom placeringar på riskkapitalmarknaden. Sjätte AP-fondens uppdrag är att skapa långsiktigt hög avkastning och hålla en tillfredsställande riskspridning.

Sjunde AP-fonden

Sjunde AP-fondens förvaltar fonder inom premiepensionssystemet, bl.a. förvalsalternativet för de premiepensionssparare som inte har gjort ett aktivt val.

Bokföringsnämnden

Bokföringsnämnden, BFN, har till uppgift att utveckla god redovisningssed. Nämnden ger ut allmänna råd och

informationsmaterial om tillämpningen av framför allt bokföringslagen och årsredovisningslagen.

[Ekonomistyrningsverket](#)

Ekonomistyrningsverket, ESV, ska utveckla och förvalta den ekonomiska styrningen av statlig verksamhet samt utföra revision av Sveriges hantering av EU-medel och främja en effektiv och korrekt hantering av dessa medel.

[Finansinspektionen](#)

Finansinspektionen ansvarar för tillsynen, regelgivningen och tillståndsprövningen som rör finansiella marknader och finansiella företag. Finansinspektionen ska särskilt svara för att följa och analysera utvecklingen inom verksamhetsområdet. Myndighetens verksamhet ska bidra till ett stabilt och väl fungerande finansiellt system och verka för ett gott konsumentskydd inom sitt ansvarsområde.

[Finanspolitiska rådet](#)

Finanspolitiska rådets centrala uppgift är att stödja långsiktigt hållbara offentliga finanser. Som en del av rådet väktarfunktion ska rådet analysera hur väl regeringen uppfyller de budgetpolitiska målen och om de offentliga finanserna är långsiktigt hållbara. Rådets analyser presenteras i en rapport i maj varje år.

[Forskarskattenämnden](#)

Forskarskattenämnden beslutar i det enskilda fallet om skattelättnader för utländska experter, forskare eller andra nyckelpersoner som arbetar tillfälligt i Sverige.

[Kammarkollegiet](#)

Kammarkollegiet har till uppgift att tillhandahålla service inom det statliga området, främst avseende ekonomi, juridik, kapitalförvaltning, riskhantering och administration. Kammarkollegiet har dessutom uppgifter kring bland annat miljö rätt, stiftelserätt, Sveriges indelning, registrering av trossamfund, fastställande av avgiftssatser inom begravningsområdet, fastställande av resegarantier, auktorisation av tolkar och översättare, statlig inköpsordning och upphandlingsstöd. Kammarkollegiet bevakar Allmänna arvsfondens rätt till arv och förvaltar fondens kapital.

[Konjunkturinstitutet](#)

Konjunkturinstitutet, KI, tar fram prognoser som används som beslutsunderlag för den ekonomiska politiken i Sverige. KI analyserar den ekonomiska utvecklingen i Sverige och internationellt och forskar inom områdena svensk ekonomi och miljöekonomi.

[Krigsförsäkringsnämnden](#)

Krigsförsäkringsnämnden har till uppgift att handlägga frågor om försäkring mot krigsrisker m.m. enligt 4 kap. lagen (1999:890) om försäkringsverksamhet under krig eller krigsfara m.m.

[Kronofogdemyndigheten](#)

Kronofogdemyndigheten ansvarar bland annat för frågor om verkställighet, indrivning, betalningsföreläggande och handräckning, skuldsanering och tillsyn i konkurs.

Lotteriinspektionen

Lotteriinspektionen ska säkerställa att lotterier, kasinospel och annan spelverksamhet i Sverige utövas lagligt, säkert och tillförlitligt. De bevakar konsumenternas intressen och ska även medverka till att minska riskerna för de sociala skadeverkningar som spelande kan medföra.

Prövningsnämnden för stöd till kreditinstitut

Prövningsnämnden har till uppgift att pröva tvister enligt 3 och 4 kap. lagen (2008:814) om statligt stöd till kreditinstitut. Prövning kan då ske i prövningsnämnden avseende villkor för statligt stöd i vissa fall och avseende inlösen av aktier. Kammarkollegiet utför vissa administrativa uppgifter åt nämnden.

Riksgälden

Riksgälden (i lagtext kallad Riksgäldskontoret) är statens finansförvaltning. Detta innebär att myndigheten är statens internbank med ansvar för det statliga betalningssystemet. I rollen som statens finansförvaltning tar Riksgälden upp lån och förvaltar statsskulden, enligt riktlinjer regeringen beslutat om. Riksgälden ger också statliga garantier och lån, efter beslut av riksdag och regering. Riksgälden ansvarar även för insättningsgarantin och investerarskyddet samt hanteringen av statligt stöd till banker.

Skatterättsnämnden

Skatterättsnämnden meddelar bindande förhandsbesked

i skattefrågor. Möjligheten att få förhandsbesked är tänkt för frågor där svaret inte omedelbart framgår av lagtext eller praxis.

Skatteverket

Skatteverket ansvarar bland annat för frågor om skatter, socialavgifter, folkbokföring och vissa borgenärsuppgifter.

Statens Personadressregisternämnd

Statens personadressregisternämnd (SPAR-nämnden) är en av regeringen utsedd nämnd inom Skatteverket. Nämnden beslutar i vissa frågor kring Statens personadressregister (SPAR) och ska särskilt vaka över frågor som har att göra med den personliga integriteten och användandet av SPAR. Skatteverket är huvudman och personuppgiftsansvarigt för SPAR.

Statens skaderegleringsnämnd

Statens skaderegleringsnämnd, SSRN, avger yttranden i ärenden som rör ersättning för personskada eller annan skada på begäran av statliga myndigheter.

Statistiska centralbyrån

Statistiska centralbyrån, SCB, ansvarar för officiell statistik och för annan statlig statistik. Utöver det som följer av förordningen om den officiella statistiken ska SCB utveckla, framställa och sprida statlig statistik. SCB ska även samordna det statliga statistiksystemet och

samordna överlämnandet av statistiska uppgifter till internationella organisationer.

Sparbankernas säkerhetskassa

För sparbankerna i riket ska det finnas en gemensam fond (sparbankernas säkerhetskassa) med uppgift att enligt lag (1934:300) om sparbankernas säkerhetskassa trygga sparbankernas verksamhet och insättarnas rätt.

Tullverket

Tullverket ansvarar för tullfrågor. Det innebär att Tullverket fastställer och tar ut tullar, mervärdeskatt och andra skatter samt avgifter så att en riktig uppbörd kan säkerställas. Tullverket övervakar och kontrollerar trafiken till och från utlandet så att bestämmelser om in- och utförsel av varor följs.

Stiftelser

Stipendiestiftelsen för studier av japanskt näringsliv

Stipendiestiftelsen för studier av japanskt samhällsliv erbjuder svenska medborgare ett antal stipendier för studiebesök i Japan. Stipendierna utgår för studier och forskning i japanologi eller japanskt samhällsliv.

Relaterat

[Läs mer om hur statliga myndigheter styrs](#)

Externa länkar

[Kontaktuppgifter till myndigheter på Riksdag & departements webbplats](#)

[Sök regleringsbrev på Ekonomistyrningsverkets webbplats](#)

[Utskriftsversion](#)

[Visa ordförklaringar](#)

[Tipsa om sidan](#)

Finansdepartementet ([e-post till departementet](#))

Publicerad 29 februari 2008

Uppdaterad 11 september 2013

Försvarsdepartementet

Myndigheter

Till varje departements verksamhetsområde hör ett antal statliga myndigheter. Det är myndigheterna som svarar för den löpande verksamheten inom statsförvaltningen. Regeringen bestämmer mål, riktlinjer och fördelningen av resurserna för myndigheternas verksamhet. Men den bestämmer inte hur myndigheterna ska tillämpa en lag eller hur de ska besluta i olika ärenden. Nedan finns Försvarsdepartementet myndigheter.

Försvarets materielverk (FMV)

Försvarets materielverk har till uppgift är att styra utformningen och upphandlingen av ny materiel, där produkterna ska anpassas till insatsförsvaret.

Besöksadress: Banérgatan 62

Postadress: 115 88 Stockholm

Telefon 08-782 40 00, Fax 08-677 57 99

Generaldirektör Lena Erixon

Överdirektör Dan Ohlsson

Försvarets radioanstalt (FRA)

FRA bedriver signalspaning mot utrikes företeelser på uppdrag av regeringen, Regeringskansliet och Försvarsmakten. FRA:s underrättelser är ett stöd för regeringen i dess utrikes-, säkerhets- och försvarspolitiska arbete.

FRA har även i uppdrag att stödja statliga myndigheter och statligt ägda bolag med teknisk informationssäkerhet.

Besöksadress: Rörbyvägen (Lovön), 178 93

Drottningholm

Postadress: Box 301, 161 26 Bromma

Telefon 08-471 46 00, Fax 08-471 48 53

Generaldirektör: Dag Hartelius

Överdirektör: Christina Malm

Försvarsexportmyndigheten (FXM)

Försvarsexportmyndigheten främjar export av såväl stora och komplexa materielsystem som mindre system och delkomponenter där det är av försvars- och säkerhetspolitiskt intresse. Det innebär ett stöd till både större försvarsindustrieföretag och små- och medelstora företag, utifrån ett regionalt perspektiv.

Myndigheten ska också främja export av militär teknologi för civila tillämpningar, säkerhetsteknologier, samt företräda svenska staten vid förhandlingar och avtal mellan länder. Verksamheten bedrivs inom ramen för den statliga exportkontrollen.

Besöksadress: Östermalmsgatan 87

Box 56081, 102 17 Stockholm

Telefon vxl: 08-587 13 300

Generaldirektör: Ulf Hammarström

Försvarsmakten (FM)

Försvarsmaktens uppgift är att:

- försvara Sverige och främja vår säkerhet genom insatser på vårt eget territorium, i närområdet och utanför närområdet,
- upptäcka och avvisa kränkningar av det svenska territoriet och i enlighet med internationell rätt värna

suveräna rättigheter och nationella intressen i områden utanför detta och

- med befintlig förmåga och resurser bistå det övriga samhället och andra myndigheter vid behov.

Besöksadress: Lidingövägen 24

Postadress: 107 85 Stockholm

Telefon 08-788 75 00, Fax 08-788 71 78

Överbefälhavare: Sverker Göranson

Generaldirektör: Peter Sandwall

Försvarsunderrättelsesdomstolen

Försvarsunderrättelsesdomstolen har ersatt Signalspaningsnämnden. Domstolen ska pröva frågor om tillstånd till signalspaning enligt lagen om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet och i övrigt verka enligt lagen om försvarsunderrättelsesdomstol.

Försvarsunderrättelsesdomstolen

Box 1097

164 25 KISTA

Tel:08-55504500

Ordförande: Hases Per Sjöblom

Kustbevakningen (KBV)

Kustbevakningen utövar övervakning, tillsyn och kontroll vad gäller säkerhet, fiske och miljö runt hela Sveriges kust. Kustbevakningen har ett väl utvecklat samarbete såväl nationellt som internationellt.

Besöksadress: Stumholmen.

Postadress: Box 536, 371 23 Karlskrona

Telefon 0455-35 34 00, Fax 0455-105 21

Generaldirektör: Lena Jönsson

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB

MSB ansvarar för frågor om samhällets säkerhet när det gäller skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar. Ansvar avser åtgärder före, under och efter en olycka eller en kris. Uppdraget spänner över hela hot- och riskskalan, från vardagens olyckor till stora katastrofer.

Myndigheten har en viktig samordnande roll över sektorsgränser och ansvarsområden.

Samordningsrollen utgår från ansvarsprincipen - MSB tar inte över andra aktörers ansvar.

MSB bedriver verksamhet både i Stockholm, Karlstad och Kristinehamn samt på två skolor, belägna i Sandö och Revinge.

Myndighetens ledning är placerad i Stockholm.

Telefon växel: 0771-240 240

Faxnummer: 010-240 56 00

E-post: registrator@msbmyndigheten.se

Postadress

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

651 81 KARLSTAD

Generaldirektör: Helena Lindberg

Överdirektör: Nils Schwarz

Rekryteringsmyndigheten

Rekryteringsmyndigheten (tidigare Totalförsvarets pliktverk) genomför på uppdrag av Försvarmakten urvalstester av dem som sökt till Försvarmaktens utbildningar. Vi kan också utföra andra uppdrag för Försvarmaktens räkning.

Inom vårt sakområde kan vi också göra urvalstester åt andra myndigheter, kommuner, landsting och enskilda.

Vi testar bland annat polisaspiranter, personal till Kriminalvården, tullen och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Besöksadress: Karolinen, Våxnäsgatan 10

Postadress: 651 80 Karlstad

Telefon 054-14 65 00, Fax 054-14 65 09

Generaldirektör Birgitta Ågren

[Statens haverikommission \(SHK\)](#)

Statens haverikommission har till uppgift att undersöka olyckor i syfte att säkerheten ska förbättras. Haverikommissionen utreder dels flygolyckor, sjöolyckor och olyckor med spårbunden trafik, dels andra allvarliga olyckor. Även olyckor i militär verksamhet undersöks.

Besöksadress: Teknologgatan 8 C

Postadress: Box 12538, 102 29 Stockholm

Telefon 08-508 862 00,

Generaldirektör: Hans Ytterberg

[Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten \(SIUN\)](#)

SIUN kommer liksom FUN att vara kontrollmyndighet och ska kontrollera de myndigheter som bedriver försvarsunderrättelseverksamhet. Nytt är att SIUN ska se till att försvarsunderrättelsesdomstolens beslut verkställs samt att SIUN på begäran av enskilda ska utreda om något otillbörligt skett i samband med signalspaning.

BOX 1140, 164 22 Kista

Besöksadress: Gullfossgatan 12 Kista

Telefon vxl: 08-555 04 550

Ordförande: Rolf Holmgren

[Totalförsvarets forskningsinstitut \(FOI\)](#)

Totalförsvarets forskningsinstitut arbetar med forskning, metod- och teknikutveckling samt utredningar för totalförsvaret.

Besöksadress: Gullfossgatan 6, Kista

Postadress: 164 90 Stockholm

Telefon 08-555 030 00, Fax 08-555 031 00

Generaldirektör Jan-Olof Lind

Överdirektör Anna-Lena Österborg

Relaterat

[Så styrs statliga myndigheter](#)

Externa länkar

[Statsliggaren \(på ESV:s webbplats\) - innehåller myndigheternas regleringsbrev](#)

[Utskriftsversion](#)

[Visa ordförklaringar](#)

[Tipsa om sidan](#)

Försvarsdepartementet ([e-post till departementet](#))

Publicerad 17 februari 2004

Uppdaterad 29 augusti 2014

Nämnder, delegationer och stiftelser

Delegationen för folkrättslig granskning av vapenprojekt
Delegationen har till uppgift att granska olika typer av vapenprojekt ur en folkrättslig synvinkel. Delegationen, som leds av Förvarsdepartementet, består av högst åtta ledamöter från Utrikesdepartementet, Förvarsmakten, Totalförsvarets forskningsinstitut och Försvarets materielverk.

Förvarsdepartementet. Postadress: 103 33 Stockholm
Tfn: 08-405 10 00

Granskningsnämnden för försvarsuppfinningar

Granskar förslag till försvarsuppfinningar.
c/o Patent- och registreringsverket. Postadress: Box 5055
104 42 Stockholm
Tfn: 08-782 25 00

Rikshemvärnsrådet (RiksHvr)

Rådet verkar för att medel anskaffas för utgifter som inte kan bekostas av statsmedel och yttrar sig i frågor som hänskjuter till rikshemvärnstinget eller till nämnden.

Lidingövägen 28. Postadress: 107 85 Stockholm
Tfn: 08-788 75 00

Riksvärderingsnämnden

Bestämmelser om Riksvärderingsnämndens uppgifter finns i förfogandelagen (1978:262), ransoneringslagen (1978:268) och förfogandeförordningen (1978:558).

Förvarsdepartementet. Postadress: 103 33 Stockholm
Tfn: 08-405 10 00

Totalförsvarets folkrättsråd

Rådet ska följa utvecklingen inom den internationella humanitära rätten.

Förvarsdepartementet. Postadress: 103 33 Stockholm
Tfn: 08-405 10 00

Förvarsunderrättelsesdomstolen

Förvarsunderrättelsesdomstolen har ersatt Signalspaningsnämnden. Domstolen ska pröva frågor om tillstånd till signalspaning enligt lagen om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet och i övrigt verka enligt lagen om försvarsunderrättelsesdomstol. Regeringen har idag också fattat beslut om regleringsbrev för 2009 avseende domstolen.

[Utskriftsversion](#)

[Visa ordförklaringar](#)

[Tipsa om sidan](#)

Förvarsdepartementet ([e-post till departementet](#))

Publicerad 3 mars 2004

Uppdaterad 21 januari 2014

Justitiedepartementet

Myndigheter

Till Justitiedepartementets verksamhetsområde hör ett antal myndigheter, nämnder och bolag som ansvarar för den löpande verksamheten inom statsförvaltningen. Regeringen bestämmer mål, riktlinjer och fördelningen av resurserna för myndigheternas verksamhet, men bestämmer inte hur myndigheterna ska tillämpa en lag eller hur de ska besluta i olika ärenden.

Allmänna reklamationsnämnden (ARN)

Box 174, 101 23 Stockholm

Telefon 08 - 508 860 00

Prövar opartiskt - och utan avgift för parterna - konsumenttvister. Anmälan kan göras av en enskild konsument som har en tvist med en näringsidkare om köp av en vara, tjänst eller annan nyttighet.

Brottsförebyggande rådet (BRÅ)

Box 1386, 111 93 Stockholm

Telefon 08 - 401 87 00

Främjar brottsförebyggande arbete och ansvarar för officiell statistik för rättsväsendet.

Brottsoffermyndigheten (BrOM)

Box 470, 901 09 Umeå

Telefon 090 - 70 82 00

Prövar ärenden om brottsskadeersättning och fördelar medel ur brottsofferfonden.

Datainspektionen

Box 8114, 104 20 Stockholm

Telefon 08 - 657 61 00

Ska skapa förutsättningar för att behandlingen av personuppgifter inte medför otillbörligt intrång i enskildas personliga integritet.

Domarnämnden

Box 2330, 103 18 Stockholm

Telefon 08 - 561 669 50

Lämnar förslag till regeringen i ärenden om utnämning av ordinarie domare eller hyresråd.

Ekobrottsmyndigheten (EBM)

Box 22098, 104 22 Stockholm

Telefon 010 - 562 90 00

Åklagarmyndighet med uppgift att bekämpa ekonomisk brottslighet.

Fastighetsmäklarinspektionen

Box 22034, 104 22 Stockholm

Telefon 08 - 580 069 00

Registrerar fastighetsmäklare och utövar tillsyn över dessa samt informerar om god fastighetsmäklarsed.

Gentekniknämnden

Box 1380, 171 27 Stockholm

Telefon 08 - 508 846 30

Ska genom rådgivande verksamhet främja en etiskt försvarbar och säker användning av gentekniken.

[Justitiekanslern \(JK\)](#)

Box 2308, 103 17 Stockholm

Telefon 08 - 405 10 00

Har tillsyn över dem som utövar offentlig verksamhet, bevakar statens rätt och tillhandagår regeringen med råd och utredningar i juridiska frågor.

[Konsumentverket](#)

Box 48, 651 02 Karlstad

Telefon 0771 - 42 33 00

Tar tillvara konsumenternas intressen i Sverige och inom EU. På Konsumentverkets webbplats finns råd och information till konsumenter men myndigheten har inte möjlighet att ge personlig rådgivning.

[Kriminalvården](#)

601 80 Norrköping

Telefon 077 - 228 08 00

Verkställer straff och ansvarar för personer misstänkta för brott i tre verksamhetsgrenar - fängelse, frivård och häkte.

[Marknadsdomstolen](#)

Box 2217, 103 15 Stockholm

Telefon 08 - 412 10 30

Avgör mål och ärenden enligt bland annat

marknadsföringslagen och konkurrenslagen.

[Migrationsverket](#)

601 70 Norrköping

Telefon 0771 - 235 235

Ansvarar för tillstånd eller visum för besök, tillstånd för bosättning i Sverige, asylprocessen (från ansökan till uppehållstillstånd eller självmant återvändande), medborgarskap och stöd för frivillig återvandring.

[Miljömärkning Sverige AB](#)

118 80 Stockholm

Telefon 08 - 55 55 24 00

Sköter det praktiska arbetet med att ta fram kriterier samt kontrollera och utfärda licenser för Svanen och EU Ecolabel - Nordens respektive EU:s officiella miljömärkning.

Miljömärkning Sverige AB ägs av Sveriges Standardiseringsråd och staten.

[Resegarantinämnden](#)

Box 2218, 103 15 Stockholm

Telefon 08 - 700 08 00

Beslutar om hur stor ersättning resenärerna är berättigade till när en paketresa har blivit inställd eller avbruten på grund av researrangörers konkurs. Resegarantinämnden finns hos Kammarkollegiet.

[Revisorsnämnden](#)

Box 24014, 104 50 Stockholm

Telefon 08 - 783 18 70

Beslutar om godkännande och auktorisation av revisorer samt registrering av revisionsbolag och utövar tillsyn över dessa revisorer och revisionsbolag.

[Rikspolisstyrelsen \(RPS\)](#)

Box 12256, 102 26 Stockholm

Telefon 114 14

Central förvaltningsmyndighet för polisväsendet samt chefsmyndighet för Statens kriminaltekniska laboratorium. Till Rikspolisstyrelsen hör Säkerhetspolisen och en enhet för ledning av polisverksamhet - Rikskriminalpolisen.

[Rättshjälpsmyndigheten](#)

Box 853, 851 24 Sundsvall

Telefon 060 - 13 46 00

Handlägger vissa ärenden om rättshjälp enligt rättshjälplagen.

[Rättsmedicinalverket \(RMV\)](#)

111 20 Stockholm

Telefon 08 - 441 76 00

Central förvaltningsmyndighet för rättspsykiatrisk, rättskemisk, rättsmedicinsk och rättsgenetisk verksamhet.

[Statens kriminaltekniska laboratorium \(SKL\)](#)

581 94 Linköping

Telefon 010 - 562 80 00

SKL:s huvuduppgift är att som opartiskt expertorgan utföra undersökningar i brottmål åt rättsväsendets myndigheter.

[Sveriges Domstolar](#)

551 81 Jönköping

Telefon 036 - 15 53 00

Domstolsverket (DV) är central förvaltningsmyndighet för de allmänna domstolarna, de allmänna förvaltningsdomstolarna, arrendenämnderna, hyresnämnderna och Rättshjälpsmyndigheten.

[Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden](#)

Box 22523, 104 22 Stockholm

Telefon 08 - 617 98 00

Utövar tillsyn över brottsbekämpande myndigheters användning av hemliga tvångsmedel och kvalificerade skyddsidentiteter samt över Säkerhetspolisens behandling av personuppgifter.

[Säkerhetspolisen](#)

Box 12312, 102 28 Stockholm

Telefon 010 - 568 70 00

Arbetar med att förebygga och avslöja brott mot rikets säkerhet, bekämpa terrorism och skydda den centrala statsledningen.

[Valmyndigheten](#)

Box 12191, 102 25 Stockholm

Telefon 08 - 635 69 00

Har till uppgift att planera och genomföra val och folkomröstningar.

[Åklagarmyndigheten](#)

Box 5553, 114 85 Stockholm

Telefon 010 - 562 50 00

Leder förundersökningen av ett brott, beslutar om åtal ska väckas och för talan i domstolen.

Relaterat

[Myndigheter inom rättsväsendet](#)

[Mer om myndigheter](#)

[Mer om bolag med statligt ägande](#)

Externa länkar

[Regleringsbrev för departementets myndigheter på](#)

[Ekonomistyrningsverkets webbplats](#)

[Utskriftsversion](#)

[Visa ordförklaringar](#)

[Tipsa om sidan](#)

Justitiedepartementet ([e-post till departementet](#))

Publicerad 30 mars 2004

Uppdaterad 16 september 2014

Kulturdepartementet

Myndigheter och bolag, stiftelser med flera inom Kulturdepartementets verksamhetsområde

Till Kulturdepartementets verksamhetsområde hör en mängd myndigheter, bolag och stiftelser.

Myndigheter

Till varje departements ansvarsområde hör ett antal statliga myndigheter. Det är myndigheterna som ska tillämpa de lagar och utföra den verksamhet som riksdag och regering har beslutat om.

Regeringen fastställer mål, riktlinjer och resursfördelning för myndigheternas verksamhet, men bestämmer inte hur myndigheterna ska tillämpa en lag eller hur de ska besluta i olika ärenden. Det grundläggande dokumentet för regeringens styrning av myndigheter utgörs av myndighetens instruktion. Regleringsbrevet, som beslutas årligen, utgör ett komplement till instruktionen.

Bolag

Staten äger och förvaltar bolag inom en rad olika verksamhetsområden. Regeringens övergripande mål för förvaltningen är att skapa värde och att uttryckta samhällsintressen infrias. Som statligt bolag brukar räknas bolag där aktiemajoriteten innehas av staten. Regeringen utfärdar årligen regeringsbeslut i form av riktlinjebeslut eller bidrags-/anslagsvillkor för bolagen som hör till Kulturdepartementet.

Stiftelse

En stiftelse uppkommer genom att en eller flera stiftare avskiljer viss egendom att självständigt förvaltas för något visst ändamål. Med statlig stiftelse avses en sådan stiftelse som har bildats av staten. Regeringen har även i uppdrag att utse styrelseledamöter i ett antal stiftelser. Regeringen utfärdar årligen regeringsbeslut i form av riktlinjebeslut eller bidrags-/anslagsvillkor för stiftelserna som hör till Kulturdepartementet.

Relaterat

[Myndigheter](#)

[Bolag med statligt ägande](#)

Externa länkar

[Instruktion - Regeringskansliets rättsdatabaser](#)

[Regleringsbrev - Statsliggaren på](#)

[Ekonomistyrningsverkets webbplats](#)

[Utskriftsversion](#)

[Visa ordförklaringar](#)

[Tipsa om sidan](#)

Kulturdepartementet ([e-post till Kulturdepartementet](#))

Publicerad 15 december 2006

Uppdaterad 11 september 2014

Myndigheter inom kulturområdet

[Forum för levande historias webbplats](#)

Forum för levande historia är en myndighet vars uppgift är att vara ett nationellt forum som ska främja arbete med demokrati, tolerans och mänskliga rättigheter med utgångspunkt i Förintelsen. Myndigheten har särskilt till uppgift att informera om Förintelsen och kommunismens brott mot mänskligheten. Forum för levande historia ska sträva efter att stärka människors vilja att aktivt verka för allas lika värde.

[Institutet för språk och folkminnets webbplats](#)

Institutet för språk och folkminnen har till uppgift att bedriva språkvård och på vetenskaplig grund öka, levandegöra och sprida kunskaper om språk, dialekter, folkminnen, namn och immateriella kulturarv i Sverige. Myndigheten ska bedriva forskning inom sitt verksamhetsområde och verka för ökad kunskap i samverkan med andra.

[Konstnärsnämndens webbplats](#)

Konstnärsnämnden stödjer professionella konstnärers arbete, utveckling och internationella kontakter. Konstnärsnämnden fördelar statliga stipendier och bidrag till enskilda konstnärer inom bild-, form-, musik-, dans-, teater- och filmområdena. Nämnden ska hålla sig underrättad om konstnärernas ekonomiska och sociala villkor.

[Livrustkammaren och Skoklosters slott med Stiftelsen Hallwylska museets webbplats](#)

Myndigheten Livrustkammaren och Skoklosters slott med Stiftelsen Hallwylska museets mål är att förvalta och tillgängliggöra kulturarvet. Utifrån museernas samlingar ska myndigheten bevara och förmedla kulturarvet och ge perspektiv på samhällsutvecklingen och samtiden.

[Moderna museets webbplats](#)

Moderna museet ska visa, spegla, samla och bevara modern och nutida konst i alla dess former. Museet ska verka för konstnärlig och kulturell förnyelse, göra samlingarna tillgänglig för en så stor publik som möjligt, ordna utställningar och driva pedagogisk verksamhet.

[Myndigheten för kulturanalys webbplats](#)

Myndigheten för kulturanalys har till uppgift att, med utgångspunkt i de nationella kulturpolitiska målen, utvärdera, analysera och redovisa effekter av förslag och genomförda åtgärder inom kulturområdet. I uppgiften ingår att analysera utvecklingen både inom detta område och inom andra samhällsområden som har betydelse för kulturlivet.

[Nationalmuseum med Prins Eugens Waldemarsuddes webbplats](#)

Nationalmuseum med Prins Eugens Waldemarsudde ska främja konsten, konstintresset och konstvetenskapen. Myndigheten ska särskilt levandegöra de äldre konstformerna och deras samband med den nutida konsten

och samhällets utveckling samt verka för konstnärlig och kulturell förnyelse.

[Naturhistoriska riksmuseets webbplats](#)

Naturhistoriska riksmuseet ska främja intresset för och kunskapen och forskningen om universums, jordens och livets uppbyggnad och utveckling, biologisk mångfald, människans biologi samt miljö och landskap. Museet ska bl.a. vårda, förteckna och tillgängliggöra de samlingar som anförtrotts myndigheten.

[Nämnden för hemslöjdsfrågors webbplats](#)

Nämnden för hemslöjdsfrågor stärker hemslöjden i hela Sverige genom att planera, driva och följa upp aktiviteter med såväl kulturella som ekonomiska perspektiv samt genom statligt stöd. En viktig del av arbetet är information, utbildning och samordning för hemslöjdskonsulenterverksamheten. Nämnden har sitt kansli i lokaler hos Tillväxtverket i centrala Stockholm.

[Riksantikvarieämbetets webbplats](#)

Riksantikvarieämbetet är en förvaltningsmyndighet för frågor om kulturarvet och kulturmiljön. Myndigheten har det övergripande ansvaret att i samverkan med länsstyrelser, läns museer, kommuner och allmänhet verka för att kulturmiljön bevaras, används och utvecklas. I myndighetens uppdrag ingår bl.a. att verka för att kulturvårderna i bebyggelsen och i landskapet tas till vara samt bevaka kulturmiljöintresset vid samhällsplanering och byggande.

[Riksarkivets webbplats](#)

Riksarkivet är förvaltningsmyndighet för arkivfrågor och har ett särskilt ansvar för den statliga arkivverksamheten och för arkivvården i landet. Myndigheten ska bl.a. utforma föreskrifter och allmänna råd för arkivhantering. Riksarkivet ska också sköta statens heraldiska verksamhet och även verka för att bestämmelser om Sveriges flagga iakttas. Vid Riksarkivet finns även landsarkiv och Krigsarkivet. Landsarkiv finns i Göteborg, Härnösand, Lund, Uppsala, Vadstena, Visby och Östersund. Stadsarkiven i Stockholm och Malmö samt Värmlandsarkiv i Karlstad utför vissa uppgifter på uppdrag av Riksarkivet.

[Riksutställningars webbplats](#)

Riksutställningar har till uppgift att främja utveckling och samarbete på utställningsområdet. Myndigheten samlar in och förmedlar kunskaper och erfarenheter samt erbjuder teknik- och metodstöd till sådana arrangörer och producenter av utställningar och utställare som antingen har ett offentligt uppdrag eller arbetar på ideell basis. Riksutställningar ska också stödja produktion och förmedling av turnerande utställningar i syfte att ge perspektiv på samtiden och samhällsutvecklingen. Myndigheten får dessutom, i begränsad omfattning, producera turnerande utställningar i motsvarande syfte.

[Statens centrum för arkitektur och design webbplats](#)

Statens centrum för arkitektur och design (f.d. Arkitekturmuseum) har till uppgift att stärka kunskapen

om och främja intresset för arkitekturens, formens och designens värden och betydelse för individen och för samhällsutvecklingen. Myndigheten ska vara en nationell mötesplats för aktörer inom sitt område samt driva och stödja forskning, utställningsverksamhet och annan pedagogisk och debatterande verksamhet för att stärka arkitekturens, formens och designens ställning i samhället.

[Statens försvarshistoriska museers webbplats](#)

Statens försvarshistoriska museers uppdrag är att främja kunskapen om det svenska försvaret genom tiderna och om försvarets roll i samhällsutvecklingen. De två museer som hör till myndigheten är Armémuseum i Stockholm och Flygvapenmuseum i Linköping. I myndigheten ingår även Försvarets traditionsnämnd.

[Statens historiska museers webbplats](#)

Statens historiska museer har till uppgift att bevara och förmedla kulturarvet samt ge perspektiv på samhällsutvecklingen och samtiden. I myndigheten ingår Historiska museet och Kungliga myntkabinettet - Sveriges ekonomiska museum. Historiska museets samlingar består av arkeologiska föremål från Sverige och svensk kyrkokonst. Myndigheten bedriver även museiverksamheten vid Tumba bruksmuseum.

[Statens konstråds webbplats](#)

Statens konstråd (SK) har som uppgift att förse de byggnader som innehåller statlig verksamhet med god

samtidskonst. SK gör även insatser i gemensamma miljöer som inte är statliga samt informerar om den offentliga konsten i samhället.

[Statens kulturråds webbplats](#)

Statens kulturråd (Kulturrådet) är en central förvaltningsmyndighet inom kulturområdet. Kulturrådet har hand om frågor som rör teater, dans, musik, litteratur, kulturtidskrifter, folkbibliotek, konst, museer, utställningsverksamhet, kulturforskning med mera. Kulturrådet fördelar statligt stöd inom kulturområdet, ger regeringen underlag för kulturpolitiska beslut och informerar om kultur och kulturpolitik.

[Statens maritima museers webbplats](#)

Statens maritima museer är central myndighet för statens museer med sjöhistorisk inriktning. Myndigheten har till uppgift att bevara och främja brukandet av samt bygga upp kunskaperna om det maritima kulturarvet. I myndigheten ingår de tre museerna Vasamuseet, Sjöhistoriska museet i Stockholm och Marinmuseum i Karlskrona.

[Statens museer för världskulturs webbplats](#)

Statens museer för världskultur har till uppgift att visa och levandegöra världens kulturer. Myndigheten ska dokumentera och belysa olika kulturers yttringar och villkor samt kulturmöten och kulturell variation, historiskt och i dagens samhälle, nationellt och internationellt. Vidare ska myndigheten främja tvärvetenskaplig

kunskapsbildning och publik verksamhet i olika former. Statens museer för världskultur består av fem delar, fyra museer samt myndighetens ledning och administration. De fyra museerna är Etnografiska museet, Medelhavsmuseet och Östasiatiska museet i Stockholm samt Världskulturmuseet i Göteborg.

[Statens musikverks webbplats](#)

Statens musikverk ska främja ett varierat musikaliskt utbud i hela landet som är präglad av konstnärlig förnyelse och hög kvalitet. Myndigheten ska också främja utvecklingen av ett professionellt musikliv. Det innebär att myndigheten ska vara en resurs för musiklivet genom att ta till vara initiativ från musiklivet, koordinera och stödja samverkansprojekt av nationellt intresse samt vara en nationell part vid internationellt samarbete. Statens musikverk ska även dokumentera, främja, bygga upp kunskap om och tillgängliggöra teaterns, dansens och musikens kulturarv.

[Sveriges författarfonds webbplats](#)

Sveriges författarfond har hand om den statliga ersättningen till upphovsmän till litterära verk för utnyttjandet av deras verk genom bibliotek (biblioteksersättning). Medlen används dels till statistiskt beräknade författar- och översättarpenningar, dels till stipendier med mera.

[Visa ordförklaringar](#)

[Tipsa om sidan](#)

Kulturdepartementet ([e-post till Kulturdepartementet](#))

Publicerad 15 december 2006

Uppdaterad 11 september 2014

Relaterat

[Myndigheter](#)

[Utskriftsversion](#)

Myndigheter inom medieområdet

[Myndigheten för radio och tv:s webbplats](#)

Myndigheten för radio och tv beslutar om tillstånd, avgifter och registrering, utövar tillsyn över tv-sändningar, beställ-tv, sökbar text-tv och ljudradiosändningar samt beslutar i frågor om utgivningsbevis. Granskningsnämnden för radio och tv är ett särskilt beslutsorgan inom myndigheten som prövar om innehållet i radio- och tv-program följer de regler som finns för sändningarna.

[Presstödsnämndens webbplats](#)

Presstödsnämnden ska bland annat pröva ansökningar om statligt stöd till dagstidningar. Presstödet består av driftsstöd och distributionsstöd.

[Statens medieråds webbplats](#)

Statens medieråds uppdrag är att skydda barn och unga från skadlig mediepåverkan och stärka dem som medvetna medieanvändare. Statens medieråd ska också besluta om åldersgränser för film som är avsedd att visas offentligt för barn under 15 år.

[Myndigheten för tillgängliga mediers webbplats](#)

Myndigheten för tillgängliga medier (MTM) ska i samverkan med landets bibliotek arbeta för att personer med funktionsnedsättning får tillgång till litteratur. MTM har ett specifikt uppdrag att framställa och låna ut talböcker och punktskriftsböcker, och inom sitt verksamhetsområde lämna information och råd till bibliotek och

organisationer. MTM ska också tillhandahålla punktskriftsböcker för försäljning samt ha en central utskrivningstjänst för dövblinda på punktskrift. Inom myndigheten finns taltidningsnämnden, som har till uppgift att förbättra tillgången till innehållet i dagstidningar genom att lämna statligt stöd för utgivning av taltidningar. Taltidningsnämnden är ett särskilt beslutsorgan inom MTM.

Relaterat

[Myndigheter](#)

[Utskriftsversion](#)

[Visa ordförklaringar](#)

[Tipsa om sidan](#)

Kulturdepartementet ([e-post till Kulturdepartementet](#))

Publicerad 15 december 2006

Uppdaterad 16 januari 2014

Bolag inom Kulturdepartementets områden

Bolag inom kulturområdet

Mottagare av statliga medel inom Kulturdepartementets område.

- [Kungliga Dramatiska teatern AB](#)
- [Kungliga Operan AB](#)
- [Voksenåsen AS](#)

Bolag inom medieområdet

Finansieras med radio- och TV-avgift som beslutas av riksdagen.

- [Sveriges Radio AB](#)
- [Sveriges Television AB](#)
- [Sveriges Utbildningsradio AB](#)

[Utskriftsversion](#)

[Visa ordförklaringar](#)

[Tipsa om sidan](#)

Kulturdepartementet ([e-post till Kulturdepartementet](#))

Publicerad 23 september 2014

Uppdaterad 23 september 2014

Stiftelser med flera inom Kulturdepartementets områden

Mottagare av statliga medel inom Kulturdepartementets område.

[Åjtte, Svenskt fjäll- och samemuseum](#)

[Bildkonst Upphovsrätt i Sveriges \(BUS\)](#)

[Bildmuseet](#)

[Föreningen Svensk Form](#)

[Judiska Museet i Stockholm](#)

[Nobelmuseet](#)

[Nordicom](#)

[Riksförbundet Sveriges museer](#)

[Riksteatern](#)

[Röhsska museet](#)

[Stiftelsen Arbetets museum](#)

[Stiftelsen Carl och Olga Milles Lidingöhem](#)

[Stiftelsen Dansens Hus](#)

[Stiftelsen Dansmuseifonden](#)

[Stiftelsen Drottningholms teatermuseum](#)

[Stiftelsen Föremålsvård i Kiruna](#)

[Stiftelsen för lättläst nyhetsinformation och litteratur,](#)

[Centrum för lättläst](#)

[Stiftelsen Nordiska museet](#)

[Stiftelsen Skansen](#)

[Stiftelsen Strindbergsmuseet](#)

[Stiftelsen Svenska Filminstitutet](#)

[Stiftelsen Tekniska museet](#)
[Stiftelsen Thielska galleriet](#)
[Svenska Artisters och Musikers Intresseförening \(SAMI\)](#)
[Svenska Tonsättares Internationella Musikbyrå \(STIM\)](#)
[Sverigefinska Riksförbundet](#)
[Sveriges Riksidrottsförbund](#)
[Zornsamlingarna](#)

[Utskriftsversion](#)
[Visa ordförklaringar](#)
[Tipsa om sidan](#)

Kulturdepartementet ([e-post till Kulturdepartementet](#))

Publicerad 15 december 2006

Uppdaterad 23 september 2014

Landsbygdsdepartementet

Myndigheter inom Landsbygdsdepartementet

Jordbruksverket

Jordbruksverket (SJV) är förvaltningsmyndighet på det jordbrukspolitiska området och har ansvar för frågor som gäller jordbruk, djurhållning, trädgård, rennärning och landsbygdsutveckling. SJV är även chefsmyndighet för landets distriktsveterinärer.

Ansvarsnämnden för djurens hälso- och sjukvård

Ansvarsnämnden för djurens hälso- och sjukvård prövar bland annat frågor om disciplinansvar för djurhälsopersonal samt återkallelse av legitimation.

Statens veterinärmedicinska anstalt

Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) arbetar för en god djurhälsa genom att förebygga, diagnostisera och bekämpa smittsamma sjukdomar hos djur.

Centrala djurförsöksetiska nämnden

Centrala djurförsöksetiska nämnden prövar överklaganden av beslut som fattats av en regional djurförsöksetisk nämnd och utför utvärderingar i efterhand av djurförsök.

Livsmedelsverket

Livsmedelsverket (SLV) är förvaltningsmyndighet för frågor som gäller livsmedel inklusive dricksvatten och har till uppgift att i konsumenternas intresse verka för säkra

livsmedel av god kvalitet, redlighet i livsmedelshandlingen och goda matvanor.

Sametinget

Sametinget är ett samiskt folkvalt organ som ska tillvarata samiska intressen och är samtidigt en statlig förvaltningsmyndighet. Den grundläggande uppgiften är att verka för en levande samisk kultur.

Styrelsen för samefonden

Fondens medel används för att främja rennärning, samisk kultur och samiska organisationer. Webbplats saknas, för att komma i kontakt hänvisas till Landsbygdsdepartementet.

Sveriges lantbruksuniversitet

Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) ansvarar för kunskapsuppbyggnad och kompetensförsörjning inom biologiska naturresurser och biologisk produktion.

Skogsstyrelsen

Skogsstyrelsen är förvaltningsmyndighet för frågor som rör skogsbruket och har till uppgift att verka för att landets skogar ska vårdas och brukas så att skogen ger en uthålligt god avkastning samtidigt som biologisk mångfald bevaras. Myndigheten arbetar också med att lyfta fram skogens värden för rekreation och friluftsliv.

Relaterat

[Myndigheter](#)

Externa länkar

[Sök bland regleringsbrev på ESV:s webbplats](#)

[Utskriftsversion](#)

[Visa ordförklaringar](#)

[Tipsa om sidan](#)

Landsbyggsdepartementet ([e-post till departementet](#))

Publicerad 21 april 2004

Uppdaterad 26 april 2013

Miljödepartementet

Myndigheter

Flera statliga myndigheter, stiftelser, bolag och liknande hör till Miljödepartementets verksamhetsområde. Myndigheterna svarar för den löpande verksamheten inom statsförvaltningen. Regeringen bestämmer mål och riktlinjer för, samt fördelning av resurser till myndigheternas verksamhet. Regeringen bestämmer inte hur myndigheterna ska tillämpa en lag eller besluta i olika ärenden.

Elsäkerhetsverket

(Fr.o.m. 2015-01-01)

Elsäkerhetsverket arbetar för att förebygga att människor och egendom skadas av el. De arbetar också för att elektriska apparater och elinstallationer är konstruerade och utförda på ett sådant sätt att de inte stör utrustning för radio och telekommunikation och andra apparater.

Energimarknadsinspektionen

(Fr.o.m. 2015-01-01)

Utövar tillsyn över nätföretagen enligt ellagen samt utövar tillsyn över naturgasmarknaden m.m.

Energimyndigheten

(Fr.o.m. 2015-01-01)

Energimyndigheten verkar inom olika samhällssektorer för att skapa villkoren för en effektiv och hållbar energianvändning och en kostnadseffektiv svensk

energiförsörjning.

Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande, Formas

Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande, Formas, stödjer och informerar om forskning inom sina områden. Rådet främjar ekologiskt hållbar tillväxt och utveckling.

Havs- och vattenmyndigheten, HaV

Havs- och vattenmyndigheten har regeringens uppdrag att genomföra en sammanhållen svensk politik för våra hav och vatten. Målet för havspolitik är att havet och dess naturresurser ska utnyttjas på ett hållbart sätt så att livet i vattnen bevaras.

Kemikalieinspektionen, KemI

Kemikalieinspektionen (KemI) är central tillsynsmyndighet med ansvar för kemikaliekontrollen. KemI arbetar bland annat för att förebygga skador på människor och miljö från kemiska och biotekniska produkter.

Kärnavfallsfonden

Kärnavfallsfondens styrelse förvaltar medel som avsatts i en fond för att finansiera framtida utgifter för använt kärnbränsle och annat radioaktivt avfall.

[Naturvårdsverket](#)

Naturvårdsverket är samordnare i miljöarbetet - nationellt, inom EU och internationellt. Myndigheten tar fram och förmedlar kunskaper på miljöområdet, utarbetar förslag till mål, åtgärdsstrategier och styrmedel i miljöpolitiken samt genomför miljöpolitiska beslut. Naturvårdsverket ska även följa upp och utvärdera miljösituationen och miljöarbetet som underlag för en fortsatt utveckling av miljöpolitiken.

[Oljekrisnämnden](#)

(Fr.o.m. 2015-01-01)

Oljekrisnämnden är en domstolsliknande myndighet som handlägger vissa ersättningsfrågor enligt oljekrislagen (1975:197).

[Strålsäkerhetsmyndigheten](#)

Strålsäkerhetsmyndigheten har tagit över ansvar och uppgifter från Statens kärnkraftinspektion, SKI, och Statens strålskyddsinstitut, SSI, vilka upphörde den 30 juni 2008. Strålsäkerhetsmyndigheten arbetar för att skydda människor och miljö från skadlig verkan av strålning, nu och i framtiden.

[Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut, SMHI](#)

Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut, SMHI, tillhandahåller planerings- och beslutsunderlag för väder- och vattenberoende verksamheter. Myndigheten fungerar som samhällets expertorgan inom meteorologi, hydrologi och oceanografi samt är en resurs i miljöarbetet.

[Statens geotekniska institut](#)

(Fr.o.m. 2015-01-01)

Statens geotekniska institut ansvarar för kunskapsuppbyggnad och förmedling av geoteknisk kunskap i Sverige. Institutet ger geotekniska råd till statliga myndigheter med ansvar för områden som har koppling till miljö, infrastruktur, fysisk planering och byggande. SGI har ett särskilt ansvar för ras- och skredfrågor.

[Statens va-nämnd](#)

(Fr.o.m. 2015-01-01)

Statens va-nämnd handlägger tvister om vatten och avlopp enligt lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster. Nämnden är första instans för mål från hela landet.

Relaterat

[Mer om statliga myndigheter](#)

Externa länkar

[Samtliga myndigheters instruktioner på riksdagens webbplats](#)

[Samtliga myndigheters regleringsbrev på](#)

[Ekonomistyrningsverkets webbplats](#)

[Utskriftsversion](#)

[Visa ordförklaringar](#)

[Tipsa om sidan](#)

Miljödepartementet ([e-post till Miljödepartementet](#))

Publicerad 20 april 2004

Uppdaterad 20 oktober 2014

Stiftelser, bolag med mera

Inom departementets och enheternas ansvarsområden finns även stiftelser, bolag med mera.

[Aktiebolaget Svenska Miljöstyrningsrådet](#)

Miljöstyrningsrådet är behörigt registreringsorgan för det europeiska miljöledningssystemet Emas. Miljöstyrningsrådet samägs med Sveriges kommuner och landsting, SKL, och Svenskt Näringsliv.

[IVL Svenska Miljöinstitutet AB](#)

IVL bedriver både forsknings- och uppdragsverksamhet. Forskningen finansieras av staten, forskningsstiftelser, EU och näringslivet. Uppdragsverksamheten omfattar konsultinsatser samt nationella och internationella forsknings- och utvecklingsuppdrag.

[Stiftelsen för Internationella institutet för industriell](#)

[miljöekonomi vid Lunds universitet](#)

Stiftelsen förvaltar sitt kapital och beslutar om stöd till institutet för industriell miljöekonomi vid Lunds universitet.

[Stiftelsen för miljöstrategisk forskning, Mistra](#)

Mistra är en del av det svenska innovationssystemet för hållbar utveckling. Mistra investerar årligen hundratals miljoner i forskning, varav huvuddelen i stora forskningsprogram. En mindre del går till projektgrupper genom idéstöd.

[Stiftelsen Institutet för vatten- och luftvårdsforskning.](#)

[SIVL](#)

Stiftelsen äger samtliga aktier i IVL Svenska Miljöinstitutet AB.

[Stockholms internationella miljöinstitut, SEI](#)

SEI är ett internationellt forskningscentrum för miljö och hållbar utveckling. Institutets huvudsakliga uppgifter är att stödja beslutsfattare, arbeta med institutions- och kapacitetsbyggande samt bidra med lösningar inom dessa områden.

[Svenska Kraftnät](#)

(Fr.o.m. 2015-01-01)

Svenska Kraftnät sköter stamnätet för elkraft samt har systemansvaret för den svenska elförsörjningen. Detta ansvar innebär att se till att elsystemet kortsiktigt är i balans och att dess anläggningar samverkar driftsäkert. Svenska kraftnät är också systemansvarig för naturgasmarknaden.

Råd inom Miljödepartementets ansvarsområden

Följande råd ingår också i Miljödepartementets

ansvarsområden:

- Naturvårdsverkets insynsråd
- Naturvårdsverkets tillsyns- och föreskriftsråd
- Naturvårdsverkets vetenskapliga råd för biologisk mångfald och ekosystemtjänster

[Utskriftsversion](#)

[Visa ordförklaringar](#)

[Tipsa om sidan](#)

Miljödepartementet ([e-post till Miljödepartementet](#))

Publicerad 8 februari 2007

Uppdaterad 20 oktober 2014

Näringsdepartementet

Näringsdepartementets myndigheter

Till varje departements verksamhetsområde hör ett antal statliga myndigheter. Det är myndigheterna som svarar för den löpande verksamheten inom statsförvaltningen. Regeringen bestämmer mål, riktlinjer och fördelningen av resurserna för myndigheternas verksamhet. Men den bestämmer inte hur myndigheterna ska tillämpa en lag eller hur de ska besluta i olika ärenden. Till Näringsdepartementet hör 22 myndigheter, varav tre affärsverk och en domstol.

Bolagsverket

Bolagsverket hanterar huvudsakligen registreringen av nya företag och registerändringar för befintliga företag, tar emot årsredovisningar, registrerar företagsinteckningar och fattar även beslut i likvidationer. Bolagsverket bildades den 1 juli 2004 och ingick tidigare i Patent- och registreringsverket, PRV.

Bolagsverket

851 81 Sundsvall

Telefon: 0771-670 670

E-post: bolagsverket@bolagsverket.se

E-legitimationsnämnden

E-legitimationsnämnden har till uppgift att stödja och samordna elektronisk identifiering och signering (e-legitimationer) i den offentliga förvaltningens e-tjänster. Nämnden bildades den 1 januari 2011.

Elsäkerhetsverket

Elsäkerhetsverket arbetar för att förebygga att människor och egendom skadas av el. De arbetar också för att elektriska apparater och elinstallationer är konstruerade och utförda på ett sådant sätt att de inte stör utrustning för radio och telekommunikation och andra apparater.

Elsäkerhetsverket

Box 4, 681 21 Kristinehamn

Telefon 0550-851 00

E-post: registrator@elsakerhetsverket.se

Energimarknadsinspektionen

Utövar tillsyn över nätföretagen enligt ellagen samt utövar tillsyn över naturgasmarknaden m.m.

Energimarknadsinspektionen

Box 155, 631 03 Eskilstuna

Telefon 016-16 27 00

E-post: registrator@ei.se

Konkurrensverket (KKV)

Konkurrensverkets uppgift är att arbeta för en effektiv konkurrens i privat och offentlig verksamhet till nytta för konsumenterna samt en effektiv offentlig upphandling till nytta för det allmänna och marknadens aktörer. Konkurrensverket arbetar med lagtillämpning och tillsyn, förbättringsåtgärder, kunskap, forskning, internationellt arbete och samverkan inom sina områden.

Konkurrensverket, KKV

103 85 Stockholm

Telefon 08-700 16 00

E-post: konkurrensverket@kkv.se

Oljekrisnämnden

Oljekrisnämnden är en domstolsliknande myndighet som handlägger vissa ersättningsfrågor enligt oljekrislagen (1975:197).

Oljekrisnämnden nås genom:

Näringsdepartementet

103 33 Stockholm

Telefon 08-405 10 00

E-post: n.registrator@regeringskansliet.se

Patent- och registreringsverket (PRV)

PRV arbetar med ärenden som rör patent, design, varumärken, personnamn, periodiska skrifter och uppdragsverksamhet.

Patent- och registreringsverket, PRV

Box 5055, 102 42 STOCKHOLM

Telefon 08-782 25 00

E-post: prv@prv.se

Patentombudsnämnden

Myndigheten hanterar auktorisation och tillsyn för patentombud. Bolagsverket är kanslifunktion till Patentombudsnämnden och ansvarar för löpande administration och för att hålla registret över patentombuden.

Patentombudsnämnden

Box 46

851 02 Sundsvall

Telefon 060-18 40 00

E-post: bolagsverket@bolagsverket.se

Post- och telestyrelsen (PTS)

PTS verkar inom tele-, IT-, radio- och postområdena och

har som mål att alla i Sverige ska ha tillgång till effektiva, prisvärda och säkra kommunikationstjänster.

Post- och telestyrelsen, PTS

Box 5398, 102 49 STOCKHOLM

Telefon 08-678 55 00

E-post: pts@pts.se

Statens energimyndighet

Energimyndigheten arbetar inom flera större arbetsområden för att skapa villkoren för en effektiv och hållbar energianvändning och en kostnadseffektiv svensk energiförsörjning. Myndigheten bedriver forskningsfinansiering för att effektivisera användningen av energi samt för att främja ny energiteknik och ny energiproduktion. Energimyndigheten ansvarar även för betydande delar av elcertifikatsystemet.

Statens energimyndighet

Box 310, 631 04 Eskilstuna

Telefon 016-544 20 00

E-post: registrator@energimyndigheten.se

Statens väg- och transportforskningsinstitut (VTI)

VTI är ett nationellt forskningsinstitut som har till huvuduppgift att bedriva forskning och utveckling inom samtliga transportslag, det vill säga väg, järnväg, luftfart och sjöfart.

Statens väg- och transportforskningsinstitut, VTI

583 30 Linköping

Telefon 013-20 40 00

E-post: vti@vti.se

[Sveriges geologiska undersökning \(SGU\),
inkl.Bergsstaten](#)

SGU undersöker, dokumenterar och informerar om berggrund, jordarter och grundvatten i Sverige. Som central myndighet för geologi och mineralfrågor i Sverige är en av SGUs viktigaste uppgifter att möta efterfrågan på geologisk information från samhället.

Sveriges geologiska undersökning, SGU, inkl.Bergsstaten
Box 670, 751 28 Uppsala
Telefon 018-17 90 00
E-post: sgu@sgu.se

[Tillväxtanalys - myndigheten för tillväxtpolitiska analyser
och utvärderingar](#)

Tillväxtanalys har regeringens uppdrag att belysa de områden som har störst betydelse för tillväxt. Det övergripande målet är att stärka den svenska konkurrenskraften och att skapa förutsättningar för fler jobb i fler och växande företag i alla delar av landet. Myndigheten arbetar med utvärderingar, analyser och statistik i ett brett svenskt och internationellt perspektiv.

Tillväxtanalys
Studentplan 3, 831 40 Östersund
Telefon 010-447 44 00
E-post: info@tillvaxtanalys.se

[Tillväxtverket](#)

Tillväxtverket arbetar för fler och växande företag samt ett hållbart och konkurrenskraftigt näringsliv i alla delar av landet. I Tillväxtverket ingår verksamhet som tidigare har funnits inom Nutek och Glesbygdsverket samt

Konsumentverkets uppdrag kring kommersiell och offentlig service.

Tillväxtverket
Box 4044, 102 61 Stockholm
Telefon 08-681 91 00
E-post: tillvaxtverket@tillvaxtverket.se

[Trafikanalys](#)

Trafikanalys är regeringens utvärderings- och analysorgan för frågor inom hela transportområdet. Myndigheten ansvarar för att utvärdera åtgärder och redovisa olika åtgärders effekter inom transportområdet. Trafikanalys ansvarar också för resvane- och transportundersökningar samt för den officiella statistiken inom området transporter och kommunikation. Myndigheten har också till uppgift att sprida kunskap, erfarenheter och resultat från verksamheten till andra myndigheter och intressenter.

Trafikanalys
Torsgatan 30, 113 21 Stockholm
Telefon 010-414 42 00
E-post: trafikanalys@trafa.se

[Trafikverket](#)

Trafikverket ansvarar bland annat för den samlade trafikslagsövergripande långsiktiga infrastrukturplaneringen för väg, järnväg, sjö och luft samt för planering, byggande, drift och underhåll av de statliga vägarna och järnvägarna. Trafikverket ska med utgångspunkt i ett samhällsbyggnadsperspektiv skapa förutsättningar för ett samhällsekonomiskt effektivt, internationellt

konkurrenskraftigt och långsiktigt hållbart transportsystem.

Trafikverket
781 89 Borlänge
Telefon 0771-921 921
E-post: trafikverket@trafikverket.se

[Transportstyrelsen](#)

Transportstyrelsen ansvarar för merparten av regelgivning, tillsyn, tillståndsprövning och registerhållning inom transportområdet. Myndigheten har det samlade ansvaret för att ta fram regler och se till att de följs.

Verksamheten omfattar alla trafikslag, dvs. väg, järnväg, luftfart och sjöfart. Dessutom administrerar Transportstyrelsen bland annat fordons- och trängselskatten och supermiljöbilspremien.

Transportstyrelsen
601 73 Norrköping
Telefon 0771-503 503
E-post: kontakt@transportstyrelsen.se

[Verket för innovationssystem \(Vinnova\)](#)

Vinnovas uppgift är att främja hållbar tillväxt genom utveckling av effektiva svenska innovationssystem inom verksamhetsområdena teknik, transport, kommunikation och arbetsliv samt genom finansiering av behovsmotiverad forskning.

Verket för innovationssystem, Vinnova
101 58 Stockholm
Telefon 08-473 30 00
E-post: VINNOVA@VINNOVA.se

Relaterat

[Myndigheter](#)

Externa länkar

[Sök regleringsbrev på Ekonomistyrningsverkets webbplats](#)

[Utskriftsversion](#)

[Visa ordförklaringar](#)

[Tipsa om sidan](#)

Näringsdepartementet ([e-post till departementet](#))

Publicerad 27 april 2004

Uppdaterad 10 oktober 2014

Näringsdepartementets affärsverk

Till Näringsdepartementets myndigheter hör tre affärsverk. Affärsverk är en organisationsform som juridiskt är en del av staten. Regeringen har direktivrätt gentemot affärsverken och verken har lydnadsplikt i förhållande till regeringen på samma sätt som en myndighet. Ett affärsverk finansierar sin verksamhet med intäkter från de tjänster och produkter det tillhandahåller.

[Luftfartsverket, LfV](#)

Luftfartsverkets huvuduppgift är att tillhandahålla en säker, effektiv och miljöanpassad flygtrafiktjänst för civil och militär luftfart. Inom affärsverkets uppgifter ingår också forskning och innovation inom myndighetens verksamhetsområde.

LfV, Luftfartsverket
602 29 Norrköping
Telefon 011-19 20 00
E-post: lfv@lfv.se

[Sjöfartsverket](#)

Sjöfartsverket svarar för sjöfartens framkomlighet genom att se till att sjöfart kan bedrivas året runt i svenska farvatten och i samtliga svenska hamnar under säkra och effektiva former.

Sjöfartsverket
601 78 Norrköping
Telefon 0771-63 00 00
E-post: hk@sjofartsverket.se

[Svenska Kraftnät](#)

Svenska Kraftnät sköter stamnätet för elkraft samt har systemansvaret för den svenska elförsörjningen. Detta ansvar innebär att se till att elsystemet kortsiktigt är i balans och att dess anläggningar samverkar driftsäkert. Svenska kraftnät är också systemansvarig för naturgasmarknaden.

Svenska Kraftnät
Box 1200, 172 24 Sundbyberg
Telefon 08-475 80 00
E-post: registrator@svk.se

[Utskriftsversion](#)

[Visa ordförklaringar](#)

[Tipsa om sidan](#)

Näringsdepartementet ([e-post till departementet](#))

Publicerad 27 april 2004

Uppdaterad 3 oktober 2014

Näringsdepartementets domstol

Till Näringsdepartementets verksamhetsområde hör en domstol.

[Patentbesvärsrätten](#)

Patentbesvärsrätten är en förvaltningsdomstol som efter överklagande överprövar Patent- och registeringsverkets beslut i ärenden om patent, varumärken och mönster samt namn och utgivningsbevis. Domstolen överprövar också Statens jordbruksverks beslut i ärenden om växtsortsskydd.

Patentbesvärsrätten

Box 24160, 104 51 Stockholm

Telefon 08-783 38 50

E-post: pbr@pbr.se

[Utskriftsversion](#)

[Visa ordförklaringar](#)

[Tipsa om sidan](#)

Näringsdepartementet ([e-post till departementet](#))

Publicerad 27 april 2004

Uppdaterad 2 juli 2014

Socialdepartementet

Myndigheter och nämnder under Socialdepartementet

Till Socialdepartementets verksamhet hör 57 myndigheter och nämnder, varav 21 länsstyrelser, som ansvarar för den löpande verksamheten inom statsförvaltningen. Regeringen fastställer mål, riktlinjer och resursfördelning för myndigheternas verksamhet, men bestämmer inte hur myndigheterna ska tillämpa en lag eller besluta i olika ärenden.

Alkoholsortimentsnämnden

Alkoholsortimentsnämnden prövar vissa beslut som fattas av Systembolaget. Nämnden ska garantera att Systembolagets detaljhandelsmonopol tillämpas i enlighet med vad som gäller om icke-diskriminerande behandling i EU-rätten.

Arbetsgivarverket

Arbetsgivarverket är en arbetsgivarorganisation för statliga myndigheter och affärsverk. I organisationen ingår också andra arbetsgivare med anknytning till det statliga området.

Arvsfondsdelegationen

Allmänna arvsfonden ärver de personer som inte efterlämnar make eller närmare släktingar än kusiner, såvida inte de avlidna har skrivit ett testamente som utesluter arvsfonden från arv. Arvsfonden stödjer ideella

föreningar och andra icke-vinstdrivande organisationer, som vill pröva nya idéer för att utveckla verksamheter för barn, ungdomar och personer med funktionsnedsättning på deras egna villkor.

Barnombudsmannen (BO)

Barnombudsmannen företräder barns och ungas rättigheter och intressen utifrån FN:s konvention om barnets rättigheter, barnkonventionen.

Boverket

Boverket är den nationella myndigheten för samhällsplanering, stadsutveckling, byggande och boende. Verket är central myndighet för frågor om byggd miljö och hållning med mark- och vattenområden, för fysisk planering, byggande och förvaltning av bebyggelsen och för boende- och bostadsfinansieringsfrågor.

eHälsomyndigheten

eHälsomyndigheten arbetar med utvecklingen av nationell e-hälsa för att bidra till en bättre vård, omsorg och hälsa. Verksamheten är inriktad på att skapa delaktighet för invånare samt ge stöd till yrkesverksamma och beslutsfattare.

Ersättningsnämnden

Ersättningsnämnden tar emot ansökningar om ersättning från personer som under sin barndom (under perioden 1920-1980) utsatts för allvarliga övergrepp eller

försummelse i samhällsvården. Nämnden prövar, gör bedömningar och beslutar om vilka som ska beviljas ersättning.

Folkhälsomyndigheten

Folkhälsomyndigheten har ett nationellt ansvar för folkhälsofrågor. Myndigheten verkar för en god folkhälsa genom att bygga upp och förmedla kunskap till hälso- och sjukvården och andra aktörer på smittskydds- och folkhälsoområdet.

Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd (FORTE)

Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd finansierar forskning för människors hälsa, arbetsliv och välfärd. Myndigheten finansierar både grundforskning och behovsstyrd forskning.

Fortifikationsverket

Fortifikationsverket äger och förvaltar Sveriges försvarsfastigheter. Fortifikationsverkets uppdrag är att se till att Försvarsmakten har väl fungerande anläggningar, mark och lokaler för sin verksamhet.

Försäkringskassan

Försäkringskassan administrerar de delar av socialförsäkringen som ger ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp eller för barnfamiljer.

Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd (HSAN)

Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd är en domstolsliknande myndighet som prövar så kallade behörighetsfrågor avseende legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal.

Inspektionen för socialförsäkringen (ISF)

Myndigheten ska genom systemtillsyn och effektivitetsgranskning stärka rätts säkerheten och effektiviteten inom socialförsäkringsområdet och skapa ökad tilltro hos medborgarna.

Inspektionen för vård och omsorg (IVO)

Inspektionen för vård och omsorg utövar tillsyn över hälso- och sjukvård, socialtjänst och verksamhet enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). IVO ansvarar också för tillståndsprövning inom dessa områden.

Lantmäteriet

Lantmäteriet kartlägger landet, sätter gränserna och säkrar ägandet av fastigheter. Myndigheten ger information om Sveriges geografi och fastigheter.

Läkemedelsverket (LV)

Läkemedelsverket ansvarar för godkännande och kontroll av läkemedel, naturläkemedel och utövar tillsyn över medicintekniska produkter. Myndigheten ska se till att den enskilde patienten, hälso- och sjukvården samt

djursjukvården får tillgång till säkra och effektiva produkter och att dessa används ändamålsenligt och kostnadseffektivt.

Länsstyrelserna

Sverige är indelat i 21 län som alla har en länsstyrelse och en landshövding. Länsstyrelsen är en statlig samordnande myndighet, en servicemyndighet, en överklagandeinstans och med tillsynsansvar. Länsstyrelsen står som garant för att de av regeringen beslutade nationella målen genomförs.

Myndigheten för delaktighet

Myndigheten för delaktighet arbetar för att alla ska ha samma möjligheter att vara delaktiga i samhället och kunna ta del av mänskliga rättigheter.

Myndigheten för internationella adoptionsfrågor (MIA)

Myndigheten för internationella adoptionsfrågor har i uppdrag att skapa en hög kvalitet i den internationella adoptionsverksamheten i Sverige. Myndigheten arbetar för att adoptioner sker i enlighet med lag och principen om barnets bästa.

Myndigheten för vårdanalys

Myndigheten för vårdanalys utvärderar och analyserar såväl offentligt som privat finansierad hälso- och sjukvård, inklusive tandvård, samt vissa delar av socialtjänsten utifrån patienters och medborgares perspektiv.

Den redovisar verksamheternas kvalitet och effektivitet samt utvärderar effekter av reformer och satsningar som regeringen gör.

Nämnden för statligt stöd till trossamfund (SST)

Nämnden för statligt stöd till trossamfund ger stöd till trossamfund verksamma i Sverige. En central uppgift är att fördela statens ekonomiska bidrag till de statsbidragsberättigade trossamfundet.

Offentliga sektorns särskilda nämnd

Offentliga sektorns särskilda nämnd ska, på begäran av förhandlingspart, i sitt utlåtande ange huruvida den anser att ett kollektivavtal i något visst ämne skulle kränka den politiska demokratin.

Pensionsmyndigheten

Pensionsmyndighetens uppdrag är att administrera och betala ut den allmänna pensionen, men också att ge såväl generell som individuell information om pensionen.

Skiljenämnden i vissa trygghetsfrågor

Skiljenämnden i vissa trygghetsfrågor är en myndighet som prövar överklaganden av beslut om ersättning för arbetsskada.

Socialstyrelsen

Socialstyrelsens uppdrag är att värna hälsa, välfärd och allas lika tillgång till god vård och omsorg. Verksamheten rör socialtjänst, hälso- och sjukvård samt smittskydd.

[Statens ansvarsnämnd](#)

Nämnden prövar frågor om disciplinansvar, åtalsanmälan, avskedande, avstängning och läkarundersökning med tvång beträffande statligt anställda i högre befattningar.

[Statens beredning för medicinsk utvärdering \(SBU\)](#)

Statens beredning för medicinsk utvärdering granskar de metoder som används inom sjukvården och gör objektiva utvärderingar av deras kostnader, risker och nytta.

[Statens fastighetsverk \(SFV\)](#)

Statens fastighetsverk har till uppdrag att bevara och utveckla statligt ägda kulturhistoriska fastigheter som till exempel utrikesfastigheter, de kungliga slotten, regeringsbyggnaderna, gamla fästen, monument samt vissa älvsträckor och markområden.

[Statens geotekniska institut \(SGI\)](#)

Statens geotekniska institut ansvarar för kunskapsuppbyggnad och förmedling av geoteknisk kunskap i Sverige. Institutet ger geotekniska råd till statliga myndigheter med ansvar för områden som har koppling till miljö, infrastruktur, fysisk planering och byggande. SGI har ett särskilt ansvar för ras- och skredfrågor.

[Statens institutionsstyrelse \(SiS\)](#)

Statens institutionsstyrelse bedriver individuellt anpassad tvångsvård och behandling av ungdomar med

allvarliga psykosociala problem och vuxna med missbruksproblem. Uppdraget är att ge dem som vårdas bättre förutsättningar för ett socialt fungerande liv utan missbruk och kriminalitet.

[Statens servicecenter](#)

Statens servicecenter samordnar myndigheternas administration genom att erbjuda administrativa stödtjänster åt andra statliga myndigheter. Myndigheten erbjuder bastjänster inom områdena löneadministration, ekonomistatistik och e-handel.

[Statens tjänstepensions- och grupplivnämnd](#)

Statens tjänstepensions- och grupplivnämnds uppgift är att pröva frågor om undantag från reglerna om grupplivförsäkring enligt avtal om statlig tjänstegrupplivförsäkring (TGL-S) och utöva arbetsgivarens befogenheter enligt vissa statliga pensionsbestämmelser. Nämndens kansli har sitt säte hos Statens tjänstepensionsverk.

[Statens tjänstepensionsverk \(SPV\)](#)

Statens tjänstepensionsverk ansvarar för att administrera den statliga tjänstepensionen för anställda, pensionärer och arbetsgivare. I uppdraget ingår att räkna ut pensionspremier samt att leverera prognoser och statistik till regeringen.

[Statens va-nämnd](#)

Statens va-nämnd handlägger tvister om vatten och avlopp enligt lagen (2006:412) om allmänna

vattentjänster. Nämnden är första instans för mål från hela landet.

[Statens överklagandenämnd](#)

Statens överklagandenämnd är en myndighet som prövar överklaganden av statliga myndigheters anställningsbeslut. Nämnden prövar också vissa beslut om militär utbildning inom Försvarsmakten och utbildning i skydd mot olyckor.

[Statskontoret](#)

Statskontorets uppgift är att se till att regeringen och departementen får beslutsunderlag som är relevanta, konkreta och användbara så att de kan användas för omprövning och effektivisering av den statliga verksamheten. Statskontoret arbetar också med mer generella frågor om statsförvaltningens organisering, styrning och kompetensförsörjning.

[Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket \(TLV\)](#)

Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket har till uppgift att pröva om ett läkemedel, en förbrukningsartikel eller en tandvårdsbehandling ska subventioneras av samhället. Myndigheten bidrar också till god service och tillgänglighet på apotek.

Relaterat

[Myndigheter](#)

[Utskriftsversion](#)

[Visa ordförklaringar](#)

[Tipsa om sidan](#)

Socialdepartementet ([e-post till departementet](#))

Publicerad 13 januari 2006

Uppdaterad 13 oktober 2014

Bolag med statligt ägande under Socialdepartementet

Till Socialdepartementets verksamhetsområde hör fem bolag med statligt ägande.

[Apotekens Service Aktiebolag i likvidation](#)

Apotekens Service Aktiebolags uppgifter har förts över till E-hälsomyndigheten. Bolaget befinner sig i likvidation.

[Apotek Produktion & Laboratorier AB \(APL\)](#)

Apotek Produktion & Laboratorier AB (APL) har till huvudsaklig uppgift att tillverka och tillhandahålla extemporeläkemedel och lagerberedningar, det vill säga läkemedel som är anpassade till en enskild patient, klinik, djur eller djurbesättning eller tillverkas i små serier.

[Statens Bostadsomvandling AB \(Sbo\)](#)

Statens Bostadsomvandling AB ska medverka till att bostadshyresmarknaden kommer i balans på orter med minskande befolkning. Det sker genom att förvärva, äga, förvalta, utveckla eller avveckla fastigheter som övertas från kommunala bostadsföretag eller kommuner.

[Swedesurvey Aktiebolag](#)

Swedesurvey Aktiebolag exporterar svenskt kunnande inom lantmåteriområdet, med fokus på fastighetssystem, geografisk information och fastighetsinformation samt geografisk informationsteknik.

[Systembolaget Aktiebolag](#)

Systembolaget Aktiebolag har ensamrätt i Sverige på att

sälja alkoholhaltiga drycker i detaljhandelsledet. Syftet är att minska de alkoholrelaterade problemen genom att alkohol säljs utan att styras av vinstintresse.

Relaterat

[Företag med statligt ägande](#)

[Utskriftsversion](#)

[Visa ordförklaringar](#)

[Tipsa om sidan](#)

Socialdepartementet ([e-post till departementet](#))

Publicerad 13 januari 2006

Uppdaterad 2 januari 2014

Stiftelser under Socialdepartementet

Till Socialdepartementets verksamhetsområde hör fyra stiftelser.

[Provinsialläkarstiftelsen](#)

Provinsialläkarstiftelsens uppgift är att verka för provinssiälläkarnas, det vill säga distriktsläkarnas, förkovran i yrket. Detta sker genom att stiftelsen arrangerar kurser med varierande innehåll för medlemmar i Svenska Distriktläkarförbundet.

[Stiftelsen för vård och allergiforskning](#)

Stiftelsen för vård- och allergiforskning (Vårdalstiftelsen) har till ändamål att främja forskning och forskarutbildning på vårdområdet samt forskning och forskarutbildning med inriktning på allergier och annan överkänslighet.

[Stiftelsen WHO Collaborating Centre for International Drug Monitoring](#)

Stiftelsen WHO Collaborating Centre for International Drug Monitoring kallas också Uppsala Monitoring Centre (UMC). Organisationen är en oberoende stiftelse som arbetar internationellt för patientsäkerhet och en säker och effektiv användning av läkemedel. Stiftelsen tillhandahåller diverse tjänster och är involverad i vetenskaplig forskning. Verksamheterna grundar sig på en överenskommelse mellan Världshälsoorganisationen och Sverige.

[Trygghetsstiftelsen](#)

Trygghetsstiftelsen hanterar det statliga trygghetsavtalet. Stiftelsens ändamål är att stödja och hjälpa arbetstagare inom den statliga sektorn som på grund av arbetsbrist är uppsägningshotade, uppsagda eller arbetslösa. Stiftelsen ger också stöd och hjälp till arbetstagare som vid omlokalisering inte väljer att följa med till ny ort.

[Utskriftsversion](#)

[Visa ordförklaringar](#)

[Tipsa om sidan](#)

Socialdepartementet ([e-post till departementet](#))

Publicerad 13 januari 2006

Uppdaterad 20 oktober 2014

Utbildningsdepartementet

Myndigheter inom Utbildningsdepartementets verksamhetsområde

Till Utbildningsdepartementets verksamhetsområde hör en mängd myndigheter som ansvarar för den löpande verksamheten inom statsförvaltningen.

Regeringen fastställer mål, riktlinjer och resursfördelning för myndigheternas verksamhet, men bestämmer inte hur myndigheterna ska tillämpa en lag eller hur de ska besluta i olika ärenden.

Regeringsuppdrag till myndigheter

- [Uppdrag att genomföra uppföljning av unga utan gymnasieutbildning](#) 18 september 2014
- [Uppdrag att utarbeta förslag till kursplaner och stödja utveckling och produktion av lärverktyg på de nationella minoritetsspråken](#) 15 september 2014
- [Tillägg till uppdraget att ta fram förslag till en stadieindlad timplan för grundskolan](#) 15 september 2014
- [Alla regeringsuppdrag](#)
[Utskriftsversion](#)
[Visa ordförklaringar](#)
[Tipsa om sidan](#)

Utbildningsdepartementet ([e-post till departementet](#))

Publicerad 3 januari 2005

Uppdaterad 4 juli 2012

Myndigheter inom forskningsområdet

[Etikprövningsnämndernas webbplats](#)

Organisationen för etikprövning av forskning som avser människor består av totalt sju nämnder. Etikprövningen sker vid sex regionala etikprövningsnämnder med placering i Göteborg, Linköping, Lund, Stockholm, Umeå och Uppsala. Beslut från en regional etikprövningsnämnd kan överklagas till Centrala etikprövningsnämnden som även avgör överlämnade ärenden vid oenighet inom en regional etikprövningsnämnd. Centrala etikprövningsnämnden har tillsynsansvar över etikprövningslagens efterlevnad.

[Institutet för rymdfysiks webbplats](#)

Institutet för rymdfysik (IRF) är ett statligt forskningsinstitut som bedriver grundforskning och forskarutbildning i rymdfysik och atmosfärfysik samt rymdteknik. Institutet ska medverka i utbildning som anordnas vid högskolor. Institutet är förlagt till Kiruna men bedriver även verksamhet i Umeå, Uppsala och Lund.

[Kungliga bibliotekets webbplats](#)

Kungliga biblioteket (KB) är Sveriges nationalbibliotek. Huvuduppgiften är att samla in, beskriva, bevara och tillhandahålla svenskt tryckt och audiovisuellt material. KB samordnar de svenska forskningsbibliotekens arbete. KB är också ett forskningsbibliotek, främst inom humaniora och samhällsvetenskap.

[Polarforskningssekretariatets webbplats](#)

Polarforskningssekretariatets uppgift är att främja och samordna svensk polarforskning. Det innebär bland annat att följa och planera forskning och utvecklingsarbete samt organisera och genomföra expeditioner i Arktis och Antarktis.

[Rymdstyrelsen](#)

Rymdstyrelsen ansvarar för all statligt finansierad nationell och internationell rymdverksamhet i Sverige vad gäller forskning och utveckling. Rymdstyrelsen är kontaktorgan för internationellt rymdsamarbete. Det svenska rymdprogrammet genomförs till största delen i internationellt samarbete, främst inom ramen för europeiska rymdorganet ESA, samt genom bilateralt samarbete.

[Universitetskanslerämbetets webbplats \(universitet och högskolor\)](#)

Det finns 34 statliga universitet och högskolor i Sverige. Därutöver finns det ett antal enskilda utbildningsanordnare som har utbildningar som leder till en akademisk examen eller ger högskolepoäng. En lista med länkar till dessa finns på Universitetskanslerämbetets webbplats.

[Vetenskapsrådets webbplats](#)

Vetenskapsrådet stödjer grundläggande forskning av högsta vetenskapliga kvalitet inom alla vetenskapsområden, och den huvudsakliga uppgiften är att fördela medel till forskning i konkurrens. Vetenskapsrådet ansvarar också för forskningsstrategiska frågor, analys,

forskningsinformation och forskningskommunikation.

Relaterat

[Så styrs statliga myndigheter](#)

[Utskriftsversion](#)

[Visa ordförklaringar](#)

[Tipsa om sidan](#)

Utbildningsdepartementet ([e-post till departementet](#))

Publicerad 3 januari 2005

Uppdaterad 28 maj 2013

Myndighet inom ungdomspolitiska området

[Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor \(tidigare Ungdomsstyrelsen\)](#)

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor har ett övergripande ansvar för att de nationella ungdomspolitiska målen får genomslag inom olika samhällssektorer. Detta genomförs bland annat genom att myndigheten tar fram och förmedlar kunskap om ungas levnadsvillkor. Myndigheten ansvarar också för att göra uppföljningar av statliga insatser för ungdomar och att utveckla ungdomsperspektivet i statliga myndigheter. Kommuner är en viktig målgrupp då myndigheten ska verka för att kommunerna utvecklar en ungdomspolitik och stödja utvecklingen av denna.

Sedan 2012 har myndigheten även fått i uppdrag att stödja regeringen i arbetet med frågor som rör det civila samhället. Uppdraget innebär att Ungdomsstyrelsen ska ta fram och förmedla kunskap om det civila samhällets villkor, sammansättning och utveckling. Ungdomsstyrelsen fungerar även som ett stöd i dialogen mellan regeringen och det civila samhällets organisationer inom politiken för det civila samhället.

För övrigt fördelar Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor bidrag till bland annat ungdomsorganisationer, organisationer bildade på etnisk grund, kvinnoorganisationer och organisationer som samlar hbt-personer. Myndigheten fördelar också bidrag för internationellt ungdomssamarbete och till projekt som handlar om bland annat arbete och utbildning, demokrati och

inflytande frågor, diskriminering och jämställdhet samt rasism och extremism.

Relaterat

[Politik för det civila samhället](#)

[Utskriftsversion](#)

[Visa ordförklaringar](#)

[Tipsa om sidan](#)

Utbildningsdepartementet ([e-post till departementet](#))

Publicerad 11 januari 2011

Uppdaterad 1 april 2014

Myndigheter inom utbildningsområdet

Den 1 januari 2013 blev de tre myndigheterna Högskoleverket, Verket för högskoleservice och Internationella programkontoret för utbildningsområdet två, Universitetskanslersämbetet och Universitets- och högskolerådet.

[Centrala studiestödsnämndens webbplats](#)

Centrala studiestödsnämnden (CSN) beviljar och betalar ut studiestöd till studerande på olika utbildningsnivåer och hanterar återbetalningen av studielån. CSN administrerar även hemutrustningslånet till utländska medborgare.

[Högskolans avskiljandenämnds webbplats](#)

Högskolans avskiljandenämnd (HAN) prövar ärenden om att avskilja studenter från högskoleutbildning efter anmälan från rektor vid ett universitet eller en högskola. Avskiljandenämndens beslut kan överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

[Kungl. bibliotekets webbplats](#)

Kungl. biblioteket (KB) är Sveriges nationalbibliotek. Huvuduppgiften är att samla in, beskriva, bevara och tillhandahålla svenskt tryckt och audiovisuellt material. KB samordnar de svenska forskningsbibliotekens arbete. KB är också ett forskningsbibliotek, främst inom humaniora och samhällsvetenskap.

[Myndigheten för yrkeshögskolans webbplats](#)

Myndigheten för yrkeshögskolan beslutar vilka

utbildningar som ska ingå i yrkeshögskolan och beviljar utbildningsanordnarna statsbidrag. Vid myndigheten finns en tillsynsenhet som granskar och kontrollerar utbildningars kvalitet. Myndigheten ansvarar också för att analysera arbetsmarknadens behov av yrkeshögskoleutbildningar och redovisa de studerandes prestationer och sysselsättning efter slutförda studier. Vidare har myndigheten till uppgift att besluta om statligt stöd enligt förordningen (2000:521) om statligt stöd till kompletterande utbildningar och förordningen (2012:140) om statsbidrag för viss utbildning som rör tolkning och teckenspråk. Slutligen samordnar och stödjer myndigheten en nationell struktur för validering och är den nationella samordningspunkten för EQF - den europeiska referensramen för kvalifikationer för livslångt lärande.

[Sameskolstyrelsens webbplats](#)

Sameskolstyrelsens uppgift är att ge samiska barn en utbildning med samisk inriktning och att bidra till att bevara och utveckla det samiska språket och den samiska kulturen. Utbildningen bedrivs vid sameskolor samt i form av integrerad samisk undervisning i kommunal grundskola. Sameskolstyrelsen är styrelse för sameskolorna och därtill hörande verksamhet. Sameskolstyrelsen ska även främja och utveckla läromedel för samisk undervisning och bistå vid uppsökande verksamhet bland samer samt informera om sameskolan och samisk undervisning i det offentliga skolväsendet.

[Skolinspektionens webbplats](#)

Statens skolinspektion ansvarar för tillsyn och

kvalitetsgranskning när det gäller bland annat skolväsendet, särskilda utbildningsformer och annan pedagogisk verksamhet. Skolinspektionen ansvarar vidare för så kallad tillståndsprovning när det gäller fristående skolor. Det innebär att myndigheten beslutar om godkännande av och rätt till bidrag för fristående skolor, samt om återkallande av sådant godkännande och sådan rätt till bidrag. Dessutom är Skolinspektionen värmyndighet för Skolväsendets överklagandenämnd och vid Skolinspektionen finns också Barn- och elevombudet.

[Statens skolverks webbplats](#)

Statens skolverk är förvaltningsmyndighet för det offentliga skolväsendet och för den av det allmänna anordnade förskoleverksamheten och skolbarnsomsorgen. Statens skolverk är förvaltningsmyndighet för skolväsendet samt för vissa särskilda utbildningsformer och annan pedagogisk verksamhet. Myndighetens verksamhet ska främja att alla barn, elever och vuxenstuderande får tillgång till en likvärdig utbildning av god kvalitet, samt bidra till goda förutsättningar för barns utveckling och lärande samt förbättrade kunskapsresultat för elever och vuxenstuderande. Skolverket ska följa upp och utvärdera skolväsendet, särskilda utbildningsformer och annan pedagogisk verksamhet samt svara för vissa styrdokument.

[Skolväsendets överklagandenämnds webbplats](#)

Skolväsendets överklagandenämnd har till uppgift att överpröva vissa beslut av skolhuvudmännen som bedöms

vara särskilt viktiga för enskilda elever. Vilka beslut som får överklagas hos nämnden anges i skollagen (2010:800). Genom sin sammansättning av ledamöter har nämnden en särskild sakkunskap på skolområdet. Nämndens beslut med anledning av ett överklagande dit går inte att överklaga.

[Specialpedagogiska skolmyndighetens webbplats](#)

Specialpedagogiska skolmyndigheten ansvarar för statens samlade stöd i specialpedagogiska frågor. Myndigheten har i uppgift att ge specialpedagogiskt stöd till huvudmän inom skolväsendet, främja tillgången till anpassade läromedel och fördela statsbidrag till vissa utbildningsanordnare. Dessutom är myndigheten huvudman för den statliga specialskolan för elever med vissa funktionsnedsättningar.

[Universitetskanslersämbetet](#)

Universitetskanslersämbetet (UK-ämbetet) har tre huvuduppgifter: att bedriva kvalitetssäkring och juridisk tillsyn samt att ansvara för statistik och uppföljning på högskoleområdet.

Den kvalitetsutvärdering av universitets- och högskoleutbildningar som bedrivits inom Högskoleverket fortsätter inom UK-ämbetet. Det gäller även arbetet med examens-tillståndsprovningar och utvärdering av kurser som inte kan ingå i en examen samt internationell samverkan. Ett annat av UK-ämbetets huvuduppdrag är att utöva tillsyn över universitet och högskolor i Sverige. Uppdraget har tidigare skötts av Högskoleverket. Myndigheten

tillhandahåller även kanslistöd för Överklagandenämnden för högskolan (ÖNH) och Högskolans avskiljandenämnd (HAN).

UK-ämbetet ska svara för den officiella statistiken för högskoleväsendet, uppföljning och insamling av data inom högskoleområdet samt omvärldsanalys - tre uppdrag som fram till nu skötts av Högskoleverket. Ett av de huvudsakliga uppdragen inom ramen för UK-ämbetets uppföljningsansvar blir att följa upp effektiviteten i högskolans resursutnyttjande.

[Universitets- och högskolerådet](#)

Universitets- och högskolerådet (UHR) ansvarar för uppgifter i fråga om service, samordning, främjande och utvecklande verksamhet samt internationellt samarbete och mobilitet inom utbildningsområdet.

Myndighetens uppgifter omfattar ansvar för antagningsregler och antagning till högskolan, högskoleprovet och information om högskolestudier samt bedömning av utländsk utbildning på gymnasial och eftergymnasial nivå. Myndigheten är det svenska programkontoret för de EU-program och internationella program inom utbildningsområdet som regeringen beslutat om och ansvarar för information om och stöd för internationellt samarbete och utbyten inom hela utbildningsområdet. Myndigheten ansvarar även för nordisk och europeisk utbytestjänstgöring för statstjänstemän samt utbildning inför EU:s uttagningsprov. Dessutom ansvarar myndigheten för statistik, uppföljning och analys inom sitt område. Universitets- och högskolerådet arbetar vidare med att motverka diskriminering, främja lika rättigheter och

möjligheter samt främja breddad rekrytering till högskolan.

[Universitet och högskolor på Universitetskanslersämbetets webbplats](#)

Det finns 34 statliga universitet och högskolor i Sverige. Därutöver finns det ett antal enskilda utbildningsanordnare som har utbildningar som leder till en akademisk examen eller ger högskolepoäng. En lista med länkar till dessa finns på Universitetskanslersämbetets webbplats.

[Överklagandenämnden för högskolans webbplats](#)

Överklagandenämnden för högskolan (ÖNH) är en myndighet som har till uppgift att pröva överklaganden av vissa beslut fattade inom högskolesektorn och yrkes-högskolan. Överklagandenämnden är sista instans i dessa ärenden, vilket innebär att det inte går att överklaga ÖNH:s beslut.

[Överklagandenämnden för studiestöds webbplats](#)

Överklagandenämnden för studiestöd (ÖKS) har till uppgift att pröva överklaganden av Centrala studiestödsnämndens beslut om studiestöd.

Relaterat

[Så styrs statliga myndigheter](#)

[Utskriftsversion](#)

[Visa ordförklaringar](#)

[Tipsa om sidan](#)

Utbildningsdepartementet ([e-post till departementet](#))

Publicerad 14 april 2004

Uppdaterad 17 juni 2013

Utrikesdepartementet

Myndigheter

Till Utrikesdepartementets (UD:s) verksamhetsområde hör myndigheter som svarar för den löpande verksamheten inom statsförvaltningen. Regeringen fastställer mål, riktlinjer och fördelningen av resurserna för myndigheternas verksamhet, men bestämmer inte hur myndigheterna ska tillämpa en lag eller besluta i olika ärenden.

Exportkreditnämnden, EKN

Exportkreditnämnden har som uppgift att främja export av svenska varor och tjänster genom att utfärda garantier.

Box 3064
103 61 Stockholm
Tel: 08-788 00 00
Fax: 08-411 81 49

Folke Bernadotteakademin

Folke Bernadotteakademin verkar inom området internationell konflikt- och krishantering och svenskt deltagande i freds- och katastrofinsatser. Dess grunduppgift är att förbereda, utbilda och samträna personal som ska medverka i internationella katastrof-, krishanterings- och fredsinsatser.

872 64 Sandöverken
Tel: 0612-823 00
Fax: 0612-823 99

Inspektionen för strategiska produkter, ISP

Inspektionen för strategiska produkter kontrollerar Sveriges export av vapen och produkter som kan användas såväl i civil verksamhet som för försvarsändamål. ISP övervakar också bestämmelserna i FN:s konvention om förbud mot kemiska vapen.

Box 70252
107 22 Stockholm
Tel: 08-406 31 00
Fax: 08-20 31 00

Kommerskollegium

Kommerskollegium är central förvaltningsmyndighet för utrikeshandel och handelspolitik och arbetar för en öppen handel, både inom och utanför EU.

Box 6803
113 86 Stockholm
Tel: 08-690 48 00
Fax: 08-30 67 59

Nordiska Afrikainstitutet

Nordiska Afrikainstitutets uppgift är att främja och bedriva vetenskaplig forskning om Afrika samt främja samarbete och kontakter mellan nordiska och afrikanska forskare.

Box 1703
751 47 Uppsala
Tel: 018-56 22 00
Fax: 018-56 22 90

[Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll,
SWEDAC](#)

Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll är central myndighet för teknisk kontroll och fungerar bland annat som ackrediteringsorgan för laboratorier, certifieringsorgan och miljökontrollanter.

Box 878

501 15 Borås

Tel: 033-17 77 00

Fax: 033-10 13 92

[Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete, Sida](#)

Sida är central förvaltningsmyndighet för Sveriges bilaterala utvecklingssamarbete med utvecklingsländer och för stödet till länder i Central- och Östeuropa för att främja säkerhet, demokrati och en hållbar utveckling.

105 25 Stockholm

Tel: 08-698 50 00

Fax: 08-20 88 64

[Svenska institutet, SI](#)

Svenska institutet ska sprida kunskap om Sverige i utlandet och svara för utbyte med andra länder inom kultur, utbildning, forskning och samhällsliv i övrigt.

Box 7434

103 91 Stockholm

Tel: 08-453 78 00

Fax: 08-20 72 48

Relaterat

[Så styrs statliga myndigheter](#)

Externa länkar

[Sök regleringsbrev på Ekonomistyrningsverket](#)

[Utskriftsversion](#)

[Visa ordförklaringar](#)

[Tipsa om sidan](#)

Utrikesdepartementet ([e-post till departementet](#))

Publicerad 9 april 2004

Uppdaterad 21 februari 2013

5.

Budget för 2015:

Ett Sverige

som håller ihop

Finansdepartementet, 23 oktober 2014

5. Budget för 2015: Ett Sverige som håller ihop

I dag lämnade regeringen sitt förslag till statens budget för 2015 till riksdagen. Regeringen investerar omkring 25 miljarder kronor 2015 i reformer för fler jobb, bättre resultat i skolan, bättre miljö och ett hållbart klimat samt för att värna den svenska modellen.

- [Pressmeddelande: Budgetpropositionen för 2015 - Ett Sverige som håller ihop](#)
- [Läs mer om budgeten och ladda ner budgetpropositionen som pdf](#)
- [Webbutsändning: Magdalena Andersson om budgetpropositionen 2015](#)
- [Presentationsbilder från pressträffen \(pdf 1,4 MB\)](#)



▪
▪
[Presentation av budgetpropositionen för 2015](#)
23 oktober 2014



▪
▪
[Finansminister Magdalena Andersson om budgetpropositionen 2015](#)
23 oktober 2014



▪
▪
[Barn- och äldre- och jämställdhetsminister Åsa Regnér kommenterar budgeten för 2015](#)
23 oktober 2014



▪
▪
[Folkhälso-, sjukvårds- och idrottsminister Gabriel Wikström kommenterar budgeten för 2015](#)
23 oktober 2014

Pressmeddelande 23 oktober 2014

Finansdepartementet

Budgetpropositionen för 2015 - Ett Sverige som håller ihop

I budgetpropositionen för 2015 som lämnas till riksdagen i dag föreslår regeringen reformer för fler jobb, bättre resultat i skolan, bättre miljö och ett hållbart klimat samt för att värna den svenska modellen. Propositionen bygger på en överenskommelse mellan regeringspartierna och Vänsterpartiet.

- Med denna budget presenterar regeringen åtgärder för ett Sverige som håller ihop. Ökad sammanhållning och jämställdhet är avgörande för Sveriges utveckling. Med reformer för jobb, skola, miljö och en fungerande svensk modell kan Sveriges ekonomi och arbetsmarknad stärkas och prestera bättre, säger finansminister Magdalena Andersson.

Regeringen bedömer att den svenska ekonomin återhämtar sig gradvis de närmaste åren. Arbetslösheten minskar successivt från nuvarande höga nivåer. Samtidigt finns tydliga risker för en svagare utveckling. Dessa har ökat den senaste tiden till följd av oroligheter i vår omvärld.

Regeringen bedömer att det finansiella sparandet tydligt avviker från överskottsmålet på 1 procent och inte nås under denna mandatperiod, utan dröjer ytterligare något år.

- Vi behöver återupprätta respekten för budgetreglerna, säger Magdalena Andersson. De senaste årens ofinansierade reformer måste ersättas

av en ordning där reformer genomförs på ett ansvarsfullt sätt. Alla de reformer vi föreslår är därför fullt finansierade.

Regeringen investerar omkring 25 miljarder kronor 2015 på följande:

Reformer för jämställdhet

En feministisk grundsyn ska präglade den ekonomiska politiken så att den bidrar till ökad jämställdhet. Kvinnor och män ska ges samma möjligheter inom skolan och utbildningssystemet liksom en trygg förankring och möjligheter till karriär på arbetsmarknaden.

Regeringen föreslår därtill ett antal reformer för att öka jämställdheten. Ytterligare en månad reserveras i föräldraförsäkringen för att snabbare få till stånd en mer jämställd fördelning av föräldraledigheten. Dessutom föreslås en rad insatser för att förebygga mäns våld mot kvinnor.

Reformer för fler jobb

Att fler kvinnor och män finner ett jobb är avgörande för ett Sverige som håller ihop. Ett tydligt sysselsättningsmål ska därför styra politiken. Antalet personer som arbetar och antalet arbetade timmar i ekonomin ska öka så mycket att Sverige 2020 har lägst arbetslöshet i EU.

För att stärka sysselsättningen och minska arbetslösheten föreslår regeringen satsningar på en aktiv näringspolitik, ökade offentliga investeringar i exempelvis infrastruktur och minskad klimatpåverkan, samt satsningar på arbetsmarknad och utbildningar. Satsningarna inom arbetsmarknadspolitiken riktas särskilt in på unga arbetslösa och långtidsarbetslösa.

Reformer för en bättre miljö och ett hållbart klimat

Regeringens målsättning är att användningen av fossila bränslen tydligt ska minska under mandatperioden. Stimulanser och ekonomiska styrmedel ska användas för att ställa om Sverige. Miljöskatternas styrande effekt ska öka. De nationella miljömålen ska nås.

Regeringen föreslår därför att ett klimatpolitiskt ramverk införs och att stödet för att värna den biologiska mångfalden stärks väsentligt. Det ska bli mer lönsamt att välja klimatvänliga lösningar och klimatinvesteringar ska stödjas både lokalt och globalt.

Reformer för att vända resultaten i skolan

Regeringens målsättning är att återföra svensk skola till internationell toppklass. För att vända de fallande skolresultaten föreslås ett antal skolreformer. För att tidigt möta elevernas utmaningar föreslås särskilt åtgärder i förskoleklass och de första tre årskurserna med minskade klasstorlekar och ökat stöd till de elever som behöver det. För att möta lärarkrisen föreslås åtgärder som bland annat ska höja lärarkets attraktivitet och säkra kompetensförsörjningen. Dessutom föreslår regeringen åtgärder för att fördela en större del av resurserna efter elevernas behov och se till att alla skolor blir bra skolor med bra förutsättningar för alla elever.

Reformer för att värna den svenska modellen

För ett rättvist och socialt hållbart samhälle krävs minskade inkomst- och hälsoklyftor, ökad jämställdhet samt minskad rasism och diskriminering. Det kräver att de offentligt finansierade välfärdstjänsterna barnomsorg, utbildning, hälso- och sjukvård samt äldreomsorg håller bästa möjliga nivå och kommer alla till del. Regeringen föreslår därför reformer för att förbättra hälso- och sjukvården, höja kvaliteten i

äldreomsorgen, skapa ett rättvisare Sverige samt öka jämställdheten. Dessutom föreslås reformer av socialförsäkringarna för att stödja människor att komma tillbaka till hälsa och arbete liksom av arbetslöshetsförsäkringen för att underlätta omställningen på arbetsmarknaden.

Andra reformer

Regeringen föreslår i denna proposition även en rad utredningar för att säkerställa att skattemedel till skolan och välfärden går till det de är avsedda för. Dessutom föreslår en rad åtgärder för att skapa en effektivare offentlig sektor, öka tillgången till kultur, ge en nystart för biståndspolitiken samt utforma en modern svensk säkerhetspolitik.

Kontakt

Fredrik Kornebäck

Pressekreterare hos Magdalena Andersson

070-246 65 03

[e-post till Fredrik Kornebäck, via registrator](#)

Miriam Abu Eid

Pressekreterare hos Magdalena Andersson

072-216 95 65

[e-post till Miriam Abu Eid, via registrator](#)

Statens budget 2015 i siffror

Inkomster, utgifter, saldo och statsskuld

Den 23 oktober 2014 lämnade regeringen sitt budgetförslag för 2015 till riksdagen. Utgifterna för staten föreslås uppgå till 886,6 miljarder kronor under 2015. Inkomsterna för staten beräknas uppgå till 854,1 miljarder kronor under 2015. Statens ekonomi beräknas därmed få ett underskott om 32,6 miljarder kronor under 2015.

Beräknade inkomster för budgetåret 2015

Statens inkomster består framför allt av statliga skatter på arbete, kapital och konsumtion. Delar av statens inkomster kommer även från återbetalning av lån (t.ex. studielån) samt bidrag från Europeiska Unionen (EU). I tabellen nedan redovisas hur stora statens inkomster beräknas bli under 2015

.Regeringens förslag till utgifter för budgetåret 2015

Statens utgifter är indelade i 27 olika delar, så kallade utgiftsområden. I varje utgiftsområde redovisas hur mycket pengar olika statliga verksamheter får, till exempel till polisens verksamhet eller till de statliga universiteten. I tabellen nedan redovisas regeringens förslag till utgifter för olika verksamheter.

Inkomster

Tusental kronor	2015
Statens skatteinkomster	876 172 891
Inkomster av statens verksamhet	33 649 944
Inkomster av försäld egendom	15 000 000
Återbetalning av lån	875 900
Kalkylmässiga inkomster	9 998 000
Bidrag m.m. från EU	10 332 700
Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet	-83 523 685
Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto	-8 431 911
Summa inkomster	854 073 839
Beräknat lånebehov	32 555 201
Summa	886 629 040

[Statens budget 2015 i siffror](#) Klicka här för att få större tabeller

Utgifter

Tusental kronor	2015
Rikets styrelse	12 413 383
Samhällsekonomi och finansförvaltning	14 589 790
Skatt, tull och exekution	10 580 976
Rättsväsendet	40 757 864
Internationell samverkan	1 899 062
Försvaret och samhällets krisberedskap	48 588 647
Internationellt bistånd	30 009 056
Migration	17 433 309
Hälsovård, sjukvård och social omsorg	64 441 159
Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	101 016 487
Ekonomisk trygghet vid ålderdom	38 166 036
Ekonomisk trygghet för familjer och barn	83 908 698
Integration och jämställdhet	16 807 043
Arbetsmarknad och arbetsliv	71 846 204
Studiestöd	21 177 307
Utbildning och universitetsforskning	64 152 606
Kultur, medier, trossamfund och fritid	13 150 941
Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	1 508 973
Regional tillväxt	2 700 801
Allmän miljö- och naturvård	6 881 418
Energi	2 495 609
Kommunikationer	50 078 203
Areella näringar, landsbygd och livsmedel	15 787 422
Näringsliv	5 366 162
Allmänna bidrag till kommuner	94 490 852
Statsskuldräntor m.m.	20 526 200
Avgiften till Europeiska unionen	40 126 178
Summa utgiftsområden	890 900 386
Minskning av anslagsbehållningar	-4 592 975
Summa utgifter	886 307 411
Riksgäldskontorets nettoutlåning	321 629
Kassamässig korrigering	0
Summa	886 629 040

Saldo

Under 2015 beräknas statens ekonomi gå med 32,6 miljarder kronor i underskott.

Saldo

Tusental kronor	2015
Beräknade inkomster för staten	854 073 839
Summa föreslagna utgifter för staten	886 629 040
Saldo statens budget	-32 555 201

Statsskulden

Vid ingången av 2015 beräknas statsskulden uppgå till 1 325 miljarder kronor. Det beräknade lånebehovet under 2015 är 32,6 miljarder kronor.

[Statens budget 2015 i siffror](#) Klicka här för att få större tabeller

Prognos 23 oktober 2014

Regeringen bedömer att det sker en gradvis återhämtning i svensk ekonomi under de närmaste åren. Trots detta finns det lediga resurser i ekonomin 2014-2016 och arbetslösheten minskar gradvis från nuvarande höga nivåer. Risken för en svagare utveckling väger över och har den senaste tiden ökat till följd av geopolitiska oroligheter.

Omvärlden

Konjunkturåterhämtningen i omvärlden bedöms fortsätta 2014 och 2015. En expansiv penningpolitik och ett förbättrat arbetsmarknads-läge i stora delar av världen väntas bidra till en förhållandevis hög tillväxt i omvärlden. Euroområdet har under 2014 präglats av svag tillväxt. En viss uppgång är att vänta under resterande del av 2014 och 2015 men svag kreditväxt och geopolitisk oro verkar återhållande på den ekonomiska utvecklingen. Tillväxttakten i amerikansk ekonomi förväntas fortsättningsvis vara förhållandevis hög och i många framväxande ekonomier väntas tillväxten öka efter en svag inledning på 2014. För Sveriges del väntas BNP-tillväxten öka 2014 och 2015 till följd av den starkare utvecklingen i omvärlden och en ökad tillförsikt hos svenska företag och hushåll.

Tillväxt

Svensk ekonomi befinner sig i en konjunkturåterhämtning sedan 2013. Förtroendet bland både företag och hushåll ligger på en förhållandevis god nivå. Detta tyder på att aktiviteten i svensk ekonomi kommer att öka 2014 och 2015. Sammantaget förväntas BNP-tillväxten vara högre 2014 och 2015 än 2013, främst till följd av en hög tillväxt för hushållens konsumtion och att bostadsinvesteringarna bedöms få en stark utveckling både 2014 och 2015. En högre efterfrågan i omvärlden 2015 leder även till ett större investeringsbehov bland svenska företag.

Det låga resursutnyttjandet skapar tillsammans med en internationell återhämtning förutsättningar för en relativt hög BNP-tillväxt 2016-2018. Bidraget från hushållens konsumtion till BNP-tillväxten väntas bli högt i förhållande till tidigare återhämtningar.

Arbetsmarknad

Svensk ekonomi har befunnit sig i en utdragen lågkonjunktur sedan finanskrisens början 2008. Arbetslösheten är på en högre nivå och sysselsättningsgraden är på en lägre nivå än före krisen. Samtidigt har arbetskraftsdeltagandet ökat starkt under de senaste åren och är på en högre nivå än före krisen. Sysselsättningen föll i början av finanskrisen, men har ökat sedan slutet av 2009. Det beror främst på en ökad sysselsättning i tjänstebranscherna och i den offentliga sektorn. De framåtblickande indikatorerna på arbetskraftsefterfrågan som anställningsplaner och nyanmälda lediga platser, tyder på att sysselsättningen kommer att fortsätta att öka den närmaste tiden. Sammantaget bedömer Finansdepartementet att sysselsättningen och arbetskraften kommer att fortsätta öka i god takt under 2014, men ökningen i sysselsättningen blir inte tillräckligt stark för att arbetslösheten ska minska betydligt. Först under 2015 bedöms arbetslösheten minska mer påtagligt.

Offentliga finanser

Underskottet i de offentliga finanserna beräknas öka i år jämfört med 2013 och uppgå till 2,2 procent av BNP. Detta kan förklaras av den måttliga ekonomiska tillväxten i kombination med de åtgärder som presenterades i budgetpropositionen och riksdagen beslutade om för 2014. En starkare ekonomisk återhämtning kombinerat med att kommande reformer kommer att vara fullt finansierade gör att den offentliga sektorns finansiella sparande successivt förstärks. Det finansiella sparandet beräknas 2015 uppgå till -1,1 procent av BNP och beräknas

vara i balans 2017. År 2018 förväntas sparandet motsvara 0,5 procent av BNP.

Om prognosen

Det finns en stor osäkerhet om den framtida konjunkturutvecklingen. Riskerna för en svagare utveckling överväger. De negativa riskerna har främst att göra med den geopolitiska osäkerheten i omvärlden, en svagare utveckling i euroområdet, deflationsrisker och en hög skuldsättning bland svenska hushåll. Om dessa risker skulle realiseras blir effekten på BNP negativ och arbetslösheten skulle bli högre än i prognosen. En möjlig positiv risk är att tillväxten i hushållens konsumtion blir högre än den prognosticerade p.g.a. starka förtroendeindikatorer, rekordhög sparkvot och förhållandevis höga reallöneökningar. En högre konsumtion än den prognosticerade skulle ha positiva effekter på BNP och sysselsättning. Arbetslösheten skulle därmed bli lägre än i huvudscenariot.

Läs mer

- [Nyckeltal prognos 23 oktober](#)
- [Ur budgetpropositionen för 2015: Den makroekonomiska utvecklingen](#)
- [Ur budgetpropositionen för 2015: Den offentliga sektorns finanser, statens budgetsaldo och statsskuld](#)

Relaterat

[Pressmeddelande: Budgetpropositionen för 2015 - Ett Sverige som håller ihop](#)
[Budgetpropositionen för 2015](#)

Skatteförslag i budgetpropositionen för 2015

I budgetpropositionen för 2015 föreslår regeringen ett antal reformer inom skatteområdet:

- **Avtrappat jobbskatteavdrag för höga inkomster**
- **Begränsad uppräknings av den nedre skiktgränsen för statlig inkomstskatt**
- **Slopade nedsättning av socialavgifterna för unga**
- **Särskild löneskatt för äldre**
- **Slopade avdragsrätt för förvaltningsutgifter**
- **Vägslitageskatt**
- **Minskad skattebefrielse för vissa biodrivmedel**
- **Slopade begränsning av skattebefrielsen för HVO i dieselbränsle**
- **Höjd skatt på bekämpningsmedel**
- **Höjd skatt på naturgrus**
- **Höjd skatt på avfall**
- **Höjd skatt på termisk effekt i kärnkraftsreaktorer**
- **Skatt på handelsgödsel**
- **Skattereduktion för mikroproduktion av förnybart**
- **Höjd beloppsgräns för förenklad faktura**
- **Höjd skatt på tobak**
- **Höjd skatt på alkohol**
- **Slopade skattereduktion för gåvor**
- **Förändringar inom RUT-avdraget**
- **Sänkt skatt för pensionärer**
- **Avdragsrätt för privat pensionssparande - begränsning och slopade**
- **Lättnadsreglerna för oäkta bostadsföretag slopade**

Avtrappat jobbskatteavdrag för höga inkomster

Jobbskatteavdraget trappas av för personer som vid årets ingång inte har fyllt 65 år och som har arbetsinkomster som överstiger 50 000 kronor per månad. Även för personer som har fyllt 65 år trappas jobbskatteavdraget av för arbetsinkomster som överstiger 50 000 kronor per månad.

Personer som vid årets ingång inte har fyllt 65 år och som har en årsarbetsinkomst om 1 479 200 kronor får med förslaget inte något jobbskatteavdrag. För personer som vid årets ingång har fyllt 65 år är jobbskatteavdraget helt avtrappat vid en årsarbetsinkomst om 1 600 000 kronor. Anledningen till att jobbskatteavdraget är helt avtrappat vid en högre inkomst för personer som har fyllt 65 år än för yngre personer är att det högsta jobbskatteavdraget för äldre är högre än för de yngre.

Förslaget föreslås träda i kraft den 1 januari 2015.

Källa: Förslaget finns i BP2015, volym 1, avsnitt 6.1.

Begränsad uppräkningsgräns för statlig inkomstskatt

Den nedre skiktgränsen för uttag av statlig inkomstskatt på förvärvsinkomster uppgår till 421 800 kronor för 2015. Den nedre skiktgränsen ska räknas upp med konsumentprisindex, istället för med konsumentprisindex plus två procentenheter. Detta motsvarar en brytpunkt på 434 900 kronor för personer under 65 år och 465 500 kronor för personer fyllda 65 för 2015.

Förslaget föreslås träda i kraft den 1 januari 2015.

Källa: Förslaget finns i BP2015, volym 1, avsnitt 6.3.

Slopning av socialavgifterna för unga

Nedsättningen av socialavgifterna för personer som vid årets ingång inte har fyllt 26 år tas bort. Regeringen anser att ersättningen av socialavgifterna för unga inte är en ändamålsenlig åtgärd för att hjälpa de unga som är i störst behov av hjälp att ta sig ur arbetslösheten. Nedsättningen innebär - till skillnad från de flesta andra sysselsättningssubventioner - att alla unga subventioneras, inte bara de som är i behov av stöd. Detta innebär att en stor del av nedsättningen går till att man subventionerar unga som redan har en anställning och arbeten som skulle ha kommit till stånd även utan en subvention, vilket är ineffektivt.

Förslaget träder i kraft den 1 januari 2015. För att slopandet av nedsättningen av socialavgifterna för unga inte ska leda till alltför kännbara effekter på kort sikt, framför allt för de mindre företagen, ska dock nedsättningen under 2015 övergångsvis vara halverad.

Källa: Förslaget finns i BP2015, volym 1, avsnitt 6.9.

Särskild löneskatt för äldre

Särskild löneskatt, som är en form av socialavgift, återinförs på löner, arvoden, förmåner och andra ersättningar för personer som har fyllt 65 år. Särskild löneskatt införs även på inkomst av aktiv näringsverksamhet för personer som vid årets ingång har fyllt 65 år samt för personer som inte har fyllt 65 år men under hela året har fått hel allmän ålderspension enligt socialförsäkringsbalken. Den särskilda löneskatten föreslås uppgå till 5,6 procent.

Förslaget föreslås träda i kraft den 1 januari 2015.

Källa: Förslaget finns i BP2015, volym 1, avsnitt 6.10.

Slopad avdragsrätt för förvaltningsutgifter

Avdragsrätten för förvaltningsutgifter i inkomstslaget kapital slopas. Exempel på förvaltningsutgifter är arvoden till banks notariatavdelning, depåavgifter, aviseringsavgifter för lån och bankfacksavgifter. I dag gäller att utgifter över 1 000 kronor får dras av.

Förslaget träder i kraft den 1 januari 2015.

Källa: Förslaget finns i BP2015, volym 1, avsnitt 6.12.

Väglitageskatt

Miljöpåverkan från transportsektorn ska minskas. En avståndsbaserad väglitageskatt bidrar till att långväga godstransporter flyttas från lastbil till tåg och sjöfart. Regeringen kommer därför att låta utreda hur en avståndsbaserad väglitageskatt för den tunga trafiken kan utformas.

Skatten bidrar också till goda villkor inom åkerinäringen. Svenska lastbilsåkare betalar avståndsbaserade vägskatter när de kör genom vissa europeiska länder. På motsvarande sätt är det rimligt att det i Sverige införs en avståndsbaserad skatt för tung trafik som omfattar utländska och svenska lastbilsåkare som trafikerar de svenska vägarna. En avståndsbaserad skatt skulle, beroende på utformningen av denna, kunna öka möjligheterna till kontroll av tunga vägtransporter. En sådan skatt bedöms vidare kunna öka möjligheterna till styrning mot miljövänligare lastbilar på de svenska vägarna.

Arbetet inleds omedelbart med ambitionen att detta ska genomföras under mandatperioden.

Källa: Aviseringen finns i BP2015 i volym 1, kapitel 6.

Minskad skattebefrielse för vissa biodrivmedel

Regeringens skattestrategi för hållbara biodrivmedel har inneburit att de helt eller delvis befriats från energiskatt och koldioxidskatt. Skattebefrielsen anses utgöra ett driftsstöd enligt EU:s statsstödsregler. En av förutsättningarna för att ge statsstöd är att stödet är nödvändigt. För 2013 överkompenserades både höginblandad och låginblandad Fame (fettsyrametylester) som används som drivmedel. Den uppkomna överkompensationen måste utan dröjsmål åtgärdas. Regeringen förslår därför att befrielsen från energiskatt minskas för hög- och låginblandad Fame.

Befrielsen från energiskatt för fettsyrametylester (Fame) som låginblandas i dieselbränsle minskas från 84 procent till 8 procent av den energiskatt som gäller för dieselbränsle. Befrielsen från energiskatt för höginblandad Fame minskas från 100 procent till 44 procent av den energiskatt som gäller för dieselbränsle.

För hållbara biodrivmedel gäller i dag viss befrielse från energiskatt och hel befrielse från koldioxidskatt. Skattebefrielsen av biodrivmedel utgör ett driftsstöd enligt EU:s statsstödsregler.

Ändringarna träder i kraft den 1 januari 2015.

Källa: Förslaget finns i BP2015, volym 1.

Slopad begränsning av skattebefrielsen för HVO i dieselbränsle

Dagens regler som innebär att skattebefrielsen för HVO endast gäller upp till och med 15 volymprocent HVO i dieselbränsle.

Den HVO som förekommer på den svenska marknaden kan betraktas som ett avancerat biodrivmedel, även kallat andra generationens biodrivmedel. För att förbättra konkurrenskraften för HVO och andra

biobaserade syntetiska drivmedel föreslår regeringen att full befrielse från koldioxidskatt och energiskatt bör ges för hela den biobaserade andelen.

Ändringen träder i kraft den 1 januari 2015 men tillämpas för tid från och med den 1 maj 2014.

Källa: Förslaget finns i BP2015, volym 1.

Höjd skatt på bekämpningsmedel

Skatten på bekämpningsmedel höjs från 30 kronor till 34 kronor för varje helt kilogram verksam beståndsdel i bekämpningsmedlet.

Skatten på bekämpningsmedel syftar till att minska användningen av bekämpningsmedel. Detta är motiverat av hälso- och miljöskäl. Det är därför lämpligt att skatten följer den allmänna prisutvecklingen. Den nuvarande skattenivån på 30 kronor har inte höjts sedan den 1 januari 2004.

Ändringen träder i kraft den 1 januari 2015.

Källa: Förslaget finns i BP2015 i volym 1, kapitel 6.

Höjd skatt på naturgrus

Skatten på naturgrus höjs från 13 kronor till 15 kronor per ton naturgrus.

Syftet med skatten på naturgrus är att åstadkomma bättre hushållning med naturgruset och påskynda utvecklingen mot alternativa material. Skatten på naturgrus justeras också med hänsyn till den allmänna prisutvecklingen, skatten på naturgrus har inte höjts sedan 2006.

Ändringen träder i kraft den 1 januari 2015.

Källa: Förslaget finns i BP2015 i volym 1, kapitel 6.

Höjd skatt på avfall

Skatten på avfall höjs från 435 till 500 kronor per ton avfall. Syftet med avfallsskattens är att bidra till att mängden avfall som deponeras minskar. Skatten ska även bidra till att det blir lönsamt att återanvända, återvinna och genom andra metoder behandla eller utnyttja avfall.

Ändringen träder i kraft den 1 januari 2015.

Källa: Förslaget finns i BP2015, volym 1.

Höjd skatt på termisk effekt i kärnkraftsreaktorer

Skatten på termisk effekt i kärnkraftsreaktorer höjs. Efter höjningen uppgår skattesatsen till 14 770 kronor per megawatt och månad av den högsta termiska effekten. Den nuvarande skattesatsen, som gällt sedan 2008, uppgår till 12 648 kronor per megawatt och månad av den högsta termiska effekten.

Det avdrag som medges när en reaktor varit ur drift under en sammanhängande period som överstiger 90 kalenderdygn justeras samtidigt för att avspegla den nya skattesatsen. Avdraget medges enbart för överskjutande kalenderdygn och höjs från 415 till 485 kronor per megawatt och överskjutande kalenderdygn.

Förslaget träder i kraft den 1 januari 2015.

Källa: Förslaget finns i BP2015, Volym 1, avsnitt 6.26.

Skatt på handelsgödsel

En skatt på handelsgödsel införs och den skatt på handelsgödsel som slopades den 1 januari 2010 ska utgöra utgångspunkt för den nya skatten. Syftet med skatten är att minska användningen av handelsgödsel då den bidrar till övergödning av vattenområden och till försurning av mark och vatten.

Ändringen träder i kraft den 1 januari 2016.

Källa: Förslaget finns i BP2015 i volym 1, kapitel 6.

Skattereduktion för mikroproduktion av förnybar el

En skattereduktion för mikroproduktion av förnybar el införs för att underlätta för det växande intresse som finns för att investera i produktionen av el från förnybara energikällor för egen förbrukning (t.ex. solceller eller småskalig vindkraft) och för att stärka ställningen för de konsumenterna som framställer förnybar el för egen förbrukning.

Underlaget får inte överstiga 30 000 kilowattimmar och skattereduktionen uppgår till underlaget multiplicerat med 60 öre.

Förslaget bidrar till omställningen av energisystemet. Det bidrar också med möjligheter att ge elkunderna en aktivare roll som både användare och producent.

Förslaget träder i kraft vid årsskiftet den 1 januari 2015.

Källa: Förslaget finns i BP2015 (volym 1, avsnitt 6). Det beskrivs även i BP 2015 UO21.

Höjd beloppsgräns för förenklad faktura

Beloppsgränsen för att få ställa ut en förenklad faktura höjs från 2 000 kronor till 4 000 kronor. Det innebär att det blir möjligt att ställa ut fler fakturor där det ställs färre krav på vilka uppgifter som behöver finnas med i fakturan.

Detta innebär en administrativ förenkling för företagen. Även mot bakgrund av att beloppsgränsen varit densamma sedan 2004 finns det skäl att höja den.

Ändringen träder i kraft den 1 januari 2015

Källa: Förslaget finns i BP2015 i volym 1, kapitel 6.

Höjd skatt på tobak

Punktskatten på cigaretter höjs med cirka 6 procent, vilket totalt beräknas öka priset på ett typpaket cigaretter med 2,41 kr. Punktskatten på röktoak, cigarrer, cigariller och tuggtobak föreslås även den höjas med 6 procent. Punktskatten på snus höjs med 12 procent, vilket totalt beräknas öka priset på en typdosa snus med 1,41 kr.

Det kan låta mycket att höja skatten på snus med 12 procent medan skatten på cigaretter höjs med 6 procent. Snus är dock betydligt lägre beskattat än cigaretter. I kronor räknat medför skattehöjningen en något annorlunda bild:

- Priset på en typdosa portionssnus höjs totalt med ca 1,41 kronor per dosa (varav 1,10 kr utgör punktskatt).

- Priset på en typdosa lössnus höjs totalt med ca 2,47 kronor per dosa (varav 1,93 kr utgör punktskatt).

- Priset på ett typpaket cigaretter höjs med ca 2,41 kronor per paket (varav 1,70 kr utgör punktskatt).

Då konsumtionen tenderar att minska när priset ökar, förväntas förslaget främja folkhälsan.

Förslaget föreslås träda i kraft den 1 januari 2015.

Höjd skatt på alkohol

Skatten på öl och vin med höjs 9 procent och på sprit med 1 procent. Då konsumtionen tenderar att minska när priset ökar, förväntas förslaget främja folkhälsan.

För konsumenter beräknas skattehöjningen medföra att priset på en flaska öl på 0,5 liter som i dag kostar 16 kronor ökar till 16,53 kronor. Priset på en flaska vin på 0,75 liter som i dag kostar 59 kronor ökar till 60,95 kronor. Priset på en flaska spritdryck med 37,5 procent alkohol på 70 cl som i dag kostar 188 kronor beräknas öka till 189,66 kronor.

Att skatten på öl och vin höjs klart mer än skatten på sprit beror på att punktskatten på spritdryck redan är hög jämfört med punktskatten på andra alkoholvaror. Regeringen bedömer därför att den lägre höjningen av spritskatten är välmotiverad.

Förslaget föreslås träda i kraft den 1 januari 2015.

Slopad skattereduktion för gåvor

Skattereduktionen för gåvor till ideell verksamhet slopas. Regeringen anser att understödande av ideell verksamhet inte är en uppgift för skattesystemet. Prioriteringar av stöd med skattemedel till ideell verksamhet ska avgöras av demokratiskt valda organ och deras representanter. En avdragsrätt för gåvor till ideell verksamhet minskar också utrymmet för det samhällseliga stödet och ökar den ideella sektorns verksamheter beroende av enskilda personers förmåga och vilja att bidra.

Förslaget föreslås träda i kraft den 1 januari 2016.

Källa: BP2015 volym 1.

Förändringar inom RUT-avdraget

Slopad läx-RUT:

RUT-avdragets skattereduktion för hjälp med läxor och annat skolarbete, s.k. läx-RUT tas bort. RUT-avdragets skattereduktion för barnpassning ändras samtidigt så att den endast omfattar barnpassning som inte mer än i ringa omfattning innefattar hjälp med läxor och annat skolarbete.

Elevers möjlighet att få hjälp med läxor bör inte vara beroende av om de har föräldrar med betalningsförmåga för att köpa läxhjälp. Skolan ska vara sammanhållen och likvärdig.

Förslaget föreslås träda i kraft den 1 januari 2015.

Halverat RUT-avdrag per person/år:

Det maximala RUT-avdraget halveras till 25 000 kronor per skattskyldig och år för personer som inte har fyllt 65 år. Med ett lägre tak för RUT-avdraget riktas avdraget mer till vanliga familjers behov av hushållsarbete och förbättrar avdragets fördelningsprofil. Undantag bör dock göras för äldre personer som kan ha ett förhöjt behov av hushållsarbete. Förslaget föreslås träda i kraft den 1 januari 2016.

Slopade RUT-avdrag för matlagning och poolrengöring:

RUT-avdraget för matlagning omfattar inte bara enklare matlagning utan även avancerad sådan utförd av professionella kockar, och har även kommit att inkludera anlitande av bartenders. RUT-avdraget för städning har kommit att inkludera enkel "veckorengöring" av inomhuspool. Rengöring av inomhuspool kan emellertid inte anses tillhöra hushållsarbetets kärnområden.

RUT-avdraget bör därför vid en samlad bedömning inte omfatta matlagning och poolrengöring inomhus och föreslås upphöra från och med 1 januari 2016.

Regeringen kommer att undersöka om det finns anledning att begränsa antalet RUT-tjänster ytterligare.

Källa: BP2015 volym 1.

Sänkt skatt för pensionärer

Skatten sänks för pensionärer så att pension inte beskattas högre än lön för inkomster upp till ca 120 000 kronor per år. Skatten sänks även för pensionärer med inkomster upp till ca 240 000 kronor per år. Sammanlagt sänks skatten med 1,98 miljarder kronor år 2015.

För en äldre person med inkomst på 120 000 kronor per år sänks skatten med ca 250 kronor per månad. För garantipensionärer sänks skatten med mellan 130 och 170 kronor per månad, beroende på civilstånd och ålder.

Pension beskattas i dag hårdare än löneinkomst, eftersom pension inte omfattas av jobbskatteavdraget. Pensionärer bör inte beskattas hårdare än löntagare yngre än 65 år. Av kostnadsskäl måste skillnaden i beskattning tas bort i flera steg.

Förslaget träder i kraft den 1 januari 2015.

Källa: BP2015 volym 1

Avdragsrätt för privat pensionssparande - begränsning och slopande

Avdraget för privat pensionssparande sänks från 1 000 till 150 kronor per månad 2015. Regeringen aviserar även att den avser att under 2015 återkomma med ett förslag om slopad avdragsrätt från 2016.

Förslagen avser endast den fasta delen av avdraget. Anställda som helt saknar pensionsrätt i anställningen eller skattskyldiga som har inkomst av aktiv näringsverksamhet kommer att ha rätt att göra avdra för pensionssparande även i fortsättningen.

Det finns såväl offentligfinansiella som fördelningspolitiska skäl att ha en mer restriktiv syn på avdragsrätten:

- En begränsning av avdragsrätten minskar förekomsten av uppskjuten beskattning och därmed risken för framtida skattebortfall.

- Den begränsade avdragsrätten gynnar främst personer med höga inkomster då de kan ha en högre skatt vid avdragstillfället än vid pensionsutbetalningarna. Personer med lägre inkomster gynnas i betydligt mindre utsträckning av avdraget.

Beskattningen av kapitalet som ligger i det privata pensionssparandet förändras inte av förslaget att begränsa avdragsrätten. Avkastningsskatten på detta kapital uppgår till 15 procent.

Förslagen berör endast avdragsrätten för det privata pensionssparandet. Tjänstepensionerna omfattas inte av förslaget.

Förslaget föreslås träda i kraft den 1 januari 2015 och det kommande förslaget om slopad avdragsrätt bör träda i kraft den 1 januari 2016.

Regeringen avser att under 2015 återkomma med ett förslag om slopad avdragsrätt. Förslaget kommer att remitteras. Försäkringsbranschen och övriga intressenter ges då möjlighet att lämna sina synpunkter på förslaget. Regeringen kommer noggrant att analysera de synpunkter som förs fram.

Lättnadsreglerna för oäkta bostadsföretag slopas

De så kallade lättnadsreglerna som gäller för medlemmar i oäkta bostadsföretag förlängs inte när de löper ut vid utgången av 2015. Förslaget innebär att medlemmar i ett oäkta bostadsföretag ska ta upp all utdelning och kapitalvinst på bostaden till beskattning, men att skattesatsen sänks från dagens 30 procent till 25 procent.

Förslaget träder i kraft den 1 januari 2016

Källa: Förslaget finns i BP2015, volym 1, avsnitt 6.13.

6.

Några tidningskommen-
tarer om statsbudgeten
och annat

6. Några tidningskommentarer om statsbudgeten och annat

DN 23 okt 2014:

”Vi satsar en extra miljard 2015 på förbättrad sjukvård”

“Tre partier bakom budgeten. Vi tillför hälso- och sjukvården en ny miljard 2015, utökar sjuksköterskeutbildningarna och avsätter medel så att alla barn under 18 ska få fria läkemedel. Dessutom satsar vi på stärkt bemanning i äldreomsorgen, skriver Magdalena Andersson (S), Per Bolund (MP) och Ulla Andersson (V). “

“Sverige ska vara en ledande och inspirerande kraft i världen. Vi har förmågan att kunna vara en global förebild genom utveckling, jämlikhet, jämställdhet och ett ledarskap i klimatomställningen. Ett land som kännetecknas av alla människors lika värde, solidaritet, självförtroende och tron på att framtiden går att förändra. Ett land där vi investerar gemensamt i människor och miljö, i kunskap och konkurrenskraft. Sverige står starkt när vi håller ihop.

Samtidigt befinner sig Sverige i ett allvarligt läge. Arbetslösheten har bitit sig fast på höga nivåer. Skolresultaten har rasat och välfärden uppvisar stora brister. De sociala klyftorna och ojämställdheten mellan kvinnor och män har vuxit. De alltför låga klimatambitionerna och oviljan att med kraft ställa om till miljövänlig produktion äventyrar vår natur, människors hälsa och Sveriges konkurrenskraft. Därför behöver Sverige en ny inriktning.

Sunda statsfinanser är en förutsättning för det vi vill åstadkomma. De ofinansierade skattesänkningar som tidigare genomförts har bidragit till att underskotten i de offentliga finanserna vuxit år efter år, även när konjunkturen stärkts. Överskottsmålet nås inte och det krävs nya

politiska insatser för att komma på rätt köl igen. Underskotten ska steg för steg pressas tillbaka så att Sverige inte längre bryter mot det finanspolitiska ramverket. Det föreligger ett stort negativt offentligt sparande och ett underskott i de offentliga finanserna på 90 miljarder kronor för innevarande år. I denna budget finansieras därför alla reformer fullt ut.

Dagens skillnader i villkor mellan kvinnor och män är oacceptabla. Därför ska den ekonomiska politiken präglas av en feministisk grundsyn och verka för jämställdhet. Arbetslösheten måste pressas ner. Antalet personer som arbetar och antalet arbetade timmar i ekonomin ska öka så mycket att Sverige når lägst arbetslöshet i EU år 2020.

Sysselsättningen måste öka. Inte minst behöver antalet jobb i det privata näringslivet öka. Därför ska samverkan mellan det offentliga och näringslivet prioriteras mycket högt. Ett innovationsråd inrättas under ledning av statsministern. Företagens villkor stärks genom enklare regler och minskade sjuklönekostnader, vilket särskilt gynnar små företag. Offentlig upphandling ska kunna vara innovationsdriven och infrastrukturen vara god i hela landet.

Att stoppa miljöförstörelsen och minska klimatutsläppen är en av vår generations största uppgifter. Om temperaturen fortsätter att stiga i den takt som forskarna ser och förutspår kommer det att leda till mycket allvarliga konsekvenser för livet på jorden. Avgörande steg ska tas för att klara de nationella miljömålen och ett klimatpolitiskt ramverk ska införas. En framåtsyftande miljö- och klimatpolitik löser inte bara miljöproblemen utan kan dessutom skapa nya möjligheter för jobb och utveckling, vilket också ger nya resurser för en bättre välfärd. Klimat-, miljö- och energisatsningarna i årets budget omfattar bland annat stora investeringar i lokala klimatåtgärder, hållbara transporter och skydd av mer hav och natur.

Vi vill ha en välfärd att lita på och då behöver resurserna till välfärden öka. Fler anställda är avgörande för att kvaliteten och arbetsvillkoren ska kunna förbättras inom vården, skolan och inom omsorgen. Att äldreomsorgen byggs ut är avgörande för samhällsutvecklingen, inte minst för kvinnor. Vi genomför därför en satsning på ökad bemanning i äldreomsorgen.

Svensk skola ska vara i världsklass. Det är den inte i dag. De senaste årens utveckling, med allt fler unga som inte får med sig kunskaperna från grundskolan för att gå vidare till gymnasiet, är oroväckande för våra barns framtid och ett hot mot Sveriges konkurrenskraft. Därför föreslår regeringen omfattande satsningar på minskade förskolegrupper och fler anställda i grundskolan, så att lärare kan få tid till sitt arbete och klasserna kan bli mindre. Alla elever som riskerar att halka efter ska få stöd och vi föreslår tydliga insatser för att öka läraryrkets attraktivitet. Kultur, bildning och skapande ska stärkas i skolan.

I dag presenterar även den nya samarbetsregeringen och Vänsterpartiet gemensamma förslag för att förbättra den svenska hälso- och sjukvården. De flesta som bor i Sverige har en god hälsa. Men det finns problem som behöver åtgärdas för att vården fortsatt ska vara i världsklass. Det handlar bland annat om ojämlikheter i vården, personalbrist och lång väntan på behandling. Vi behöver även stoppa den vinstjakt som pågår inom hälso- och sjukvården. Både för att resurserna ska användas till det de är avsedda för, men också för att kommersialiseringen inverkat negativt på likvärdighet, kvalitet, effektivitet, behovsstyrning och öppenhet.

Som en del i arbetet med att säkerställa en hälso- och sjukvård i världsklass föreslår vi att hälso- och sjukvården tillförs 1 miljard kronor extra 2015. Regeringen och Vänsterpartiet föreslår också en ökning av antalet nybörjarplatser på utbildningarna till sjuksköterska

och barnmorska. Det stärker kompetensförsörjningen. För att öka tillgängligheten i cancervården avsätts dessutom 500 miljoner kronor per år. För att alla barn och ungdomar ska få den medicin de behöver oavsett föräldrarnas ekonomi avsätter vi medel så att personer under 18 år ska få fria läkemedel.

I vårt Sverige ska kvinnor känna trygghet när de ska föda barn. Därför anslår vi en resursförstärkning till förlossningsvården och kvinnors hälsa.

En annan stor utmaning är den psykiska ohälsan. Det behövs förstärkt stöd och insatser så att det blir lättare att få hjälp vid psykisk sjukdom. En kommission för jämlik hälsa ska tillsättas, och professionerna – de som arbetar inom vården – ska få större inflytande över verksamheten.

Budgetpropositionen för 2015 bygger på en överenskommelse mellan regeringspartierna och Vänsterpartiet. Vi tror dock att de allra flesta ser behovet av att korta väntetiderna inom cancervården, att vården av psykisk ohälsa behöver förbättras, och vikten av att bekämpa ojämlikheter i vården. Vi vill ha ett samhälle som håller ihop. Då behöver de utmaningar som ligger framför oss mötas med en ny inriktning på politiken.

Magdalena Andersson, finansminister

Per Bolund, finansmarknadsminister

Ulla Andersson, ekonomisk-politisk talesperson Vänsterpartiet

“Bakgrund. Budgetpropositionen

I dag, den 23 oktober, lägger finansminister Magdalena Andersson fram regeringens budgetproposition på riksdagens bord. Klockan 13.00 följer en budgetdebatt med riksdagspartiernas ekonomiska företrädare. Finansministern inleder debatten. Debatten är startskottet för höstens budgetarbete i riksdagen.”

DN 23 okt 2014:

“De stora problemen begravdes i budgeten”

“Ett bröllop och fyra begravningar. Om regeringen Löfvens första tid varit en film kunde den ha hetat så. Det politiska äktenskapet mellan S och MP har lett till att en rad stridsämnen begravts i utredningar. Här är frågorna som inte får svar när budgetpropositionen läggs fram i dag.”

“Inför regeringsbildningen fanns en rad frågetecken kring hur Socialdemokraterna och Miljöpartiet skulle kunna enas om en gemensam politik. Kärnkraftsförespråkaren Stefan Löfven skulle stå bakom samma förslag som kärnkraftsmotståndaren Åsa Romson – samtidigt som Vänsterpartiet krävde stopp för vinster i välfärden för att godkänna regeringens budget.

I dag ska finansminister Magdalena Andersson (S) presentera regeringens första budgetproposition, och det blir ett dokument som ska signalera samförstånd och kompromissvilja – de rödgröna har lyckats manövrera sig förbi samtliga vassa blindskär utan att hamna i öppen konflikt.

Men flera av stridsämnena är bara temporärt nedkylda och placerade i utredningar vars slutsatser är långt ifrån självklara och vars svar kan ligga flera år fram i tiden.

I budgeten kommer till exempel en utredning om vinster i välfärden att aviseras för att sedan kunna tillsättas i januari 2015. Målet är en proposition under 2016. Det var den viktigaste frågan för Vänsterpartiet i valrörelsen och trots att de tre rödgröna partierna går i samma riktning är det fortfarande oklart hur slutresultatet ser ut.

Samma sak gäller byggandet av trafikleden Förbifart Stockholm, som stoppats till maj nästa år. Under den tiden ska Stockholms stad och landsting förhandla om finansieringen av projektet. Om parterna inte hittar någon ny uppgörelse kommer projektet att fortsätta som planerat.

Även framtiden för Bromma flygplats lär dras i långbänk i och med att regeringen tillsätter en förhandlingsman som ska utreda frågan.

Den kanske allra svåraste frågan är dock energipolitiken. Regeringspartierna är överens om att tillsätta en energikommission med målet att skapa blocköverskridande överenskommelser. Dessutom är man enig om att kärnkraften ska bära en större andel av sina samhällsekonomiska kostnader och säkerhetskraven skärpas.

Men vad det får för betydelse för kärnkraftens framtid är fortfarande oklart. MP hoppas att flera reaktorer ska stängas redan den här mandatperioden medan S vill avvakta en utredning om vilka konsekvenser en kärnkraftsavveckling får för jobb och tillväxt.

Möjligheterna att till slut ändå nå resultat när det gäller vinster i välfärden eller kärnkraften begränsas ytterligare av att regeringen Löfven har en avogt inställd majoritet emot sig i riksdagen.

Statsminister Stefan Löfven försvarar metoden att låta de politiska processerna ta lång tid. Enligt hans sätt att se handlar det inte om att undvika konflikter med MP.

– Att sätta sig i en diskussion för att nå en bred överenskommelse och samtidigt lägga exakta förslag om hur denna överenskommelse ska sluta, det vore inte speciellt intelligent, säger Löfven.

Både fack och arbetsgivare som månar om goda och stabila villkor för den svenska industrin när det gäller energin kommer i sinom tid att bli nöjda, hävdar statsministern. Hur det ska gå att förena med Miljöpartiets vallöfte om att stänga kärnkraftsreaktorer redan denna mandatperiod ger han inget tydligt svar på.

– Det kommer att ta sin tid att diskutera detta. Vi har den tiden men vi måste påbörja det nu. Det viktiga är att det kommer en bred överenskommelse som håller över tid, så att de som investerar vet vad som gäller, säger S-ledaren.

När det gäller kärnkraften uttalar sig miljöministern numera i samma tonart som statsminister Stefan Löfven.

– Vi har inte pratat om någon snabbavveckling utan om en kontrollerad avveckling. Sverige har några av Europas äldsta reaktorer och de kommer att stängas av. Då måste vi ha en politik för vad vi gör sedan. Om förnybar energi och energieffektiviseringar ska bli hörnpelare i svensk energipolitik så krävs det långsiktiga spelregler för aktörerna. Det har vi inte i dag och det kan bara skapas genom långsiktig politik, säger miljöminister Åsa Romson, språkrör för MP.

Trots att regeringsförklaringen slog fast att miljöskatterna ska få en mer styrande utformning saknas konkreta förslag inför nästa år. Skälet som anges är att miljöskatter först måste utredas och beredas innan de kan läggas fram. Därför är det fortfarande oklart om det blir någon höjd bensinskatt längre fram eller hur förslaget om en vägslitageavgift för tunga fordon slutligen ser ut.

Hans Rosén hans.rosen@dn.se

Hans Olsson hans.olsson@dn.se “

“Fakta.

Reformer

Jobben: Knappt 5 miljarder kronor 2015 till utbildning och jobb för arbetslösa, Arbetsförmedlingen med mera.

Skolan: 3,4 miljarder kronor 2015 och 5,6 miljarder årligen från 2016 till fler anställda, mindre klasser/grupper, stöd till utsatta skolor. Från år 2017 3 miljarder till höjda lärarlöner.

A-kassan: Taket höjs från 680 kronor per dag till 910 kronor per dag under de första hundra dagarna. Kostar cirka 2 miljarder kronor årligen.

Infrastruktur: Cirka 1,5 miljard kronor 2015 till järnvägsunderhåll, bredband med mera.

Klimatstöd: 200 miljoner kronor 2015, 600 miljoner från 2016, till lokala klimatinvesteringar. 500 miljoner kronor årligen till kollektivtrafik i tätorter. 100 miljoner kronor 2015, 300 miljoner från 2016, till klimatsmarta renoveringar av skolor.

Naturskydd: Cirka 1 miljard kronor årligen från 2015 till förstärkt skydd av värdefull natur.

Företagen: Cirka 500 miljoner kronor 2015 till exportfrämjande, lägre sjuklönekostnader med mera.

Cancervård: 500 miljoner kronor årligen för att korta köerna och göra vården mer jämlik över hela landet.

Förlossningsvård: 400 miljoner kronor årligen till kompetensutveckling och mer personal.

Äldreomsorg: 500 miljoner kronor årligen till mer personal inom äldreomsorgen.

Fri entré på museer: 80 miljoner kronor årligen. Gäller statliga museer som är myndigheter.

Skatter och avgifter

Arbetsgivaravgifter: Nedsättningen av avgiften för unga anställda tas bort. Ger 9,6 miljarder kronor i intäkter för staten 2015 och 18,8 miljarder från 2016. Höjd avgift för de över 65 år ger 2,3 miljarder årligen.

Inkomstskatter: Jobbskatteavdraget trappas av på månadsinkomster över 50 000 kronor. Ger staten 2,4 miljarder kronor från 2015. Fler får betala statlig skatt, ger 1,9 miljarder.

Pensionssparande: -Begränsning av avdragsrätt ger staten 3,1 miljarder kronor 2015.

Tobaksskatt: Höjningen ger 0,9 miljarder kronor årligen.

Kärnkraft: Höjd effektskatt ger 250 miljoner kronor årligen.

Pensionärsskatten: Sänks för inkomster upp till “

DN 23 okt 2014:

“Utbildning och satsningar på järnväg ska få fler i jobb”

“Mer pengar till utbildning, traineejobb och till Arbetsförmedlingen. Det är några delar i regeringens jobbpaket för att få ned arbetslösheten. Oppositionspartierna kallar åtgärderna för ”AMS-trams” och ”hittepå-jobb”.

“I dagens budgetproposition satsar regeringen sammanlagt 7,7 miljarder kronor på olika jobbskapande åtgärder under 2015.

– Det här är första steget i att få EU:s lägsta arbetslöshet 2020, säger statsminister Stefan Löfven (S).

Den största satsningen sker på ett kunskapslyft, nästan två miljarder kronor går dit. Det omfattar bland annat fler högskoleplatser och ökade möjligheter att läsa på komvux.

– Vi ska sluta attackera arbetslösa människor, vi ska attackera arbetslösheten. Det ska vi göra genom att se till att arbetslösa människor får utbildning och den kompetens som behövs för att de ska få jobb framöver, säger Stefan Löfven.

Stora summor läggs också på ökat järnvägsunderhåll, utbildningskontrakt för unga och ytterligare anslag till Arbetsförmedlingen.

– Svensk jobbpolitik ska inte längre stavas utförsäkringar, a-kasse-sänkningar eller Fas 3. Nu ska svensk jobbpolitik kännetecknas av utbildning, innovation och investeringar, säger Stefan Löfven.

Hur många jobb som skapas av förslagen vill han inte gissa.

– Vi är skeptiska till alla dem som uttalat exakt hur många jobb ett förslag ger. Så fungerar inte arbetsmarknaden. Men vi vet att om vi satsar på investeringar i järnväg ger det jobb, säger Stefan Löfven.

Förslagen har stöd från Vänsterpartiet, men de övriga oppositionspartierna är inte oväntat skeptiska. De borgerliga menar att åtgärderna motverkas av att regeringen samtidigt tar bort nedsättningen av arbetsgivaravgifterna för unga.

– Det Stefan Löfven nu gör är att kraftigt höja kostnaderna för att anställa unga människor och i stället placera dem i åtgärder. Det är inte seriös politik, säger Annie Lööf (C).

Hon kallar reformerna för AMS-trams medan Kristdemokraternas ledare Göran Hägglund talar om ”hittepå-jobb”.

– Regeringen ägnar sig åt att slå ut riktiga jobb, säger Göran Hägglund.

Anna Kinberg Batra, Moderaternas gruppleddare i riksdagen, pekar på att över 300 000 jobb tillkom under alliansens tid vid makten. Hon varnar för att regeringens politik hotar att bryta den utvecklingen.

– Sverige skulle behöva stärka sin konkurrenskraft i stället för att försvaga den, vilket man gör om man gör det mycket dyrare att jobba, säger Anna Kinberg Batra.

Hans Rosén hans.rosen@dn.se

Hans Olsson hans.olsson@dn.se “

DN 23 okt 2014:

“Förre ÖB: Praktiskt taget omöjligt”

“När Försvaret nu drar ned på intensiteten i sökandet efter främmande undervattensverksamhet i Stockholms skärgård finns bara några få tänkbara skäl till det. Om det finns en ubåt där så ligger den och trycker helt tyst på botten. Eller så har den redan smitit ut. Eller över huvud taget inte funnits.

Förre överbefälhavaren Bengt Gustafsson, som var ÖB mellan 1986 och 1994 under kalla krigets slut, konstaterar att det är mycket svårt att jaga ubåtar i skärgården. Det ser ungefär likadant ut på botten som ovan ytan, säger han, och syftar på att botten är ojämn med varierande djup och med stora möjligheter för en ubåt att gömma sig.

– Speciellt om det är en liten ubåt, under 30 meter. Och om den lägger sig i en skreva och stänger av motorer som hörs är den praktiskt taget omöjlig att upptäcka om man inte går ned med dykare precis där den ligger. Sedan kan den själv lyssna, och när det blir tyst omkring den kan den flytta sig en bit.

Om man hade varit säker på att det man letat efter varit kvar i skärgården, hade man då dragit ned på sökandet?

– Nej, då hade nog sökandet fortsatt. Men en ubåt kan naturligtvis också redan ha smitit ut, säger Bengt Gustafsson.

I måndags uppgav Försvarets insatsledning att man efter fem dygns underrättelseoperation inte hade några egna bra observationer av främmande undervattensverksamhet. Operationen har, enligt Försvarets egna uppgifter, byggts på allmänhetens observationer.

Enligt vad DN erfar har heller ingen radiokommunikation mellan området och Kaliningrad avlyssnats under den sex dagar långa operationen. Medieuppgifter om nödanrop har tidigare dementerats av Försvaretsmakten, medan man valt att inte alls kommentera uppgifterna om radiokommunikation.

Anders Öhman, tidigare medarbetare i Dagens Nyheter, var bland annat med och bevakade sovjetiska U137:s grundstötning 1981 och ubåtsjakten i Hårsfjärden året därpå. Han säger att man inte behöver tvivla på militärens självsäkerhet: någon främmande makt har kränkt vårt territorium.

– Vad vi inte vet något om är vad marinen håller hemligt och har i sina tekniska system, i form av ljud eller annat.

Det som nu hänt påminner mycket om vad som hände för 30 år sedan, konstaterar Öhman:

– Jag ser det som att 80-talet går igen. Om man litar på militären har det förekommit något, även om vi inte riktigt vet vad. Marinen kommer inte att använda vapen om det inte blir riktigt, riktigt skarpt läge. Om det varit någon här har marinen visat att den agerat.

– Om man inte litar på militären blir det en politisk fråga. Då får vi en diskussion om vilka som tror eller inte tror på militären och ubåtskränkningarna. Här tycker jag att nye försvarsministern Peter Hultqvist varit väldigt tydlig: han tvekar inte. Under 80-talet hade vi å andra sidan Bodströmsaffären, där utrikesminister Lennart Bodström vid en middag sade att han inte trodde på ubåtslarmen och ställde till en politisk kris, säger Anders Öhman.

Staffan Kihlström staffan.kihlstrom@dn.se “

“Fakta. Detta har hänt

Efter en ”trovärdig” uppgift om misstänkt undervattensverksamhet inleddes en ”underrättelseoperation” i och kring Kanholmsfjärden i fredags.

Under lördagen fortsatte letandet och utökades med flera enheter i mellersta skärgården och de yttre farlederna.

Ryssland reagerade på svenska medieuppgifter om att det skulle kunna vara en rysk ubåt på svenskt vatten, och sade att det inte förekommit några avvikande händelser eller nödsituationer som berör den ryska marinen. Ordvalet gör det fullt möjligt att tolka som en planerad händelse utförd av någon annan del av den ryska krigsmakten än marinen.

Ubåtsjakten, som Försvaret kallar underrättelseoperation, fortsatte på måndagen. Men fokus låg nu längre söderut i Nämdöfjärden och Jungfrufjärden och ned till Mälsten där all sjötrafik avlystes vid utloppet till fritt vatten på Östersjön.

På tisdagen sade ÖB Sverker Göranson att Förvarsmakten är redo att sätta in vapenmakt för att tvinga upp en eventuell inkräktare, och senare på kvällen offentliggjordes fler observationer och operationen uppgavs fortsätta ytterligare ett tag.

I går gick de flesta örlogsfartygen in till kaj vid Berga. En ny fas har inletts, sade Förvarsmakten, och hävdade att operationen inte avlysts även om sökandet inte är lika intensivt. **DN**

DN 23 okt 2014:

“Insatsen går in i ny fas – flera fartyg har gått i hamn”

“Underrättelseoperationen i Stockholms skärgård går in i en ny fas. Flera av de större fartygen har nu lagt till i hamn och följer insatsen på håll.

Förvarsmakten kallade på onsdagen till en extrainsatt presskonferens för att meddela att underrättelseoperationen i Stockholms skärgård gått in i en ny fas.

– Taktisk chef har gjort bedömningen att vi går in i en delvis ny fas där några fartyg gått in i örlogshamnen och där kommer de att bibehålla en hög beredskap, säger informationsdirektör Erik Lagersten. Vid kajkanten i Berga låg bland annat korvetten ”Visby” och minröjaren HMS ”Koster” – fartyg som hittills har haft en stor roll i sökinsatsen. Förvarsmakten på-pekade dock flera gånger att operationen fortsätter med samma styrka som tidigare. Sökandet ska fortsätta på land, i vatten och från luften.

De fartyg som nu ligger i hamn kommer att underhållas men besättningen stannar kvar ombord och håller fortsatt högsta beredskap, enligt Erik Lagersten.

– Det pågår en trolig främmande undervattensverksamhet och vi ligger kvar på den bedömningen, säger Erik Lagersten.

Kommendörkapten Per Öhrstedt på HMS ”Visby” säger att besättningen arbetat i sextimmarsskift för att inte behöva avbryta operationen.

– Vi har jobbat sedan i fredags och använt oss av flera olika fartyg. När man håller på med det här är det tålmod, tålmod och tålmod, säger han.

Mikael Delin mikael.delin@dn.se

Josefin Sköld josefin.skold@dn.se

DN 23 okt 2014:

“Löfven till EU med alliansens klimatpolitik”

“Polen har hotat att lägga in sitt veto. Sverige vill inte att BNP ska avgöra hur mycket länderna ska tvingas dra ned. Dessutom tvingas Stefan Löfven åka till Bryssel med alliansens klimatpolitik efter nederlaget i EU-nämnden.

Dagens EU-toppmöte har redan skjutits upp flera gånger – och det är osäkert om det blir en överenskommelse i kväll. Tysklands förbundskansler Angela Merkel förklarade förra veckan att hon tvivlade på om EU:s ledare kan komma överens.

Ändå innebär kommissionens förslag, som EU:s ledare i dag ska ta ställning till, mindre tuffa krav än de som redan gäller. Enbart målet för minskade utsläpp ska vara fortsatt nationellt bindande. Utsläppen ska ned med 40 procent fram till 2030 och länder som inte följer det kan – i princip – ställas inför rätta.

Men det andra målet, som rör förnybar energi, ska inte längre vara nationellt bindande. 27 procent av energin ska vara förnybar 2030, men det målet ska enbart vara tvingande på EU-nivå. Och det tredje målet, för energieffektivitet, ska inte heller vara bindande.

Trots det är Polen och andra länder i östra EU mycket kritiska. Regeringen i Warszawa tycker att politiken måste anpassas till att länderna har så olika förutsättningar och har hotat att lägga in sitt veto.

Men flera länder – Tyskland, Danmark, Luxemburg – vill i stället skärpa målen för förnybar energi. Tyskland, Frankrike och Danmark

vill också ha tuffare mål för energieffektivitet.

Inom dessa områden stretar Storbritannien emot. Regeringen i London tycker att det räcker med ambitiösa mål för minskade utsläpp, men vill slippa detaljerade EU-regler om hur det ska gå till.

Storbritannien vill också ha grönt EU-ljus för brytning av skiffergas.

För Stefan Löfven, som för första gången deltar i ett beslutande EU-toppmöte, blir det ovanligt besvärligt.

Löfven förlorade i går omröstningen i EU-nämnden. Det innebär i princip att han ska slåss för allianspartiernas klimatpolitik under EU-toppmötet.

Regeringen ville egentligen plädera för att utsläppen i EU ska minska med 50 procent, att andelen förnybar energi ska upp till 40 procent och att energieffektiviteten ska öka med 30 procent fram till 2030.

Men eftersom Sverige i det här läget är i stort sett ensamt om dessa tuffa krav, hävdade statsministern under mötet i EU-nämnden att han måste vara beredd på en kompromiss.

Löfven förklarade att regeringen därför kunde tänka sig att gå ned till kommissionens förslag.

Det innebar samtidigt en mindre långtgående klimatpolitik än alliansens, som vill minska utsläppen med 50 procent om det kopplas till krediter för investeringar.

Efter en tämligen förvirrad diskussion om vilken av de två positionerna som regeringen sökte formellt förhandlingsmandat för, begärde till slut statsministern riksdagens stöd för att driva de mer långtgående klimatkraven. Men alliansen och SD röstade nej och därmed föll regeringens förslag.

Slutsatsen av det ovanligt röriga mötet med EU-nämnden är att Stefan Löfven i dag ska slåss för en svensk linje i klimatpolitiken som utformats av alliansen.

Den positionen är samtidigt skarpare än den kompromiss som statsministern kunde tänka sig att acceptera.

Och i den känsliga frågan om hur utsläppsminskningarna ska fördelas mellan EU-länderna vill Stefan Löfven värna svenska intressen.

Sverige tycker inte att ”bördefördelningen” ska grundas på BNP – vilket innebär att länder som har hög tillväxt ska dra ned mest. Utsläppsminskningarna ”ska ske där de gör mest nytta”, förklarade Stefan Löfven. Det är ett annat sätt att säga att andra länder ska göra mer.

annika.strom-melin@dn.se “

DN 23 okt 2014:

“Barroso nöjd med sitt ordförandeskap”

“Han är stolt över klimatpolitiken – och hoppas att EU:s ledare ska hålla fast vid ambitionerna. I en intervju med DN uppmanar kommissionens avgående ordförande José Manuel Barroso EU:s ledare att fortsätta kampen mot klimatförändringarna.”

“Bryssel. Han tar emot på trettonde våningen i EU-kommissionens stora byggnad, men efter tio år ska han inom kort flytta härifrån.

Snart väntar friheten, förklarar José Manuel Barroso men ler ganska tillkämpat när han svarar på frågan vad han ska göra sedan.

– Jag har gjort mitt bästa. Nu ser jag fram emot att bli fri, försäkrar han.

Barroso har tackat ja till en träff med DN och två journalister från andra nordiska tidningar. Vi hoppas att hans svar inte ska vara helt anpassade till ett försök att skriva en vacker historia om EU under hans ledning.

Och faktiskt, den här dagen talar EU-kommissionens avgående ordförande inte lika ordrikt som han ofta har gjort under de senaste tio åren. Lite dämpad verkar han allt.

Om Barroso förväntat sig ovationer som tack för trogen tjänst måste han vara besviken. När en majoritet i EU-parlamentet i går röstade ja till Jean-Claude Junckers nya kommission sades inte ett ord om Barroso.

Själv erkänner han utan omsvep att han inte enbart är nöjd med sitt EU-värv.

Jovisst, framför allt är han stolt. Att Grekland inte tvingades lämna euron och att EU mot alla odds lyckades hålla ihop under krisen hör till de stora framgångarna, tycker han.

Men han har också varit med om misslyckanden – och tar ett exempel.

– Det som hände i Köpenhamn var en stor besvikelse. Det var inget stort ögonblick för EU.

Barroso syftar på FN:s stora klimatmöte i december 2009.

Det hölls i Köpenhamn och inför förhandlingarna hade EU:s företrädare uppträtt som om unionen var jordklotets moraliskt mest högtstående klimataktör. Sedan blev det platt fall.

– Det var sorgligt. Inte för att EU inte hade rätt, tvärtom. Men det sköttes inte bra. Det skapades alltför stora förväntningar som vi inte kunde uppfylla, anser Barroso.

I det allmänna kaos som präglade klimatförhandlingarna i Köpenhamn var det inte EU som blev FN:s räddare i nöden.

– Mot slutet uppstod en minimikoalition mellan USA och Kina. De var inte beredda att gå lika långt som EU, men EU framstod ändå som förloraren.

Barroso suckar tungt. Cynikern kan tolka hans besvikelse som frustration över att EU så nesligt förlorade sin upphöjda position.

Men något har hänt med den liberal-konservative före detta premiärministern från Portugal. När Barroso tillträdde förknippades han knappast med engagemang för klimatet, men sedan dess verkar han ha blivit uppriktigt orolig över utvecklingen.

– Jag är väldigt stolt över det klimat-paket som kommissionen presenterade 2007. Det var ett nytt och visionärt förslag, förklarar han.

På den tiden, före finanskrisen, fanns höga ambitioner. EU slog fast världens mest långtgående mål när det gällde att få ned utsläppen av växthusgaser fram till 2020.

Hur verkligen ser ut är delvis en annan sak, men utsläppen i EU minskar och målen ser ut att kunna uppnås. Barroso berättar att han nyligen fått beröm av FN:s generalsekreterare.

– Ban Ki-Moon har bett andra länder att följa EU:s exempel.

Men vad innebär det exemplet? I dag inleds EU:s toppmöte om den framtida energi- och klimatpolitiken och målen är inte längre lika högt ställda.

EU har drabbats av något som kan liknas vid en rejäl baksmälla under Barrosos tid vid makten, vilket inte enbart påverkat klimatpolitiken.

2004 utvidgades EU från 15 länder till 25 – och senare till 28. 2014 förklarar Jean-Claude Juncker att det inte blir några nya EU-medlemmar under de kommande fem åren.

2004 viftades det med EU-flaggan och ett konvent arbetade fram en ny EU-konstitution. Men flera länder röstade nej och 2014 vill inte bara Storbritannien utan många medlemmar att EU:s makt ska begränsas.

2004 skulle EU bli världens mest konkurrenskraftiga ekonomi, trumpetades det ut från Bryssel.

2014 plågas EU av arbetslöshet och tillväxten är knappt märkbar.

Det är omprövningens tid i EU, men snart har Barroso inget att säga till om längre. Dagens EU-toppmöte om klimatet är hans sista och han är orolig för hur det ska gå.

Inför FN:s nästa stora klimatmöte i Paris 2015 måste EU vara bättre förberett än förra gången, tycker Barroso.

– Jag hoppas att EU fortsätter att vara avantgarde, föregångare, i den globala kampen mot klimatförändringarna.

Annika Ström Melin annika.strom-melin@dn.se “

“3 grejer som inte blivit bra

1. Utvidgningen

2004 gick EU från 15 länder till 25 – och senare till 28. 2014 står det klart att det inte blir fler EU-medlemmar under de kommande fem åren.

2. EU-entusiasmen

2004 viftades det med EU-flaggan och ett konvent arbetade fram en ny EU-konstitution. 2014 röstades fler EU-kritiska partier in i EU-

parlamentet än någon gång tidigare.

3. Ekonomin

2004 skulle EU bli världens mest konkurrenskraftiga ekonomi. 2014 plågas EU av hög arbetslöshet och tillväxten är knappt märkbar.

José Manuel Barroso har varit kommissionens ordförande 2004–2014.

Jean-Claude Juncker (bilden) tillträder som kommissionens nya ordförande den 1 november 2014 och hans mandat gäller fram till 2019.

Rollens funktion

Kommissionens ordförande har en central roll i EU. Kommissionen lägger fram förslag till nya EU-lagar, övervakar att EU:s regler följs och kan dra länder som inte följer EU:s regler inför rätta. “

DN 23 okt 2014:

“Hälften får underkänt”

“Sex av tolv pensionsbolag får inte godkänt för arbetet med sitt ansvarsfulla ägande i en granskning där Nordea och Kåpan valt att mörka sina innehav.

– De har missat att öppenheten är viktig, säger Anders Aronsson på Max Matthiessen.

Pensionsrådgivaren Max Mat-thiessen har granskat hur tolv pensionsförvaltare agerar när det gäller ansvarsfullt ägande. Bland annat har man tittat på investeringar i kontroversiella innehav vid årsskiftet. Det handlar om bolag som bryter mot konventioner för mänskliga rättigheter, miljöförstöring eller är inblandade i tillverkning av kärnvapen, klustervapen och personminor. I vissa fall har samma bolag brutit mot konventioner på flera områden.

Sex av de tolv granskade bolagen får icke godkänt. Två av dem är Kåpan Pension och Nordea Liv och Pension, som inte har velat lämna ut någon lista på sina innehav till Max Matthiessen.

– Det är under all kritik. De missar att öppenheten är en viktig del när det gäller ansvarsfullt ägande, säger Anders Aronsson, analyschef på Max Matthiessen.

Handelsbanken Liv får också betyget icke godkänt. I deras portfölj fanns 45 kontroversiella innehav när innehaven granskades vid årsskiftet 2013–2014. Handelsbanken Liv skriver i sin årsredovisning att de inte ska investera i kontroversiella innehav. Men för indirekta investeringar som görs via fonder gäller policyn inte fullt ut. De kontroversiella innehav som fanns hos Handelsbanken låg också i fonder, så kallade ETF:er.

– Det innebär att man inte tar ansvar på det sätt som det är tänkt och deras policy är i praktiken tandlös, säger Anders Aronsson.

Även SEB Trygg Liv Gamla får underkänt, här upptäckte Max Matthiessen 45 kontroversiella innehav. Det handlade om bolag som har misskött sig när det gäller mänskliga rättigheter och miljö eller är involverade i tillverkning av kärnvapen.

Max Matthiessen menar att SEB Trygg Liv Gamla gjort en del i det här arbetet. Men den stora mängden innehav kopplade till kärnvapen och brist på intern kompetens gör att de inte kan få godkänt.

De två andra underkända bolagen Länsförsäkringar Liv och Skandia ligger nära ett godkänt betyg. Men för Länsförsäkringar Liv återstår en del lösa trådar i arbetet med det ansvarsfulla ägandet och för Skandia menar Max Matthiessen att livbolaget inte har full kontroll på alla externa investerare som anlitas.

Gemensamt för de bolag som får godkänt eller väl godkänt är att det finns både kompetens och ambitioner för de här frågorna. De försöker också trycka på mot de omstridda bolagen.

Hasse Eriksson hans.eriksson@dn.se “

“Så gjordes undersökningen

Matthiessen har tagit fram en lista på bolag som uteslutits av fyra stora statliga förvaltare. Förvaltarna är svenska Sjunde AP-fonden, norska oljefonden och nederländska ABP och franska FDC. **Bolagen på listan** har brutit mot olika internationella regleringar för exempelvis mänskliga rättigheter och miljöförstöring eller är inblandade i omstridd vapentillverkning. Sedan har listan på bolag jämförts med livbolagens innehav vid årsskiftet för att se hur många kontroversiella innehav som finns i portföljerna.

Ett bolag kan ha brutit mot konventioner på flera av områdena. Varje brott räknas som kontroversiellt innehav. “

DN 23 okt 2014:

“Tusentals ungdomsjobb riskerar att försvinna”

“

Regeringens slopande av avgiftsrabatten för unga slår hårt mot ungdomsjobben.

Det vidhåller branschföreträdare för telefonförsäljning, handel, hotell och restaurang inför dagens budgetbesked.

– För oss blir det här en enorm kostnadsökning, två tredjedelar av våra 550 anställda är under 26 år, säger Urban Ståhl, vd på callcenterföretaget Online Fulfillment, med verksamhet i Lund och Umeå.

– Vi flyttar omgående en del av verksamheten till London, och vi blir mer försiktiga med att plocka in unga utan erfarenhet. Vi kommer också att höja priserna för våra uppdragsgivare, vilket kan hota jobb hos dem.

Den halverade arbetsgivaravgiften för alla unga under 26 år, som infördes av den förra regeringen, ska nu fasas ut. Regeringen vill i stället införa insatser som riktar sig direkt till de unga som står längst ifrån arbetsmarknaden.

För telefonförsäljnings- och kundtjänstföretagen, där nära hälften av de uppåt 200 000 anställda är ungdomar, innebär det kostnadsökningar på två till tre tusen kronor i månaden per ung anställd, påpekar branschförbundet Kontaktas vd Tina Wahlroth.

– Multiplicerat med 100 eller 500 anställda så förstår man att det handlar om väldigt stora summor. Vi räknar med upp till 5 000 färre

arbetstillfällen som en direkt följd av detta. Dessutom kommer det att krävas prishöjningar så pass att vissa produkter med låg vinstmarginal helt kan komma att sluta säljas per telefon.

Runt en femtedel av alla ungdomar som har ett jobb, 90 000, arbetar inom detaljhandeln. Även Svensk Handel förutspår färre ungdomsjobb:

– Nära tre av tio handlare sade i oktober att höjda arbetsgivaravgifter tvingar dem att minska antalet anställda, säger Svensk Handels vd Karin Johansson.

Fyra miljarder kronor i kostnadsökning motsvarar hela 14 000 jobb, påpekar hon.

– Jag säger inte att 14 000 jobb försvinner, unga kommer fortfarande att anställas, men det är klart att det blir fråga om rationalisering och effektivisering. Dessutom kanske våra medlemmar väljer att anställa fler över 26 år om kostnaden ändå blir detsamma, och då får ungdomarna svårare att få in en fot.

På Ica arbetar 25 000 unga, hälften av butiksmedarbetarna är under 25 år. Jonas Berg driver Ica Maxi i Södertälje och säger att rabatten gjort butiken mer benägen att utforska nya idéer och affärsmöjligheter, till exempel bemannade diskar.

– Nu kommer vi att på ett helt annat sätt tänka till innan vi anställer, bli mindre kreativa och i stället konsolidera mer.

Inom hotell- och restaurangbranschen varnade många högljudda röster före valet för den så kallade Dubbelstöten: slopad ungdomsrabatt och höjd krogmoms. På Max Hamburgerrestauranger skrev vd

Richard Bergfors till och med i brev till de anställda att en vänsterregering skulle innebära ”fullständig katastrof”.

I dag vill Richard Bergfors inte längre uttala sig om ungdoms-rabatten. Men hos Nobiskoncernen, som driver bland annat Operakällaren och Stallmästaregården, väntas den höjda avgiften kosta mellan sex och åtta miljoner kronor. En kostnad som inte fullt ut kan kompenseras med prishöjningar, fastslår ledningen.

– Då drar vi åt handbromsen och det blir stopp för nyanställningar, säger vice vd Dennis Johansson.

Tove Nandorf tove.nandorf@dn.se “

“Fakta. Ungdomsrabatten

Alliansregeringen halverade i två steg arbetsgivaravgiften för unga, 2007 och 2009. I dag är avgiften för personer mellan 19 och 26 år 15,49 procent.

Nu vill S-MP-regeringen höja avgiften i två steg till den nivå som gäller för den övriga arbetsmarknaden, med början i dagens budgetförslag.

Enligt det statliga institutet för arbetsmarknads- och utbildningsforskning, IFAU, har sänkningen bidragit till mellan 6 000 och 10 000 nya jobb, men till en kostnad på minst en miljon kronor per arbetstillfälle i minskade statliga intäkter. “

DN 24 okt 2014:

“Famlande återställare”

“ Efter åtta år i opposition, tre partiledarbyten och en segsliten inre kamp fick Socialdemokraterna i går till sist lägga fram en budgetproposition. Finansminister Magdalena Andersson bar tusen sidor ekonomisk politik, grunden för den nya regeringens arbete, från sitt departement till riksdagen.

Äntligen, borde ha varit känslan som genomsyrade ritualerna kring framläggningen av budgeten. Men den rödgröna euforin uteblev.

Magdalena Andersson själv och hennes trovärdighet har sargats av den gångna veckans hårda expertkritik mot beskrivningen av statsfinanserna. Hon har inte kunnat ge några raka svar på vad hon menar med att ”ladorna är tomma”. Metaforen har vuxit, bytt skepnad och vänts till en besvärlig fiende.

Även om finansministerns kollega Per Bolund (MP) har avfyrat artiga leenden under budgetförhandlingarna tyder det mesta på att S samtidigt har handskats hårdhänt med Miljöpartiet.

I budgeten uppfylls en bråkdel av partiets vallöften. Många av de starkaste gröna frågorna göms i stället i en grå dimma av utredningar. MP får snällt vänta och se ifall S så småningom mjuknar.

Gladast på torsdagen var i stället Vänsterpartiets Jonas Sjöstedt och hans ekonomiskpolitiska talesperson Ulla Andersson. Förutom att få Stefan Löfven att bryta uppgörelsen i friskolekommittén och utlova stopp för vinster i välfärden lyckades Vänstern sätta betydande avtryck i den ekonomiska politiken.

Till gårdagens pressträff, som hölls under rubriken ”Vår inverkan på regeringens höstbudget”, hade Ulla Andersson med sig en lång lista över vänstertriumfer: läkemedel blir avgiftsfria för alla under 18 år, nya miljarder sköljs över äldreomsorgen och underhållsstödet höjs. Dessutom tar partiet åt sig äran för att den statliga inkomstkatten nu blir högre.

Magdalena Anderssons första budget är ett kompromissdokument med en tydlig prägel. Mer skatt tas ut på arbete och pengarna används till kommunbidrag, arbetsmarknadspolitiska åtgärdsprogram och höjda ersättningar i socialförsäkringarna. Världens högsta marginalskatter trappas upp – Magdalena Andersson kallar det att människor ”får möjlighet att bidra mer till välfärden” – och tidsgränsen i sjukförsäkringen slopas.

Den allmänna riktningen är vänsterut. Det som ännu saknas i regeringssamarbetet är en djupare gemensam drivkraft.

Magdalena Andersson tycks hämta all sin energi ur en uppbragthet över att mitten-högerpartier har styrt Sverige i två mandatperioder. De har gjort fel saker, förskjutit debatten och förändrat politikens normalitet. Inte minst har de genomfört populära skattesänkningar som är svåra att avskaffa, vilket har gjort färden särskilt besvärlig för henne som S-minister. Allt hade varit så mycket enklare om bara inte Anders Borg hade kommit och brutit det socialdemokratiska maktinnehavet.

Anderssons projekt summerar till en famlande återställare. ”Sverige ska vara ett land som håller ihop”, är devisen som ramar in den nya budgeten, men vad som håller ihop S–MP-regeringen har inte blivit ett dugg klarare. Kittet som binder samman partierna är att de inte är alliansen.

Vänsterpartiets avtryck i budgeten gör samtidigt risken större att regeringen stöter på problem i riksdagen.

Dels ger det allianspartierna starkare motiv att lägga krokben för enskilda förslag. Dels gör det regeringspolitiken till en tacksammare måltavla för Sverigedemokraterna. Partiets företrädare upprepade i går hotet att rösta för alliansens budget och på det sättet skjuta regeringens hela politik i sank.

För den som en kort stund bortser från partiets invandringspolitik ter sig Sverigedemokraternas vallöften ungefär till hälften som S-förslag, medan övrigt är allianskompatibelt. För SD har det därför funnits sakpolitiska skäl att lägga ned rösterna i valet mellan Socialdemokraternas budget och de borgerligas.

När Vänsterpartiet tydligare präglar det ena alternativet har SD lättare att motivera ett sabotage. Sverigedemokraterna har ett mål: att bryta sin isolering i riksdagen och förmå de andra partierna att gå dem till mötes i invandringspolitiken. Deras chanser är lyckligt nog mycket små.

Men i frågan om budgeten är det sista ordet ändå inte sagt. Socialdemokraterna gör kanske rätt i att vänta med att utropa seger.

DN 24/10 2014 “

DN 24 okt 2014:

“Snöplig resa till Bryssel”

“Sverige toppar något som kallas Global Green Economy Index, en granskning av hur olika länder presterar inom miljö- och klimatpolitiken. Rapporten slår fast att investeringar och satsningar är effektiva både i ekonomiskt och miljömässigt avseende. Och trots vår ringa storlek bedöms vi inneha ett slags ledarroll.

Detta noteras efter en period som av Miljöpartiet har beskrivits som åtta förlorade år.

Med MP:s egna planer på att frälsa världen från klimatproblemet går det inget vidare. Förra veckan ringde Åsa Romson till Svenska Dagbladet och berättade att regeringens krav på EU är att koldioxidutsläppen ska sänkas med 50 procent fram till 2030. 40 procent av energiproduktionen ska komma från förnybara energislag och energieffektiviseringen bör ligga på 30 procent.

Tyvärr hade hon inte pratat ihop sig med Stefan Löfven. När hon väl hade gjort det var överenskommelsen så otydlig att Romson inte kunde förmås att prata om klimatmålen igen med tidningen. I stället mumlade hon i SVT om att det viktiga nu var att få med sig så många länder som möjligt.

Det är i och för sig inte en orimlig inställning men en inställning som MP och S fram till nyligen har förkastat.

På EU-nämndens möte i onsdags kväll framkom att regeringen trots allt inte hade lyckats komma överens med sig själv. Var det 50-40-30-målet som skulle drivas, eller kommissionens betydligt lägre krav?

Stefan Löfven ville ha mandat för att driva det högre, men också tillåtelse att acceptera det lägre.

Stor förvirring om Löfvens hållning ska ha uppstått och den snöpliga utgången blev att han fick åka till Bryssel med alliansens klimatmål i portföljen, mål som ligger nära kommissionens.

Vi har en statsminister som vill kunna slå sig ned vid förhandlingsbordet utan att vara bunden av några på förhand givna besked. Tyvärr, i politiken fungerar det inte så.

Och Romson, hon vänder sin besvikelse i bitterhet. På onsdagskvällen twittrade hon: ”Undrar hur stolta centerpartisterna känner sig nu när de medverkat till att Sveriges mål om energieffektivisering i EU 2030 sänkts...”

Borta var pragmatikern. Kvar står en sårad aktivist som i regeringsställning varken vet ut eller in.

Susanna Birgersson susanna.birgersson@dn.se “

DN 24 okt 2014:

”Polisens dödsskjutning i Varberg borde överklagas”

“Olyckligt att åklagaren avstår. Dödsskjutningar vid polis-ingripanden ökar. I Varbergsfallet 2013 fanns unik bevisning, men tingsrätten kunde inte bedöma den självständigt. Bristerna i insatsen tolkades till polisens förmån. En utredning måste slå fast vad som gäller för polisens vapenbruk, skriver Civil Rights Defenders. “

“För två veckor sedan meddelade Varbergs tingsrätt att den polis som sommaren 2013 sköt ihjäl en person på öppen gata i Varberg agerat i nödvärn och därför inte gjort sig skyldig till brott. Nu har åklagaren meddelat att han inte tänker överklaga den friande domen. Civil Rights Defenders, som följt fallet och även närvarat vid rättegången, ser brister i tingsrättens resonemang och bevisvärdering och frågar sig vad som egentligen krävs för fällande dom i den här typen av fall. När nu högre rätt inte kommer att klargöra rättsläget den här gången heller måste regeringen tillsätta en utredning som slår fast vad som gäller för polisens vapen användning och hur reglerna om nödvärn ska tolkas.

Under lång tid låg antalet dödsskjutningar av polisen i snitt kring en per år i Sverige. De senaste två åren har vi sett en markant ökning: Sedan 2013 har sammanlagt sju personer skjutits ihjäl i samband med polis ingripanden. Denna utveckling är oroande, särskilt mot bakgrund av att åklagare regelmässigt har bedömt att de inblandade poliserna agerat i nödvärn. I de få fall där åtal väckts har domstolen nästan uteslutande gjort samma bedömning.

Nu har Varbergs tingsrätt sällat sig till dessa instanser och ännu en gång lämnas en rad frågor obesvarade. Att åklagaren sedan väljer att inte överklaga, vilket framgick i Hallandsposten häromdagen, är olyckligt.

I sitt åtal hävdade åklagaren att den skjutande polisen gjort sig skyldig till vållande till annans död alternativt tjänstefel när han avlossade ett femte skott mot den angripande mannen. Detta sista skott avlossades när mannen redan träffats, fallit till marken och allvarligt skadad långsamt hasade sig framåt. Det sista skottet avlossades 15 sekunder efter det tidigare skottet som fällde mannen. Åklagaren menade då att dessa omständigheter innebar att polisen inte agerade i en nödvärns-situation.

Fallet är unikt eftersom hela skeendet har fångats på film. Polisens vittnesmål och andra vittnens redogörelser kan därför mätas mot stark teknisk bevisning, som i andra fall saknas. Under rättegången lyckades dock inte åklagaren att fullt ut dra nytta av denna omständighet: Tekniken brast, rättsens ledamöter fick inte händelseförloppet förklarat för sig och en utlovad andra visning av filmen uteblev. Detta kan ha bidragit till att tingsrätten inte gjorde en självständig bedömning av filmen och dess bevisvärde, vilket är allvarligt eftersom det rimligen påverkade utgången i målet.

Tingsrätten hörde samtliga poliser som var på plats. Deras vittnesuppgifter var samstämmiga men skiljde sig både från övriga vittnesmål och, vilket är anmärkningsvärt, står också i strid med vad som framgår av filmen. Rätten problematiserar dock inte detta utan söker psykologiska förklaringar till att poliserna ”minns fel”: att de befann sig under stress och upplevde tunnelseende. Andra möjliga förklaringsmodeller, som att poliserna kan ha pratat ihop sig, berörs inte. I sina slutsatser tycks tingsrätten bortse från den tunga tekniska bevisningen och drar i

stället den tvivelaktiga slutsatsen att ord står mot ord och att det inte går att utröna vilket skott som varit det dödande.

Tingsrätten kommer också till slutsatsen att den skjutande polisen befunnit sig i en situation där han haft rätt att använda sig av nödvärn. Bedömningen görs bland annat mot bakgrund av att det var för första gången polisen hade rollen som insatschef, vilket ”ökade på stressen och pressen”, att poliserna visste att mannen tidigare attackerat med kniv, att jakten på mannen pågick en längre tid och att poliserna inte hade tid att planera sitt agerande när han oväntat dök upp. Även det faktum att mannen med största sannolikhet led av en psykos använder tingsrätten för att rättfärdiga polisernas upplevelse av hot och användning av dödligt våld – i stället för att understryka att poliser ska ha särskild beredskap att hantera psykiskt sjuka individer.

Vidare underlåter rätten att göra en djupare analys av vad kravet på nödvändighet, som krävs för rätt till nödvärn, innebär i den aktuella situationen – en relevant fråga är exempelvis om en mindre grad av våld hade räckt för att oskadliggöra mannen. Domstolen förhåller sig därigenom inte till Europakonventionens krav, som är del av svensk rätt, samtidigt som bristerna i polisinsatsen tolkas till förmån för polisens agerande.

Utifrån tingsrättens resonemang och bedömningar är det svårt att se hur poliser över huvud taget ska kunna hållas ansvariga för dödsskjutningar. Därför måste rättsläget klargöras. Mot bakgrund av det unika bevisläget i Varbergsfallet borde det ha varit en självklarhet att högre instans gavs möjlighet att granska fallet. Men åklagaren accepterar tingsrättens resonemang om nödvärn, trots att han i sitt åtal menade att sådant inte förelåg.

När rättsväsendets aktörer väjer för frågan måste nu regeringen klargöra vad som gäller. Civil Rights Defenders kräver därför att regeringen omgående tillsätter en utredning som får i uppgift att tydligt definiera var gränsen går för polisens legitima våldsanvändning.

Vidare måste en sådan utredning klargöra hur polisens nödvärnsrätt ska tolkas och hur människorättsprinciper om nödvändighet och proportionalitet ska införlivas i svensk rätt i förhållande till polisens skjutvapen användning.

Robert Hårdh, chef, Civil Rights Defenders
John Stauffer, chefsjurist, Civil Rights Defenders “

“ Civil Rights Defenders grundades 1982 och är Sveriges internationella människorättsorganisation. Organisationen är en oberoende expertorganisation som försvarar människors rättigheter och stärker utsatta människorättsförsvarare i Sverige och övriga världen.

Bakgrund. Dödsskott/polisingripanden

Dödsskjutningar vid polisingripanden

1995: 1

1996: 0

1997: 0

1998: 1

1999: 3

2000: 2

2001: 1

2002: 1

2003: 1

2004: 1

2005: 1

2006: 1

2007: 0

2008: 0

2009: 1

2010: 0

2011: 1

2012: 0

2013: 4

2014: 3

Källa: TT, Polisen, Civil Rights Defenders “

DN 24 okt 2014:

“SD största hotet mot nya budgeten”

“Återställare, jobbfiendligt och oförberett.

De borgerliga partierna skräder inte orden om den nya budgeten – men bara på något enstaka område kan budgeten hotas. Den stora risken för regeringen är fortfarande att Sverige-demokraterna faller budgeten i sin helhet.

Regeringens första budget innehåller reformer på 25 miljarder kronor. Satsningar på skolan och arbetsmarknadspolitiska åtgärder betalas med en rad skatthöjningar.

De fyra allianspartierna är inte oväntat kritiska.

– Man straffbeskattar riktiga jobb för att i stället satsa på låtsasjobb, säger Folkpartiets ledare Jan Björklund.

Centerpartiets Annie Lööf menar att budgeten, förutom mot jobben, slår hårt mot landsbygden.

– Det är en återställare till Göran Perssons 90-tal. Det är omodernt och det är inget nytänkande, säger hon.

Men trots alla hårda ord så lär större delen av innehållet i budgeten gå igenom riksdagen – förutsatt att inte Sverigedemokraterna faller budgeten i sin helhet.

Förra hösten valde den rödgröna oppositionen att bryta ut en höjning av brytpunkten för den statliga inkomstskatten som allians-regeringen

hade föreslagit. Eftersom Sverige-demokraterna ställde sig på de rödgrönas sida stoppades den skattesänkningen.

Det var första gången som en enskild budgetpost plockades ur budgeten.

Allianspartierna har hotat att göra på samma sätt med förslag som de ogillar i den nya regeringens budget. Men möjligheterna är begränsade. Enligt den nya praxisen går det att ta bort kostnader efter att budgeten är klubbad. Skatthöjningar är det däremot inte möjligt att ta bort.

Flera borgerliga partiledare ville i går inte utesluta möjligheten att skapa en ny praxis och även försöka ta bort skatthöjningar. Men Centerpartiets Annie Lööf avvisar det helt.

– Det som var praxisförändringen förra året innebär ju att man kan göra saker som är budgetförstärkande. Jag ser mycket allvarligt på fördubblingen av arbetsgivaravgiften för unga. Men att bryta ut den skulle inte rimma med den nya praxisordningen. Därför är det inte på tapeten för Centerpartiets sida, säger hon.

Annie Lööfs besked betyder att regeringens skatthöjningar sannolikt blir av. Däremot är de fyra allianspartierna öppna för att bryta ut någon enstaka kostnad. För att det ska lyckas måste även Sverigedemokraterna gå på alliansens linje.

Av regeringens satsningar är det traineejobben som ligger närmast till hands att plocka bort. När det gäller förslag som höjd a-kassa eller en tredje pappamånad är oppositionen mer splittrad.

– Jag beklagar att praxis försvagades förra året. Men vi följer den praxis som gäller och ger konkreta besked i samband med vår motion och i samband med behandlingen i riksdagen, säger Moderaternas gruppleadare Anna Kinberg Batra.

Även Jan Björklund är försiktig.

– Ska det vara någon vits med att bryta ut förslag och rösta särskilt om dem ska alliansen vara enig. Det räcker inte med att något parti tycker så, säger han.

Sverigedemokraternas ekonomisk-politiska talesperson Oscar Sjöstedt försökte i går få med Anna Kinberg Batra på att hans parti och de borgerliga på många punkter är eniga i sin kritik av regeringen.

– Vi kommer att göra allt som står i vår makt för att stoppa dessa dumheter. Vad är er strategi för att stoppa förslagen? sade Sjöstedt.

Anna Kinberg Batra nobbade inviten.

– Helheten i vår politik bygger på att Sverige är öppet. Har man en helhet som bygger på att man tar avstånd från öppenhet så är det inte intressant för oss att ha vidare diskussioner, säger Kinberg Batra.

Det stora hotet mot regeringen är fortfarande att Sverigedemokraterna väljer att rösta på alliansens budget i stället för att lägga ned sina röster. Då faller budgeten och sannolikt även regeringen.

Sverigedemokraterna hotade i går på nytt med att fälla budgeten. Möjligheten att partiet stoppar budgeten har inte minskat, menar Sverigedemokraternas Oscar Sjöstedt.

– Vi diskuterar frågan och den är i allra högsta grad levande. Vi kommer nu att syna regeringens förslag mer och invänta alliansens giv. Sedan tar vi ställning, säger Oscar Sjöstedt.

Finansminister Magdalena Andersson (S) vill inte spekulera i om budgeten kommer att klara av att få majoritet i riksdagen senare i år.

– Hur omröstningen går i december återstår att se. Men jag ser inte att det skulle vara särskilt attraktivt för Sverigedemokraterna att ha ett nyval i december, säger hon.

Hans Rosén hans.rosen@dn.se

Hans Olsson hans.olsson@dn.se

Jens Kärrman jens.karrman@dn.se

Mats J Larsson matsj.larsson@dn.se

“Även alliansen lägger fram ett budgetförslag

I mitten av november klubbas budgetens ramar, intäkter och ut-gifter. Därefter följer behandling i utskotten för respektive utgiftsområde. Omröstningen om budgeten sker i riksdagen i mitten av december. Då behövs ingen majoritet för att få igenom budgeten, det är det budgetförslag som får flest röster som vinner.

Eftersom alliansen lägger fram en gemensam budgetmotion kan SD avgöra vilket alternativ som vinner.

Efter att en budget är lagd kan oppositionen försöka lyfta ut kostnader ur budgeten. Så skedde förra året då de rödgröna med stöd av SD stoppade en skattesänkning.

Fakta. Budgeten i korthet

Skolan: 3,37 miljarder kronor

Fler anställda, mindre skolklasser och mindre grupper i förskolan, tidigare insatser för svaga elever, stöd till utsatta skolor, fortbildning för lärare.

Arbetsmarknadsåtgärder: 2,6 miljarder

3 200 traineejobb inom äldreomsorgen för arbetslösa ungdomar. Fas 3 avskaffas och ersätts med extratjänster inom välfärden. Arbetsförmedlingen reformeras. Flexjobb för funktionsnedsatta.

Infrastruktur: 2,34 miljarder

Merparten av pengarna går till förbättrat underhåll av järnvägen. 500 miljoner kronor går till statlig medfinansiering till lokala och regionala investeringar i kollektivtrafik i tätorter.

Hälso- och sjukvård: 2,1 miljarder

Fler utbildningsplatser på sjuk-sköterske- och barnmorske-utbildningarna, ökad tillgänglighet i cancervården och en riktad satsning på förlossningsvården är huvudpunkterna. Dessutom ska personer under 18 år inte längre behöva betala egenavgift för läkemedel.

Äldreomsorg: 2 miljarder

Två miljarder per år avsätts för nationella satsningar inom äldreomsorgen under åren 2015–2018. Satsningarna ska inriktas på att öka bemanningen.

Sänkt skatt för pensionärer: 1,98 miljarder

Pensionärer får sänkt skatt med upp till 270 kronor i månaden.

Högre utbildning, vuxenutbildning, yrkeshögskolan: 1,93 miljarder

Fler högskoleplatser, större möjligheter att studera på komvux och mer bidrag till yrkeshögskolan är regeringens recept för att förbättra matchningen på den svenska arbetsmarknaden.

Höjd a-kassa: 1,64 miljarder

Taket höjs från 680 kronor per dag till 910 under första hundra dagarna och 760 kronor därefter. Grund-beloppet höjs från 320 till 350 kronor per dag.

Naturskydd: 1,26 miljarder

Fler naturskogar ska skyddas och skötseln utökas. Naturhänsynen ska öka i skogsbruket. Fler marina reservat.

Försvaret: 0,68 miljarder

Stärkt beredskap för incidenter. Materielanskaffning.

Höjt underhållsstöd: 0,63 miljarder

Stödet höjs med 300 kronor per månad och barn.

Övriga miljöreformer: 0,65 miljarder

Utbyggd miljöövervakning. Mer resurser till myndigheter som Naturvårdsverket med flera. Förebyggande insatser mot klimatförändringar.

Näringslivsstöd: 0,57 miljarder

Ett innovationsråd inrättas under statsministerns ledning. Export ska främjas liksom turism. Minskat sjuklöneansvar för företag.

Internationellt klimatstöd: 0,5 miljarder

Regeringen anslår 500 miljoner för att stödja klimatbefrämjande åtgärder i andra länder.

Sjukförsäkringen: 0,35 miljarder

Den bortre gränsen i sjukförsäkringen avskaffas och nivån i sjuk- och aktivitetsersättningen höjs från 64 till 64,7 procent av antagandeinkomsten.

Kultur: 0,23 miljarder

Fritt inträde på de statliga museerna införs nästa år. Dessutom genomförs en satsning på kulturverksamhet i miljonprogramsområdena.

Klimatstöd: 0,20 miljarder

Ett nytt klimatinvesteringsstöd till kommuner och regioner för att minska klimatutsläppen.

Höjt bostadstillägg för pensionärer: 0,20 miljarder

En höjning av ersättningsnivån i bostadstillägget till pensionärer föreslås från 93 till 95 procent av boendekostnaden.

Höjd föräldrapenning: 0,18 miljarder

En höjning av grundnivån i föräldrapenningen från 225 till 250 kronor per dag.

Motverka mäns våld mot kvinnor: 0,15 miljarder

Länsstyrelserna får bidrag för insatser som syftar till att motverka mäns våld mot kvinnor, att barn bevittnar våld och förtryck samt prostitution och människohandel.

Nya inkomster

Regeringen föreslår inkomstförstärkningar på sammanlagt 25,47 miljarder kronor under 2015. Här är de största posterna:

Sänkt och slopad nedsättning av arbetsgivaravgifter för unga: 9,6 miljarder kronor.

Sänkt och slopat avdrag för pensionssparande: 3,09 miljarder.

Avtrappning av jobbskatteavdraget: 2,36 miljarder.

Höjda miljöskatter: 2,29 miljarder.

Uppräkning av gränsen för statlig inkomstskatt begränsas: 1,91 miljarder.

Höjd skatt på alkohol och tobak: 1,67 miljarder.

Särskild löneskatt för äldre: 1,55 miljarder. “

DN 24 okt 2014:

”Det är fel på systemet – man vandrar i cirklar”

“Göteborg. Regeringens åtgärder för att tackla ungdomsarbetslösheten får både ris och ros.

– Det är något fel på hela systemet. Det känns som att man vandrar i en cirkel, säger 22-årige Hamza.

Samtidigt som finansminister Magdalena Andersson i riksdagen berättar om de åtgärder som regeringen vill vidta för att få ned ungdomsarbetslösheten kommer Hamza ut från ännu ett besök på Arbetsförmedlingen på Järntorget i Göteborg.

Sedan han kom till Sverige för fyra år sedan har han haft ströjobb på en hamburgerrestaurang och äldreboenden, men sedan i somras är han arbetslös.

På Arbetsförmedlingens uppmaning gick han en ettårig svetsarkurs. I den branschen sade man att det inte skulle vara några problem att få arbete, men efter att ha sökt alla de 300 svetsarjobb som fanns utlysta över landet är Hamza uppgiven.

– Alla som svarade sade att jag hade för dålig erfarenhet. Men hur ska jag få erfarenhet om jag inte får chansen någonstans, frågar han sig.

Av den anledningen välkomnar Hamza regeringens förslag om traineejobb för 18–24-åringar inom omsorgen.

Han säger att han är beredd att ta arbete var som helst i landet och i

vilken bransch som helst bara han får ihop pengar till hyran och till att

betala av på studielånet, som han tog vid svetsarkursen.

Däremot tycker han inte att slopandet av den halverade arbetsgivaravgiften för unga under 26 år låter som någon bra idé.

– Det kommer ju bara att göra det ännu svårare att anställa unga, säger Hamza.

Samma uppfattning har Josefin Hjert, som arbetar deltid som hudterapeut. Hon besöker Arbetsförmedlingen för att hitta ett heltidsjobb, helst inom samma bransch. Josefin tycker inte att den nya regeringens politik låter särskilt lovande för ungdomar och tror inte att höjt tak i akassan är rätt väg.

– Det är ju ingen framtid att gå på bidrag, säger hon.

20-årige James Chao har nyligen anlant till Sverige och letar jobb. Han blir förvånad när han hör talas om den höga ungdomsarbetslösheten.

– Jag vet inte, men kanske beror den på att unga personer här i landet tycker att de ska ha jobb som är lite bättre. Jag tror inte att det är så svårt att hitta jobb, säger han och tycker att både satsningarna på yrkesskola, gymnasieutbildning och traineeplatser inom vården låter bra.

19-åriga Maria, som liksom Hamza inte vill skylta med sitt efternamn, är också kritisk till hur hela systemet kring att få unga i arbete fungerar. Hon har haft praktikplats på en biltvätt och väntar nu på klartecken från ett bageri. Ett fast jobb känns avlägset.

– Många av mina kompisar säger detsamma, det är nästan omöjligt att få jobb, säger Maria, som skulle kunna tänka sig ett traineejobb, men inte vilket som helst.

Jens Littorin jens.littorin@dn.se “

“ Fakta. Medel för att tackla ungdomsarbetslösheten

Regeringen utlovar att arbetslösa ungdomar ska få jobb, praktik eller utbildning efter 90 dagar.

2,8 miljarder satsas på 20 000 traineejobb inom välfärden.

Utbildningskontrakt för unga under 25 som inte fullgjort gymnasiet.

Utbyggda utbildningsplatser med en satsning på yrkesskolor.

DN “

DN 24 okt 2014:

“Synen på ”ladan” en stor klyfta”

“Nattsvart eller urstark. Klyftan i synen på svensk ekonomi är avgrunds djup mellan de största partiernas ledande företrädare.

Gårdagens budgetdebatt i riksdagen innebar debut för två av de politiker som sannolikt kommer att dominera den ekonomisk-politiska arenan de närmaste åren. Finansminister Magdalena Andersson (S) har den senaste tiden hävdat att ”ladan är tom” när det gäller statens finanser. Trots hård kritik från bland annat Finanspolitiska rådet och en KU-anmälan från Moderaterna håller hon fast vid sin ståndpunkt.
– Det är många år sedan Sverige levde upp till det finanspolitiska ramverkets överskottsmål och det kommer att dröja många år innan det uppfylls. Ladorna gapar tomma, sade hon under budgetdebatten.

Sedan Fredrik Reinfeldt och Anders Borg tackat för sig på den politiska arenan är det Anna Kinberg Batra (M) som fått överta rollen som både oppositionens statsministerkandidat och skuggfinansminister. Trots att hon är favorittippad som ny partiledare var hon relativt försiktig med att gå till attack mot den nya regeringens ekonomiska politik. Anna Kinberg Batras anförande i budgetdebatten blev i stora stycken ett försvarstal för alliansens åtta år vid makten. Nu hotas sysselsättningsökningen och statens finanser, enligt henne.
– Ni riskerar att bromsa den breda sysselsättningsuppgång vi sett de senaste åren. Vi måste vara rädda om den starka position vi har, sade Anna Kinberg Batra.

Magdalena Andersson passade också på att upprepa förhoppningen om att det ska gå att samarbeta över blockgränserna under mandatperioden. Men Anna Kinberg Batras svar andades skepsis.
– Vi får se hur det blir med samsynen, sade hon.

Hans Olsson hans.olsson@dn.se **Hans Rosén** hans.rosen@dn.se “

DN 24 okt 2014:

“Ewa Stenberg: Liten utdelning för miljön trots MP:s debut”

“Regeringen Löfvens första budget är mer röd än grön. Den innehåller stora skattehöjningar, men merparten är inte miljöskatter. Oppositionen är kritisk. Ändå ser regeringen Löfven ut att överleva hösten med några blåmärken och ett armbrott. “

“Analys. Gårdagen var en stor dag för Vänsterpartiet, som tycker sig ha fått bra betalt för att stödja regeringens budget så att den kan gå igenom i riksdagen. Det skulle ha varit en stor dag för Miljöpartiet också. För första gången sitter de gröna i regeringen och lägger en statsbudget.

Men spåren på partiets viktigaste område, miljön, är hittills rätt blygsamma. Budgeten innehåller inte någon kraftig ökning av miljöskatter eller nya stora miljö-reformer. Flera av reformerna som föreslås har tagits fram av den förra miljöministern Lena Ek (C). Miljöskatterna höjs med 2,3 miljarder kronor nästa år. I Miljöpartiets skuggbudget i våras föreslog partiet i stället en höjning med 12 miljarder kronor.

Regeringen varslar förvisso om att ett klimatpolitiskt ramverk ska tas fram, fossila bränslen ska beskattas hårdare, det ska införas vägslitageavgift och flygskatt. Men det är oklart när.

I stället har regeringen gått på pumpen med miljöpolitiken i riksdagens EU-nämnd efter ett möte i onsdags kväll som beskrivs som förvirrande och kaotiskt. Stats-minister Stefan Löfven drev en linje som få förstod. Vänsterledaren och den tidigare EU-parlamentarikern Jonas Sjöstedt grep in och tog timeout från mötet med Löfven för att försöka reda ut saken. Det hela slutade med att SD anslöt sig till alliansens förslag och att regeringen nu får driva det i EU. Det innehåller klimat-

mål som MP har kritiserat hårt.

Regeringen fick en brutal påminnelse om sin bristande rutin och sitt kläna stöd i riksdagen.

Det blir sannolikt inte den sista smällen. Riksdagens majoritet är emot regeringen. Men det ser ändå inte ut som att den kommer att golvas helt under sin första höst. Alliansen vill inte ha någon regeringskris. Sverigedemokraterna låter som om man vill det, men frågan är om partiet kommer att framhärda.

Partiets ekonomiskpolitiska talesperson Oscar Sjöstedt sade i går att han blir ”genuint livrädd när det kommer till Magdalena Anderssons ministär”. ”Snälla, sluta förstöra mitt land”, sade han och sträckte sedan ut handen till Anna Kinberg Batra (M).

Moderaternas skuggfinans-minister avvisade allt samarbete och påpekade att M till skillnad från SD bygger hela sin politik på öppenhet.

Nu väntar diskussioner mellan allianspartierna om de ska försöka stoppa delar av budgeten i riksdagen.

Förslaget om traineejobb har pekats ut tidigare, men allianspartierna var lågmälda om detta i går.

Alliansen kommer att tänka taktiskt. De vill inte stoppa ett populärt förslag och det är ingen idé att försöka stoppa ett som SD stödjer.

De borgerliga är mest kritiska mot skattehöjningarna för lön-tagare och företagare. Den rödgröna budgeten rullar tillbaka en del av den förra regeringens arbets-linje, när a-kassa och sjuk-ersättning höjs och delar av jobbskatteavdraget tas tillbaka. Men det har alliansen svårt att hejda. C har sagt nej till att stoppa skattehöjningar och SD stödjer högre a-kassa.

Ewa Stenberg ewa.stenberg@dn.se “

DN 24 okt 2014:

“Maria Crofts: Förlorarna är de med mycket höga inkomster”

“Ensamstående föräldrar, arbetslösa och långtidssjuka är vinnarna i regeringens budget. Förlorarna är höginkomsttagare som använder mycket ruttjänster. “

“Många ensamstående föräldrar får ett välbehövligt tillskott i ekonomin genom att underhållsstödet höjs med 300 kronor per barn och månad. Det är på tiden. Underhållsstödet har höjts en gång på 20 år. De skedde 2006 och höjningen var 100 kronor.

Underhållsstödet betalas ut när den frånvarande föräldern inte kan eller vill betala underhållsbidrag. Den förälder som har barnen hos sig får alltså ingen eller mycket lite hjälp med ekonomin från den andra föräldern och måste klara det mesta själv.

Den här gruppen har halkat efter de senaste åren och en förstärkning med 300 skattade kronor i månaden är säkert välkommen.

Det blev däremot ingen höjning av barnbidraget den här gången. Förmodligen för att pengarna inte räckte till både barnbidragshöjning och höjning av underhållsstödet.

Men Socialdemokraterna har lovat att höja barnbidraget med 100 kronor, så ska vallöftet hållas måste höjningen komma under mandatperioden. Barnbidraget höjdes senast 2005 och då med en hundralapp.

När det gäller pensionärerna riktar budgeten in sig på dem med de lägsta pensionerna genom sänkt skatt och höjt bostadstillägg. Skattesänkningen gäller bara dem som har 20 000 kronor i månaden eller mindre i pension. Bostadstillägget höjs men det blir svårare för dem som har ett kapital på mer än 100 000 kronor att få det.

Förändringarna ger 200–300 kronor mer i månaden till den som bara har garantipension. Det är ingen stor summa men garantipensionärerna har mycket små marginaler.

Höjningen av taket i a-kassan ger mer pengar till alla som tjänade mer än 25 000 kronor i månaden när de jobbade. Med tanke på att de som oftast blir arbetslösa sällan har någon inkomstförsäkring genom facket betyder det mycket för många.

Sjuka som även är arbetslösa får också mer pengar att leva på. De får 543 kronor per dag om man räknar med 30 ersättningsdagar i månaden som i sjukförsäkringen. Översatt till a-kassedagar motsvarar det 720 kronor per dag.

De största förlorarna är de som har mycket höga inkomster. För den som tjänar 125 000 kronor i månaden eller mer höjs skatten med 2 200 kronor i månaden.

Jobbskatteavdraget börjar trappas av vid en inkomst på 50 000 kronor i månaden och skatten höjs successivt. Men även de som kommer upp i 35 000 kronor i månaden får betala högre skatt. Det beror på att gränsen för när man ska betala statlig skatt inte höjs så mycket vilket gör att fler hamnar över gränsen.

Att rutavdraget begränsas till 25 000 kronor om året berör sannolikt också höginkomsttagarna mer än andra. De 25 000 kronor som fortfarande går att dra av räcker väl till att bekosta veckostädning och fönsterputs för de flesta.

Men rutavdraget kan även användas för andra hushållsnära tjänster. Som exempelvis egen kock på middagsbjudningen och bartender på cocktailpartyt.

Från den 1 januari blir det stopp för det.

Då går det inte längre att använda rutavdraget för att betala för matlagning i hemmet. Det samma gäller rengöring av poolen.

Maria Crofts maria.crofts@dn.se “

“**Fakta.**

Pensionärer

Sänkt inkomstskatt för de som har pensionsinkomster under 20 000 kronor i månaden.

Höjt bostadstillägg, genom att 95 procent av boendekostnaden upp till 5 000 kronor blir bidragsgrundande, från den 1 juli 2015.

Högre arbetsgivaravgift för 65-plussare genom att en löneskatt på 8,5 procent införs.

Kommentar: En större del av förmögenhet över 100 000 kronor tas med i beräkningen av bostadstillägget.

Sjuka och arbetslösa

Taket i a-kassan höjs till 25 000 kronor i månaden vilket ger en högsta a-kassa på 20 000 kronor i månaden.

Ersättningen till sjuka som dessutom är arbetslösa höjs till 543 kronor per dag, cirka 16 300 kronor i månaden, från den 1 maj 2015.

Sjuk- och aktivitetsersättningen höjs till 64,7 procent av antagandeinkomsten.

Den bortre gränsen i sjukförsäkringen ska avskaffas.

Kommentar: Regeringen ska återkomma med förslag om hur fler unga ska kunna kvalificera sig för a-kassa.

Barnfamiljer

En tredje pappamånad införs från 2016.

Jämställdhetsbonusen slopas den 1 januari 2017.

Grundnivån i föräldrapenningen höjs från 225 till 250 kronor i månaden 2015.

Underhållsstödet höjs med 300 kronor per barn och månad till 1 573 kronor 2015.

Slopas rutavdrag för läxhjälp.

Gratis medicin för barn.

Kommentar: Det blir ingen höjning av barnbidraget nästa år. Vårdnadsbidraget ska fasas ut.

Studenter

Lånedelen i studiemedlen höjs med 1 000 kronor i månaden.

Skatter

Jobbskatteavdraget trappas ned för inkomster över 50 000 kronor i månaden och avskaffas helt vid en månadsinkomst på 125 000 kronor i månaden.

Fler måste betala statlig inkomstskatt genom att höjningen av skiktgränsen begränsas.

Fordonsskatten höjs med mellan 100 och 800 kronor om året för de flesta.

Avdraget för privat pensionssparande begränsas till 1 800 kronor under 2015 och slopas helt 2016.

Skatten på cigaretter och andra rökverk höjs med 6 procent och skatten på snus med 12 procent.

Skatten på öl och vin höjs med 9 procent och skatten på sprit med 1 procent.

Halverat rutavdrag till 25 000 kronor per år för alla under 65 år. Rutavdraget ska inte få användas till poolrengöring och matlagning.

Lättnadsreglerna för medlemmar i oäkta bostadsrättsföreningar förlängs inte när de löper ut 2015. Skattesatsen på utdelning och kapitalvinst sänks till 25 procent.

Entréavgiften på statliga museer slopas våren 2015. Exakt datum är inte fastställt.

Skattereduktionen för gåvor på upp till 1 500 kronor per år till ideell verksamhet slopas från den 1 januari 2016.

Kommentar: De som har en inkomst under 35 000 kronor i månaden slipper höjd inkomstskatt. “

DN 24 okt 2014:

FP: ”Ett svek mot försvaret”

“Mitt under pågående ubåtsspaning har ett storbråk utbrutit om försvarets pengar. Folkpartiledaren Jan Björklund anklagar regeringen för att urholka an-slagen med den höjda arbetsgivar-avgiften för unga.

– Prata med lite mindre bokstäver, uppmanar försvarsminister Peter Hultqvist (S).

Allvarliga militära incidenter brukar leda till husfrid i försvarsdebatten. Men underrättelseoperationen mot den misstänkta undervattensverksamheten i Stockholms skärgård hindrade inte oppositionen från att ryka ihop med regeringen om försvarsanslagen efter presentationen av budgeten på torsdagen.

Enligt Försvarsmaktens beräkningar förlorar myndigheten 150 miljoner kronor 2015 och 250 miljoner kronor 2016 på att arbetsgivaravgiften för unga nu ska höjas.

– I princip är nästan alla anställda i försvaret är unga, så det slår stenhårt, säger FP-ledaren Jan Björklund.

Han anklagar försvarsminister Peter Hultqvist för att därmed bryta sitt vallöfte om att Socialdemokraterna skulle ge mer pengar till försvaret.

– Det är ett svek, säger Björklund.

Men Hultqvist slår tillbaka. Han anser att Socialdemokraterna stärker försvaret i år med 1,5 miljarder kronor och drygt 2 miljarder kronor nästa år. Omkring 900 miljoner kronor förs över från utlandsverk-

samheten för att kompensera Saab för den uteblivna Jas Gripen-affären med Schweiz.

– Hade vi inte gjort detta hade vi haft mycket stora problem framför oss. Det var nödvändigt, helt enkelt, säger Hultqvist.

Han försvarar att kommuner och landsting får kompensation för den höjda arbetsgivaravgiften, men inte Försvarsmakten som är en av landets största offentliga ungdomsarbetsgivare.

– Inga myndigheter får någon kompensation, konstaterar han.

Försvarsministern tycker att FP-ledaren borde hålla ett lägre tonläge.

– Jan Björklund tar väl stora ord i sin mun. Han var ju faktiskt också vice statsminister i den förra regeringen. Han har ett stort ansvar för de obalanser som vi nu har i Försvarsmakten.

Inför nästa års försvarsbeslut kommer ändå Hultqvist att försöka komma överens med borgerliga partier.

– Jag kommer att ta kontakt med Folkpartiet och andra partier om vilka prioriteringar vi ska göra i försvaret framöver, säger Hultqvist.

Mats J Larsson matsj.larsson@dn.se “

DN 24 okt 2014:

“Johan Schück: Svårare för Sverige än regeringen påstår”

“Regeringen spår en svensk BNP-ökning på 3,0 procent under 2015 och stark utveckling även därefter. Det låter alltför bra för att vara sant när mycket annat går trögt i Europa. Sverige står inför större svårigheter än vad som framgår i budgeten.”

“Analys. Allt går som på räls för Sveriges ekonomi, enligt vad S-MP-regeringen gör gällande i sin budget. Taktiken kunde vara högre, men utvecklingen pekar åt rätt håll.

Det betyder stadig BNP-tillväxt, sjunkande arbetslöshet, stigande reallöner och, till sist, även överskott i de offentliga finanserna. Statsskulden minskar redan långt innan dess.

Optimismen är ett arv från förra regeringen som, förutom beträffande det offentliga överskottet, gjorde en likartad prognos. Men verkligheten följer däremot inte samma banor. Under de senaste månaderna har det kommit åtskilliga tecken på att ekonomin i omvärlden går sämre, vilket i längden även påverkar Sverige.

För svensk del är naturligtvis Europa av särskild betydelse. Där går det trögare än väntat, även i Tyskland som annars brukar vara draglok. Finland, som är en av våra främsta exportmarknader, är inne i recession. Då räcker det inte att Storbritannien, som också är en viktig handelspartner, överträffar tidigare förväntningar.

Även tillväxtländerna, med Kina i spetsen, håller ett lägre tempo. För Sverige märks det, bland annat, genom lägre priser på järnmalm, vilket slår hårt. Oljepriset faller, trots allvarliga geopolitiska spänningar kring Ryssland och Mellanöstern. Det kan inte enbart förklaras med ökat utbud av olja från andra håll, utan är också ett globalt orostecken.

Spänningarna växer i världsekonomin, där extremt låga räntor driver upp priserna på tillgångar samtidigt som den uppmätta inflationen är mycket låg. Det borde inte överraska om detta längre fram leder till bakslag som även drabbar Sverige. Att ekonomin skulle gå precis som regeringen önskar ända fram till 2018, hela perioden fram till nästa ordinarie val, verkar mindre sannolikt.

Regeringens prognos beträffande Sveriges ekonomi tycks därför alltför positiv. Det gäller inte enbart BNP-tillväxten, utan också så viktiga områden som sysselsättningen och de offentliga finanserna.

Arbetsmarknaden har visserligen gått bättre än väntat, men nu väntar höjda skatter som kan få en dämpande effekt. Arbetslösheten minskar nog ändå, särskilt om ungdomar och andra utan jobb kan föras in på studier och praktikplatser. Men sysselsättningen, mätt i arbetade timmar, riskerar däremot att bromsa in.

De offentliga finanserna påverkas omgående när skatteinkomsterna inte ökar så snabbt som väntat. Samma gäller om näringslivet går sämre och inte kan leverera in lika mycket i vinstskatter. Man kan dessutom misstänka att regeringens skattehöjningar ger mindre än beräknat till statskassan, eftersom fler kan väntas välja fritid i stället för extraarbete.

Överskotts målet blir därför ännu svårare att nå än vad finansminister Magdalena Andersson vill tro. Det gör dock inte så mycket eftersom

de offentliga finanserna är starka, trots hennes missvisande påståenden om ”tomma lador”. Tvärtom borde det vara godtagbart med ett måttligt budgetunderskott under ytterligare några år.

Viktigast är i stället att den långsiktiga tillväxtförmågan och konkurrenskraften förstärks. En del av regeringens förslag ska bidra till detta, exempelvis satsningarna på utbildning och infrastruktur. Näringspolitiken sägs också ha sådant syfte, även om resultatet är oklart.

Men samtidigt finns en rad ekonomiskt tunga frågor som får vänta på svar. Tydligast gäller det energiförsörjningen, inrikesflyget (däribland Bromma flygplats) och utrymmet för privat företagande i välfärdssektorn. Fler skattehöjningar är dessutom att vänta, bland annat på transporter.

Allt detta skapar osäkerhet, vilket är en hämmande faktor, oavsett hur besluten till sist kommer att bli. Risken finns att företagen håller sig avvaktande och dröjer med investeringar och anställningsbeslut. Utöver all oro som kommer från omvärlden, kan det bli för mycket när de inte ens på hemmaplan vet vad som gäller.

Johan Schück “

DN 24 okt 2014:

”Han präglades av stark handlingskraft”

“En av Göteborgs och socialdemokratins starkaste politiska profiler är död. Göran Johansson avled på torsdagen efter lång tids sjukdom, 69 år gammal. – Man kunde inte missta sig på vad Göran Johansson tyckte. Jag saknar honom, säger partikamraten, statsminister Stefan Löfven. “

“Göteborg. Göran Johansson gillade inte att bli kallad för Göteborgs starke man. Men få politiker har förknippats med uttrycket så ofta som han. Han satt i kommunstyrelsen under 37 år och var dess ordförande under 19 år i två perioder.

Efter beskedet om hans bortgång kom hyllningar från många håll. Stefan Löfven talade om en ”ideolog med fötterna på jorden” och berättade om en man som aldrig förlorade kontakten med verkstads-golvet.

Det var på SKF i Gamlestaden som Göran Johansson inledde sin karriär. 1997 valdes han in i verkställande utskottet i Socialdemokraternas partistyrelse, men lämnade det 2005 i protest mot att Göteborg hamnat i ”kylskåpet”. Statsvetaren Ulf Bjereld säger att partiledningen inte alltid var så förtjust i Johanssons agerande.

– Det jag tyckte om med honom var att han var ganska obstinat och vägrade gå i någon annans ledband. Han var en person som präglades av oerhört stark handlingskraft, säger Bjereld.

Det, menar han, var en handlingskraft som hjälpte till att förvandla den gamla varvstaden Göteborg till en modern evenemangs- och

turiststad. Han styrde landets andra stad mycket genom informella nätverk: Göran fick helt enkelt saker och ting gjorda, men den så kallade Göteborgsandan kom även att ge honom kritiker, inte minst när mutskandalen i kommunen avslöjades 2010. Ulf Bjereld tror att Johansson tog illa vid sig.

– Hederlighet var ett viktigt kriterium för Göran Johansson och jag tror att han uppfattade mycket av kritiken som en anklagelse som han inte kunde försvara sig mot, säger han.

Göran Johansson blev aldrig minister, men hans politiska arv lever vidare genom dottern Anna Johansson (S), som av Stefan Löfven utsetts till infrastrukturminister. I en intervju med P4 Göteborg efter utnämningen sade Johansson att han var glad, men att han tyckte att det västsvenska inflytandet i regeringen kunde ha varit större.

Han stod upp för sin stad och sin region in i det sista.

Jens Littorin jens.littorin@dn.se “

“Fakta. Göran Johansson

Göran Johansson föddes i Göteborg 1945.

Han började i SKF:s industriskola 1959 och blev senare ordförande i verkstadsklubben på SKF. Han var kommunstyrelsens ordförande 1988–1991 och 1994–2009.

Hangjorde sig känd som en färgstark förespråkare för Göteborg i S partistyrrelse och det verkställande utskottet.

TT “

DN 24 okt 2014:

“Arbetsgivare dåliga på att hantera personalens stress”

“Sex av tio svenska arbetsplatser saknar fungerande arbete mot stress och psykosocial ohälsa. En dryg tredjedel försöker inte ens. Det visar Arbetsmiljöverkets senaste undersökning.– Det här är oroväckande, säger Håkan Olsson, chef för på myndigheten, som i dag presenterar rapporten vid ett möte med arbetsmarknadsminister Ylva Johansson och riksdagsledamöter. “

“Psykosocial ohälsa är det snabbast växande arbetsmiljöproblemet. De senaste fyra åren har antalet anmälda arbetssjukdomar på grund av organisatoriska och sociala orsaker ökat med 50 procent. Stressrelaterade sjukdomar är den vanligaste orsaken till sjukskrivning, och psyko-sociala arbetsskador är nu lika många som belastningsskadorna.

Bakom finns faktorer som alltför långa arbetsdagar, ohållbart hög arbetsbelastning, brist på positiv feedback, olösta konflikter, mobbning, trakasserier och bristande ledarskap. Likaså arbete med höga krav men små påverkansmöjligheter för den anställde, nedläggningshot och osäkra anställningar.

Arbetsgivarna är skyldiga att undanröja riskerna för stress hos personalen på samma sätt som riskerna för olycksfall med hälsovådliga kemikalier eller farliga maskiner. Men för det krävs kunskap om vilka förhållanden som kan ge upphov till stress just på deras arbetsplats.

Vad gör då cheferna åt problemen ute på arbetsgolven?

De senaste tre veckorna har Arbetsmiljöverkets inspektörer besökt 1 705 arbetsplatser i hela landet för att kontrollera hur arbetsgivare identifierar, dokumenterar och åtgärdar risken för stress.

Insatsen har koncentrerats till små och medelstora företag i några omvittnat stressfyllda branscher: förskola, transport, hotell och restaurang, bank och finans, religiösa samfund, bibliotek och tillverkning.

Hela 57 procent fick anmärkningar. Allra värst var bristerna hos kyrkor och andra religiösa samfund, där tre fjärdedelar av arbetsgivarna fallerade i sitt arbetsmiljöarbete. Men det gjorde även 64 procent inom tillverkning, 62 procent av hotellen och restaurangerna, 59 procent av förskolorna, 57 procent av biblioteken, 48 procent av transportföretagen och 33 procent inom bank och finans.

Sammanlagt utdelade Arbetsmiljöverket nära 1 900 stressrelaterade anmärkningar med krav på uppföljning till drygt hälften av de 1 705 arbetsplatserna. 595 av arbetsgivarna hade inga som helst rutiner för det stressförebyggande arbetet. 625 anmärkningar gäller bristande undersökning och riskbedömning, 570 krav ställdes på bättre handlingsplaner och åtgärder. 70 arbetsgivare uppmanas att ta hjälp av extern kompetens.

– Saknas kompetens på arbetsplatsen för en systematisk och metodisk hantering av de psykosociala riskerna kan man behöva anlita kompetens utifrån, till exempel företagshälsovården, påpekar Arbetsmiljöverkets Håkan Olsson.

Exempel på åtgärder för att minska stressen är att tydliggöra arbetsuppgifter och roller, öka möjligheterna till samarbete, minska arbetsmängden och ge tid för reflektion.

Tove Nandorf tove.nandorf@dn.se “

“Vad kan jag som anställd göra för att minska stressen?”

Begär tydlighet av din chef kring vad du kan vara med och påverka och inte.

Kräv att roller och arbetsuppgifter tydliggörs.

Begär tydlighet från chefen kring vilka prioriteringar som ska gälla, vilket arbete du ska prioritera och vad som kan vänta.

Se till att du får tid för reflektion och återhämtning, så att du inte bara springer på nästa arbetsuppgift när du är klar med den första. “DN

24 okt 2014:

“Miljardstinna banker ratar bankskatt”

“Miljardrullningen in i de svenska storbankerna har fortsatt öka under tredje kvartalet, trots tecken på svagare konjunktur och pressade räntor.

Men att dela med sig, via en ny bankskatt, är inget bankerna är särskilt pigga på.

– Jag tycker det känns väldigt tveksamt, säger SEB-chefen Annika Falkengren om regeringens förslag om en ny skatt på hela banksektorn på 4 miljarder kronor per år från och med 2016.

Detta trots att de fyra bankerna i årstakt med råge har passerat 100 miljarder kronor per år i vinst – inte minst med draghjälp från SEB:s vinstlyft på 44 procent till 6,7 miljarder kronor under tredje kvartalet.

SEB-chefen Annika Falkengren har inte fått nog. Avkastningen på eget kapital steg till 13,8 procent under tredje kvartalet. På sikt vill hon ha upp den till 15 procent. Hon kallar det en långsiktig ambition.

– Så länge de bästa bankerna ligger runt 15 procent känner vi att vi också har ambition att ta oss dit, säger Falkengren.

En bromskloss är de skärpta kapitalkrav som är på väg. Den nya bankskatt som regeringen vill införa blir lök på laxen.

Joakim Goksör / TT “

DN 25 okt 2014:

“Det är medlen, inte klimatmålen”

“Sent på natten till i går enades EU:s ledare om nya klimatmål. I kort-het betyder överenskommelsen att medlemsländerna till 2030 ska ha minskat sina utsläpp med 40 procent, jämfört med nivån 1990.

Energin ska till 27 procent vara förnybar, och med lika många procent ska energieffektiviteten öka.

Det innebär ett framsteg, även om målen har satts med vissa förbehåll inför de globala förhandlingarna i Paris 2015. Förhoppningen är att EU ska ha sänt en signal.

Kanske bidrar det nya ramverket med trovärdighet. Möjligen får sam-talen i Paris en allvarligare ton. I vilket fall lär förutsättningarna vara bättre än under det misslyckade toppmötet i Köpenhamn för fem år sedan.

Men att imponera på USA och Kina är inte så enkelt som det ibland låter. Ambitiösa klimatmål är, om man ska vara petig, heller ingen åtgärd. Viktigare än de nya siffrorna är därför de klimatpolitiska medlen.

Vad som återstår är bland annat att översätta EU:s mål till tak i det ge-mensamma systemet för utsläppshandel. I samma vända borde syste-met utvidgas. På torsdagen togs små steg mot en bättre fungerande europeisk elmarknad. Större kliv vore på sin plats.

Att se till att sådana reformer blir framgångsrika är det bästa sättet att mjuka upp utsläppsskurkar.

En observation inför det arbetet: Polens premiärminister Eva Kopacz är precis lika ny på sin post som vår Stefan Löfven. Viljan och moti-ven skiljer dem förvisso åt. Polackernas skräck är att EU:s energiregler ska framkalla en prischock på elmarknaden. Att tvingas byta landets smutsiga kolkraft mot Putins gas är en lika skrämmande tanke.

Trots att hon är ny på jobbet hann dock Kopacz dra nytta av motstån-det i andra medlemsländer inför förhandlingarna. Hon sökte en allians mot EU-kommissionens linje och gjorde sin hållning klar: jag är b-eredd att använda mitt veto om kraven på oss blir för långtgående.

Stefan Löfvens ståndpunkt var det aldrig någon som begrep, ens bland de egna ledamöterna i riksdagens EU-nämnd. Det ”ledarskap i klima-tomställningen” som statsministern talade om i regeringsförklaringen står sig tyvärr slätt mot motståndarnas förhandlingskonst.

Carl Johan von Seth carljohan.vonseth@dn.se “

DN 25 okt 2014:

”Ukrainarna gör Europas just nu viktigaste vägval”

“Avgörande för säkerhet och ställning. Trots utblottad ekonomi, korruption och en krigsliknande situation arrangerar Ukraina i morgon söndag val till parlamentet. Orädda valförrättare anstränger sig för att värna demokratin. Det är på många sätt Europas viktigaste val, skriver OSSE:s valkoordinator Kent Härstedt. “

“Medan medieskugga fallit över Ukraina och vårt fokus riktats mot IS, ebola och underrättelseoperation i Stockholms skärgård förbereder sig den ukrainska befolkningen för att gå till val på söndag. Det är i närtid på många sätt Europas viktigaste val.

Det är svårt att tänka sig ett val med större svårigheter än det som nu skall äga rum. Tänk dig att arrangera ett parlamentsval vid den mest avgörande tidpunkten i ditt lands moderna historia, ett val som blir avgörande för ditt lands säkerhet och ställning i världen.

Tänk dig att arrangera detta val trots allvarliga och konkreta säkerhets-hot såväl inifrån som utifrån, med en utblottad ekonomi, utbredd korruption, en krigsliknande situation i Donbass i öst, Krim illegalt ockuperat av Ryssland. Till detta hundratusentals internflyktingar, stora flyktingströmmar till grannländerna, en utbredd politikrötthet och samtidigt ett tryck och en förväntan från den egna befolkningen såväl som från omvärlden på reformer. Tänk dig att göra det på ett fritt, demokratiskt sätt – två gånger. Tänk dig Ukraina.

Jag var där i maj då ukrainarna gick till val för att välja president. I min kapacitet som OSSE-parlamentariker hade jag då redan gjort ett

förvalsbesök till länen Dnipropetrovsk och Zaporizjzja, och under själva valdagen ledde jag valövervakningen i Odessa. Platsen var i sig en påminnelse om hur våld och konflikt finns nära och kan blossa upp utan större förvarning. På den så kallade svarta fredagen bara tre veckor innan valet dödades här 48 personer och drygt 200 skadades i våldsamma motsättningar och i en fackföreningsbyggnad som sattes i brand.

Trots extraordinära omständigheter levde såväl institutioner som ukrainarna i stort upp till förväntningarna på valdagen. De gav president Porosjenko ett starkt mandat att börja genomföra nödvändiga reformer. Dessa reformer är så klart långt ifrån fullbordade, och rätt eller orätt lägger många skulden på parlamentet för ovilja och konfrontationspolitik när landet i stället behöver ett kraftfullt agerande. Att frustrationen finns där, lika mycket som viljan att realisera idealen från demonstrationerna på Majdan för åtta månader sedan, är ett verkligt hälsotecken för landet. Det aktiva och dynamiska civilsamhället ger stort hopp för framtiden. Vissa av dess främsta unga företrädare är nu också kandidater i valet.

Förväntningarna från landets befolkning såväl som från partner i omvärlden är att det på söndag kväll nyvalda parlamentet skall arbeta kraftfullt för att bekämpa korruptionen och modernisera stora delar av samhällsapparaten och samtidigt svara upp mot medborgarnas fri- och rättigheter i alla delar av landet. Ett nytt parlament måste också undersöka ansvaret för alla döda och skadade som denna konflikt genererat. Men först måste det till ett val, och det kommer inte att vara en mindre utmaning än senast.

Därför är jag tillbaka i Ukraina. Denna gång som OSSE:s specielle koordinator, utsedd av OSSE:s ordförande för att leda cirka 700 korttidsobservatörer från drygt 30 länder som kommer att placeras ut över

hela landet för att söndagen den 26 oktober övervaka att valen går rätt till. Många av dem är som jag, parlamentariker från något av OSSE:s medlemsländer och vars röster och engagemang långt efter avklarat val i Ukraina kommer att vara viktiga för att uppbringa nödvändigt internationellt stöd till landet för att kunna infria de stora förväntningar som finns.

I förra veckan genomförde jag ett veckolångt förvalsbesök under vilket jag träffade regeringsföreträdare, den centrala valkommissionen, kandidater och representanter för civilsamhället, UNHCR, säkerhetstjänsten och OSSE-observatörer. Jag hade möten i Kiev och Charkiv innan jag fortsatte till Luhansk län där jag mötte lokala valförrättare.

I mitt möte i Kiev med den centrala valkommissionens ordförande Myhailo Ochendovskij blev det klart hur man resonerar när det gäller den speciella situation landet befinner sig i. På Krim kommer man av uppenbara skäl inte att kunna genomföra ett val. Därför kommer Krims och Sevastopols 12 platser att stå tomma i det nya parlamentet, likaså för området Luhansk och Donetsk där man bedömer att val inte kommer att kunna hållas i 15 av 32 valdistrikt. Preliminärt innebär detta att sammanlagt 27 av parlamentets 450 platser kommer att lämnas obesatta till det tillfälle då fyltnadsval kan hållas. Det kan dock noteras att det ser ut som om val nu kommer att kunna hållas i fler valdistrikt i Luhansk och Donetsk än i presidentvalet.

I Charkiv blev säkerhetsfrågorna mycket konkreta. Redan hade man vid tio tillfällen lagt beslag på vapen som olika grupper planerat att använda för att störa valprocessen, och samma dag som jag hade mitt möte med guvernören Ihor Baluta och representanter för säkerhetstjänsten förberedde man sig för att slå till mot tre misstänkta terrorgrupperingar.

Nu dagarna innan valet har premiärminister Arsenij Jatsenjuk uttryckt sin oro för provokationer och attentat inför valet.

I Luhansk län blev det än mer allvarligt. Trots att omvärldens medier sedan länge dragit ned sin bevakning av konflikten, bland annat som en konsekvens av den vapenvila som etablerades den 5 september, fortsätter listan på döda och skadade att dagligen växa. I Donbass rådde vid mitt besök väpnade konfrontationer i ett 20-tal orter.

Nytränade och väl utrustade separatister bussas i strid ström fram till fronten där krigföringen just nu tycks vara som intensivast, som vid Donetsk flygplats, Debaltseva och områden kring Mariupol. På den ukrainska sidan försöker man svara med nyrekrytering och dåligt utrustade frivilliga. Den dåliga ekonomin sätter sina spår även här.

Trots detta anstränger sig orädda valförrättare för att under extraordinära omständigheter förbereda val i ett läge där ”fronten” tycks bölja fram och tillbaka. Bristen på el, transporter och ibland oförmågan att samla all nödvändig materiel och personal på grund av säkerhetsläget är bara några av de svårigheter som är vardag här.

Valet på söndag blir avgörande för om Ukraina skall förmå att få nödvändig kraft att ta sig ur den svåra politiska, ekonomiska, säkerhetspolitiska och institutionella kris landet befinner sig i. Under förutsättning att söndagens val genomförs på ett demokratiskt och transparent vis och utan inblandning av någon ”tredje hand” som många uttrycker sig här, öppnar sig möjligheter att vända Ukrainas utveckling mot något positivt och att med internationellt stöd ta till vara landets potential.

Kent Härstedt, OSSE:s särskilda koordinator för valobservationen i parlamentsvalet i Ukraina 2014 “

DN 25 okt 2014:

“Så dyrt blir det att bo när räntorna stiger”

“När räntorna blir mer ”normala” om några år, kommer boendekostnaderna att vara 40 procent högre jämfört med i dag. Det visar nya siffror från Boverket. “

“En etta i centrala Stockholm skulle kunna få en månadskostnad på över 18 000 kronor.

Sverige har i dag mycket låga räntor och i nästa vecka kommer Riksbanken sannolikt att sänka sin ränta, som utgör golvet för andra räntor, ytterligare. Riksbankens egen prognos, som sträcker sig fram till hösten 2017, pekar på att räntorna kommer att fortsatt vara låga – om än inte så låga som i dag.

Men ett mer normalt ränteläge kommer när ekonomin väl går in i en högkonjunktur. Och då kan den rörliga bostadsräntan ligga runt 5,5 procent; mer än en fördubbling mot var den ligger i dag. Det är en nivå som både Bankföreningen och Riksbanken anser långsiktigt rimlig och skulle ge, enligt Boverket, 40 procent dyrare boende.

Kartorna ovan visar boendekostnaden för den som i dag köper en bostadsrätt i Stockholm, Uppsala, Göteborg eller Malmö och lånar till hela beloppet. På DN.se finns interaktiva kartor där du kan zooma in och få fram de faktiska boendekostnaderna ned på fastighetsnivå.

Underlaget har tagits fram av Boverket i samarbete med analysföretaget Valueguard och visar kostnaderna på en detaljnivå som troligen aldrig tidigare presenterats.

Föga förvånande är det betydligt dyrare att bo centralt i samtliga städer, jämfört med en bit utanför. Särskilt stor är skillnaden i Stockholm. Där kan boendeutgiften vara dubbelt så hög i innerstaden jämfört med i ytterlägena. En medeldyr etta i Stockholms innerstad får en månadskostnad på drygt 10 000 kronor, vilket kräver en disponibel inkomst efter skatt på över 30 000 kronor enligt Boverkets beräkningar.

Med en ränta på 5,5 procent skulle kostnaden för ettan hamna på drygt 14 000 i Stockholm och 11 000 kronor i månaden i Uppsala. Dyrast är det på Östermalm i Stockholm där kostnaden kan bli 18 000 kronor eller mer per månad. Det skulle kräva en månadsinkomst på 54 000 kronor efter skatt. En sådan räntenivå gör att bostadsrättsmarknaderna i storstäderna – förutom i Malmö – inte är tillgängliga för en majoritet av Sveriges befolkning, enligt Boverkets beräkningsmodeller. Det är inte bara de egna räntekostnaderna som ökar utan även bostadsrättsföreningens avgifter.

– Som bostadsrättsinnehavare är man kanske inte så medveten om att man också köpt på sig en skuld, det vill säga föreningens lån som kan vara ganska höga. I synnerhet gäller det för nyproducerade hus och nybildade bostadsrättsföreningar, säger forskaren Olle Netzell som tagit fram underlaget till Boverkets rapport ”Välkommen till storstan!”.

Bankföreningens nya rekommendationer om att alla nya lån med en belåningsgrad över 50 procent av bostadens värde ska amorteras, ökar boendeutgiften ytterligare. Man kan dock förmoda att den högre räntenivån i beräkningarna skulle pressa bostadspriserna nedåt. Efter att Konkurrensverket beslutat att utreda om

amorteringsrekommendationen bryter mot konkurrenslagen, ligger Bankföreningens arbete med detta på is.

Riksbanken räknar nu på konsekvenserna för hushållens skuldsättning med olika former av amorteringskrav och återkommer med en rapport i höst. Riksbanken studerar även vad följderna blir om räntan stiger framöver. Finansinspektionens senaste bolåneundersökning konstaterar att skuldsättningen för bostäder är hög, men att de svenska hushållen generellt har en god motståndskraft och återbetalningsförmåga.

– Räntorna är låga i dag och kommer att stiga. 5,5 procent är en gissning, det finns fler. Det viktiga är att både hushåll och banker ska ha marginaler för höjda räntor, säger Finansinspektionens chefsekonom Henrik Braconier.

Vad ska man som bostadsköpare tänka på för att vara förberedd för framtida räntenivåer?

– Det allra viktigaste är att ha ett så bra beslutsunderlag som möjligt vid själva köpögonblicket. Det handlar inte bara om räntenivåerna utan också att se till att man klarar förändringar som inkomstbortfall, sjukdom och föräldraledighet. Mötet mellan banken och kunden är här otroligt viktigt, säger Henrik Braconier.

I början av november ska Finansiella stabilitetsrådet, där Finansinspektionen, Riksbanken, Riksgälden och regeringen ingår, mötas för att diskutera hur man ska få bukt med hushållens växande skuld-börda.

Hans Arbman hans.arbman@dn.se

Dan Lucas dan.lucas@dn.se “

“Fakta.

Så har Boverket räknat ut kostnaderna

I boendeutgiften för bostadsrätter har Boverket räknat med bostadslån på hela köpeskillingen (bostadslån 85 procent, blancolån 15 procent), avgift till föreningen, amorteringar och ränteavdrag. Blancolånet amorteras på 10 år medan den del av bostadslånet som överstiger 70 procent av köpeskillingen amorteras på 13 år.

För bostadslånet används en ränta på 2,42 procent, för blancolånet 4,7 procent.

Lägenhetspris och avgift till föreningen har av Valueguard skattats på bostadsrättsförsäljningar från framför allt Mäklarstatistik. Skattningen är gjord på datamaterial från 2005 till 2014. Gamla data är omräknade till nivån i maj 2014.

För ettor har man räknat med en storlek på 36 kvm och för treor 77 kvm.

Den högre månadskostnaden i exemplen på kartan utgår från Riksbankens och Bankföreningens bedömning om en långsiktigt rimlig räntenivå ligger på 5,5 procent.

Källa: Boverket, Valueguard “

DN 25 okt 2014:

“Prisras slår mot nyblivna bostadsägare”

“Experterna tvistar om ifall vi har en bostadsbubbla eller inte, trots att detta inte spelar särskilt stor roll. Ett prisfall är ändå realistiskt att räkna med, särskilt i de attraktiva områden där bostadspriserna har stigit kraftigt. “

“Analys. Typiskt för spekulationsbubblor är att ingen säkert vet förrän det är för sent.

I Sverige talar mycket emot att vi har en bostadsbubbla, trots att priserna i främst storstädernas centrala delar är kraftigt uppdrivna. Men det finns logiska förklaringar, där den viktigaste är att inflyttningstrycket till storstäderna och en illa fungerande bostadsmarknad med lågt byggande tillsammans skapar en obalans. Detta får bostadspriserna att skjuta i höjden.

Ett annat skäl är att de numera mycket låga bostadsräntorna driver upp priserna. Fastighetsskatten har dessutom slopats och ersatts av en fastighetsavgift som har ett högsta tak, vilket likaså ger utrymme för högre bostadspriser.

Sveriges ekonomi har dessutom gått relativt starkt, med stigande realinkomster och fler sysselsatta. Då finns mer pengar att ta av för bostadsköp, samtidigt som många av de nya jobben uppstår där det redan råder bostadsbrist.

När allt detta skapar förväntningar om fortsatt stigande priser, kan resultatet bli en spekulationsbubbla. Det är lättare att köpa dyrt om man tror sig kunna sälja ännu dyrare, även om det i Sverige än så

länge är ovanligt med bostadsköp i rent spekulationsssyfte.

EU-kommissionen och Internationella valutafonden, IMF, som har varnat för bostadspriserna, menar att läget i Sverige inte är hållbart. Oavsett om de har rätt eller inte, är ett kommande prisfall fullt möjligt. Dagens höga priser orsakas ju av att bostadsmarknaden är i en obalans där utbudet inte svarar mot efterfrågan.

För ett prisfall kan det räcka att några faktorer bakom de höga bostadspriserna ändras, till exempel genom att amorteringskraven skärps mer än somliga bostadsägare klarar och att avdragsrätten för ränteutgifter reduceras. Skulle dessutom bostadsräntorna stiga oväntat, samtidigt som många fler bostäder kommer ut på marknaden – då vet nog ingen hur mycket som priserna kan sjunka.

Följderna behöver kanske ändå inte bli så allvarliga. Enligt Konjunkturinstitutet skulle ett prisras kring 20 procent ge måttligt negativa effekter på BNP-utvecklingen och arbetslösheten. Men i Nederländerna och Danmark, där bostadspriserna redan har fallit kraftigt, drabbades hela ekonomin betydligt hårdare.

För personer som nyligen har köpt bostad i någon av storstäderna kan konsekvenserna hur som helst bli förödande. Där handlar det om skulder som finns kvar och utgör en tung belastning, även om tillgångarna har tappat i värde.

Då är experternas olika åsikter beträffande om det finns en bostadsbubbla inte mycket att luta sig mot. De som tvärsäkert hävdar att det inte kommer något prisfall behöver ändå aldrig ta personligt ansvar. I stället blir det bostadsägaren som tvingas stå med förlusten.

Johan Schück johan.schuck@dn.se “

DN 25 okt 2014:

“Nota för jakten: Drygt 20 miljoner”

“Den största militära operationen sedan kalla kriget har avslutats. En veckas spaning till en kostnad av drygt 20 miljoner kronor. Resultatet:

– Vi vet inte säkert om det fanns något där, eller vad det var, säger insatschefen Anders Grenstad.

Försvarsmakten har beslutat att avsluta den underrättelseoperation som pågått på land, vatten och från luften i en vecka i Stockholms skärgård.

– Vi gör bedömningen att det inte längre ger oss mer information att vara därute. Vi har tillräckligt med information, säger ställföreträdande insatschef Anders Grenstad på Försvarsmakten.

Enligt honom har den eventuella inkräktaren lämnat svenskt vatten. Men trots att Försvarsmakten fortfarande gör bedömningen att det troligtvis pågick främmande undervattensverksamhet går det inte säga något med säkerhet.

– Det vi kan utesluta är en konventionell ubåt eftersom en mycket trovärdig observation gjordes där det är för grunt för vanliga ubåtar, säger Anders Grenstad, som i stället säger att det skulle kunna röra sig om någon typ av mindre farkost.

Men ni vet inte säkert. Är det ett misslyckande?

– Nej, det är svårt att misslyckas med en underrättelseoperation, antingen hittar man något eller så gör man det inte. Nu återstår att analysera den information vi samlat in.

Försvarsmakten har framför allt grundat operationen på en handfull trovärdiga tips från allmänheten. Några egna observationer av samma betydelse har de inte gjort – eller inte velat berätta om.

Operationen som pågått i en vecka har kostat runt 20 miljoner kronor. Ett pris som det är värt att betala för att visa att Sverige håller sitt territorium, enligt Anders Grenstad.

– Vi har visat att den svenska beredskapen är god eftersom vi var på plats väldigt snabbt. Nu måste vi analysera de senaste händelserna och se om vi behöver svänga om den marina verksamheten ytterligare för den här typen av händelser.

Beslutet att avsluta operationen kom inte som någon överraskning för Stefan Ring, militärstrateg på Försvarshögskolan.

– Det inte skett några våldsamma händelser under den senaste tiden och till slut måste man konstatera att nu har vi så mycket vi kan få.

Stefan Ring tycker att Försvarsmakten agerat korrekt, men tror inte att de var beredda på det stora intresset kring händelsen.

– De och massmedierna triggade varandra upp till en situation där det nästan blev ubåtsjakt i stället för en underrättelseoperation, säger han.

Insatschefen Anders Grenstad vill inte spekulera i vilken främmande stat som kan ha inkräktat på svenskt vatten. Även försvarsminister Peter Hultqvist avhåller sig från att kommentera experternas utlåtande om att Ryssland skulle bära skulden.

Tidigare utrikesminister Carl Bildt säger däremot att det är naturligt att Ryssland blir misstänkt.

– Det går tillbaka till de erfarenheter som vi hade fram till början på 90-talet. Sedan dess hade nästan alla, inklusive jag, utgått från att detta hade upphört. Det är klart att om det inte upphört är det från en säkerhetspolitisk synpunkt en utomordentligt allvarlig situation, säger han.

Mikael Delin mikael.delin@dn.se “

“Fakta. Detta har hänt

Fredag 17 oktober

Försvarsmakten berättar att en sökoperation mot misstänkts främmande undervattensverksamhet har inletts i Stockholms skärgård.

Lördag 18 oktober

Svenska Dagbladet publicerar uppgifter om att en skadad rysk undervattensfarkost kan ha försökt kontakta Ryssland. Försvaret bekräftar inte uppgiften.

Söndag 19 oktober

Försvaret släpper en bild från Jungfrufjärden på vad som kan vara en främmande ubåt. Det är ett av försvarets hetaste spår. Bilden är tagen av en privatperson.

Måndag 20 oktober

Försvaret medger att man medvetet gett fel uppgifter om var vittnesobservationer gjorts.

Tisdag 21 oktober

Försvaret berättar om ytterligare två intressanta observationer.

Onsdag 22 oktober

Flera av sökfartygen går i hamn, försvaret kallar det ”en ny fas”.

Torsdag 23 oktober.

Operationen fortsätter men inga nya observationer offentliggörs.

Fredag 24 oktober.

Klockan 8 avslutas operationen.

DN 25 okt 2014:

”Väldigt svårt att hitta ubåtar”

“Försvarsmakten avbröt i går sin operation i Stockholms skärgård. DN:s Ewa Stenberg svarar på frågor .

1 Under nästan en vecka har Försvarsmakten haft fartyg, hemvärnsförband och annat på plats i skärgården, ändå har de inte hittat någonting. Är de 20 miljoner kronor som operationen kostat pengar i sjön?

– Det är sant att de observationer som Försvarsmakten berättar om och som fått den att dra slutsatsen att det troligen varit minst en främmande undervattensfarkost i skärgården kommer från privatpersoner. Men vi vet inte vad Försvarets tekniska spaning har givit. Oavsett det tycker jag inte man kan säga att operationen har varit meningslös. Tänk dig motsatsen i stället, Försvaret får mycket trovärdiga uppgifter om främmande miniubåtar i skärgården, hemligstämplar allt och struntar i det hela. Om det nu har varit utländska militärfarkoster här, vilken signal skulle ett sådant agerande ge till det landet?

2 Varför har försvarsmakten inte lyckats jaga fram någon ubåt?

– Antingen har det inte funnits någon eller så har Försvarsmakten inte haft tur och skicklighet nog att hitta den. Det är väldigt svårt att hitta miniubåtar eller dykfarkoster, de kan ligga still på botten och trycka länge. Också på 80- och 90-talet när den svenska marinen hade all tänkbar utrustning för ubåtsjakt och välövad personal misslyckades man.

3 Hur har ubåtsspaningen påverkat Sveriges förhållande till Ryssland?

– Ryssland anklagar Sverige för att öka spänningen i Östersjön genom sin ubåtsspaning. Tonläget från det ryska försvarsdepartementet visar att läget är väldigt spänt. Vare sig Försvarsmakten eller regeringen har pekat ut Ryssland, men landet känner sig ändå anklagat. Ryssland har nyligen kränkt svenskt luftrum med stridsplan. Samma sak hände förra året. Ryssland genomför en kraftig upprustning och annekterade en del av Ukraina i år. Frågan är hur grannländerna bäst bemöter det.

De baltiska staterna och Polen förstärker sina försvar och har bett om mer hjälp från Nato. Sverige och Finland diskuterar ett närmare försvarssamarbete och i båda länderna finns en bred politisk enighet om att öka försvarsanslagen. Ökningen i Sverige är dock blygsam jämfört med Ryssland. Sverige lägger nu mellan 1,1 och 1,2 procent av BNP på försvaret, Ryssland över 4 procent. Jämfört med USA är Rysslands försvar dock litet. Både denna regering och den förra har tydligt sagt att man inte ser något direkt militärt hot från Ryssland.

Ewa Stenberg ewa.stenberg@dn.se “

DN 25 okt 2014:

“Öbor – med känsla för vibrationer under ytan”

“Försvarsmakten avbröt i går morse ubåtsjakten i Stockholms skärgård. I en vecka stod öarna i händelsernas centrum. En påminnelse om att skärgården under lång tid var ett av världens mest militariserade vatten.

Sveriges försvarspolitiska omsvängning är som mest kännbar här. Öborna är övergivna av den statsmakt man en gång sattes att försvara.

DN:s Björn af Kleen och Lotta Härdelin reste i utbåtsjaktens kölvatten och träffade människorna som en gång var med om att bygga upp kustartilleriet – för att sedan få montera ned det.

En kall och klar tisdagsförmiddag i Sandhamn.

Grått hav. En skärgård i höstskrud.

Mekanikern Björn Westerlund står vid bryggan och skruvar på en traktormotor. Det är luft i systemet.

Han slänger sin kalufs i riktning mot värds-huset, som alla stammisar kallar ”värstan”.

– I söndags kväll serverade de en ny drink därinne. Ubåt.

Björn Westerlund är verksam på Sandhamn sedan 31 år tillbaka. Han bor på Eknö i närheten. Varje kväll sedan militären började söka efter ett misstänkt undervattensfordon har Björn Westerlund dukat upp med

salta pinnar och vodka i hemmet. För att fresta eventuella ryska grodmän ur det bräckta havsdjupet.

– Men inte fan kom dom heller.

Undervattensoperationen i Kanholmsfjärden i Stockholms skärgård är avblåst. Dramats huvudrollsinnehavare var militären och deras kantiga båtar.

Och öborna?

De har, historiskt sett, inte varit oviktiga för militären. Ofta har skärgårdsbefolkningen ställt upp som lojala tipsare, kustartilleriets besvurna.

De är tystlåtna och lite aviga och har något lätt avvisande över sig. De är uppmärksamma på skiftningar i landskapet.

– Så här va: Om det kommer in någon båt som verkar vilsen, som ingen känner igen, då håller man ögonen på den: Jaha, va fan gör den här då?

Björn Westerlund har själv rapporterat in en observation. Inte under den här veckan, men en gång när han noterade en farkost som påminde om en miniatyrsegelbåt. Han körde närmare, lade ankar och ringde in sin iakttagelse. Snart anlände fyra militärer från Korsö som förhörde honom.

– Som plikttrogen medborgare är det var och ens skyldighet att anmäla vad man har sett, säger Björn Westerlund.

Den pensionerade fiskaren Bertil Westerberg instämmer.

Det är senare på eftermiddagen samma tisdag. Det blåser och duggregnar. Vågorna bryts på fjärden. Skärgården känns öde.

Bertil Westerberg sitter i en skinnfåtölj i sitt hus på Lådna. Han håller ett öga på eftermiddags-tv:n, ett på vattnet. Det mörknar utanför.

– Det finns ingen härute som inte skulle anmäla om det var nåt lurrt. Det sitter i. Man är rädd om Sverige.

Bertil Westerberg brukade extraknäcka som tillsynsman på grannön Låren, som tidigare tillhörde försvarsmakten. Han hade egna nycklar till de djupa förråden i bergrummet. Han fick köra över på oregelbundna tider – ofta mitt i natten – för att försäkra sig om att ingen civil inkräktat.

Bertil Westerbergs far hade själv varit med och sprängt bergrummet. I tio år hade familjen fraktat material fram och tillbaka som militären ”göt och grejade med”.

– Det blev ju en jävla byggnation efter Wennerström. Det var inte bara här. De rustade upp hela kusten. Det var ju så kinkigt då med kalla kriget.

Bertil Westerbergs söner har nu hjälpt till att fylla igen samma berg- rum som deras farfar sprängde.

En total försvarspolitisk omsvängning på tre generationer. Den militära infrastruktur som bestått på Låren – kajer, räls – är täckt av mossor. Någon har klottrat ”Get high on your own suply” på en betongvägg som skjuter upp i lövskogen.

Men här finns inga vapen kvar.

Paradigmskiftet – 1990-talets beslut att nedmontera stora delar av försvarsmakten – var inte nödvändigtvis dåligt för familjen Westerberg. Många av skärgårdens bosatta är mångsysslare, vissa har fått arbetsuppgifter tack vare reformen.

Men det försvarspolitiska skiftet har knappast ökat förtroendet för regeringsmakten i Stockholm. Hur ska man ha det? Många familjer har bott här sedan 1700-talet. En 300-årig epok som sammanfallit med att skärgården tagit allt större ansvar för skyddet av Sveriges huvudstad.

På 1500-talet bestod befästningslinjen i en stadsmur runt Stockholms centrum. Sedan har denna gradvis, i takt med hotbilden, flyttat längre ut i havsbandet.

I början av 1980-talet var Stockholms skärgård scen för ”det modernaste och mest organiserade kustartilleriet” som ”världen någonsin skapat och skådat”, säger Thomas Roth, 1:e intendent vid Armémuseum och författare till boken ”Försvaret av Stockholm under kalla kriget”.

– I princip var hela yttre skärgården befäst, från Arholma till Landsort, säger Roth. Det fanns fasta kustartillerianläggningar som med sin räckvidd och eldkraft kunde täcka in, ja skjuta på mål, över hela sträckan. I de flesta aktuella hamnar låg det minlinjer utlagda. Kopplade man på strömmen kunde man utlösa dessa en efter en, pang!, eller ställa in automatisk utlösning för hela linjen om ett fartyg närmade sig.

Allt detta har man nu tagit upp.

Thomas Roth tror inte någon annan stat i västvärlden haft en lika genomgripande försvars-politisk reform.

Nu befarar experter att ryssarna använder det tidigare militariserade vattnet som en övningsbassäng, en plats för examensprov för ryska specialförband. Thomas Roth betraktar det som fullt möjligt.

– Jag tror många skärgårdsbor, särskilt i min generation, känner sig övergivna av statsmakten, säger Roth. Och vad som är särskilt tragiskt i sammanhanget är att det har kostat mer att nedmontera kustartilleriet än vad de hade kostat att bevara de modernaste delarna med några få moderniseringar.

De bosattas observationsförmåga har inte avtagit i samma takt som den materiella nedrustningen.

– Nått djävulstyg är det ju, säger Bertil Westerberg i sin fåtölj hemma på Lådna. Men nuförtiden är det ju inte säkert att det ens finns en gubbe i en sån där jävla mackapär. Som drönarna. Det är samma under vatten såklart.

– Man har alltid spanat härute, säger Fredrik Sjöberg, författare bosatt på Runmarö. Förutom när det gäller spritsmugglingen, då spanade man kanske inte så mycket. Flera av dem som brukade arbeta för militären kör i dag sopor och liknande, men har man en gång varit i marinen är man alltid kvar i det.

Torleif Rubin var befälhavare i Waxholmsbolaget under 32 år och fungerade samtidigt som ”ett slags oavlönad kontaktman för ubåtsobservationer”.

Torleif Rubin berättar om en händelse tidigt 80-tal. Han hade lagt ut fiskenät på sex sju meters djup i skymningen och nästa morgon upptäckt stora hål som omöjligt kunde vara orsakade av båtar eller sälar.

– Så det var ju någon som skurit med kniv, vilket tyder på att det varit en grodman som trasslat in sig under natten och tvingat skära sig loss, säger han.

Vid ungefär samma tidpunkt stötte M/S Roslagen, Waxholmsbolagets dåvarande flaggskepp, i ett metallföremål i sundet mellan Arboda ö och Sollenkroka ö. Det var förmodligen, bedömer Torleif Rubin, en ubåt som glömt sänka sitt periskop. Två blad i den fyrbladiga propellern böjdes.

Å ena sidan så vindpinat sturska, å andra sidan så skarpögda för vibrationer strax under ytan.

Hur ska man förstå detta sammansatta skärgårdskynne?

Författaren Fredrik Sjöberg tror det rör sig om en sammansmältning av nedärvt stockholmshat och kvardröjande rysskräck. Känslor som militären spekulerar i med jämna mellanrum, säger han.

– Skärgårdens aboriginer, alltså inte hipsters som flyttat ut för att odla morötter, utan traditionella skärgårdsbor, är ju fan inte rädda för något, utom möjligen för fastighetskatten.

– Men de bär på samma typ av ilska som man kan stöta på i Norrlands inland: De här jävlarna från Stockholm ska inte komma här och komma. Det draget av dryg självtilräcklighet är betingat av det historiska faktum att man alltid har tvingats klara sig själv, i dag genom det moderna mångsyssleriet. Och det har nog möjligen gått att vigla upp skärgårdsborna genom utsagor om att stockholmsjävlarna är inblandade i något skit tillsammans med ryssarna. Den kombinationen kan väcka starka känslor.

Fredrik Sjöberg minns hur det var i slutet av 80-talet. I juni 1988 angreps en misstänkt ubåt vid Hävringe med sjunkbomber. Många observationer inkom till försvarsmakten under dessa år.

– Jag var ju med när militären landade med en stor jävla bananhelikopter vid Runmarö hembygdsgård och alla på ön fick små klisterlappar som vi skulle fästa på våra telefoner med direktnummer till Berga örlogsbas. Det var en marinofficer som förklarade: Ring för i helvete direkt till oss och inte till Stockholm. Palme var ju relativt nyss skjuten, men jag minns att man talade så mycket skit om Palme, och det underliggande budskapet var att Palme mer eller mindre bjudit in ryssarna.

– På så vis fick försvarsmakten med sig en hel del folk i den här periskopsjukan. Det finns något djupt lockande i att tillsammans vara rädd för något som man inte vet vad det är. Det ligger nära de psykoser som uppstår när folk har trott sig sett Ufon.

Thomas Roth, 1:e intendent vid Armémuseum, bekräftar att det i skärgårdsborna förmodligen finns nedärvda reflexer av försvarspolitisk karaktär.

Urscenen i skärgården är ryssens härjningar sommaren 1719. Ryska galärer rodde in över Östersjön tre somrar i rad och satte eld på skog och egendom längs hela den svenska kustlinjen.

– Ända fram till början av 1900-talet levde minnet av de ryska härjningarna kvar i folkmedvetandet, säger Thomas Roth. Det finns en historia om ett ryskt örlogsbesök som orsakade panik i samband med prins Wilhelms bröllop 1910.

Men Fredrik Sjöberg upplever att den nya generationens skärgårdsbor är svårare att mobilisera.

– Jag har inte stött på någon som är ett dugg orolig den här gången. De militärer som figurerat i etermedia framstår ju som obetydligt mer skarpa än Charles-Ingvar i ”Jönssonligan dyker upp igen”. Mina barn som är uppvuxna här refererade just till honom efter den första presskonferensen – militären uppträder ju på den nivån att man väntar sig att någon ska försöka konversera ryska grodmän genom att hålla vodka i snorkeln.

Fredrik Sjöberg tror slumpen satte i gång veckans jakt. Han tror inte det var en medveten kampanj för högre budgetanslag.

– Militärerna fångade väl upp någon signal från FRA, killarna råkade befinna sig på förläggningen, båtarna var tankade och det var vackert väder ute. Och äntligen hände det något! Det är ju en jävla öken här ute. Men plötsligt är det helikoptrar i luften hela tiden, plötsligt bor man i händelsernas centrum!

På andra sidan Sandön från hamnen och Vårdshuset ligger Oxudden.

Här har hedgefondförvaltaren Didric Cederholm, till vardags verksam i New York, anlagt en hallonrabatt på taket av vad som ser ut som en gammal försvarsbunker.

Så kan det se ut när Stockholms skärgård demilitariseras.

När totalförsvaret säger upp sina hyreskontrakt är det upp till Fortifikationsverket att avyttra egendomen. Är ingen myndighet eller kommun intresserad säljs fastigheten på den privata marknaden.

Så kom Didric Cederholm över en egen udde på Sandhamn för 14 miljoner sommaren 2011.

På Sandhamn reser sig delar av skärgårdsetablissemang mot Didric Cederholms försiktiga uppsnopsning av den militära marken, dominerad av två baracker där militär en gång övernattat. Stilen är arméchic. Den nya innehavaren har låtit måla de röda kasernerna svarta och smällt upp fönsterluckor med rustika beslag. Anlagt utedusch av finare modell och en 35 meter lång stenkistebrygga. Den senare är föremål för en juridisk följetång.

Sandhamnsprofilen Peje Emilsson, grundare av Kreab och närstående Moderaterna, är vanligtvis positivt inställd till privatiseringar av det allmänna. Emilsson grundade den privata Kunskapsskolan. Men som ordförande för Eknö Hemman Samfällighetsförening motarbetar han grannen på Oxudden.

– Jag budade själv på det, om jag lade en miljon eller så, med ett förslag om att göra det till naturreservat eftersom jag tycker det är viktigt att bevara det rörliga friluftslivet på Sandhamn, min pappa var ju lots här. Men istället väljer Fortifikationsverket att sälja till högstbjudande.

Peje Emilsson tycker att försvarsmark som avyttras bör återlämnas till den förra ägaren.

– Dessa skärgårdsfamiljer lämnade ju ifrån sig marken för småpengar för att det var bra för Sverige. Nu kan samma släkter se marken gå för enormt mycket mer till helt andra ägare.

Andra är mer förlåtande till Didric Cederholms tilltag.

En av ubåtsjaktens huvudpersoner, Owe, öringsfiskaren som under rättelsetjänsten förra helgen förmodligen misstog för en ”mystisk man” med agentutseende, är till exempel positivt inställd till stenkiste-bryggan, strandskyddet till trots.

Den går nämligen utmärkt att fiska ifrån.

Owe, som inte vill avslöja sitt efternamn, bor på Sandhamn. I tre generationer var familjen lotsare. I torsdags kväll åt Owe som vanligt middag på ”värsan” vid halvsex med sin hyresgäst Yngve, vilket duon gjort varje vardagskväll i 30 år. Man har stamglas med förnamnet på, men Owe dricker bara vatten på grund av sin epilepsi.

Owe och Yngve, två väderbitna hobbyfiskare, rycker på axlarna åt demilitariseringen av skärgården. Möjligen saknar man det dagliga dånet från Viggplanen.

– Jag tycker det var mysigt när de kom två gånger om dagen så man nästan gjorde i brallan, säger Yngve och beställer mer att dricka.

Gunnar Jansson står i ljusskenet från den lilla livsmedelsbutiken på Lådnas brygga. Det är snart mörkt. 15 distansminuter norvästlig riktning från Sandhamn.

Vill Gunnar Jansson, ”statsanställd”, det vill säga pensionär, ha förköpsrätt på den ö som militären köpte billigt på 60-talet av hans morfar? Han tippar att priset var 400 000 för Låren.

Gunnar Jansson fnyser. Finns inget av värde där.

– Det är ju bara berg.

Björn af Kleen bjornafkleen@outlook.com “

“**Detta har hänt. En veckas spaning i skärgården**

17 oktober. Efter en ” trovärdig ” uppgift om misstänkt undervattensverksamhet inleds en ”underrättelseoperation” i skärgården.

18 oktober. Sökandet utökas med flera enheter.

19 oktober. Försvarsmakten släpper en bild på vad som antas vara en främmande ubåt. Ryssland förnekar att någon av deras ubåtar kan ligga skadad i svenska vatten.

20 oktober. Sökandet efter den misstänkta undervattensfarkosten fortsätter från Möja till Ornö.

21 oktober. Försvaret meddelar att man saknar egna bra observationer av vad som pågår under vattnet.

22 oktober. Underrättelseoperationen går in i en ny fas, meddelar Försvaret.

24 oktober. Sökandet avslutas. “

DN 25 okt 2014:

”Nordiska samarbetet står inför en renässans”

“Regeringen vill blåsa liv i det nordiska samarbetet. Nordenminister Kristina Persson (S) anklagar de borgerliga för att ha varit ointresserade av nordiska frågor. Nu ska en gemensam bild av Norden tas fram när de fem ländernas ledare möts i Stockholm på måndag.

Under de senaste 20 åren har de nordiska länderna gått olika håll.

Sverige har sedan 1995 varit med i den Europeiska unionen, men är fortfarande militärt alliansfritt. Det är också Finland som har gått med i EU, men även infört EU:s valuta som enda nordiska land. Danmark, den mest långvariga nordiska EU-medlemmen, har knutit sin krona till euron och är dessutom med i Nato. Norge är också med i den västliga militäralliansen, men står utanför EU liksom Natogrannen Island som efter senaste finanskrisen ansökt om EU-medlemskap.

Dessutom deltar de tre baltstaterna – som både är euroländer och Natomedlemmar – numera vid det nordiska ministerrådet, vars möte i år är förlagt till riksdagshuset i Stockholm med start på måndag. Det är det första internationella möte som Stefan Löfven är värd för sedan han blev statsminister.

– På ett sätt är vi mer splittrade än någonsin. Men reellt finns det nu en allt starkare övertygelse om att vi måste samarbeta inom en rad områden, säger framtidsminister Kristina Persson som också är ansvarig för de nordiska frågorna.

Nordenansvaret har statsminister Löfven flyttat till sig egen korridor i regeringskansliet Rosenbad. I den borgerliga regeringen hade utrikes- handelsminister Ewa Björling det nordiska ansvaret – med svalt

engagemang, enligt hennes efterträdare.

– Det var brist på initiativ, tycker Persson.

I sitt tjänsterum förbereder hon en intensiv vecka av möten med nordiska ministrar och parlamentariker i riksdagshuset.

– Det nordiska samarbetet står inför en renässans och förnyelse. Med globaliseringen behövs ett ökat samarbete över nationsgränserna. Då är det mest naturligt att samarbeta med de som finns närmast. Vi i Norden skulle räknas mycket tyngre om vi skulle uppträda som en enhet.

När hon tar emot sina ministerkolleger ska en ny strategi för internationell profilering av Norden under de kommande tre åren klubbas igenom. Det nordiska perspektivet och den nordiska modellen ska lyftas fram i internationella sammanhang som G20, Internationella valutafonden och Världsbanken.

Försvar, klimat och energi är områden som Kristina Persson vill ha ett djupare nordiska samarbete inom.

Från norskt och finskt håll har en idé förts fram om att de nordiska länderna skulle försöka få en egen plats i G20, världens 20 rikaste länder. Nordens ekonomi med 25 miljoner invånare är världens tionde största. Men den idén, som bland annat framförts av norska S-ledaren Jonas Gahr Støre, är Kristina Persson tveksam till eftersom Europa redan anses överrepresenterat i G20.

– Det är en intressant tanke, men ska man titta på det realpolitiskt är det snarare ett afrikanskt land som ska få en plats, säger hon.

Mats J Larsson matsj.larsson@dn.se “

“Fakta. Baltstaterna deltar

Nordiska rådet bildades 1952 av Danmark, Island, Norge och Sverige. Finland inträdde 1955. Den nordiska passunionen som gjorde Norden till en gemensam arbetsmarknad trädde i kraft 1954. Nordiska rådets session hålls i år i Stockholm med start på måndag.

Nordiska ministerrådet är de nordiska regeringarnas samarbetsorgan. På måndag kväll håller Stefan Löfven en presskonferens med sina statsministerkolleger Helle Thorning-Smith, Danmark, Alexander Stubb, Finland, Erna Solberg, Norge, och Sigmundur Davíð Gunnlaugsson, Island.

Även de baltiska statsministrarna deltar: Taavi Rõivas, Estland, Laimdota Straujuma, Lettland, Algirdas Butkevičius, Litauen. “

DN 25 okt 2014:

“Miljöpartiet ändrar sig om biståndspengar”

“Förra året när alliansregeringen räknade av cirka 5 miljarder från biståndet till flyktingkostnader protesterade Miljöpartiet. Nu räknar man själv av 8,4 miljarder kronor.

De borgerliga partierna och Socialdemokraterna har använt sig av de internationella regler som möjliggör att man räknar av vissa kostnader för flyktingmottagandet från biståndsbudgeten. Alliansregeringen räknade i sin budget för 2014 av 4,99 miljarder från biståndsramen på 38,4 miljarder kronor. Miljöpartiet protesterade mot detta och framhöll att ”Sverige har råd med både en human migrationspolitik och en stark bistånds- och utvecklingspolitik”. I sin budgetmotion återförde man 1,6 miljarder från regeringens avräkning tillbaka till biståndet.

Men när nu den första S- och MP-budgeten läggs, så fortsätter regeringen på samma linje som alliansregeringen. Skillnaden är att nu räknas 8,42 miljarder kronor av från biståndsramen på 40,5 miljarder kronor.

– Ja, det är dagens situation som gör att avräkningen, den del av biståndet som används till flyktingmottagande, har blivit så stor i årets budget, säger vice statsminister Åsa Romson (MP).

– Det som sker just nu är att det finns en väldigt stor kostnad för det direkta flyktingmottagandet. Det är ju kostnader som sedan övergår i investeringar när vi blir fler i vårt samhälle och kan hjälpa åt att bygga ekonomin, säger hon.

Hon hänvisar till att det är helt enligt det internationella regelverket att göra så.

I sitt yttrande till alliansregeringens budget framhöll MP däremot att det är dags att se över det regelverket. ”Vi menar att regeringen gör en alltför vid tolkning av OECD:s/Dac:s regelverk för vad som får räknas som bistånd vid flyktingmottagning”, skrev Miljöpartiet då.

TT

DN 25 okt 2014:

“Emanuel Karlsten: Alla ska med in i den digitala sfären”

“**Krönika.** Det finns en klyfta som vi sällan pratar om i Sverige. Den mellan analoga och digitala medborgare. Den är brantare än någonsin och avståndet krymper långsamt.

I dagarna kom en ny statistikrapport från stiftelsen “.se” om svenskar-
nas nätanvändande. Den visar att användandet av sociala medier fort-
sätter att växa i Sverige. I dag använder 72 procent av svenska inter-
netanvändare sociala medier i någon form. Det kan låta mycket, men
motsatta tanken är svindlande: 28 procent står fortfarande utanför.

Facebook är fortfarande störst, 68 procent av nätanvändarna hänger på
det sociala mediet enligt undersökningen. Men mer intressant är kan-
ske att bara 19 procent använder Twitter. Alltså är den stora delen av
befolkningen helt oberörda när Mats Knutson och Anna Hedenmo be-
rättar vilken “hashtag” [sic!] som gäller under partiledarutfråg-
ningen i SVT.

81 procent bryr sig inte ett dugg när Pär Lernström berättar hur man
tweetar under fredagens ”Idol”-final.

De här siffrorna och tendenserna är ingen nyhet för den som följt
statistiken ett tag, men det kan vara bra att påminna sig om deras inne-
börd. Man kan välja att se utbredningen av sociala medier som en
framgångsvåg på väg mot ett totalt digitaliserat Sverige, eller stanna
upp och fundera på konsekvenserna för de som ännu inte hängt med.
Eller rättare: för de som valt att stå utanför.

För den digitala hets som skapats har givetvis också skapat en
motreaktion. Några väljer att stå utanför av principskäl. Andra drivs av
någon slags konservativ stolthet över att ha lyckas hålla emot och
tycker att det nu blivit “för sent” att haka på.

Men det finns ytterligare några som tvingas att stå utanför.

I år finns ungefär en miljon svenskar som står helt utanför internet. Ofta handlar det inte om ett aktivt val, utan om att den digitala utvecklingen bara har sprungit förbi dem. Andra har helt enkelt inte råd. Det finns säkert många fler skäl och frågan är vad som händer med den här gruppen. Hur ska vi som samhälle hantera den? De flesta av dem är ålderstigna, visar statistiken. Ska vi då vänta ut dem? På att de dör? Den väntan ser i så fall ut att bli långdragen. De senaste fyra åren har det totala --digitala utanförskapet bara minskat med en procentenhet.

Så vad gör vi under tiden?

Frågan är kanske snarare vad den som är utanför gör under tiden. Hur köper man prylar, resor eller hittar konsertbiljetter? Eller hur sköter man kontakten med företaget som helst föredrar epost eller Facebooksidor? Det har aldrig varit så ensamt att stå utanför den digitala världen som nu.

Staten har länge försökt arbeta med problemet och flera ideella initiativ finns för digital delaktighet, inte minst för att hjälpa äldre att komma igång. Men fler insatser behövs – av oss alla.

Det handlar inte om att samhället ska slå av på utvecklingstakten, men kanske om att vi behöver ta ett större ansvar för de runtomkring oss.

En av mina bästa investeringar var att förse min farmor Berit, 81 år, med dator, smartmobil, internet och ett Facebookkonto. Det har gett oss bättre kontakt och hon har lättare att hänga med.

Jag tänker att det får vara en del av lösningen. Att möta de behov vi ser runtomkring oss och tillsammans göra vad vi kan för att fler blir delaktiga och de digitala klyftorna mindre.

Emanuel Karlsten journalist, föreläsare och rådgivare inom digitala medier”

DN 25 okt 2014:

“Klimatmål på bräcklig grund”

“Bryssel. EU:s ledare har kommit överens om nya mål för klimat- och energipolitiken. Uppgårelsen innehåller en lång rad undantag och dessutom kan allt rivas upp om EU inte anser att andra länder gör lika stora åtaganden vid FN:s stora klimatmöte 2015.”

“Kommentar. Med tanke på vad som stod på spel kändes det nu avslutade EU-toppmötet om klimat- och energipolitiken märkligt avslaget.

Det jättelika havet med arbetsbord för pressen i hallen utanför rådets byggnad i Bryssel var inte lika fullt med journalister som vanligt. Inte ens de EU-ledare som förlorat mest under förhandlingarna verkade särskilt upprörda över det.

En och annan sägs ha klagat på att Stefan Löfven behövde klartecken från EU-nämnden innan han kunde säga ja. Den svenska modellen, där riksdagen har sista ordet i EU-politiken, innebar en timmes försening och det knorrades tydligen en del över det.

I övrigt märktes inga stora känsloutbrott och det blev inga särskilt stora rubriker om uppgörelsen.

Säkert finns flera förklaringar till det relativa ointresset. Antalet Brysselkorrespondenter har minskat och medielogiken styr bort från komplicerade processer till dramatiska händelser i alla länder.

För att begripa den snåriga exercis med procentsatser som präglar EU:s klimat- och energipolitik räcker det dessutom an-tagligen inte ens att ha en doktorexamen i miljö rätt. Men här följer ett kortfattat försök.

Överenskommelsen följer i stora drag det förslag från kommissionen som låg på bordet. I princip ska utsläppen av växthusgaser i EU minska med 40 procent fram till 2030, andelen förnybar energi ska vara 27

procent och energieffektiviteten ska ha ökat med 27 procent, vilket är något mindre än kommissionen ville.

Men EU:s ledare har fogat till en lång rad undantag och brasklappar. Polen och andra länder med BNP som understiger 60 procent av genomsnittet i EU tillåts till exempel fortsätta att ge energisektorn fri tilldelning av utsläppsrätter.

Dessutom ska allt kunna rivas upp och förändras om EU inte anser att USA, Kina och andra länder gör motsvarande klimatåtaganden under FN:s stora klimatmöte i Paris 2015.

Frågan är förstås också vad alla procentsatser innebär i praktiken.

Efter toppmötet ska en del av de långsiktiga målen brytas ned till högst konkreta och tvingande EU-lagar. Men det blir nya förhandlingar om hur detaljerna ska utformas.

Hur gick det då för Stefan Löfven? Efter nederlaget i EU-nämnden i onsdags fick statsministern slåss för alliansens klimatlinje i EU och på några punkter innebar det mer långtgående krav än EU-kompromissen. Sveriges position, som alltså byggde på alliansens klimatkrav, innebar minskade utsläpp med 40 procent, men också med ytter-igare 10 procentenheter om det kopplades till krediter för utlandsinvesteringar. Så blev det inte – och ännu längre bort ligger slutresultatet från den linje som regeringen egentligen ville driva.

Att det trots alla motsättningar blev en EU-uppgörelse måste trots allt betraktas som en framgång. Och när allt var klart talade Herman Van Rompuy ödesmättat om att EU måste fortsätta att vara global ledare i kampen mot klimatförändringarna. Det handlar om hela klotets överlevnad, hävdade han

Men nu tar Donald Tusk över som ordförande för Europeiska rådets ordförande. Hur engagerad Polens tidigare premiärminister är i klimatfrågan återstår att se.

Annika Ström Melin annika.strom-melin@dn.se “

DN 25 okt 2014:

“Risk för ny finanskris när Europas banker granskas”

“I morgon kommer beskedet som Europas bankchefer väntat på – vissa med fasa. Då -presenterar den Europeiska centralbanken (ECB) resultatet av sina tester av bankernas ekonomiska hälsa. Resultatet kan utlösa en ny kris för bankväsendet och euron.

Stresstesterna – som de kallas för – har lett till att ECB gått igenom 130 stora bankers tillgångar. Därefter har centralbanken mätt risken i tillgångarna genom att simulera olika dåliga ekonomiska scenarior.

Den europeiska bankmyndigheten, EBA, har samordnat tester som görs i icke-euroländer. Det är dock nationella myndigheter, i Sverige Finansinspektionen, som utför testerna. Testerna ska visa vilka tillgångar som är osäkra vid en kris och vilka konsekvenser en kris får för banken, för banksystemet och ytterst för medlemsstaterna.

Det här är första gången som ECB gör testerna och centralbanken har en svår balansgång att klara.

För det första måste central-banken visa att den menar allvar med stresstesterna. Tidigare tester, som gjorts av EBA, har varit mindre lyckade. Belgiska storbanken Dexia fick till exempel grönt ljus, bara för att några månader senare tvingas be staten om ekonomisk hjälp.

Men ECB får inte vara så hård att den hotar den sega återhämtningen inom eurozonen. För stora krav på alltför många banker, gör att den livgivande kreditgivningen – redan i dag trög – blir ännu sämre.

EU-parlamentarikern Gunnar Hökmark (M) har varit ledande i parlamentet när det gäller att få EU:s bankkrislagstiftning på plats. Den säger i princip att det är ägarna och andra investerare som ska ta smällen om en bank hamnar i svårigheter.

Här kan testerna bli en början på en bättre fungerande bankmarknad. Det blir en tydligare uppdelning mellan dåliga och bra banker.

– Testerna kommer att visa att ett antal banker inte klarar dem. Men de andra, de kommer att vara stabila, säger Hökmark.

I onsdags föll euron och bankaktier efter att en spansk nyhetsbyrå, med hänvisning till anonyma källor, hävdade att minst elva stora banker i sex länder inte kommer att klara testerna. Hit hör bland andra de tre stora grekiska bankerna Alpha Bank, Piraeus Bank och Eurobank.

Och i går, fredag, hänvisade nyhetsbyrån Bloomberg, som sett ett utkast till beslut, att 25 banker skulle få underkänt. Tio av dem sägs stå inför ett akut behov av nytt kapital.

Redan innan resultatet presenteras har några banker redan sagt att de inte kommer att klara testerna. Delstatliga österrikiska Volksbanken kommer att gå i likvidation eftersom banken inte tror att de kommer att klara testerna och inte heller kan få tillräckligt med kapital.

Och även om ingen tror att någon av de svenska bankerna kommer att misslyckas, så kan resultatet få spridningseffekter som också kan drabba svensk ekonomi. Sveriges viktigaste handelspartner är andra EU-länder och en fördjupad kris där får negativa följder för svenska företag, även bankerna.

Dan Lucas dan.lucas@dn.se “

“Fakta.

Krav på ägare att skjuta till kapital

En banks tillgångar består i huvudsak av dess utlåning till stater, kommuner, företag och hushåll. Om testerna visar att vissa tillgångar är för riskfyllda kan följden bli ett krav på bankens ägare att skjuta till mer kapital.

ECB testar 130 banker i euroområdet. Nordea, med betydande verksamhet i eurolandet Finland, liksom Swedbanks och SEB:s banker i Litauen och Lettland finns med på listan.

Den europeiska bankmyndigheten, EBA, har svarat för samordningen av ECB:s tester med dem som nationella myndigheter gör i icke-euroländer. För svensk del är det Finansinspektionen som gjort testerna och det resultatet kommer också att publiceras i morgon. “

DN 25 okt 2014:

“Specialutbildning ska dämpa oron för ebola”

“Ebola oroar stockholmarna mer än influensa. Förra veckan gjordes över 10 000 sidvisningar om ebola på 1177 vårdguiden. På Danderyds sjukhus specialutbildas vårdpersonalen för att dämpa oron bland både allmänhet och personal.

Förra veckan gjordes över 10 000 sidvisningar om ebola på 1177 vårdguiden i Stockholms län. Den sällsynta sjukdomen hade mer än dubbelt så många sidvisningar som den betydligt vanligare åkomman magont på andra plats i sjukdomstoppen.

Stockholms smittskyddsläkare menar att det extrema informationstrycket är både naturligt och bra.

– Det är jättebra om stockholmarna som undrar över ebola går till 1177.se för där finns information. Jag antar att det beror på att ebola slås upp stort i media, säger Åke Örtqvist.

Hittills har 10 personer i landet misstänkts och genomgått provtagning för ebola, samtliga med negativt resultat. I Stockholm har minst tre misstänkta fall kunnat avskrivas under hösten.

– Det kan finnas fler fall. Vi går bara ut med information om misstänkta fall som medier uppmärksammat. Vi kan inte se att sådan information har någon positiv effekt. Det gynnar varken vårdens arbete eller allmänhetens kunskapsnivå, säger Åke Örtqvist.

Eventuella bekräftade fall offentliggörs oavsett eftersom de är anmälningspliktiga via Socialstyrelsen till WHO.

Danderyds sjukhus var först i länet med ebolakurser för personalen i veckan. I måndags hölls tre föreläsningar där 450 av sjukhusets 3 700 personal deltog.

– Vi märkte att det fanns en oro inom sjukhuset precis som hos allmänheten för ebola och insåg behovet av en utbildning utöver riktlinjerna som man kan läsa sig till, säger chefläkare Åsa Hammar.

Nyckelpersoner på akutavdelningar får även fördjupad utbildning i hur man tar av och på skyddskläderna som krävs för att vistas i samma rum som en misstänkt smittad.

– Vi ska ju inte behandla de här patienterna, de ska direkt till Huddinge, men vi vill att personalen ska känna sig trygg om en ebolapatient skulle dyka upp på akuten, säger Åsa Hammar.

På akuten visar de nyutbildade i personalen sina nya ebolarutiner. Redan i luckan i väntrummet ombeds patienten gå till ett särskilt rum som stängs. Vårdpersonal stängs in i rummet intill och talar först med patienten genom en glasruta. Därefter får sköterskan hjälp att sätta på sig skyddskläder med dubbla barriärer av en annan personal. Varje moment bockas av efter en checklista.

– Det är inte svårt men man måste vara metodisk, det gäller att inte gena, den största risken är när man tar av sig kläderna, säger Pelle Nyberg, sjuksköterska på akuten.

Han agerar påklädare åt undersköterskan Christina Rothoff, som lugnt och metodiskt får hjälp att ta på sig handskar, rock, munskydd, operationshuva, visir, yttre handskar, stövlar och förkläde. Proceduren tar omkring tio minuter.

– Vi är ju vana att möta andra smittade men de här skyddskläderna har två barriärer. Vi fick klädkitet för ett par veckor sedan och först nu vi

får praktisk utbildning i hur man använder det. Den borde nog ha kommit tidigare, det är viktigt för att man ska känna sig trygg, säger Pelle Nyberg.

Efter mötet med patienten kommer undersköterskan ut ur rummet och nu börjar avklädningen och händerna spritas. Kläderna får inte vidröras utan tappas ned i en avfallshink. Därefter plomberas rummet i väntan på provsvar. Om det skulle vara positivt får särskild saneringspersonal sanera rummet.

– Det känns ovant förstås men jag är inte särskilt orolig för ebola. Nu har vi fått bra utrustning och lärt oss hur vi ska klä oss för att förhindra smitta, säger Christina Rothoff.

Alla sjukhus i Stockholms län har fått grundläggande utbildning och riktlinjer av landstingets Smittskydd och vårdhygien men väljer sedan själva hur man sprider utbildningen till personalen. Långt ifrån alla får praktisk skyddsklädsträning.

– Våra infektionsklinker är ju vana med dessa rutiner. Övrig personal har sjukvårdsutbildning och har jobbat med skyddskläder länge. Det går inte att utbilda alla på våra 200 vårdcentraler. Däremot ska de nya hygienrutinerna som skickades ut 13 oktober kompletteras med en instruktionsfilm, säger Åke Örtqvist, smittskyddsläkare.

Behöver vi vara oroliga för ebola?

– Jag kan inte för mitt liv se att stockholmarna ska vara behöva vara rädda för ebola om de inte åker utanför Sverige, säger Åke Örtqvist.

Jessica Ritzén jessica.ritzen@dn.se “

“Fakta.

En vecka i oktober

Tio sjukdomar/symtom med flest sidvisningar på 1177.se 16–22 okt, Stockholms län.

1. Ebola 10 430
2. Ont i magen 5 215
3. Urinvägsinfektion 3 678
4. Graviditetskalender 3 607
5. Magsjuka 3 440
6. Halsfluss 3 125
7. Höstblåsor 2 971
8. Lunginflammation 2842
9. Utmattningssyndrom 2 624
10. Feber hos barn 2 604

En vecka i augusti

Tio sjukdomar/symtom med flest sidvisningar på 1177.se 11–17 aug, Stockholms län.

1. Ont i magen 4 873
2. Urinvägsinfektion 4 021
3. Magsjuka 3 419
4. Borrelia 3 341
5. Graviditetskalender 3 268
6. Bipolär sjukdom 3153
7. Geting- och bistic 2 776
8. Svampinfektion i underlivet 2 656
9. Graviditet 2 598
10. Halsfluss 2 473 “

DN 25 okt 2014:

“Så ska skärgården få fler turister”

“Vrakdykning, kajakpaddling och mat ska locka fler turister till Stockholms skärgård. Ett fokus i samarbetet kring skärgårdsfrågor är att locka utländska turister – helst så att säsongen förlängs.

De sju skärgårdskommunerna, landstinget, Länsstyrelsen och Stockholms stad skrev i går under ett samarbetsavtal om att utveckla turistnäringen i skärgården. Avtalet är en följd av ett utvecklingsprojekt för att väcka skärgårdens slumrande tillgångar och paketera dem så att turister kan hitta dem och utnyttja dem.

Det största bekymret för alla som arbetar i turistnäringen i skärgården är att säsongen är kort. Nu i oktober ser u-båtspanande kommandör-kaptener knappt skymten av en turist. Det hoppas de som skrev under samarbetsavtalet kunna ändra på. Vid sidan av gemensam marknadsföring och gemensamma nätverk för aktörerna i turistnäringen ska samarbetet skapa nya mål för turister. Bland det som kommer att hända den närmaste tiden är en ny färjeförbindelse till Vaxholms kastell, fler organiserade vrakdykningar utanför Dalarö, och flera satsningar på kajakpaddling, fiske, cykelturer och annat som redan finns.

En mätt turist är en glad turist. Därför är mat en av hörnstenarna i satsningar på att locka fler besökare till bland annat Ljusterö, Grinda och Nynäshamn.

Anders Sundström anders.sundstrom@dn.se “

DN 26 okt 2014:

”Maktutredning behövs för att kartlägga det nya Sverige”

“Fundamentala förändringar. Omvandlingarna sedan maktutredningen 1990 är stora: EU-inträde, försvagade partier, organ som begränsar riksdagens makt, stor invandring, sammansmältning av politiska och ekonomiska eliter. Det behövs en ordentlig genomlysning i form av en ny maktutredning, skriver Bo Rothstein. “

“År 1990, för snart tjugofem år sedan, avlevererades slutbetänkandet från den så kallade maktutredningen som tillsattes 1985 av den socialdemokratiska regeringen som leddes av Ingvar Carlsson. Utredningen fick formen av ett mycket omfattande, långsiktigt och oberoende forskningsprojekt. Förutom den omfattande slutrapporten levererades en stor mängd böcker, artiklar och arbetsrapporter av omkring hundra-trettio forskare som i olika omfattning hade medverkat i arbetet.

Utredningens resultat väckte en omfattande debatt såväl inom forskarsamhället som bland många politiskt aktiva och kom att bli en viktig injektion till nytänkande inom många områden. Bland dessa kan nämnas att utredningen kom att lansera en mera individualiserad och rättighetsorienterad demokratiuppfattning än den då mera kollektivistiska demokratisynen som sedan länge dominerat svensk politik. Man lanserade också idén om en strukturellt baserad maktordning mellan män och kvinnor som haft stor betydelse för diskussionen om och utvecklingen av feminismen i Sverige. Till detta kom många överraskande empiriska forskningsresultat, inte minst om hur med-

borgarna själva uppfattade vilken möjlighet att påverka de hade inom olika samhällssektorer.

Ett annat centralt resultat var att samhällseliten i Sverige visade sig inte vara en sammanfogad grupp utan kunde ses som två tämligen åtskilda grupperingar där en hade sin förankring i näringslivet och den andra i politiken och arbetarrörelsens organisationer. Man visade också på komplexiteten i begreppet ”den svenska modellen” och presenterade nydanande analyser av maktbegreppet. Jag hade själv förmånen att vara med på ett litet hörn i detta omfattande forskningsprojekt och kan vittna om dess stora betydelse för den svenska samhällsvetenskapliga forskningen. Modellen för utredningen hämtades i stora stycken från Norge som åren 1979-1982 genomfört ett liknande maktutredningsprojekt.

Sedan dess har Danmark och Norge genomfört liknande maktutredningar vilka blev klara 2003, för Norges del alltså maktutredning nummer två. I Sverige har vi haft några partiella utredningar om demokratins funktionssätt, om kvinnors och invandrares villkor och om vilka framtidsutmaningar som den svenska samhällsmodellen står inför. Man får nog säga att resultatet från dessa partiella insatser varit blandade och att ingen av dem har haft det omfattande genomslag i forskarsamhället eller i den politiska debatten som maktutredningen fick. Den nu avgångna regeringen tillsatte i augusti en utredning om de politiska partiernas situation, men den har mycket kort tid till sitt förfogande och ett begränsat mandat. Det finns därför menar jag starka skäl för den nya regeringen att överväga att skapa en ny omfattande och djupgående maktutredning organiserad efter de principer om forskningens självständighet och integritet som gällde 1985.

Skälen för detta är många. För det första kan det konstateras att när maktutredningen presenterade sin slutrapport 1990 var Sverige ännu

inte med i EU. Just året efter drabbades Sverige av en omfattande ekonomisk kris som i grunden förändrade landet, inte minst vad gäller nivån på arbetslösheten och vad som följer för maktförhållandena på arbetsmarknaden av detta. Den maktförskjutning vad gäller informationslandskapet som internet och sociala medier inneburit existerade inte. Globaliseringen var inte lika intensiv som nu och andelen invandrade personer var betydligt färre.

Förutom dessa uppenbara förändringar kan man argumentera för att det i Sverige sedan 1990 skett ett antal skiften som på ett mera djupgående sätt har förändrat maktstrukturen i landet. Ett sådant gäller nedmonteringen av systemet med ett institutionaliserat direkt och starkt inflytande från de dominerande intresseorganisationerna i samhället inom politik och förvaltning. Detta korporativa system, som dominerade svensk politik från 1930-talet fram till början av 1990-talet, hade förvisso sina belackare men frågan är vad det har kommit att ersättas med. Mycket tyder på att det skett en omvandling till förmån för mer dold lobbyism där ett maskineri av konsulter och pr-byråer engagerats för att påverka politiska beslut. En fråga är om denna pr- och lobbyfär tillsammans med en alltmer medialiserad politik och en tidningsbransch i ekonomisk kris har skapat helt nya politiska maktförhållanden i Sverige.

En annan tydlig förändring är försvagningen av de politiska partierna vad gäller deras medlemsantal och deras folkliga förankring. Det är svårt att inte tolka det senaste valresultat som att en överraskande stor del av väljarkåren känner sig främmande inför de politiska partier som historiskt sett har styrt Sverige och alienerade inför stora delar av den pågående samhällsutvecklingen. Samtidigt som vi har mera kunniga och välutbildade väljare än någonsin misslyckas i hög grad det politiska systemets etablerade kanaler att engagera dem.

Man kan också argumentera för att vi har fått allt fler organ som är till för att direkt eller indirekt begränsa de politiska partiernas och den parlamentariska majoritetens makt. Vi har en fristående centralbank, en fristående riksrevision och mera självständiga domstolar som har större möjligheter att förklara av riksdagen antagna lagar som stridande mot grundlagen och därför ogiltiga. Till detta kommer naturligtvis både EU-domstolens och EU-kommissionens inflytande. De folkvalda politikerna aktionsradie förefaller därmed ha blivit alltmer kringskuren.

Ytterligare en förändring är att den ekonomiska ojämlikheten ökat kraftigt och mera så i Sverige än i jämförbara länder. Vi har också fått en mera tudelad arbetsmarknad där många numera har tillfälliga anställningar, vilket kan kopplas samman med en minskande facklig organiseringsgrad. En annan viktig förändring är att det förefaller ske en sammansmältning av den politiska och ekonomiska eliten i Sverige. Ett exempel på detta är den tämligen omfattande trafiken med personer som från att innehaft höga politiska uppdrag eller höga positioner inom den offentliga förvaltningen går direkt över till att arbeta för olika företag eller bransch- och intresseorganisationer som är kopplade till det just det politikområde där man tidigare har haft sitt uppdrag som tjänsteman eller politiker.

Sammantaget kan konstateras väldigt mycket har hänt som gör att maktens strukturer och processer i Sverige i dag med fog kan sägas vara fundamentalt annorlunda än i slutet av 1980-talet. Den svenska samhällsdebatten behöver en ordentlig forskningsbaserad genomlysning av denna utveckling och det skulle med fördel kunna ske i en ny stor maktutredning.

Bo Rothstein, professor i statsvetenskap vid Göteborgs universitet “

DN 26 okt 2014:

“Därför tar kvinnorna makten över politiken”

“Nu tar kvinnorna plats i toppolitiken.

För första gången finns det ingen man överst i styret i Sveriges fem största kommuner.

Moderaterna kan snart få sin första kvinnliga partiledare. Och i andra borgerliga partier står kvinnor på tur.

I kommunalrådskorridoren i Uppsala stadshus sprider sig tröttheten. Här om kvällen var socialdemokraten Marlene Burwick nära att skicka hem en medarbetare som nickade till på ett möte.

– Folk är så slutkörda. Men i allt detta finns det också något som är så kul med att förhandla, att få ihop en grupp och att få saker att gå framåt, säger hon.

Socialdemokraterna fick 26,8 procent i kommunalvalet i Uppsala, och det var faktiskt en klar framgång i universitetsstaden. Nu blir det makt-skifte och rödgrönt majoritetsstyre med 43-åriga Burwick som kommunstyrelsens ordförande.

Hon har varit engagerad i Socialdemokraterna ända sedan tonåren, med uppdrag som allt ifrån kårpolitiker till landstingsråd. Hon tvekade inför offentligheten innan hon sa ja till att gå in i Uppsalapolitiken.

– Men det är något med den yttersta positionen som lockar mig. Det är speciellt att vara gruppleddare i Sveriges fjärde största kommun, säger hon.

På sätt och vis är hon bara en i mängden: Kvinnliga S-politiker kopplar greppet om styret i Sveriges största kommuner.

Karin Wanngård är det nya finansborgarrådet i Stockholm (och hon får Anna König Jerlmyr (M) som huvudmotståndare). I Göteborg och Malmö leder Anneli Hulthén och Katrin Stjernfeldt Jammeh rödgröna koalitioner. I Linköping har Lena Micko förhandlat fram ett styre över blockgränsen.

– Detta spelar jättestor roll. Social- demokraterna vill stå för en klass- medveten feminism. Nu när vi har en man som statsminister är det oerhört viktigt att det också finns kvinnor på de yttersta positionerna, säger S-kvinnors ordförande Carina Ohlsson.

Om socialdemokratiska kvinnor tar över i storstäderna, är det snarare kvinnorna på den borgerliga sidan som är på frammarsch i rikspolitiken. Centerledaren Annie Lööf missar för närvarande inget tillfälle att positionera sig som oppositionsledare mot regeringen Löfven. Anna Kinberg Batra fungerar i praktiken som både partiledare och finansministerkandidat i Moderaterna. Mycket talar för att hon får ersätta Fredrik Reinfeldt permanent efter extrastämman i mars.

Jan Björklund och Göran Hägglund planerar att fortsätta i toppolitiken, men kvinnor står långt fram i kön för att ta över. I Folkpartiet pekas både Birgitta Ohlsson och Maria Arnholm ut som tänkbara framtida partiledare. I Kristdemokraterna är partisekreteraren Acko Ankarberg Johansson ett populärt val och Burwicks kommunalråds- kollega Ebba Busch Thor ett framtidsnamn.

Det är alldeles för tidigt för att räkna bort manliga kandidater. Men i rödgröna kretsar hörs redan nervösa funderingar om partiledarupp- ställningen inför valet 2018. Det kan bli borgerliga kvinnor mot rödgröna män.

– Det skulle skapa ett intressant tryck på oss, säger Marlene Burwick och skrattar.

Hon tillägger, lite mer allvarlig, att det behövs fler kvinnor i partiledar- kretsen:

– Det är inget roligt att se den där uppställningen på bara män i lika- dana slipsar. Och jag tror att det påverkar den debatt som förs.

Bilden av kvinnornas offensiv i svensk politik är inte entydig. I kom- munerna ökar andelen kvinnor i alla partier efter valet 2014, enligt en kartläggning av tidningen Dagens samhälle.

Men i riksdagen har andelen minskat. Det beror främst på mansdomi- nerade Sverigedemokraternas framgångar.

I den moderata riksdagsgruppen är drygt hälften av ledamöterna kvin- nor, och Moderatkvinnornas ordförande Saila Quicklund är övertygad om att framtiden är kvinnornas:

– Samhällsutvecklingen är så tydlig. Tjejerna tar för sig på ett helt annat sätt än tidigare. Vi ser deras framfart på högre utbildningar. På Handelshögskolan och juristlinjen är tjejerna i majoritet nu, säger hon.

Moderatkvinnorna har varit tydliga med att de gärna ser en kvinna som nästa partiledare. Det är inget rop på kvotering, enligt Quicklund. Men hon ser kvinnor som i högsta grad uppfyller önskemålen om kompetens och ledarskapsförmåga.

– När vi nu har ytterst kompetenta kvinnliga politiker skulle det finnas ett viktigt symbolvärde i att en av dem når partiledarposten. Det speg- lar partiets offensiva arbete med jämställdhet och att få kvinnor på högre positioner, säger hon.

Inga förändringar inträffar av en slump. Det säger både kvinnoorga- nisationernas företrädare och forskningen.

Studier av kommunpolitiken visar att det är partiernas medvetna och långsiktiga arbete som har störst påverkan på kvinnorepresentationen. Utbildningsnivån eller medelinkomsten bland kommuninvånarna spelar ingen roll. Däremot är det vanligare med en jämn könsfördelning i stora kommuner.

– Att andelen kvinnor ökat i kommuner och riksdag har delvis att göra med förändringar i samhället. Men framför allt beror det på aktiva beslut i partierna, säger Lena Wängnerud, professor i statsvetenskap.

Sannolikt har Feministiskt initiativs framgångar bidragit till kvinnotrenden i svensk politik.

– Listorna på valsedlarna var ju fastställda sedan tidigare. Men sedan har feminism varit uppe på agendan i årets valrörelse, och det påverkar hur partierna tänker i nomineringarna, säger Lena Wängnerud.

Sverige har aldrig haft en kvinnlig statsminister, och kvinnorna har alltid varit i minoritet i partiledarkretsen. Det kan i sig betraktas som ett problem för jämställdheten – ett tecken på att det finns osynliga barriärer för kvinnor som söker makt. Men könsfördelningen spelar också roll för vilken politik som förs. Även om skillnaden mot männen minskat över tid, prioriterar kvinnor fortfarande frågor om familjepolitik, jämställdhet och välfärd högre.

– Det är ett generellt mönster i alla partier, men det betyder verkligen inte att kvinnorna tycker lika i själva sakfrågorna, säger Lena Wängnerud.

Men skillnaderna i mäns och kvinnors prioriteringar kan bidra till schablonbilder av kvinnliga förtroendevalda. Ska vi beskriva Marlene Burwick som tvåbarnsmamma? Ska vi nämna att det är en färgstark person som tagit plats på kommunalrådskontoret?

Det är lätt att fastna i klichéer. Många kvinnor upplever också en extra utsatthet.

– Jag har varit hyfsat förskonad jämfört med några av mina kvinnliga kolleger. Men när det kommer påhopp, är de så personliga. Jag har fått höra att jag har ett fult namn. Hur kan någon bry sig? säger Marlene Burwick.

För ett par år sedan visade en statsvetenskaplig studie att politiker av olika kön behandlas olika i politiska skandaler. Medierna skrev helt enkelt mer när en kvinna var inblandad.

En förklaring är att väljarna förväntar sig att kvinnor har högre moral än män. En kvinna får helt enkelt inte sjabbla i privatlivet med räkningar eller svart arbetskraft.

– Ju högre förväntningar, desto lättare är det att falla, säger Tobias Bromander, forskaren bakom studien.

Socialdemokraternas förra partiledare Håkan Juholt brukar betraktas som undantaget som bekräftar regeln. Turerna runt hans avgång har blivit den senaste tidens stora politiska samtalsämne, genom S-debattören Daniel Suhonens skildring ”Partiledaren som klev in i kylan”.

Marlene Burwick vill hellre läsa en annan bok:

– Det skulle vara mer intressant att diskutera vad som hände med Mona Sahlin. Jag tror att det spelade roll att hon var kvinna, både när hon fick hoppa av 1995 och nu under förra valrörelsen.

Karin Eriksson

“Fakta.

1921. Kerstin Hesselgren, Elisa-beth Tamm, Nelly Thüring, Bertha Wellin och Agda Östlund väljs in i riksdagen efter allmänna rösträttens införande.

1947. Karin Kock blir konsultativt statsråd och därmed första kvinnan på en ministerpost i en svensk regering.

1968. Grupp 8 bildas, som en del av en mer radikal kvinnorörelse.

1981. ”Se upp, gubbar! Eva, 37 – vår första kvinnliga partiledare”. Så lyder rubriken i Expressen när nystartade Miljöpartiet utser **Eva Sahlin** från Hudiksvall till sammankallande i partiets politiska utskott. Uppdraget roterar vidare efter några månader.

1982. Språkrörsmodellen införs i Miljöpartiet. **Ragnhild Pohanka** blir första kvinnan. Följs av **Eva Goës, Fiona Björling, Margareta Gisselberg, Marianne Samuelsson, Lotta Hedström, Maria Wetterstrand** och **Åsa Romson**.

1985. Karin Söder (C) blir första kvinnliga partiledaren i ett riksdagsparti. Hon avgår efter två år av hälsoskäl.

1991. Anne Wibble (FP) blir första kvinnliga finansministern.

1993. Gudrun Schyman blir ledare för Vänsterpartiet. Hon stannar i tio år på posten, och får sedan avgå på grund av felaktigheter i självdeklarationen.

1994. Nätverket Stödstrumporna bildas av bland andra journalisten **Maria-Pia Boëthius** och forskarna **Ebba Witt-Brattström** och

Agneta Stark. Med hotet om att starta ett kvinnoparti lyckas de förmå de etablerade partierna att sätta upp fler kvinnor på valsedlarna. Socialdemokraterna inför varvade listor under parollen ”varannan damernas”.

1995. Maria Leissner blir ledare för Folkpartiet. Hon avgår efter ett par år, märkt av dåliga opinionssiffror och en privat tragedi. **Mona Sahlin** pekas ut som Ingvar Carlssons kronprinsessa i Socialdemokraterna. Hon drar tillbaka sin partiledarkandidatur efter den så kallade Tobleroneaffären.

2001. Maud Olofsson blir ledare för Centerpartiet.

2002. Annika Billström (S) blir första kvinnliga finansborgarrådet i Stockholm.

2005. Feministiskt initiativ bildas, med bland andra förra vänsterledaren Gudrun Schyman i ledningen.

2007. Mona Sahlin blir partiledare för Socialdemokraterna. Hon avgår efter en mandatperiod och ett förlustval.

2011. En kvinnlig partiledare får för första gången en kvinnlig efterträdare, när Maud Olofsson ersätts av **Annie Lööf** i Centerpartiet.

2014. Karin Wanngård tar över styret i Stockholm, och därmed ser det ut att bli kvinnor i topp i Sveriges fem största städer. “

DN 26 okt 2014:

“Åsa Beckman: Genom tonåringarna ser vi vilka värderingar som egentligen präglar samhället”

“Ett upprört brev låg i mitt postfack på redaktionen. ”Du osynliggör oss!” skrev en kvinna som skickade med ett foto från Grupp 8 där hon och andra unga kvinnor i flätor och bussaronger målade plakat till en demonstration.

Hon hade läst min förra söndagskrönika där jag skrev om hur unga kvinnor inte längre tycks se varandra lika mycket som hot eller konkurrenter. Jag menade att det berodde på att så många fler kvinnor finns på synliga positioner, både på arbetsplatser och i offentligheten. ”Fatta vad det gör för hjärnan, för kroppen, att slippa gå in i vartenda rum och skräckfyllt tänka: det är hon eller jag”, skrev jag.

Min arga brevskriverska påpekade att kvinnor på olika sätt samarbetat under hela 1900-talet, om det så gällt kampen för rösträtt eller fri abort. ”Utan de allianserna hade vi inte kommit NÅGONSTANS!!!”

Jag är den första att skriva under på det. Men nu gällde det tonårstjejer – och mellan dem har det alltid varit knepigare. Jag tror att man ska titta extra noga just på tonåringar eftersom de så extremt receptivt fångar upp och reagerar på saker i vuxenvärlden. De svarar mer intuitivt på ideal och föreställningar som vi vuxna lärt oss hantera på ett mer individuellt sätt. Genom att studera tonåringar ser vi vilka värderingar som *egentligen* präglar ett samhälle.

I mitten av 80-talet skrev författaren Birgitta Lillpers en ljuvlig diktsvit som hette ”I docentens hus” och som beskrev en herrmiddag. Man kunde tolka matsalen som en manlig maktplats. Bland docentens gäster fanns några enstaka kvinnor, men de fungerade mest som sällskaps-

damer. I serveringsgången stod däremot en hel hög väntande kvinnor bland fiskar, tårter och fromager och hoppades på att de skulle bli insläppta till middagen där alla intressanta samtal fördes.

På ett så både komiskt och sorgligt sätt beskrev Lillpers vad som hände mellan kvinnorna i serveringsgången. (De var typiskt nog inklämda i lite för små och trånga kläder och skor!) Vissa utvecklade självförakt, andra bevakade svartsjukt varandra. Åter andra blev för en stund insläppta av docenten till middagen men kom snart tillbaka till serveringsgången, förfrämligade för sig själva.

Om Lillpers i dag hade skrivit ”I docentens hus” 2.0 tror jag att stämningen bland kvinnorna varit annorlunda. Just för att platserna inne på middagen är fler. Och för att det inte längre enbart är den manlige värden som bestämmer vilka som blir insläppta. Jag tror faktiskt inte att vi ännu riktigt förstår hur totalt detta förändrar yngre kvinnors självbild.

Det är därför det just nu formligen exploderar av yngre kvinnor som tittar på Lena Dunhams ”Girls” eller läser Liv Strömquist vaginastudie eller lyssnar på Beyoncé eller Nicki Minaj eller följer Tavi Gevinsons nättidning ”Rookie” eller upptäcker Nina Björk eller går på studie-cirklar hos Fi.

De behöver inte längre fylla en bestämd funktion runt ett mötesbord eller middagsbord. Inte vara sällskapsdamer. De behöver heller inte bidra med ”ett visst perspektiv”. De är där i egen rätt. Och först då har någonting förändrats på allvar. Det gäller för alla som förvandlats till representanter för olika minoriteter, om det så handlar om klass, kön eller etnicitet.

När jag själv stod i serveringsgången till ett vuxenliv visste jag att platserna för kvinnor där inne faktiskt alltid var färre än vi var. I dag vet yngre kvinnor att stolarna räcker till så många fler.

Åsa Beckman asa.beckman@dn.se biträdande kulturchef på DN “

DN 26 okt 2014:

”Dags att plocka fram etiken i klimatfrågan”

“När utsläpp från rika länder framför allt drabbar världens fattiga krävs både moraliska argument i politiken och att vi agerar som föregångsland för att klimatförändringarna ska hejdas, menar nationalekonomen Olof Johansson-Stenman.

Du har precis matat in dina flaskor och burkar i pantautomaten i affären och ska trycka på knappen för att få ut ditt kvitto. Bredvid sitter en annan knapp. Trycker du på den väljer du att pengarna ska gå till Bris, Sjärräddningssällskapet, föräldralösa barn i Ghana eller något annat välgörande ändamål.

Hur väljer du? Och hur känns det? Föredrar du rentav att gå till en annan butik där automaten saknar en välgörenhetsknapp?

I så fall är du inte ensam.

Enligt en studie som gjordes vid Göteborgs universitet förra året sjönk mängden inlämnade flaskor och burkar i affärer som införde möjligheten att donera panten till välgörenhet.

– I en affär där man inte har valet upplever man sig inte som en dålig människa om man tar pengarna själv. Och det vill man inte göra. Man vill känna sig som en god människa men också ha mycket pengar, säger Olof Johansson-Stenman, professor i nationalekonomi på Handelshögskolan vid Göteborgs universitet.

Ofta hittar vi halvt omedvetet på andra orsaker till att vi pantar burkarna någon annanstans.

Enligt Olof Johansson-Stenman tenderar vi att tolka världen lite annorlunda för att slippa känna oss som egoister. Det gäller också i hög grad hur vi hanterar klimatförändringarna.

– Det är få som medger att de struntar i miljöfrågan, trots att de vet att den är jätteviktig, eftersom de inte vill göra några uppoffringar. En politiker tänker inte ”det vi gör kanske leder till katastrof, men sådant är livet, och jag vill vinna nästa val”. I stället intalar man sig själv att man har ett annat skäl. Om man har en livsstil eller ett utsläppsmönster som är extremt högt är det lättare att tänka att det inte kan vara så farligt, säger han. Därför är det viktigt att den moraliska och etiska dimensionen av klimatfrågan blir tydlig så att vi undviker undanflykterna, menar han, inte minst eftersom det är världens fattiga länder som drabbas mest av klimatförändringarna medan de rika länderna står för en stor del av utsläppen.

Olof Johansson-Stenman är kritisk till politiska resonemang om att klimatarbetet är en förutsättning för ekonomisk tillväxt och att det vi gör för klimatet också är bra för svenska företag.

– Det finns positiva effekter för ekonomin. Men sammantaget finns det inte stöd för att minskade utsläpp kommer att bli helt gratis eller lönsamt. Det kommer att kosta litegrann. Inte oerhört mycket, men lite. Vi ska inte göra det för att vi tror att vi är smarta, utan av etiska skäl, säger han.

Att vi är dåliga på att hantera klimatfrågan beror framför allt på att varje enskilt land måste betala hela notan för att minska sina utsläpp samtidigt som hela världen får ta del av vinsten: ett bättre klimat. Vi

delar på nyttan men inte på kostnaden. Ska vi lyckas med detta måste många av världens länder komma överens.

Ekonomer, psykologer och andra beteendevetare som undersökt om människor är själviska har sett att de flesta av oss är betingade samarbetare: om vi tycker att alla andra betar sig själviskt kommer vi också att bete oss så. Men vi är villiga att samarbeta och ta ansvar för gruppen om andra också gör det. Det kan även gälla på internationell nivå. Därför är det viktigt att länder som Sverige går före och visar att det är möjligt att dra ned på utsläppen av växthusgaser, menar Olof Johansson-Stenman.

– Det viktigaste är inte egentligen att vi minskar våra utsläpp. Det är förstås också bra. Men det viktigaste Sverige kan göra är att vara ett föredöme. Då ökar sannolikheten att vi får med oss andra, säger han.

Maria Gunther “

DN 26 okt 2014:

“Utmaning foga ihop de tre rapporterna”

“Nu samlas klimatpanelen IPCC i Köpenhamn för att godkänna sin stora rapport om klimatförändringarna, hur de påverkar naturen och oss och vad som krävs för att bromsa dem.

Den närmaste veckan kommer delegater från hela världen att sitta i Tivoli congress center i Köpenhamn och gå igenom, diskutera, komma överens om och till slut godkänna klimatpanelen IPCC:s rapport om klimatet.

Rapporten innehåller forskarnas samlade kunskap om hur vi har påverkat klimatet, hur det kommer att förändras, vad det innebär för oss själva och naturen, vilka åtgärder som krävs för att vända utvecklingen och vad de kommer att kosta. Det färdiga och godkända resultatet presenteras på en presskonferens klockan 10 nästa söndag.

– Det är ett referensdokument för klimatförhandlingar, och som politiker kan luta sig mot när de formulerar mål och tar beslut, säger Lars J Nilsson, professor i miljö- och energisystem vid Lunds tekniska högskola och en av de sakkunniga i den svenska delegationen.

Rapporten är en sammanställning eller syntes av de tre delrapporter som redan godkänts vid klimatpanelens möten i Stockholm, Yokohama och Berlin sedan september förra året, och ska visa hur de olika delarna hänger ihop.

Den innehåller ingenting mer än det som redan står i delrapporterna. Ändå kan det bli en utmaning att få ihop dem till en enhet.

– Det är ingen lätt uppgift att göra ett kondensat av flera tusen sidor rapporter. Bland naturvetare och samhällsvetare finns olika forskningsmetodik, och det är inte givet att de bara går att skriva ihop och få till en bra syntes, säger Markku Rummukainen, professor i klimatologi vid Centrum för miljö- och klimatforskning på Lunds universitet, som också ingår i den svenska delegationen.

Det är svårt att förutse vad som kommer att hända under veckan. När den tredje delrapporten skulle godkännas i Berlin i april i år ville en grupp länder med Saudiarabien i spetsen få bort några diagram som visade hur stora utsläppen är i länder med olika inkomstnivåer. Efter många timmars diskussioner till tidigt på morgonen den sista förhandlingsdagen fick de till slut som de ville.

– Delegater från olika länder kan haka upp sig på vissa saker. Dels kan det vara något de känner sig obekväma med, dels handlar det om ett ärligt uppsåt att få texterna så bra som möjligt och se till att de verkligen är relevanta för beslutsfattare, säger Lars J Nilsson.

När nu forskarnas arbete med klimatrapporten är färdigt får politikerna ta vid. I veckan enades EU:s ledare om nya klimatmål för unionen med bland annat en minskning av utsläppen av växthusgaser med minst 40 procent till år 2030. I början av december håller FN ett klimatmöte i Lima i Peru, som är en förberedelse för en ny global överenskommelse om klimatet som världens länder ska enas om vid klimatmötet i Paris i slutet av 2015.

Maria Gunther maria.gunther@dn.se “

“Fakta.

Rapporten är klimatpanelen IPCC:s femte

Rapporten som ska godkännas i Köpenhamn är en sammanställning av tre delrapporter.

Delrapport 1: Den vetenskapliga grunden, godkändes i Stockholm i september 2013.

Delrapport 2: Effekter, anpassning och sårbarhet, godkändes i Yokohama i Japan i mars i år.

Delrapport 3: Åtgärder för att bromsa klimatförändringarna, godkändes i Berlin i Tyskland i april.

IPCC:s tidigare klimatrapporter kom år 1990, 1995, 2001 och 2007. “

7.

Innehåll i några
tidigare utredningar

7. Innehåll i några tidigare utredningar.

I det följande visas innehållsförteckningar till utredningar om samhällsplaneringens problem:

Sven Winnell 27 november 2013:
Regeringens, kommunernas och landstingens verksamheter i 22 politikområden den 27 november 2013.
Första delen med de första 12 områdena.
<http://winnell.com/omr36-39zsd1.pdf>

Sven Winnell 27 november 2013:
Regeringens, kommunernas och landstingens verksamheter i 22 politikområden den 27 november 2013.
Andra delen med de sista 10 områdena.
<http://winnell.com/omr36-39zsd2.pdf>

Sven Winnell 10 maj 2014:
Svensk politik från vikingatiden till oppositionens valplattformar för valen 2014.
<http://winnell.com/omr36-39zsk.pdf>

Sven Winnell 30 juni 2014:
Samhällsplaneringens problem.
Hur ska man kunna förbättra världen?
Politik maj - juni 2014
<http://winnell.com/omr36-39zsl.pdf>

Sven Winnell 4 september 2014:
Utbildningssystemet och samhällsplaneringens problem.
<http://winnell.com/omr36-39zsm.pdf>

Sven Winnell 20 september 2014:
Samhällsplaneringens problem.
Hur ska man kunna förbättra världen?
Politik september 2014
<http://winnell.com/omr36-39zsn.pdf>

Sven Winnell 13 oktober 2014:
Människornas levnadsförhållanden.
Riksdagens utskott. Den nya regeringen. Kommentarer och förslag. Tidningskommentarer. Partiledardebatten 8 okt 2014
<http://winnell.com/omr36-39zsp.pdf>

Sven Winnell 27 november 2013: Regeringens, kommunernas och landstingens verksamheter i 22 politikområden den 27 november 2013. Första delen med de första 12 områdena.
<http://winnell.com/omr36-39zzd1.pdf>

Innehåll

Sid 4 Introduktion

Innehållsförteckningar till följande politikområden:

- 22 **Ledning.** (Statsminister)
- 23 **Planering av och information om regeringspolitiken.** (Planeringsminister. Informationssekreterare. Gruppsekreterare. Partisekreterare)
- 23 **Världsplanering.** (Utrikesminister och FN-minister och Världsplaneringsminister)
- 24 **Europaplanering.**(EU-minister och Europaplaneringsminister)
- 25 **Demokrati o d, juridik.** (Demokratiminister. Justitieminister, del)
- 27 **Försvaret.** (Förvarsminister)
- 27 **Klimat och klimatstörningar.** (Miljöminister)
- 28 **Transporter.** (Infrastrukturminister)
- 28 **Planering av fysiska miljöer. Städer.** (Plan- och byggminister.)
- 29 **Landsbygden.** (Landsbygdsminister)
- 30 **Bistånd.** (Biståndsminister)
- 30 **Sjukvård, hälsovård, räddningstjänst o d.** (Socialminister)
- 32 **Hushållsverksamheter.** (Hem- och konsumentminister. Energiminister)
- 33 **Omsorg och barn och äldre o d.** (Barn- och äldreminister)
- 33 **Utbildning.** (Utbildningsminister)
- 34 **Information, kultur, religion, nöjen, idrott od.** (IT-minister. Kultur-och idrottsminister)
- 35 **Jobb.** (Arbetsmarknadsminister. Jämställdhetsminister)
- 36 **Näringar.** (Näringsminister)
- 36 **Handel.** (Handelsminister)
- 37 **Migration. Integration.** (Integrationsminister. Migrationsminister)
- 38 **Polisen. Brott. Kriminalvård o d.** (Justitieminister, del)
- 39 **Pengar.** (Finansminister. Finansmarknadsminister. Skatteminister. Socialförsäkringsminister)

Därefter följer politikområden med fullständiga artiklar enligt de ovan nämnda innehållsförteckningarna.

På grund av att alla mail-mottagare inte kan ta emot stora dokument är utredningen uppdelad på två dokument, ett dokument som innehåller politikområdena Ledning - Sjukvård, hälsovård, räddningstjänst o d och ett med Hushållsverksamheter - Pengar.

Introduktion och innehållsförteckningar till alla politikområden finns i båda dokumenten.

**I den första delen finns fullständiga artiklar för politikområden
Ledning - Sjukvård, hälsovård, räddningstjänst o d.
<http://winnell.com/omr36-39zzd1.pdf>**

Sidnummer är sidnummer i den första delen:

- 4 **Introduktion**
- 22 **Innehållsförteckningar till alla politikområden**
Därefter följer politikområden med fullständiga artiklar
för följande politikområden:
- 43 **Ledning.** (Statsminister)
- 56 **Planering av och information om regeringspolitiken.**
(Planeringsminister. Informationssekreterare.
Gruppsekreterare. Partisekreterare)
- 72 **Världsplanering.** (Utrikesminister och FN-minister och
Världsplaneringsminister)
- 124 **Europaplanering.**(EU-minister och Europaplaneringsminister)
- 177 **Demokrati o d, juridik.** (Demokratiminister.
Justitieminister, del)
- 302 **Försvar.** (Försvarsminister)
- 349 **Klimat och klimatstörningar.** (Miljöminister)
- 368 **Transporter.** (Infrastrukturminister)
- 395 **Planering av fysiska miljöer. Städer.** (Plan- och
byggminister.)
- 404 **Landsbygden.** (Landsbygdsminister)
- 458 **Bistånd.** (Biståndsminister)
- 484-573**Sjukvård, hälsovård, räddningstjänst o d.** (Socialminister)

**I den andra delen finns fullständiga artiklar för politikområden
Hushållsverksamheter - Pengar.
<http://winnell.com/omr36-39zzd2.pdf>**

Sidnummer är sidnummer i den andra delen:

- 4 **Introduktion**
- 22 **Innehållsförteckningar till alla politikområden**
Därefter följer politikområden med fullständiga artiklar
för följande politikområden:
- 43 **Hushållsverksamheter.** (Hem- och konsumentminister.
Energiminister)
- 71 **Omsorg och barn och äldre o d.** (Barn- och äldreminister)
- 106 **Utbildning.** (Utbildningsminister)
- 129 **Information, kultur, religion, nöjen, idrott od.**
(IT-minister. Kultur-och idrottsminister)
- 185 **Jobb.** (Arbetsmarknadsminister. Jämställdhetsminister)
- 241 **Näringsvar.** (Näringsminister)
- 280 **Handel.** (Handelsminister)
- 345 **Migration. Integration.** (Integrationsminister.
Migrationsminister)
- 417 **Polisen. Brott. Kriminalvård o d.** (Justitieminister, del)
- 444-594**Pengar.** (Finansminister. Finansmarknadsminister.
Skatteminister. Socialförsäkringsminister)

Sven Winnell 27 november 2013: Regeringens, kommunernas och landstingens verksamheter i 22 politikområden den 27 november 2013. Andra delen med de sista 10 områdena.
<http://winnell.com/omr36-39zzd2.pdf>

Innehåll

Sid 4 Introduktion

Innehållsförteckningar till följande politikområden:

- 22 **Ledning.** (Statsminister)
- 23 **Planering av och information om regeringspolitiken.** (Planeringsminister. Informationssekreterare. Gruppsekreterare. Partisekreterare)
- 23 **Världsplanering.** (Utrikesminister och FN-minister och Världsplaneringsminister)
- 24 **Europaplanering.**(EU-minister och Europaplaneringsminister)
- 25 **Demokrati o d, juridik.** (Demokratiminister. Justitieminister, del)
- 27 **Försvar.** (Försvarsminister)
- 27 **Klimat och klimatstörningar.** (Miljöminister)
- 28 **Transporter.** (Infrastrukturminister)
- 28 **Planering av fysiska miljöer. Städer.** (Plan- och byggminister.)
- 29 **Landsbygden.** (Landsbygdsminister)
- 30 **Bistånd.** (Biståndsminister)

- 30 **Sjukvård, hälsovård, räddningstjänst o d.** (Socialminister)
- 32 **Hushållsverksamheter.** (Hem- och konsumentminister. Energiminister)
- 33 **Omsorg och barn och äldre o d.** (Barn- och äldreminister)
- 33 **Utbildning.** (Utbildningsminister)
- 34 **Information, kultur, religion, nöjen, idrott od.** (IT-minister. Kultur-och idrottsminister)
- 35 **Jobb.** (Arbetsmarknadsminister. Jämställdhetsminister)
- 36 **Näringar.** (Näringsminister)
- 36 **Handel.** (Handelsminister)
- 37 **Migration. Integration.** (Integrationsminister. Migrationsminister)
- 38 **Polisen. Brott. Kriminalvård o d.** (Justitieminister, del)
- 39 **Pengar.** (Finansminister. Finansmarknadsminister. Skatteminister. Socialförsäkringsminister)

Därefter följer politikområden med fullständiga artiklar enligt de ovan nämnda innehållsförteckningarna.

På grund av att alla mail-mottagare inte kan ta emot stora dokument är utredningen uppdelad på två dokument, ett dokument som innehåller politikområdena **Ledning - Sjukvård, hälsovård, räddningstjänst o d** och ett med **Hushållsverksamheter - Pengar.**

Introduktion och innehållsförteckningar till alla politikområden finns i båda dokumenten.

**I den första delen finns fullständiga artiklar för politikområden
Ledning - Sjukvård, hälsovård, räddningstjänst o d.
<http://winnell.com/omr36-39zzd1.pdf>**

Sidnummer är sidnummer i den första delen:

- 4 **Introduktion**
- 22 **Innehållsförteckningar till alla politikområden**
Därefter följer politikområden med fullständiga artiklar
för följande politikområden:
- 43 **Ledning.** (Statsminister)
- 56 **Planering av och information om regeringspolitiken.**
(Planeringsminister. Informationssekreterare.
Gruppsekreterare. Partisekreterare)
- 72 **Världsplanering.** (Utrikesminister och FN-minister och
Världsplaneringsminister)
- 124 **Europaplanering.**(EU-minister och Europaplaneringsminister)
- 177 **Demokrati o d, juridik.** (Demokratiminister.
Justitieminister, del)
- 302 **Försvar.** (Försvarsminister)
- 349 **Klimat och klimatstörningar.** (Miljöminister)
- 368 **Transporter.** (Infrastrukturminister)
- 395 **Planering av fysiska miljöer. Städer.** (Plan- och
byggminister.)
- 404 **Landsbygden.** (Landsbygdsminister)
- 459 **Bistånd.** (Biståndsminister)
- 484-573**Sjukvård, hälsovård, räddningstjänst o d.** (Socialminister)

**I den andra delen finns fullständiga artiklar för politikområden
Hushållsverksamheter - Pengar.
<http://winnell.com/omr36-39zzd2.pdf>**

Sidnummer är sidnummer i den andra delen:

- 4 **Introduktion**
- 22 **Innehållsförteckningar till alla politikområden**
Därefter följer politikområden med fullständiga artiklar
för följande politikområden:
- 43 **Hushållsverksamheter.** (Hem- och konsumentminister.
Energiminister)
- 71 **Omsorg och barn och äldre o d.** (Barn- och äldreminister)
- 106 **Utbildning.** (Utbildningsminister)
- 129 **Information, kultur, religion, nöjen, idrott od.**
(IT-minister. Kultur-och idrottsminister)
- 185 **Jobb.** (Arbetsmarknadsminister. Jämställdhetsminister)
- 241 **Näringsvar.** (Näringsminister)
- 280 **Handel.** (Handelsminister)
- 345 **Migration. Integration.** (Integrationsminister.
Migrationsminister)
- 417 **Polisen. Brott. Kriminalvård o d.** (Justitieminister, del)
- 444-594**Pengar.** (Finansminister. Finansmarknadsminister.
Skatteminister. Socialförsäkringsminister)

Sven Winnell 10 maj 2014:
Svensk politik från vikingatiden till oppositionens
valplattformar för valen 2014.
<http://winnell.com/omr36-39zzk.pdf>

Innehåll

sid

8	<u>Del 1. Om jämlikhet, makt, välfärdsfördelning och demokrati genom Sveriges historia.</u>
8	Briljant essä om växande klyftor
10	Reinfeldts åtta år en attack mot den svenska modellen
12	Det är alliansregeringens fel
13	80 000 färre i arbete med Löfvens politik
15	En pinsam affär
16	Hur har det kunnat gå så illa?
17	Sveriges kungalängd
18	Stenkilska ätten
18	Sverkarska ätten (S) och Erikska ätten (E) med flera
18	Folkungaätten (även kallad Bjälboätten)
19	Unionsregenter erkända i Sverige, inhemska kungar samt riksföreståndare
19	Vasaätten
19	Pfalziska ätten
19	Hessiska ätten
20	Holstein-Gottorpska ätten
20	Bernadotteska ätten
21	Riksdagens historia
23	Mer om hur Sverige styrs

24	Regeringskansliet genom tiderna
24	Tiden fram till Gustav Vasa
25	Den äldre Vasatiden 1521–1611
26	Stormaktstiden 1611–1718
28	Frihetstiden 1718–1772
30	Gustavianska tiden 1772–1809
30	Karl Johanstiden och den tidiga liberalismen 1809–1840
32	Tiden efter 1840
36	Sverige och EU
36	Regeringskansliets lokaler
38	Palm, August
39	Sveriges regeringar under 100 år
41	Sveriges historia
41	Sveriges historia: 13000 f.Kr-600 e.Kr.
42	Sveriges historia: 600-1350
42	Sveriges historia: 1350-1600
42	Sveriges historia: 1600-1721
43	Sveriges historia: 1721-1830
43	Sveriges historia: 1830-1920
44	Sveriges historia: 1920-1965
44	Sveriges historia: 1965-2012
45	Vänstervåg. Högervåg.
49	Blunda inte för hatet och hetsen i Sverige
51	Svensk politik 1889- 2014.
52	Regeringens verksamheter 27 nov 2013
54	Klassamhället på 1800-talet och i det moderatledda 2014.
55	Thatcherismens krigiska själ
57	Regeringens byggpolitik gör Sverige fulare

58	Statsministerns kansli omöjligt att granska	99	Kursplan - Samhällskunskap, Grundskolan.
59	Svårt att få uppgifterna att gå ihop	100	Tema SO
60	Öppnare Rosenbad	100	Hur viktiga är SO-ämnena ur ett samhälleligt perspektiv?
61	Sverige förenar naivitet med självgodhet	101	Hur ser SO-undervisningen ut i praktiken?
63	Regeringen måste agera i kampen mot korruption	103	Hur viktigt är det att lärarna har ämnesdidaktiska kunskaper?
65	Svenskar misstror offentliga tjänstemäns ärlighet	104	Svenska Läromedel
67	Mänskliga rättigheter hotade efter 11 september	104	Eget ansvar ibland andras
69	Civilkurage är frihetens hopp		
71	Därför måste samhället hela tiden skapas på nytt	106	Läroplan för grundskolan, förskoleklassen, fritidshemmet 2011
73	Hög tid att vi lobbyister och våra kunder blir offentliga	114	Kursplaner grundskolan
75	Därför trivs religionen bäst i sekulära samhällen	114	Några ämnen i gymnasiet.
77	Annons från Kungl. Hovstaterna	116	Samhällskunskap
78	Peter Wolodarski: Först ärtsoppa och bensin, sen nya Jas-plan	118	Religionskunskap
80	Nu behövs bättre demokrati och bättre jämlikhet och solidaritet	119	Filosofi
		121	Psykologi
82	<u>Del 2. En samhällsbeskrivning. Politikområden. Kunskaper. Utbildning. Sven Winnells hemsida på Internet.</u>	122	Gymnasiets programstruktur
83	Sven Winnell: klassifikationssystem för mänskliga verksamheter.	123	Stockholms universitet. Institutioner. Ämnen
86	Klassifikationssystem för verksamheter.	123	Filosofiska institutionen
88	Det uppgjorda klassifikationssystemet.	126	Institutionen för litteraturvetenskap och idéhistoria
89	De 22 politikområdena och klassifikationssystemets verksamheter.	126	Institutionen för pedagogik
92	Alla områdena innehåller stora tydliga politiska problem och många detaljproblem.	126	Psykologiska institutionen
		128	Lärarytbildningsportalen
92	Makthavare och kunskaper.	130	Sociologiska institutionen Stockholms universitet
94	Religion och levnadskunskap.	131	Samhällskunskap. Samhällsvetenskapliga institutionen.
96	Filosofi får mer plats i ungas liv	132	Universiteten hotar bli Sveriges nästa Pisa-haveri
98	Sluta blunda för hur dåligt många av oss unga mår	134	Sven Winnells hemsida på Internet: Hur ska man kunna förbättra världen?
		137	Sven Winnell 1 mars 2013: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen?

	Med ett klassifikationssystem för verksamheter som förändrar världen. http://wimnell.com/omr36-39zs.pdf	176	Bostadsbidrag för barnfamiljer och till hushåll utan barn.
144	De särskilda utredningarna/bilagorna till wimnell.com	178	Beräkning av bostadsbidrag till hushåll utan barn
146	<u>Del 3. Hushållsverksamheter. Skatter och bidrag.</u>	179	Förslag till riksdagsbeslut.
	<u>Hushållsbudgetar. Förslag till riksdagsbeslut för bättre välfärdsfördelning. Löner. Arbete. Bostäder.</u>	179	TV-avgiften avskaffas för privathushåll.
147	Hushållsverksamheter. Hemkunskap.	179	Systemet för pensionärernas bostadstillägg
149	Mer om skatter och bidrag.	179	Bostadsbidrag införs för barnlösa icke-pensionärer
154	Årskostnader år 2014, förvärvsarbetande icke-pensionärer.	179	Bostadsbidrag för barnfamiljer.
155	Årskostnader år 2014, pensionärer.	180	Löneskillnaderna är för små
155	2014 Förvärvsarbetande icke-pensionärer utan barn.	182	Svårt att diskutera löneskillnader
156	Antal hushåll enligt SCB 2012	184	Länkar till fackföreningar och företagareföreningar m m
157	Kostnader för barn	184	Arbetsförmedlingen
157	Underskott i hushållsbudgetarna	194	Inkomster och skatter
158	Skatt på pengar och taxeringsvärden	195	Arbetsförmedlingen
158	Hur klarar sig förvärvsarbetande 20-64 år med lägsta inkomsterna?	196	Lönestatistik
159	Hur förbättra välfärdsfördelningen?	196	Faktisk månadslön - kronor per månad i genomsnitt år 2012
160	Pensionärer med låga pensioner m m.	197	Arbetar deltid - första kvartalet 2012
163	Förbättringar för pensionärer med låga inkomster införs.	197	Tidsbegränsad anställning - första kvartalet 2013
165	slopar reglerna som föreskriver att kapital/förmögenheter och fastigheter ska påverka bostadstilläggen.	197	LO: MEDELLÖN OCH ANDEL KVINNOR EFTER SEKTOR. ARBETARE ÅR 2012
167	Summa margineffekt 2004.	198	Månadslön efter klass och sektor år 2012
168	Så beräknar vi dina inkomster	199	LO: Lönerapport år 2013
169	Så beräknar vi din bostadskostnad	201	LOs politiska plattform inför valet 2014.
171	Så mycket kan du få i bostadstillägg	203	Nya bostads- och hushållsstatistiken
172	Så beräknar vi ditt bostadstillägg	203	Villa vanligaste boendeformen
174	Avtrappningsregler.	204	Två personer i snitthushållet
		206	Bostadspolitik och skattepolitik.
		206	VAD KOSTAR ETT FLERBOSTADSHUS?

208 Kroniskt sjuka tvingas samordna sin egen vård
210 Höjd pensionsålder enkel väg till välfärd
211 Vårt mörkaste kapitel
212 SOM-Seminarium: Rekordstarkt stöd för välfärdsstaten
213 Han är den nya ekonomen alla talar om – som alla borde läsa
216 En ”Kapitalet” för 2000-talet

219 **Del 4. FN och utrikesfrågor.**

220 Förenta Nationernas Millenniedeklaration.
221 I. VÄRDERINGAR OCH PRINCIPER
222 II. FRED, SÄKERHET OCH NEDRUSTNING
223 III. UTVECKLING OCH FATTIGDOMSBEKÄMPNING
225 IV. SKYDD AV VÅR GEMENSAMMA MILJÖ.
225 V. MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER, DEMOKRATI
OCH GOD SAMHÄLLSSTYRNING
226 VI. SKYDD AV DE SÅRBARA.
227 VII. ÅTGÄRDER FÖR ATT MÖTA AFRIKAS
SÄRSKILDA BEHOV.
227 VIII. ETT STARKARE FÖRENTA NATIONERNA.
228 Millenniemålen - 190 länder mot minskad fattigdom
230 Attacken från öster visar hur viktigt Europavalet är
232 Möt Putin med en energiunion

233 **Del 5. Förstamajtal 2014**

234 Stefan Löfven 1 maj 2014.
243 Förstamajtal 2014 av LOs ordförande Karl-Petter
Thorwaldsson
254 Jonas Sjöstedts tal den 1 maj 2014 i Stockholm.
259 Osolidarisk om solidaritet
260 Jämställdhet i fokus under Löfvens tal
262 LO till attack mot SD
263 V lovar sänkt skatt för pensionärerna

263 **Del 6. Vårbudget 2014**

265 Regeringens vårbudget 2014
265 2014 års ekonomiska vårproposition
267 Vårpropositionen 2014 på 5 minuter
271 Socialdemokraternas vårbudgetmotion 2014
284 Vänsterpartiets vårbudgetmotion 2014
294 Miljöpartiets vårbudgetmotion 2014
307 Sverigedemokraternas vårbudgetmotion

308 **Del 7. EU-valet 25 maj 2014.**

309 Regeringspartierna. EU-valet
309 Europa och EU (m)
310 Stärk ländernas möjlighet att stoppa onödiga EU-lagar (kd)
312 Socialdemokraterna. EU-valet. Valmanifest för EU-valet
329 Vänsterpartiet. EU-valet
331 Kräv EU-undantag från påtvingad privatisering v.
334 Miljöpartiet. EU-valet. Miljöpartiet och EU-valet
346 Sverigedemokraterna. EU-valet
347 Kommentarer. EU-valet.
347 Utanför EU-parlamentets sfär

349 **Del 8. Politik för valen 14 september 2014. Valplattformar mm**

349 Socialdemokraterna. Höstvalen. Valplattform mm
349 Socialdemokraterna. Framtidskontraktet.
376 Vänsterpartiet. Höstvalen. Valplattform mm
385 Miljöpartiet. Höstvalen. Valplattform mm
394 Sverigedemokraterna. Höstvalen. Valplattform mm

397	Riksdagen, EU-nämnden, JO, riksrevisionen, riksbanken m m	434	<u>Del 10. Socialdemokraternas partiledare Stefan Löfven.</u>
397	Sveriges Riksdag	434	Stefan Löfvens artiklar fördelade på politikområden.
398	Så arbetar EU-nämnden		
400	Riksdagens ombudsmän, JO	439	Märk ockupationen
403	Riksrevisionen	441	Vi vill stärka arbetsvillkoren i EU
405	Riksbanken	442	Fem punkter för ett bra EU
406	Utrikesnämnden	445	Vi vill satsa 400 miljoner extra på försvaret redan i år
407	Krigsdelegationen	448	Dags för en regering som tar ledartröjan i klimatarbetet
		450	Ordning och reda på svenska vägar
408	<u>Del 9. Kommentarer till politiken. Rödgrönt samarbete mm</u>	451	En miljard till företag som bygger hyresrätter
408	Om vänsterpartiet och miljöpartiet ska ingå i en regering.	455	Fyra prioriterade områden i sjukvården
409	Morgondagens reaktor löser kärnavfallsfrågan.	457	Klyftorna växer
410	Sluta upp att förneka vindkraftens skador	458	Framtidskontrakt för Stockholmsregionen
411	Rapporterna om buller börjar dugga tätt nu	461	Fem skillnader mellan vår och regeringens skolpolitik
412	Landskapets föränderliga skönhet	462	Kompetensförsäkring för lärare
413	Skandal att myndigheterna struntar i människors oro	463	Skickliga lärare viktigast för resultat
415	Vänsterpartiet och miljöpartiet vill förkorta arbetstiden	464	Jämlikhet en förutsättning för framgångsrik skola
416	Arbetstidsförkortning till 30 timmar/vecka	466	Framtiden kräver obligatorisk gymnasieskola
417	Arbetstidsförkortning till 35 timmar/vecka	468	Insatser behövs för fler skickliga lärare
		469	En tickande bomb
418	Stora skillnader i oppositionens budgetförslag	472	Fas 3 inte värdigt det svenska samhället
419	Taktiken: Ge så få besked som möjligt	473	Sverige har högst arbetslöshet i Norden
420	De rödgröna rycker ifrån regeringen	474	Regeringens regelverk låser in de arbetslösa
422	Valet börjar allt mer likna tv-serien Seinfeld	475	Utveckla arbetsförmedlingen
423	Höjda skatter ska betala V:s reformer	477	Mer samarbete ska göra Sverige starkt
424	Här utmanar Schyman det politiska etablissemang	478	Praktikantprogram för unga
426	En regering mot fyra partier	482	Ett bluffande ovärdigt en statsminister
427	Strid om försvaret fick debatten att hetta till		
428	Fler har jobb – trots högre arbetslöshet	484	Partiledarens tal och artiklar täcker inte alla politikområden
431	Unga utan jobb. Bonnie Nilsson, 24 år, lär sig svetsa	491	Förslag till riksdagsbeslut.
432	Ewa Stenberg: Givet varför M ogillar att tala om arbetslöshet	492	Studiero är en ödesfråga

- 493 Vad händer med unga som varken studerar eller jobbar?
494 Bannlys alla politiska beslut som ger mer klimatutsläpp
497 Inga mirakelkurer
498 Ukraina är för stort för Putin
500 En seger bara för barbariet

501 **Del 11. Socialdemokraternas hemsida på internet.**

- 501 Ett förslag till socialdemokraternas partiledare Stefan Löfven.
503 Vår politik
504 Socialdemokraternas talespersoner placerade på politikområdena
505 Kommentarer till länkarna på socialdemokraternas hemsida den 3 mars 2014.
506 Socialdemokraternas hemsida 3 mars 2014
510 Socialdemokraternas hemsida är det viktigaste medlet.

512 **Del 12. Protokoll om Riksdagsdebatter**

- 512 Nu har vi chansen att rösta bort högern från EU-styret
515 Visstid ger fler chans till jobb
516 Partiledardebatt Onsdag 07 maj 2014 Partiledardebatt inför Europaparlamentsvalet
574 Debatt med anledning av vårpropositionens avlämnande Onsdag 09 april 2014
633- Riksdagen. Partiledardebatt. Onsdag 15 januari 2014.
692

Sven Winnell 30 juni 2014:
Samhällsplaneringens problem.
Hur ska man kunna förbättra världen?
Politik maj - juni 2014
<http://winnell.com/omr36-39zzl.pdf>

Innehåll:

sida

4	Innehållet i : Sven Winnell 10 maj 2014: Svensk politik från vikingatiden till oppositionens valplattformar för valen 2014. http://winnell.com/omr36-39zzk.pdf
9	Alliansregeringens politik.
10	De lägsta inkomsterna och gapet mellan förvärvsarbetande och andra
12	Utvecklingsstörda personer fångade i fattigdomsfälla
14	Att skillnaderna i inkomst ökar är ett medvetet val
16	Förslag till riksdagsbeslut.
16	TV-avgiften avskaffas för privathushåll
16	Systemet för pensionärernas bostadstillägg.
16	Bostadsbidrag införs för barnlösa icke-pensionärer
16	Bostadsbidrag för barnfamiljer.
17	Innehåll i del 3 av Sven Winnell 10 maj 2014: Svensk politik från vikingatiden till oppositionens valplattformar för valen 2014. http://winnell.com/omr36-39zzk.pdf

18	Hushållsverksamheter. Hemkunskap
20	Mer om skatter och bidrag
26	Årskostnader år 2014, förvärvsarbetande icke-pensionärer
26	Årskostnader år 2014, pensionärer
27	2006-2014. Förvärvsarbetande icke-pensionärer utan barn.
31	Antal hushåll enligt SCB 2012
32	Kostnader för barn
32	Underskott i hushållsbudgetarna
33	Skatt på pengar och taxeringsvärden
33	Hur klarar sig förvärvsarbetande 20-64 år med lägsta inkomsterna?
34	Inkomster och skatter
35	Tillägg.
36	Egna missar bakom hälften av återkraven
37	Tillägg i brev 25 juni 2014
40	Problem i 22 politikområden.
41	Socialdemokraternas ledning. (Statsminister)
41	Socialdemokraternas planering av sin politik och information om sin politik. (Planeringsminister.) Informationssekreterare. Gruppsekreterare. Partisekreterare)
42	Världsplanering. (Utrikesminister och FN-minister och Världsplaneringsminister)
72	Europaplanering. (EU-minister och Europaplaneringsminister)
134	Demokrati o d, juridik. (Demokratiminister.) Justitieminister, del)
152	Försvar (Försvarsminister)
152	Klimat och klimatstörningar. (Miljöminister)

- 152 **Transporter.** (Infrastrukturminister)
- 152 **Planering av fysiska miljöer. Städer.** (Plan- och byggminister.)
- 152 **Landsbygden.** (Landsbygdsminister)
- 152 **Bistånd.** (Biståndsminister)
- 153 **Sjukvård. hälsovård, räddningstjänst o d** (Socialminister)
- 162 **Hushållsverksamheter** (Hem- och konsumentminister. Energiminister)
- 170 **Vård och omsorg.Hemsjukvård o d** (Barn- och äldreminister)
- 173 **Utbildning.** (Utbildningsminister)
- 184 **Information, reklam, propaganda, konst, kultur, religion. Idrott. Nöjesliv.** (IT-minister. Kultur-och idrottsminister)
- 190 **Jobb.** (Arbetsmarknadsminister. Jämställdhetsminister)
- 196 **Näringar** (Näringsminister)
- 207 **Handel.** (Handelsminister)
- 217 **Migration. Integration.** (Integrationsminister. Migrationsminister)
- 219 **Polisen. Brott. Kriminalvård o d.** (Justitieminister, del)
- 221 **Pengar.** (Finansminister. Finansmarknadsminister. Skatteminister. Socialförsäkringsminister)
- 224 **Riksdagen. Partiledardebatt onsdag 18 juni 2014**
- 284 **Miljöpartiets valmanifest för riksdagsvalet 14 september 2014.**

Sven Winnell 4 september 2014:
Utbildningssystemet och samhällsplaneringens problem.
<http://winnell.com/omr36-39zsm.pdf>

Innehåll:

Kapitel 1.
Den nya universitetskanslerns funderingar
4 augusti 2014.

Innehåll:

Oacceptabel bantning av undervisning på universitet
Varannan har ett yrke som inte behövs om tjugo år
Hög tid att växa upp

Kapitel 2
Sven Winnell:
Samhällsplaneringens problem.
Hur ska man kunna förbättra världen?
Med ett klassifikationssystem för mänskliga verksamheter.
Sid 80-100 i <http://winnell.com/omr36-39zs.pdf>

Innehåll, sida i 36-39zs:

- 80 Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen?
- 80 Några frågor i samband med mänskliga verksamheter
- 80 För att få svar på sådant har forskningsarbetet gått efter fyra vägar
- 80 Det finns ett behov av att sortera upp all information så att den blir hanterlig och så att man får hjälp att forma framtiden på bra sätt.

- 81 Systemet har följande avdelningar på högsta nivån:
1. Psykologiska och filosofiska verksamheter.
2. Religiösa verksamheter o d.
3. Politikvetenskaper och politiska verksamheter.
4. Sambandsforskningsverksamheter. Infostruktur.
5. Naturforsknings- och matematikverksamheter.
6. Teknologiska / Ekonomiska verksamheter.
7. Formgivning av fysiska och sociala miljöer.
8. Språkvetenskap. Litteraturvetenskap. Skönlitteratur.
9. Blandade saklitterära verksamheter. Tidningar. Allmän geografi. Biografi. Allmän historia.
- 81 Människornas levnadsvillkor beror av fyra föränderbara faktorer
- 81 Förändringsprocesserna i världen hålls i de mest väsentliga avseendena igång av människornas verksamheter :
- 81 Människorna påverkar genom verksamheter i fyra olika roller i livet
- 81 Individer och samhällen planerar framtiden.
- 83 De nio verksamhetsområdena har delats upp så att det blir 129 verksamhetsområden:
- 83 Två sidor med de 129 områdena.
- 86 Människorna har olika behov av information i de olika rollerna.
- 87 Den fundamentala påverkanskedjan
- 89 Politiska planeringar
- 90 Schema över påverkans- och förändringsproblem
- 91 Samband mellan huvudområden
- 92 Klassifikationssystemet för verksamheter och bibliotekssystemen
- 93 Kort om skillnader mellan klassifikationssystemet för verksamheter och bibliotekssystemen DC, DK och SAB.
- 94 Forskningen om samhällsplaneringens problem.
- 95-100 Klassifikationssystem för verksamheter.
Med några förtydligande kommentarer.
Sven Winnells hemsida på Internet. [Från http://winnell.com](http://winnell.com)

Sidorna 298-310 i:
Sven Winnell 20 maj 2013:
Politik våren 2013. En fortsättning på tidigare
sammanställningar om samhällsplaneringens problem den 1, 20
och 30 mars 2013.
<http://winnell.com/omr36-39zz.pdf>

Kapitel 3. De särskilda utredningarna december 2003- oktober 2012.

Innehåll:
Forskningen om samhällsplaneringens problem.
Sidorna 139-147 + 298- 300 i
Sven Winnell 1 mars 2013:
Samhällsplaneringens problem.
Hur ska man kunna förbättra världen?
Med ett klassifikationssystem för mänskliga verksamheter.
<http://winnell.com/omr36-39zs.pdf>

Kapitel 4. Förhistorien, historien och sociala och fysiska miljöer.

Innehåll:
Innehållet i:
Sven Winnell 080201+5 april 2014:
Sveriges och omvärldens historia.
<http://winnell.com/omr93c.pdf>

Innehållet i:
Sven Winnell 16 mars 2008:
Något om sociala miljöer.

Kompletterad 1 juni 2012 med våldet i världen, mänskliga
rättigheter, mobbning, diskriminering o d.
<http://winnell.com/omr7952-7956d.pdf>

Några hänvisningar

Boverket maj 2011: Regelsamling för hushållning, planering
och byggande. Lagar med förordningar och föreskrifter.
Plan- och bygglag (2010:900), Miljöbalken m m.
<http://winnell.com/omr71k.pdf>

Innehållet i:
Sven Winnell 16 juni 2011:
Fysisk planering i Sverige. (Område 71)
<http://winnell.com/omr71l.pdf>

Kapitel 5. Några tidningsartiklar i augusti 2014 om läget i världen i augusti 2014.

Innhåll:
EU skälver åter av fasa
Peter Wolodarski: Hamas terror ger inte grönt ljus för Israel.
Bulldozern från Turkiet
Pol Pots skamlösa lakejer
Världen kryper allt närmare EU
En bred utrikesbevakning har aldrig känts så viktig som nu
Eurokrisen inte över – nu väntar ödeshöst
Skulderna kan tvinga fram drastiska steg
Nazistpropagandan kröp in i Heideggers dagböcker
Det nya Sverige
Peter Wolodarski: Putin tittade oss i ögonen och vi tittade bort.

Vladimir Putins dilemma
Gorbatjov. Sovjetunionens sista ledare överraskade med sin reformpolitik
Sönderfallet inte fullt så civiliserat
Pundiga löften om pundet
Svensk industri har tappat kraft
Ny blick på det stora kriget
Våldet i världen minskar – men det får vi inte veta
Våldet har ökat i världen på senare år
Stärk vår försvarsförmåga i förbund med Finland
Slocknad stjärnglans
Vapenleveranser hade inte hjälpt
Briljant grävjobb om vapenexportens eviga omoral
Läkare vill att Sverige hjälper ebolasmittade
En snabbare väg ur finanskrisen
Extrem tolkning av islam bakom IS destruktiva välde
Både Israel och Hamas övergav viktigaste kraven
Vapenvilan får hård kritik
Obamas gränslösa dilemma
Vi måste börja diskutera gräns för antalet flyktingar
Peter Wolodarski: Det pågår ett krig i Europa
Här är de nya EU-cheferna
Ukraina kan bli slutet för Putin
Gör det till ett krigsbrott att attackera journalister
Kina begränsar val i Hongkong
Hårt tryck på Obama att agera i norra Irak
Israels nya bosättning kritiserar av USA

Kapitel 6. **Politik i Sverige mars 2013 - juni 2014.**

Innehåll:
Innehållsförteckningar till ett tjugotal särskilda utredningar under perioden

Kapitel 7. **Något om den borgerliga alliansens politik.**

Innehåll:
Innehållet i:
Sven Winnell 051120:
Det viktigaste problemet är:
välfärden och välfärdsfördelningen,
inte arbetslösheten.
<http://winnell.com/omr40za.pdf>

Alliansens politik de gångna åren framgår av dokumenten som redovisats i kapitel 2 i avsnittet:

Sidorna 298-316 i:

Sven Winnell 20 maj 2013:

Politik våren 2013. En fortsättning på tidigare sammanställningar om samhällsplaneringens problem den 1, 20 och 30 mars 2013.

En redovisning om utfallet av alliansens politik:

DN 17 aug 2014:

Borgs politik har främst gynnat höginkomsttagare

Kapitel 8.

Några artiklar om valen 14 september 2014 och om ny regering.

Innehåll:

Partierna påfallande sorglösa över ekonomin inför valet
Det delade Sverige
Vitalisera välfärden med vinstbegränsade bolag
Vinstuttagen i välfärdsbolag ska vara borta i januari 2017
Hur kunde det bli så här?
I min generation finns ingen samhörighet, bara starka egon och vassa armbågar
Vi godtar inte en regering som saknar stöd för budgeten
Sverige dåligt rustat för ett väderkaos
Vi måste börja förbereda för kraftiga oväder
Det extrema har blivit normalt
Peter Wolodarski: Så skadas tilliten i svensk politik.
Borg flaggar för skattehöjningar
Läget är låst om rödgröna inte bildar trepartiregering
Jag förstår inte, inget har förändrats, jag är densamme
Nu ökar anmälningarna om diskriminering kraftigt
Satsningen på solceller förlorar kraft
Regeringen på historiskt låg nivå trots dramatiska utspel
Bostadsbrist ställer höger mot vänster
Väljare vill se regering över blockgränsen
Kom upp ur skyttegraven
Morgondagens reaktor löser kärnavfallsfrågan.
S vill ha nystart – alliansen ska utöka anslagen
Risk att politikerföraktet börjar stiga igen efter valet
Alliansen: Vi bygger Sverige. 1 september 2014
S: Skarpa reformer för 40 miljarder i valmanifestet
Miljöpartiets valmanifest.
Vänsterpartiets valplattform

Kapitel 9.

Några artiklar om forskning och utbildning o d i augusti 2014 och några äldre artiklar.

Innehåll:

Ökade kunskapskrav slår hårt mot stor grupp elever
Vissa tävlingar ska man inte vinna
Lönsamt att satsa 10 000 per månad på varje lärare
Svenska universitet bland hundra bästa i världen
Mer kunskap och mindre vetenskap
Bra skolor viktigast i kamp mot växande ojämlikhet
Högern och vänstern lika skyldiga till läraryrkets ras
Så ville Harry Schein göra DN till public service
Klassrummet har alltid en valuta
Elever ska lära sig mer om förföljelsen av romer
Politik är mer än ord
Elever dåligt förberedda för yrkeslivet
Dostojevskij är inte målet
När statistiken blir livet
Sämre läsförståelse naturlig följd av nya digitalsamhället
Krav på att lärare får mer yrkeskontakt
Ny studie: Lättare minnas handlingen i pappersböcker
Läsförmågan förändrar vår hjärna för alltid
Läskunskap ett krav för utveckling
Ett nytt stadsbibliotek har förändrat det fattiga området
Den tryckta boken fortsätter att dominera
Det måste vara lite coolt för unga att läsa
Nybyggare i framtidens digitala tv-landskap
Mediebild betyder mer än partikassa för valresultaten
MP:s satsning på lärarlöner är en ogenomtänkt reform
Elever med svårigheter får hjälp för sent

Äldre artiklar:

Universiteten hotar bli Sveriges nästa Pisa-haveri
Slå vakt om professionalismen
Sverige måste locka fler internationella studenter
Högskolans nya styrning hotar kreativitet och kritik
Studie i en huvudlös politik
När miljardärens mössa blev en doktorshatt
Centrala universitetsvärden hotas av bolagiseringsidén

Kapitel 10.

Utbildningssystemet och samhällsplaneringens problem.

Innehåll:

Innehållet i:

Sven Winnell 10 april 2012:

Universitet och högskolor.

Utbildning och forskning.

<http://winnell.com/omr40zh.pdf>

Kommentarer om utbildningssystemet och samhällsplaneringens problem

De 129 verksamhetsområdena har inför valet 2014 reducerats till 22 politikområden.

Sidorna 88-131+ 147-148 + 179 i:

Sven Winnell 10 maj 2014:

Svensk politik från vikingatiden till oppositionens valplattformar för valet 2014. <http://winnell.com/omr36-39zzk.pdf>

Sidorna 101-125 + 169 i:

Sven Winnell 1 mars 2013:

Samhällsplaneringens problem.

Hur ska man kunna förbättra världen?

Med ett klassifikationssystem för verksamheter som förändrar världen.

<http://winnell.com/omr36-39zs.pdf>

Hur det varit och hur det är, kan bli och bör bli, med råd till universitetskanslern.

Aktörer i samhällsplaneringen, i stora drag.

Kunskaperna

Kapitel 11.

Utdrag om hur det var och är i några olika avseenden.

Innehåll:

Från sidorna 22-31 och 41-46 i:

Sven Winnell 30 dec 2010 :

Samhällskunskap, framtidsplanering och hjälpmedel för socialdemokraterna när de ska forma sin nya politik.

<http://winnell.com/omr36-39zj.pdf>

Från sidorna 8-9, 18-53 och 93-103 i:

Sven Winnell 10 januari 2012:

Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen? Politik inför 2012. Det behövs ordentliga och hederliga planeringar för många delområden i nio huvudområden. <http://winnell.com/omr36-39zo.pdf>

Sidorna 16-28 i Sven Winnell 1 mars 2013:

Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen? Med ett klassifikationssystem för verksamheter som förändrar världen. <http://winnell.com/omr36-39zs.pdf>

Observera sidorna 145-187 i :
Sven Winnell 10 januari 2012:
Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen? Politik inför 2012. Det behövs ordentliga och hederliga planeringar för många delområden i nio huvudområden. <http://winnell.com/omr36-39zo.pdf>
Observera även sidorna 188- 202
Observera även sidorna 220-241


Sidorna 50-52 och 58-60 i:
Sven Winnell 20 maj 2013:
Politik våren 2013. En fortsättning på tidigare sammanställningar om samhällsplaneringens problem den 1, 20 och 30 mars 2013. <http://winnell.com/omr36-39zz.pdf>

Sidorna 17-36 och 41-44 i:
Sven Winnell 10 maj 2014:
Svensk politik från vikingatiden till oppositionens valplattformar för valen 2014.
<http://winnell.com/omr36-39zzk.pdf>

Sveriges historia i 8 delar från Norstedts förlag. Från zz.pdf
Millenniemalet - 190 länder mot minskad fattigdom

Kapitel 12. För samhällsplaneringen behövs en förteckning över Sveriges professurer och professorer.

Innehåll:
Forskningen om samhällsplaneringens problem
Klassifikationssystem för verksamheter
Aktörer i samhällsplaneringen, i stora drag.

Kunskaperna
Universitetskanslerämbetet UKÄ Webbkartan
En undersökning om professorer
UKÄ. Ämneslistor
Några kommentarer till forskningsämnena på sidan 12 och följande sidor i. [Ny Standard forskningsämnen 2011](#) » 

Sven Winnell 20 september 2014:
Samhällsplaneringens problem.
Hur ska man kunna förbättra världen?
Politik september 2014
<http://winnell.com/omr36-39zzn.pdf>

Innehåll:

Sida

10 **Kapitel 1: Innehållsförteckningar till tre utredningar om samhällsplaneringens problem.**

Innehåll:

Innehållet i:

Sven Winnell 10 maj 2014:

Svensk politik från vikingatiden till oppositionens valplattformar för valen 2014.

<http://winnell.com/omr36-39zzk.pdf>

Innehållet i:

Sven Winnell 30 juni 2014:

Samhällsplaneringens problem.

Hur ska man kunna förbättra världen?

Politik maj - juni 2014

<http://winnell.com/omr36-39zzl.pdf>

Innehållet i:

Sven Winnell 4 september 2014:

Utbildningssystemet och samhällsplaneringens problem.

<http://winnell.com/omr36-39zzm.pdf>

26 **Kapitel 2: Tidningsartiklar i september 2014 om läget i världen i september 2014.**

Innehåll:

Den klara tankens heroism

Försvarsprojekt skulle säljas till Kina i hemlighet

WHO vill ha svensk hjälp i kamp mot ebola

Sverige får ny Natostatus

Estland kräver fortsatt stöd

Säkerheten för Europa i fokus på Natomötet

Obamas besök visar att USA stöder oss

Islamiska staten ett hot mot hela vår civilisation

Klar signal till Hongkong: Partiet viker sig aldrig

Trög tillväxt Europas stora utmaning

Förväntningarna är höga på ECB

IS blodiga spår

Att mota Putin i grind

Svidande kritik mot samarbetet

Konflikten om Ukraina tillbaka på ruta ett igen

Natomötet det viktigaste på många årtionden

Obama lovar baltiska staterna fortsatt starkt stöd

Riskfyllt för Obama att agera mot IS

Importstopp får berget av mat att växa

Odlare rädd förlora Ryssland som kund

Vägen mot Nato en risk för Sverige

Strider överskuggar hägrande vapenvila

Svårare att ljuga för sitt eget folk än för resten av världen

Putins dröm: Ett Ryssland som liknar Sovjet

Världsledarnas maktspel gynnar Putins ambitioner

Oklart vilka kunder FOI har utomlands

Europa får inte backa
Mångfalden har alltid funnits
Det blodiga spelet om Mellanöstern
Vapenvila – men ingen enighet om fredsavtalet
I EU ger blockgränserna vika – men skälen skiftar
Striden hårdnar när ja-sidan vinner mark
Många frågor att lösa för ett fritt Skottland
En union väl värd att bevara
Ebolavirusets dödliga vägval
Lång och svår väg till försoning
I USA är rasfrågan ständigt aktuell
Stödet för en insats mot IS ökar kraftigt
Planet kan ha slitits sönder redan i luften
Dödläge ökar risken för nya våldsamheter
En kommissionär med handlingskraft
Utmaningen: Avtalet med USA
Israels armé utreder brott
En motvillig krigares krig
Obamas fiender blir vinnare när IS ska krossas
Oron växer för en långvarig operation
Katalanskt firande fyllde gatorna
Splittrat EU skärper tonen mot Ryssland
Putin är varken galen eller genial
En förvånad värld förklarar
Våldet får Libyen att falla samman
Kidnappningar och elavbrott är vardag
Det svarta guldet blir en viktig faktor i valet
Ryssland sätter sitt hopp till SD

New York Times: Våldsam chock för etablissemang
Cameron förlorar en allierad i EU
Merkel hyllar Reinfeldt: Har varit en kollega att lita på
Kriget betalas med höjda priser och arbetslöshet
Sex döda i Donetsk
Luckor i koalition mot terrorgruppen IS
500 tros ha dött när båt rammades
Jakt på osäkra väljare i slutspurten
Katalaner hoppas på draghjälp
USA:s stridsflyg trappar upp attackerna mot IS
FN: Insats mot ebola kräver sju miljarder
Östra Ukraina får självstyre under tre år
Matsanktionerna slår tillbaka mot Ryssland
Exportstopp driver bönder i konkurs
Krutdurk med framtiden för sig
Storbritannien förändras även om det blir nej
Torped mot enat Europa
En miljon tjänstemän utreds för korruption
En gummitappares långa resa
Skottarna gjorde det enda rätta
Brittiskt löfte om mer makt måste infrias
Stor besvikelse hos ja-röstare efter nederlaget
Salmond: Min tid är över
Experter varnar för flera års politiskt kaos
Det är en sorglig dag för Skottland
Striden om självständigt Katalonien trappas upp
Skarp svensk protest mot rysk kränkning

138 **Kapitel 3: Några inrikesartiklar i september före valen 14 september 2014**

Innehåll:

Vi satsar ytterligare en dryg miljard på förstärkt försvar
Frågorna som försvårar ett rödgrönt samarbete
Hårdaste nöt att knäcka blir budgeten
Unga i Bräcke har börjat rösta igen
Skolungdomar ställde politiker mot väggen
Skolan är väljarnas viktigaste sakfråga
Löfven: Väljarna tar redan för givet att det blir valseger för S
Statsvetare: Alliansens livhanke hänger på regeringsfrågan
Gifter och kemikalier vanliga i elprodukter
Så får de högutbildade invandrarna jobb snabbare
Kataströfsiffrorna kan ge valseger
Löfven skulle ha svagaste stödet hittills
Kommunikationer viktigast för den som väljer bostad
Fantastisk upplevelse varje gång
Förbjud AP-fonderna lägga miljarder hos oljeindustrin
Reinfeldt sätter sitt hopp till jobben
Ewa Stenberg: Risk att Moderaterna förlorar kärnväljarna
Hårda tag i debatt om skolpolitiken
Mer än varannan kvinna är för att Fi når riksdagen
Kampen om tredjeplatsen – och ett större inflytande
V ifrågasätter den privata äldrevården
Oro i välfärdsbolag hur det än går i valet
DN granskar sakfrågorna
S: Det blir ingen fastighetsskatt
Den låga inflationen hotar bromsa hela ekonomin
Handeln spår stark höst
Rödgrönrosa i Stadshuset – en knepig sits för S

Peter Wolodarski: Avtrubbning är Jimmie Åkessons bästa hopp
Kyrkan måste fortsätta att vara en politisk kraft
DN slutspurtar inför valet – i alla kanaler
Stökig höst väntar vem som än vinner
Gör brandområdet till ett
jättelikt skyddat reservat
De rödgröna vill stuva om i din plånbok
Höjda skatter efter valet– så påverkas din ekonomi
Historien talar för C och S på upploppet
Alliansens väljare vill stoppa eller reglera vinster i skolan
Förvånas inte om en skandal dyker upp
Doldisen i Åkessons innersta krets söker uppmärksamheten
Nejsidan i motvind när Göteborg ska välja väg
S: 37 miljarder mer till järnvägen
Säljaren en enorm koncern
Electrolux störst efter miljardköpet
Byggbranschen: Snabba beslut ger fler bostäder
Så vill partierna i Stadshuset hjälpa Stockholms tiggare
Fem dagar kvar – då skakas M av intern strid
Politikerna mörkar valets avgörande ideologiska gap
Regeringen Reinfeldt får hoppas på unik mirakelvändning
Småpartierna lyfter alliansen i valets slutspurt
Mjukare tongångar från S om statsministerns uttalande
Här har alliansen gömt sina konflikter
Fler besparingar att vänta för SAS
En sista avstämning före valet
Här är stockholmarnas favoritfrågor inför valet
Viktor Barth-Kron: M och MP ser ut att ha satsat på fel häst
Minusgrader i kulturvalet
Så vill riksdagspartierna att kulturpolitiken ska se ut
Klargörande om kalabaliken kring svensk riskkapitalism

Läraren i huvudrollen
SVT:s egen jobb-bluff
Satsa på den tredje vägen i välfärden – idéburna bolag
S-förslagen räcker inte
Het debatt när valets slutstrid inleddes
Borgerliga feminister blickar över blockgräns
Psykisk ohälsa befaras öka
Flyktingar är inte en plånboksfråga
Köerna på akuten blir längre och längre
Striden om bidragen en av valets hårdaste
FP: Ja till tredje pappamånad
Samspelat lag drog upp temperaturen
Kvinnor har sämre arbetsmiljö än män
Dags att tala klarspråk om svenskarnas framtida välstånd
Stort sug efter protein
14 finansborgarråd vi minns (eller inte minns)
Svalt och (s)vagt
Demokratin behöver din arbetsinsats
Reinfeldt på väg ut – men rysare väntar för Löfven
En sensation om regeringspartierna hämtar in underläget
Energi en laddad fråga när partierna spurtar
M:s tapp ändrar balansen i alliansen
Vänsterspöket strategin i alliansens sista attack
Så har valrörelsen varit för partiledarna
Snabbguide till valet i sista minuten
Emanuel Karlsten: Lönlöst söka råd på Facebook inför valet
Ofta låg lönsamhet inom primärvården
Polisen: Fler barn och unga säljer sex på nätet
Sveriges framtid!
Peter Wolodarski: En knuff, ett krig och ett val
Så kan valhemligheten säkras i de svenska valen
Intensiv jakt på osäkra väljare
Varför ska man rösta på ditt parti?
56 politiker att hålla koll på efter valet
Valrörelsen 2014 är över

322 **Kapitel 4: Valresultatet 14 september och efterkommentarer.**

Inehåll:

Valresultatet, riksdagen
Framgångssagans slut
Spelregler viktigare än någonsin
Reinfeldt avgår – Löfven trolig ny statsminister
Samarbete kommer att bli viktigt
Ett brunt smolk i bägaren för MP
Dämpad stämning hos M: En besvikelse
Epoken Reinfeldt slut efter åtta år vid makten
Ewa Stenberg: Jublet på S valvaka ter sig märkligt
Bildandet av en ny regering kan dröja
Sjöstedt duckar för frågan om regeringsbildning
5 knäckfrågor som Löfven måste lösa
FP:s kräftgång fortsätter
KD gjorde sitt sämsta resultat på 20 år
Schyman: Det får bli nästa gång
Annie Lööf hyllas efter stark valspurt för C
Johan Croneman: Hellre fakta än gissningar
S bäst på det mesta – men inte ekonomin
Maktskiftet i Stockholm en rysare
Viktor Barth-Kron: En testballong för nya samarbeten
Vilken idiot som helst kan vinna ett val
MP öppnar för Fi-front
Blockpolitikens fånge
En nörd lämnar siffrorna
Makten är till för att bytas
Nu finns chansen att riva upp beslutet om Förbifarten
Sjöstedt släpps inte in – ställer krav på Löfven

Väljarna underkände regeringen – och kvar stod Löfven
Alliansens framtid kan avgöras av FP
Den nya bilden av Sverige
Reinfeldt kan få 1,9 miljoner i avgångsvederlag
Partiledarvalet riskerar riva upp gamla sår
Sverige är mitt land. Filipstad är min stad. Jag tänker bo kvar
Den tyska utvecklingen kan tvinga Andersson att tänka om
Här är väljarnas viktigaste frågor
Dött lopp i Göteborg
Fi tar plats i 13 kommuner
Starta hösten utan stress
Oklart om vallöften blir verklighet
Skolan behöver samarbete
Maktskifte i huvudstaden. Nu blir hon Stockholms mäktigaste
politiker. Karin Wanngård
Så delas makten i staden
Sju frågor efter valet – och ett utropstecken
Fi om budget: Har inte haft möjlighet
Viktor Barth-Kron: Det måste ha varit en märklig rödgrön natt
Bengt Ohlsson: Våra berättelser om Sverige ligger som uttjänta
papperstallrikar på golvet
Kravet: Ta er samman – undvik regeringskris
S-budget kan räddas – C vill inte blockera
Stort misstag av Reinfeldt att ställa Sverige utan alternativ
Pär Nuder: S ville regera med FP redan 2007
Ewa Stenberg: Löfven måste skruva försiktigt på sin kub
Många lyckade exempel på blocksamarbete i EU
MP-toppen: Det är inte lätt att driva vår politik ute i landet
Peter Norman siktar på nytt jobb i finansbranschen
En ny kulturminister måste riva hindren som skymmer vår sikt
Hanna Stjärne har fått Sveriges viktigaste mediejobb

Moderater vill se en kvinna som ny ledare
Lööf kör över sin egen chefsekonom
Många har stöd trots heltidsjobb
Vindkraftpark avvecklas
Symboltungt talmansval
Så blir MP framgångsrikt i Stefan Löfvens regering
Här börjar Stefan Löfvens kamp mot klockan
En vecka kvar att både äta och behålla kakan
35 år av förhandlingar har härdat Stålmannen
Partikamrater knuffar ut varandra från riksdagen
S förlorar en miljon i partistöd
Hovrätten sätter punkt för mutaffär i Göteborg
Lärarbristen kan innebära tomma katedrar
Mycket glädjande besked
Hushållen slipper chockhöjda avgifter
Låg inflation ger lite mer i fickan
Arvet väger tungt när populära Borg lämnar scenen
Trångmålets välsignelse
Valets enmansorkestrar
En markant vänstervind gick S fullständigt förbi
FP-väljare positiva till att regera med S
MP får se upp för Löfvens kort i rockärmen
Taktiken: Att låta S misslyckas
Satsning ska skydda mot extremvädret
Niklas Orrenius: Det verkar faktiskt bättre i skolan än på min
tid

442 **Kapitel 5: Artiklar om sverigedemokraterna samt partiets valmanifest.**

Innehåll:

Valresultatet, riksdagen
Åkessons kosmetiska utflykt
Tunga EU-avtal måste brytas för SD:s löften
Invandringen ökar i Storbritannien trots hårdare regler
Camerons politik svår att genomföra
Välj inte ett parti vars idéarv orsakat så mycket lidande
SD kände till Åkessons problem med spelandet
Dålig integration ger SD framgång
Andra partier måste möta SD:s väljare utan SD-politik
Åkessons rekordval
SD jublar – trots alla skandaler
SD får svårt att fylla alla sina platser
Ge SD:s väljare bättre svar
Därför gick SD framåt så kraftigt i valet
Få kvinnor bland de nya ledamöterna
Opinionsinstitutet hade fel om SD
Så blir SD:s vågmästarroll i landstinget
Public service har lagt sig helt platt för Jimmie Åkesson
Fascismens triumf i Sverige
Problem med tomma stolar väntar Sverigedemokraterna
SD växer i brist på visioner hos de sju andra partierna
Åkesson hotar att fälla rödgrön budget
Utspel ökar pressen på samarbete
I princip odelbart
Strategierna biter inte på nationalisternas uppgång
Alliansens sprickor grogrund för Sverigedemokraterna
Sverigedemokratiskt valmanifest - valet 2014

501 **Kapitel 6: Alliansens och de röd-grönas valmanifest.**

Innehåll:

Alliansen: Vi bygger Sverige 1 september 2014

S: Skarpa reformer för 40 miljarder i valmanifestet

S: Valmanifest: Kära framtid:

En ambitiös jobbpolitik. För alla.

En kunskapsburen framtid. För alla.

En pålitlig välfärd. För alla.

En rättvis värld är möjlig.

Miljöpartiets valmanifest.

Vänsterpartiets valplattform

511 **Kapitel 7: En ny regering och en ny budget.**

Innehåll:

De nya regeringens politik

Människornas levnadsvillkor beror av fyra föränderbara faktorer:

Individens kroppsliga förhållanden,

Individens psykiska förhållanden,

Individens fysiska miljö - fysiska samhälle.

Individens sociala miljö - sociala samhälle,

Förändringsprocesserna i världen hålls i de mest väsentliga

avseendena igång av människornas verksamheter:

Individernas viljor.

Kollektiva viljor. (Politik).

Handlingar för kroppen (ekonomiska- teknologiska handlingar).

Handlingar för psyket

Människorna påverkar genom verksamheter i fyra olika roller i livet:

A. Huvudroll: allmän levnadsroll lekmanroll-fritidsroll. A1+A2

B. Biroll: förvärvsroll-expertroll-yrkesroll. B1+B2

Individer och samhällen planerar framtiden:

Hur var det ? Kunskaper och erfarenheter från det förgångna.

Hur är det ? Riktiga kunskaper om rådande förhållanden.

Hur kan det bli? Vilka alternativ är möjliga i framtiden ?

Hur bör det bli? Vilket eller vilka alternativ bör man välja ?

Man bör utforma svaren på frågorna om hur det bör bli med hänsyn till effekterna, sedda i jämlikhetsperspektiv, på individernas levnadsvillkor, som ges av psykiska och kroppsliga förhållanden och av deras fysiska och sociala miljöer.

Vill man förbättra världen - göra världen till en bättre plats - måste man arbeta på alla de fyra områdena om psykiska och kroppsliga förhållanden och fysiska och sociala miljöer. De fyra områdena påverkar varandra och direkt eller indirekt slutmålet: tillfredsställelse för individen.

Ska man gemensamt kunna åstadkomma en bättre framtid i världen måste man ha gemensamma framtidsvisioner, det kräver gemensamma viljor och gemensamma planeringar. I en demokrati är alla medansvariga för utvecklingen och får försöka bilda sig uppfattningar och ta ställning och försöka påverka verksamheterna inklusive samverkansverksamheterna i lämplig riktning. I en demokrati är det viktigt att alla medborgare är så väl informerade att de kan delta i styrningarna mot framtiden. Det ställer stora krav på informationssystemen.

Klassifikationssystem för verksamheter.

Vilka möjligheter har svenska folket att förstå partiets beskrivningar av sin politik?

Religion och levnadskunskap.

Kursplan - Samhällskunskap, Grundskolan.

Tema SO

Hur viktiga är SO-ämnena ur ett samhälleligt perspektiv?

Hur ser SO-undervisningen ut i praktiken?

Hur viktigt är det att lärarna har ämnesdidaktiska kunskaper?

Skolans Mål och Kursplaner
Hushållsverksamheter. Hemkunskap
Morgondagens reaktor löser kärnavfallsfrågan

Förslag till riksdagsbeslut
TV-avgiften avskaffas för privathushåll.
Systemet för pensionärernas bostadstillägg.
Bostadsbidrag införs för barnlösa icke-pensionärer
Bostadsbidrag för barnfamiljer.

Årskostnader år 2014, förvärvsarbetande icke-pensionärer
Årskostnader år 2014, pensionärer.
2006-2014. Förvärvsarbetande icke-pensionärer utan barn.
Överskott och underskott i hushållsbudgetarna.

Antal hushåll enligt SCB 2012
Kostnader för barn
Underskott i hushållsbudgetarna
Skatt på pengar och taxeringsvärden
Hur klarar sig förvärvsarbetande 20-64 år med lägsta
inkomsterna?
Inkomster och skatter
Tillägg om skatter

Förenta Nationernas Millenniedeklaration
Millenniemalet - 190 länder mot minskad fattigdom

Sven Winnell 13 oktober 2014: Människornas levnadsförhållanden. Riksdagens utskott. Den nya regeringen. Kommentarer och förslag. Tidningskommentarer. Partiledardebatten 8 okt 2014
<http://winnell.com/omr36-39zpz.pdf>

Innehåll:

Sida

8 **Kapitel 1. Människornas levnadsförhållanden**

- 9 Människornas levnadsvillkor beror av fyra föränderbara faktorer:
Individens kroppsliga förhållanden,
Individens psykiska förhållanden,
Individens fysiska miljö - fysiska samhälle.
Individens sociala miljö - sociala samhälle,
- 9 Förändringsprocesserna i världen hålls i de mest väsentliga avseendena igång av människornas verksamheter:
Individernas viljor.
Kollektiva viljor. (Politik).
Handlingar för kroppen (ekonomiska- teknologiska handlingar).
Handlingar för psyket
- 9 Människorna påverkar genom verksamheter i fyra olika roller :
A.Huvudroll: allmän levnadsroll lekmanroll-fritidsroll. A1+A2
B. Biroll: förvärvslivsroll-expertroll-yrkesroll. B1+B2
- 9 Individer och samhällen planerar framtiden:
Hur var det ? Kunskaper och erfarenheter från det förgångna.
Hur är det ? Riktiga kunskaper om rådande förhållanden.
Hur kan det bli? Vilka alternativ är möjliga i framtiden ?
Hur bör det bli? Vilket eller vilka alternativ bör man välja ?

- 9 Man bör utforma svaren på frågorna om hur det bör bli med hänsyn till effekterna, sedda i jämlikhetsperspektiv, på individernas levnadsvillkor, som ges av psykiska och kroppsliga förhållanden och av deras fysiska och sociala miljöer.
- 10 Vill man förbättra världen - göra världen till en bättre plats - måste man arbeta på alla de fyra områdena om psykiska och kroppsliga förhållanden och fysiska och sociala miljöer. De fyra områdena påverkar varandra och direkt eller indirekt slutmålet: tillfredsställelse för individen.
- 10 Ska man gemensamt kunna åstadkomma en bättre framtid i världen måste man ha gemensamma framtidsvisioner, det kräver gemensamma viljor och gemensamma planeringar. I en demokrati är alla medansvariga för utvecklingen och får försöka bilda sig uppfattningar och ta ställning och försöka påverka verksamheterna inklusive samverkansverksamheterna i lämplig riktning. I en demokrati är det viktigt att alla medborgare är så väl informerade att de kan delta i styrningarna mot framtiden. Det ställer stora krav på informationssystemen.
- 11 Informationer för rollerna A1, A2, B1 och B2.
- 12 Klassifikationssystem för verksamheter.
- 14 Hushållsverksamheter. Hemkunskap.
- 16 Konsumentenverket Koll på pengarna 2014
- 21 Årskostnader år 2014, förvärvsarbete icke-pensionärer.
- 21 Årskostnader år 2014, pensionärer.
- 22 2006. Förvärvsarbete icke-pensionärer utan barn.
2014 Förvärvsarbete icke-pensionärer utan barn.
- 23 Underskott och överskott i hushållsbudgetarna
- 23 Förändringar i överskott och underskott 2006-2014, förvärvsarbete icke-pensionärer utan barn.
- 24 **Kapitel 2. Riksdagens utskott**

58 **Kapitel 3. Den nya regeringen**

- 60 Riksmötets öppnande 2014
60 H.M. Konungens tal vid riksmötets öppnande 2014
62 Regeringsförklaringen
72 Sveriges nya regering
75 De nya regeringens politik
76 Stefan Löfvens regering. 22 politikomåden.

77 * **Partiledare Stefan Löfven.**

77 * **Allmänt om socialdemokraterna och partiets politik.**

78 * **Utrikes- och världspolitik. Globaliseringen.**
Politik för en utrikesminister.

78 * **Europapolitik.**
Politik för en EU-minister.

79 * **Demokratiproblem, juridik.**
Politik för en demokratiminister och en justitieminister.

79 * **Försvar.**
Politik för en försvarsminister.

80 * **Klimat och klimatpolitik**
Politik för en miljöminister.

80 * **Transporter.**
Politik för en infrastrukturminister.

81 * **Planering av fysiska miljöer.**
Politik för en plan- och byggminister.

81 * **Landsbygdspolitik.**
Politik för en landsbygdsminister.

82 * **Bistånd.**
Politik för en biståndsminister.

82 * **Sjuk- och hälsovård, kemikalier, räddningstjänst.**

Politik för en socialminister med hälso- och sjukvård.

83 * **Hushållet. Mat, boende, energi, konsumtion, ekonomi.**

Politik för en hem- och konsumentminister och en energiminister.

83 * **Barn- och äldreomsorg. Velfärd. Socialtjänst**
Politik för en barn- och äldreminister med välfärd och socialtjänst o d

84 * **Utbildning. Forskning.**
Politik för en utbildningsminister.

84 * **IT. Information, Konst, kultur, idrott.**
Politik för en IT-minister och en kultur- och idrottsminister.

85 * **Jobb.**
Politik för en arbetsmarknadsminister.

85 * **Näringsar.**
Politik för en näringsminister.

86 * **Handel.**
Politik för en handelsminister.

86 * **Migration. Integration.**
Politik för en migrationsminister och en integrationsminister.

87 * **Polisen. Brott. Kriminalvård.**
Politik för justitieministerns polis- och kriminalpolitik.

87 * **Pengar. Skatt, bidrag, finanser, pensioner, försäkringar.**
Politik för finans-, finansmarknads- och socialförsäkrings-
ministrar.

88 **Ministrarna**

113 **Departementen**

131 **Kapitel 4. Kommentarer och förslag**

133 **Underskott och överskott i hushållsbudgetarna 2006-2014**

133 **Förvärvsarbetande icke-pensionärer utan barn.**

135 **Förslag till riksdagsbeslut.**

135 **TV-avgiften avskaffas för privathushåll.**

135 **Systemet för pensionärernas bostadstillägg.**

135 **Bostadsbidrag införs för barnlösa icke-pensionärer.**

135 **Bostadsbidrag för barnfamiljer.**

136 **Förslagen till riksdagsbeslut har behandlats i**

<http://winnell.com/omr36-39zs.pdf>

136 Innehåll i:

Sven Winnell 1 mars 2013: Samhällsplaneringens problem.
Hur ska man kunna förbättra världen? Med ett klassifikations-
system för verksamheter som förändrar världen.

<http://winnell.com/omr36-39zs.pdf>

143 Antal hushåll enligt SCB 2012.

144 Kostnader för barn.

144 Underskott i hushållsbudgetarna.

145 Skatt på pengar och taxeringsvärden.

145 Hur klarar sig förvärvsarbetande 20-64 år med lägsta
inkomsterna?

146 Tillägg om skatter.

148 Vilka möjligheter har svenska folket att förstå partiets
beskrivningar av sin politik?

149 Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet
2011.

154 Ämneslärare saknar utbildning för att undervisa.

156 Många obehöriga lärare i skolan.

158 Religion och levnadskunskap.

159 Kursplan - Samhällskunskap, Grundskolan.

160 Tema SO.

161 Hur viktiga är SO-ämnena ur ett samhälleligt perspektiv?

162 Hur ser SO-undervisningen ut i praktiken?

163 Hur viktigt är det att lärarna har ämnesdidaktiska kunskaper?

164 Kursplaner i grundskolan

165 Om arbete och arbetsförmedling.

Arbete och arbetsförmedling har behandlats bl a på sidorna
115 - 160 i <http://winnell.com/omr36-39zq.pdf>

165 Innehåll i:

Sven Winnell 16 maj 2012: Politik i maj 2012 och
socialdemokraternas möjligheter att vinna valet 2014.

<http://winnell.com/omr36-39zq.pdf>

170 Om forskningsarbetet.

170 Forskningen om samhällsplaneringens problem.

171 Sven Winnells hemsida på Internet. <http://winnell.com>,

- 172 Innehållet i några särskilda utredningar:
- 173 Sven Winnell 27 november 2013:
Regeringens, kommunernas och landstingens verksamheter i 22 politikområden den 27 november 2013.
Första delen med de första 12 områdena.
<http://winnell.com/omr36-39zsd1.pdf>
- 175 Sven Winnell 27 november 2013:
Regeringens, kommunernas och landstingens verksamheter i 22 politikområden den 27 november 2013.
Andra delen med de sista 10 områdena.
<http://winnell.com/omr36-39zsd2.pdf>
- 177 Sven Winnell 10 maj 2014:
Svensk politik från vikingatiden till oppositionens valplattformar för valet 2014.
<http://winnell.com/omr36-39zsk.pdf>
- 183 Sven Winnell 30 juni 2014:
Samhällsplaneringens problem.
Hur ska man kunna förbättra världen?
Politik maj - juni 2014
<http://winnell.com/omr36-39zsl.pdf>
- 185 Sven Winnell 4 september 2014:
Utbildningssystemet och samhällsplaneringens problem.
<http://winnell.com/omr36-39zsm.pdf>
- 191 Sven Winnell 20 september 2014:
Samhällsplaneringens problem.
Hur ska man kunna förbättra världen?
Politik september 2014
<http://winnell.com/omr36-39zsn.pdf>

199 **Kapitel 5: Tidningskommentarer**

Skandal att myndigheterna struntar i människors oro
MP böjer sig för att komma överens med S
Uppgårelsen bäddar för samarbete med borgerliga
Hård kritik inom MP efter kompromisser
Allianspartierna öppnar för uppgörelse
Gungflyet är bemannat
Löfven gör ett stort misstag
Erkännande med frågetecken
Det är dags att ta ansvar för minoriteters högtidsfirande
Flera skrällar i den nya regeringen
Regeringsförklaringen.
DN synar statsministerns mål de närmaste fyra åren
Avhoppet som räddar den nya statsministern
Lång väg kvar för att få godkänt av vänstern
De ska styra Sverige
Hon stod först i kön till prestigeposten
Jubel på Västbanken när Löfven erkänner Palestina
All kulturpolitik ska vara demokratibärande
Björn Wiman. Ser ministern den digitala vågen?
Stefan Löfven har en historiskt svår situation
Alla ska med – en lång, en kort och en skåning
Sparare tror riksdagen påverkar avkastningen
Befriande klarspråk om klimatet
En statsministers bild av livet
Peter Wolodarski: Sveriges nye riksförhandlare och rikskurator
Så ska Moderaterna vara drivande i stark opposition

Många hinder för regeringen i budgetstriden
USA:s kritik oroar inte statsministern
S och MP måste söka stöd hos V
Ta i hand på budgeten
Lönerna överträffar dikten
Sänk verkliga arbetslösheten – inte den officiella siffran
Pensionerade lärare rycker in när andra inte håller måttet
Elevernars vardag – lektioner som plötsligt ställs in
Israels utrikesminister läxar upp Stefan Löfven
Utspellet är en uppmuntran
Gamla kärnkraftverk slipper krav
Ny regering, nya löften
Sämsta tänkbara start
Kommunalt veto mot friskolor ökar klyftorna
Skarp kritik mot välfärdsuppgörelse
Sjöstedt den store vinnaren
Med sänkt pensionärsskatt och slopad läx-rut hoppas S få grönt
ljus av Vänsterpartiet
Moderat ledamot KU-anmäler Löfven
Johan Croneman: Israel och Palestina är ett stort politiskt
vemod
Små bemanningsföretag tar jobben från jättarna
Extra viktigt diskutera pengar i bonusfamiljen
Hjärnans egen gps banar väg för nya upptäckter om minnet
Världens feber
Vi behöver inte vara oroliga för spridning
Ensidiga svenska åtgärder löser ingenting i konflikten
Tyst Reinfeldt i slutdebatten

En miljon får höjd inkomstskatt nästa år
Premiär för Löfven bland Europas ledare
Tuffare krav på nya bolån
Reglerna kommer bli kännbara för många
Svenska bostadsmarknaden döms ut
Än ses ingen ljusning
Farväl till gröna linjen
Så kan Förbifarten bli en grön bussled för regionen
Reaktor utan extrakylning stängs
Alliansen i svår sits vid ett nyval
Vem är alliansens statsministerkandidat när Fredrik Reinfeldt
abdikerat?
Strategen väljer en riskfri sorti
Svenska sjukvårdare väntar på att få hjälpa
Kraftigt prisfall på olja
Staten öppnar för bostäder på Bromma
Per Wästberg: Nobelhuset blir en magnet för hela världen
Göm inte arbetslösheten
Styrelserummen blir snart jämställda utan kvotering
Svensk vårdpersonal får stöd till hjälparbete
Barnen leker i de stängda skolorna
Löfven behåller greppet om EU
De förlorar mest på nya skatteförslag
Johan Schück: Bye bye skattereform
18 saker vi stör oss på – och vad vi kan göra åt dem
Störd? Våldigt störd? Ring!
Demokratins vardagliga mirakel
Socialsekreterares villkor har försämrats allvarligt

Lövin: En schyst handelspolitik hjälper mer än biståndspengar
En svensk historia
I toppen sitter det mest män
Olaglig är inte alltid olämplig
Peter Wolodarski: Ska Sverige börja mumla om Moskva?
Stränga djurskyddskrav bakom ökade köttimporten
Skadlig terapi ska spåras i psykvården
Terapeuterna söker inte de bästa behandlingarna
Ryska krigsfartyg hotade svenska forskare
Snabbaste uppkopplingen inte nödvändig
Maria Crofts: Efter stor möda fungerar äntligen alltihop
Uthyrning kan äventyra borätt
Trots extrempartier ökar inte främlingsfientligheten
De hör hemma på godishyllan
Svårt att slippa ”det vita guldet” om du vill ha sött
Andersson: ”Det är en tom lada vi kommer till
Romantisk bild av Palestina banar väg för erkännandet
Bosättningarna byggs ut trots omvärldens protester
Israel fruktar att fler EU-länder ska följa efter
Presidenten är hårt klämd mellan sitt folk och Israel
Självstyret är nästan helt beroende av utländskt bistånd
USA-fall kan försvåra ebolainsats
Vinna eller försvinna det som gäller för Coop
Ryssland är redan i krig med väst
Rödgrön energipolitik – början på ett haveri

367-

Kapitel 6. Partiledardebatten

429

8 oktober 2014

8.

Debatt med anledning
av budgetpropositionens
avlämnande

Budgetdebatt Torsdag 23 oktober 2014

8. Debatt med anledning av budgetpropositionens avlämnande

- [Protokoll](#)
- [Föredragningslista](#)
- [Program](#)

anf.1 Finansminister Magdalena Andersson (S):

Herr talman! Sverige är ett fantastiskt land med stora möjligheter för framtiden. Här finns så mycket vilja och engagemang, så mycket kunskap och kompetens och så mycket kreativitet och idérihed. Alla dessa möjligheter, all den kraft som finns i Sverige ska vi ta till vara tillsammans. Det är till det som vi ska använda politiken. På så sätt kan Sverige bli en global förebild, ett land som kännetecknas av alla människors lika värde och tron på att framtiden går att förändra. Sverige ska vara en ledande och inspirerande kraft i världen, där vi investerar gemensamt i människor, i miljö, i konkurrenskraft och i omtanke om varandra. Sverige står starkt när vi håller ihop.

Den nya regeringen har valt att ta ansvar för Sverige i ett läge där vårt land står inför stora utmaningar. Ojämslaldheten mellan kvinnor och män består. Arbetslösheten har bitit sig fast på en hög nivå. Skolresultaten rasar. 14 av 16 miljömål nås inte. Revorna i välfärden är uppenbara, och klyftorna vidgas. Den nya regeringens uppgift är att föreslå en politik som möter dessa utmaningar, att föreslå en väg framåt där vi möter de rättmätiga krav på förändring som finns.

Det är den vägen vi stakar ut i dagens budgetproposition. Det är en budget som presenteras i ett kärvt läge. Omvärlden ger inte svensk ekonomi den draghjälp som skulle vara önskvärd. Våra egna möjligheter begränsas av ett stort strukturellt underskott. Tillväxten i euroområdet är svag, svagare än vi tidigare förväntat. Det är den höga skuldsättningen och den alltför låga konkurrenskraften i flera länder som håller tillbaka konjunkturuppgången på vår kontinent. I andra delar av världen ser tillväxtförutsättningarna bättre ut, framför allt i den amerikanska ekonomin. Men det är klart att riskerna för en svagare utveckling dominerar i världen. Vi ser tilltagande geopolitiska spänningar. Inte minst gäller det utvecklingen i Ukraina. Detta riskerar naturligtvis att få genomslag på den ekonomiska utvecklingen framgent.

Här i Sverige behöver vi också ta oss an framtidens utmaningar i ett läge där våra egna medel är begränsade. Det är många år sedan Sverige levde upp till det finanspolitiska ramverkets överskottsmål, och det kommer att dröja många år innan vi återigen är tillbaka i den ordningen. Sverige uppvisar i dag stora underskott i statens finanser. Underskottet i år är 90 miljarder kronor, och vi lånar alltså 10 miljarder varje timme bara för att finansiera dagens offentliga åtaganden. Ladorna gapar tomma.

Med högre ambitioner för det offentliga åtagandet kommer också högre krav på finansiering. Jag vill vara mycket tydlig. De ofinansierade skattesänkningarnas tid är förbi. Vi föreslår en fullt finansierad budget. Det är första gången sedan budgetsaneringen som en svensk regering går fram med en så här stram budgetproposition. Med en svag draghjälp från omvärlden och med begränsade egna resurser tar vi oss an framtidens utmaningar. Genom en ansvarsfull finansiering kan vi

ändå presentera viktiga reformer för att ta Sverige i en ny färdriktning. Vårt mål är enkelt. Sverige ska vara ett land som håller ihop.

Herr talman! Sverige ska vara ett jämställt land. Kvinnor och män ska ha samma makt att utforma samhället och sina egna liv. Vi ska ges samma möjligheter till ett jobb och en lön man kan leva på. Därför ska heltid vara norm på arbetsmarknaden och deltid en möjlighet. Därför ska fler anställas i omsorgen om våra barn och våra äldre. Då får våra barn en tryggare uppväxt och våra äldre en tryggare vardag. De som arbetar i förskolan och äldreomsorgen - oftast kvinnor - får det mindre stressigt när de får fler arbetskamrater. Och de - oftast kvinnor - som i dag går ned på deltid för att ta hand om sina barn eller sina föräldrar ska inte behöva göra det för att förskolan eller äldreomsorgen håller för låg kvalitet, utan det valet ska i så fall bero på att man vill tillbringa mer tid med sina nära och kära.

Sällan är väl en människa i så stort behov av att känna trygghet som när verkarna inför en förlossning sätter igång. Därför genomför vi en särskild satsning på förlossningsvården och på kvinnors hälsa. Ojämställda familjemönster grundläggs under föräldraledigheten och påverkar sedan barnens hela uppväxttid. Därför måste uttaget av föräldrapenning bli mer jämlikt. Av denna anledning reserverar vi ytterligare en månad för vardera förälder. Samtidigt avskaffar vi vårdnadsbidraget.

Dessutom föreslår vi att arbetet för att motverka mäns våld mot kvinnor stärks. Vi gör en unik satsning på kvinnojourerna. Villkoren för ensamstående mammor stärks genom en rejäl höjning av underhållsstödet. Sverige ska vara ett jämställt land. Det är bra för kvinnor, det är bra för män och det är bra för Sverige.

Herr talman! Vi ska ha fler jobb. Vi vet vad ett eget jobb innebär i form av gemenskap, utveckling och känslan av att kunna bidra. Ett eget arbete ger också en egen inkomst och möjlighet att själv bestämma över sin ekonomi och sitt eget liv. På samma sätt vet vi vad arbetslöshet innebär, med förlorad inkomst, avsaknad av arbetskamrater och undran över vad som egentligen är ens uppgift i samhället. Det är därför jobben är en så central fråga, och det är därför regeringen har satt upp målet att Sverige ska ha EU:s lägsta arbetslöshet senast år 2020.

Ineffektiva stimulanser av näringslivet ersätts av investeringar i rätt utbildad personal, ett fungerande järnvägsnät, bättre landsbygdsutveckling, export och företagande. Unga människor ska inte behöva inleda sitt vuxna liv i långtidsarbetslöshet. I stället ska man utbilda sig eller ha ett traineejobb inom vården eller omsorgen. Vi vill investera i företagande. Vi vill investera i klimatanpassning. Vi vill investera i kunskap och kompetens. Så ska vi skapa fler jobb i Sverige.

Herr talman! Sverige ska ha en bra skola. Det är vårt ansvar gentemot våra barn och en förutsättning för att Sverige ska stå starkt i den globala konkurrensen. Vi har länge lyckats konkurrera i världen med kunskap och kompetens snarare än med låga löner. Men den generation som växer upp i dag kommer att möta en än tuffare konkurrens när det är dags för dem att kliva ut i yrkeslivet. Därför måste vi rusta alla våra barn med en god grundutbildning och en god gymnasieutbildning och ge dem goda möjligheter till fortsatta studier. Bara så kommer Sverige att kunna fortsätta att stå starkt på världsmarknaden.

Men en bra skola handlar om så mycket mer än så. Det handlar om att ta till vara den potential som finns hos var och en av oss. Jag vill se en skola där varenda unge i vartenda klassrum i hela Sverige får det stöd

den behöver för att kunna växa, utvecklas och nå sin fulla potential. Det är därför vi behöver mindre klasser, fler speciallärare och fler specialpedagoger. Det är därför vi behöver gå samman för att göra läraryrket mer attraktivt. Och det är därför vi behöver satsa extra resurser på de skolor som har de allra tuffaste utmaningarna. Vi investerar i budgeten stora resurser för att lyfta skolan. Det är viktigt, och det är riktigt. Det handlar ytterst om våra barns framtid.

Herr talman! Sverige ska vara ett föregångsland inom klimatomställningen. Precis som med skolan är det ett ansvar vi har gentemot våra barn. Därför ska vi höja Sveriges ambitioner på klimatområdet. På något sätt tycks det alltid finnas något skäl till att avstå från att göra de nödvändiga vägvalen. Men det är en väldigt kortsiktig strategi. Förutsättningarna för den finansminister som kommer att stå här efter mig är beroende av vilka investeringar vi gör här i dag för att värna vår natur och motverka klimatförändringarna.

Därför vill regeringen kraftigt öka insatserna för att skydda värdefull natur och den biologiska mångfalden. Stöd ska ges till de kommuner som genomför klimatinvesteringar. Insatserna för att sanera och klimatsäkra områden ska ökas. Klimatbiståndet kommer också att förstärkas. Sverige ska ta en tätposition i klimatarbetet.

Herr talman! Sverige ska vara ett välfärdsland. Sverige står starkt när vi håller ihop. När människor är trygga vågar de mer. Avgörande för detta är att det finns en välfärd som kan komma alla till del.

Därför föreslår vi i budgeten betydande investeringar i stärkt sjukvård. Vi tar tydliga steg mot att minska klyftan i beskattning mellan pensionärer och löntagare. Vi föreslår att våra gemensamma försäkringar rustas upp. Stupstocken, den bortre tidsgränsen i

sjukförsäkringen, tas bort nästa år. Så syr vi steg för steg ihop de revor som vuxit i välfärden.

Herr talman! Jag upplever att det finns goda förutsättningar för en bred samverkan under de kommande åren. Vi är ense om mycket. Vi är överens om att de ofinansierade reformernas tid är förbi. Vi kan kalla det för krona-för-krona-principen eller full finansiering. Men att underskotten behöver minskas och har blivit för stora och att det finansiella sparandet behöver stärkas är vi överens om.

Vi är också överens om att skolan och utbildningsväsendet inte bara kan förbättras genom olika former av organisatoriska förändringar utan att skolan också behöver ökade resurser för att klara sitt uppdrag. Därutöver är vi överens om att Sverige behöver nya investeringar i infrastruktur. Bättre fungerande järnväg är en förutsättning för vårt näringsliv och för att arbetsmarknaden ska fungera bättre. Här kan det finnas olika uppfattningar om exakt vilka projekt som ska ha högst prioritet. Men att Sverige behöver investera mer i infrastruktur finns det en bred uppslutning om.

Vi är självklart inte överens om allt mellan partierna, och det ska vi inte heller vara. Men på dessa områden ser jag en god grogrund för fortsatta samtal de kommande åren.

Herr talman! Den här budgeten har tagits fram i samarbete med Vänsterpartiet. Vänsterpartiet har valt att i detta svåra parlamentariska läge kliva fram och ta ansvar för landet. De har medverkat till en budget som tar stort ansvar för statens finanser och samtidigt innehåller viktiga reformer för framtiden. För detta förtjänar Vänsterpartiet vår respekt.

Det är vår förhoppning att vi ska kunna föra konstruktiva samtal för Sveriges bästa även med andra partier under innevarande riksdagsår liksom under de kommande åren. Det är vår vilja och förhoppning att nå breda samförstånd om vägen framåt för Sverige. Det är självklart rimligt att man efter ett val vill lägga fram de förslag som man har drivit i valrörelsen. Men precis som det finns förväntningar på oss att göra det finns det också förväntningar på oss att i svåra stunder söka det som förenar och inte bara det som skiljer oss åt.

Jag tror att många delar min bild av att Sveriges utmaningar ligger i behovet av en ökad jämställdhet, fler jobb, bättre skola, renare miljö och en väl fungerande välfärd. Jag har redogjort för hur vi i budgetpropositionen väljer att ta oss an utmaningarna. Vi vill att Sverige ska vara ett land som håller ihop. Det har varit målet för de förslag som ryms i budgeten för 2015. Nu är det min förhoppning att vi kan bygga allt större samsyn kring vägen framåt för Sverige.

Med de orden överlämnar jag regeringens budgetproposition för år 2015 till riksdagen. (Applåder)

anf.2 Anna Kinberg Batra (M):

Herr talman! Tack, Magdalena Andersson, och välkommen till de riktiga debatterna i denna kammare! Vi får väl se hur det blir med samsynen. Jag tänkte att vi ska börja med hur den ser ut vad gäller det ekonomiska läget och sysselsättningseffekter.

I den förra budgetpropositionen, den sista från alliansregeringen, i avsnitt 1.9.1 beskrivs långsiktiga sysselsättningseffekter av politiken. Regeringen skrev då: Regeringens bedömning baseras på den forskning som finns kring effekterna av olika åtgärder. Sedan visas en tabell

med olika långsiktiga effekter på i storleksordningen 250 000 fler sysselsatta som följd av de strukturreformer som Alliansen genomförde och över 5 procentenheter i bnp-effekt.

I årets avsnitt 1.9.1 Effekter på arbetslöshet och sysselsättning framgår det inte av någon tabell. Det ordas en del. Avsnittet avslutas med: "De skatteförslag som lämnas och aviseras i denna proposition kommer att bidra till att sysselsättningen och BNP dämpas något."

Hur mycket? är min första fråga till finansministern. Vi har vid flera tillfällen efterlyst redovisning av vilka sysselsättningseffekter den nya regeringens ekonomiska politik skulle kunna få. Det är ändå jobb och tillväxt som är det viktiga och hur vi förvaltar den breda jobbpuppång vi nu ser i Sverige de senaste åren.

Min andra fråga till finansministern är: Hur ger i övrigt dagens budgetproposition möjlighet för Sverige att förstärka jobbtillväxten, och hur kan den stärka svensk tillväxt och svensk konkurrenskraft?

anf.3 Finansminister Magdalena Andersson (S):

Herr talman! Anna Kinberg Batra pekar på en av de stora orsakerna till att vi just nu har problem med statens finanser. Det är att den tidigare regeringen har i budgetproposition efter budgetproposition fantiserat om fantastiska sysselsättningseffekter av sina skattesänkningar.

Problemet är att de inte har infriats, utan de önskedrömmarna har flyttats framåt år efter år. Man har sagt: Nu kom inte sysselsättningseffekten den här gången, men den kanske kommer nästa år eller åren därpå. Samtidigt har man trott att det finns stora utrymmen i de offentliga finanserna, och sedan har man de facto satt sprätt på

prognospenningar. Det är en av huvudorsakerna till att vi nu har ett strukturellt underskott i statens finanser på 75 miljarder kronor.

Jag tycker inte att det är ett särskilt bra sätt att bedriva ekonomisk politik. Min bedömning är i stället att man ska vara försiktig med den typen av glädjekalkyler. Det har de senaste åren visat sig att det finns stora osäkerheter med den typen av kalkyler. Jag kan till exempel påminna om att Moderaterna våren 2006 skrev i sin vårmotion att man trodde att jobbskatteavdragen skulle skapa 500 000 nya jobb på kort sikt.

I stället tror jag att det är bättre att göra mer måttfulla bedömningar. Vår bedömning är att man dessutom inte bara kan titta på sysselsättningseffekterna som finns utifrån skatteförändringarna som du nu pekar på. Det är också viktigt att titta på sysselsättningseffekterna av de utgifter vi har. Vi gör till exempel utbildningsinsatser som naturligtvis stärker möjligheterna till jobb. Men även de investeringar vi gör inom äldreomsorgen och barnomsorgen kommer också att kunna ha sysselsättningseffekter.

Min bedömning är att budgeten är ett viktigt steg på vägen mot att Sverige ska kunna ha den lägsta arbetslösheten i EU senast år 2020.

anf.4 Anna Kinberg Batra (M):

Herr talman! Tack Magdalena Andersson för att hon svarar, men jag noterar att när jag frågar efter regeringens bedömning och hade hoppats på till exempel forskningsbaserade prognoser så får jag till svar min bedömning ur finansministers mun. En politisk bedömning eller personlig bedömning är ju en sak, men frågan är ju däremot vad, baserat på det vi vet om ekonomins funktionssätt, som talar för att

dyrare jobb gör att de blir fler, som talar för att om man lägger 40 gånger så mycket i skattehöjningar på jobb som man lägger på företagen, vad är det då som gör att ekonomin kan växa mer? Det Sverige skulle behöva och det vi behöver till just finansiering av välfärden är en tillväxt som kan ta fart när ekonomin vänder uppåt. Nu riskerar vi att bromsa den breda sysselsättningsuppgång som AKU, som publicerades senast i dag, bekräftar att Sverige har. Vi måste vara rädda om Sveriges starka position. Mina fråga är varför finansministern vill riskera att urholka den.

anf.5 Finansminister Magdalena Andersson (S):

Herr talman! Det är ett tydligt skifte i svensk politik i den här budgeten. Nu handlar jobbskapande inte längre bara om att man drömmer om att skattesänkningar ska ha fantastiska sysselsättningseffekter, utan jobbpolitiken innehåller numera något mer.

Den innehåller investeringar i utbildning, att våra unga ska kunna läsa klart på gymnasiet och att de ska kunna gå en högre utbildning. Det handlar om investeringar i infrastruktur, där vi bygger ut järnvägsunderhållet, så att vi kan vårda den järnväg som vi har. Det handlar om att satsa på exportfrämjande, på miljöteknik, på ungt företagande och på turism.

Men vi ser också att en fungerande välfärd är central för jobbskapandet. Vi ser inte heller att det är de länder som har de lägsta skatterna som har den högsta sysselsättningen, utan det är tvärtom välfärdsstater där det finns möjlighet för alla att arbeta, genom fungerande barnomsorg och fungerande äldreomsorg - det är så vi skapar en stark sysselsättningstillväxt i Sverige. Det möjliggör att människor kan jobba heltid och möjliggör att även kvinnor kan gå till jobbet. (Applåder)

anf.6 Oscar Sjöstedt (SD):

Herr talman! Jag var en av 49 ledamöter i den här kammaren som röstade nej till att släppa fram den regering som vi har nu. Jag röstade på det sättet därför att jag saknar förtroende för dessa två partier och deras ministär.

Med det sagt vill jag ändå lyfta fram vissa positiva saker med mina politiska meningsmotståndare. Exempelvis har jag stort förtroende för det sätt som Socialdemokraterna agerade på i mitten av 90-talet i samband med den så kallade budgetsaneringen, där man tog ett stort ansvar för statens finanser. Man lyckades minska de offentliga utgifterna mätt som andel av bnp. Man lyckades vända ett underskott till ett överskott. Som en konsekvens av det lyckades man också vända en negativ tillväxt och en negativ konsumtion till en positiv sådan.

Det är såklart inte lätt som regering att ta impopulära beslut som åtminstone på kort sikt kan riskera att straffa sig. Det är just mot bakgrund av det beteende som vi såg då som jag med tilltagande förvåning noterar hur man nu tycks göra en fullständig kursändring. Beskedet nu är tydligen att överskottsmålet ska bort eller åtminstone ses över och på ett eller annat sätt inte vara lika ambitiöst. Om man inte gör det har man ju inte råd att genomföra det som man har lovat sina väljare, och det blir ju dåligt.

Jag har därför två ganska enkla frågor till finansministern.

Vilket besked är det egentligen som gäller när det kommer till det finanspolitiska ramverket i allmänhet och överskottsmålet i synnerhet som en viktig grund för den ekonomiska politiken?

Vilken betydelse har era två vänsterradikala samarbetspartier haft för ställningstagandet att överge det finanspolitiska ramverket?

anf.7 Finansminister Magdalena Andersson (S):

Herr talman! Vi socialdemokrater skapade det finanspolitiska ramverket och står naturligtvis bakom det finanspolitiska ramverket. Jag har också i flera år kritiserat den borgerliga regeringen för att man genomför ofinansierade skattesänkningar på ett sätt som inte är förenligt med ramverket.

Nu är Sverige i ett läge där vi ligger mer än hundra miljarder från det överskottsmål som vi har nått. Det handlar delvis om att vi har lågkonjunktur, men det handlar också om att vi strukturellt har hamnat på en bana som inte är förenlig med överskottsmålet.

Om vi bara väntade på konjunkturförbättringen skulle våra finanser stärkas med runt 30 miljarder. Men det räcker inte med en konjunkturreffekt för att vi ska kunna nå överskottsmålet, utan därutöver skulle vi behöva genomföra en strukturell åtstramning på 75 miljarder fram till 2018 för att kunna nå överskottsmålet.

Det är så illa det ser ut i statens finanser. Det är mot den bakgrunden jag säger att ladorna är tomma. Vi behöver alltså en strukturell åtstramning i form av besparingar och skattehöjningar för att kunna nå överskottsmålet till år 2018.

Givet det läge som är i omvärlden, med svag återhämtning och det faktum att Sverige har låg statsskuld, är det regeringens bedömning att det inte är lämpligt att genomföra en så kraftfull åtstramning till 2018.

Vår bedömning är i stället att vi bör nå överskottsmålet något eller några år senare än 2018.

anf.8 Oscar Sjöstedt (SD):

Herr talman! Jag ska inte stå här och påstå att jobbet som finansminister är ett lätt jobb, för det tror jag inte. Men vissa fördelar tycks det onekligen ha.

När man till exempel får massiv kritik från en myndighet, exempelvis Finanspolitiska rådet, kan man helt enkelt hota med att lägga ned den myndigheten. Om det är ett förtroendeingivande agerande eller inte överlåter jag i all ödmjukhet åt väljarna att avgöra.

Däremot vill jag fråga finansministern om finansministern över huvud taget är medveten om att det går att förstärka de offentliga finanserna inte bara genom att höja skatterna på sysselsättning och tillväxt utan faktiskt också genom att syna vissa utgiftsområden.

Bland det första ni gjorde som nytt regeringsparti var att ansluta er till den migrationspolitiska överenskommelse som gör Sverige till ett extremt land internationellt sett, där vi tar emot flesta antal asylsökande i förhållande till vår folkmängd, till hela EU.

Är finansministern medveten om den här politiken, som kostar pengar? Är det möjligen de här utgifterna som gör att vi inte kan leva upp till överskottsmålet? (Applåder)

anf.9 Finansminister Magdalena Andersson (S):

Herr talman! Jag har aldrig hotat med att lägga ned Finanspolitiska rådet. Jag har tvärtom sagt att jag inte har några planer på att lägga ned Finanspolitiska rådet.

Orsaken till att vi har problem med statens finanser är att den borgerliga regeringen har genomfört stora, ofinansierade skattesänkningar även i en konjunkturuppgång. Det är orsaken till de problem som vi har i statens finanser.

Vi förstärker nu de offentliga finanserna på flera olika sätt. Bland annat tycker vi att de som har riktigt höga inkomster bör kunna bidra lite mer för att våra barn ska få en bra skola. Därför höjer vi skatten för personer med inkomster över 50 000 kronor.

Jag har i dag noterat att Sverigedemokraterna inte verkar tycka att det är en bra idé utan värnar väldigt mycket om de personer som har inkomster över 50 000 kronor och värnar om att de inte ska behöva bidra mer till exempelvis att sänka skatten för pensionärer och ge pensionärerna en tryggare tid på äldreboendena genom att anställa mer personal, värnar väldigt mycket om dem som har riktigt höga inkomster. Det tycker jag är värt att notera i de uttalanden som Sverigedemokraterna har gjort i dag. (Applåder)

anf.10 Emil Källström (C):

Herr talman! Det är ett slitet retoriskt knep i den här kammaren att i debatten hänvisa till folk har hört av sig. Det råkar emellertid vara så: folk hör av sig. Jag undrar om finansministern är medveten om alla de

som ligger vakna på natten, oroliga över den politik som du nu lägger fram i ditt förslag till statsbudget.

Vad ska jag säga till den unga tjej som har startat ett hemtjänstföretag, som har växt och anställt, byggt upp en verksamhet och ett företag som hon är stolt över? Hon får nu se sina värden raseras, måste möta oro från såväl anställda som äldre och vet inte vad hon ska säga när banken hör av sig och vill ha extra säkerheter.

Allt hon vet är att du har lagt en tre fyra år lång våt filt över hennes verksamhet. När den långa, våta filten av utredningar är klar vet ingen vad som kommer att vara kvar. Hon och hennes kolleger ligger vakna på natten på grund av din politik.

Vad ska jag säga till de bönder, lastbilschaufförer och tusentals andra företagare vars verksamheter nu befinner sig i limbo därför att du föreslår nya skatter och frångår både forskning och sunt förnuft när du föreslår skatter på gödsel och avstånd?

I dag fick vi också veta att du tänker halvera RUT-avdraget. Det är en ny bransch där du väcker oro.

De här människorna ligger vakna på natten av oro på grund av din politik.

Vad ska jag säga till alla unga som är stolta över sitt första riktiga jobb men som möts av undflyende blickar och huvudskakningar när de frågar chefen om de fortfarande har ett jobb när du fördubblar deras arbetsgivaravgifter?

Vad är Magdalena Anderssons hälsning till alla dessa människor? Vad ska jag framföra när de hör av sig till mig? Säger du förlåt? Tycker du att de får skylla sig själva? Bryr du dig över huvud taget om att du rubbar deras nattsömn med den budgetproposition som du just nu lägger fram för riksdagen? (Applåder)

anf.11 Finansminister Magdalena Andersson (S):

Herr talman! Om det hade varit så att den nedsatta arbetsgivaravgiften för ungdomar hade skapat väldigt mycket nya jobb för ungdomar, om arbetslösheten bland ungdomar hade sjunkit i stället för att öka med den reformen, då hade jag haft svårt att dra tillbaka den. Men eftersom vi inte har sett de fantastiska jobbeffekterna av reformen är naturligtvis bedömningen att det inte kommer att ha några stora jobbeffekter att vi tar bort den.

Däremot är det pengar som vi behöver använda på ett smartare sätt. Anledningen till att vi behöver finansiera alla reformer krona för krona är att den regering som ditt parti satt i genomförde stora, ofinansierade skattesänkningar på ett sådant sätt att vi nu har ett underskott på 90 miljarder kronor, varav 75 miljarder kronor är ett strukturellt underskott som alltså inte kommer att försvinna i takt med att ekonomin förbättras.

Därför måste vi finansiera alla våra reformer, och det är därför vi också behöver genomföra skattehöjningar.

Just detta är en mycket kritiserad reform, därför att den inte är särskilt effektiv. Då är vår bedömning att vi i det här läget med svaga statsfinanser behöver använda resurserna så effektivt som möjligt.

Dessa pengar satsar vi på fler jobb. Vi satsar på en 90-dagarsgaranti för ungdomar, så att de inte ska behöva vara långtidsarbetslösa på det sätt som många ungdomar är i dag.

Vad gäller de som arbetar i företag som finns i den offentligfinansierade välfärden är vårt besked tydligt. Om man gör stora vinster genom att sänka kvaliteten och genom att leverera dålig kvalitet ska man känna sig lite orolig. Men om man driver ett företag och har en hög kvalitet och kanske gör en liten vinst, men inte gör det genom att leverera dålig kvalitet, då kan man känna sig trygg. Då finns det goda möjligheter att fortsätta sin verksamhet. (Applåder)

anf.12 Emil Källström (C):

Herr talman! Finansministern säger att hon satsar på fler jobb. Men sanningen är att det är tvärtom. Du höjer skatter på jobbskapande, på jobb och företagande och lägger dessa pengar på åtgärder, platser och annan politik som inte leder till jobb. De enda förslagen i ditt budgetförslag som leder till jobb har du ärvt av den gamla alliansregeringen, och jag tycker att det är bra att du behåller några av godbitarna som vi har lämnat efter oss på Finansdepartementet.

Du lyfter fram 90-dagarsgarantin. Men kan du inte berätta vilka effekter det blev av 100-dagarsgarantin som du var med och råddade när du jobbade åt Göran Persson? Många andra har redan svarat på den frågan och sade att det inte gav några jobb alls. Varför skulle det bli bättre bara för att man tar bort tio dagar från 90-talets 100-dagarsgaranti?

Det som du måste förstå är att dagens jobbskapare bygger morgondagens välfärd. Det är för dem du nu höjer skatten. Det är de som

betalar in dessa skattekrönor som vi sedan lägger på skola, vård och omsorg och annat som vi måste använda den gemensamma kakan till. När du höjer skatter, vilket innebär färre jobb, blir det också mindre pengar till morgondagens välfärd. (Applåder)

anf.13 Finansminister Magdalena Andersson (S):

Herr talman! Tänk, Emil Källström, om det var så enkelt att om man bara sänker skatten blir det massor av jobb. Tänk om forskningen visade det. Men så är det inte. Det är inte så att de länder i världen som har lägst skatt har högst sysselsättning. Det är nästan tvärtom.

Självklart påverkar alla skatter ekonomin. Men det som man använder skatterna till skapar också jobb. Utbildning skapar jobb, infrastruktur skapar jobb och tåg som kan leverera varor i tid till företagen skapar jobb. Äldreomsorg skapar jobb, inte bara åt dem som jobbar där utan åt alla kvinnor som kan jobba i stället för att ta hand om sina gamla. Barnomsorg skapar jobb, inte bara för dem som jobbar där utan för alla föräldrar som kan gå till jobbet.

Starka välfärdssamhällen visar sig vara de samhällen som levererar bäst i hela världen. Men med starka välfärdssamhällen följer också höga skatter. En kombination av smart beskattning och väl spenderade pengar på välfärdssamhällen skapar hög sysselsättning och många jobb, och det kommer den här regeringen att stå för. (Applåder)

anf.14 Erik Ullenhag (FP):

Herr talman! Nu ser vi resultatet av att vi har fått en regering i Sverige som var väldigt oförberedd - ett miljöparti och en socialdemokrati som

hade lovat allt till alla och som nu presenterar en statsbudget som vi ska debattera i dag. Det är ett jobbfientligt hafsverk.

Jag har sällan varit med om att läsa så mycket remisskritik mot en budget redan innan den låg på riksdagens bord.

Ekonomistyrningsverket, Konjunkturinstitutet, IFAU och Arbetsförmedlingen säger att detta är en budget som hotar jobben. Skattehöjningarna hotar jobben. Vi har ett antal myndigheter som har tittat på hur det ser ut när det gäller intäkterna. Kommer det att bli dessa skatteeffekter av de skatteförslag som du lägger fram?

Ekonomistyrningsverket, Konjunkturinstitutet, Saco, TCO och Finanspolitiska rådet pekar på att detta är en underfinansierad budget, Magdalena Andersson, därför att de skatteintäkter som du räknar med inte blir verklighet.

Det som händer när du gör det dyrare att arbeta är att folk arbetar lite mindre. Det som händer när du gör det dyrare att arbeta är att folk arbetar lite mindre. När vi skaffar oss världens högsta marginalskatter vet vi att den läkare som funderar på ett jourpass kanske inte går jourpasset, och då kommer inte skatteintäkterna in till staten.

Jag har en fråga till dig, Magdalena Andersson, som verkar vara den enda som har sett ljuset. Trots all den kritik som har kommit går du dag ut och dag in och säger: Jag har rätt. Finanspolitiska rådet har fel. Tidigare var det ladan som var tom. Nu är det ladorna som är tomma när du fick kritik för det.

Det faktum att du redan har fått kritik för dina skattehöjningar på jobb gör inte att du har omvärderat dem.

Min konkreta fråga, Magdalena Andersson är: Kan du förklara för mig vad det är för fel på det som Ekonomistyrningsverket,

Konjunkturinstitutet, IFAU, Arbetsförmedlingen, Saco, TCO och Finanspolitiska rådet säger om den budget som nu har lagts fram? Vad är det för fel på deras kritik när de säger att dina skattehöjningar hotar jobben? Vad är det för fel på deras kritik när de säger att pengarna inte kommer att komma in till statskassan därför att du höjer skatten på ett sätt som gör att du inte får de intäkter som du har räknat med? (Applåder)

anf.15 Finansminister Magdalena Andersson (S):

Herr talman! Alla skatter man tar ut påverkar ekonomins funktionssätt. Det är precis det som dessa myndigheter har svarat på. Men det som de inte har svarat på, och som vi inte heller har bett dem svara på, är att det också påverkar ekonomins funktionssätt hur man använder pengarna. Låt mig ta ett exempel.

Vi har en ekonomi som inte har någon barnomsorg men inte heller någon inkomstskatt. Då föreslår regeringen att man ska införa en inkomstskatt. Då skickar man ut förslaget på remiss till en massa remissinstanser och säger att man ska införa 10 procents inkomstskatt. Då får man ett svar från alla remissinstanser att det hotar jobben och att folk kommer att jobba mycket mindre eftersom man inför en inkomstskatt på 10 procent.

Men om vi använder dessa 10 procent i inkomstskatt till att bygga ut barnomsorgen så att föräldrar kan jobba, då blir det större möjligheter att jobba, och då växer jobben i ekonomin.

När man tittar på de samlade effekterna av regeringens politik kan man alltså inte bara titta på skatthöjningarna. Man måste också titta på vad man använder skatterna till. Det är när man gör den samlade bedömningen som man kan se om regeringens politik har en bra jobbeffekt eller inte.

Vi gör dessa skatteförändringar men lägger pengarna på sådant som ökar möjligheterna till jobb, bland annat genom förbättringar i barnomsorgen och äldreomsorgen och genom att vi satsar stort på utbildning genom att fler ungdomar som vill läsa en högre utbildning ska få möjlighet att göra det, genom att alla som är långtidsarbetslösa ska få möjlighet till riktiga jobb och utbildning och genom att långtidsarbetslösa ungdomar ska få möjlighet att jobba i stället för att gå en utbildning. Det är då man får se den samlade effekten av regeringens politik, och det är då vi ser att detta samlat kommer att skapa större möjligheter för jobb och tillväxt än tidigare.

Men det är klart att om vi inte hade haft stora hål i statens finanser, som ni har lämnat efter er, hade vi kunnat gå fram med dessa reformer utan att behöva höja skatterna. Tyvärr ser läget inte ut på det sättet. (Applåder)

anf.16 Erik Ullenhag (FP):

Herr talman! Finansministern är ihärdig. Titta på svensk ekonomi! Vi har låg statsskuld, vi har måttliga budgetunderskott, vi har högst sysselsättningsgrad i hela EU, vi har en mycket stark tillväxt jämfört med andra länder, vi har tillsammans med Österrike lägst långtidsarbetslöshet och vi har skapat över 300 000 nya jobb sedan 2006. Då kan man tänka att du inte gillar den verkligheten och kallar till en pressträff och säger att det är mycket sämre. Vad händer då?

Du fick massiv kritik av Finanspolitiska rådet. Lars Calmfors sade att du inte ger en seriös beskrivning av svensk ekonomi. Det var vad som hände när du försökte beskriva svensk ekonomi.

Du står nu här igen och säger att det nog egentligen är dåligt. Alla de andra har fel. Det är bara du som har sett ljuset. Men lyssna lite grann på Lars Calmfors, Magdalena Andersson, och lyssna lite grann på Konjunkturinstitutet.

Du sade något nytt här i en bisats. Det var lite spännande. Du sade nämligen att det är klart att skatthöjningar påverkar jobben. Det har jag inte läst i den finanspolitiska budgetpropositionen. Kan du berätta varför det inte står i den finanspolitiska budgetpropositionen att skatthöjningar faktiskt påverkar jobben. Det var bra att du erkände detta i riksdagens kammare.

anf.17 Finansminister Magdalena Andersson (S):

Herr talman! Anna Kinberg Batra läste faktiskt alldeles nyss upp just den del av finansplanen där precis detta står.

Erik Ullenhag, nu har Anders Borg och Fredrik Reinfeldt i månad efter månad sagt att varje ny reform måste finansieras krona för krona. Vid Harpsundsöverläggningarna sade de att det under de kommande fyra åren inte räcker att finansiera allt krona för krona. För att nå överskottsmålet 2018 skulle de vara tvungna att genomföra en åtstramning på 25 miljarder kronor. Om det inte finns några pengar för att genomföra reformer och om man ska hålla sig inom de finanspolitiska ramverken måste man därutöver spara 25 miljarder kronor. Man måste strama åt så mycket. Är det en full lada, Erik Ullenhag, eller en tom? (Applåder)

anf.18 Jakob Forssmed (KD):

Herr talman! Det här är en löftesbrottsbudget som är en fara för jobb och valfrihet. Det är höjd skatt på ungas och på äldres arbeten samt höjd skatt för företagare och vanliga löntagare. Det är nedsläckt valfrihet i välfärden.

Regeringen höjer miljöskatter och skatten på alkohol och tobak, därför att det är dåligt med alkohol och tobak och miljöförstöring. Men vad säger det om er syn på arbetets betydelse när de överlägset största skattehöjningarna är på jobben? Du talade tidigare om känslan av att kunna bidra, Magdalena Andersson. Vad säger det då att du höjer löneskatterna för äldre som vill och behöver få bidra på arbetsmarknaden? Och vad säger det att du berättar det först efter valet?

Regeringen riskerar här också stora sociala värden. Fråga dem som jobbar och dem som anlitar äldre i de nya tjänsteföretag som växer fram! De äldre har hittat ett sammanhang, bryter ensamhet och får göra en insats - kanske hos en barnfamilj - samtidigt som lönen omsätts i en liten guldkant på tillvaron. Vad säger det om er syn på arbete?

Vad säger det om er syn när ni vill avskaffa skattereduktionen för gåvor till Stadsmissionen, Läkare Utan Gränser och Unicef? Det är 760 000 svenskar som nyttjar detta, och gåvorna har växt med flera hundra miljoner tack vare den reformen.

Ibland talar man om grön skatteväxling, alltså att man höjer skatten på dålig och miljöstörande verksamhet och samtidigt sänker skatten på arbete eftersom arbete är någonting gott och viktigt för trygghet och välfärd. Men var finns logiken här? Alkohol, tobak och

miljöförstöring, ja - men varför en skatteklubba på jobb och gåvor till världens utsatta?

Jag vill fråga Magdalena Andersson: Varför genomför ni denna rödgröna svartväxling och höjer skatten på jobb och givmildhet? (Applåder)

anf.19 Finansminister Magdalena Andersson (S):

Herr talman! Det gör vi för att kunna genomföra viktiga reformer för jobb.

Vi föreslår en rad reformer för jobb i den här budgeten. Vi satsar på infrastruktur, och vi satsar på jobbtillväxt på landsbygden i form av stärkt kommersiell service och bättre bredband. Vi satsar på möjlighet till kollektivtrafik i våra storstäder, och vi satsar på att renovera miljonprogrammen. Vi satsar på att kunna rusta upp våra skolor, och vi satsar på rejäla utbildningspaket såväl för vuxna och arbetslösa som för våra ungdomar. Vi investerar i att bryta utvecklingen i skolan - och så vidare.

Det är en rad satsningar för att förbättra möjligheten att skapa jobb och långsiktig tillväxt och minska arbetslösheten i Sverige. Men eftersom den förra, borgerliga regeringen lämnade efter sig mycket stora hål i statens finanser finns det inget reformutrymme för att genomföra de här åtgärderna. För att kunna genomföra dessa viktiga reformer måste man i stället hitta finansiering, och då behöver man höja skatten.

Hade allt redan varit nirvana hade vi inte haft 8 procents arbetslöshet. Hade era skattesänkningar varit så fantastiska hade vi inte sett den 8-procentiga arbetslöshet vi ser för innevarande år, utan vi hade sett

något annat. Givet att den tidigare politiken uppenbarligen inte har haft de fantastiska jobbeffekter man fantiserat om är det dags att se att det inte räcker med skattesänkningar för att skapa jobb utan att det behövs en annan politik också.

I den här politiken finns flera förslag som är mycket bra för våra äldre och som också finansieras via skattehöjningarna. Jag tror att Kristdemokraterna ändå skulle kunna tycka att de är intressanta, till exempel att vi sänker skatten för pensionärer och höjer bostadstillägget för de pensionärer som har lägst inkomster. Vi förbättrar äldreomsorgen genom en rejäl satsning på höjd kvalitet via mer personal. Tycker inte Kristdemokraterna att det ändå är bra förslag?

anf.20 Jakob Forssmed (KD):

Herr talman! Ni berättade inte för de äldre före valet att ni skulle slå mot deras möjligheter på arbetsmarknaden. Ni berättade om skattesänkningar för pensionärer.

Vi har sänkt skatten för pensionärer fem gånger utan att genomföra skattehöjningar på deras jobb. Vi vet att ni är vana vid att höja skatten på jobb; det har ni lång erfarenhet av. Men du talar om nirvana i ett replikskifte där jag talar om att ni vill lägga en skatt på gåvor - en skatt för människor som ger pengar till Läkare Utan Gränser.

Skattereduktionen ledde till flera hundra miljoner extra till världens utsatta människor, och du börjar tala om nirvana.

Är det alltså så att ni måste genomföra detta för att klara av att genomföra era olika reformer är det otroligt märkligt. Ni skriver att skattereduktion för gåvor inte är förenligt med inkomstskattelagens

förbud mot avdrag för personliga levnadskostnader - som om detta var "personliga levnadskostnader"! Ni skriver också att det ökar den ideella sektorns verksamhets beroende av enskilda personer. Ja, det är klart - den ideella sektorn *består* av enskilda personer.

Ni lägger skatt på jobb och givmildhet, det är vad ni gör. (Applåder)

anf.21 Finansminister Magdalena Andersson (S):

Herr talman! Nirvanaliknelsen kom sig av att det lät som att du tyckte att allt var så väldigt bra nu, eftersom alla förändringar tycks vara av ondo per se.

Problemet är att det är stora hål i statens finanser. Vi ser ett stort behov till exempel av att de äldre ska kunna få en tryggare vardag genom högre kvalitet i äldreomsorgen. Vi ser också ett stort behov av att förstärka sjukvården. Vi ser nämligen att det är långa köer och personalbrist, och vi ser att vårdplatser stängs. Vi ser kris i förlossningsvården i stora delar av Sverige, och därför ser vi behov av att genomföra stora satsningar på förlossningsvården. För att kunna genomföra detta behöver vi höja skatterna.

En skatt vi höjer något är mycket riktigt den för de pensionärer som jobbar. Jag vill dock påpeka att det fortfarande är billigare att anställa personer över 65 år än att anställa personer under 65 år. (Applåder)

anf.22 Anna Kinberg Batra (M):

Herr talman och ledamöter! Den 9 januari 2007, i en välfylld konferenshall i San Francisco, presenterades den första Iphonen under stor internationell medial uppmärksamhet. I dag tas det närmast för givet

att man har kalendern, telefonen, datorn och tv:n i samma lilla föremål i fickan och att man tar fram det här lilla föremålet om man åker vilse, går vilse eller ska hitta någonstans. Det går att rada upp exempel på hur man med en sådan här liten manick har förändrat vardagen sedan 2006.

Det finns många andra exempel på hur vardagen har förändrats sedan 2006, och de påminner om att det vi i dag tar för givet i vardagen var långt ifrån självklart för åtta år sedan. Det gäller även den svenska inrikespolitiska vardagen.

Efter fem jobbskatteavdrag lönar det sig till exempel bättre att arbeta. Det gör skillnad i sjuksköterskans, brandmannens eller metallarbetarens liv när man har en extra månadslön om året att leva på. Tusentals föräldrar behöver inte längre vänta på att det ska bli måndag för att kunna få tag i en läkare eller ett apotek om barnen blir sjuka på helgen. Det märks i vardagen när valfrihet har blivit en självklarhet, och det märks i vardagen att välfärdens resurser har ökat när vi har haft stark tillväxt - mycket starkare än de länder som har tvingats skära ned under en djup, utdragen lågkonjunktur.

Sverige har i dag högst sysselsättningsgrad i EU, och för första gången arbetar en majoritet av Sveriges kvinnor heltid. Det kanske låter som statistik, men sedan 2006 har vardagslivet förändrats på ett påtagligt sätt för de över 340 000 människor som nu har en väckarklocka som ringer på morgonen, som har kolleger som hälsar vid kaffemaskinen eller som bara upplever självkänslan i att sätta sig på bussen och åka till jobbet.

Det här kommer inte gratis, och vi kan inte ta det för givet. Vi i Sverige står inte starka jämfört med andra länder för att vi har mött

förändring med passivitet. Tvärtom har vi under åtta års tid gått fram med reformer som har gjort det mer lönsamt att arbeta, stärkt svensk konkurrenskraft varaktigt och rustat skolan med mer kunskap. Allt det har vi gjort med fortsatt god ordning i ekonomin.

Med den starka positionen står vår nya regering vid ett vägskäl där man har ett val mellan aktivitet och passivitet. Man har ett val mellan att antingen stärka och slå vakt om Sveriges starka position och fortsätta jobbtillväxten eller att göra någonting annat. Man har ett val mellan att antingen bygga vidare på den inslagna vägen eller att bryta upp och ge upp. I dag fick väljarna besked. Trots det Magdalena Andersson säger i talarstolen är det tydligt att detta inte är någon samarbetsregering. Det här är en svag vänsterregering som står utan riktning vid det viktiga vägskälet, och budgeten kan sammanfattas i tre punkter.

För det första riskerar just Sveriges starka position att försvagas. Magdalena Andersson vill här i dag överge en bärande princip och del av det finanspolitiska ramverket och skjuta upp vägen tillbaka till balans och överskott. Vikten med det är ju att kunna spara i ladorna för sämre tider, för att ha skyddsvallar vid nästa kris. Det kommer en sådan - vi vet bara inte exakt när och hur - och då är det de som behöver samhällets stöd allra mest som står med sämre skydd när krisen slår till.

För det andra riskerar regeringens budget att bromsa jobbtillväxten. Statistiska Centralbyrån presenterar nya sysselsättningssiffror som visar att den breda jobbtillväxt som har lagts grunden för under Alliansens tid i regeringsställning stärks. Den hade vi behövt fortsätta, inte minst för att ge många ungdomar det allra första jobbet och möjligheten att få in den allra första foten på arbetsmarknaden. Men

kärnan i regeringens politik verkar vara att samhällets utmaningar kan mötas med skattehöjningar.

Skattehöjningar är svaret på de flesta frågor får man höra från Magdalena Andersson här i dag. Men att fördyra jobben för unga och samtidigt minska incitamenten för dem som inte arbetar kommer att leda till att jobbtillväxten försvagas. Jobben kan bli färre än vad de annars skulle kunna bli. Det är inte ett paradigmskifte för svensk jobbpolitik, som Stefan Löfven har uttryckt det, utan en återgång till ett Sverige där utanförskapet växte på bekostnad av jobb och tillväxt.

För det tredje skjuter regeringen viktiga reformer och utmaningar på framtiden. Vi börjar se effekterna av vänsterregeringens brist på förberedelse. Dagens budget visar på en regering som endast kan komma överens om återställare eller bakåtsträvare eller att skjuta upp till exempel viktiga utmaningar och reformbehov. Hur blir till exempel industrins elförsörjning eller viktiga infrastrukturinvesteringar som påverkar svensk konkurrenskraft i världen? Hur löses de av att skjuta upp, säga att man återkommer, skjuta dem framför sig?

De här beskeden riskerar att försvaga vår starka ställning. Sveriges utmaningar, industrins utmaningar, utmaningarna för svensk konkurrenskraft blir inte mindre bara för att regeringen väljer att skjuta upp dem.

Herr talman! För nästan tio år sedan samlades vi i Alliansen och förenades av våra värderingar och en insikt om att Sverige kan bättre och att jobben kan bli fler. Då fick vi väljarnas förtroende 2006. Mindre än två år senare mötte vi vår tids svåraste finanskris, den värsta sedan 1930-talet. Det blev snabbt en global skuldskris som avsatte regeringar och skapade enorma klyftor i många länder. Men i Sverige

hände någonting annat. Vi stod emot. Vi höll ut. Vi slapp de dramatiska nedskärningar och försvagningar som många andra europeiska och andra länder tvingades utsätta sina befolkningar för. Och i stället för som i till exempel Danmark, där arbetskraften minskade trots att befolkningen ökade, är det i dag fler som kan och vill arbeta i Sverige. I stället för minskade hushållsinkomster, som i Nederländerna, har de svenska hushållen fått mer pengar att röra sig med. Och i stället för kraftigt ökad statsskuld, som i Storbritannien och många andra europeiska länder, har vi den enda statsskuld i EU som är mindre i dag än 2006.

Herr talman! Vi tänker ta varje möjlighet att påminna vänsterregeringen om att de tar över regerandet i ett land som var på rätt väg, och det behöver vi vara rädda om. Det skulle vi behöva vara rädda om och förstärka.

Sverige är i dag ett land där fler bidrar till välfärden, där lärartätheten ökar, där jobben växer till och där arbetslösheten sjunker. Trots en valrörelse där flera påstod att Alliansens jobbpolitik slitit sönder samhället konstaterar jag att stora delar av politiken ligger fast. Trots Magdalena Anderssons retoriska tonläge konstaterar jag att jobb-skatteavdragen, och därmed de över 100 000 i sysselsättningseffekt som de varaktigt ger, ligger kvar och nu har blivit Magdalena Anderssons egen politik. Men det räcker inte.

Jobben skulle behöva fortsätta växa fram i Sverige. Då skulle det behövas en politik som förstår hur jobben kan växa fram, bli ännu fler och vilka utmaningar jobbskaparna möter i vardagen, som till exempel Boströms Traktor & Maskin i Umeå som jag besökte häromdagen. Jag satt med dem och några av deras kunder och diskuterade villkoren för att driva företag, framför allt i glesbygd där avstånden är stora, där det

blir riktigt kallt på vintern och där man funderar över sådant som vad det kostar att ta sig fram på vägarna, om vägarna håller, om det finns energiförsörjning till basindustri, till att driva både varu- och tjänsteproduktion.

När de och tusentals andra företagare sitter vid köksborden och funderar är det sådana här frågor som avgör om och hur jobben i Sverige kan bli ännu fler: Har vi råd eller kommer det att bli dyrare? Klarar Sverige konkurrensen med andra länder eller ska det bli ännu svårare? Kommer det att bli dyrare och svårare att transportera det vi producerar här inom landet och utåt? Kan vi finansiera viktiga reformer för att bygga Sverige starkare?

Herr talman! Vi ser tecken på en återhämtning i ekonomin, även om vi fortsatt har ett instabilt omvärldsläge. Vi har passerat botten av en djup lågkonjunktur, och vi börjar resa oss. Det är nu ansvarstagandet prövas.

Sveriges sårbarhet mot omvärlden har format en tradition som såväl socialdemokratiska regeringar under Göran Persson som Alliansen under de senaste åtta åren har följt. Vi är stolta över att vi nu över flera olika regeringar har blivit kända i världen för att vara ett land där vi har ordning och reda i de offentliga finanserna, där vi har ett ramverk där balans och överskott ingår även när det politiska trycket är hårt. Vid det vägskälet väljer regeringen att överge ordning och reda och att skjuta det framför sig. Man väljer att svartmåla svensk ekonomi, svika löften, höja skatterna på arbete och skjuta upp och luckra upp budgetreglerna som har byggt svensk ekonomi stark.

Mot detta kommer Alliansen att driva en stark oppositionspolitik. Vi kommer att återkomma till den här kammaren med ett förslag till

helhet som skulle förstärka den svenska jobbtillväxten i stället för att riskera att urholka den, som skulle staka ut kursen för att komma tillbaka till balans och överskott och som skulle fortsätta bygga Sverige starkt i världen. Det förtjänar svensk ekonomi, och det behöver vi mer av. Låt oss återkomma till det i behandlingen av den här budgeten.(Applåder)

anf.23 Finansminister Magdalena Andersson (S):

Herr talman! Nu har det gått ett antal veckor sedan väljarna röstade bort den borgerliga regeringen och Moderaterna tappade mer än var femte väljare.

Efter åtta år av moderatledd regering är resultatet tydligt. Moderaterna kom till ett dukat bord och tog över en statsbudget med ett överskott på 65 miljarder kronor, och ni lämnar nu efter er ett budgetunderskott på 90 miljarder.

Även på andra områden är resultatet tydligt. Vi har högre arbetslöshet än när ni tillträdde, högre långtidsarbetslöshet och högre ungdomsarbetslöshet, skolan har den sämsta utvecklingen av alla jämförbara länder, det har blivit svårare för ungdomar att komma in på högskolan, och pensionärer betalar högre skatt än löntagare. Det är facit efter åtta år med moderatledd regering. Väljarna var inte överentusiastiska.

På ett område har Moderaterna dock rönt stora framgångar, och det är deras stora arbetsmarknadspolitiska flaggskepp fas 3, som ni har gjort till en av Sveriges största arbetsgivare. Den nya regeringen har för avsikt att avskaffa fas 3 och erbjuda alla som finns där tillgång till riktig utbildning eller till jobb med kollektivavtalsenliga löner. Vi tycker att det är bättre att människor får möjlighet att utbilda sig eller

utföra arbetsuppgifter som behövs i samhällsekonomin. Det tycker vi är bra politik. Men Moderaterna gick ju på val till att man skulle behålla fas 3. Poängen med fas 3 är ju att man inte ska få utföra riktiga arbetsuppgifter. Det var ett väldigt tydligt löfte till väljarna att långtidsarbetslösa inte ska få arbeta.

Jag utgår från att det här kommer att vara en del av er budget, så min fråga till dig är nu: Varför är det så viktigt att behålla fas 3, och kan du berätta för mig vilka tre saker som du tycker är allra bäst med fas 3? (Applåder)

anf.24 Anna Kinberg Batra (M):

Herr talman! Tack, Magdalena Andersson! De individer som finns i sysselsättningsfasen, som Magdalena Andersson står här och raljerar över, har haft problem på arbetsmarknaden av allra värsta sort och behöver mycket hjälp för att komma tillbaka. Det är individer som den regering där Magdalena Andersson var statssekreterare stämplade ut ur arbetsmarknaden för att snygga till statistiken i högkonjunktur.

Vi har i en djup och utdragen lågkonjunktur fått en svensk ekonomi där jobbtillväxten sker på bred front, där fler får sitt första steg in på arbetsmarknaden och där det är över 340 000, betydligt fler än så enligt siffror som kom i dag, som går till jobbet på morgnarna. Det är viktigt, och det hade vi behövt förstärka.

Därför undrar jag varför Magdalena Andersson inte tog chansen att ge besked om hur jobben ska bli fler i sin budgetproposition, varför hon inte tog chansen i sitt 15 minuters anförande att ge besked om hur jobben ska kunna bli fler eller varför hon inte tog chansen i den här repliken att visa hur jobben skulle kunna bli fler med regeringens

budgetproposition.

Faktum är att det är svårt för Magdalena Andersson att förklara hur fler ungdomar ska kunna ta sig in på arbetsmarknaden om det blir över 40 000 kronor dyrare per år att anställa var och en eller hur vi ska kunna hjälpa dem som behöver samhällets stöd allra bäst om vi inte har starkare tillväxt i ekonomin, för det är nämligen därifrån resurserna till välfärden kommer.

Var finns jobben i regeringens budgetproposition, Magdalena Andersson? (Applåder)

anf.25 Finansminister Magdalena Andersson (S):

Herr talman! Jobben i Socialdemokraternas budgetproposition finns i en aktiv näringspolitik där vi satsar mer på företagande, mer på export, mer på ungt företagande, mer på turism, mer på ekoturism och mer på miljöexport.

Vi satsar mer på investeringar i infrastruktur, såsom järnvägsunderhåll, kollektivtrafik i våra städer och bredband på landsbygden.

Vi satsar mer på utbildning. Ungdomar får möjlighet att gå på högskola, och de som inte har gymnasieutbildning får gå på komvux och yrkesvux. Vi satsar mer på yrkeshögskola och folkhögskola.

Vi satsar på mer arbetsmarknadspolitik. De som är i fas 3 ska få jobba i stället för att sitta i påhittade åtgärder i fas 3. Ungdomar ska få möjlighet att jobba eller gå en utbildning.

Dessa jobbförslag finns i regeringens budget.

Jag frågar Anna Kinberg Batra igen: Vilka tre saker tycker du är allra bäst med fas 3? (Applåder)

anf.26 Anna Kinberg Batra (M):

Herr talman! Att hjälpa individer som har stått utanför arbetsmarknaden i åtta tio år tillbaka efter allra bästa förmåga är humant och viktigt och ger ett samhälle där vi ser alla individer och vill att alla ska komma till sin rätt.

Att jobben blir ännu fler är en kärna i Alliansens politik, och den tänker vi återkomma till i vår motion.

Låt oss stanna till vid den aktiva näringspolitik som Magdalena Andersson talar så fint om. Den summerar sig till ungefär ½ miljard i budgetpropositionen. Det ska jämföras med att det är ungefär 40 gånger så stora skattehöjningar på att till exempel anställa unga och äldre samt för akademiker att arbeta mitt i livet.

På punkt efter punkt tar regeringen från ungdomar chansen att få sitt första jobb för att ge till dem som inte arbetar. Hur ska man då få fram resurser till att till exempel hjälpa dem som behöver lite hjälp tillbaka till arbetsmarknaden? De får det just svårare med regeringens politik och mycket svårare att få sitt allra första jobb. (Applåder)

anf.27 Oscar Sjöstedt (SD):

Herr talman! Det vanliga i replikskiften är att belysa det man inte är överens om och försöka påvisa varför ens motståndare är helt fel ute.

För ovanlighetens skull tänkte jag göra precis tvärtom.

Jag ska tala om sådant som jag uppfattar att Sverigedemokraterna, Moderaterna och resten av Alliansen är hyfsat överens.

Om jag har uppfattat saker och ting rätt ser ni i Alliansen i princip samma problem som vi gör med Socialdemokraternas så kallade traineejobb. Ni har mig veterligen inte gått till val på höjda inkomstskatter. Det har inte vi heller. Ni vill inte höja skatten för äldre som är kvar på arbetsmarknaden. Det vill inte vi heller. Vi har inte heller några ambitioner att avveckla den svenska kärnkraften.

Vi skiljer oss ganska mycket vad gäller synen på vinstutdelning i välfärden, men har jag uppfattat saken rätt är vi i alla fall överens om att lagen om valfrihet ska vara kvar.

Jag hoppas också innerligt att du, Anna Kinberg Batra, kan få med dig dina allianskamrater så att blir en majoritet i kammaren mot att införa en tredje pappamånad.

När det kommer till dessa frågor vill jag vara tydlig och deklarerar min och mitt partis ståndpunkt: Vi kommer att göra allt som står i vår makt för att sätta stopp för dessa och andra dumheter.

Min fråga till dig, Anna Kinberg Batra, är: Vad är er strategi för att stoppa dessa förslag som har en sådan uppenbart tydlig negativ inverkan på sysselsättning och tillväxt?

anf.28 Anna Kinberg Batra (M):

Herr talman! I valrörelsen var vi tydliga med två saker i detta replikskifte. Det ena var att Alliansen vill fortsätta att driva en jobbskapande och tillväxtstärkande ekonomisk politik. Det ligger till grund för den motion som vi lägger fram på riksdagens bord om ungefär två veckor, och då återkommer vi i ett antal frågor. Jag kan dock redan nu avslöja för kammaren att vi sätter jobben och tillväxten i centrum.

Det andra vi var tydliga med var att vi inte tänker förhålla oss till Sverigedemokraterna. Skälet är att vi har så fundamentalt olika syn på vad som bygger svensk ekonomi så stark. Jag har stått i ett antal budgetdebatter med inte just Oscar Sjöstedt men med hans olika företrädare genom åren. Då brukar vi hamna i, och det tror jag att vi gör i dag igen, en skillnad i synen på var välförhållanden i Sverige kommer från.

Helheten i vår budgetpolitik bygger på att bejaka att Sverige är öppet, att bejaka att vi är en liten, öppen ekonomi i en orolig värld där jobben och resurserna till välfärden - skolan, pensionärerna och vården, allting vi tycker är viktigt - till exempel kommer av att exportindustrin kan vara så öppen som möjligt mot resten av världen.

Vi är inte intresserade av att plocka ut den ena eller andra delen och diskutera det i ett replikskifte. Vi kommer att lägga fram en helhet för jobb och tillväxt som jag är övertygad om skulle göra Sverige större nytta än den jobbfientliga politik som regeringen presenterar i dag som en helhet.

Under hösten är det helheterna som ställs mot varandra. Vår helhet kommer att fokusera på att öppenhet gör Sverige starkt och att Sverige

blir ännu starkare om fler från hela världen kommer i arbete.
(Applåder)

anf.29 Oscar Sjöstedt (SD):

Herr talman! Det var bara ett par veckor sedan herr talmannen ställde en fråga till oss ledamöter i kammaren. Frågan var om vi kunde godkänna Stefan Löfven som statsminister. 49 av oss röstade nej, och jag var en av dem som tryckte på nej-knappen.

Anna Kinberg Batra var inte en av dem. Hon medverkade i stället till att släppa fram en regering, en ministär, som lägger fram en proposition med höjda skatter på allt vad sysselsättning och tillväxt heter - på jobb, på landsbygd och på äldre på arbetsmarknaden - och med en avveckling av kärnkraften. Listan kan göras längre. Anna Kinberg Batra får själv svara på frågan varför hon släppte fram en så uppenbart tillväxtfientlig regering.

Låt mig förtydliga: Vi är beredda att göra vad som krävs för att stoppa det andra gängets dumheter. Är du och ditt parti, Anna Kinberg Batra, beredda att lägga prestigen åt sidan och fokusera på Sveriges bästa?
(Applåder)

anf.30 Anna Kinberg Batra (M):

Herr talman! Även på den punkten var vi tydliga i valrörelsen. Skulle väljarna bestämma sig för att ge vänsterblocket större parlamentariskt underlag än Alliansen, vilket jag givetvis beklagar att de gjorde, var vi beredda att släppa fram en vänsterregering.

Mot denna regering kommer vi att driva en oppositionspolitik i sak, och jag hoppas att Alliansen får förtroende att byta ut vänsterregeringen 2018. Det är ett viktigt besked till väljarna.

Vi ska vara seriösa i kammaren med att den med störst underlag för sin helhet ska kunna vinna en budgetvotering. Helheten ska vi bedöma i sak, och det är viktigt även denna eftermiddag. Har man en helhet som bygger på att man tar avstånd från öppenhet är det inte intressant för vår del att ha vidare diskussioner. Det är på detta vi bygger ställnings tagandet att inte förhålla oss till Sverigedemokraterna.

Alliansen tar ansvar för en helhet där vi bejakar öppenhet, stärker svensk exportindustri och definitivt avstår från chockhöjda skatter på arbete. Den debatten tänker vi fortsätta att föra under hösten.

anf.31 Ulla Andersson (V):

Herr talman! Det är intressant att höra hur upprörda Sverigedemokraterna är över att Sverige får en fördelningsprofil som gynnar låginkomsttagare och kvinnor. Det är värt att lägga på minnet.

Vänsterpartiet och regeringen lägger i dag fram en budget med reformer som kommer att ha stor betydelse i många människors liv. Deras livsvillkor kommer att förbättras, och deras trygghet och frihet kommer att öka. Det gäller framför allt för oss kvinnor.

Det handlar om fler anställda i äldreomsorgen så att kvaliteten och därmed de anställdas arbetsvillkor kan förbättras och så att vi kvinnor slipper rycka in på vår fritid när äldreomsorgen inte är tillräckligt utbyggd.

Det handlar om mer resurser till sjukvården för bättre kvalitet och bättre arbetsvillkor, och det handlar om en förlösningssvård där kvinnor ska kunna känna sig trygga när de ska föda barn. Det är gratis medicin för alla barn så att man som förälder ska slippa välja mellan astmamedicin och vinteroverall.

Det handlar om en höjd socialbidragsnorm för barn och om höjt underhållsstöd för alla ensamstående föräldrar. Väldigt många föräldrar, framför allt kvinnor, kommer nu att slippa den där klumpen i magen som de annars går omkring med.

Vi lägger fram konkreta förslag för att bekämpa barnfattigdomen - vi debatterar den inte bara. Vi ökar helt enkelt tryggheten och friheten. Det är reformer ni i Alliansen kunde ha gjort, men i stället valde ni alltid skattesänkningar, skattesänkningar och skattesänkningar. Det har inneburit att inkomstskillnaderna mellan könen har ökat kraftigt, långtidsarbetslösheten har accelererat och antalet anställda i välfärden har urholkats liksom människors trygghet.

Sjuka och arbetslösa har jagats för att disciplineras, kontrolleras och ifrågasättas. Ni har genomfört reformer som stupstocken, fas 3 och straffskatt på pensionärer - reformer som undergräver människors värdighet. Nu tas de bort.

Min fråga till dig, Anna Kinberg Batra, är: Så här i eftertankens kränka blekhet, finns det kanske en del att ångra?

anf.32 Anna Kinberg Batra (M):

Herr talman! I detta nu när vi står här är det snart hämtningsdags på Sveriges förskolor, fritidshem och skolor där de över 100 000 som

jobbar är fullt upptagna med att få vardagen att fungera för sig själva, för barnen och för familjerna som har sina barn där. Allt det är möjligt enbart om vi får fram resurser till välfärden.

Under de senaste åtta åren har välfärdens resurser ökat betydligt tack vare att vi haft en ekonomi som växer. Det beror på att människor har kunnat gå till jobbet på morgnarna och dessutom få lite mer över. Så hänger det ihop - annars hade vi haft sämre tillväxt.

Om Ulla Andersson hade fått ännu större genomslag för sin ekonomiska politik än vad hon nu fått och i stället fått igenom till exempel sitt förslag om 30 timmars arbetsvecka hade hon fått ned skatteintäkterna till offentlig sektor med över 300 miljarder kronor. Bara till kommuner hade det blivit över 100 miljarder mindre i skatteintäkter. Hur skulle det förbättra välfärden eller förbättra för dem som behöver samhällets resurser, Ulla Andersson? (Applåder)

anf.33 Ulla Andersson (V):

Herr talman! Det finns en grundläggande skillnad mellan oss och Moderaterna. Vi menar att människor vill arbeta. Man vill kunna bidra till sin egen försörjning. Man vill bidra till samhällsbygget. Ni moderater menar att människor inte vill arbeta. Ni menar att arbetslösheten är människans eget fel. Ni jagar, disciplinerar och kontrollerar dem i stället för att ge dem utbildnings- och omställningsmöjligheter och investera i fler jobb. Det är en omfattande skillnad på den politiken.

Ja, vi vill ha ökade intäkter till välfärden, för vi vet att det ger fler jobb och en bättre ekonomisk utveckling. Framför allt är det bra för oss kvinnor. De kvinnor i förskolan som Anna Kinberg Batra pratade om - de som jobbar där - vill ha fler arbetskamrater och mindre

barngruppsstorlekar. Vi vill ha fler anställda i äldreomsorgen och sjukvården, för vi vet att det är vi som drabbas när de verksamheterna inte fungerar. Nu tar vi steg i den riktningen, bort från skattesänkningar och kränkningar av människor till satsningar på konkreta jobb som gör skillnad i människors liv, framför allt kvinnors liv.

anf.34 Anna Kinberg Batra (M):

Herr talman! Sedan 2006 har välfärden ökade resurser, lärartätheten är högre, köerna i vården är kortare och fler kvinnor än någonsin arbetar heltid.

Människor vill i allra högsta grad arbeta. Statistiska centralbyrån har mätt detta och säger att det nu är över 4,8 miljoner som arbetar i Sverige. Frågan är om människor med Vänsterpartiet får arbeta i den utsträckning de skulle vilja. Hur blir det med resurserna till välfärden om man minskar arbetstiden, om man försämrar valfriheten och om man riskerar sämre tillväxt framöver?

Jag vill avsluta det här replikskiftet med att, för all del mycket motvilligt, gratulera Ulla Andersson. Jag vet att hon är en skicklig debattör och politiker, och det råder inget tvivel om att hennes politik har fått genomslag hos Magdalena Andersson. Men det är jobben och resurserna till välfärden som får betala priset för den tillväxtfarliga politiken. (Applåder)

anf.35 Oscar Sjöstedt (SD):

Herr talman! Det var nog inte bara jag som tog del av finansministerns föredragning i förra veckan om läget i den svenska ekonomin. Finansministern tycktes då vara lite nedstämd över detta läge. Man

kom, som ni känner till, till en "tom lada", med ett "barskrapat" bord. Det var även oklart om ens själva bordet var kvar.

Just det tillståndet kan vi givetvis inte skylla finansministern för, oavsett om det stämmer eller inte. Däremot måste det väl ändå i rimlighetens namn konstateras att det var just ett ansträngt läge, vilket även den tidigare finansministern påpekade under ganska lång tid. Jag är såklart inget jättefan av Anders Borg, men det som förvånar mig är att finansministern blir förvånad över att läget i våra statsfinanser ser ut precis på det sätt som beskrivits under det senaste året.

Vi har alltså en före detta finansminister som förklarat att vi inte har råd att göra någonting alls, och sedan har vi en nyttillträdd finansminister som känner sig manad att kalla till en presskonferens där hon förklarar att vi inte har råd att göra någonting alls.

Herr talman! Däremot - och det är en kursändring, vilket är viktigt - förklarar den nya finansministern att eftersom vi inte har råd med någonting alls måste vi ge avkall på överskottsålet. Detta överskottsål har tjänat Sverige väldigt väl, och det är därför med tilltagande förvåning som jag ser att det är Socialdemokraterna som tar initiativ till att om inte avskaffa det så åtminstone lägga det på en lägre ambitionsnivå. Jag misstänker starkt att det är deras två vänsterradikala samarbetspartier som ligger bakom och spökar.

Jag vill göra klart för kammarens ledamöter att Sverigedemokraterna på intet sätt kommer att bidra till att urholka det finanspolitiska ramverket. Regeringspartiernas möjligheter att få igenom denna budgetproposition i den här kammaren har inte ökat efter detta.

Herr talman! Att det behövs budgetförstärkande åtgärder är fullständigt uppenbart. Det innebär dock inte att skatterna måste höjas. Det innebär faktiskt - hör och häpna - att man kan syna vissa utgiftsområden ordentligt.

Bland det första den nyttillträdda regeringen gjorde var att ansluta sig till den tidigare migrationspolitiska överenskommelsen mellan Alliansen och Miljöpartiet. Denna överenskommelse kostar enorma summor pengar varje år och gör att våra grannländer inom Norden och Europa undrar om inte vi i Sverige har gått och blivit lite tokiga. Denna uppgörelse gör att vi inte har råd med någonting annat, och i den mån vi har råd med något måste vi kasta bort det gamla överskottsålet och i stället låna pengar till den.

Om man ändå inte har råd, vad gör man då? Man höjer inkomstskatterna för dem som jobbar, vilket leder till färre jobb. Man höjer skatterna för de äldre på arbetsmarknaden, vilket leder till att de väljer att gå i pension i stället för att stanna kvar på arbetsmarknaden i ett, två, tre eller fyra år till.

Man höjer skatterna för landsbygden och jordbruket, vilket leder till högre arbetslöshet även där. Och - som den sista spiken i kistan, om det inte var tillräckligt - straffbeskattar man bort den svenska kärnkraften och tvingar på så sätt, i förlängningen, i princip hela basindustrin att flytta utomlands eller lägga ned.

Som en ytterligare bonus, om detta inte räcker, vill man även lägga ned Bromma flygplats, bara för att slå ned ytterligare en spik i näringslivet och i allt vad tillväxt och sysselsättning heter i Sverige.

Som en liten parentes vill man också inskränka vanliga, hederliga familjers möjligheter att själva disponera sin tid genom att ytterligare tvångskvotera föräldraförsäkringen.

Herr talman! I detta nu pågår en tämligen omfattande militär operation i Stockholms skärgård. Jag tror egentligen inte att någon har missat dramatiken, så jag behöver nog inte gå in på allvaret i det hela. Det intressanta att fråga sig här är givetvis: Hur yrvaken får man egentligen vara som politiker? Faktum är att samtliga övriga sju riksdagspartier har medverkat till och drivit på demonteringen och desarmeringen av den svenska militära förmågan. Det är fakta. Från regeringen Carlsson i slutet på 80-talet, då försvarsutgifterna låg på mycket välbehövliga 2,5 procent av bnp, har de sedan minskat - till regeringen Bildt, tillbaka till regeringen Carlsson, till regeringen Persson, till regeringen Reinfeldt och nu slutligen till regeringen Löfven, där man nöjer sig med en ambitionsnivå på strax över 1 procent av bnp.

Trots att alla övriga partier bär skulden för denna utveckling försöker man ge sig på någon sorts blame game, där det egentligen är någon annan än just en själv som har ansvar för utvecklingen. Det, mina damer och herrar och riksdagsledamöter, är inte förtroendeingivande. Inte heller är det tillräckligt med symboliska höjningar, som i absolut bästa fall kompenserar för inflationen. Det behövs ordentliga satsningar på den svenska Försvarsmakten för en högre ambitionsnivå. I Sverigedemokraternas senaste budgetförslag - alltså för ganska exakt ett år sedan - stärkte vi anslagen till försvaret med 24 miljarder kronor under budgetperioden utöver vad regeringen satsade. Givet det läge vi ser i vår omvärld har jag svårt att se att vi skulle lägga oss på en lägre ambitionsnivå i dag. Det är därför beklagligt, om än knappast förvånande och inte heller unikt på något sätt i modern svensk politisk historia, att man med denna budgetproposition lägger sig på en sådan

extremt låg ambitionsnivå.

Herr talman! De som känner mig väl vet att jag brukar uttrycka mig ganska försiktigt och oftast också ganska rationellt. Men när det kommer till Magdalena Andersson och den ministär som hon företräder blir jag genuint livrädd. Snälla, sluta förstöra mitt land!

Om mindre än två veckor kommer mitt parti att presentera vårt budgetförslag. Förslaget kommer att visa på respekt för det finanspolitiska ramverket och respekt för överskotts målet. Det kommer att innehålla satsningar på utbildning, sysselsättning och tillväxt. Det kommer även att innehålla förslag på besparingar. Vi avser att göra kraftiga besparingar inom utgiftsområdena migration, integration och internationellt bistånd. Därför kommer det att visa sig att vi kan lägga fram en budget för tillväxt och sysselsättning utan att äventyra det finanspolitiska ramverket. (Applåder)

I detta anförande instämde Kent Ekeröth, Sven-Olof Sällström och Tony Wiklander (alla SD).

anf.36 Ulla Andersson (V):

Herr talman! Det här är inte ditt land, Oscar Sjöstedt. Det här är vårt land. Det här är ett land som vi alla är med och bygger, och vi bidrar med vår arbetskraft, vårt hjärta och vår solidaritet. Utan det hjärtat, den arbetskraften och den solidariteten vore inte detta land vad det är. Det handlar om människor av alla olika kulörer, kön och åldrar - oavsett vad ni tycker om det. Det här är ett land för alla människor som inte ställer människa mot människa.

Sverigedemokraterna är ett parti som under förra mandatperioden var med och sänkte skatten för bankerna. Jag kan lova att det gick till herrar med tjocka plånböcker. Det var en skattesänkning som motsvarade lönerna för 10 000 undersköterskor eller 8 000 byggnadsarbetare. De pengarna hade behövts till en utbyggd äldreomsorg eller en bättre sjukvård.

Ni var dessutom med och straffbeskattade pensionärer, för ni har stått bakom varje skattesänkning för löntagare som inte pensionärerna har fått. Straffskatt på straffskatt har ni varit med och genomfört. Sedan går ni helt plötsligt ut i valrörelsen och kräver höjd bankskatt och att straffbeskattningen av pensionärer ska bort. Låt mig säga att det luktar hyckleri. Nu när det finns en budget på riksdagens bord där bankskatt införs och straffskatten på pensionärer tas bort hotar ni med att rösta ned denna budget. Jag kallar det för dubbelhyckleri.

Jag skulle vilja fråga dig, Oscar Sjöstedt: Är det hyckleri, eller är det dubbelhyckleri? (Applåder)

anf.37 Oscar Sjöstedt (SD):

Herr talman! Det där var en av de mest förvirrade inledningar på ett replikskifte jag har hört.

Låt oss gå tillbaka till sakfrågan; detta är ändå en budgetdebatt. Sverigedemokraterna har aldrig sänkt skatterna för banker. Det är någonting som man har kokat ihop på Vänsterpartiets partikansli i någon form av genuin och total förvirring - jag vet inte riktigt hur jag ska beskriva det. Det har aldrig skett. Det vi däremot har gjort är att vi har ställt oss bakom det förslag som kom i en tidigare

budgetproposition om att sänka bolagsskatten så att den ligger på en nivå i paritet med EU-genomsnittet. Det är lämpligt, för om Sverige har en bolagsskatt som ligger kraftigt över EU-snittet förlorar vi i konkurrenskraft mot omvärlden. Det har vi alltså gjort, men sänkningen riktar sig inte explicit mot banker utan mot samtliga bolag som gör en vinst.

Mycket riktigt kommer vi i det alternativ som vi ska lägga fram nu att föreslå en bankskatt som egentligen motsvarar det förslag som Företagsskattekommitténs betänkande gick ut på. När vi har den statliga offentliga utredningen i ryggen kände vi att det var läge att ta efter det förslaget.

Däremot, Ulla Andersson, inrättades en stabilitetsfond i Sveriges riksdag precis innan vi kom in i riksdagen. Det var ett enigt beslut, så jag utgår ifrån att även Vänsterpartiet var med i det. Där tillsköt man till början ganska mycket skattepengar, som du kanske minns. Vi har i varje budgetalternativ som vi har lagt fram sagt att vi vill ta tillbaka de skattemedel som gick in i denna stabilitetsfond och dubbla bankernas avgifter till den. Vi vill ta tillbaka dessa skattemedel till statskassan. Det har ni röstat emot hela tiden, och ni ville inte heller ha det så från början.

Varför var det så viktigt för Vänsterpartiet att skattebetalarna ska finansiera bankernas risker? (Applåder)

anf.38 Ulla Andersson (V):

Herr talman! Jag förstår att Sverigedemokraterna tycker att det är förvirrat när man talar om solidaritet, värme och alla människors lika värde och att man inte ska ställa människa mot människa.

Den bolagsskatt som ni var med och sänkte, Oscar Sjöstedt, gav drygt 4 miljarder till bankerna. Sverige har bland de lägsta bolagsskatterna över huvud taget; den faktiska bolagsskatten är 12,7 procent. Det ser ni om ni läser Skatteverkets årsbok.

Jag förstår att ni blir upprörda när jag påtalar att ni är ett parti som har sänkt skatten för bankerna motsvarande lönerna för 10 000 under-sköterskor och att ni har varit med och straffbeskattat pensionärerna gång på gång. Det ni håller på med är hyckleri. Nu säger ni helt plötsligt: Nej, det har vi aldrig gjort! Nu kommer vi att höja skatten för bankerna, och pensionärernas straffbeskattning ska tas bort! Och så finns det en budget på riksdagens bord som ni är upprörda över för att det är just detta den innebär.

Ni verkar ogilla en bra fördelningspolitik om den gynnar låginkomsttagare. Om den däremot gynnar höginkomsttagare verkar ni vara väldigt nöjda och belåtna. (Applåder)

anf.39 Oscar Sjöstedt (SD):

Herr talman! Det fungerar så att om man sänker en skatt på vinster, som bolagsskatten är, kommer alla som gör vinster att gynnas av den skatten, Ulla Andersson. Vi är alla på det klara med att Vänsterpartiet hatar vinster; det är alldeles uppenbart.

Vi har i varje enskilt budgetförslag sedan vi kom in i den här kammaren haft en betydligt högre ambitionsnivå när det gäller att eliminera eller åtminstone reducera den extra beskattningen på pensionärer. Det är du medveten om. Vi har haft en betydligt högre ambitionsnivå än vad ditt parti har haft, så kalla det inte för hyckleri!

Nu har vi en ännu högre ambitionsnivå. Nu ser vi nämligen att det mot slutet av den här mandatperioden finns utrymme för att inte bara reducera skatteskillnaden utan helt eliminera den. Och det kommer vi att budgetera för. Det kommer vi att ha med i vårt budgetalternativ. Det har du uppenbarligen inte med i ditt budgetalternativ.

Vi har alltså en budget där vi helt tar bort skatteskillnaden mellan löntagare och pensionärer. (Applåder)

anf.40 Janine Alm Ericson (MP):

Herr talman! Det har varit en dyster stämning i kammaren hittills i dag. Många har talat om farhågor inför framtiden och om problem och svårigheter av alla de slag. Det är sant att det finns mycket i omvärlden som inger oro just nu: ebolaepidemi, krig, terror och grymhet. Trots det måste jag säga att jag känner hopp. Jag känner hopp om framtiden och om att problemen ska kunna lösas i världen och i Sverige. I regeringsförklaringen sade statsministern att Sverige ska vara en global förebild genom vår utveckling, vår jämlikhet och vårt ledarskap i klimatomställningen. Det ger mig hopp och gör mig stolt.

Att hejda klimatförändringen är vår tids största utmaning. Det är fortfarande möjligt att rädda vår planet, bara vi arbetar medvetet och beslutsamt. Sådant arbete är viktigt, inte minst för framtiden på landsbygden. Det har jag sett tydligt under min tid som politiker i Alingsås och Västra Götalandsregionen.

Ska vi fortsätta vara beroende av olja, eller ska bönder kunna producera bränsle från egna gårdar? Ska vi ha mat som har åkt lastbil över halva Europa, eller ska vi köpa närodlat mat från gården bredvid?

Det är lika viktigt att bidra till klimatarbete i fattiga länder som har drabbats hårdast av klimatförändringen. Att sätta upp långsiktiga mål för klimatarbetet här hemma genom ett klimatpolitiskt ramverk är också helt nödvändigt. Det har regeringen beslutat sig för att göra, och det ger hopp för framtiden.

Regeringen satsar också på investeringar i sådant som moderniserar Sverige och sätter fart på klimatomställningen. Det har det goda med sig att det ger jobb och stimulerar ekonomin.

I den budget som har presenterats i dag finns till exempel investeringar i underhåll så att tågen kan börja gå i tid och människor kan vara säkra på att de kommer fram. Och det finns investeringar för att rusta upp miljonprogramsområdena och samtidigt göra dem mer energismarta. Det är en nödvändighet att förbättra bostäderna för människor i områden där underhållet har varit eftersatt under lång tid. Samtidigt ger det många jobb, och det bidrar till klimatomställningen. Det är att modernisera Sverige.

Herr talman! Det har sagts mycket i den här kammaren om problemen i den svenska skolan, men även här känner jag i dag mest hopp inför framtiden. När regeringen nu bjuder in till nationell samling för att lyfta upp läraryrket, när jag ser förslagen om mer tid för eleverna med sina lärare och särskilda satsningar på skolor med låga resultat fylls jag av optimism. Det går att förändra. Vi kan återigen få en skola i världsklass där barn och ungdomar både kan känna trygghet och få de kunskaper de har rätt till.

En skola som ger varje pojke och flicka lika möjligheter inför framtiden är också ett stort och viktigt steg mot ett jämställt Sverige. Under en lång period har jämställdhetsarbetet stått stilla, men nu tar

regeringen flera steg för att snabba upp det. Den budget som har presenterats i dag bidrar till att stärka den ekonomiska jämställdheten mellan kvinnor och män. Nu införs äntligen en tredje öronmärkt månad i föräldraförsäkringen. Det kommer att leda till att barn får tillbringa mer tid med båda sina föräldrar och att mammor löper mindre risk att halka efter på arbetsmarknaden. Det ger barnen förebilder att ta med sig i sitt eget liv och i sitt eget föräldraskap i framtiden.

Herr talman! Jag är stolt över de avtryck som Miljöpartiet har satt i budgetpropositionen. Alltsedan partiet grundades har vi byggt vårt arbete på solidaritet med naturen, med kommande generationer och med världens alla människor. Därför är jag stolt över den klimat- och miljöpolitik som har presenterats i dag. Man kan inte be naturen vänta till senare, men det är så det har fungerat under alldeles för lång tid. Därför är jag stolt över förbättringarna i skolan som kommer att gynna våra barn och deras barn. Och därför är jag stolt över den här regeringens jämställdhetspolitik.

Det är 33 år sedan Miljöpartiet bildades. I dag är vi med och gör politiken grönare i över hundra kommuner och landsting, i EU-parlamentet, i riksdagen och i regeringen. Men som situationen är här i riksdagen kan vi bara genomföra grön politik om vi samarbetar med flera partier. Det är vi vana vid från kommunpolitiken och EU-parlamentet, och jag har själv goda erfarenheter av det. Från det tar jag med mig en vilja att ta gemensamt ansvar. Jag har gott hopp om att vi kan göra det tillsammans för ett Sverige som håller ihop. (Applåder)
I detta anförande instämde Jonas Eriksson (MP).

anf.41 Anna Kinberg Batra (M):

Herr talman! Jag vill önska Janine Alm Ericson välkommen till finansutskottet och till den här kammaren. Det är i alla fall första gången som vi står här tillsammans.

Janine Alm Ericson känner hopp och säger att det går att förändra. Mot bakgrund av det vill jag fråga exakt hur nöjd hon är med några av de vallöften som Miljöpartiet hade så hög profil kring.

Tidigare under debatten har några av oss talat om till exempel energi försörjningen. Sverige är det land i EU som har högst andel förnybar energi. Vi har minskade utsläpp, men vi har också industri och jobb som är beroende av fossilfri elförsörjning som till närmare hälften kommer från kärnkraften. Miljöpartiet gick ut hårt i valrörelsen och lovade stängning av två reaktorer under mandatperioden. Den ena frågan är därför: Hur nöjd är Janine Alm Ericson med genomslaget för energipolitiken?

Den andra frågan måste gälla försvarsanslagen. Jag välkomnar att regeringen, där Miljöpartiet nu ingår, har accepterat och mött Alliansens förslag om att stärka till exempel svensk incidentberedskap. Men det står i ganska bjärt kontrast till de kraftigt minskade anslag som Miljöpartiet tidigare har föreslagit i den här kammaren.

När det kommer till en realitet om hur jobben skapas och hur vi tar ansvar för svensk ekonomi i en orolig omvärld vad är det då som Janine Alm Ericson är så stolt över att ha varit med om att förändra? Det är inga större förändringar på miljöområdet, det är dyrare för småföretagen, det blir inga stängda reaktorer och det blev just större försvarsanslag.

anf.42 Janine Alm Ericson (MP):

Herr talman! När det gäller energipolitiken har Miljöpartiet varit tydligt med att vi har ett mål om 100 procent förnybar energi. Vi ser att vi kommer att nå det med de förslag som föreligger.

Anna Kinberg Batra talar om kärnkraft och huruvida vi ska stänga reaktorer eller inte. Med de förslag som föreligger ser det ut som att reaktorer kommer att stängas av ekonomiska skäl. Det är reaktorer som sannolikt skulle ha behövt tas ur bruk de närmaste åren även utan vår överenskommelse.

Nu ger vi en tydlig signal till näringslivet om att det är förnybart som är framtiden. Jag är helt övertygad om att det kommer att stärka Sveriges konkurrenskraft. Företagen efterfrågar i många sammanhang långsiktiga spelregler. När vi är tydliga med energipolitiken får de det och har en möjlighet att ställa om.

Kärnkraften är också dyrare än till exempel ny vindkraft. Vi har Finlands nya kärnkraftverk som exempel. Det började byggas 2005 och skulle vara klart 2009. Det är ännu inte klart och har kostat minst 40 miljarder mer än man sade. Elräkningen för de finska konsumenterna kommer att bli betydligt högre än om man hade byggt vindkraft för pengarna.

När det gäller försvarsanslagen som Anna Kinberg Batra var inne på står regeringen bakom de slutsatser som Försvarsberedningen lade fram i våras, och så gör även vårt parti. Det är viktigt att beslut om försvaret fattas i brett samförstånd och inte blir föremål för politiskt käbbel.

anf.43 Anna Kinberg Batra (M):

Herr talman! Vi får återkomma i debatter om var Miljöpartiet egentligen står nu för tiden. Om man tittar på till exempel småföretagssidan sade ju finansmarknadsminister Per Bolund bara för något år sedan att det inte var rimligt att ta bort nedsättningen av arbetsgivaravgifterna för unga eftersom det skulle få skadliga effekter. Nu när socialdemokrater och miljöpartister samarbetar låter det annorlunda, och det blir svårare för ungdomar att få sitt första jobb.

Vad regeringen egentligen är överens om när det gäller kärnkraften och industrins energiförsörjning får vi nog återkomma till, särskilt i debatter med socialdemokratiska företrädare som inte alltid låter riktigt som Janine Alm Ericson i den frågan.

Men den viktigaste frågan gäller faktiskt tillväxt. Vi har en ekonomi som har vuxit, vi har minskade utsläpp, vi har högst andel förnybart i EU, vi tillverkar ny teknik för export som kan göra andra länders energiförsörjning grönare tack vare högre forskningsanslag.

Forskningsanslagen till Chalmers har nära nog fördubblats, om man ser till västregionen.

Det jag undrar är om man har gått till val på ett ekonomiskt system med annat än tillväxt och med stora skattehöjningar på jobben, hur ska man klara sådana utmaningar utan tillväxt?

anf.44 Janine Alm Ericson (MP):

Herr talman! Jag kan lugna Anna Kinberg Batra med att Miljöpartiet är med i regeringen, så det är där vi befinner oss.

Svensk ekonomi och företagsutveckling är oerhört viktiga frågor, både för oss i Miljöpartiet och för regeringen.

Magdalena Andersson sade tidigare i dag vid ganska många tillfällen och i många replikskiften att det är de stora investeringar som vi gör för Sverige framöver som kommer att bygga vårt land starkt. Vi gör investeringar i infrastruktur och i upprustningar av miljonprogrammet. Det är sådant som leder både till jobb och till klimatomställning.

anf.45 Emil Källström (C):

Herr talman! Om det någonsin har funnits några tveksamheter kring var Miljöpartiet har sin väljarbas och gör sina prioriteringar har dessa första veckor i regeringsställning effektivt raderat ut dessa tvivel. Miljöpartiet är ett parti för storstaden, bara för storstaden. Man väljer bort det övriga landet när man nu har tagit plats i maktens korridorer. På mindre än en månad har Miljöpartiets regeringsföreträdare hunnit med att föreslå en världsunik skatt på böndernas gödsel, en kilometer-skatt - alltså en skatt på avstånd - och nedläggning av Bromma flygplats som ju är ett nav för orter som Kalmar, Sundsvall, Östersund och Åre.

Samtidigt har man valt att lägga pengar på att subventionera den urbana övre medelklassens söndagspromenader genom gratis entré på statliga museer, museer som mer eller mindre uteslutande finns innanför Stockholms tullar. Men det finns ingenting som är gratis. Det är alltid någon som betalar, även om det i Miljöpartiets värld ofta är någon annan som gör det.

Jag undrar därför varför ni väljer att införa två skatter som faktiskt är rent antiintellektuella. Låt mig berätta varför.

Ni vill att Sverige som enda land ska beskatta böndernas gödsel - detta trots att gödselanvändningen redan nu, tack vare ny teknik, minskar i Sverige. Detta är blott och enbart en extra pålaga på Sveriges bönder som kommer att innebära ett mindre utbud av säker svensk mat.

Ni vill också att Sverige ska börja beskatta avstånd. Ibland kallas det kilometerskatt, ibland vägslitageavgift, ibland lastbilsskatt - kärt barn har många namn. Vad man än kallar det är det en skatt på transporter per kilometer, oavsett om man kör med de miljöbästa eller de lortigaste lastbilarna. Det är alltså i praktiken ett negativt incitament för klimatomställningen.

Janine Alm Ericson måste förstå att det här är på riktigt. Era nycker blir regeringspolitik, och det drabbar riktiga människor och riktiga företag. Jag undrar: Hur kan ni lägga fram så ogenomtänkta förslag? Hur försvarar du gödselskatten och kilometerskatten?

anf.46 Janine Alm Ericson (MP):

Herr talman! Vi i Miljöpartiet värnar den svenska landsbygden. Men om vi ska kunna transportera oss i framtiden, såsom Centerpartiet säger att de vill, måste vi också alla vara en del i omställningen och i att bryta oljeberoendet. I deras förslag har vi hittills inte sett någonting som tar hänsyn till de svårigheter som kan uppstå framöver. Vi kommer alla att vara tvungna att ställa om. Det går inte att fortsätta som om ingenting kommer att hända.

Miljöpartiet har en plan för denna omställning. Landsbygden är ju den som är mest beroende av transporter, precis som Emil Källström säger. Jag är glad att vi ändå har en plan.

Om människor ska kunna bo i hela landet krävs det att det finns jobb och utbildning även utanför storstäderna. Där är vår satsning på infrastrukturen, stärkning av skolan och fler högskoleplatser på de regionala högskolorna en politik för jobb i hela landet. Det möjliggör för människor att bo kvar.

anf.47 Emil Källström (C):

Herr talman! Du talar om grön omställning av transportflottan, Janine Alm Ericson, och det håller vi helt med om. Men det som ni nu föreslår och vill genomföra är en skatt på avståndet, inte på utsläppen. Det är en skatt som är lika stor, oavsett om man kör den miljöbästa lastbilen eller om man kör den absolut sämsta. Det blir ett negativt incitament för omställning av fordonsflottan.

Det finns andra saker som jag avslutningsvis skulle vilja ta upp. Vi har ofta stått på samma barrikad när det gäller valfrihet i välfärden, skolor, hemtjänst och annat. Jag tycker att det är synd att Miljöpartiet har lämnat den.

Den stora puckeln i dag är ju att ni nu föreslår en halvering av RUT-avdraget. Vi har kämpat för att stimulera tjänstesektorn, ofta tillsammans med er, och vi har ofta haft liknande argument. Men nu vill ni alltså halvera det RUT-avdrag som innebär tusentals nya jobb, tusentals nya företag och en helt ny sektor där inte minst antalet kvinnliga företagare har ökat.

Hur kan ni ha gjort detta skifte? Varför föreslår ni en halvering av RUT-avdraget?

anf.48 Janine Alm Ericson (MP):

Herr talman! Halveringen av RUT-avdraget kan nästan ses som en budgetanpassning. Det är väldigt få som använder maxtaget i RUT-avdraget, så nu får vi bättre prognoser av det.

Vi värnar valfriheten i välfärden. Vi tycker att det ska finnas olika former och utförare att välja mellan. Det har vi varit tydliga med hela tiden, och det är vi fortfarande. Det som vi inte vill ha är ett alltför stort vinstuttag där man ser att kvaliteten brister i stället för att man ger brukarna det som de efterfrågar.

Vi anser att miljöskatter är det absolut främsta sättet att styra om till ett hållbart samhälle. Också där har vi ibland varit överens, och jag tror att vi kanske kan hitta former för det också i framtiden. (Applåder)

anf.49 Erik Ullenhag (FP):

Herr talman! Låt mig först säga att Folkpartiet och Miljöpartiet genom åren har haft ganska lika synpunkter på en del frågor. Vi har fört en gemensam kamp genom att stå upp för att Sverige ska vara ett öppet land, för att människor ska kunna komma hit och arbeta, för att människor ska kunna få en fristad undan förföljelse. Vi har också gemensamt tagit striden för en solidarisk biståndspolitik.

Jag lyssnade ganska noggrant när Gustav Fridolin under regeringsförhandlingarna gång på gång dök upp i tv och sade: Det viktiga är inte vilket visitkort man får - det vill säga vilken ministerpost man får - utan det viktiga är politikens innehåll.

En del i Biståndssverige blev nog ganska glada när en miljöpartist blev biståndsminister. Då kände man att det finns någon som står upp för biståndspolitikerna på det sätt som Folkpartiet har gjort under åtta år i alliansregeringen. Vi har inte haft biståndsministerposten, men vi har klarat av - vilket kanske ingen trodde från början - att hålla enprocentmålet i biståndet under åtta år i rad, vilket aldrig har hänt tidigare. Vi såg världens fattiga. Vi såg dem som du talade om i talarstolen, Janine Alm Ericson, och vi visade solidaritet med människor som inte har haft turen att födas i fred och frihet i Sverige.

Jag blir rätt förvånad när Gustav Fridolin säger: Det viktiga är inte visitkortet, det viktiga är politikens innehåll. I morse när jag läste i statsbudgeten såg jag att efter åtta år av alliansregering, när Miljöpartiet har fått biståndsministerposten, gäller inte enprocentmålet längre. Den skarpa skrivningen i budgeten är: Regeringens målsättning är att 1 procent av Sveriges bruttonationalinkomst enligt den nya beräkningsmodellen längre fram under mandatperioden ska avsättas för bistånd.

Jag skulle vilja fråga dig som representant för Miljöpartiet: Var det verkligen värt de där visitkortet att sätta sig i en regering, få en biståndsministerpost och efter åtta år av alliansregering svika enprocentmålet?

anf.50 Janine Alm Ericson (MP):

Herr talman! Jag ska fatta mig kort. Det är en exceptionellt svår situation i många länder med väldigt många människor på flykt. För oss i Miljöpartiet är det självklart att vi ska kunna hjälpa människor på plats genom humanitära insatser och att Sverige ska kunna fortsätta att vara en fristad för människor som flyr.

Vi kan bara säga att vi även framöver kommer att driva på för att minska de avräkningar som nu görs i biståndet.

anf.51 Erik Ullenhag (FP):

Herr talman! Jag talade inte om avräkningar - de kan också diskuteras - utan det jag talade om var att ni har lagt fram en statsbudget där ni sviker enprocentsmålet i biståndet. Det finns en anledning till att mitt parti och ditt parti, Janine Alm Ericson, under alla år har stått upp för enprocentsmålet. Den är att vi vet att de behov som finns runt om i världen där människor svälter och lever i fattigdom är oändliga. Ska man värna idén om att hjälpa andra människor och se till att Sverige är en humanitär stormakt behöver man den typen av mål som ett enprocentsmål. Jag kan läsa högt för dig ur statsbudgeten. Det blir inte 1 procent av bni i år: Det blir 0,96.

När jag lyssnat på er miljöpartister i debatter runt om i landet har jag hört er säga att biståndet ska öka. Sedan hamnar ni i regeringen och får visitkortet, och så kommer ni till Sveriges riksdag och landar i att ni sviker enprocentsmålet.

Jag ska omformulera frågan: När ska enprocentsmålet nås? I er första budget svek ni det ni har stått upp för. Det står att någon gång på sikt ska man klara enprocentsmålet igen.

Det är som vanligt när vänsterpartierna styr i detta land att det blir biståndet som får stryka på foten. Så var det förra gången, och så blir det den här gången också.

anf.52 Janine Alm Ericson (MP):

Herr talman! Vi i Miljöpartiet har ett väldigt tydligt mål om 1 procent i biståndet. Det tror jag ingen behöver betvivla.

Vi har i den här förhandlingen satsat mycket på att få pengar till den gröna klimatfonden. Där lägger vi 500 miljoner i additionella medel. Det är en stor satsning för att kunna hjälpa utsatta länder med deras klimatomställning. (Applåder)

anf.53 Jakob Forssmed (KD):

Herr talman! Vi vet att Miljöpartiet är emot tillväxt. Vi vet att de svajar om jobben. På det sättet är det här en bra miljöpartistisk budget eftersom den är jobb- och tillväxtförstörande.

Precis som Erik Ullenhag har jag sett saker som jag har uppskattat hos Miljöpartiet. Det är bra att den överenskommelse om migrationspolitiken som gör Sverige till ett fortsatt öppet land ligger fast. Vi har tidigare haft en samsyn om biståndet. Erik har redan tagit upp att det inte längre är 1 procent av bni i bistånd som gäller.

Miljöpartiet har tidigare talat om en barntidsreform, mer tid för barnen. Om detta ser vi inte längre något spår i Miljöpartiets eller regeringens politik. Nu är det hårdare styrning som gäller. Man har talat sig varm för mångfald i välfärden, att skolor ska kunna starta utan politikernas tillåtelse. Inget kommunalt veto har varit någonting viktigt. Etableringsfrihet ska nu bort. Man har velat ha alternativ i äldreomsorg och sjukvård. Staten har inte alltid vetat bäst, utan kraften i enskilda initiativ skulle tas till vara, också företags initiativ.

Ibland har Miljöpartiet talat sig varmt för den ideella sektorn och dess betydelse som en kraft i samhället. Den enskildes engagemang skulle uppmuntras.

Nu är det tydligen betongpolitik som gäller för hela slanten. Det är staten som vet bäst. Inga spår av några barntidsreformer. Mångfalden i välfärden ska strypas. Byskolornas rätt att starta ska tas bort. Den ska underställas kommunpolitikernas dom, samma politiker som kanske har beslutat om nedläggningen.

Gåvorna till ideella organisationer ska straffbeskattas. Pengarna ska tas från ideella organisationer som hjälper behovande. I stället ska de stärka statskassan.

Jag vill fråga Janine Alm Ericson: Vad har hänt med Miljöpartiet på de här tre punkterna?

anf.54 Janine Alm Ericson (MP):

Herr talman! Att vi skulle svaja om jobben tycker jag är en konstig beskrivning av den här budgetpropositionen. Vi visar tydligt i de satsningar som vi gör för utbyggd infrastruktur och satsningar inom miljonprogramområdet att det är en jobbskapande budget.

När det kommer till att vilja ha alternativ var jag tydlig tidigare. Vi vill fortsatt se alternativa utförare och alternativa sätt att driva välfärds politik. Det vi vill ta bort är de höga vinsterna, som slår mot kvaliteten. Som jag sade i mitt inledningsanförande är vi i Miljöpartiet mycket stolta över den här budgeten. Det är en budget som vi lägger fram samlad och där vi har gjort avvägningar tillsammans.

Beträffande den ideella sektorn måste vi finansiera den här politiken. Så som Alliansens förslag var med avdragsrätten för gåvor tyckte vi inte att den var speciellt bra utformad och slog inte på rätt sätt. Nu är jag inte helt insatt i just den skattereformens betydelse, så återkom gärna i den frågan.

anf.55 Jakob Forssmed (KD):

Herr talman! Janine Alm Ericson säger att de fortfarande är för mångfald i välfärden. Men de vill ju avskaffa LOV. Janine Alm Ericson vill att vi ska fatta beslut om att det är politiker som ska bestämma, inte föräldrar och elever, om skolor ska startas. Janine Alm Ericson står för en politik där man ska avskaffa rätten för alla att välja vårdcentral. Det slår naturligtvis direkt mot mångfalden inom välfärden.

Det är bra att Janine Alm Ericson öppnar för att de inte kommer att genomföra straffskatt på gåvor. Det tycker jag är ett välkommet besked från Miljöpartiet; ni vill titta vidare på det. Jag välkomnar det. Det vore mycket olyckligt att dra undan benen för den reformen, som har lett till så många positiva effekter för den ideella sektorn. Det är ett bra besked från Miljöpartiet, och jag är tacksam för det. Nu står det att den ska avskaffas 2016.

anf.56 Janine Alm Ericson (MP):

Herr talman! Jag tycker inte att Jakob Forssmed ska uppfatta det som ett löfte, men jag är öppen för att åtminstone titta på det.

Jag vill åter vara tydlig med att vi vill se alternativ. Vi styr, som jag sade tidigare, i över hundra kommuner och landsting. Det är inte så att våra kommun- och landstingspolitiker över en natt kommer att tycka

att alternativ är någonting dåligt bara för att man avskaffar LOV. Jag tror att det i stället är tvärtom. Men vi flyttar besluten nedåt, till dem som har hela bilden över verksamheterna. Jag tror inte att det kommer att leda till att vi kommer att sluta låta folk välja till exempel vårdcentral. (Applåder)

anf.57 Emil Källström (C):

Fru talman! Efter åtta år i regeringsställning är det nu som företrädare för oppositionen som jag och Centerpartiet står i denna talarstol. Det är en ganska stor omställning, men vårt löfte till väljarna är att hålla i och hålla ut i de värderingar och löften vi byggde vår valrörelse på. En röst på Centerpartiet kommer alltid att vara en röst på att hela Sverige ska växa, att företagsamheten och jobbskapandet alltid kommer att stå i första rummet och för resultat, inte prat, i miljöpolitiken. Våra besked, vårt handslag med väljarna, gäller såväl före som efter valdagen.

Fru talman! Finansminister Magdalena Andersson uttryckte i förra veckan, jag vet inte om det var besvikelse eller förvåning över, att jobbskatteavdraget "kostar" mer när fler kommer i arbete. Vi var nog flera som då tänkte: "Jo tack, det var liksom meningen." Grunden för Alliansens och Centerpartiets politik är just att skapa en plats för fler. Fler ska komma in i värmen, skaffa sig ett jobb, starta företag eller på andra sätt förverkliga sin dröm.

Resultaten har visat sig. Vi har drygt 340 000 fler i arbete i dag än det var 2006 - 340 000 fler i arbete i dag än 2006. Det är inte många som kan matcha Sveriges siffror. Hela världen hyllar Sveriges ekonomiska styrka - alla utom vår finansminister.

Magdalena Andersson gillar att tala om lador. Den lada som Centerpartiet och alliansregeringen lämnar efter sig är inte bara välfylld; den har en stabil och väl dikad grund, den är väl reglad och den är nymålad. Det är en lada som har varit på framsidan av The Economist, och det är en lada som hela världen talar om.

För man en konsekvent politik för fler jobb i växande företag, då kommer också resultaten. Som jag nämnde har vår politik gjort att jobben har blivit 340 000 fler sedan vi fick väljarnas förtroende 2006. Vi har lägst långtidsarbetslöshet och lägst andel låglönejobb i hela EU. Vi har högst arbetskraftsdeltagande och högst sysselsättningsgrad i hela EU. Vi har också minst fattigdom i Europeiska unionen. Den har dessutom minskat sedan 2006.

För att hela Sverige ska leva behöver människor bo och verka i hela landet. Hela Sveriges utvecklingskraft och tillväxtpotential ska tas till vara, och människor och företag över hela vårt land ska ges möjlighet att växa och utvecklas. Om man ihärdigt står upp för dessa värden, då kommer också resultaten. Vi såg att förra året skedde ett historiskt trendbrott, då fler flyttade till än från landets glesbygdskommuner. Det har inte skett på decennier, men förra året skedde trendbrottet.

Historiskt stora satsningar på infrastruktur knyter ihop landet samtidigt som lägre kostnader för att driva företag gynnar de små och växande företag där de nya jobben växer fram i Sverige i dag. Satsningar på service och bredband är bra för att få både vardagslivet att gå ihop och företagandet att blomstra.

Sverige är ett miljöpolitiskt föredöme i världen. Det stod klart när OECD presenterade en ny rapport om Sveriges miljöpolitik i juni i år. Samma resultat fick vi när det senaste global green economy index

presenterades i dagarna. Sverige är bäst i världen, och författarna säger att det svårt att hitta några svagheter i Sveriges miljöpolitik.

Vi ses som ett föregångsland när det gäller miljöbeskattning och användandet av ekonomiska styrmedel på miljöområdet. Vi är ett av få länder som har lyckats höja de miljörelaterade skatterna samtidigt som vi sänkt skattebördan på arbete - det som kallas grön skatteväxling. Under de åtta år som Centerpartiet haft miljöministerposten har Sveriges miljö- och klimatarbete kraftigt gått framåt. Det handlar om minskade koldioxidutsläpp och en tiofaldigt utökad produktion av vindkraftsel. Sveriges just nu snabbast växande energislag är solenergin. Över 50 procent av Sveriges energiproduktion kommer i dag från förnybar energi.

Fru talman! Centerpartiet anser att Sverige måste fortsätta utvecklas enligt dessa positiva trender. Vi måste fortsätta bygga ett mer företagsamt, kreativt, öppet och hållbart land. Vi vet att vi fortfarande har mer att göra. Vi ser jobb som inte skapas, miljöförbättringar som inte kommer på plats och delar av Sverige som inte utvecklas så bra som de skulle kunna. Därför kvarstår behovet av fler reformer för fler jobb i växande företag, för resultat för miljön och för utveckling i hela landet.

Det största hotet mot dessa positiva trender är de återställare som vi nu ser från den socialistiskt färgade regeringen: högre skatter och mindre valfrihet. Det är inte vägen framåt för Sverige.

Fru talman! De rödgröna vägrade konsekvent före valet att redovisa vad som skulle bli regeringspolitik om de vann makten. Det oroade många, och oron är knappast mindre i dag. Vi har de senaste dagarna sett mätningar som visar att optimismen bland de svenska hushållen störtdyker efter regeringsskiftet.

Socialdemokraterna lovade att vanliga löntagare inte skulle få höjd inkomstskatt. Nu höjs inkomstskatterna på bred front för över en miljon löntagare. Därutöver drabbas landets unga av en fördubbling av sina arbetsgivaravgifter. Ålderspensionärer som arbetar får även de högre arbetsgivaravgifter - det hörde vi inte ett ord om i valrörelsen. Socialdemokraterna sade att Bromma flygplats, som är så viktig för att hela landet ska utvecklas, inte skulle stängas. Nu är beskedet att Bromma kanske visst kommer att stängas.

Stefan Löfven lovade att Förbifart Stockholm inte skulle stoppas. Nu är det precis vad som händer - den stoppas, oklart hur länge. Miljöpartiet har alltid stått upp för en politik för fler jobb i tjänstesektorn. I dag får vi veta att RUT-avdraget ska halveras - RUT-avdraget som alltså har skapat jobb och en helt ny kategori av företag. Magdalena Andersson har dyrt och heligt försvarat överskottsmålet. Nu ser vi hur det i praktiken överges.

Väljarna kunde således inte lita på vad som sades under valrörelsen. Det är allvarligt. Det är politikerföraktdrivande. Frågan infinner sig: Vilka besked ska man egentligen lita på från "samarbetsregeringen"? Inte minst väcks denna fråga då regeringen redan sin första vecka lyckades bryta sitt kanske viktigaste löfte till väljarna - sitt viktigaste ingångsvärde om man så vill.

I en hel valrörelse fick vi höra att Socialdemokraterna ville forma en samarbetsregering. Breda överenskommelser var mantrat. Efter valet är det tyvärr annat ljud i skällan. I de socialistiska partiernas överenskommelser om skolan och välfärden ser vi hur den nya regeringen tummar på såväl valfrihet som äganderätt. Genom detta bryter man dessutom tidigare ingångna blocköverskridande överenskommelser i bland annat Friskolekommittén.

Fru talman! Ingenting av detta kan Centerpartiet acceptera. Vi ser med oro på att man nu gör avsteg från arbets- och företagarinjen. Under vår tid vid makten var experterna oense om hur många nya jobb som skapades med vår politik. Nu ser vi något liknande fast tvärtom: Experterna är oense, men de är oense om hur många jobb som *försvinner* med den nya regeringens politik.

Den budgetproposition som vi nu debatterar är inget undantag. Förutom några alliansförslag som regeringen låtit leva kvar är denna budget kliniskt ren från jobbskapande reformer. Detta representerar ett skifte som skapar misslyckanden och oro på individnivå - företagare som ger upp och anställda som sägs upp. På längre sikt riskerar vi dock mer än så, för jobbskapandet i dag är grunden för morgondagens välfärd.

Fru talman! Centerpartiet kommer aldrig att tappa fokus på jobbskapandet. Sverige behöver ingen återställare. I stället måste vi fortsätta på den inslagna vägen, där vi skapar utveckling och jobb i hela landet genom lättnader för företagen, jobbskaparna. Vi vet att det är i de små och växande företagen som de nya jobben växer fram i Sverige.

Just dessa företag är fortfarande både överreglerade och överbeskattade. De behöver ingen industrikansler, inga innovationsfiskaråd eller katapult. De behöver ha rätt långsiktiga, goda förutsättningar för att kunna, våga och vilja växa och anställa.

Det behövs lägre kostnader för att driva företag, lägre arbetsgivaravgifter, lägre kostnader för att starta aktiebolag, minskat regelkrångel och kortare handläggningstider, för att ta bara några exempel som Centerpartiet och Alliansen driver.

Sverige är och ska vara ett grönt föregångsland. För detta behövs en långsiktig klimat- och energipolitik. Vi tänker fortsätta med vår gröna skatteväxling - Sverige behöver ingen röd skattehöjning. Tillväxt ska gå hand i hand med minskade klimatutsläpp, mindre av gifter i vardagen och mer förnybar energi.

Fru talman! Hela Sverige ska växa. Sverige har en enorm potential - vår landsbygd såväl som våra städer. Nya företag växer upp överallt från Kiruna till Trelleborg. Då måste vi fortsätta satsa på bättre vägar och järnvägar och på bostäder i hela landet, och vi måste förstärka landsbygdsprogrammet för att företag i hela landet ska få möjlighet att växa.

Vår vilja att fortsätta utveckla och reformera och släppa loss människors inneboende kraft är en tydlig kontrast till de vänsterpartier som vill fördyra och försvåra för människor att ta sig in på arbetsmarknaden, som vill begränsa, förbjuda och detaljreglera, som vill straffbeskatta de minsta företagen och de unga som söker sitt första jobb.

Fru talman! Det som jag har tagit upp i mitt anförande är vad Centerpartiet kommer att kämpa för under den kommande mandatperioden. Vårt handslag med väljarna gäller såväl före som efter ett riksdagsval. (Applåder)

anf.58 Finansminister Magdalena Andersson (S):

Fru talman! Sverige är i ett svårt parlamentariskt läge, där inget av de två blocken fick egen majoritet. Då bör man på olika sätt söka brett samarbete för att lösa de utmaningar som Sverige står inför.

Det är klart att utmaningar inte saknas. Det handlar inte minst om den svenska landsbygden, där många människor bor och där man i samhällena möter stora utmaningar. Det är brist på arbete och bra utbildningsmöjligheter, och service minskas eller läggs ned.

Samtidigt finns det som vi alla vet en stor potential runt om i Sverige. Det finns en vilja till arbete och företagande, och det finns en vilja att få sin hembygd att växa och utvecklas. Det är viljor som på så sätt skulle kunna föra hela Sverige framåt.

Här har samarbetsregeringen ett brett program: satsningar på jobb och företagande i hela landet, investeringar i infrastruktur i hela landet, nybyggnation av järnvägar i inte bara södra utan också norra Sverige, stöd till kommuner och landsting runt om i hela Sverige så att välfärden kan tryggas oavsett var man bor.

Jag vet att våra åsikter skiljer sig åt på ett antal punkter när det gäller framför allt näringspolitiken. Det kommer vi naturligtvis att påpeka. Men det borde också finnas en hel del i budgeten som Centerpartiet tycker är intressant - det vi satsar på landsbygdsprogrammet, till exempel.

Jag tänker också på de regionala högskolorna, som ju tyvärr har skurits ned kraftigt under den tidigare, borgerliga regeringen men som vi nu avser att bygga ut igen. Vi ser hur de regionala högskolorna har fungerat som viktiga tillväxtcenter och center för innovation och företagande. Det kan spridas över hela landet. Vore det inte intressant även för Centerpartiet att samverka om hur vi kan bygga ut högskolorna runt om i hela landet?

anf.59 Emil Källström (C):

Fru talman! Jag har noterat att ett antal förslag i den budgetproposition som Magdalena Andersson nu lägger fram är sådant som fanns kvar på Finansdepartementet när hon kom in och alltså är förslag från vår tid i regeringen, däribland det nya sjuklönesystemet för små och växande företag. Det var precis det vi föreslog när vi satt på Näringsdepartementet, och jag tycker att det är bra att det är kvar.

Jag tycker också att det är bra att ni har tagit till er de tankegångar som vi presenterade i Almedalen vad gäller Sverigebygget och att verkliggöra ett krafttag kring att bygga infrastruktur i hela landet.

Vi i Alliansen har varit tydliga med att i vissa frågor och i vissa sammanhang är vi beredda att samarbeta och ta ansvar för Sverige. Det står vi fast vid.

Jag måste dock återkomma till det jag nämnde i mitt anförande: Samarbete bygger på långsiktighet och förtroende och på att redan slutna överenskommelser också får ligga kvar. När ni nu öppnar för att kommuner ska ha ett veto på friskoleområdet och så vidare finns det en viss uppförsbacke för det ni kallar en samarbetsregering. Det är bra att finansministern talar landsbygd. Det får hon gärna fortsätta med, men då måste jag också återkomma till de mycket oroväckande signaler som den svenska landsbygden har fått av regeringen.

För det första lägger ni ned Landsbygdsdepartementet och ersätter det med en stadsutvecklingsminister. Det tycker vi inte om. För det andra tycker vi inte om att ni inför en världsunik skatt på gödsel och de gröna näringarna så att de svenska bönderna får en egen påлага som

inget av våra konkurrentländer måste hantera. Och för det tredje, och det vi kanske tycker minst om, föreslår Magdalena Andersson nu en skatt på avstånd. Det är en skatt på landsbygden, det är en skatt på Norrland och det kommer vi tyvärr aldrig att kunna acceptera.

När det gäller eventuella samarbeten på landsbygdsområdet finns det alltså en hel del uppförsbackar för er att hantera innan ni på allvar kan använda begreppet samlagsregering. (Applåder)

anf.60 Finansminister Magdalena Andersson (S):

Fru talman! Om vi börjar med Friskolekommittén så var Socialdemokraterna och partierna överens om en rad olika förslag för att skapa lite mer ordning och reda i skolsektorn. Alla dessa förslag avser vi också att genomföra. På en punkt särskrev sig dock Socialdemokraterna och var inte eniga med övriga, och det gällde just kommunernas inflytande. Där var vi alltså tydliga redan i Friskolekommittén. Vi var inte eniga, utan vi var överens om att vi inte var överens.

På den punkten är vi fortfarande inte överens. När det gäller alla de punkter där vi var överens kommer vi att hedra dem och genomföra dem, men Emil Källström kan inte kräva att vi ska genomföra det som vi inte var överens om. Det är inte riktigt så det fungerar, och det tror jag inte heller att han menar.

Vi kommer naturligtvis att hedra Friskolekommittén. Däremot kommer vi alltså inte att genomföra det som vi redan i Friskolekommittén sade att vi inte skulle genomföra.

Jag hoppas att vi kan fortsätta diskutera de regionala högskolorna. Här driver vi en politik som vi tror står nära Centerpartiet och där ni inte

har fått gehör hos de övriga borgerliga partierna.

anf.61 Emil Källström (C):

Fru talman! För det första leder begreppet "regionala högskolor" fel. Vi har ett stort antal nationella lärosäten, och alla, var än de ligger i landet och hur stora de än är, är just nationella.

Vi värnar den högre utbildningen och forskningen i hela landet. Vi är stolta över att ha ökat forskningsanslagen för alla lärosäten i Sverige i två historiskt starka forskningspropositioner, detta trots en djup och hård finanskris. Sverige är det land i Europa som har satsat mest på att bygga ut kunskapssystemen de senaste åren när vi har haft väldigt kärva ekonomiska tider.

Det jag har försökt få fram, dels i vårt replikskifte, dels i talarstolen, är just vad jag tror att det är som bygger framtidens resurser. Jag kan aldrig acceptera en politik som slår hårt mot jobbskaparna, eftersom dagens jobbskapare är de som betalar för morgondagens välfärd. Därför kommer Magdalena Andersson nog främst att finna Centerpartiet som en stark opposition till förmån för jobb och företagande och mot åtgärder och politik som går ut över detta. (Applåder)

anf.62 Ulla Andersson (V):

Fru talman! Jag utgår från att Emil Källström är väldigt glad över att Norrbotten nu ska byggas. Jag har träffat många företagare i Norrbotten och Västerbotten som har efterfrågat den, och det kommer att bli en god möjlighet för dem att fortsätta utveckla ett klimatvänligt arbete och få goda transporter på ett bra sätt.

Centerpartiet är ju känt för att dela med sig av rapporter till andra partier. Jag har tagit med mig en rapport till Centerpartiet och tänkte att ni skulle bli lite glada över den. Men jag frågar först om ni vill ha den.

För alla andra kan jag tala om att rapporten beskriver fördelningspolitiken i den budget som regeringen och Vänsterpartiet presenterar. Här kan man tydligt se att det är de med de lägsta inkomsterna som gynnas. Längst bak kan man se hur det var när ni satt i regeringen - då kan man se hur de med de högsta inkomsterna gynnades mycket tydligt. Jag vill ge Emil Källström den här rapporten så att han kan bli lite glad.

Centerpartiet är ett parti som har krävt lägre ingångslöner på hela arbetsmarknaden. Ni har sagt att 20-25 procent lägre ingångslön skulle kunna vara rimligt. En undersköterska skulle då få en lön på ungefär 14 000 kronor i månaden, ja, inte ens det.

Ni har föreslagit att man ska riva upp hela anställningstryggheten och ta bort LAS. Ni har varit med och urholkat arbetslöshetsförsäkringen genom att sänka ersättningsnivåer, höja avgifter och göra det svårare att kvalificera sig till försäkringen. Som lök på laxen har ni infört fas 3, där man ska arbeta utan lön.

Jag har en fråga till Emil Källström: Varifrån har Centerpartiet hämtat den ideologiska tankeramen? Varför är ni så intresserade av att undergräva löntagares rättigheter, löner och trygghet?

anf.63 Emil Källström (C):

Fru talman! Till skillnad från andra som valdes in i riksdagen vid det

här valet har jag inga större problem med att ta emot en rapport, även om jag redan har läst den.

När det gäller Norrbotniabanan är jag inte lika glad som jag är förvånad över att ni lyckas sälja in en nyhet utan finansiering, utan tidplan och utan någonting som att "nu börjar vi bygga järnvägen".

Vi var lite mer ärliga när vi presenterade Sverigebygget i Almedalen i somras, för då sade vi att nu utser vi förhandlingspersoner som ska se över utbyggnaden av järnväg i norra Sverige. Vi var ärliga med att nu börjar vi göra grundarbetet. Ni säljer in det som om Jonas Sjöstedt har varit uppe och tagit första spadtaget när det i själva verket inte finns någonting - inga pengar, ingen plan, ingenting.

Jag har skrivit motioner om Norrbotniabanan och kommer att fortsätta göra det. Men jag tror också att när det gäller ekonomisk politik och så pass stora utgifter som infrastruktur krävs det en viss seriositet.

Så kommer Ulla Andersson återigen dragande med det här med lägre ingångslöner. Det har vi pratat om förut, och jag får väl säga det igen: Det Ulla Andersson hänvisar till är egentligen de avtal som ett antal fackföreningar har slutit på arbetsmarknaden. Det har lite olika namn, men det innebär alltså att man kombinerar jobb och utbildning på arbetsplatsen. Man får lön för den tid man jobbar, men man får inte lön på samma sätt för den tid man har utbildning. Därmed blir också lönekostnaden för arbetsgivaren eller för den som på något annat sätt tillhandahåller platsen lite lägre, ibland precis de siffror Ulla Andersson refererar till.

Jag har inga problem med att arbetsmarknadens parter tar hand om detta. Att kombinera jobb och utbildning ser jag som ett bra sätt att

komma in på arbetsmarknaden. Ulla Andersson verkar inte tycka det, men det får hon ta med fackföreningarna som har slutit avtalen. Jag kan återkomma när det gäller varifrån vi har fått inspiration till hur vi vill ha en mer modern och välfungerande arbetsmarknad. (Applåder)

anf.64 Ulla Andersson (V):

Fru talman! Sverigebygget är ett tomt skal utan innehåll, precis som de lador ni har lämnat efter er på Finansdepartementet. Jag funderar lite på om man kanske skulle införa ett skatteavdrag för besök hos optiker så att ni verkligen ser vad ni har ställt till med när ni tittar på budget-siffrorna. Det kanske skulle hjälpa er.

Det är så här, Emil Källström, att er arbetsmarknadspolitiska taleperson var ute och krävde lägre ingångslöner på hela arbetsmarknaden. Det var inte tal om att någon del skulle vara i form av utbildning, utan det ni eftersträvade var väldigt tydligt sänkta ingångslöner rakt av. Folkpartiet var ute innan dess och krävde sänkta ingångslöner i hela kommun- och landstingssektorn, och Anders Borg har skällt på alla kommunpolitiker för att den där undersköterskan hade alldeles för hög lön.

Visst är det här en väldigt tydlig ideologisk skillnad. Vi kämpar för bättre rättigheter för löntagarna, en ökad trygghet och trygga anställningar. Ni kämpar för att avskaffa detta. (Applåder)

anf.65 Emil Källström (C):

Fru talman! Enda gången Ulla Andersson talar om skattesänkningar är när hon ironiserar. Där skiljer vi oss ganska rejält.

Centerpartiet ser behov av att modernisera den svenska arbetsmarknaden - det gör vi absolut. Var får vi dessa idéer? Ja, har Ulla Andersson hört talas om OECD? Har hon hört talas om andra internationella bedömare som säger att den svenska arbetsmarknaden skulle må bra av ett antal reformer för att fler ska få in en fot och för att minska den insider- och outsiderproblematik som svensk arbetsmarknad har?

Ett led i detta är de avtal som redan nu finns på plats, där man på arbetsplatsen kan kombinera jobb och utbildning. Det innebär att det blir en lite lägre lönekostnad initialt, men det innebär också att väldigt många får en chans. Det här är avtal som har slutits på arbetsmarknaden med fackförbund efter fackförbund som en av avtalsparterna. Jag undrar: Vad har Ulla Andersson emot detta? Det är givetvis en retorisk fråga. Men det här är alltså någonting som växer fram på arbetsmarknaden. Jag tycker att det är bra. Du tycker att det är dåligt. Det får du ta med facken. (Applåder)

anf.66 Ulla Andersson (V):

Fru talman! Ekonomisk politik handlar om vad vi vill med det här samhället, hur vi vill att det ska organiseras och utvecklas. Det handlar om dig och mig och hur vi ska leva våra liv tillsammans. Politik gör skillnad.

Efter åtta år av högerpolitik är det dags för en ny riktning. Det är dags att bygga ett land med värme och med ett gott hjärta, ett modernt land som vi ständigt kommer att utveckla framåt.

Den här budgeten är en ny riktning, och det är en budget som vi står bakom. I våra förhandlingar med regeringen har Vänsterpartiet haft två

centrala ingångar. Vi vill ha ökade resurser till en välfärd att lita på. Och vi vill se till att inkomstskillnaderna mellan könen minskar. Det är två tydliga feministiska ingångar. Vi har också sagt att reformerna ska göra skillnad här och nu i människors vardag. Vi tycker att vi har lyckats med det.

Äldreomsorgens utbyggnad är central för hela samhällets utveckling och för oss kvinnor. Det ska gå att lita på att den finns där när kroppen blir gammal och inte riktigt orkar längre. Och de som jobbar i verksamheten ska ha bra arbetsvillkor, och de ska veta att deras jobb uppskattas och är viktigt.

Den satsning på äldreomsorgen vi nu har fått igenom innebär att ca 5 000 fler undersköterskor kan anställas. Det kommer att göra skillnad, så att mormor får den omsorg hon behöver och de anställdas arbetsvillkor förbättras. Det blir mindre stress, och man kommer bort från delade turer.

De anställda är den viktigaste resursen för kvaliteten i äldreomsorgen. Med den här satsningen förbättras också kvinnors livsvillkor överlag, eftersom det är vi som får rycka in när omsorgen inte räcker till. Välfärdens funktionssätt är avgörande för kvinnors inkomster och villkor i stort.

Att vara ensamstående förälder är oftast svårt ekonomiskt. De allra flesta, nästan nio av tio, av dem som får underhållsstöd är ensamstående mammor. Och ca 200 000 barn berörs.

Att leva under tuffa ekonomiska förhållanden är tärande. Många är de föräldrar som går omkring med en klump i magen och med en ständig oro för hur de ska klara av det hela. De gör allt vad de kan för barnen,

som alltid kommer i första rummet. Sig själva sätter de på undantag. Att leva så månad efter månad, år efter år, är tärande. Nästan var fjärde ensamstående förälder tvingas söka försörjningsstöd. Så kan vi inte ha det.

På 20 år har försörjningsstödet höjts med 100 kronor - och det var för tio år sedan. Nu höjer vi det med ca 300 kronor per månad och barn. Det är en höjning på över 20 procent. Det kommer att underlätta vardagen och ekonomin för väldigt många. I stället för att debattera barnfattigdomen gör vi något åt den.

Fru talman! Vi vet att klass påverkar hälsan. Barn som växer upp i ekonomiskt utsatta familjer har oftare sämre hälsa. Bland annat därför är ekonomisk jämlikhet centralt. Vi vill inte att barns tillgång till medicin avgörs av föräldrarnas ekonomiska situation. Därför har vi drivit frågan om gratis medicin för alla barn. Det ska inte vara så att man som förälder tvingas välja mellan astmamedicin och vinteroverall. Nu slipper man det. Alla barn ska ha rätt till medicin.

Vi har fått höra talas om barnmorskor som slår larm för att de inte kan garantera patientsäkerheten för den födande kvinnan och hennes barn. Vi har hört om stressande arbetsvillkor, om förlossningsskador som uppstår på grund av underbemanning och om kvinnor som tvingas vända i dörrarna när de åkt in till förlossningen för att föda.

Vi vill ha en välfärd att lita på. Därför kommer det nu extrapengar i budgeten till förlossningsvården, så att födande kvinnor ska kunna känna sig trygga när det är dags att sätta underbarnet till världen. Kvinnojourerna är oerhört centrala. I den här budgeten garanteras deras verksamhet långsiktigt. De får höjda anslag för sin viktiga verksamhet.

Bostadstillägget för pensionärer höjs, vilket framför allt gynnar pensionärer med låga inkomster, oftast kvinnor. Även sjuk- och aktivitetsersättningen höjs. Det är inte tillräckligt, men den procentsats som har varit sedan 2003 höjs äntligen. Socialbidragsnormen för barn höjs med 140 kronor per barn och månad.

För pensionärer med låga inkomster tas den orättvisa skatteflyktan bort helt. Det handlar om pensionärer med så låga pensioner som upp till 10 000 kronor i månaden. En stor majoritet av den gruppen är kvinnor som har arbetat och slitit hårt i hela sitt liv och som den förra regeringen, och även Sverigedemokraterna, ansåg att man behövde straffbeskatta. Nu tar vi bort den straffskatten och förbättrar deras ekonomi. Och vi tar bort den kränkning som den skatten innebar för pensionärerna. Den ekonomiska politiken ska vara värdig.

Bilden är tydlig. Det här är en ekonomisk politik som gör skillnad i människors vardag, framför allt för dem med lägst inkomster, framför allt för oss kvinnor. Det här är reformer som utjämnar inkomstskillnaderna mellan könen. Och det är reformer som förbättrar kvaliteten i välfärden, så att vi får en välfärd att lita på.

Det gör skillnad om man väljer att samarbeta vänsterut, jämfört med högerut. När Vänsterpartiet är med och gör budget är det framför allt vi kvinnor som blir vinnare. Men det gäller över huvud taget personer med låga inkomster. Det är deras plånböcker som behöver bli tjockare och inte vd:ns eller riskkapitalistens.

I stället för att debattera barnfattigdom gör vi något åt den.

Fru talman! För att finansiera välfärden behöver skatteintäkterna öka. Jag tror att de allra flesta är beredda att bidra mer genom att betala

högre skatt bara de vet att pengarna går till just det de är avsedda för. Det handlar om en bättre välfärd och att människor i en svår ekonomisk situation ska kunna få det bättre ekonomiskt för att öka tryggheten i samhället.

De reformer vi och regeringen föreslår är finansierade krona för krona. Högern anser nog att finansieringen är rätt jobbig eftersom den framför allt består av skatt på högre inkomster. Det är framför allt män som har varit väldigt gynnade under den borgerliga regeringstiden.

Jobbskatteavdraget börjar rullas tillbaka för dem som tjänar 50 000 kronor eller mer. Skiktgränserna räknas inte upp i samma omfattning som tidigare. Och avdragsrätten när det gäller RUT halveras. Vi inför en bankskatt, och pengarna används för investeringar som ska ge jobb, utbildning och praktisk erfarenhet för unga, inte minst.

De reformer Vänsterpartiet har drivit och fått igenom skulle aldrig ha blivit möjliga med ett samarbete högerut. Vi vet nog alla att högern inte är speciellt intresserad av vare sig utjämnande av inkomstskillnaderna eller att prioritera resurser till välfärden.

Efter åtta år av högerstyre har Sverige förändrats. Det har lönat sig att redan vara rik. Att vara kvinna har varit kostsamt. Människor har bemötts utifrån hur lönsamma de ansetts vara. Och skattesänkningar och privatiseringar har alltid varit lösningar, oavsett vad det handlat om och vilka konsekvenser det har fått. Otryggheten har ökat och spritt sig likt ett aldrig sinande duggregn.

Nu tas en väg bort från stupstock, fas 3 och en a-kassa som har urholkats så kraftigt att endast en av tio har fått ut 80 procent - och det är allt färre arbetslösa som omfattas av försäkringen. Nu höjs taket och

golvet. Det är en väg bort från en tid då arbetslöshet ansågs vara den enskildes eget fel och från en press nedåt på löner. Det är en väg bort från en tid då politiker bestämde hur länge du fick vara sjuk.

Vi tycker inte att människor ska klämmas åt utan ses som en resurs och en tillgång för samhället. De ska kunna känna trygghet när oturen är framme och jobbet ryker eller sjukdom slår till. Trygghet och frihet ska präglade den ekonomiska politiken.

För att kunna få en välfärd att lita på måste vi också bort från en politik där vinstjakten i välfärden har fått härja fritt. Vinst som incitament ska inte tillåtas styra i välfärden. Pengarna ska gå till den verksamhet de är avsedda för, och eventuella överskott ska i huvudsak återinvesteras. Det är en politik som de allra flesta medborgare står bakom. De är trötta på att de skattepengar de betalar går till privata vinster i stället för barnens utbildning eller mormors omsorg. De vill inte se att barn väljs bort av skolor för att de inte är tillräckligt lönsamma eller att barn serveras vatten och knäckebröd för att ägaren, folkpartisten, ska göra större vinst.

De vill inte att pengarna ska gå till Attendos vd Borelius, Reinfeldts gamle rådgivare, utan till Agda, 87. Inte heller borgerliga väljare vill det.

Nu ska vi försöka se till att pengarna går till det de är avsedda för. Det är vad den överenskommelse innebär som regeringen och Vänsterpartiet har ingått. Vi anser att den överenskommelsen är en seger för välfärden och för oss alla som är beroende av den, inte minst vi kvinnor. Pengarna ska gå till det de är avsedda för, inte till privata vinster.

Fru talman! Den här budgeten byter inriktning på politiken. Vänsterpartiet gör skillnad, och väldigt många människor kommer att märka det i sin vardag, i sin plånbok, i ökad trygghet och frihet. Inkomstskillnaderna mellan könen minskar äntligen, och resurserna till en välfärd att lita på ökar. Det känns väldigt fint. Applåder)

anf.67 Anna Kinberg Batra (M):

Fru talman! Det har talats en del om samarbete och samarbetsregering tidigare under eftermiddagen, inte minst från finansministern själv. Jag tycker att det tydligt framgår nu när det har gått några timmar i debatten och när Ulla Andersson har lagt ut texten lite grann hur samarbetet i regeringen går till. I ladan - vad som än finns i den och hur fullt det än är - väntar Ulla Andersson när Magdalena Andersson tittar in, och det är Ulla Andersson som bestämmer hur det ska bli, och så har det också blivit.

Magdalena Andersson har under valrörelsen varit trygg mot familjer som undrar hur det ska gå med rätten att välja skola. Men när hon kommer in i ladan står Ulla Andersson där och säger stopp.

I valrörelsen har Magdalena Andersson och många andra diskuterat RUT och ROT. Vi vet att det i RUT-sektorn finns kvinnliga företagare. Vi vet att det växer fram vita jobb där det förut har varit svarta. Man har diskuterat om det ska rivas upp. Nu ska det inte bara halveras utan dessutom försämrats på RUT-sidan, där många kvinnor arbetar, medan ROT-avdraget, som berör sektorer där många män arbetar, tydligen ska lämnas oförändrat.

Magdalena Andersson har gått och lovat att vanligt folk som jobbar inte ska behöva vara oroliga för att behöva betala högre skatt, men

inne i ladan väntar nu Ulla Andersson med sina skattebesked. Senast i morse sade hon: Nu är det dags att börja rulla tillbaka jobbskatteavdraget! Jobbskatteavdraget har gett inte minst kvinnor med måttliga inkomster utrymme att till exempel ordna ny vinteroverall åt sina barn. Vad blir nästa krav i nästa budgetförhandling från Ulla Andersson? Kan hon inte avslöja det redan här och nu? Och hur mycket ska till exempel kvinnor behöva betala? Ska vi få tillbaka ett Sverige där det kostar en hel månadslön i skatt att betala för Ulla Anderssons krav?

anf.68 Ulla Andersson (V):

Fru talman! Jag tycker att det är intressant att högern är så upprörd över att man har fått en fördelningspolitik som är precis tvärtom mot vad ni har stått för. Människor med de lägsta inkomsterna kommer äntligen att få en bättre ekonomisk trygghet, och de med högre inkomster kommer att få avstå en del av de skattesänkningar som de har fått under era år. Ni har ju framför allt gynnat män med höga inkomster.

Jag ser också en väldigt tydlig skillnad. Du talar om vanliga människor, säger du. Jag tycker inte att det är vanligt att man tjänar 50 000 kronor i månaden. Det är väldigt få som gör det, och de får nu avstå en del av sina skattesänkningar för att vi ska få resurser till en välfärd som behöver mer. Under er tid har antalet anställda i välfärden urholkats. Så ser det faktiskt ut. Tittar vi på hur det ser ut i förskolegrupper, fritidsgrupper, på äldreboenden eller på våra sjukhus ser vi det mycket tydligt.

Vi kan också titta på statistiken över sjukfrånvaron. Då ser vi att det är vi kvinnor som betalar detta. Det är återigen vi som blir sjukskrivna, för vi har stressat så mycket, och arbetsvillkoren har blivit så tuffa. Är

det då inte rimligt att man lägger mer pengar på välfärden - en välfärd som vi alla är beroende av och måste kunna lita på?

Jag tycker det, och det har funnits ett gemensamt intresse från oss och regeringen av att få detta till stånd. Det är väl känt att vi tycker att vi skulle kunna öka inkomsterna ytterligare, för vi ser stora behov.

Vi är mycket nöjda när vi nu har fått bra reformer på plats, fler anställda i äldreomsorgen, mer pengar till sjuk- och förlossningsvård och ett höjt underhållsstöd. Socialbidragsnormen för barn höjs, och vi får gratis medicin för barn. Det är något att vara glad över en dag som denna.

anf.69 Anna Kinberg Batra (M):

Fru talman! Det som var så viktigt med de första stegen i jobbskatteavdragen var just att man började längst ned på inkomstskalan, så att de som har låga och måttliga inkomster faktiskt fick del av att svensk ekonomi gick bra och har kunnat bidra till det. Det är när fler har gått till jobbet och ekonomin har kunnat växa som vi har kunnat öka de reala resurserna till välfärden med i storleksordningen 40-70 miljarder, beroende på hur man justerar för inflation.

Det är detta som har gjort att vi nu har fler som jobbar i den offentlig-finansierade välfärden. Vi har fått i storleksordningen 200 fler vårdcentraler. Vi har kunnat förbättra tillgängligheten, och vi har kunnat satsa på just sådant som vi behöver våra gemensamma resurser till. Det jag kommer att fortsätta att försöka förklara för Ulla Andersson är att detta kräver tillväxt. Det kräver jobb och tillväxt. Med er jobbfientliga politik riskerar detta att urholkas. Vi får väl se nästa år hur mycket mer detta ska urholkas.

anf.70 Ulla Andersson (V):

Fru talman! Då kan jag glädja Anna Kinberg Batra med att den här politiken ger jobb. Tittar man på forskning och i verkligheten kan vi se att offentliga investeringar är dubbelt så effektivt som skattesänkningar när det gäller att skapa jobb. Hade er politik - om nu skattesänkningar vore lösningen på allt - skulle vi väl ha haft full sysselsättning i dag? Jag skulle vilja säga att det viktiga med jobbskatteavdraget för er var att peka ut människor som närande och tärande i skattesystemet.

Människor som har oturen att förlora jobbet eller att bli sjuka ska straffbeskattas. De ska känna att de inte är med och bidrar till det här samhället. Detsamma gäller pensionärer. Det var detta som var själva syftet med jobbskatteavdraget.

Ett syfte var också att hålla en press nedåt på lönerna. Det vet du och jag, som vet en hel del om ideologi. Det är detta som är kärnan i er politik. Ni har slagit hårt mot dem som har förlorat jobbet eller blivit sjuka, och det vill vi ändra på, för vi vill ha trygghet och frihet. Vi vill ha en politik för att öka antalet sysselsatta och få fler människor att kunna delta i arbetslivet. Det är centralt.

anf.71 Emil Källström (C):

Fru talman! Först och främst skulle jag vilja säga grattis till Ulla Andersson. Vänsterpartisterna blev ju uppenbart besvikna över att inte få en plats i den nya regeringen, men sett till de senaste veckornas förhandlingar måste de ändå vara väldigt nöjda.

Den nya vänsterregeringen har i fråga efter fråga redovisat kompromisser som alla talar sitt tydliga språk. Jonas Sjöstedt är den

mest framgångsrika finansminister Sverige aldrig haft.

Tyvärr finns det inte så många andra att säga grattis till, givet de förslag som ni nu har fått igenom i era förhandlingar med regeringen. Ert vinststopp i välfärden ser ni säkert som en medalj för Ulla Andersson att hänga om halsen, men verkligheten är att den kommer att få effekter för enskilda individer och för vår välfärd i stort. Det kommer att slå igen dörren för alla de människor som i dag får bestämma själva vem eller vilka de vill ska ge dem vård, vilka som ska få ansvaret för deras barns skolgång eller ta hand om dem på ålderns höst.

Det kommer att rycka undan mattan för alla de företag - de allra flesta små, som är startade, drivna och utvecklade av kvinnor - som varje dag utvecklar och stärker vår välfärd i hela landet. I värsta fall kommer det att tvinga små, privata vårdcentraler i Norrlands inland att slå igen och göra så att folk behöver ta sig flera mil längre om olyckan är framme.

Det kommer att ta bort valfriheten för mormor och morfar att själva välja vilka som ska hjälpa dem i hemmet.

För oss i Centerpartiet är det här en fråga om att dels stärka kvaliteten och valfriheten i välfärden, dels stimulera företagandet. Jag har ett par raka frågor till Vänsterpartiet och Ulla Andersson: Vill ni öka eller minska det kvinnliga företagandet i Sverige? Vill ni ha fler eller färre kvinnliga vd:ar och styrelseordförande?

anf.72 Ulla Andersson (V):

Fru talman! Jag tycker frågorna i sig känns märkliga - kvinnliga

företagare. Brukar Emil Källström också tala om manliga företagare? (EMIL KÄLLSTRÖM (C): Det händer.)

Okej. Det är en rätt märklig ingång i en debatt. För mig är företagare företagare, och många av dem gör ett gott arbete och ska ha kredd för det. Jag har själv varit företagare. Jag är uppväxt i en småföretagarfamilj. Jag vet precis vad det innebär.

Vi har försökt att göra något med den vinstöverenskommelse som Emil Källström är så orolig för. Centerpartiets väljare tycker att det är rätt rimligt. Alla borgerliga partier har en majoritet emot sig i frågan om synen på vinster i välfärden. En majoritet av era väljare, en majoritet av svenska folket, tycker att pengarna ska gå till just den verksamhet pengarna är avsedda för. Det är vad vi ska se till. Det kan inte vara rimligt att det är tre gånger högre avkastning i den skattefinansierade äldreomsorgen än vad det är i finanssektorn. Det kan väl inte heller en centerpartist tycka är rimligt?

Människor kommer att få valfrihet även i framtiden. De kommer att kunna välja vårdcentral. Det som inte kommer att vara möjligt, om vi får igenom en sådan proposition, är att företagen ska få fri dragningsrätt på skattepengarna.

Men vi ska skapa bättre förutsättningar för mindre aktörer i välfärden, de som är där för verksamhetens egen skull. Det är de som slås ut i dag av riskkapitalisterna. Det framgår tydligt i all statistik. Det är riskkapitalisterna som dominerar, och de har över 50 procent av äldreomsorgen. Det är Henrik Borelius som styr där. Det är inga kvinnor som är drivande i riskkapitalbolagen. Om det vore så tycker jag ändå att pengarna ska gå till just den verksamhet de är avsedda för och inte ned i privata fickor.

anf.73 Emil Källström (C):

Fru talman! Det var lite oväntat att bevekelsegrunden för Vänsterpartiets politik alltså är att främja Centerpartiets väljare. Det får ni gärna fortsätta med på andra politikområden.

Det finns en anledning till att jag talar just om kvinnliga företagare. Det är för att vi har för få kvinnliga företagare. Om kvinnor hade startat och drivit företag i lika hög utsträckning som män hade vi haft fler företag, fler jobb, en bättre arbetsmarknad och ett bättre Sverige. Därför är det viktigt att prata om kvinnors företagande, att fortsätta att hitta sätt att stimulera kvinnors företagande så att det blir jämställt och att fler jobb skapas.

Jag tror att jag och Ulla Andersson har en sak gemensamt. Vi vill gärna ha större skatteintäkter i Sverige. Vi har dock diametralt olika sätt att se på detta. Medan Ulla Andersson vill klämma åt företagaren, höja skatten och helt enkelt maximera skatteuttaget från dagens skattebas vill jag bredda basen. Med en klok politik, med vissa skattesänkningar, kan vi få fler att anställa och jobben att växa till. Då blir det mer skatteintäkter i dag såväl som i morgon.

Min politik gör alla till vinnare eftersom den bygger på utveckling och tillväxt.

anf.74 Ulla Andersson (V):

Fru talman! Med Emil Källströms politik går mycket pengar till det de inte är avsedda för. De privata vinsterna motsvarade 9 miljarder kronor 2011. Det är löner för ungefär 20 000 undersköterskor. Vore det inte

bättre om vi hade 20 000 fler människor i jobb och på så sätt också kunde förbättra kvaliteten i välfärden?

Om vi tittar på statistik och historien i Sverige och i andra länder framgår där att när investeringsnivåerna sjunker i ekonomin ökar arbetslösheten. Det är därför det är så viktigt att öka investeringsnivåerna i ekonomin så att fler människor kan komma i arbete. Då är offentliga investeringar ett bra och viktigt verktyg. Förutom att det skapar många jobb och förbättrar livssituationen för många människor är det investeringar vi behöver göra. Kolla hur det ser ut på järnvägen, i äldreomsorgen och hur många människor som ligger i sjukhuskorridorerna. Investeringarna behövs. Inte minst: Hur många bostäder behöver vi inte bygga framöver för att få bort bostadsbristen?

anf.75 Erik Ullenhag (FP):

Fru talman! Även jag vill gratulera Ulla Andersson. Vi kan konstatera när vi läser statsbudgeten att Miljöpartiet fick visitkortet men Vänsterpartiet fick det politiska innehållet. På punkt efter punkt har ni varit otroligt skickliga förhandlare.

Vi ser högre skatter på arbete. Vi ser hur höga marginalsatser har blivit världens högsta marginalsatser. Vi ser hur valfriheten kommer att minska. Vi ser att ni i ert synsätt är emot företagande, vilket kommer att göra att kvinnors företagande kommer att drabbas av den minskade valfriheten. Vi ser halverad avdragsrätt för hushållsnära tjänster. Ja, vi ser stora delar av Vänsterpartiets partiprogram, och det vill jag gratulera Ulla Andersson till.

Däremot är det bekymmersamt för Sverige. Det finns en anledning till att ni har varit ensamma om den här politiken tidigare. Det beror på att

det Ulla Andersson värnar om, det vill säga välfärden, bygger på att människor jobbar och betalar skatt. Med dessa kraftiga skatthöjningar på jobb och företagande blir det färre som jobbar och betalar skatt. Då hamnar vi i en situation där även välfärden hotas.

Jag och Ulla Andersson har helt olika sätt att se på rättvisa. Jag blir inte upprörd över att människor blir rika. Jag blir upprörd över att människor saknar möjligheter. Jag blir inte upprörd över att Ingvar Kamprad tjänar pengar på att han hittar på idén att skruva isär möbler och sedan sälja möblerna. Jag tror på att det ska vara en drivkraft i samhället att man kan tjäna pengar på risktagande, utbildning och flit. Men jag blir upprörd över den som inte har ett jobb att gå till, och jag blir upprörd över hålen i välfärden. Mitt svar på de hålen i välfärden handlar om att ha en skattepolitik och en idé för hur jobben ska växa till.

När man jagar de riktigt höga skatterna, som Ulla Andersson gör, då får man konstiga och krångliga skattesystem. Ni har visserligen lyckats med att se till att Sverige kommer att få världens högsta marginalsatser, men det Ulla Andersson också har lyckats med i denna budget är att få igenom en teknik som gör att läkaren som tar ett jourpass får betala mer i skatt än bankdirektören som får en bonus. Det blir effekten. Marginalsatserna är högre för läkaren än för bankdirektören. Även med Ulla Anderssons sätt att se på rättvisa, var ligger rättvisan i att bankdirektörens bonus beskattas mindre än läkarens jourpass?

anf.76 Ulla Andersson (V):

Fru talman! Om man tittar på olika undersökningar som har gjorts bland väljarna kan man säga att förtroendet för Vänsterpartiet i olika

politiska frågor är stort. Vänsterpartiet är tredje bästa parti i många frågor, till och med andra bästa parti ibland. Om man tittar på den ekonomiska politiken åtnjuter vi ungefär fyra gånger högre förtroende än vad Folkpartiet gör. Det kan bero på lite olika orsaker. Framför allt kan det bero på att vi har stödat efter er förr. Vi sanerade statsfinanserna efter er på 90-talet. Det var kämpigt och jobbigt, framför allt för de människor som drabbades av den politiken.

Men detta kan också bero på att vi tycker att skattepengar ska gå till just det de är avsedda för. Vi tycker att det är viktigt. Vi tycker att det är viktigt att använda en effektiv ekonomisk politik, det vill säga att använda pengarna så att människor faktiskt kommer i arbete, inte att betala för tre jobb och sedan få ett. Om man betalar för tre jobb ska man också ha tre jobb. Men det har inte ni tyckt. Ni har låtit skattepengarna rinna som sand mellan fingrarna. Ni har inte varit rädda om pengarna. Det är kanske därför som finansministern ofta påtalar att ladorna är tomma. Det beklagar jag. De resurserna hade behövts i välfärden. Vi kan ju se hur det ser ut.

Into nog med detta. När vi tittar på hur inkomstskillnaderna ökade under er regeringstid gör det mycket ont i hjärtat. 1 800 kronor i månaden har inkomstskillnaderna ökat mellan könen. Är Erik Ullenhag nöjd med det? Jag skulle skämmas om jag var feminist.

anf.77 Erik Ullenhag (FP):

Fru talman! Jag är otroligt nöjd med att Sverige är ett land där fler och fler har ett arbete att gå till. Över 50 procent av kvinnorna i den svenska befolkningen har ett heltidsjobb att gå till. När man får en lön och kan betala räkningarna själv får man makten över sin vardag. Det viktigaste i fråga om jämställdhet, Ulla Andersson, är att fundera över

hur fler kvinnor kan få ett arbete att gå till. Nu står ni bakom en politik som gör att färre kvinnor kommer att ha ett arbete att gå till. Ni blir ännu argare så fort kvinnliga företagare gör vinster i välfärdssektorn. Jag noterade att Ulla Andersson hade med sig ett färdigskrivet och genomtänkt replikskifte. Men nu är det jag som tar replik på dig, och jag prövar därför frågan en gång till. I jakten på att se till att ha världens högsta marginalskatter skapar ni nu ett skattesystem där tandläkaren, eller optikern som jobbar extra, kommer att ha högre marginalskatt än bankdirektören som får bonus. Det är effekten av vad ni gör. Effekten blir sådan därför att ni trasslar till skattesystemet när ni jagar de riktigt höga skattenivåerna. Jag testar frågan en gång till: Var, Ulla Andersson, ligger rättvisan i att bankdirektören får lägre skatt på sin bonus än vad läkaren får på sitt jourpass?

anf.78 Ulla Andersson (V):

Fru talman! De med högst inkomster kommer att betala mest skatt även i framtiden efter förändringen av skiktgränserna. Det tycker vi är rimligt. Vi tycker att de med högre inkomster behöver betala mer i skatt. Vi vill ha en progressivare skattepolitik, och så kommer det att vara med den här budgeten.

Är det någon som har skapat krångliga skatteregler är det väl ni. Och är det någon som har skapat kränkande skatteregler är det väl ni. Det är ni som har straffbeskattat människor som är arbetslösa och sjuka, föräldralediga och pensionärer. Jag tycker att det är en direkt kränkande skattepolitik.

Sedan var det frågan om företagande. Jag tycker inte heller att man ska privatisera polisen eller kriminalvården bara för att vi ska få fler män som företagare. Jag tycker att pengar som är avsedda för en verk-

samhet ska gå just till det som de är avsedda för. Då får vi också fler anställda. Det behövs, för det är just det som kännetecknar en god kvalitet i till exempel äldreomsorgen.

anf.79 Jakob Forssmed (KD):

Fru talman! Först lite hyfs i debatten, Ulla Andersson: I stort sett hela ökningen av inkomstskillnaderna de senaste 20 åren kom före 2006, när ni var med och styrde Sverige tillsammans med Socialdemokraterna. Skillnaden i disponibel inkomst har i stort sett legat still sedan 2006, konstaterar Finanspolitiska rådet.

I övrigt vill jag sälla mig till gratulanterna. Detta är verkligen en budget riktad mot valfrihet, mot jobb, mot kvinnors företagande och mot mångfald. Den är för enfald och för tvång. Alla de bidrag som företag inom äldreomsorg och vård gör ska nu bort. Tandläkarföretag och assistansföretag får vara kvar. Men dit kanske man bara inte har hunnit.

Det har skapats utvecklingskraft och nya metoder, men alla de äldre som har blivit mer nöjda med sin hemtjänst med en privat utförare kastas in i osäkerhet om vad som kommer att gälla framöver. Valfriheten ska strypas i alla led.

Detta är Vänsterns skäl, och det är naturligt att man är nöjd med att man har fått igenom den här politiken.

Men jag vill fråga varför Vänsterpartiet vill ha tillbaka vårddköerna och avskaffa kömiljarden, som har kraftigt kortat vårddköerna i Sverige. Varför görs det ingen storsatsning mot demens? Det fanns ett färdigt förslag omkring detta som låg och väntade i Regeringskansliet. Varför

görs det ingen kompetenssatsning på äldreomsorgens personal och chefer och ingen satsning på bättre måltider? Och varför ska de äldsta fortfarande vara kvar i ovisshet om de ska få flytta till ett äldreboende eller inte? Det fanns ett färdigt förslag som skulle råda bot på detta. Det går inte att bara tala om resurser. Resurser är bra, men för det första ska resurserna skapas med nya jobb och tillväxt. Då duger inte en jobbfientlig budget. För det andra ska inte nytt vin hällas i gamla läglar. Nya idéer och utveckling för att göra livet lättare för människor är också viktiga. Det är viktigt med nya idéer och utveckling och att ta fram nya förslag.

Var finns jobben i växande företag som skapar resurserna, och var finns idéerna, Ulla Andersson?

anf.80 Ulla Andersson (V):

Fru talman! Jag ska hälsa Jakob Forssmed välkommen till finansutskottet och den ekonomiska debatten. Jag ska hälsa även Erik Ullenhag välkommen, vilket jag glömde och ber om ursäkt för.

Jag tycker att det är rätt märkligt att Kristdemokraterna är så upprörda över att det blir fler anställda i äldreomsorgen. Jag trodde att det var en fråga som låg er varmt om hjärtat. Här lägger vi nu resurser för att vi ska kunna anställa mer än 5 000 fler undersköterskor. Väldigt många äldre och väldigt många anställda som har hört av sig till mig säger att det här är kanon, att det är precis det här som behövs.

Vi tycker att det är en väldigt bra reform. Jag förstår inte varför ni är upprörda över att det blir fler anställda i sjukvården eller i förlossningsvården. Det behövs ju verkligen.

Jag önskar att vi hade haft fler boendeplatser för äldre. Under er tid har det försvunnit 8 000 boendeplatser. De hade verkligen behövts. Det är väldigt många äldre som skulle behöva flytta hemifrån, och jag tycker att det är viktigt att man ska kunna göra det. Jag tycker också att man ska kunna bo tillsammans när man blir äldre.

Nu måste vi försöka bygga fler boenden så att äldre kan få en tryggare ålderdom, och vi ser till att fler kan anställas. Jag tycker att det är viktigt.

Kristdemokraterna borde också tycka att det är viktigt att de skattepengar som vi jobbar hårt för i vårt dagliga liv och sedan betalar in till staten eller kommunen ska gå till det de är avsedda för. Är inte det rimligt? Jag tycker det.

Du och jag och alla andra betalar skatt för att mormor ska få en bra omsorg, och då vill vi att pengarna ska gå just till mormor och inte till Henrik Borelius, Attendo, Carema eller vilken det nu är som i stället stoppar pengarna i egen ficka.

Jag är ledsen att Kristdemokraterna inte tycker så, men jag vet att deras väljare tycker så. Det kanske kan bidra till att även Kristdemokraterna tittar på förslag som förbättrar möjligheterna att få mer resurser till välfärden.

anf.81 Jakob Forssmed (KD):

Fru talman! Vi har aldrig någonsin satsat så mycket resurser på äldreomsorg och sjukvård i Sverige som vi gör nu. Det har vi gjort för att vi har kunnat skapa fler jobb - fler jobb också när Sverige har gått igenom den djupaste lågkonjunkturen - vilket har skapat dessa resurser, och för

att vi hårt har prioriterat just välfärden. Det har jag inga problem att stå upp för.

Du sade att det har försvunnit äldreboendeplatser. Ni tar ju bort hela äldreboendestödet.

Du har pratat om en satsning på 2 miljarder. Det är inga 2 miljarder. Ni drar ju ned med 1,44 miljarder till äldreomsorgen, och 2 miljarder blir bara en halv miljard. Alla dessa satsningar ni har pratat om försvinner när ni lägger 2 miljarder i den här klumpsumman. Det finns inga 2 miljarder.

Min fråga kvarstår: Var finns jobben och jobbreformerna som ska ge större resurser till välfärden i framtiden? Var finns de nya idéerna som ska göra att vi ytterligare kan utveckla välfärden i framtiden?

anf.82 Ulla Andersson (V):

Fru talman! Jag vet inte om Kristdemokraternas ingång är att jobb i äldreomsorg inte räknas, eller jobb i sjukvård och förlossningsvård. Att se till att rusta järnvägen, rusta bostäder eller utbilda människor så att de kan ta ett arbete - räknas det inte heller till riktiga jobb? Vi vill att företagen ska kunna få kompetent och utbildad arbetskraft. Vi tycker att det är viktiga reformer. Under er tid har företagen inte fått tag i arbetskraft med rätt utbildning. Det är förödande för ekonomin totalt sett.

Under er tid har det blivit 33 000 färre anställda i förhållande till befolkningsutvecklingen än vad det var 2006. Det motsvarar en minskning med nästan 5 procent. Det ser vi. Om du hade varit ute på ett äldreboende eller i hemtjänsten alla de dagar som jag har varit där

tror jag att du skulle ha sett det mycket tydligt. Jag har mött så många som har sprungit så fort och slitit så hårt men ändå inte räckt till. Och jag har mött så många äldre som har sagt: Se till att vi får fler anställda så att de har mer tid att ge oss omsorg!

anf.83 Erik Ullenhag (FP):

Fru talman! Jag satt i augusti med några unga män i Rinkeby som hade en rätt strulig bakgrund. Ett par av dem hade precis då eller för något år sedan kommit ut från ett fängelsestraff. En kille skulle dagen efter träffa Arbetsförmedlingen och få sin första praktikplats. En annan kille hade sin praktikplats.

En kille berättade för mig hur hans verklighet var när han kom ut från anstalten. Den verkligheten var sådan att han inte hade de vanliga sakerna som vi andra har, som identitetskort, bostad och sådant. Han hade under ett års tid varit bostadslös med sin fyraårige son. Han tittade på mig och sade: Det kanske inte låter så tufft. Jag kände att det lät extremt tufft.

Det positiva i den här berättelsen var att det var den killen som dagen efter skulle iväg och träffa Arbetsförmedlingen för att kunna få en praktikplats.

Det där är jobblinjen. Är det någonting jag är stolt över efter åtta år av alliansstyre är det just det.

Gå tillbaka och fundera på hur Sverige såg ut åtta år tidigare för samma kille som kom ut från en anstalt! Jag kan berätta att Arbetsförmedlingen då stämplade "ej till arbetsmarknadens förfogande" på den personen, och så gjordes det inga insatser alls.

Visst - statistiken blev lite bättre. När Magdalena Andersson, Göran Persson och de andra styrde Sverige ville man ha ned arbetslösheten, och det lät ju bra. Stämplar man "ej till arbetsmarknadens förfogande" på en sådan här kille blir siffran lite bättre. Han försvinner i statistiken, och arbetslösheten sjunker. Men han är mycket längre från arbetsmarknaden.

En tid efter det att man skulle attackera arbetslösheten märkte man: Ojoj, det där blev ju inte bra. Sjukskrivningarna hade ökat. Magdalena Andersson, Göran Persson och gänget bestämde då att man skulle minska sjukskrivningarna. Det lyckades man också med, men då ökade man förtidspensionerna. Människor trycktes längre och längre bort från arbetsmarknaden.

Jag kan hålla med om att det finns mycket att fundera på när det gäller sysselsättningsfasen och när det gäller att se till att hjälpa de människor som har det allra tuffast på svensk arbetsmarknad.

Men när den nya regeringen raljerar över de insatser vi har gjort för dem som har det tuffast, när den nya regeringen raljerar över att det finns människor som står mycket långt från arbetsmarknaden tänker jag på killarna i Rinkeby. Ska vi åter till en politik där dessa killar inte ska ha en chans? Ska jag säga till dem att de inte står till arbetsmarknadens förfogande för att Sverige har en regering som inte ser människan utan bara statistiken?

Jag har under några veckors tid hört en Magdalena Andersson som inte riktigt har lämnat oppositionsrollen utan fortfarande beskriver Sverige som ett land fullt av problem. Vi kommer att fastna i den diskussionen under ganska lång tid framöver, tror jag.

Visst finns det utmaningar i Sverige. Men nog ska vi vara stolta över att vi i en tid när resten av Europa har tappat jobb har fått 300 000 fler i arbete. Nog ska vi vara stolta över ett land där vi har sagt att vi inte ger upp om människor utan tänker se till att även människor mycket långt från arbetsmarknaden har en chans att komma igen. Nog ska vi vara stolta när vi tittar ut över Europa över vilken fantastisk ekonomisk utveckling vårt land har haft.

Det är fascinerande att lyssna på en regering som går upp i talarstolen och låtsas att omvärlden inte finns. Det är klart att vi har utmaningar, Ulla Andersson. Men titta på våra grannländer. Jämför vår ekonomi med andra länders.

Det gjorde Dagens Industri för någon månad sedan. Det var inte på ledarsidan, utan det var en journalistisk granskning. Rubriken var Utklassning.

Dagens Industri skrev att vi som då satt i regeringen borde prata mer om hur bra det går för svensk ekonomi jämfört med andra länder. Man mätte i sex kategorier. Vi har relativt sett högre tillväxt än de länder vi kan jämföra med. Vi har lägre arbetslöshet än jämförbara länder. Vi har lägst långtidsarbetslöshet i hela Europa. Vi har den högsta sysselsättningsgraden i hela EU. Göran Perssons mål om 80 procent sysselsatta har vi nått.

Också vårt företagsklimat har förbättrats, och apropå det eviga talet om tomma eller fulla lador är vi det enda land i Europa som har fått ned sin statskund.

Det var till och med så att Socialdemokraterna för ett par år sedan kritiserade oss för att vi gjorde av med för lite pengar. Vi skulle

spenderar mer. Apropå lador tror jag att vi ska vara ganska glada för att det inte är socialdemokratiska ekonomiska motioner som har gått igenom i detta land under senare år. Då hade Sverige haft mycket större problem.

Dagens Industri mätte också en sjätte kategori, livskvalitet. Hur är Sverige att leva i? Är det som Ulla Andersson beskriver att detta land glider isär och allt är katastrof? Nej, folk har fått det bättre och relativt sett bättre än i andra länder. Innebär det att samhället är färdigbyggt? Nej, det är klart att det inte är.

Men nu diskuterar vi den budget som denna regering har lagt fram på bordet. Jag är djupt bekymrad över att vi riskerar att falla tillbaka i en politik som kommer att skicka bort människor från arbetsmarknaden. Jag påpekade att de skattepromemorior som skickades ut fick stark kritik för att de skadar jobben. Detta sade i princip alla remissinstanser. Jag sade att det var en nyhet när Magdalena Andersson sade att det kanske kan påverka jobben när man höjer skatten mycket, och då raljerade ni och sade att det står i finansplanen. Låt mig citera ur finansplanen: "De skatteförslag som lämnas och aviseras i denna proposition kommer att bidra till att sysselsättning och BNP dämpas något. I vilken takt och i vilken utsträckning dessa långsiktiga effekter kommer att realiseras är osäkert och svårt att bedöma."

Det är inte seriöst. Den kritik som har kommit från Ekonomistyrningsverket, Arbetsförmedlingen, Finanspolitiska rådet, Saco och TCO pekar på att ni inte kommer att räkna hem pengarna av skattehöjningarna eftersom folk kommer att jobba mindre.

65-åringen som skulle jobba ett år till kommer att låta bli att jobba och ta ut pension när det blir dyrare att anställa 65-åringen eller så kommer

företaget inte att anställa en 65-åring.

När man gör det dyrare att anställa unga människor kommer det att innebära att man tappar jobb.

Gör man en av världens högsta marginalskatter ännu högre kommer läkaren att låta bli att ta jourpasset. Har man ett vänstersinnat synsätt på livet kan man säga att det inte spelar någon roll att hen inte tar jourpasset; hen är ju redan rik. Ja, det kanske hen är, men problemet är att när hen inte tar jourpasset blir det ingen skatteinbetalning på det. Problemet är också att vi har lite färre arbetade timmar i välfärden. I denna mening är budgeten djupt jobbfientlig.

Det finns ett annat problem med budgeten. Jag har hört att statsministern är gammal facklig förhandlare och ska vara otroligt bra på att förhandla, men vi ser de ovissa kompromissernas regering framför oss. Vi har fått en kraftigt ökad osäkerhet om vad som ska hända med Sverige.

Varje dag när vi slår på tv:n kan vi se att Miljöpartiet och Socialdemokraterna äntligen är överens. Ena dagen var de överens om kärnkraften och energipolitiken. Alla var glada över att vara överens. Stefan Löfven kom ut och sade att det inte skulle stängas några kärnkraftverk. Sedan kom vice statsministern ut och sade att kärnkraftverk skulle stängas. Ni sitter i regeringen ihop; det är inte på skoj.

En del väntade på vad som skulle hända med Bromma flygplats. Det är samma partier som styr i Stockholms stadshus, och de vill lägga ned Bromma flygplats. Ena delen av regeringen är jätteglad och vill bli av med Bromma flygplats, för den ska man inte ha. Andra delen av regeringen säger att Bromma flygplats nog inte ska stängas.

En väg borde man väl kunna lämna tydliga besked om. Det handlar om Förbifart Stockholm som innebär att vi inte låter trafiken gå genom en stad, vilket är dumt, utan låter den gå runt en stad, vilket är smartare. Men till och med denna väg fick vi olika besked om. Än en gång var man överens, men än en gång var det en oviss kompromiss.

Det fascinerar mig att detta regeringsalternativ kunde gå igenom en valrörelse utan att lämna konkreta besked om vad man ville göra. Jag är i och för sig ännu mer fascinerad över att man när man väl sitter i regering fortsätter på detta spår. Regerandets konst verkar vara att ge ovissa och oklara besked.

Fru talman! Detta är bekymmersamt för ett lands ekonomiska utveckling. När osäkerheten ökar och skatterna höjs tappar folk lite av sin framtidstro. När man tappar lite av sin framtidstro gör man inte de investeringar man annars hade tänkt göra. Det kan handla om vinterjackan eller något större. Man låter bli att handla.

En sak är vi överens om i budgeten, och det är att den svenska tillväxten i hög grad drivs av inhemsk konsumtion, alltså hushållens konsumtion i Sverige. Magdalena Andersson är rätt positiv till att den ska öka, men jag kan se ett stort statsfinansiellt hål här. Magdalena Andersson bygger nämligen sina beräkningar på att alliansregeringens politik fortfarande gäller. Men höjer man skatten för människor konsumerar de mindre. Känner de ökad osäkerhet investerar de lite mindre.

Ulla Andersson var inne på investeringar för en stund sedan. Ja, det behöver investeras i Sverige. Men tar man inte investeringsbesluten för att man inte vet vad som händer med Bromma flygplats eller för att

man inte vet hur energiförsörjningen ser ut när man ska stänga ned välfungerande svensk kärnkraft får vi problem.

Skandiabanken har mätt plånboksindex. Vad har hänt med svenskarnas framtidstro sedan regeringen tillträdde? Det har aldrig varit så låga siffror för svenskarnas framtidstro när det gäller plånboksekonomin. Det är ett hot mot hela den statsbudget som ligger på bordet. Tror svenska folket att det inte kan bli bättre i morgon kommer man inte att våga handla och investera.

Detta är tyvärr en budget full av hål.

anf.84 Finansminister Magdalena Andersson (S):

Fru talman! Erik Ullenhag målar upp en mycket ljus bild av Sverige. Här finns låg arbetslöshet och mycket goda statsfinanser. Allt är bra i Sverige. Det måste förvåna Erik Ullenhag oerhört att svenska folket röstade bort den förra regeringen.

I en tidigare replik tog Erik Ullenhag upp biståndet, och det lät som att ni avser att öka biståndsanslaget kraftigt i er budget.

EU har gjort en omräkning av bruttonationalprodukten för alla länder i EU. Det innebär att Sveriges bnp har räknats upp eftersom tyngden på forskning och utveckling är högre i den nya beräkningen. För att kunna upprätthålla biståndsmålet om 1 procent av bni kommer vi att behöva öka vår biståndsbudget med 2 miljarder.

Det är regeringens uppfattning att vi givetvis ska leva upp till det, men vi tar inte hela tvåmiljardersklivet i denna budget utan ökar biståndet utöver den vanliga uppräknings med 500 miljoner kronor och lägger

det särskilt på klimatbistånd.

Som sagt lät det tidigare på Erik Ullenhag som att ni avser att räkna upp biståndet med hela de 2 miljarderna redan i er budgetmotion. Jag är intresserad av att höra om ni kommer att göra detta.

Sedan måste jag bara snabbt fråga: Folkpartiet är ju ett feministiskt parti, är du inte glad över att vårdnadsbidraget nu avskaffas i denna budget?

anf.85 Erik Ullenhag (FP):

Fru talman! Det är inte allt som är dåligt i denna budget. Allt som denna regering kommer att föreslå är inte dåligt. Jag tycker att det är jättebra att man till exempel, om jag förstått rätt, går fram med en tredje pappamånad.

Jag beklagar djupt att man samtidigt, som jag har förstått det, väljer att avskaffa jämställdhetsbonusen. Jag tror att vi behöver fler verktyg för att se till att både kvinnor och män blir pappor och mammor - båda två. För det grundläggande problemet, om man gör en jämställdhetsanalys av samhället, är att vi är hyggligt jämställda fram till den dag barnen kommer. Men när barnen kommer blir mamman liksom mer mamma än vad pappa blir pappa.

Mamman är i högre grad hemma med barnen, och det blir mamman som tar ut vård av sjukt barn. Det blir mamman som tar huvudansvaret för att skolväskan är packad. Det blir mamman som drabbas av att komma till dagis och får känna att det är hon som har de dubbla rollerna och höra att vinterjackan inte kom med till dagis. Men när

pappan kommer dit och lämnar är det för väldigt många så att det är trevligt att han kommer dit och lämnar men att han ska tänka på att det är lite kallt på vintern när han dyker upp nästa gång. Den dubbla börda som en hel del småbarnsföräldrar har bygger på detta problem.

Jag beklagar att ni verkar vilja avskaffa jämställdhetsbonusen, för jag tror att vi behöver alla verktyg. Det är heller ingen hemlighet att jag inte tror att vårdnadsbidraget är en jättebra lösning ur jämställdhets synpunkt. Men det har inte haft de effekter som Socialdemokraterna och Vänsterpartiet har hävdad i debatten, utan det har haft ganska begränsade effekter.

Om vi ska vara överens om vad vi pratar om tror jag att det, när det gäller biståndet, är bruttonationalinkomsten och inte bruttonationalprodukten vi räknar annorlunda än tidigare. Min poäng är följande: Vi har haft ett parti som heter Miljöpartiet som år ut och år in har stått i denna kammare och skällt på den tidigare regeringen och sagt att vi gör för lite på biståndssidan. Vi har samtidigt haft en alliansregering som då skulle vara den regering som har gjort för lite på biståndssidan men som år ut och år in har klarat enprocentsmålet för biståndet. Det jag noterade var att när Miljöpartiet och Socialdemokraterna kom tillbaka till regeringsmakten blev det som vanligt. Då har vi plötsligt en regering som inte klarar enprocentsmålet. Vår regering klarade det under åtta år.

Hur vår budget ser ut kommer vi att återkomma till när vi lägger fram en gemensam alliansbudget i kammaren i höst. Jag hoppas att Magdalena Andersson har lite respekt för att vi har haft ett par timmar på oss att titta på den statsbudget som ligger på riksdagens bord i dag.

anf.86 Finansminister Magdalena Andersson (S):

Fru talman! Ja, ni har haft några få timmar på er att titta på denna budget, men samtidigt är upprevideringen av bni väl känd liksom att den innebär att biståndet kommer att behöva ökas med 2 miljarder. Det kan inte vara någon nyhet.

I ditt tidigare replikskifte med Miljöpartiet, Erik Ullenhag, fick man verkligen intrycket att ni skulle höja biståndet med 2 miljarder, men då får vi återkomma och se. Det kan vara bra att anpassa tonläget i debatten efter det, kan jag tycka.

Det är väldigt roligt att höra Folkpartiets entusiasm över den tredje månad som vi viker åt vardera förälder. Här ser jag stora möjligheter för regeringen och Folkpartiet att samverka om hur vi kan öka föräldrarnas uttag och få ett mer jämlikt uttag av föräldraförsäkringen. Nu avskaffar vi jämställdhetsbonusen, men jag skulle tycka att det vore väldigt intressant att diskutera med Folkpartiet vilka andra åtgärder som på olika sätt kan stimulera föräldrarna att ta ytterligare steg och göra ett mer jämlikt uttag av föräldraledigheten.

anf.87 Erik Ullenhag (FP):

Fru talman! Det är ganska intressant att vi är i ett läge där Magdalena Andersson redan i dag börjar säga att det ska bli intressant att se vad som står i alliansbudgeten - detta på en dag då man har presenterat en budget full med saker man inte berättade om för väljarna före valdagen.

Jag hörde aldrig att det ska bli dyrare att anställa äldre människor - jag lyssnade kanske dåligt, men jag hörde aldrig det. Jag hörde aldrig att

det ska bli svårare för 65-åringar att fortsätta att ha ett jobb att gå till. Jag hörde aldrig att avdraget för hushållsnära tjänster skulle halveras. Första gången jag hörde att det landade i en halvering var egentligen i dag. Jag hörde aldrig något om en ganska stor del av de skattehöjningar ni föreslog. Jag hörde heller aldrig det där om barnbidraget - det var visst bara ett löfte före valdagen. Ta det lite lugnt, Magdalena Andersson, nu när du har hamnat i regeringsställning och dessutom har presenterat en budget där du bryter mot en rad vallöften.

Jag kan konstatera att i regeringsställning såg Folkpartiet och andra partier i Alliansen till att vi varje år klarade enprocentsmålet i biståndet. Nu har vi en regering som inte klarar enprocentsmålet, som vanligt när Vänstern styr. Det är otroligt ovanligt att vi har haft en socialdemokratisk regering i detta land som har klarat enprocentsmålet i biståndet. Det beklagar jag.

anf.88 Oscar Sjöstedt (SD):

Fru talman! Folkpartiet har försökt göra anspråk på integrationspolitiken och göra det till sin fråga, egentligen redan innan den tidigare alliansregeringen kom till makten. År 2004 tog man ett initiativ som faktiskt var ganska hedervärdigt - man försökte mäta det så kallade utanförskapet. Med parametrar som valdeltagande, sysselsättning och skolresultat började man kvantifiera och mäta. Erik Ullenhag själv blev sedermera integrationsminister.

År 2008 kände man sig tillräckligt bekväm för att göra om processen och släppte då en ny och uppdaterad rapport. Man kallade den *Arvet efter Mona Sahlin*. Poängen var tydligen att det skulle vara just Mona Sahlins fel att det fanns stora integrationsproblem i Sverige. Jag köper inte den förklaringen.

Därefter tog det dessvärre slut. Det var helt enkelt inte lika roligt att fortsätta uppdatera *Utanförskapets karta*. Att släppa en ny rapport med titeln *Arvet efter Erik Ullenhag* kändes tydligen inte lika attraktivt. Lyckligtvis har andra tagit vid när Folkpartiet kastat in handduken. Doktoranden Tino Sanandaji har i samverkan med tankesmedjan Den Nya Välfärden uppdaterat arbetet och kunde tidigare i år visa att det inte blev särskilt mycket bättre med Erik Ullenhag än vad det blev med Mona Sahlin.

Mellan 2006 och 2012 ökade tvärtom antalet så kallade utanförskapsområden från 156 till 186 samtidigt som antalet individer som lever i utanförskapsområden ökade från 488 000 till 566 000 människor under samma period. Min fråga är: Är Erik Ullenhag nöjd med det arbete han presterade under sin tid som statsråd?

anf.89 Erik Ullenhag (FP):

Fru talman! Svaret på frågan är ja. Jag ska försöka reda ut ett antal felaktigheter som fanns i inlägget.

Det är inte så att vi inte har presenterat en ny karta. Folkpartiet gjorde det i år, innan den karta du refererade till kom, Oskar Sjöstedt. Antalet utanförskapsområden har inte ökat med 150, oavsett vilken av kartorna man tittar på. Den som Folkpartiet presenterade enligt den gamla modellen visar att de minskade från 156 till 155. Den karta du refererade till visar att de ökade en del.

Innebär det att man är nöjd med att man har gjort någonting i regeringsställning? Är det samma sak som att samhället är färdigbyggt? Absolut inte! Jag är den första att beklaga att vi nu har en regering som

har slutat tala om integrationspolitik, för det är en av våra stora utmaningar.

Vad är jag då nöjd med, kan man fråga, eftersom ni alltid raljerar över detta. Jag är nöjd med att vi har 190 000 fler utrikes födda människor i Sverige som går till jobbet efter åtta år med alliansregeringen. Jag är nöjd med att vi har sett till att vi har fått hit människor, gett dem skydd och stått upp som en humanitär och medmänsklig stormakt. Jag är nöjd med att vi till skillnad från resten av Europa har klarat att stå upp för öppenheten och toleransen, trots Sverigedemokraternas inträde.

Det är ni lite irriterade på; ni klarade inte att förändra den politiska kartan i Sverige. Era kompisar har gjort det i Danmark, Storbritannien och Frankrike, men ni har inte gjort det i Sverige. Jag är mycket stolt över att Sverige fortsatt står upp för öppenhet och tolerans, och framför allt: Vilket land vill vi leva i? Vill vi leva i ett land där vi skickar tillbaka människor till krig och förföljelse, eller vill vi leva i ett land där vi säger: Du som flyr undan mordandet i Syrien kan få en fristad här?

Om Sverigedemokraterna hade fått bestämma skulle vi inte haft de över 700 000 utrikes födda människor som går till jobbet och betalar skatt i Sverige. Jag är stolt över att vi tagit emot dem. Jag vet att det är bra för ett land på lång sikt.

Ni har inte funnits så länge, men under den tid ni har funnits har ni gått från att ha startats av övervintrade rasister och före detta nazister till att försöka börja putsa ytan. Om ni hade fått bestämma och landet hade varit stängt hade vi inte haft alla dessa läkare, tandläkare och företagare som gör Sverige till ett mycket bra land.

anf.90 Oscar Sjöstedt (SD):

Fru talman! Mohammed Said al-Sahaf är kanske ingen jättekändis. Han är irakier och jobbade som informationsminister under Saddam Hussein. Han var den figur som höll de episka presskonferenser där han bedyrade hur de framgångsrika irakiska styrkorna tryckte tillbaka och förödmjukade de framryckande amerikanska trupperna samtidigt som man hörde det skräckinjagande mullret från

Abramsstridsvagnarna, i full färd med att ockupera centrala Bagdad. Han kom sedan lite skämtsamt att kallas för Bagdad Bob. Jag kommer lite grann att tänka på honom när jag lyssnar på Erik Ullenhag. När Arbetsförmedlingen i slutet av förra året presenterade en rapport om hur den nya lagen om etableringsinsatser för nyanlända slagit ut visade det sig att efter att de hade gått igenom det program som du var väldigt stolt över, Erik Ullenhag, hade 4 procent fått ett riktigt jobb att gå till, medan 96 procent inte hade fått det. Din spontana kommentar till rapporten var: Jag läser inte siffrorna så. Nu när du sitter i finansutskottet frågar jag: Hur läser du egentligen siffror?

anf.91 Erik Ullenhag (FP):

Fru talman! Jag läser siffror som Riksrevisionen gör det, det vill säga att de har granskat hur etableringsreformen fungerar och har förklarat att detta har förbättrat insatserna för nyanlända som kommer till Sverige. Det går lite snabbare att komma i arbete.

Behöver det göras mer? Jag är den förste att svara att det behöver göras mer. Jag har däremot aldrig hört en sverigedemokrat stå i denna kammare och ha en enda idé om hur fler människor ska lära sig svenska och fler människor ska få jobb. För en stund sedan stod Oscar

Sjöstedt och sade: Vi ska dra ned på integrationsinsatserna i Sverige. Om ni inte vill kasta ut människor kan jag berätta att effekterna av det blir att färre människor som kommer till vårt land får jobb och lär sig svenska språket.

Jag har noterat att Sverigedemokraterna gillar att jämföra mig med Bagdad Bob. Jimmie Åkesson gjorde det i somras. Jag tycker att det är lite skrattretande. Sverigedemokraterna är ett parti som får ägna nästan varje vecka åt att säga: Det inte finns inga rasister i vårt parti! Nästa vecka får de utesluta ett gäng och sedan säga: Nu finns det inga kvar. Det är lite komiskt att detta är det parti som talar om Bagdad Bob.

anf.92 Ulla Andersson (V):

Fru talman! Vi skulle kunna krydda detta med dagens nyhet i Arbetarbladet om hur sverigedemokrater sprider nazistisk propaganda på Facebook. Återigen är det tal om att eventuellt utesluta en kommun politiker.

När jag lyssnade på dig, Erik Ullenhag, tänkte jag: Undrar om han kommer att tacka nej-sidan i EMU-omröstningen för att Sverige inte är med? Det borde du ha gjort, tycker jag. Tänk om ni hade fått bestämma! Då hade vi också suttit där, och det hade inte varit så bra vare sig för folket i det här landet eller för ekonomin överlag. Jag tänkte också att du kanske skulle säga: Tack för att ni lämnade ett så stort överskott till oss när vi tog över så att vi hade något som vi kunde börja att sänka skatten för! Och ni sänkte skatten, och sänkte skatten - även när ni inte hade någonting att sänka skatten för.

Jag tänkte också på att vi nyss har haft val. Ni hade valaffischer runt om i landet där ni stolt utropade: Feminism utan socialism! Då börjar

man fundera - vad kan det betyda? Betyder det att inkomstskillnaderna mellan könen ska öka, som de har gjort under era åtta år, med över 40 procent? Eller betyder det att kvinnor som dubbelarbetar, vilket de allra flesta kvinnor gör med först ett lönearbete och sedan huvudansvar för hem och barn - för så ser de sociala könsrollerna ut - ska straffas när de sedan blir sjuka genom den stupstock som ni har infört?

Förresten lovade jag att hälsa till dig från en kvinna som heter Charlotte. Hon står nu och väntar på att bli utförsäkrad. Hon tyckte att du borde veta hur hennes liv gestaltar sig. Det är klart och tydligt att hon inte var så nöjd med denna feminism utan socialism.

Betyder feminism utan socialism att man är med och inför vårdnadsbidrag? Det kan det väl inte betyda. Inte kan det heller betyda att mindre än en tredjedel av partiets riksdagsledamöter är kvinnor. Vad betyder det egentligen, Erik Ullenhag?

anf.93 Erik Ullenhag (FP):

Fru talman! Jag tackar Ulla Andersson för detta otroliga intresse för en folkpartistisk valaffisch. Det är alltid kul när vi når ut med våra budskap.

Jag ska i och för sig börja med att säga att du är ganska rolig, Ulla Andersson. Å ena sidan går tydligen allt åt skogen i Sverige. Det finns ingenting som är bra, och allt är alliansregeringens fel. När jag sedan berättar att en del saker går bra säger du å andra sidan: Ja, en del saker kanske går bra, men det beror på Vänsterpartiet och att det blev nej i euroomröstningen. Jag tar gärna en eurodebatt med dig, Ulla Andersson, men jag tror att Europa hade stått betydligt svagare om vi inte hade samarbetat under den kris vi nu har gått igenom.

Begå inte misstaget, Ulla Andersson, att beskriva att de problem som Grekland och andra länder i Europa har brottats med beror på euron! De beror på att inhemska politiker inte har skött sig. Begå inte heller misstaget att glömma bort att det var tack vare ett tätt samarbete i Europa som vi klarade en kris gemensamt. Länder som Sverige och Tyskland har gynnats av att euron har funnits i Europa; det ska vi ärligt säga. Nordeuropa har gynnats av detta. Det är möjligt att vi hade kunnat önska att Tyskland hade varit lite mer expansivt under vissa av de här perioderna för att stötta Sydeuropa. Men om man gör en alternativ historieskrivning och hävdar att vi hade klarat situationen sämre om euron inte hade funnits tror jag att man är ute på lite hal is.

Vad betyder då feminism utan socialism, Ulla Andersson? Till att börja med betyder det att vi fattar att det kan vara rätt bra att ha en ekonomisk politik där det lönar sig att utbilda sig även för kvinnor.

Skillnaden mellan dig och mig är att jag ibland kan se att vi behöver mer av löneskillnader. Jag tycker att det är stötande att sjuksköterskan som utbildar sig till barnmorska i dag knappt får någonting mer i plånboken när hon utbildar sig. Jag tycker att det är stötande att bibliotekarier, socionomer, psykologer och andra akademiker yrken som domineras av kvinnor inte får utdelning på sin utbildningsinsats. Det skulle jag vilja förändra.

Feminism utan socialism handlar också om att förstå att plus och minus måste gå ihop. Om vi ska vända på det, Ulla Andersson, kan man säga att de sloganer ni har som är så kul om sex timmars arbetsdag antingen kan betalas med att det blir färre förskollärare på våra förskolor eller med att undersköterskan, vårdbiträdet och förskolläraren får lägre lön. Det vore intressant att höra vad som är svaret i Vänsterpartiets Sverige.

anf.94 Ulla Andersson (V):

Fru talman! Om Folkpartiet nu är så drivet av att kvinnor ska få högre löner undrar jag, Erik Ullenhag, varför inkomstskillnaderna har ökat så kraftigt under er regeringstid - med hela 40 procent. Jag fick inte riktigt något svar på det. Kan det vara så att er politik framför allt har gynnat högavlönade män och att de försämringar ni har gjort i sjukförsäkringen drabbar kvinnor hårt? Eller beror det på att ni inte har räknat upp ersättningsnivåer till exempel i underhållsstöd?

Egentligen borde ni vara rätt nöjda nu när det kommer mer pengar till sjukvård, förlossningsvård, äldreomsorg, förskola och skola. Det kan ju bidra till att kvinnor som arbetar i dessa verksamheter - för det är framför allt kvinnor - nu kan få högre löner, bättre arbetsvillkor och fler arbetskamrater. De får helt enkelt mycket bättre liv. Det är till det vi använder de skatter som vi höjer. Vi ger kvinnor bättre livsvillkor. Det är en bra förutsättning, för det är kvinnor som behöver barnomsorg och äldreomsorg. Så ser det ut i dagens Sverige. Jag önskar att det inte var så, men så ser det fortfarande ut.

anf.95 Erik Ullenhag (FP):

Fru talman! Det är klart att vi är överens i *en* del: Vi behöver ett starkt välfärdssystem i Sverige. Men vi skiljer oss åt när det gäller hur vi ska få fram resurser för att klara välfärden.

Det kommer att bli lite jobbigt för Ulla Andersson nu. Nu har ni i åtta år varit helt i opposition. Nu är ni halvt i opposition. Det är lite oklart. Ni är i opposition, men nästan inte, för det är ni som bestämmer politiken. Men ni är ändå anmälda här i dag som ett oppositionsparti.

Det är lite förvirrande för rätt många. Men okej, ni bestämmer politiken men är ändå i opposition.

Låt oss följa detta, Ulla Andersson. Låt oss följa vad effekterna på välfärden blir om det blir färre arbetade timmar. Låt oss följa detta och se om vi klarar mer resurser till välfärden när färre äldre fortsätter att jobba. Låt oss se om det blir sämre eller bättre när ni har lyckats skapa ett Sverige där det inte lönar sig för läkare att ta en jourvecka. Där är skillnaden. En grundläggande skillnad mellan dig och mig handlar om hur resurser skapas. Det är också ett kärnvärde i feminism utan socialism.

Jag tror inte att man ska bedriva en politik i Sverige där man alltid skäller på företag och företagare. Då blir Sverige ett fattigare land, och då får vi också färre människor som jobbar på förskolan och vårdcentralen.

anf.96 Jakob Forssmed (KD):

Fru talman! Den budget vi fick för några timmar sedan innebär en fara för valfriheten, välfärden och jobben. Den bärande idén tycks vara att inskränka egenmakten och förstöra förutsättningarna för varaktiga jobb. Det är ingen bra bärande idé för en budget.

Förslag som skapar jobb och tillväxt är det ont om, men regeringen har i stället tagit snart sagt varje chans att minska på människors och familjers makt över sin egen tillvaro. En tredje pappamånad ska införas och jämställdhetsbonusen tas bort. Bort med morötterna - fram med piskan!

Möjligheterna till mer tid med barnen via vårdnadsbidrag ska tas bort. Rätten att välja vårdcentral försvinner. Rätten att välja skola inskränks. Friskoleöverenskommelsen bryts. Elever kastas ut i osäkerhet. Nya pedagogiska idéer och metoder för vård utvecklas därför inte på samma sätt som tidigare. Företag i välfärdssektorn slutar investera i verksamheten. De får inte längre krediter, och risken för konkurser och nedläggningar ökar.

Äldres självbestämmande flyttas till politiker och byråkrater. De hemtjänstutförare som äldre har valt och trivs med ska avvecklas. Det är budskapet. Vad säger regeringen i dag till alla äldre i behov av hjälp som trivs med sin privata utförare av hemtjänst och äldreboende och som kastas ut i denna osäkerhet? I flera år ska de befinna sig i osäkerhet.

Varför finns inte förslaget med om en rätt för de äldre att själva välja när de ska flytta till ett äldreboende - en äldreboendegaranti som Alliansen, och LO, har presenterat?

Det saknas också angelägna välfärdssatsningar. Det finns ingen storsatsning mot demens. Utbildningar för äldre eller utbildningar för personal och chefer inom äldreomsorgen saknas. Det fanns färdiga förslag för detta som det bara var att sätta igång med.

Det som kanske gör mig särskilt förvånad och ledsen är att man inte har med förslag om att göra en särskild satsning mot ungas ökande psykiska ohälsa. Har regeringen inte sett en av vår tids största utmaningar?

Fru talman! Regeringen tar över ett bra Sverige på rätt väg. Det är ett Sverige där Alliansen har sett till att resurserna till välfärden, till vård

och omsorg, är större än någonsin. Tack vare prioriteringar och fler som jobbar har vi lägst statsskuld bland jämförbara länder, högst sysselsättningsgrad, bland den högsta tillväxten och bland den lägsta arbetslösheten i EU. Det har omvärlden såsom OECD, IMF, EU-kommissionen och tidningar som Financial Times noterat. Deras bild är ett framgångsrikt Sverige, en lysande stjärna på en rätt dyster himmel.

Arbetsförmedlingen talar nu om en bred jobbuppgång. Men, fru talman, allt detta förnekas i den offentliga debatten av Magdalena Andersson. Nu är det svartmålning som gäller, och den sker mot bättre vetande. Finanspolitiska rådet gör med någon liten reservation tummen upp för konjunkturpolitiken mellan 2006 och 2014 men underkänner helt Magdalena Anderssons beskrivning av svensk ekonomi. De menar också att regeringen lämnar ramverket. Magdalena Anderssons prat om tomma lador är i själva verket en tom tunna som skramlar mest.

Bland annat som en följd av detta skramlande ser vi nu hur pessimismen ökar hos Sveriges hushåll efter regeringsskiftet. Svartmålningen, vallöftessveken och osäkerheten om regeringens politik skapar osäkerhet hos hushållen, och den förstärks förstas när regeringen nu överger det ramverk som har tjänat Sverige så väl. Den förstärks när de tillväxtskadliga förslagen staplas på varandra: skattehöjningar för vanliga löntagare, straffskatt på äldre som jobbar, fördubblade arbetsgivaravgifter för unga, nedläggning av Bromma flygplats, bromsad förbifart och transportskatt. Det är skatt, skatt, skatt på det som jobbar och på det som rör sig.

Att folk blir mer osäkra och pessimistiska spelar stor roll när regeringens budget pekar på att vår tillväxt kommande år kommer att vara driven av inhemsk konsumtion. Vi kan inte förvänta oss draghjälp

från omvärlden.

Sverige är en liten, utsatt farkost som seglar på ett mörkt hav av internationell lågkonjunktur, finanskrisoväder och skuldskrisstormar. Men vi har visat oss vara robusta, sjödugliga och framåtblickande. Grejen har hållit. Vi har till och med kunnat renovera och bygga till under färd. Vi har vår farkost. Den flyter. Vi har kunnat hissa segel när andras båtar har legat för ankar eller i spillror. Nu är inte tiden att börja borra små hål i skrovet där vattnet kan sippra in. Nu är inte tiden att hala seglet. Nu är inte tiden att med propaganda försöka övertyga befolkningen, som hittills har noterat att vi klarat stormen rätt väl, att hoppa över bord eller slå back i maskinen.

Propagandan tilltar dock. Regeringen uppfinner nya ord, ett nyspråk som i romanen *1984* där statsmakten försöker ta kontroll över folks tankar genom att ändra språket - ett slags tvärtomspråk designat av regeringen för regeringen.

Alliansen införde medborgarinflytande och valfrihet, rätten för alla att välja vårdcentral som passade var och en, kanske med en särskild profil eller med öppettider som passar. Den friheten kallas för tvångs-LOV av den nya regeringen - tvångs-LOV. Tvång är dåligt och ska avskaffas. Omstöpanet fortsätter.

Socialdemokraterna var tydliga före valet med att det inte blir någon höjd beskattning av vanliga löntagare. Sedan blev det efter valet - en annan tid, ett annat språk. Nu höjer regeringen skatteuttaget på vanliga löntagare, på poliser, ingenjörer och lärare, med 2 miljarder.

Ytterligare 72 000 får betala statlig skatt med de ändrade regler som

man nu föreslår. De som redan betalar får betala mer. Men detta är ingen skattehöjning, enligt Magdalena Andersson. Jag har dock noterat att pengarna ändå finns och används i budgeten.

Så här fortsätter det när Magdalena Andersson får sätta sig vid det bäst dukade bordet i hela Europa. Där man kan känna doften av lägst skuld, aromen av jobbreformerna och sältan i hög sysselsättning är bordet förstås helt barskrapat. Valfrihet är tvång, skattehöjningar är skattesänkningar och ett uppdukat bord är ett barskrapat bord. George Orwell skulle ha varit grön av avund - rödgrön.

Ett råd till regeringen är att det brukar ge mest respekt i slutändan att vara ärlig. Säg som det är! Staten vet bättre, och därför vill vi socialdemokrater kraftigt begränsa valfriheten. Vi vill inte ha gåvor. Vi vill i alla fall inte understödja gåvor till ideella organisationer från enskilda. Ja, vi socialdemokrater sade en sak före valet; vi gjorde en annan efter. Vi står för det. Ja, den rödgröna regeringens politik slår mot jobben. Vi vet inte hur mycket, men den slår mot jobben. Säg det! Var ärliga! Fru talman! Det finns förstås en del som är bra i regeringens budget. Där finns Göran Hägglunds förslag för cancervården, som är i stort behov av den föreslagna reformen. Där finns Alliansens förslag om begränsade sjuklönekostnader för företagen. Och det är förstås bra med mer pengar till äldreomsorgen, men det är dåligt att det inte alls är lika mycket som Ulla Andersson har påstått. Problemet är helheten: stoppad valfrihet, färre jobb och sämre utsikter för Sverige.

Jag är tydlig med tre saker i dag. Vi kristdemokrater vägrar att höja skatten på jobb. Vi vägrar att ta ifrån medborgare och familjer deras makt och inflytande och ge det till politiker och byråkrater. Vi vägrar att passivt se på när Sveriges ekonomiska styrkeposition undergrävs och ramverket bryts.

Alliansens gemensamma budgetalternativ, som presenteras inom ett par veckor, tar sin utgångspunkt i detta. Vi tar ansvar för ekonomin. Vi står för välfärd och valfrihet, fler jobb åt alla som vill och kan jobba. Det är så man tar ansvar för ett Sverige som håller samman. (Applåder)

anf.97 Finansminister Magdalena Andersson (S):

Fru talman! Precis som Centerpartiet hävdar nu Kristdemokraterna att vi bryter mot Friskolekommittén. Jag vill återigen påpeka att vi i Friskolekommittén var överens om en rad olika åtgärder, men det fanns en åtgärd där vi inte var överens. Det gällde det kommunala inflytandet över skolorna. Den här regeringen kommer nu att leva upp till Friskolekommittén på alla de punkter där vi är överens. Däremot kommer vi inte att införa det som ni önskar, Jakob Forssmed, och som vi faktiskt var överens om att vi inte var överens om vad gäller det kommunala inflytandet.

På vilket sätt är det att inte leva upp till Friskolekommittén? På vilket sätt är det att bryta en överenskommelse? Det är en allvarlig anklagelse. Hur kan du mena att vi bryter mot Friskolekommittén genom att inte genomföra den del som vi är överens om att vi inte överens om och där vi har skrivit oss när vi däremot lever upp till allt annat i Friskolekommittén? Hur kan detta vara att bryta mot Friskolekommittén?

Du säger att den här budgeten är en fara för välfärden. Då kan vi notera att en fara för välfärden är att höja anslagen till sjukvården med 2 miljarder, det är att höja anslagen till äldreomsorgen med 2 miljarder och det är att satsa på att barnen i skolan ska få fler lärare och att det

ska finnas fler personal på fritis. Så definierar Kristdemokraterna en fara för välfärden.

Vi ska testa luktsinnet på kristdemokraten Jakob Forssmed lite. Anser du, Jakob Forssmed, att det finns några resurser i svensk ekonomi för att genomföra ofinansierade reformer för 2015? Finns det några pengar att hämta? Anser du, Jakob Forssmed, liksom den tidigare regeringen, att man måste genomföra en besparing på 30 miljarder till år 2018 för att inte längre bryta mot överskottsmålet? Utöver den vanliga åtstramningen som sker under en konjunkturuppgång, den valda åtstramningen som ligger i budgeten, bör man lägga ytterligare en besparing på 30 miljarder kronor. Delar du den uppfattningen?

anf.98 Jakob Forssmed (KD):

Fru talman! Jag har jobbat med att sluta överenskommelser inom Alliansen i tio år. Jag vet vad en överenskommelse kräver. Den kräver respekt mellan de parter som ingår den, den kräver att man tar i hand på den och att man är överens om innehållet och den kräver att man står för den efteråt. Det går inte att lägga in lappar där man väljer och vrakar i en överenskommelse när man vet att det är helt avgörande frågor för den andra parten för att det ska bli en överenskommelse. Ni tror att ni ska bedriva politik och överenskommelser i riksdagen genom att komma och sluta överenskommelser men sedan skriva in att Socialdemokraterna tänker genomföra det här också, eller det här som ni är emot, eller det här som ni också är emot. Vi är visserligen överens om allt, men ni har skickat med lapp där det står att ni också tänker göra det här - det som ni vet är avgörande för att det ska bli en överenskommelse. Är det så ni ska göra? Då kommer ni att få väldigt stora problem. Jag vill varna Miljöpartiet. Det är livsfarligt för koalitionspartierna om de inte kan lita på varandra när man gör ett

handslag.

Jag var med och förhandlade om friskoleöverenskommelsen under hela våren 2013. Jag lade oändligt många arbetstimmar på detta för att vi i Alliansen skulle kunna komma överens med Socialdemokraterna och Miljöpartiet för att skapa långsiktiga spelregler för landets friskolor. Det höll knappt ens till valdagen, och det håller definitivt inte nu när ni ska gå fram med ett kommunalt veto.

Nej, Magdalena Andersson, man kan inte välja och vraka i en överenskommelse. Det funkar inte.

anf.99 Finansminister Magdalena Andersson (S):

Fru talman! Det fanns ett handslag. I det handslaget ingick att vi inte var överens om det kommunala vetot. Detta är att leva upp till handslaget. Det var oerhört tydligt att vi hade en annan uppfattning när det gällde det kommunala vetot.

Det är ni som bryter handslaget om ni hävdar någonting annat. Detta var oerhört tydligt i handslaget. Vi särskrev oss. Vi var oerhört tydliga om att vi här hade olika uppfattning. I kommittén och i handslaget ingick det att vi inte var eniga på denna punkt.

Sedan vill jag återigen höra och testa luktsinnet: Finns det några pengar till reformer? Finns det några resurser? Om nu allt är så bra i ekonomin, om det nu är så fullt i ladan, finns det några pengar? Vilka ofinansierade reformer kommer du att genomföra? Finns det inga pengar till ofinansierade reformer måste du i stället lägga fram det sparpaket som Anders Borg har lovat svenska folket.

anf.100 Jakob Forssmed (KD):

Fru talman! Det tycks vara något som vi får vänja oss vid att Magdalena Anderssons verklighetsbild bara omfattas av Magdalena Andersson själv.

Det är ju över huvud taget ingen annan än Socialdemokraterna som skriver under på den här bilden av Friskolekommittén. Det fungerar inte så när man gör upp om överenskommelser. Och det är väl bra att ni förstår det.

Man kan inte välja och vraka. Man kan inte skriva en lapp som säger att man kommer att göra något helt annat. Man vet att det är ett avgörande fel, men man kommer ändå att göra som man vill.

Alliansen har gått till val på krona-för-krona-finansiering av våra reformer. Det står vi naturligtvis fast vid. Det krävs en sådan finansiering framöver för att nå överskottsmålet. Vi har också redovisat en plan för hur överskottsmålet ska nås till 2018, till skillnad från Socialdemokraterna och den nya regeringen. (Applåder)

**Överläggningen var härmed avslutad.
Budgetpropositionen bordlades.**

Tillägg om ministrarnas ansvarsområden.

Från statsministern Stefan Löfven 14 okt 2014: Förordnande om ansvarsområden enligt 7 kap. 5 § regeringsformen,

Kopia av innehållet har statsministern skickat till samtliga departement, Regeringskansliets förvaltningsavdelning och riksdagen. Tillägget här finns inte med i kopior av Sven Winnells sammanställning som skickats till ministrarna.

Kristina Persson

*

Statsministern förordnar statsrådet Kristina Persson att fr.o.m. denna dag i chefen för Utrikesdepartementets ställe föredra förvaltningsärenden som rör nordiska samarbetsfrågor, i den mån sådana ärenden inte hör till något annat departement.

Morgan Johansson

*

Statsministern förordnar statsrådet Morgan Johansson att fr.o.m. denna dag i statsministerns ställe föredra förvaltningsärenden som gäller framställningar om att få ta del av allmänna handlingar som förvaras i Statsrådsberedningen eller Regeringskansliets förvaltningsavdelning. Detta gäller dock inte sådana allmänna handlingar som avses i 1 § offentlighets- och sekretessförordningen (2009:641).

*

Statsministern förordnar statsrådet Morgan Johansson att fr.o.m. denna dag i chefen för Arbetsmarknadsdepartementets ställe föredra förvaltnings- och lagstiftningsärenden som gäller svenskt medborgarskap,

Anders Ygeman

*

Statsministern förordnar statsrådet Anders Ygeman att fr.o.m. denna dag i chefen för Justitiedepartementets ställe föredra följande ärenden.

I. Förvaltningsärenden

Förvaltningsärenden som gäller

åklagarväsendet,

polisväsendet,

allmän ordning och säkerhet, allmänna sammankomster,

utlämning och överlämnande för brott, internationell rättslig hjälp i brottmål,

internationellt samarbete rörande lagföring för brott,

internationellt samarbete rörande verkställighet av brottmålsdom,

nåd i brottmål, abolition,

vapenlagen (1 996:67),

passlagen (1978:302) när det gäller passmyndigheter inom riket,

utlämningars rätt att vistas i landet enligt lagen (1991:572) om särskild utlänningskontroll.

2. Lagstiftningsärenden

Lagstiftningsärenden som gäller

punkten 1, förutom nåd i brottmål och abolition,

allmänt åtal, förundersökning och tvångsmedel i brottmål samt unga lagöverträdare.

Statsministern beslutar vidare att till statsrådet Anders Ygemans ansvarsområde ska höra följande myndigheter och organ:

Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten,

Rikspolisstyrelsen, Statens kriminaltekniska laboratorium, den lokala polisorganisationen,

Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden.

*

Statsministern förordnar statsrådet Anders Ygeman att fr.o.m. denna dag i chefen för Försvarsdepartementets ställe föredra följande ärenden i den utsträckning ärendena inte rör försvarets militära förmåga.

1. Förvaltningsärenden

Förvaltningsärenden som gäller

befolkningsskydd, skydd mot olyckor, i den mån sådana ärenden inte hör till något annat departement, sjöövervakning och miljöräddningstjänst,

utredningar av luft- och sjöfartsolyckor, olyckor med spårbunden trafik, andra allvarliga olyckor samt olyckor i militär verksamhet, i den mån sådana ärenden inte hör till något annat departement,

psykologiskt försvar,

kommunernas beredskap, i den mån sådana ärenden inte hör till något annat departement,

Transport av farligt gods,

samordning av samhällets krisberedskap inklusive totalförsvar,

brandfarliga och explosiva varor, i den mån sådana ärenden inte hör till något annat departement.

2. Lagstiftningsärenden

Lagstiftningsärenden som gäller

befolkningsskydd, skydd mot olyckor, i den mån sådana ärenden inte hör till något annat departement,

förfogande,

ransonering,

kommunernas och landstingens beredskap, i den mån sådana ärenden inte hör till något annat departement,

Kustbevakningens medverkan i polisiär övervakning,

transport av farligt gods,

brandfarliga och explosiva varor, i den mån sådana ärenden inte hör till något annat departement,

sprängämnesprekursorer.

Statsministern beslutar vidare att till statsrådet Anders Ygemans ansvarsområde ska höra följande myndigheter och organ:

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap,

Kustbevakningen,

Statens haverikommission,

Stiftelsen Gällöfsta utbildningscentrum.

*

Statsministern förordnar statsrådet Anders Ygeman att fr.o.m. denna dag i chefen för Näringsdepartementets ställe föredra förvaltningsärenden som gäller dammsäkerhet, i den mån sådana ärenden inte hör till något annat departement.

Margot Wallström

*

Statsministern förordnar statsrådet Margot Wallström att fr.o.m. denna dag i statsministerns ställe föredra lagstiftningsärenden som gäller ändringar i EU:s fördrag.

Statsministern beslutar vidare att Svenska institutet för europapolitiska studier ska höra till statsrådet Margot Wallströms ansvarsområde.

Isabella Lovin

*

Statsministern förordnar statsrådet Isabella Lovin att fr.o.m. denna dag i chefen för Utrikesdepartementets ställe föredra följande ärenden.

Förvaltningsärenden

Förvaltningsärenden som gäller

samordning av frågor som rör genomförandet av politiken om global utveckling,

internationellt utvecklingssamarbete,

samarbete som avser stöd till länderna i Central- och Östeuropa,

regionala utvecklingsbanker, i den mån sådana ärenden inte hör till något annat departement,

Världsbanksgruppen, såvitt ärendena rör utvecklingspolitiska aspekter av Världsbankens agerande.

Statsministern beslutar vidare att till statsrådet Isabella Lovins ansvarsområde ska höra följande myndigheter och organ:

Svenska institutet i Alexandria,

Folke Bernadotteakademin,

Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida),

Nordiska Afrikainstitutet,

Stiftelsen Östekonomiska Institutet.

Gabriel Wikström

*

Statsministern förordnar statsrådet Gabriel Wikström att fr.o.m, denna dag i chefen för Socialdepartementets ställe föredra följande ärenden.

1. Förvaltningsärenden

Förvaltningsärenden som gäller

hälso- och sjukvård eller annan medicinsk verksamhet.

tandvård,

hälso- och sjukvårdspersonalens yrkesutövning,

läkemedel, medicintekniska produkter och kosmetika,
apoteksväsendet,

samordning av folkhälsopolitiken,

främjande av hälsa och förebyggande av ohälsa,

alkohol, tobak, narkotika, dopning och dopningsmedel, förbud mot vissa hälsofarliga varor,

hälsoskydd,

smittskydd,

sociala och medicinska frågor i övrigt som inte hör till något annat departement,

förhållandet till Världshälsoorganisationen (WHO).

2. Lagstiftningsärenden

Lagstiftningsärenden som gäller

hälso- och sjukvård eller annan medicinsk verksamhet,

tandvård,

hälso-och sjukvårdspersonalens yrkesutövning,

läkemedel, medicintekniska produkter och kosmetika,

apoteksväsendet,

samordning av folkhälsopolitiken,

alkohol och tobak, med undantag av sådana frågor som regleras i tull- och skattelagstiftningen, narkotika med undantag av narkotikastrafflagstiftningen, dopning och dopningsmedel, förbud mot vissa hälsofarliga varor,

smittskydd.

Statsministern beslutar vidare att till statsrådet Gabriel Wikströms ansvarsområde ska höra följande myndigheter och organ:

Socialstyrelsen,

Inspektionen för vård och omsorg,

Läkemedelsverket,

Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd,

Folkhälsomyndigheten,

Myndigheten för vårdanalys,

Statens beredning för medicinsk utvärdering,

Provinsialläkarstiftelsen,

Stiftelsen WHO Collaborating Centre on International Drug Monitoring,

Alkoholsortimentsnämnden,

Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket,

E-hälsomyndigheten,

Apotekens Service Aktiebolag i likvidation,

Apotek Produktion & Laboratorier AB,

Systembolaget Aktiebolag.

*

Statsministern förordnar statsrådet Gabriel Wikström att fr.o.m. denna dag i chefen för Kulturdepartementets ställe föredra förvaltnings- och lagstiftningsärenden som gäller idrott.

Åsa Regnér

*

Statsministern förordnar statsrådet Åsa Regnér att fr.o.m. denna dag i chefen för Socialdepartementets ställe föredra följande ärenden.

I. Förvaltningsärenden

Förvaltningsärenden som gäller

internationella adoptioner, i den mån sådana ärenden inte hör till något annat departement,

barnpolitik, innefattande samordning och utveckling av frågor som rör barnets rättigheter och andra barnfrågor, som inte hör till något annat departement,

bostadsanpassningsbidrag,

socialtjänst, innefattande omsorger om barn och ungdom, äldreomsorg, omsorg om funktionshindrade, missbrukarvård samt annat socialt bistånd,

samordning av funktionsinderspolitiken,

habilitering,

hjälpmedelsförsörjning,

stöd och service till vissa funktionshindrade,

assistansersättning,

bilstöd till personer med funktionshinder,

Allmänna arvsfonden.

2. Lagstiftningsärenden

Lagstiftningsärenden som gäller

internationella adoptioner, i den mån sådana ärenden inte hör till något annat departement,

barnpolitik, innefattande samordning och utveckling av frågor som rör barnets rättigheter och andra barnfrågor, som inte hör till något annat departement,

bostadsanpassningsbidrag,

socialtjänst, innefattande omsorger om barn och ungdom, äldreomsorg, omsorg om funktionshindrade, missbrukarvård samt annat socialt bistånd,

samordning av funktionshinderspolitiken,

habilitering,

hjälpmedelsförsörjning,

stöd och service till vissa funktionshindrade,

assistansersättning,

bilstöd till personer med funktionshinder,

Allmänna arvsfonden med undantag av sådana frågor som regleras i ärvdabalken.

Statsministern beslutar vidare att till statsrådet Åsa Regnérs ansvarsområde ska höra följande myndigheter och organ:

Statens institutionsstyrelse,

Myndigheten för delaktighet,

Hjälpmedelsinstitutet, ideell förening,

Myndigheten för internationella adoptionsfrågor,

Barnombudsmannen,

Arvsfondsdelegationen,

Ersättningsnämnden.

*

Statsministern förordnar statsrådet Åsa Regnérs att i chefen för Utbildningsdepartementets ställe föredra förvaltningsärenden som gäller samordning och utveckling av jämställdhetspolitiska frågor.

Per Bolund

*

Statsministern förordnar statsrådet Per Bolund att fr.o.m. denna dag i chefen för Finansdepartementets ställe föredra följande ärenden.

1. Förvaltningsärenden

Förvaltningsärenden som gäller

statens upplåning och statsskuldsförvaltning,

premiepensionssystemet,

finansiella företag, i den mån sådana ärenden inte hör till något annat departement,

krigsförsäkring, krigsskadeersättning.

2. Lagstiftningsärenden

Lagstiftningsärenden som gäller

premiepensionssystemet,

statens upplåning och skuldförvaltning,

finansmarknaden,

allmänna pensionsfonderna,

kontoföring av finansiella instrument,

näringsrättslig reglering av finansiella företag och beredskapslagstiftning för dessa företag,

insättningsgaranti och investerarskydd,

penningtvätt,

Riksbanken.

Statsministern beslutar vidare att till statsrådet Per Bolunds ansvarsområde ska höra följande myndigheter och organ:

Riksgäldskontoret,

Finansinspektionen,

Krigsförsäkringsnämnden,

allmänna pensionsfonderna,

Styrelsen för sparbankernas säkerhetskassa,

Prövmngsnämnden för stöd till kreditinstitut,

Jernhusen AB,

Specialfastigheter Sverige Aktiebolag,

Vasallen AB.

*

Statsministern förordnar statsrådet Per Bolund att fr.o.m. denna dag i chefen för Justitiedepartementets ställe föredra förvaltnings- och lagstiftningsärenden som gäller marknadsföring, konsumentinformation, konsumentinflytande i standardiseringsarbetet, resegarantier samt konsumentskydd och konsumentpolitiska frågor i övrigt, i den mån sådana frågor inte hör till något annat departement.

Statsministern beslutar vidare att till statsrådet Per Bolunds ansvarsområde ska höra följande myndigheter och organ:

Marknadsdomstolen,

Konsumentverket med Konsumentombudsmannen,

Allmänna reklamationsnämnden,

Fastighetsmäklarinspektionen,

Resegarantnämnden,

Miljömärkning Sverige AB.

*

Statsministern förordnar statsrådet Per Bolund att fr.o.m. denna dag i chefen för Socialdepartementets ställe föredra följande

Förvaltningsärenden

Förvaltningsärenden som gäller

köp och försäljning av statens mark och byggnader, i den mån sådana ärenden inte hör till något annat departement,

förvaltning av statens mark, byggnader och egendom i övrigt, i den mån sådana ärenden inte hör till något annat departement.

Statsministern beslutar vidare att till statsrådet Per Botonds ansvarsområde ska höra följande myndigheter och organ:

Statens fastighetsverk,

Fortifikationsverket.

Ardalan Shekarabi

*

Statsministern förordnar statsrådet Ardalan Shekarabi att fr.o.m. denna dag i chefen för Finansdepartementets ställe föredra följande ärenden.

1. Förvaltningsärenden

Förvaltningsärenden som gäller

lotterier, totalisatorspel,

kommunal ekonomi,

allmänna statliga bidrag samt bidrag från och avgifter till staten för kommunalekonomisk utjämning,

statistik,

Sveriges indelning i kommuner och landsting,

kommuner, landsting, kommunalförbund.

2. Lagstiftningsärenden

Lagstiftningsärenden som gäller

lotterier,

lagstiftning om anordnande av visst automatspel,

kommunal ekonomi,

allmänna statliga bidrag samt bidrag från och avgifter till staten för kommunalekonomisk utjämning,

statistik,

Sveriges indelning i kommuner och landsting,

*

Statsministern beslutar vidare att till statsrådet Ardalan Shekarabis ansvarsområde ska höra följande myndigheter och organ:

Lotteriinspektionen,

Kammarkollegiet,

Statens skaderegleringsnämnd,

Statistiska centralbyrån.

*

Statsministern förordnar statsrådet Ardalan Shekarabi att fr.o.m. denna dag i chefen för Socialdepartementets ställe föredra följande ärenden.

1. Förvaltningsärenden.

Förvaltningsärenden som gäller

övergripande lönepolitiska frågor inom statsförvaltningen,

offentlig upphandling, i den mån sådana ärenden inte hör till något annat departement,

länsstyrelserna,

länsindelningen,

allmänna frågor om statsförvaltningen,

övergripande frågor om styrning, ledning och organisation av statlig verksamhet samt effektivisering inom statsförvaltningen,

statlig lokalförsörjning, i den mån sådana ärenden inte hör till något annatdepartement,

arbets- och anställningsvillkor i offentlig anställning,

personalpolitiska frågor inom statsförvaltningen,

samhällsinformation.

2. Lagstiftningsärenden

Lagstiftningsärenden som gäller

offentlig upphandling,

länsstyrelserna,

ändrad regional ansvarsfördelning,

arbetstagare i offentliga anställningar.

Statsministern beslutar vidare att till statsrådet Ardalan Shekarabis ansvarsområde ska höra följande myndigheter och organ:

Arbetsgivarverket,

länsstyrelserna,

Statskontoret,

Statens överklagandenämnd,

Statens ansvarsnämnd,

Offentliga sektorns särskilda nämnd,

Trygghetsstiftelsen,

Statens tjänstepensionsverk,

Statens tjänstepensions- och grupplivnämnd,

Skiljenämnden i vissa trygghetsfrågor,

Statens servicecenter.

Aida Hadzialic

*

Statsministern förordnar statsrådet Aida Hadzialic att fr.o.m. denna dag i chefen för Utbildningsdepartementets ställe föredra följande ärenden.

1. Förvaltningsärenden

Förvaltningsärenden som gäller

gymnasieskola, gymnasiesärskola, kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna och utbildning i svenska för invandrare samt därtill anslutande särskilda utbildningsformer,

uppdragsutbildning inom gymnasieskola, gymnasiesärskola, kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna och utbildning i svenska för invandrare,

kompletterande utbildningar,

folkbildningsfrågor,

samordning och utveckling av ungdomspolitiska frågor,

utbildning inom yrkeshögskolan,

studiestöd och andra studiesociala frågor.

2. Lagstiftningsärenden

Lagstiftningsärenden som gäller

gymnasieskola, gymnasiesärskola, kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna och utbildning i svenska för invandrare samt därtill anslutande särskilda utbildningsformer,

uppdragsutbildning inom gymnasieskola, gymnasiesärskola, kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna och utbildning i svenska för invandrare,

utbildning inom yrkeshögskolan,

studiestöd och andra studiesociala frågor.

Statsministern beslutar vidare att till statsrådet Aida Hadzialics ansvarsområde ska höra följande myndigheter och organ:

huvudmän för gymnasieskola, gymnasiesärskola, kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna och utbildning i svenska för invandrare,

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor,

Myndigheten för yrkeshögskolan,

Folkbildningsrådet,

Centrala studiestödsnämnden,

Överklagandenämnden för studiestöd,

utbildningsanstalter med enskild huvudman som inte hör till något annat departement i den mån utbildningsanstaltens huvudsakliga verksamhetsområde eller ändamål kan hänföras till någon av de ärendegrupper som anges under punkterna 1 och 2 ovan.

Helene Hellmark Knutsson

*

Statsministern förordnar statsrådet Helene Hellmark Knutsson att fr.o.m. denna dag i chefen för Utbildningsdepartementets ställe föredra följande ärenden.

1 Förvaltningsärenden

Förvaltningsärenden som gäller

högskoleutbildning, i den mån sådana ärenden inte hör till något annat departement,

uppdragsutbildning vid universitet och högskolor,

forskning och vetenskaplig verksamhet i övrigt, i den mån sådana ärenden inte hör till något annat departement,

övergripande forskningspolitiska frågor,

rymdverksamhet, i den mån sådana ärenden inte hör till något annat departement.

2. Lagstiftningsärenden

Lagstiftningsärenden som gäller

högskoleutbildning, i den mån sådana ärenden inte hör till något annat departement,

forskning som inte hör till något annat departement,

pliktexemplar av skrifter och ljud- och bildupptagningar.

Statsministern beslutar vidare att till statsrådet Helene Hellmark Knutssons ansvarsområde ska höra följande myndigheter och organ:
Universitetskanslersämbetet,

Universitets- och högskolerådet,

överklagandenämnden för högskolan,

Högskolans avskiljandenämnd,

statliga universitet och högskolor, som inte hör till något annat departement,

Kungl. biblioteket,

Stiftelsen Svenska barnboksinstitutet,

Vetenskapsrådet,

regionala etikprövningsnämnder,

Centrala etikprövningsnämnden,

Polarforskningssekretariatet,

Rymdstyrelsen,

Institutet för rymdfysik,

Stiftelsen Institutet för framtidsstudier,

Kungl. Vetenskapsakademien,

Nobelstiftelsen,

bolag knutna till universitet eller högskolor,

European Spallation Source ESS AB,

utbildningsanstalter med enskild huvudman som inte hör till något annat departement,

akademier samt vittra och lärda samfund som inte hör till något annat departement,

stiftelser för ändamål som departementet eller myndighet som hör till departementet ska tillgodose,

i den mån utbildningsanstaltens., akademiens, samfundets eller stiftelsens huvudsakliga verksamhetsområde eller ändamål kan hänföras till någon av de ärendegrupper som anges under punkterna 1 och 2 ovan.

*

Statsministern förordnar att Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd samt Stiftelsen för vård- och allergiforskning fr.o.m. denna dag i chefen för Socialdepartementets ställe ska höra till statsrådet Helene Hellmark Knutssons ansvarsområde.

*

Statsministern förordnar att Akademiska Hus Aktiebolag fr.o.m. denna dag i chefen för Finansdepartementets ställe ska höra till statsrådet Helene Hellmark Knutssons ansvarsområde.

Åsa Romson

*

Statsministern förordnar statsrådet Åsa Romson att fr.o.m. denna dag i chefen för Socialdepartementets ställe föredra följande ärenden.

1. Förvaltningsärenden

Förvaltningsärenden som gäller

geotekniska undersökningar.

2. Lagstiftningsärenden

Lagstiftningsärenden som gäller

allmänna vatten- och avloppsanläggningar.

Statsministern beslutar vidare att till statsrådet Åsa Romsons ansvarsområde ska höra följande myndigheter och organ:

Statens geotekniska institut,

Statens va-nämnd.

Ibrahim Baylan

*

Statsministern förordnar statsrådet Ibrahim Baylan att fr.o.m. denna dag i chefen för Näringsdepartementets ställe föredra följande ärenden.

1. Förvaltningsärenden

Förvaltningsärenden som gäller

program, elcertifikat och andra styrmedel för energitillförsel och energihushållning, i den mån sådana ärenden inte hör till något annat departement,

energiförsörjning, i den mån sådana ärenden inte hör till något annat departement,

energianvändning med undantag för sådant sektorsvis ansvar för energihushållning som hör till något annat departement,

energiforskning, i den mån sådana ärenden inte hör till något annat departement,
kommunal energiplanering,

säkerhet inom elenergiområdet,

beredskap inom energiområdet,

el-, gas- och fjärrvärmemarknadernas funktion,

energi i övrigt, i den mån sådana ärenden inte hör till något annat departement.

2. Lagstiftningsärenden

Lagstiftningsärenden som gäller

program, elcertifikat och andra styrmedel för energitillförsel och energihushållning, i den mån sådana ärenden inte hör till något annat departement,

energiförsörjning, i den mån sådana ärenden inte hör till något annat departement,

el-, gas- och fjärrvärmemarknadernas funktion,

elektriska anläggningar, andra anläggningar för energiändamål eller energi i övrigt, i den mån sådana ärenden inte hör till något annat departement,

civilt totalförsvaret när det gäller energi.

Statsministern beslutar vidare att till statsrådet Ibrahim Baylans ansvarsområde ska höras följande myndigheter och organ;

Oljekrisnämnden,

Affärsverket svenska kraftnät,

Elsäkerhetsverket,

Statens energimyndighet,

Energimarknadsinspektionen.

Mikael Damberg

*

Statsministern förordnar statsrådet Mikael Damberg att fr.o.m. denna dag i chefen för Utrikesdepartementets ställe föredra följande ärenden.

1. Förvaltningsärenden

Förvaltningsärenden som gäller

information om Sverige i utlandet, i den mån sådana ärenden inte hör till något annat departement,

utrikeshandel och handelspolitik, i den mån sådana ärenden inte hör till något annat departement,

allmänna tull- och handelsavtalet (GATT) och världshandelsorganisationen (WTO),

internationella tull- och handelsförhandlingar,

befrielse från tull,

Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) samt Europeiska frihandelssammanslutningen (EFTA), i den mån sådana ärenden inte hör till något annat departement,

vissa internationella handels- och råvarufrågor, i den mån sådana ärenden inte hör till något annat departement,

multinationella företag och internationella investeringar,

främjande av utländska investeringar i Sverige,

allmänna frågor om teknisk provning och kontroll samt standardisering,

genomförandet av EU:s inre marknad, i den mån sådana ärenden inte hör till något annat departement,

exportfrämjande åtgärder,

statsstödda exportkrediter och exportkreditgarantier,

internationella överenskommelser om allmänna villkor för exportkrediter,

handelskamrar.

2. Lagstiftningsärenden

Lagstiftningsärenden som gäller

utrikeshandel, i den mån sådana ärenden inte hör till något annat departement,

det europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES), i den mån sådana ärenden inte hör till något annat departement,

allmänna tull- och handelsavtalet (GATT) och världshandelsorganisationen (WTO),

befrielse från tull,

obligatorisk kontroll genom teknisk provning, i den mån sådana ärenden inte hör till något annat departement,

genomförandet av EU:s inre marknad, i den mån sådana ärenden inte hör till något annat departement,
exportfrämjande åtgärder,

statsstödda exportkrediter och exportkreditgarantier,

auktorisering av handelskamrar.

Statsministern beslutar vidare att till statsrådet Mikael Dambergs ansvarsområde ska höra följande myndigheter och organ;

Svenska institutet,

Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll,

Sveriges Standardiseringsförbund,

Kommerskollegium,

Exponkreditnämnden,

Sveriges export- och investeringsråd,

handelssekreterare,

auktoriserade handelskamrar

*

Statsministern beslutar att till statsrådet Mikael Dambergs ansvarsområde i chefen för Finansdepartementets ställe fr.o.m. denna dag ska höra av staten helt eller delvis ägda bolag som hör till Finansdepartementet, med undantag för Akademiska Hus Aktiebolag, Specialfastigheter Sverige Aktiebolag, Jemhusen AB och Vasallen AB.

*

Statsministern förordnar statsrådet Mikael Damberg att fr.o.m. denna dag i respektive departementschefes ställe föredra förvaltningsärenden som gäller statens företagsägande och som ställer krav på en enhetlig ägarpolitik

Detta förordnande ska gälla framför de andra förordnanden enligt 7 kap. 5 § regeringsformen som statsministern har beslutat.

Mehmet Kaplan

*

Statsministern förordnar statsrådet Mehmet Kaplan att fr.o.m. denna dag i chefen för Näringsdepartementets ställe föredra följande ärenden.

1. Förvaltningsärenden

Förvaltningsärenden som gäller

allmänna frågor om användningen av informationsteknik (it), i den mån sådana ärenden inte hör till något annat departement,

infrastruktur för informationsteknik (it),

övergripande frågor om informationsteknik (it) inom statlig förvaltning,

elektronisk kommunikation, i den mån sådana ärenden inte hör till något annat departement,

postkommunikationer,

distribution av radioprogram, i den mån sådana ärenden inte hör till något annat departement.

2. Lagstiftningsärenden

Lagstiftningsärenden som gäller

postkommunikation,

elektronisk kommunikation,

informationsteknik (it), i den mån sådana ärenden inte hör till något annat departement.

Statsministern beslutar vidare att till statsrådet Mehmet Kaplans ansvarsområde ska höra följande myndigheter och organ:

Post- och telestyrelsen,

E-Legitimationsnämnden.

*

Statsministern förordnar statsrådet Mehmet Kaplan att fr.o.m. denna dag i chefen för Socialdepartementets ställe föredra följande ärenden.

1. Förvaltningsärenden

Förvaltningsärenden som gäller

bostadsförsörjningsfrågor, i den mån sådana ärenden inte hör till något annat departement,

bostadsfinansiering,
allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag,

markanvändning och bebyggelse, i den mån sådana ärenden inte hör till något annat departement,

tillstånd till expropriation, i den mån sådana ärenden inte hör till något annat departement,

lantmäteriet, landskaps- och fastighetsinformation,

byggprodukter, byggnadsverk och till dessa hörande anordningar, i den mån sådana ärenden inte hör till något annat departement,

byggforskning, i den mån sådana ärenden inte hör till något annat departement.

2. Lagstiftningsärenden

Lagstiftningsärenden som gäller

bostadsförsörjningsfrågor, i den mån sådana ärenden inte hör till något annat departement,

allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag,

planläggning, markanvändning och bebyggelse,

byggprodukter, byggnadsverk och till dessa hörande anordningar, i den mån sådana ärenden inte hör till något annat departement,

färdigställandeskydd.

Statsministern beslutar vidare att till statsrådet Mehmet Kaplans ansvarsområde ska höra följande myndigheter och organ:

Boverket,

Lantmäteriet,

Statens Bostadsomvandling AB Sbo,

Swedesurvey Aktiebolag.

*

Statsministern förordnar statsrådet Mehmet Kaplan att fr.o.m. denna dag i chefen för Arbetsmarknadsdepartementets ställe föredra förvaltningsärenden som gäller urban utveckling.

*

Statsministern förordnar statsrådet Mehmet Kaplan att fr.o.m. denna dag i respektive departementschefs ställe föredra ärenden som gäller stadsmiljöavtal.

Anna Johansson

*

Statsministern förordnar statsrådet Anna Johansson att fr.o.m. denna dag i chefen för Näringsdepartementets ställe föredra följande ärenden.

1. Förvaltningsärenden

Förvaltningsärenden som gäller

järnvägar, spårvägar och tunnelbanor, vägar, broar och färjor, vägtrafik, fordons utrustning och beskaffenhet, förarbehörighet samt kommunikationsväsendet i övrigt till lands,

bidrag till kollektivtrafik,

upphandling av persontrafik,

överlastavgift,

sjöfart, farleder och hamnar, säkerheten på fartyg, åtgärder mot vattenförorening från fartyg, befäl på handelsfartyg och fiskefartyg, skeppsmätning, sjökarteverksamhet, lotsning, fyrar, sjöräddning, statens isbrytarverksamhet samt, i den mån sådana ärenden inte hör till något annat departement, kanaler samt anställning och mönstring av sjömän,

Världssjöfartsuniversitetet,

luftfart, marktjänster på flygplatser,

transport- och kommunikationsforskning, i den mån sådana ärenden inte hör till något annat departement,

mark och byggnader för Trafikverket, Sjöfartsverket och Luftfartsverket, i den mån sådana ärenden inte hör till något annat departement, arbetstid och arbetsmiljö på transportområdet.

2. Lagstiftningsärenden

Lagstiftningsärenden som gäller

järnvägar, spårvägar och tunnelbana, samt järnvägs-, spårvägs- och tunnelbanetrafik,

vägar och vägtrafik,

vägavgifter,

sjöfart, säkerheten på fartyg, åtgärder mot vattenförorening från fartyg,

luftfart, marktjänster på flygplatser,

utredning av olyckor,

arbetstid och arbetsmiljö på transportområdet,

lagstiftning av civillags natur i transporträttsliga frågor liksom lagen (1951:649) om straff för vissa trafikbrott hör dock till Justitiedepartementet.

Statsministern beslutar vidare att till statsrådet Anna Johanssons ansvarsområde ska höra följande myndigheter och organ:

Trafikverket,

Statens väg- och transportforskningsinstitut,

Sjöfartsverket,

Luftfartsverket,

Transportstyrelsen,

Trafikanalys,

Ariandabanan Infrastrukturer AB,

Svensk-Danska Broförbindelsen SVEDAB AB,

Sven-Erik Bucht

*

Statsministern förordnar statsrådet **Sven-Erik Bucht** att fr.o.m. denna dag i chefen för Näringsdepartementets ställe föredra följande ärenden.

1 Förvaltningsärenden

Förvaltningsärenden som gäller

regional tillväxtpolitik, i den mån sådana ärenden inte hör till något annat departement, samt samordning av sådana ärenden,

kommersiell service i gles- och landsbygder,

EU:s sammanhållningspolitik och strukturfonder samt frågor rörande regional utvecklingsplanering inom EU, i den mån sådana ärenden inte hör till något annat departement.

2. Lagstiftningsärenden

Lagstiftningsärenden som gäller

regionala tillväxtfrågor, i den mån sådana ärenden inte hör till något annat departement,

EU:s sammanhållningspolitik och strukturfonder, i den mån sådana ärenden inte hör till något annat departement.

Alice Bah Kuhnke

*

Statsministern förordnar statsrådet Alice Bah Kuhnke att fr.o.m. denna dag i chefen för Justitiedepartementets ställe föredra förvaltningsärenden som gäller medborgarnas inflytande och delaktighet i samhället, i den mån sådana frågor inte hör till något annat departement samt demokrati och allmänna val, i den mån sådana frågor inte hör till något annat departement.

Statsministern beslutar vidare att Valmyndigheten SKB höra till statsrådet Alice Bah Kuhnkes ansvarsområde.

*

Statsministern förordnar statsrådet Alice Bah Kuhnke att fr.o.m. denna dag i chefen för Socialdepartementets ställe föredra förvaltnings- och lagstiftningsärenden som gäller trossamfund och begravningsväsendet.

Statsministern beslutar vidare att Nämnden för statligt stöd till trossamfund ska höra till statsrådet Alice Bah Kuhnkes ansvarsområde.

*

Statsministern förordnar statsrådet Alice Bah Kuhnke att fr.o.m. denna dag i chefen för Utbildningsdepartementets ställe föredra förvaltningsärenden som gäller

allmänna frågor om förutsättningar för det civila samhällets organisationer,

samordning av statsbidrag till det civila samhällets organisationer,

bidrag till allmänna samlingslokaler.

*

Statsministern förordnar statsrådet Alice Bah Kuhnke att fr.o.m. denna dag i chefen för Landsbygdsdepartementets ställe föredra lagstiftningsärenden som gäller Sametinget.

Statsministern beslutar vidare att Sametinget ska höra till statsrådet Alice Bah Kuhnkes ansvarsområde.

*

Statsministern förordnar statsrådet Alice Bah Kuhnke att fr.o.m. denna dag i chefen för Arbetsmarknadsdepartementets ställe föredra följande ärenden.

1. Förvaltningsärenden

Förvaltningsärenden som gäller

samordning och utveckling av frågor om de mänskliga rättigheterna på nationell nivå, i den mån sådana ärenden inte hör till något annat departement,

diskriminering på grund av kön; könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder, i den mån sådana ärenden inte hör till något annat departement,

främlingsfientlighet, rasism, homofobi och andra former av intolerans, i den mån sådana ärenden inte hör till något annat departement,

frågor på nationell nivå om situationen för homo-, bi- och transsexuella och personer med könsöverskridande identitet eller uttryck, i den mån sådana ärenden inte hör till något annat departement, samt samordning och utveckling av sådana frågor,

nationella minoriteter i Sverige, i den mån sådana ärenden inte hör till något annat departement, samt samordning och utveckling av sådana frågor.

2. Lagstiftningsärenden

Lagstiftningsärenden som gäller

diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder, i den mån sådana ärenden inte hör till något annat departement,

nationella minoriteter i Sverige, i den mån sådana ärenden inte hör till något annat departement,

Statsministern beslutar vidare att till statsrådet Alice Bah Kuhnkes ansvarsområde ska höra följande myndigheter och organ:

Diskrimineringsombudsmannen,

Nämnden mot diskriminering.